Chiril Tricolici

CAMPIONII

roman

EDITURA ION CREANGĂ

CHIRIL TRICOLICI

CAMPIONII

CHIRIL TRICOLICI

CAMPIONII

MARELE PREMIU

●

ULTIMA VARIANTĂ

Ediția a II-a

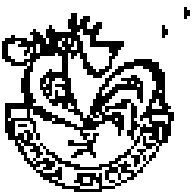

EDITURA ION CREANGĂ, BUCUREȘTI
1978

Coperta de HORIA CONSTANTINESCU

MARELE PREMIU

I

CÎND MIRCEA DĂDU BUZNA PE ALEE, mestecînd dintr-o bucată de ştrudel cu brînză, Liviu se şi afla la locul întîlnirii, avînd casca de alergător petrecută pe braţ.

— Vrei ? îl întrebă Mircea, întinzîndu-i felia de „rezervă", pe care o luase într-un şerveţel de hîrtie. Hai, îl îndemnă el, văzînd că Liviu ezită.

— Bunica ?

Mircea dădu afirmativ din cap.

— Să vezi cum întinde aluatul, cum îl trage pe dedesubt, încetişor, cu degetele, pînă devine foiţă de ţigară, nu alta ! Mama zice că n-ar avea atîta răbdare ; sînt bune şi foile de plăcintă care se vînd în oraş. Bunica însă nici nu vrea s-audă. Are o pană de gîscă... Dar ce-o fi cu Sandu ? se îngrijoră el deodată şi se uită în direcţia din care trebuia să vină prietenul lor.

— „Academicianul" are sfertul lui academic ! spuse Liviu de dragul calamburului şi arătă spre ceasul său de la mînă.

Spre deosebire de cei doi, Sandu era un băiat uscăţiv, puţin cam prea înalt pentru vîrsta pe care o avea şi nimic din înfăţişarea lui nu atrăsese după sine porecla de academician. Dimpotrivă, nasul cam strîmb, cu un vîrf alungit, care, uneori, se mişca, îi dădea un aer oarecum caraghios la prima vedere. Săptămîna trecută, însă, răspunzînd la chimie, profesorul îi spusese mulţumit : „Bine ! Foarte bine, «academicianule» !" şi de-atunci colegii de clasă începură să i se adreseze cu acest titlu.

Poate că profesorul de chimie avusese în vedere felul lui Sandu de a răspunde la lecţii : rar, cu o anumită gravitate, cîntărind fiecare cuvînt, delimitîndu-i importanţa prin intonaţia vocii, sau poate faptul că, la numele său de Ion Alexandru Dăneţ, băieţii adăugau, în cor, „Stoienești".

Așa-i spunea comunei sale natale, de care Sandu era foarte mîndru și, de cîte ori părinţii îl duceau la bunici, el le povestea colegilor ce evenimente mai deosebite se petrecuseră în viaţa comunei.

Sandu sosi aproape alergînd, iar Mircea și Liviu îl „preluară" din mers. Pantalonii rămași scurţi se ridicau cu mult deasupra ghetelor de baschet, scoţînd la iveală niște ciorapi galbeni de flotir, ceea ce îl făcea și mai deșirat. Așa că Liviu părea cu totul pirpiriu alături de el.

— M-am apucat să răsfoiesc două minute un album pe care mi l-a adus tata aseară... se justifică Sandu. *Versailles que j'aime*... Fantastic album !...

— Să vezi tu ce Versailles găsim noi pe pistă ! Chiar cascade de surprize ! îl avertiză Liviu, gesticulînd.

— Cu mașina noastră o să le oferim și noi o surpriză, spuse calm Sandu. Era mecanicul-șef al echipajului lor, aproape un *„le sorcier"*, un *„vrăjitor"* de motoare, ca Amadée Gordini, de la Renault, sau Karl Abarth, de la Fiat, ca să nu mai vorbim de Aurelio Lampredi, care i-a construit lui Ferrari atîtea motoare ! Fusese numai ajutor de mecanic, subalternul lui Mircea și deodată îi uluise pe toţi.

A ajuns al doilea în ierarhia *team*-ului și, de ce să nu recunoaștem, al doilea om ca importanţă în Clubul sportiv *DIMB*, denumire rezultată, după lungi dezbateri, din alăturarea iniţialelor numelor lor : Dăneţ Ion Alexandru, Ioanid Liviu, Mărculescu Mircea și Buznea Radu.

Ultimul era șeful echipajului și pilot-principal al mașinii *RB ;* normal ar fi fost ca denumirea clubului să fi început cu iniţiala numelui său ! Dar respectarea rigu-

roasă a ierarhiei ar fi dus la o denumire fără rezonanță, și care, deci, nu putea spune nimic. Mai ales că ea urma să fie înscrisă atît pe emblema clubului cît și pe căștile lor de piloți.

Discuțiile fuseseră aprinse și lungi. De pe locul doi, numele lui Sandu trecuse pe primul loc, iar cel al lui Liviu, ultimul din ierarhia *team*-ului, era propulsat tocmai pe cel de-al doilea. Cel mai nedreptățit se credea însă Radu. Dacă n-ar fi fost el...

II

Primind locuință în blocul P-4, implantat în spațiul prea mare care rămăsese între blocurile A-16 și B-8, părinții lui Radu se mutaseră într-o după-amiază din primăvara anului trecut. Camionul cu mobilă sosise în timp ce Sandu și Mircea jucau tenis pe ***terenul rapid*** al aleei, cu rachete din scîndură, dar cu o minge aproape veritabilă. Cînd Radu coborî din cabină, băieții se opriră din joc.

Lăsată să cadă în voie, mingea zbură în direcția lui. O prinse și vru să le-o arunce, dar cei doi băieți se îndreptară spre el.

— Știi tenis ? îl întrebă Sandu și, întinzîndu-i mîna, își declină rar și apăsat numele : Ion Alexandru Dăneț.

Noul venit spuse simplu Radu și rămase tăcut. Îl surprinsese oarecum numele lung al lui Sandu și mai ales cum îi întinsese acesta mîna, recomandîndu-se.

— Știi tenis ? îl întrebă din nou Sandu.

— Nu, clătină Radu din cap și adăugă, bombîndu-și puțin pieptul : Eu sînt pilot !

Radu era un băiat negricios, de aceeași vîrstă cu Sandu și Mircea, avea o mutrișoară simpatică și în cap îi jucau doi ochi inteligenți și vioi.

— Cum pilot ? nu pricepu Sandu.

— Aşa, pilot, spuse Radu şi adăugă cu voce încărcată de emoţie : Ca Emerson Fittipaldi !

Fu rîndul lui Sandu să rămînă surprins.

— N-ai auzit de Emerson Fittipaldi ? ! interpretă Radu tăcerea lui Sandu.

Era consternat.

— Singur c-am auzit ! protestă Sandu. Cel mai tînăr campion mondial. Continuă cu voce sigură : Din întreaga istorie a automobilismului ! La douăzeci şi şase de ani, campion mondial !

— Neîmpliniţi ! sublinie Radu.

— Neîmpliniţi, se corectă imediat Sandu. Jim Clark a ajuns campion mondial la două'şapte . . .

— Împliniţi ! îl întrerupse Radu.

— Împliniţi, ce-am spus eu că nu ? Jochen Rindt, la două'ş'opt de ani, iar Mike Hawthorn, la două'ş'nouă. Chiar Jackie Stewart trecuse de treizeci de ani cînd a devenit pentru prima oară campion mondial !

— Asta-i, vezi ! . . . Farina. . .

— Nino, îl completă Sandu.

— Nino. Nino Farina, primul campion mondial, a cucerit titlul abia la patru'ş' de ani !

— Ca şi Juan Manuel Fangio !

— Fangio, după ce-a împlinit patruzeci !

— Da, da' Fangio e socotit cel mai mare automobilist al tuturor timpurilor !

— Da' Caracciola ? ! Da' Nuvolari ? . . . *Il campionissimo !* se referi Radu la Nuvolari. Toate busturile marilor piloţi din holul Automobil Clubului Englez au nume. Doar sub un singur bust nu scrie decît atît : *The Master !* E Tazio Nuvolari . . .

— Este adevărat, da' Fangio a cucerit de cinci ori titlul de campion mondial ! Pe cine mai ştii tu de cinci ori campion mondial ?

— Pe nimeni, acceptă Radu. Da' şi Fittipaldi, campion la două'şase de ani neîmpliniţi ! . . .

Mircea, care fusese nevoit să asiste tăcut la schimbul rapid de replici dintre Sandu şi Radu, se grăbi să-l completeze pe acesta din urmă :

— El Lole !

— Cum o să fie El Lole ? ! protestă Radu cu vehemenţă. Confunzi ! El Lole e argentinianul Don Carlos !

Sandu trebui să-i dea dreptate lui Radu :

— Sigur, Carlos Reutemann. Numele e german . . . Or fi emigrat părinţii în Argentina. Era cît pe-aici să-l bată pe Stewart în Marele premiu al Argentinei !

— Da, numai că după aceea Fittipaldi i-a bătut şi pe Stewart, şi pe Jacky Ickx, şi pe Denis Hulme !. Tocmai d-aia sînt eu *Fittipaldi.*

— Şi cum eşti tu Fittipaldi ? Călare pe băţ ! ? rîse răutăcios Mircea, ca să-i plătească lui Radu pentru că-l prinsese pe picior greşit cu El Lole.

Radu se uită la Mircea de sus.

— De ce călare pe băţ ? ! Şi adăugă, băgînd mîinile în buzunarele pantalonilor : La volanul maşinii mele *RB !*

— Hai ! îl chemă Mircea pe Sandu, luîndu-l de mînă. Tipu' e-ncrezut rău !

Îi întoarseră amîndoi spatele, cu toate că Sandu n-ar fi dorit să se despartă în felul acesta de noul vecin. Vru să se întoarcă să-i spună „Mai vorbim noi", atenuînd astfel gestul nepoliticos la care Mircea îl forţase, dar Radu se întorsese şi el, îndreptîndu-se spre autocamionul din care începuse să fie descărcată mobila.

— Cu El Lole ai dat-o rău în bară ! . . . se răzbună Sandu pe Mircea.

— Ei, parcă eu nu citesc revista *Autoturism !*

— Citeşti, da' . . . Fittipaldi e mai celebru chiar decît Pelé, *regele* brazilienilor !

— Fittipaldi zice că nu.

— Pentru că-i modest.

Reluară jocul de tenis, cînd, la un moment dat, din camion fu coborît un cart cu adevărat veritabil.

— Formidabil ! exclamă Sandu.

— Eu am crezut că se laudă, spuse Mircea abia şoptit.

III

Vestea că în holul blocului P-4 se află o maşină de curse vopsită în culoarea lui *Blue-flame* (Flacăra albastră), cea care pe Salt Lake-City, pilotată de Gary Gabelich, a reuşit să realizeze 1 014,294 km pe oră, s-a răspîndit cu viteza fulgerului.

Liviu fu informat direct de către Sandu şi Mircea, care îi erau colegi de clasă.

Îl fluieraseră de jos şi cînd acesta apăruse la fereastră, îi semnalizară printr-un alfabet cunoscut numai de ei să coboare de urgenţă pe alee. Ca să sublinieze că lucrurile erau foarte importante şi nu sufereau nici cea mai mică amînare, Sandu ridicase palma stîngă pe verticală, aşezînd peste vîrfurile degetelor ei pe cea dreaptă. Era semnul lor convenţional : „situaţie excepţională".

Liviu găsi că maşina este într-adevăr formidabilă.

— Fittipaldi tot de la carting a plecat ! îi făcu el atenţi pe cei doi.

— Nu-i adevărat ! protestă Mircea. Şi el, şi Caracciola, şi Nuvolari au început cu motociclismul !

— Bine, aşa... aproape toţi au început cu... motociclismul. Şi Jacky Ickx, şi Hailwood, şi Rosemeyer, şi Surtees... Fittipaldi a cîştigat de două ori campionatul de carting al Braziliei !

— Da, da, întări Sandu spusele lui Liviu. După motociclism, Fittipaldi a făcut carting.

— Eu nu spun că n-a făcut... Dar n-a plecat de la carting! se încăpățînă Mircea.

— Nu, înțelege *ad literam*! protestă Liviu. N-am vrut să spun că a început cu cartingul activitatea sportivă, ci cu totul altceva! Fittipaldi singur recunoaște că datorează foarte mult cartingului. Miraculosul lui simț al echilibrului... care-l scoate din situații aproape imposibile, Fittipaldi a declarat ziariștilor că l-a deprins în cursele de carting!

— Ce mai, e colosal, dom'le! gesticulă Sandu. Ce cursă a făcut la Jarama! După ce i s-a spart rezervorul suplimentar de benzină în turul de acomodare, după ce și-a udat complet combinezonul, că putea arde într-o singură clipă... a alergat cu un singur rezervor, în turul cinșpe a luat conducerea și n-a mai cedat-o! Și ce-l mai presau Jackie Stewart și Denis Hulme! Nimic nu le-a ieșit. Ba mai mult, Fitti s-a distanțat cu peste un minut de cei doi. Băgați de seamă, în orice clipă putea să se termine benzina! Deci, cît de calculat accelera el în condițiile în care din spate veneau Stewart și Hulme! Cînd a terminat învingător cursa, doar trei litri de benzină îi mai rămăseseră în rezervor. Fantastic!

— „Scoțianul zburător", se referi Mircea la Jackie Stewart, rămîne totuși un *magistru* al volanului! Poate chiar mai mare decît Jim Clark!

Mircea nu era convins că Stewart este mai bun decît Fittipaldi, dar el îl asocia pe acesta din urmă cu Radu și îl vedea pe Fitti tot atît de înfumurat ca și noul vecin.

Discuția mai continuă un timp, pentru că Liviu ținea mult la scoțian și, în special, la Jim Clark, pe care îl considera „cel mai mare automobilist din cîți a avut lumea".

IV

A doua zi, curiozitatea băieților din blocurile învecinate se dovedi atît de mare, încît Radu fu nevoit să-și scoată mașina pe alee.

Bineînțeles, veniră din nou Sandu, Mircea și Liviu.

— Hai, fă un tur de pistă cu ea ! îl îndemnă Sandu.

— Nu-mi dă voie tata. Ca să nu supere vecinii, că le fac gălăgie sub geamuri, le explică Radu.

— Cel puțin pornește-o ! Să auzim și noi cum intră în turație motorul ! îl rugă Liviu.

— Nu vedeți că mi-a luat fișa de la bujie ? !

Într-adevăr, fișa de la bujie lipsea.

— Auzi, i se adresă din nou Liviu, nu vrei s-o bagi la mine în garaj ? Tata își vopsește mașina și garajul e liber acum.

— Da ? se arătă deosebit de interesat Radu. Și crezi că n-ar avea nimic împotrivă ?

Cînd îi făcuse această propunere, Liviu se gîndise doar că Radu l-ar putea învăța și pe el să conducă, dorind să se recompenseze astfel pentru serviciul pe care i-l făcea, oferindu-i garajul. Dacă tatăl său va fi sau nu de acord, nu mai știa însă nimic și spuse :

— Ce-ar putea să aibă împotrivă ?

De fapt era întrebarea pe care și-o pusese sie însuși, cu glas tare.

— Ar fi foarte bine ! exclamă bucuros Radu.

*

Casa unde locuiseră înainte avea curte, iar cartul fusese adăpostit într-o magazie. Dar cine se mai gîndise acum unde va sta mașina lui Radu cînd, în locul a două camere mici și igrasioase primiseră un apartament cu trei camere, baie, într-un bloc cu încălzire centrală, cu gaze la bucătărie ? ! Problema era că nu le ajungea mobila și

cîte lucruri nu erau de cumpărat într-o nouă locuință!

Seara, după ce se mutaseră, Radu îi împărtășise, la un moment dat, tatălui său teama care îl frămînta de cînd lăsase mașina sub scară în hol.

— O s-o duc la întreprindere, îi răspunsese scurt tatăl și adăugase, ca și cum și-ar fi amintit de ceva: Eu ți-am făcut mașina pentru că-nvățai bine; am impresia însă c-am greșit. A început să te preocupe mai mult decît lecțiile!

— Cum, tată?! Am o singură medie de șapte, în rest numai opt, nouă și zece!

— Se spune că școala asta de aici, unde o să te muți de la anul, e foarte serioasă. Cu profesori foarte severi. Vezi dar!... îl prevenise el pe Radu și cu aceasta discuția luase sfîrșit.

Tatăl lui Radu era șef de garaj la Autobaza-4 și, fiind un mecanic-auto priceput, nu-i fusese prea greu să-i construiască fiului un cart, după un proiect publicat într-o revistă. Radu știa însă că tatăl său era pe cît de bun, pe atît de sever și teama că odată cartul dus la întreprindere, mai cu seamă în noile condiții de locuit, greu îl va mai vedea îndărăt, îl făcuse să se perpelească în așternut pînă tîrziu.

*

Propunerea lui Liviu venise, în acest sens, cum nu se poate mai bine.

— Dacă tatăl tău ar vrea, am duce mașina chiar diseară în garaj. Ai văzut cîți băieți au venit? Nu că mi-e frică, dar umblă la ea...

— La asta m-am gîndit și eu, spuse Liviu cu îngrijorare în glas. Hai să-ți arăt! Sandule, rămîi cu Mircea la mașină!

— Da, da, sigur că da! Să n-ai nici o grijă! se grăbi Sandu să-l asigure pe Radu.

Și el, și Mircea asistaseră tăcuți la discuție și amîndoi se gîndiseră că, în cazul în care se aranjează cu garajul, Radu precis o să-i dea lui Liviu să conducă mașina.

După cîțiva pași Radu se opri și, întorcîndu-se din drum, i se adresă lui Mircea :

— Te-ai supărat ieri din cauza lui „El Lole" pe mine ?

— Nu, nu m-am supărat, nu vru Mircea să recunoască.

— De ce să te superi cînd faci o asemenea confuzie ?

— Nu s-a supărat, dar nici bine nu i-a venit ! ... interveni Sandu. Pînă la „ieșirea asta în decor" ce-l mai lăudai pe Fittipaldi ! i se adresă el lui Mircea. După Marele premiu de la Kylami, ziceai că dacă cineva o să-l bată pe Stewart, acela nu va fi decît Fittipaldi ! Iar după Marele premiu al Franței, l-ai dat drept sigur campion mondial !

Mircea rămase tăcut, uitîndu-se stingher într-o parte. Lui Radu îi păru rău de el.

— Dacă se aranjează cu garajul, o să vă dau la toți trei să conduceți mașina, spuse el mai mult lui Mircea decît lui Sandu. Hai, Liviule !

Garajul nu era prea departe. Tatăl lui Liviu îl construise din panouri prefabricate din beton, la capătul unei alei ce se înfunda în peretele dosnic al unui bloc vechi, cu trei etaje. Loc avusese destul și alături mai fuseseră construite alte două garaje.

— Ăsta-i al nostru ! bătu Liviu cu palma peste ușa garajului din dreapta.

— Formidabil ! aprecie Radu. *RB*-ul s-ar simți aici ca în *templul* lui Chapman ! se referi el la celebrul constructor de mașini de formulă, omul care l-a promovat, cu o extraordinară intuiție, pe Emerson Fittipaldi ca pilot-șef al mașinilor „Lotus".

— Vezi, avem și-o gură de scurgere, arătă Liviu spre platforma de beton din fața garajelor. Nici mama, nici soră-mea — și ea e mai mare cu cinci ani decît mine —

n-au voie să se atingă de mașină. Numai mie mi-o încredințează tata la spălat !

— Ce mașină aveți ? vru Radu să știe.

— Un „16“, roșu !

— Bună mașină ! Motor elastic, suspensie excelentă, vizibilitate panoramică ... E din primele ? Cu șoc automat sau de mînă ?

— Nu, cu șocul de mînă.

— Mai bine. Nici o mașină de sport n-are șoc automat. Abarth-ul lui Căpriță îl știi ?

— Căpriță are un Abarth ?

— Pe o caroserie de „850-Coupé“. Mare mecanic ! I-a adaptat patru carburatoare, un radiator pentru răcirea uleiului și o „baie“ de opt litri.

— De unde știi tu că de opt litri ?

— Dacă-ți spun !

— Nu poate să fie de opt litri ! Dacia-1100 primește în „baie“ numai trei litri jumătate ! Cum o să ia un motor de 1000 opt litri ? ! Astea-s povești !

— Serios ! se menținu Radu pe poziția sa.

— Radule, eu asist întotdeauna cînd schimbă Mircea uleiul la Dacia lor 1100 și nu intră mai mult de trei litri jumătate ! Înțelege !

— Mircea schimbă singur uleiul ? nu-i veni lui Radu să creadă.

— Da. Și mie tata ...

Radu îl întrerupse :

— Adică împreună cu tatăl său ?

— Nu, singur. Și mie tata îmi dă voie să desfac bușonul de jos cu o cheie inelară de șapteșpe, dar de pus la loc îl pune el, și tot el toarnă noul schimb de ulei.

— Și nici nu asistă cînd schimbă Mircea uleiul ?

— Nu, nu asistă. Să-ți spună și Sandu !

Radu rămase mut de admirație. Să schimbi singur uleiul de la motorul unei Dacii ... Făcuse, e adevărat, o confuzie între Carlos Reutemann și Emerson Fittipaldi,

spunînd că Fitti este El Lole, cînd toată lumea știe că El Lole e Don Carlos... Ei, o confuzie... Oricine poate să facă o confuzie, chiar dacă-i vorba de Fittipaldi. Ce contează o confuzie, cînd schimbă singur uleiul motorului ? !!!

— Hai, Liviule, la băieți ! îl chemă Radu.

V.

Părinții lui Liviu își doriseră mult un băiat și el crescuse ca alintatul familiei, mai ales al mamei, care căuta să-i satisfacă toate dorințele. Așa că Liviu, cînd credea că n-o să poată reuși să obțină ceva de la tatăl său, intervenea prin mama, rugînd-o în același timp și pe sora sa, cu aproape cinci ani mai mare decît el, să-l susțină.

Așa procedă și de data aceasta. Găsi un moment prielnic și dădu „atacul" :

— Știi, tată, ieri s-a mutat în blocul cel nou un băiat care are un cart foarte frumos, un băiat foarte bun, cu care o să fiu coleg de clasă la anul. A luat doi ani la rînd premiul I la olimpiada de matematică, exageră Liviu. Ne-am împrietenit și eu aș vrea să te rog ceva. Da' tu n-ai să vrei și eu n-o să am cum să-l ajut...

— De unde știi tu că n-o să vreau? Mai ales că vrei să-ți ajuți un prieten !

— Și el o să mă ajute la matematică...

— Nu ți-am luat preparator ? Și la matematică, și la fizică... Cu chiu cu vai ai scos cîte un cinci, cîte un șase...

— Dacă o să se împrietenească cu noul coleg, interveni mama lui Liviu, poate o să fie altceva... Eu cred că Apostol n-are metodă, se referi ea la preparatorul lui

Liviu. De ce nu l-ai invitat la tine pe noul coleg? se adresă ea lui Liviu ca să schimbe tema discuției.

Liviu avusese întotdeauna probleme cu matematica, fizica, chimia, în schimb desena foarte frumos. Trei din tablourile sale în acuarelă fuseseră selecționate pentru o expoziție republicană, două din acestea trimise la o expoziție internațională de la Bruxelles și ambele obținuseră distincții. Unul — premiul unei reviste pentru copii, iar cel de-al doilea — „mențiune" din partea juriului. Mama și sora lui Liviu îi și întrevedeau o carieră de pictor, tatăl era însă mai circumspect.

„Băiatul trebuie să capete o profesie, spunea el, să aibă o specialitate și, dacă talentul său se va dezvolta, poate să fie și pictor! Cine o să-l împiedice să se consacre picturii?! Țuculescu a fost medic... Pictura nu-i o joacă, ci o treabă foarte grea!"

Dar pe Liviu nici măcar șevaletul, pe care mama sa i-l comandase special, nu putea să-l rețină mai mult de o oră. E adevărat, Liviu picta cu repeziciune, cu agresivitate aproape, dar se plictisea repede și, cînd ceva nu-i reușea, arunca paleta, revenea la lecții sau, pur și simplu, se ducea să se joace. Nimic nu reușea să-l determine să doarmă după-amiază sau să se culce seara mai devreme de douăsprezece. Ura pur și simplu patul, trăind într-un continuu neastîmpăr, într-o neîntreruptă mișcare.

Gîndindu-se poate la toate acestea, ca și la faptul că Liviu rămăsese, pentru vîrsta sa, cam mic de statură și firav oarecum, tatăl împărtășea în secret părerea soției sale că băiatul nu trebuie supus la eforturi prea mari.

— Nu l-am invitat, gîndindu-mă... să nu se supere tata, răspunse Liviu la întrebarea mamei și lăsă capul în pămînt.

— Cum poți să spui așa ceva?! M-am supărat eu vreodată cînd ți-ai invitat colegii acasă?

— Nu, dar m-am gîndit că poate vrei să lucrezi. Tată,

ți-am spus că Radu are un cart foarte frumos... Știi ce-i ăla un cart?

— Un mini-automobil. O mașină pentru copii...

— O mașină adevărată! Participă cu ea la curse... Fittipaldi a fost mai întîi campion la carting! E un *RB* mașina lui Radu!...

— Ce înseamnă *RB*?

— Nu știu. Așa-i spune el. Nu l-am întrebat... Poate că e o marcă de mașini despre care n-am auzit încă... Ai să te superi dacă o să te rog să-l ajutăm pe Radu?

— Cum o să mă supăr?! Dimpotrivă...

Lui Liviu i se păru că scăpase printre degete momentul prielnic de a obține un răspuns favorabil din partea tatălui său și se grăbi să atace prin învăluire.

— Radu a lăsat azi-noapte mașina sub scară, în hol, și cineva a și umblat la ea. Gîndește-te, să te trezești într-o zi, lăsîndu-ți mașina în stradă, fără carburator la *Renault*!

— Pentru asta trebuie să descuie portiera, să ridice capota...

— Da, dar Radu n-are capotă deasupra motorului! O să se trezească odată că-i lipsește ba una, ba alta... Știi ce te rog: pînă găsește tatăl lui Radu să ducă undeva cartul, să-l băgăm la noi în garaj! Tot n-ai nevoie de garaj două-trei săptămîni!

— Da, Dinule, interveni mama lui Liviu. Cît timp îți vopsești mașina, poți să-l primești în garaj!

— Nu, nu! Numai pentru două-trei zile, maximum patru. Pînă găsește tatăl lui Radu un șopron, în vreo curte... îl asigură Liviu.

— Am piese de rezervă... Scule... O să mi le faceți vraiște, dacă vă dau cheile de la ușă!

— Nu, tată! sări Ada, sora lui Liviu. L-am văzut, Radu e un băiat foarte serios!

— Dacă a cîștigat de două ori olimpiada la matematică... completă mama lui Liviu.

— Nu ne atingem de nimic! Toate vor fi la locul lor, așa cum le-ai pus tu! îi promise Liviu, știindu-l pe tatăl său meticulos și ordonat. Se grăbi să mai adauge: Ai să controlezi și ai să vezi...

— Bine, acceptă tatăl, dar cu condiția să nu vă faceți de lucru în garaj. Iei de la mama rîndul al doilea de chei și nu lași garajul deschis decît atîta timp cît este necesar, pentru a scoate sau a băga înapoi cartul. Ne-am înțeles, nu?

— Da, tată, spuse Liviu supus, abia abținîndu-se să nu sară în sus de bucurie. Ce zici, putem să-l băgăm acum, după-amiaza, ca să nu rămînă și-n noaptea asta sub scară?

— Bineînțeles, răspunse mama lui Liviu în locul soțului ei. Vino să-ți dau cheile.

Radu, Mircea și Sandu așteptau rezultatul pe alee și, pentru a repera semnalizarea lui Liviu, fără a fi observați, în caz că domnul Ioanid ar ieși pe balcon, făceau cu schimbul la „punctul de observație".

În cele din urmă, la fereastra pe care n-o slăbeau din ochi, apăru, pe diagonală, sfoara cu care era manevrat transperantul.

— Victorie! îi anunță Mircea.

Rămaseră în spatele blocului B-6, să aștepte sosirea lui Liviu. Iar acesta cobora de-acum cu liftul, ducînd cu el cheile de la garaj.

— Ce v-am spus eu?! făcu Liviu arătîndu-le cheile.

— Ești formidabil! exclamă Mircea, plin de admirație.

— Scoatem mașina... Tu ai să fi acela care ai s-o conduci pînă la garaj! Noi te împingem și tu o conduci, spuse Radu, apreciind că Liviu merită o asemenea recompensă.

— La volan? nu-i veni să creadă lui Liviu.

— Bineînțeles! confirmă Radu.

În sinea lor, Mircea și Sandu erau de acord că Liviu realizase într-adevăr un lucru mare pentru mașina lui Radu, dar s-o conducă el singur tot drumul pînă la garaj ? ! Să conducă o jumătate de drum, sau poate chiar mai mult, iar pe restul traseului să se schimbe ei doi la volan ! Nu îndrăzniră însă să spună nimic.

În timp ce se îndreptau cu toții spre blocul lui Radu, Liviu îi opri pe băieți.

— Stați puțin ! Să judecăm bine. Dacă tata coboară cumva și ne vede pe toți patru ?... Ar putea să se răzgîndească ! se temu Liviu. Vă duceți voi înainte, se adresă el lui Sandu și lui Mircea, ca să asistați la ceremonia intrării *RB*-ului în *templul lui Chapman*, iar eu vin din urmă cu Radu.

— Așa-i ! Liviu are dreptate, spuse Radu. Să facem cum a propus el.

— Bine, acceptă Sandu. Hai, Mircea ! își chemă el prietenul care se gîndea la ceva cu insistență și care spuse deodată, adresîndu-se lui Radu :

— N-ai vrea să ne lași și pe noi puțin la volan, pe alee ? În altă direcție, nu spre garaj !

— Sigur, lasă-i și pe ei puțin la volan ! interveni Liviu pentru prietenii săi.

Se făcuse ora cînd Radu trebuia să se apuce de lecții, și lui îi era teamă să nu-și supere cumva tatăl. Mai ales dacă acesta l-ar vedea de la geam. Neștiind despre ce este vorba, și-ar putea închipui că a început să-l preocupe prea mult mașina. Se scărpină în cap, neștiind ce să facă.

— Bine, spuse el. Dar în spatele blocului, pe aleea cealaltă.

Scoaseră încetișor *RB*-ul și Mircea gustă primul din voluptatea volanului. Îi veni apoi rîndul lui Sandu. În cele din urmă, împins de Radu, Liviu conduse tot drumul pînă la ușa garajului. De după colțul unui bloc, Sandu și Mircea priveau intrarea mașinii în garaj.

VI

Bucuria nu le fu de lungă durată. Săptămînile zburară una după alta, se apropia data cînd *RB*-ul trebuia să părăsească garajul.

Condiţia pusă de tatăl lui Liviu era respectată cu stricteţe : nici o piesă de rezervă, nici o cheie din trusa cu scule nu fuseseră clintite de la locul ştiut; revopsirea *R 16*-lui întîrziase cu zece zile aproape, dar era clar că în momentul în care acesta va fi adus acasă, *RB*-ul nu va mai putea sta alături, garajul fiind destul de îngust.

Era o ameninţare din ce în ce mai obsedantă. De data aceasta, cel care manifestă iniţiativă fu Sandu.

*

În timpul vacanţei de iarnă, Sandu proiectase pentru sania sa un sistem de frînare cu pîrghie, şi, cum el se bucura de simpatia domnului Petre, pensionar ceferist, angajat ca mecanic la uzina termică, apelase la acesta. Şi domnul Petre, pe care Sandu îl vizita mereu, plăcîndu-i uruitul continuu al pompelor, duduitul focului în cuptoarele cazanelor, curăţenia şi ordinea care domneau peste tot, îl ajutase cu drag.

— Schiţele astea îs făcute de tine ? îl întrebase oarecum neîncrezător mecanicul, privind cele două planşe executate pe hîrtie de desen, cu care Sandu se prezentase la el.

— Da, eu le-am făcut ! spusese Sandu cu convingere şi îi arătase cum şi în ce fel se gîndise el să funcţioneze sistemul de frînare.

Alături de uşa uzinei, existau două încăperi în care îşi organizaseră atelierul cei doi mecanici de întreţinere de la administraţia blocurilor „A“ şi domnul Petre îi arătase lui Sandu cum să prindă tabla în menghină, cum să ţină bomfaierul pentru ca acesta să taie mai bine, cum să

ajusteze cu pila pînă cînd bucata de fier va lua forma dorită, cum să sape dinții opritorului de la frînă. Numai la bormașină nu-i dăduse voie să umble.

Acum, frămîntîndu-se tot timpul despre ce se va întîmpla cu mașina, odată cu sosirea R 16-lui, lui Sandu îi veni deodată în minte domnul Petre. Chipul acestuia, cu bunătatea imprimată pe fața mare, deschisă, îi apăru ca o aurora boreală. Alergă de-a dreptul la el.

Îl găsi la măsuța sa din fața cazanelor, citind ziarul la lumina unui bec cu abajur de carton, înnegrit în partea de sus.

— Domn' Petre, am venit la dumneavoastră ca la o salvare ! Sînteți singura noastră salvare !

— Da' ce s-a-ntîmplat, Sandule ? îl întrebă bătrînul, privindu-l intrigat pe deasupra ochelarilor. Îl știa băiat așezat, cumpănit...

— Nu s-a-ntîmplat încă, da' o să se-ntîmple ! Acum o lună și ceva s-a mutat în blocul cel nou, „P 4", un băiat, Radu, care are un cart. Întîi...

— Ce-i ăla ? nu înțelese mecanicul.

— O mașină cam atîta, arătă Sandu lungimea *RB*-ului. Dar exact ca o mașină de curse. Ca o mașină de formula unu. Țineți minte, v-am arătat eu cîteva fotografii cu mașini... Asta-i un *RB*... După numele băiatului : Radu Buznea. A lui e mașina.

— Aha !... pricepu mecanicul despre ce este vorba, clătinînd cu aprobare din cap.

— În prima zi, Radu a lăsat mașina sub scară, în hol. Acolo a rămas toată noaptea. Cum să lași o mașină sub scară ? ! Și-atunci tatăl lui Liviu i-a dat voie lui Radu să țină *RB*-ul în garajul *Renault*-ului, cît timp acesta se află la vopsit. Se mai află și acum. Numai că, în cel mult o săptămînă, mașina o să fie gata, și cartul... cartul n-o să mai aibă loc... Unde să-l ducă ? Ce să facă cu el ? Nu-i ca o berlină... s-o lași în stradă și să-i încui ușile...

Totul e descoperit! Ca la o maşină de formulă! Chiar mai ceva, pentru că la cart şi motorul e afară!

— Şi te-ai gîndit să vii la mine... Adică să-l adăpostim aici, în uzină. Hm... Ei... l-om adăposti... spuse după o clipă de gîndire mecanicul. Ori aici, ori dincolo, pe coridor, la ateliere... Că sara uşa se-ncuie. Şi nici n-are pe cine supăra el acolo. Aduceţi-l, ş-om videa noi... Om videa. Ei, comedie, cum să laşi o maşină sub scară?!!

Invadat de bucuria care se ridicase în el încă de la primele cuvinte ale domnului Petre, Sandu fu cît pe-aici să-l sărute. Se stăpîni, că era băiat mare. Vru să-i întindă mîna, dar şi-o opri pe drum; domnul Petre era om în vîrstă şi nu putea el, un copil, să-i întindă primul mîna.

— Mulţumesc! spuse Sandu repede, cu glas sugrumat de emoţie şi se aplecă cu respect în faţa acestuia. Mulţumesc! mai spuse o dată şi se retrase complet fîstîcit; el, care nu se fîstîcea niciodată!

Comunicîndu-le băieţilor extraordinarul succes obţinut în favoarea maşinii, Sandu fu de părere că *RB*-ul trebuie adus de îndată la uzină, pentru ca nu cumva să se întîmple ceva neprevăzut.

— Ce-ar putea să se-ntîmple? nu fu de acord Liviu, care găsea complet nejustificată graba lui Sandu şi văzu în ea aproape un atac direct la adresa sa. Dacă domn' Petre a spus că-i de acord, continuă el, înseamnă că va fi de acord şi peste o săptămînă! Peste o săptămînă, cînd tata urmează să aducă acasă *Renault*-ul...

— Liviu are dreptate! îl susţinu Mircea.

După Liviu, era cel de-al doilea preferat la conducerea maşinii; Radu nu putuse să nu ţină seama că Mircea era aproape un *motorist*. Şi poate chiar, în viitor, un *vrăjitor* de motoare!...

Sandu crezu că este de datoria lui să apere maşina.

— Sigur, din moment ce domn' Petre a zis da, el nu-şi mai schimbă cuvîntul. Cînd am spus că ar putea interveni

ceva neprevăzut m-am gîndit la ... o situație ... Să zicem că ar surveni ceva ...

— Ce ? vru Liviu un exemplu concret.

— Nu știu, fu nevoit Sandu să recunoască. O situație la care ... nu ne duce nici gîndul. Simțise din tonul iritat al lui Liviu că opoziția acestuia este oarecum subiectivă și spuse ca să încheie discuția : Eu mi-am spus părerea ; în măsură să hotărască este acum Radu !

*

Radu îi învățase pe băieți, întîi, cu mașina la *rece*, cum să acționeze pedalele, cum să manevreze schimbătorul de viteze, apoi la *cald*, cu motorul mergînd, cum să pornească de pe loc cartul, lin, fără smucituri, apăsînd ușor pe accelerație și, simultan, ridicînd piciorul de pe ambreiaj, cum și cînd trebuie schimbate vitezele, fără să caute cu privirea nici pedalele și nici levierul schimbătorului de viteză, iar ei deprinseseră toate aceste mișcări doar în cîteva zile.

Dar pe măsura deprinderii lor crescuse și dorința de a conduce mașina și, odată cu ea, invidia față de cel care rămînea mai mult la volan. O invidie care nu izbucnise în certuri, însă Radu o simțise născîndu-se între ei.

În timp ce Liviu conducea ieri pe aleea din spatele alimentarei, Mircea remarcase față de Sandu, dar în așa fel încît să audă și Radu : „Liviu ăsta conduce ca un năuc ! Zău dacă n-o să iasă în *decor* cu mașina. Prea *biciuiește* motorul !“

Într-adevăr, Liviu mergea puțin cam tare, ceea ce nu-i convenea nici lui Radu.

*

Acum înfruntarea avea loc între Liviu și Sandu. Radu rămăsese tăcut, uitîndu-se cînd la unul, cînd la celălalt, neștiind ce să facă. Dreptate avea, de fapt, Sandu. Nu, nu voia să treacă de partea acestuia, să nu creadă cumva Liviu că o face pentru că acum gararea mașinii nu mai era o problemă.

— Să punem la vot ! propuse el. Votarea va fi secretă. Şi sînt de părere că mie trebuie să-mi acordaţi două voturi. *RB*-ul e-al meu. De acord ?

— De acord ! spuse Sandu. Aşa-i cel mai corect.

— De acord, declară Mircea, ridicînd mîna.

— Bine, acceptă Liviu cu jumătate de gură.

— Facem cinci bileţele egale şi pe fiecare din ele scriem : „Azi", iar mai jos : „Peste o săptămînă". Primind biletele, fiecare din noi se duce în altă direcţie şi taie, ori cuvîntul „Azi", ori rîndul de jos : „Peste o săptămînă". Apoi ne întoarcem şi introducem biletele în cutia mea de scrisori, spuse Radu.

— Am un amendament ! interveni Sandu. Tăieturile să fie efectuate numai cu creion negru. Şi argumentă : Liviu are stilou, eu pix cu pastă, Mircea poate să aibă creion negru... În cazul acesta votul nu mai este secret !...

— Se acceptă amendamentul ! hotărî Radu.

Liviu rămase tăcut, încercînd să desluşească ce urmărea Sandu printr-o şi mai mare zăvorîre a secretului votării.

Procedară întocmai, şi Radu deschise cutia sa de scrisori folosită ca urnă de votare. Alături de el stătea Mircea cu un bloc-notes în mînă, pe care urma să noteze voturile, în ordinea exprimării lor, pentru a încheia apoi un „Proces-verbal de votare".

— Un vot pentru „Azi" ! anunţă Radu, desfăcînd primul *buletin*. Rîndul de jos este tăiat şi le arătă bileţelul.

Mircea notă în stînga bloc-notesului primul „Azi".

— Un vot contra „Azi" ! citi Radu cel de-al doilea bileţel, scos din *urnă*.

De data aceasta, Mircea notă în partea dreaptă a bloc-notesului „Peste o săptămînă".

— Din nou un vot pentru „Azi" ! spuse Radu cu voce egală.

Tensiunea crescu.

— Anulate ambele date. Uitați-vă ! le arătă Radu buletinul de vot. A fost tăiat și „Azi“ și „Peste o săptămînă“.

Priviră înmărmuriți cu toții bilețelul, nevenindu-le a crede. Erau într-adevăr tăiate ambele rînduri ! Cine putuse să voteze așa ? Nu, nimeni nu întrevăzuse un asemenea vot ! Urmăriră tăcuți cum dispăru bilețelul în buzunarul lui Radu. Același drum îl urmaseră și primele două bilețele, dar acesta era cu totul neobișnuit și ei ar fi vrut parcă să se uite mai bine la el.

— Votul ăsta cum îl notez ? întrebă Mircea, neștiind ce să scrie în bloc-notes, și nici în care parte : în stînga, sau în dreapta acestuia ?

— Trage cîte o linie și dedesubtul rubricii „Azi“, și dedesubtul celei „Peste o săptămînă“, hotărî Radu, după un moment de gîndire.

Cînd mîna acestuia se ridică din nou spre cutia de scrisori pentru a extrage ultimul buletin, Mircea, și mai ales Liviu, și chiar și Sandu, se înălțară pe vîrful picioarelor, apoi se aplecară cu toții asupra bilețelului.

— Pentru „Azi“ ! se auziră, într-un glas, vocile lor.

— Balotaj ! anunță Radu. Două pentru, două contra !

Se priviră unii pe alții, într-o confuzie totală.

— În cazul ăsta ce facem ? întrebă Radu.

— Da' cine a putut să voteze ? Cine a fost contra lui „Azi“ și în același timp și contra lui „Peste o săptămînă“ ? vru Mircea să știe.

— Cum poți să întrebi așa ceva cînd s-a stabilit că votu-i secret ? ! se revoltă Sandu.

Liviu îl privi cu suspiciune. Cu aceeași suspiciune se uită și Mircea la Liviu.

„Cine a votat astfel ? Și ce-a urmărit printr-un astfel de vot ?“ se întrebau trei din cei patru prieteni.

— Bun, ce propuneți să facem atunci ? le ceru Radu părerea, uitîndu-se pe rînd la Sandu, la Liviu și la Mircea.

Aceștia schimbară, la rîndul lor, priviri între ei.

— Care ar fi soluția ? insistă Radu.

Lui Liviu îi veni deodată o idee :

— Să mutăm cartul peste trei zile și jumătate. Adică nici azi, și nici peste o săptămînă. Asta-i rezultatul votului ! Soluția de mijloc.

O clipă rămaseră cu toții tăcuți, analizînd cele spuse de Liviu.

— În cazul acesta, însă, rămîne în picioare pericolul unei situații imprevizibile, rupse Sandu primul tăcerea.

— De ce ? nu fu de acord Liviu.

— Gîndește-te și tu !

— Da, dar acest pericol este diminuat la jumătate ! gesticulă Liviu.

— Nu-i așa ! N-ai dreptate ! protestă Sandu. Cine ne garantează nouă în care parte a săptămînii se poate ivi situația neprevăzută ? De ce neapărat în a doua parte ? Cînd ea se poate produce chiar mîine ! . . .

Radu ridică mîinile, liniștindu-i :

— O clipă ! Eu vă propun altceva : să-i cerem părerea domnului Petre !

Propunerea fusese neașteptată. Sandu, Mircea și Liviu se concentrară cu intensitate asupra celor spuse de Radu. Liviu se foi, fixînd cu privirea un punct imaginar de pe suprafața pardoselei, Mircea își masă fruntea, Sandu răsfrînse buza de jos și vorbi primul :

— De acord. Să-i cerem părerea . . .

— Da, să-i cerem părerea ! aprobă Mircea.

— Bine ! acceptă Liviu pe un ton care vru să arate că soluția îi convine. Mergem cu toții să auzim ce zice și domnul Petre în cazul de față.

— Nu, eu nu cred că este bine să mergem cu toții ! se împotrivi cu hotărîre Radu, deslușind deodată ce avusese Liviu în vedere și se supără foarte serios pe acesta : Tu de ce n-ai vrut să ducem toți patru *RB*-ul la garajul tatălui tău ? Răspunde !

Liviu lăsă capul în pămînt.

— Te interesează foarte puțin soarta *RB*-ului !

Era o acuzaţie deosebit de gravă, și lui Radu îi păru rău că nu se putuse stăpîni.

O clipă domni o tăcere de gheaţă. Sandu și Mircea se uitau jenaţi într-o parte.

— O să meargă numai doi dintre noi, se grăbi Radu să vorbească. Doi vor rămîne ceva mai departe. Propun să meargă Sandu și Liviu.

Vrusese să spună „Sandu cu mine", dar, simţindu-se vinovat pentru situaţia grea în care îl pusese pe Liviu, pronunţase numele acestuia în ultimul moment.

— Supun la vot deschis, prin ridicarea mîinilor, continuă Radu. Cine este pentru Liviu ?

Radu, Sandu și Mircea votară pentru, dar Liviu se abţinu de la vot. Continuă să privească în jos, cu toate că ar fi vrut să vadă care e situaţia votului. Mai ales că el se temea că acesta îi va fi nefavorabil, după cele spuse de Radu la adresa lui.

— Trei voturi pentru ! anunţă Radu. Liviu, tu eşti împotrivă ? îl întrebă el.

Auzind rezultatul, Liviu ridică puţin capul, dar se feri să-i privească în ochi pe băieţi.

— Fiind vorba de mine... eu nu votez, le spuse el cauza abţinerii sale.

— Să ne pronunţăm acum în privinţa lui Sandu, propuse Radu. Cine este pentru ?

Ridicară mîinile Mircea, Liviu și Radu. Sandu, așa cum făcuse și Liviu, se abţinu de la vot.

Cînd Sandu și Liviu pătrunseră pe ușa uzinei termice, Radu, care rămăsese cu Mircea ceva mai în urmă, simţi o teamă ascunsă că Liviu ar putea să influenţeze părerea mecanicului.

Dar Liviu nu scoase nici un cuvînt, lăsîndu-l pe Sandu să vorbească.

— Ce părere aveţi, domn' Petre, să aducem cartul acum, sau peste cîteva zile ?

— Dacă vreţi aduceţi-l şi-acu'... Că tot aia e cînd îl aduceţi...

Răspunsul bătrînului era tot ceva în genul rezultatului votării lor secrete, constată Sandu şi hotărî să pună problema tranşant :

— Da' dumneavoastră ce ziceţi, acum sau peste cîteva zile ?

— Hai aduceţi-l ! Şi adăugă : Să văd şi eu cum îi cartul ăsta al vostru !

— Bine, domn' Petre. Ne întoarcem îndată.

În timp ce Sandu şi Liviu se găseau în uzină, Radu se gîndi la un moment dat că mecanicul l-ar putea întreba pe Liviu : „Tu eşti Radu, cu cartul ?" iar Liviu va fi obligat să răspundă : „Nu, Radu e un alt băiat !" aşa că domnul Petre o să-şi spună că din pricina cartului o să-l deranjeze mereu o mulţime de băieţi şi n-o să le mai dea voie să-l aducă în uzină, se temu el pentru soarta *RB*-ului. Îi părea rău că cedase, simţindu-se vinovat de situaţia în care se găsea Liviu şi că nu fusese mai ferm. Trebuia să spună „Sandu şi cu mine", aşa cum hotărîse !

Teama crescu şi mai mult cînd îi văzu pe cei doi ieşind tăcuţi din uzină, păşind cam trişti, cum i se păru lui, unul la o oarecare distanţă de celălalt. Nu mai avu răbdare şi alergă în întîmpinarea lor.

— A zis să-l aducem acum, îl informă Sandu.

Liviu vru să spună că domnului Petre îi fusese indiferent data cînd urma să fie adusă maşina şi înclinase spre azi, deoarece voia să vadă cum arată *RB*-ul. Tăcu, nu zise nimic, şi Radu îl trase de mînă, arătîndu-se în culmea fericirii :

— Hai, Liviule, să aducem maşina mai repede !

Alergară cu toţii la garaj.

Aici, însă, Radu propuse deodată :

— Ar trebui să-l răsplătim cu ceva pe domn' Petre.

— Da, ai dreptate, îşi dădu seama şi Sandu.

— Să-i ducem o atenţie, îşi completă Radu ideea.

— Fumează ? îl întrebă Mircea pe Sandu.

— Da, uneori.

— Să-i cumpărăm atunci un pachet de ţigări bune !

— Cum poţi să spui aşa ceva?! se revoltă Sandu. Domn' Petre a fost lăcătuş la depou ! Un pachet de ţigări poate fi interpretat ca bacşiş !

— M-am gîndit că pentr-un fumător o ţigară bună e un lucru plăcut. La cafea, tata fumează dintr-un pachet pe care-l ţine într-un sertar al bufetului.

— Nu, nu, putem să-l jignim, se menţinu Sandu la părerea lui.

— Poate să-i luăm o cravată... spuse Liviu timid, gîndindu-se că mama îi cumpărase tatălui său, de ziua acestuia, o cravată.

Tot Sandu fu acela care îi scoase din încurcătură, avînd deodată revelaţia unei idei :

— Cel mai frumos cadou ar fi să-i facem un abonament la revista *Autoturism !*

— Fantastic ! exclamă Radu.

— Asta da atenţie ! spuse cu entuziasm Liviu.

— Bravo, Sandule ! îl felicită Mircea.

VII

Treptat, Liviu se retrăsese din cercul băieţilor. Era perioada încheierii mediilor şcolare şi el, cînd ajungea într-o situaţie critică, ştia să depună eforturi pentru a o putea depăşi. Apoi, odată cu începerea vacanţei de vară, mama hotărî să-l ducă la fratele ei. Acesta locuia la marginea oraşului, casa dispunea de o curte întinsă, plantată cu pomi fructiferi, pădurea era şi ea foarte aproape, aşa că Liviu putea să se joace în voie în tovă-

răşia verilor săi, cam de aceeaşi vîrstă cu el. Curînd, însă, din cauza unei boroboaţe făcute în comun cu aceştia, şederea lui Liviu aici luă un sfîrşit brusc şi el se întoarse acasă în maşina părinţilor.

Băieţii simţiseră că absenţele din ce în ce mai numeroase ale lui Liviu din mijlocul lor se datorează, în mare măsură, gravei acuzaţii adusă de Radu în legătură cu soarta *RB*-ului şi, la un moment dat, acesta îşi exprimase părerea de rău pentru cele spuse atunci.

— Înseamnă că se simte vinovat! observase Mircea.

— L-am jignit... Nu trebuia...

— O să-i treacă!... îl întrerupsese Mircea, şi cu aceasta discuţia luase sfîrşit; începuseră probele de *kilometru lansat* pe pista din spatele alimentarei.

Într-o zi, un băiat de la Liceul „Ion Creangă" le aduse însă o veste teribilă: în spatele Liceului „Ioan Slavici", fusese inaugurat un cartodrom unde aveau să se desfăşoare cursele pentru campionatul oraşului şi, nu era exclus, chiar pentru cel naţional. Porniră îndată într-acolo, împingînd maşina cu schimbul.

În această parte a sa, oraşul se dezvoltase de-a lungul a două artere importante de circulaţie, ce se întîlneau într-un unghi, în mijlocul căruia fusese construit un liceu cu o curte enormă pentru terenuri de sport, iar dincolo de zidul acestuia, municipalitatea amenajase perimetrul de zonă verde al cartierului, înconjurîndu-l cu un gard viu de arbuşti.

Aici, în partea vecină liceului, aleile fuseseră asfaltate, transformate într-un parc-şcoală de circulaţie, pentru pionieri şi şcolari, şi tot aici luase naştere cartodromul.

Ajungînd în marginea lui, se opriră înmărmuriţi de uimire. Un adevărat circuit de viteză! Ca cel de la *Monza*! Ca *Nürburgring*-ul! Ca la *Jarama*! Un veritabil *Le Mans*!... asemuiră ei pista cu cele mai celebre circuite de viteză din lume.

— Hai ! îi grăbi Radu.

O luară pe lîngă gardul de arbuşti şi intrarea în cartodrom se dovedi a fi la cîţiva paşi doar. Pătrunseră pe linia dreaptă a pistei, la jumătatea căreia i se adăuga un pătrat mare de asfalt.

— *Parcul închis !* arătă Sandu în direcţia acestuia.

Din spate se auziră voci şi, întorcîndu-se, văzură doi băieţi împingînd o maşină, la volanul căreia se afla un al treilea. Îi aşteptară, neştiind ce să facă.

Noii veniţi opriră maşina în dreptul *RB*-ului şi îl examinară cu priviri curioase. Acelaşi lucru făcură Sandu, Radu şi Mircea.

— Voi cine sînteţi ? îi întrebă cam de sus cel care se afla la volan. De la „12" ?

— Nu, răspunse Sandu. De la „21".

— Şi-aveţi şi voi maşini ?

— Asta ! arătă Sandu *RB*-ul.

— Aha ! N-am auzit nimic despre voi . . .

— N-ai auzit, da' ai s-auzi ! făcu Sandu.

— Ce uzină vă patronează ? În orice caz n-aveţi atelierele noastre !

— Cam multe vrei să ştii ! nu-i conveni lui Sandu întrebarea. O să alergăm şi-o să vedem noi atunci . . . Apropiindu-se de băiatul de la volan, îi întinse mîna : Ion Alexandru Dăneţ, spuse el rar şi adăugă : Sandu.

— Nelu ! răspunse acesta, surprins de gestul lui Sandu.

— Voi de la ce şcoală sînteţi ? întrebă Mircea în timp ce Sandu se recomanda celorlalţi doi.

— De la „34". Pe noi ne patronează Uzina de Utilaj Greu, spuse Nelu cu mîndrie şi se grăbi să completeze : E chiar lîngă şcoală ! Nu luăm startul ? se adresă el lui Sandu.

— Hai, Radule ! îi făcu Sandu semn cu capul să treacă la volan.

— Nu cunoaştem încă traseul . . . spuse Radu timid.

— Aaa, sînteţi pentru prima dată aici ?

— Fiţi foarte atenţi ! E un circuit extraordinar de rapid şi plin de capcane ! îi preveni Aurel Nisipescu, un băiat blond, cu buze cărnoase şi mari. Exact ca *Le Mans*-ul !

— Ca să nu pierdem timpul, propuse Nelu colegilor săi, eu cu Radu mergem înainte cu maşinile, iar voi arătaţi-le băieţilor traseul pe jos. Bine ? Şi fără să mai aştepte răspuns porni motorul.

După ce Nelu şi Radu plecară în cursa de recunoaştere, Aurel începu explicaţiile. Se întoarse şi arătă în spate :

— De fapt, acolo e *grila de start !* indică el porţiunea de asfalt desenată, pe întreaga lăţime, cu trei rînduri succesive de dreptunghiuri. Iar vizavi, *parcul închis,* unde se face revizia tehnică a maşinilor.

— Trebuia să începi cu numele circuitului ! interveni Vlad, metodic.

— A, da ! se corectă Aurel. Circuitul „Jean Calcianu" ! Ca şi asociaţia noastră sportivă : A.S.J.C. : „Asociaţia Sportivă Jean Calcianu".

Sandu şi Mircea rămaseră tăcuţi, gîndindu-se că cei de la „34" aveau pînă şi o asociaţie sportivă !

— Voi n-aţi auzit de Jean Calcianu ? Cel mai mare automobilist român !

— A fost foarte mare, dar n-a cîştigat ca Petre Cristea un „Monte-Carlo"... spuse calm Sandu.

— Înseamnă că habar n-ai ! se supără Aurel Nisipescu. Primul loc în Marele premiu de la Lemberg este după tine un fleac ? !

— Mai înainte, însă, în 1928, i-a bătut pe piloţii oficiali ai lui Bugatti ! ţinu Vlad să precizeze.

— Da, pe autodromul de la Miramas, completă Aurel şi vru să continue, dar Vlad îl întrerupse :

— Jules Goux face o medie de 168 km pe oră, Friedrich — 170, iar celebrul Constantini — 171. Trece şi Jean Calcianu linia de sosire şi este cronometrat cu 173,6 km pe oră ! A rămas tablou *Le patron !* Era tot

o mașină de-a lui, un Bugatti, dar *preparată* de Jean Calcianu.

— Petre Cristea a bătut în '39 la Nürburgring ! își susținu Sandu favoritul. Cel mai greu circuit de viteză ! 173 de viraje ! Și-a stabilit un nou record al mediei de viteză, care a rămas șaișpe ani nedoborît !

— Da' Jean Calcianu — locul întîi la cursa de coastă de la Laffrey, locul întîi pe circuitul de la Miramas, locul întîi în Marele premiu de la Lemberg . . .

— În '39, locul întîi în Marele premiu al Belgradului ! . . . completă, sigur de el, Vlad.

— Cu Alfa-Romeo de 2600, pe care a alergat Nuvolari ! își aduse aminte Aurel, căruia fusese cît pe-aci să-i scape Marele premiu al Belgradului.

— Petre Cristea are un palmares mai bun ! rămase neclintit Sandu. Treizeci de locuri întîi ! Două'ș'patru de locuri doi ! Cinci locuri trei ! Performanță de mare pilot !

— Dacă Petre Cristea ar fi fost mai mare, *Il commendatore* ar fi dat asociației noastre numele de Petre Cristea și nu de Jean Calcianu, argumentă Vlad.

— Cine-i *Il commendatore ?* întrebă Mircea.

— Tovarășul profesor Panait, instructorul nostru !

Sandu nu mai spuse nimic, dar în sinea sa se gîndi că tot Petre Cristea rămîne mai mare. Un palmares ca al lui . . . Cu toate că, dacă profesorul lor a dat și circuitului și chiar asociației lor sportive numele de Jean Calcianu . . . Se luă după Aurel, care, considerînd discuția încheiată, pornise înainte. Între timp, Nelu și Radu trecuseră pe lîngă ei, pilotînd în tandem, dar nici unul din băieți nu le dăduseră vreo atenție.

— Asta-i linia *Hunaudieres ?* îl întrebă Sandu pe Vlad, referindu-se la porțiunea de mare viteză a circuitului de la *Le Mans*. Aurel Nisipescu spusese că pista era exact un *Le Mans*.

Cînd cartodromul fusese gata și alergătorii de la Școala generală nr. 34 făcuseră pentru prima dată cunoștință cu

el, ei îl comparaseră, așa cum făcuseră Radu, Mircea și Sandu, cu marile circuite ale lumii și, în cele din urmă, ajunseseră la concluzia că, prin „configurația“ ei, pista semăna cel mai bine cu *Le Mans*-ul, unde se desfășoară una din cele mai vechi și mai celebre curse automobilistice de pe glob. Așa au primit liniile drepte, virajele *strînse*, zise și „ace de păr“, *S*-urile „capcanele“, denumirile celor de la *Le Mans*, prin asemuire cu acestea.

— Nu, linia *Hunaudieres* e în partea cealaltă, îi răspunse Vlad lui Sandu și le explică băieților : aici e porțiunea *tribunelor*. Urmează *podul Dunlop* ... Știți de unde vine numele Dunlop ?

— De la anvelopele Dunlop ! se grăbi Mircea să răspundă.

— Și numele anvelopelor ? insistă Vlad.

— De la ... numele fabricii ... din orașul Dunlop, încercă Mircea să ghicească.

— Nota patru ! Stai jos ! îl apostrofă Vlad. De la medicul veterinar John Dunlop, care a avut ideea să construiască pentru triciclul fiului său roți cu cauciucuri și camere de aer. Așa a apărut roata pneumatică !

— Nu-i adevărat ! protestă Sandu. Primul care a construit roți cu pneuri a fost inventatorul român Dumitru Văsescu !

— Văsescu a construit o trăsură cu motor ! își aminti Mircea de fotografia pe care le-o arătase Liviu. Cu suspensie pe amortizoare, adăugă el.

— Iar mașina asta avea genți metalice, pe care erau montate tuburi de cauciuc umflate cu aer. De aia nici nu făcea zgomot pe caldarîm ... Abia după opt ani i-a venit și lui Dunlop ideea cu roțile de la triciclul fiului său ! De Dunlop se știe că și-a făcut fabrică. Numai că Văsescu a apărut la Paris cu mașina lui cu pneuri în 1880, iar Dunlop a avut ideea în 1888 ! Astea-s date scrise, nu așa ...

— Gogu Constantinescu a construit un motor sonic cu un consum foarte redus...

— Știu! se grăbi Sandu. I-au cumpărat invenția cu 15 000 de lire sterline și n-au mai construit mașina.

— Pentru c-ar fi fost prea ieftină, iar ei produceau mașini scumpe... Nu le convenea să le scadă prețul...

Nelu și Radu trecură pe lîngă băieți și Aurel, care mergea la cîțiva pași în față, se întoarse arătîndu-i lui Sandu:

— Se aleargă în sensul învîrtirii acelor de ceasornic!

— Normal... Conform regulamentului marilor premii!

— Acum fiți atenți! îi preveni Vlad. După virajul de aproape 90 de grade care urmează, vine o scurtă linie dreaptă și începe *S*-ul de la *Tertre Rouge*.

— Teribil! sublinie Aurel. Treci ca o nălucă prin fața tribunelor, virajul ți se pare ușor... Dacă nu-l abordezi cu cea mai mare atenție, îți rupi gîtul în *S*-ul de la *Tertre Rouge*.

— Tai gazele încă de departe, frînezi, le explică Vlad, și schimbi a doua.

— Nu, eu bag în a doua ceva mai înainte, să m-ajut cu frîna de motor.

— Fiecare cu stilul lui... Eu am un stil, tu, altul... spuse Aurel și se adresă lui Mircea: Vlad frînează și se-nscrie *aproape*, eu vin pe stînga și *negociez* virajul pe cu totul altă traiectorie.

Examinară cu atenție *S*-ul, zis *Tertre Rouge*. Pe linia dreaptă de la *Hunaudieres* fură depășiți în mare viteză de Nelu și Radu...

— Aci e-o altă *capcană*! îi preveni Vlad.

— Punctul *Mulsanne*, probabil, bănui Sandu.

— Exact! De unde-ai știut? îl întrebă cu admirație Aurel.

— Ca la Le Mans, nu?

Venea apoi o linie dreaptă nu prea lungă, un viraj *perfid*, de aproximativ 70 de grade, denumit *Indianapolis*, iar o scurtă linie dreaptă și se intra în *S*-ul de la *Maison*

Blanche al aceluiaşi Le Mans. Acesta, odată depăşit, se trecea peste două puncte numite *Cocoaşele de la Nürburgring*, circuitul care, ca şi *Targa Florio* din Sicilia sau *Zandvoort* din Olanda şi, mai ales, *Monte-Carlo*, nu iartă nici cea mai mică greşeală de pilotaj.

Băieţii fură atenţionaţi cînd ajunseră la virajele *Arnage* şi mai ales în apropierea *unghiului lui Beckett*, celebrul unghi al circuitului de la Silverstone. După acest viraj ascuţit, se ajungea la o curbă largă, unde era o plăcere de condus, iar de acolo pe porţiunea în linie dreaptă a *tribunelor*, care îţi permitea să turezi la maximum motorul în a patra. Într-adevăr, era un circuit colosal. Un circuit de *pilot*, dar şi de *motor* totodată.

În timp ce se apropiau de *parcul închis*, unde se găseau Radu şi Nelu, pe pistă apărură alte două maşini, fiecare cu echipajul ei de patru băieţi; Vlad şi Aurel ridicară mîinile în chip de salut.

— Tot de la voi ? îi întrebă Sandu.

— Sigur ! confirmă Aurel. *Chris Amon, Dan Gurney, Jean Pierre Wimille* şi *Bruce McLaren*, de la prima maşină, iar la a doua — *Graham Hill, Jacky Ickx*, cel din dreapta — *Marin Dumitrescu*, iar la volan — *Jack Brabham*, îi prezentă Aurel.

— Voi cine sînteţi ? vru Mircea să ştie.

— Nelu e *Jim Clark;* el, arătă Vlad spre Aurel, e *Jackie Stewart*, iar eu — *John Surtees*. Dar tu ?

— Eu sînt *Stirling Moss !* spuse Mircea cu mîndrie, Sandu e *Fangio*, iar . . .

— *Fangio III !* îl întrerupse Aurel Nisipescu. Pentru că *Fangio I* şi *Fangio II* sînt la noi.

— Îţi convine să fii Fangio III ? îl întrebă Mircea pe Sandu.

— Chiar III, da' *Fangio !* spuse Sandu cu hotărîre.

— Ne vedem pe circuit ! făcu Aurel şi, însoţit de Vlad, se îndreptă spre colegi.

Îl găsiră pe Radu singur, aşteptîndu-i.

— Ai văzut cîţi sînt ? îl întrebă Sandu.

— Şi ce maşini puse la punct ! A lui Nelu se duce de rupe pămîntul ! De-abia mă ţineam după el.

Văzîndu-i pe cei de la „34“ adunîndu-se ceva mai încolo, în grup, se duseră să le examineze maşinile. În afară de una, care avea motorul plasat în spate, sus şi nu în dreapta — jos, la nivelul şasiului — celelalte, în linii generale, nu se prea deosebeau de *RB*.

Deodată, glasurile băieţilor de la „34“ amuţiră şi, întorcîndu-se, Mircea văzu intrînd în *parcul închis* un bărbat înalt şi masiv, cu părul aproape alb, urmat de un grup de băieţi care împingeau patru maşini.

Îşi dădură seama cu toţii că este vorba de *Il commendatore* şi se retraseră timizi la *RB*. Timizi nu atît datorită staturii impozante a profesorului-instructor, cît a celor patru maşini sosite odată cu el.

Radu auzise că la Şcoala generală nr. 12 sînt cîţiva băieţi care au carturi ; un cart sau două aveau şi cei de la nr. 9, dar despre asociaţia de la „34“ nu ştiuse nimic. Dealtfel, cînd cartul său fusese gata, la sfîrşitul verii trecute, tatăl îi pusese foarte serios în vedere : „Nu cumva să te-apuci de concursuri ! Ţi-am făcut cartul pentru că-nveţi bine. Cu el ai să-ţi formezi de timpuriu reflexele de conducere ; de pe acum e-o nebunie pe şosele, da' peste cîţiva ani ! . . .“ Aşa că Radu nu-i căutase nici pe cei de la „12“, nici pe cei de la „9“.

Dar în timp ce făcuse recunoaşterea circuitului alături de Nelu, înscriindu-se, după el tare în viraje, simţise deodată pasiunea întrecerii. Îşi spusese în gînd că o să-i povestească tatălui său despre pistă şi, fiind în vacanţa de vară, fusese sigur că acesta n-o să aibă nimic împotrivă ca el să vină aici, pe circuit, în loc să facă *kilometru lansat* pe aleea din spatele alimentarei.

Odată însă cu apariţia noului grup de băieţi, îşi dădu seama că viitorii lor adversari sînt şi numeroşi şi, după cum arătau maşinile lor, şi foarte puternici. Îl ascultă tă-

cut pe Sandu, care-i povestea tot ce aflase despre cei de la „34“ și mai ales despre faptul că au chiar o asociație sportivă cu numele de Jean Calcianu, cum se cheamă și pista, iar în fruntea asociației nu-i un elev, ci însuși profesorul lor instructor. Un *Il commendatore* cît se poate de adevărat !

— Terci ne fac pe viraje ! spuse Mircea cu teamă.

Cu cîțiva ani în urmă, cînd tatăl său adusese acasă Dacia 1100, abia cumpărată. Mircea, care așteptase cu atîta nerăbdare evenimentul, fusese cel mai fericit din familie. Dar de la primul drum de rodaj, se dovedi că băiatul suportă foarte greu călătoriile cu mașina.

„O să se obișnuiască și o să-i treacă“ spusese tatăl.

„Nu, nu, sînt oameni care nu pot suporta călătoriile cu mașina, obiectase mama. Așa cum nu pot suporta călătoriile cu avionul sau pe mare ! Asta înseamnă că Mircea suferă de „rău de mașină“ !

Mircea făcuse mereu „figuri“, mama se împotrivise : „Să nu mai chinuim copilul ! Mai bine să-l lăsăm acasă“, dar domnul Mărculescu îl luase aproape de fiecare dată la drum.

În cele din urmă, Mircea se obișnuise cu călătoriile în mașină. Tatălui său nu-i scăpă însă faptul că, la apropierea virajelor, chiar atunci cînd se deplasau prin oraș, mîinile băiatului se propteau în canapea sau fugeau spre mînerul portierei. Hotărî să-i explice cum se conduce o mașină, care sînt comenzile ei, care este pedala de accelerație, cea de ambreiaj, de frînă, cum se schimbă vitezele.

Mircea învățase toate acestea și acum „conducea“ de pe canapeaua din spate. Atent la tot ce se petrecea în fața mașinii, ținea piciorul drept mereu ridicat, pregătit să apese pe „frînă“ și de cele mai multe ori trimitea piciorul în podea, cu mult înainte ca tatăl său să acționeze pedala de frînă.

Îl auzise deseori interzicîndu-i în mod categoric soției să-i mai dea sfaturi în timp ce conducea, făcîndu-l să se „bîlbîie“ la volan, și doar așa se abținea Mircea să nu strige de fiecare dată „tată, frînează !“

Și totuși, pornind în prima probă a *kilometrului lansat*, uitase să frîneze și intrase ca hipnotizat în stivele de lăzi goale și cutii de carton din spatele alimentarei.

— Vorbești prostii, Mircea ! îl apostrofă Sandu. Cum o să ne facă terci pe viraje ? ! Ce, alergăm pe dolari ? ! Or fi mai buni, dar și noi putem deveni tot atît de buni și chiar mai buni decît ei !

— Categoric ! îl susținu Radu. Dacă ne antrenăm mereu . . . Cîte ore de antrenamente au ei ?

Văzîndu-l pe *Il commendatore* venind în direcția lor, urmat de întregul grup de băieți, se aliniară respectuoși, salutîndu-l :

— Bună ziua !

— Vreți să participați la antrenamente ? îi întrebă acesta după ce le răspunse la salut printr-o mișcare a capului.

— Dacă se poate . . . am vrea, vorbi Radu.

Profesorul examină dintr-o privire cartul.

— De la ce școală sînteți ?

— De la Școala generală nr. 21, spuse Sandu.

— Cască și ochelari aveți ? se interesă profesorul, cercetîndu-i cu privirea.

— Nu, n-avem, n-avem încă . . . crescu vocea lui Radu, timidă, la început, apoi mai plină de curaj.

— Bine, o să vă împrumute băieții mei. Cîte căști ați adus ? se adresă el acestora.

— Nouă, tovarășe profesor, răspunse, detașîndu-se din grup un băiat mai mare decît ceilalți, evident, elev de liceu.

— Să le dai o cască ! îi ordonă profesorul, arătînd în direcția celor trei. Gata, încălziți motoarele ! tună el.

Alergătorii se răspîndiră în fugă la mașini, într-o ordine care le era de mult cunoscută. Unul din ei aduse profesorului un megafon denumit „Porta voce“ și cîteva fanioane. *Parcul închis* răsună într-o clipă de zgomotul motoarelor.

— Fericeanu, la mine ! se auzi mult amplificată de megafonul electronic vocea profesorului.

Radu, Sandu și Mircea tresăriră, uitîndu-se cu admirație la el. Un *Il commendatore* cum și-ar dori multe echipe din lume !

În fața profesorului se prezentă băiatul căruia profesorul îi spusese să le împrumute o cască. *Il commendatore* îi înmînă un drapel tricolor cu stemă, pentru „plecare“, și unul cu tabla de șah, binecunoscutul fanion pentru „start“.

— Fericeanu e probabil secundul lui *Il commendatore !* spuse Radu în timp ce încălzea motorul, turîndu-l cîte puțin.

Văzînd că restul băieților din echipaj făceau o ultimă revizie a mașinilor, Sandu și Mircea procedară la fel. Aurel Nisipescu veni într-un suflet, aducîndu-i lui Radu o cască.

— Vezi la *S*-uri ce faci ! îl avertiză el, potrivindu-i casca pe cap. Și nu intra tare în *unghiul lui Beckett !* Succes ! îi ură Aurel, după care alergă la ai săi.

Mișcîndu-se în scaun, Radu își corectă poziția la volan, trăind, împreună cu Sandu și Mircea, încordarea momentului.

— *La start !* se auzi din megafonul electronic, dominînd zgomotul de motoare, vocea profesorului.

„Rrra ! Rrra ! Rrra ! Rrra ! Rrra ! . . .“ ambalară scurt alergătorii motoarele și mașinile ieșiră una după alta din *parcul închis.*

— Pilotul de la „21“ ! i se adresă *Il commendatore* lui Radu. Prima casetă din dreapta !

— Oho, cel mai bun loc la plecare ! exclamă Sandu, care se oprise cu Mircea la ieșirea din *parcul închis.*

— Asta înseamnă că sîntem musafiri aici ! deduse Mircea. Vru să mai spună ceva, dar vocea profesorului se auzi din nou :

— Veți merge grupați ! Repet încă o dată : Nu vreau întreceri ! Vom exersa astăzi, în condiții apropiate celor de curse, *negocierea* virajelor ! Schimbați mereu ordinea între voi ! Deci, departajări pe viraje și regrupări pe liniile drepte !

— Auzi, departajări pe viraje ! spuse Mircea cu teamă cînd nu se mai auzi vocea profesorului.

Acesta reluă, acoperindu-i cuvintele :

— Demarați la plecare în condiții de concurs ! Vă regrupați apoi înainte de primul viraj ! Fiți gataaa ! îi avertiză *Il commendatore,* ridicînd mîna în sus și începu să numere : Treiii ! Doiii ! Unuuu ! Start !

Și în aceeași clipă, Fericeanu, care se găsea de partea cealaltă a grilei, vizavi de profesor, așteptînd cu fanionul tricolor ridicat, îl lăsă în jos printr-o mișcare energică.

— Rarrrrrrr—rarrrrrrrrrrrr !... rarrrrrrrrr !...

Plecarea fu destul de strînsă, în afară de cea a lui Radu care rămase mult în urmă.

Alergă singur, în turul al treilea fu ajuns din spate de întregul pluton și depășit pe virajele zise de la *Maison Blanche.* Cursa luă sfîrșit cînd el mai avea de parcurs un tur și jumătate aproape.

Il commendatore, a cărui voce se auzise mereu, cînd într-o parte, cînd în alta a traseului, corectînd stilul de alergare al băieților săi, îi făcu semn să continue cursa pînă la încheierea numărului de ture pe care îl parcurseseră și ceilalți.

Între timp, mașinile aduse în *parcul închis,* pentru răcirea motoarelor, fură preluate de piloții din schimbul II, iar cei care alergaseră deveniră îndată mecanici. Era rîndul lor acum să le revizuiască comenzile, direcția, frînele,

roțile sau să facă mici reglaje, mai ales că ei pilotaseră mașinile în prima manșă a antrenamentului și știau cum se comportaseră ele pe pistă.

Sandu și Mircea reveniseră împreună cu cei de la „34", de pe traseu, unde fuseseră să vadă la lucru primul schimb de piloți și acum îl așteptau pe Radu la intrarea în *parcul închis*. Impresionat de stilul *bătăios* al băieților de la Asociația „Jean Calcianu", Mircea îl întrebă pe Sandu dacă are de gînd să alerge.

— Sigur că alerg ! răspunse ferm Sandu.

— Sînt piloți foarte buni, îi informă Radu, oprind lîngă ei. Da' și mașinile i-ajută ! *RB*-ul e ca o mîrțoagă pusă să alerge împreună cu niște *pur sînge* ! își dezavuă el mașina. Urcă-te și tu și ai să vezi ! și îi cedă lui Mircea volanul.

— Nu, eu nu merg, refuză acesta.

— Lasă că merg eu ! își făcu loc Sandu. Mie nu mi-e teamă că mă fac de rîs ! Nici lui Radu nu i-a fost teamă.

Mircea tăcu, nu spuse nimic. El nu se gîndise că se face de rîs, pur și simplu îi era frică să conducă pe *S*-uri. Îi văzuse el pe cei de la „34" cum se depășesc pe viraje, roată lîngă roată aproape.

— Cînd o să avem și noi orele lor de antrenament... poate... completă Sandu.

— Ce are *RB*-ul ? se întrebă Radu deodată cu îngrijorare în glas. Hai, pune-ți casca ! i-o dădu el lui Sandu.

Încercarea se dovedi zadarnică. Casca era mult prea mică pentru capul său, și Sandu alergă la Aurel Nisipescu.

— Poftim casca mea ! îi întinse o cască roșie Victor Fericeanu, secundul lui *Il commendatore*.

Văzînd cum își încheie Sandu casca, lui Mircea îi păru parcă rău că nu aleargă și el. Ce-ar fi să-i ceară voie profesorului să facă un tur în pauza dintre manșa a doua și a treia ? Cît timp se răcesc motoarele la mașini...

Il commendatore chemă în cele din urmă piloţii din schimbul II, pe grila de start şi îi dădu lui Sandu caseta de pe care plecase şi Radu — prima din dreapta. Încă din demaraj, *RB*-ul rămase ultimul, numai că Sandu fu depăşit de restul alergătorilor cu două ture pline, în timp ce Radu doar cu un tur şi ceva.

Cerîndu-i voie lui *Il commendatore*, participară la încă două manşe. Radu alergă împreună cu schimbul III de piloţi, iar Sandu cu schimbul IV.

După terminarea antrenamentelor, rămînînd mulţumit de felul cum se comportaseră pe viraje echipajele asociaţiei, profesorul Panait fixă viitoarele antrenamente pentru zilele de marţi şi vineri, încredinţînd supravegherea acestora lui Victor Fericeanu, elev în clasa a XI-a a Liceului „Traian Vuia" — primul său secund.

Radu, Mircea şi Sandu veniră însă în fiecare dimineaţă aici, antrenîndu-se ore întregi şi cîteodată chiar şi după-amiezele.

VIII

Întorcîndu-se acasă, Liviu porni îndată în căutarea prietenilor săi. Nu-i găsi nici pe aleea din spatele alimentarei şi nici pe celelalte alei ; ascultă atent, de nicăieri nu se auzea zgomotul ţevii de eşapament al *RB*-ului.

Fugi la uzină. Culmea culmilor, maşina nu era pe coridorul ce ducea la cele două încăperi unde lucrau mecanicii de întreţinere. Încercă uşile ; erau încuiate.

„Poate a luat domn' Petre *RB*-ul la el în uzină ?" se întrebă Liviu.

Bătu la uşă şi intră înăuntru. Trăgînd cu coada ochiului după maşină, îl auzi pe domnul Petre lucrînd la una

din pompe. Era cu spatele la el, din cauza zgomotului pe care îl făcea focul în cazanul boilerului, nu auzise ușa, așa că Liviu căută cu privirile *RB*-ul peste tot. Nu, mașina nu era nicăieri !

Se apropie de mecanic și îi dădu bună ziua.

— Domn' Petre, nu vă supărați, nu știți cumva unde sînt băieții ? îl întrebă el.

— Băieții ? spuse absent domnul Petre. Aaa, băieții-s pe pistă...

— Pe pistă ? ! Pe care pistă ? Că nu-s nicăieri !

— Păi nu mai aleargă acolo... Vezi că-i o pistă nouă... Un circuit în toată puterea cuvîntului ! În parcul din dosul Liceului „Slavici".

— Aiurea ? ! nu se putu abține Liviu. Fantastic ! Un circuit de viteză ? În spatele liceului ? Da, da... Unde se fac lecții pe teme de circulație, își aduse el aminte. Mulțumesc, domn' Petre !

Luîndu-și rămas bun, ieși din uzină și se îndreptă alergînd în direcția parcului care nu era foarte departe.

Sosind într-un suflet în marginea lui, auzi zgomot de motoare și cu toate că i se tăia de-acum respirația și era lac de sudoare grăbi și mai mult pașii. Cînd se izbi de gardul de arbuști, chiar prin fața sa zburau într-o cursă de urmărire acerbă vreo șase mașini.

— Colosal ! exclamă el.

Se strecură repede printr-o spărtură a gardului și pista i se înfățișă în toată splendoarea ei. „Porțiunea de mare viteză de la «Goodwood» !", o asemui el în gînd și porni în fugă în direcția în care dispăruseră mașinile. Mirosul de gaze lăsat de eșapamentele lor îi stîrnise o poftă nebună de condus.

Întîlni un viraj, un *ac de păr* aproape, tăie drumul, comparînd pista cu cele mai torturate circuite din lume, văzu după o scurtă linie dreaptă un viraj *orb*, o adevărată *capcană*, și din spate se auzi zgomot de motoare turate la maximum. Sări într-o parte, pe iarbă.

„Arrrrrrrrrrrr !“ scheunară eșapamentele în frînă de motor.

Primul se înscrisese în viraj un băiat cu cască roșie. Nemaipomenită cască ! Apoi trei mașini, una după alta și încă una la o mică distanță de acestea.

„Unde or fi însă Radu, Mircea, Sandu ?“ Se uitase bine la piloții mașinilor. Oare băieții au și ei cască ca aceasta de curse ? Să nu fi venit ei aici ?

Văzu o mașină rămasă în pană.

— Ce s-a întîmplat ? întrebă el pe băiatul care meșterea ceva la motor și examină cu interes mașina.

— Cred că aprinderea, spuse acesta, întorcînd capul spre Liviu.

— Să te-mping !

— Vrei ?

— Hai, urcă-te ! îl grăbi Liviu.

Băiatul se urcă la volan cu sericase dubii în privința forțelor lui Liviu pe care îl văzuse mic și slăbuț pentru o treabă ca asta. Tocmai de aceea lăsă mașina să capete mai mult elan și abia atunci cuplă în viteza a doua.

Motorul pufăi de cîteva ori și mașina se opri. Epuizate de drumul lung parcurs într-o fugă continuă, puterile lui Liviu se dovediră insuficiente pentru impulsionarea unui cart înfrînt.

Din spate, se auziră mașinile venind. Băiatul cu casca roșie se distanțase și mai mult de urmăritorii săi, în rîndul acestora se produseseră unele schimbări de locuri, iar cel de-al cincilea nu mai trecu. Abandonase sau ieșise undeva în *decor*, își spuse Liviu.

Conducătorul cursei abordă foarte frumos virajul care urma. Liviu îl întrebă pe noul său cunoscut cine-i pilotul care se afla în frunte.

— *Stewart*, îi răspunse acesta și adăugă repede : Iar eu sînt *Jack Brabham* !

— Brabham ?

Brabham cucerise nu numai de trei ori titlul de campion mondial, dar era și un mare constructor, un mecanic cu un talent cu totul ieșit din comun.

— *Storc* totul din motor! preciză Andrei Ungureanu, elev în clasa a 8-a la Școala generală nr. 34.

— Aaa, pricepu Liviu. Eu credeam că ești și un formidabil mecanic! Un *vrăjitor*, cum e Brabham!

— Ba sînt și mecanic! se apără acesta.

— În orice caz nu ca „Vulpoiul"! zise Liviu fără să țină seama de protestul lui Andrei.

— Vulpoiul? Eu știam că-i spune „Leul". „Leul Jack!"

— Da, îi spune și „Leul", dar îi mai spune și „Vulpoiul". Sau „Al naibii Jack".

— „Al naibii" de ce?

— Pentru că nu se lăsa depășit!

După un moment de gîndire, Andrei Ungureanu fu nevoit să recunoască cu sinceritate în glas:

— Eu mă las depășit.

— Atunci nu ești *Brabham!* spuse Liviu pe un ton categoric.

— Ba sînt! protestă acesta și adăugă: Toți băieții spun că sînt *Brabham*. Alerg exact ca el. Odată am plecat de pe ultimul loc pe grila de start, am băgat motorul în draci și am ajuns pe locul trei. Am fost formidabil! Numai că al naibii motor s-a oprit cînd mai aveam un metru sau doi pîn' la linia de sosire!

— Dacă *storci* totul din el! observă Liviu.

Andrei continuă fără să ia în seamă remarca acestuia.

— ... Ce era să fac? Am împins mașina și m-am clasat al cincilea.

— Aaa, de aia ești *Brabham* ... spuse dezamăgit Liviu.

— Dac-aș avea și eu un motor „Cosworth", ca Brabham ... Nu m-ar bate nimeni! ...

— Da, da' el și-l *prepară* singur! Lui Denis Hulme i-a *preparat* un „Repco", cu care Denis a devenit în '67 campion mondial!

— Ai și tu mașină ? Ție cum îți spune ?

— Liviu Ioanid.

— Nu, care-i numele tău de pilot ?

— De pilot ? Eu n-am încă nume, spuse cu părere de rău Liviu. Pentru că n-am nici mașină. Da' știu să alerg ! se grăbi el să adauge și considerînd că trebuie, deci, să aibă și el un nume, se hotărî repede : Băieții îmi spun *Cristea.*

— Cum o să-ți spună *Cristea,* cînd *Cristea* e George Iancu de la noi ? El e *Petre Cristea !*

— Nu, eu sînt *Genu* . . .

Liviu ar fi vrut să fie *Petre Cristea,* care locuia într-un bloc cu colegul său de clasă, Emil Dobrescu, și el îl cunoscuse personal pe celebrul alergător român, cînd îi făcuse o vizită colegului. Văzîndu-se pus în dificultate, găsise repede soluția și nu-i displăcu deloc să fie *Genu.*

— A, Genu Cristea ? Da, da' Genu nu-i pilot de formulă !

— Și ce dacă nu-i de formulă ? Trei ani la rînd campion național de viteză în coastă ! . . . Campion absolut ! Și-n Raliul balcanic praf i-a făcut ! Am fost la Brașov . . . Nici *B.M.W*-urile 2002 TI, nici *Renault*-urile alpine și nici chiar *Porsche*-urile 911 S nu i-au putut rezista ! Să termini o asemenea cursă fără nici o penalizare — bagă de seamă, fără nici o penalizare ! — e ceva ! Și-n general, domină de cîțiva ani cursele ! . . . Asta-i a doua oară cînd cîștigă *balcanicul !*

— Genu e băiatul lui Petre Cristea ? întrebă Andrei Ungureanu.

— Nuuu ! Ce naiba, *Brabham* ? ! ! ! se revoltă Liviu, neputînd să priceapă cum putea fi acesta atît de ignorant, încît să nu știe cine e Genu !

— Da' Petre Cristea n-are copii ? se interesă Andrei.

— Ba are . . . O fată . . . spuse Liviu cu dezamăgire.

— De unde știi tu că are o fată ? nu vru Andrei să creadă. Probabil că Petre Cristea n-are copii. Dacă ar fi

avut, ar fi devenit şi ei alergători! Miruna Miclăuş l-a bătut într-o cursă pe *Il campionissimo.*

— Chiar de la el ştiu! De la domnul Cristea. Îl cunosc foarte bine.

— Ei, daaa... Îl cunoşti foarte bine... rîse Andrei fiind sigur că Liviu se laudă. De unde pînă unde îl cunoşti tu pe Petre Cristea?!

— Mi-a făcut tata cunoştinţă cu el. La Braşov, adăugă Liviu cu cît mai multă convingere.

— Zău?

— Dacă-ţi spun...

Andrei se uită cu interes la Liviu, acum nu i se părea chiar atît de mic. Cu siguranţă putea fi într-adevăr *Genu!*

— M-ajuţi să duc maşina pînă în *parcul închis?* îl întrebă el pe Liviu.

— În *parcul închis?* ezită Liviu, gîndindu-se că băieţii ar putea fi acolo. Ce-o să zică văzîndu-l cu *Brabham?* se temu el. Să nu creadă cumva c-a trădat *RB*-ul, împrietenindu-se cu un alt băiat cu maşină.

— Dacă vrei, urcă-te la volan! interpretă Andrei ezitarea lui Liviu.

— Nu, nu! spuse repede Liviu, ca şi cum s-ar fi apărat de ceva. Urcă-te tu şi eu te-mping!

— Ţi-i teamă să urci la volan? nu înţelese Andrei cum putuse Liviu să refuze, şi încă cu atîta hotărîre, o asemenea propunere. Înseamnă că nu-i nici un *Genu!*

— Cum o să-mi fie teamă?! Ai să vezi tu cum conduc eu! Noi avem însă... un *team* şi nu vreau să creadă băieţii... şi mai ales... *Fittipaldi*...

— A, îl ştiu pe *Fittipaldi*...

— Îl ştii? Îl ştii pe Radu? Da' pe Sandu şi pe Mircea? îl întrebă Liviu bucuros. Ei unde-s?

— Unde să fie? În *parcul închis!*

— Urcă repede, să te-mping! îl îndemnă Liviu, nerăbdător să ajungă cît mai curînd la băieţi.

Agitația din parcul închis îl ului. Vreo patruzeci de piloți și mecanici erau într-o continuă mișcare în jurul a o mulțime de mașini, reglînd mersul motoarelor, schimbînd roți, controlîndu-le presiunea, verificînd comenzile sau demontînd și înlocuind bujii... Atmosfera era asemănătoare celei din parcurile închise ale marilor circuite, din preajma curselor de campionat mondial.

În sfîrșit, îl zări întîi pe Sandu, apoi pe Radu și pe Mircea. Discutau ceva cu aprindere, aplecați asupra *RB*-ului. Alergă la ei fericit.

— Ura, băieți ! îi salută el.

— Liviule ! se bucură Sandu.

— Ce-i cu tine ? Cînd ai venit ? se interesă Radu cu vădită satisfacție că e din nou în mijlocul lor.

— Chiar acum, după-amiaza. L-am rugat pe tata să nu mă mai lase acolo.

— Aflaseși de pistă ? îl întrebă Mircea.

— De unde să aflu ? Mi-a spus domn' Petre... Formidabilă pistă ! Ăștia cine-s ? întrebă el, arătînd cu capul în direcția celor din jur.

— De la „34".

— Toți ?

— Toți, confirmă Radu.

— Să vezi ce ateliere au la subsol ! Strunguri, freze, sudură... Noi facem tîmplărie... Fă-ți mașină din lemn, dacă poți... spuse Sandu cu amărăciune.

— Voi de ce n-alergați ? Era întrebarea care îl preocupa cu insistență încă de cînd constatase că nici unul din prietenii săi nu se află printre alergătorii văzuți pe teren.

— Cum să nu alergăm ? ! Alergăm... protestă Mircea.

— Degeaba, motorul nu trage deloc, oftă Radu.

— Eu am propus să-i băgăm segmenți noi... spuse cu oarecare reproș Sandu, adresîndu-i-se lui Radu.

— Cine să-i bage ? Ce-i chiar așa simplu ? !

— Eu îi bag ! spuse Sandu cu convingere.

— De unde știi tu că hiba-i la segmenții motorului? se îndoi Liviu de cele afirmate de Sandu. Ce, numai segmenți are un motor ?!

Sandu ridică puțin capul și vîrful ascuțit al nasului său strîmb se mișcă ciudat într-o parte. Nu-i plăcuse tonul lui Liviu. Îi răspunse alegîndu-și, ca întotdeauna, cuvintele :

— Nu segmenții motorului, ci ai pistonului! îl puse el la punct pe Liviu. Pistonul are segmenți, nu motorul. La șapte mii de ture pe minut, cînd bagi mereu accelerația pîn' *la fund,* cu motorul încărcat cu sarcină maximă, e normal să se uzeze nu numai segmenții, ci chiar și cilindrul!

„La naiba!" își spuse Liviu, care îl ascultase cu gura căscată. „De unde știe Sandu atîta mecanică ?"

Sandu intui întrebările lui Liviu, dar el nu era deloc dispus să răspundă la ele. Așa îi făcuse praf și pe Radu și pe Mircea.

Liviu se uită la cei doi să vadă dacă nu spun nimic. Și Radu, și Mircea rămaseră tăcuți, ba chiar erau gata, cum i se păru lui Liviu, să aprobe cele spuse de Sandu. Ei, drăcie!

Primul vorbi Radu, simțindu-se dator să-i explice lui Liviu :

— În echipajul *RB*-ului, Sandu e ajutor de mecanic. Eu sînt șeful echipajului și pilot-principal, iar Mircea — mecanic. Cei de la „34" sînt organizați puțin altfel... Da' tot pe echipaje. Bine, ei au o asociație sportivă...

— Asociație sportivă? nu-i veni lui Liviu să creadă.

— Asociația sportivă „Jean Calcianu".

— Și circuitului nostru tot așa-i spune : Circuitul „Jean Calcianu", completă Sandu puțin trist. Cu toate că eu am fost de părere că Petre Cristea e mai mare...

— Sigur că-i mai mare! spuse Liviu cu hotărîre.

Îl cunoscuse pe celebrul alergător român, pentru el Petre Cristea era ceva concret, nu o simplă fotografie ca ceilalţi eroi ai marilor curse automobilistice, sau doar chipul imaginat al acestora. Rostindu-i numele, îl vedea aşa cum îl cunoscuse : zvelt, bine făcut, cu faţa energică, brăzdată de cute adînci, fruntea înaltă, privirea calmă, puţin rece chiar — îi vedea mişcările sigure cu care se aşezase la volanul unui Fiat 850, în faţa blocului său.

— Dacă ar fi fost aşa, interveni Mircea, *Il commendatore* ar fi dat asociaţiei lor numele de Petre Cristea, nu de Jean Calcianu...

Sandu vru să spună că acesta fusese argumentul lui Aurel, dar Liviu întrebă repede :

— Cine-i *Il commendatore* la ei ?

Băieţii îi povestiră tot ce văzuseră, venind pentru prima dată aici, ca şi cele aflate mai tîrziu. Liviu ascultă cu nespusă uimire, dar întrebările, născute încă atunci cînd Sandu vorbise despre schimbarea segmenţilor, nu încetară să-l frămînte. Dacă Sandu, care ştia atîta tehnică, e numai ajutor de mecanic, atunci pe el, Liviu, ce-o să-l numească ? Şi-or să vrea ei oare să-l admită în echipajul lor ?

— Care-i şcoala asta „34" ? se interesă el.

— Pe strada Răzoare, lîngă Uzina de Utilaj Greu, îi explică Sandu, care se dusese să vadă dacă, într-adevăr, adversarii lor sînt chiar atît de bine utilaţi, cum se lăudau. Uzina le-a dat strunguri, freze, bancuri de lucru, două aparate de sudură autogenă, unul de sudură electrică... Ce mai, ea-i patronează !

— Îşi mai construiesc două maşini ! îl avertiză Mircea pe Liviu.

— Sînt organizaţi de trei ani şi ceva ! completă Radu.

— Au statut, emblemă... spuse Sandu, pe gînduri.

— Şi noi o să ne facem... emblemă... Şi chiar un statut ! declară Radu cu hotărîre.

— Pe mine mă primiţi în echipajul vostru? izbucni deodată, în cuvinte repezi, îngrijorarea sa.

— Sigur că da! spuse Radu fără să ezite o clipă. *RB*-ul îţi datorează foarte mult ţie! Dacă n-ai fi fost tu, cine ştie ce s-ar fi întîmplat cu maşina... se gîndi Radu la ameninţarea care planase asupra *RB*-ului la un moment dat.

— Să-l facem ajutor de mecanic! propuse Sandu.

— Nu! se împotrivi Mircea. Ajutor de mecanic eşti tu, Sandule. Nici nu poate fi altul mai bun decît tine! După mine, tu te pricepi cel mai bine. S-a văzut clar doar.

Sandu amuţi.

— Atunci să-l facem... Propuneţi voi ce să-l facem! nu mai ştiu Radu ce să spună.

Liviu se uită plin de încordare la Mircea. Era rîndul lui să vorbească.

Acesta stătu cîteva clipe pe gînduri şi spuse:

— Tu, Liviule, ai să te ocupi de-ntreţinere!

Cuvintele lui sunară nu ca o propunere, ci ca o hotărîre luată şi asta nu-i plăcu lui Liviu.

Mircea continuă, adresîndu-se acum lui Radu şi lui Sandu:

— Nu-i putem da încă o funcţie. Liviu nu ştie măcar să dea afară o roată! Dacă domnul Ioanid îi încredinţează *R 16*-ul la spălat, eu cred că-i putem încredinţa şi *RB*-ul la întreţinere.

— De acord, îl susţinu Sandu, cu toate că nici lui nu-i plăcuse tonul cu care Mircea se adresase lui Liviu. Pe tonul ăsta putea să i se adreseze doar Radu, care era şeful echipajului!

Investitura de şef al echipajului Radu o datora nu numai faptului că *RB*-ul era al lui, sau că îi învăţase să conducă maşina, că la iniţiativa lui luase naştere echipajul, dar şi Sandu, şi Mircea îşi dăduseră seama că Radu posedă reale calităţi de pilot. Tocmai de aceea Sandu îl pro-

pusese și șef de echipaj și pilot-principal și tot el îi ceruse să stabilească o ierarhie pe funcții. Radu trebuia să fie un fel de *Il commendatore* al lor.

— Eu aș zice, se adresă Sandu lui Radu, să-i dăm lui Liviu să pensuleze cu benzină motorul... să aibă grijă să nu se strîngă mizerie pe carburator, la ieșirea axului schimbătorului de viteză, sau a axului de la pedala de start... Să șteargă în fiecare zi mașina de praf...

Toate cele de mai sus cădeau pînă atunci în sarcina lui Sandu și lui Radu i se păru că acesta profită oarecum de situație. În același timp, însă, Sandu dovedise surprinzătoare cunoștințe de mecanică, cu care îi uluise și pe el, și pe Mircea, pe cînd Liviu, avea dreptate Mircea, nu știa încă să dea afară o roată !

— Bine ! acceptă Radu.

— Și după ce-o să mai învețe cîte ceva, crezu Sandu de cuviință să-i ofere o perspectivă lui Liviu, îi dăm și-o funcție. O să-l facem, dacă o să fiți de acord, prim-secund al ajutorului de mecanic.

— Bine, prim-secund. Mai tîrziu însă... ținu Mircea să precizeze.

— Bineînțeles ! spuse Radu.

— O să vedeți c-o să merit ! îi asigură Liviu, cu îndîrjire.

Auzind sarcinile care aveau să-i revină în cadrul echipajului, își spusese că pensularea unui motor cu benzină nu-i la îndemîna oricui și mai ales întreținerea axului schimbătorului de viteză sau al celui de la pedala de start. Iar prim-secund de ajutor de mecanic nu-i chiar de colo... Prim-secund al lui Sandu, care propusese înlocuirea segmenților și nu numai că propusese, dar afirmase că operația asta o poate face chiar el ! Și cînd Sandu spune ceva...

Grăbindu-se să treacă la îndeplinirea îndatoririlor stabilite, scoase batista din buzunarul pantalonilor și se apucă să șteargă rezervorul de benzină, de praf.

— Lasă ! îl opri Radu. Asta-i o treabă pe care ai s-o faci dimineața ! Mai întîi să mergem să recunoști circuitul cu piciorul. Metru cu metru ! Ca să știi în ce manieră îl poți aborda. Faci apoi două ture de acomodare cu pista . . .

— Îmi dai *RB*-ul ? se bucură Liviu, care se și văzu zburînd cu mașina pe pistă.

— Era rîndul meu . . . încercă Mircea să protesteze cu jumătate de voce.

— Tu ai să reglezi poantoul la carburator ! spuse Radu și se întoarse spre Liviu. Vreau să te fac atent că atunci cînd este vorba de curse sau de pregătirea mașinii, lăsăm prieteniile la o parte. Sîntem prieteni numai la joacă ! Aici fiecare trebuie să se supună și să execute întocmai ordinele superiorului său. Ierarhia este aceasta : eu, Mircea, Sandu și tu.

— Am înțeles ! făcu Liviu și aproape că luă poziția de drepți.

— Adversarii noștri de la „34", după cum ai văzut, sînt nu numai numeroși, dar și foarte buni. Disciplina va fi una din armele noastre.

— Au un *Il campionissimo* care a cîștigat doi ani la rînd campionatul orașului ! spuse Mircea cu admirație.

— Doi ani la rînd ? E ceva ! aprecie Liviu.

— Da, tipu' e conducător de mîna întîia, recunoscu Radu. Merge *constant*, iar pe viraje nu se-nscrie nimeni ca el !

— Dacă ne-ar ajuta mașina, eu cred, Radule, că tu te-ai putea bate cu el, spuse ferm Mircea. Conduci foarte *fluid* . . .

— Are un simț al traiectoriei pe viraje rar întîlnit ! continuă Radu ; era de-a dreptul entuziasmat de felul cum alerga Paul Avram, purtătorul titlului de *Il campionissimo*.

— Da' și mașina-l ajută, interveni Sandu. *Trăsnet* i se duce mașina !

— Fac pe grozavii ? întrebă Liviu cu oarecare îngrijorare în glas.

— Așa și așa, răspunse Radu.

Mircea obiectă :

— Ba unii fac !

— Unii, da... recunoscu Sandu. Unii... Sînt cîțiva îngîmfați... *Il campionissimo* nu-i deloc îngîmfat.

— Nici *Brabham* nu mi s-a părut îngîmfat, spuse Liviu și se grăbi să le explice cum îl cunoscuse pe Andrei Ungureanu.

— Mi-a spus Aurel că tovarășul profesor Panait i-a făcut atenți să nu ne trateze de sus, sau să ne facă obstrucții. Și ce spune *Il commendatore* e sfînt ! gesticulă Sandu și vru să continue, dar Radu îl întrerupse, adresîndu-se lui Mircea :

— Cît timp recunoaștem terenul, reglează poantoul, îi ordonă el. Cred că Sandu are dreptate : amestecul e prea bogat în benzină. Mai *sărăcește*-l puțin. În caz că termini înainte de-a ne întoarce noi, fă un tur, două, de pistă, să vezi ce se-ntîmplă cînd *ridici la plafon*.

— Fac eu operația ! se oferi Sandu. Eu am propus *sărăcirea* amestecului, prin coborîrea poantoului !

— Bine, aprobă Radu. Atunci la treabă !

În parcul închis mai rămăseseră doar două mașini și, din îngrijorarea ce se putea citi pe fețele mecanicilor lor, reieșea că natura defecțiunilor survenite rămăsese, în continuare, o enigmă.

Una din mașini avea un volan mic, foarte frumos și Liviu se opri să se uite mai bine la el.

— Hai ! îl luă Mircea, explicîndu-i după ce ieșiră din parc : Ăsta-i Cornel Deciu. Un tip încrezut. Era să provoace, ieri, un adevărat *telescopaj* pe pistă... A derapat blocînd drumul și cică tot eu am fost vinovat că era să intru în el !

— Acolo e grila de start ! îi arătă Radu ca să schimbe vorba, pentru că, din cîte povestiseră ceilalţi piloţi, o anumită vină avusese şi Mircea : el ar fi putut să devieze maşina fără a risca o ieşire în *decor*.

*

Antrenîndu-se în zilele cînd pista era numai a lor, Mircea, căruia Radu îi corectase de pe margine mişcările, începuse să se înscrie destul de frumos în viraje, poate puţin prea prudent, dar cursiv şi corect. Cînd însă pe pistă alergau şi cei de la „34", teama că unul din ei îl va face să intre într-un pom punea stăpînire pe el. Teama aceasta nu putea s-o învingă, ea îi paraliza pur şi simplu gîndirea. Conducea crispat, strîngînd de volan, parcă să-l spargă, se încurca în comenzi, uita să mai schimbe viteza, singura lui grijă fiind de a apăsa imediat pe pedala de frînă.

Într-adevăr, Cornel Deciu derapase brusc în faţa sa, executînd o manevră incorectă pe linia dreaptă, dar dacă Mircea ar fi avut ceea ce se cheamă prezenţă de spirit, el ar fi reuşit să evite accidentul printr-o uşoară, dar rapidă mişcare a volanului. În loc să *joace* volanul, l-a ţinut strîns pe direcţie, frînînd cu disperare şi a agăţat cu roata sa din faţă roata din spate a maşinii lui Deciu.

*

Radu, Mircea şi Liviu parcurgeau încă linia dreaptă a *tribunelor*, cînd se auzi venind, în plină viteză, un grup de maşini. Ieşiră repede de pe asfaltul pistei. În frunte era Andrei Ungureanu, *talonat* îndeaproape de un băiat cu cască albă, cu cozoroc.

— Bravo, Jack ! strigă Liviu, agitînd mîna. *Jack Brabham !* le explică el băieţilor.

După cei doi, veneau alte patru maşini, în luptă strînsă pentru locul al treilea.

— În urma lui *Brabham* era *Il campionissimo ?* întrebă Liviu dornic să-l vadă pe acesta la lucru.

— Nu, ăla-i *Puiu Aurel. Il campionissimo* n-a venit azi.

— Puiu Aurel, alergătorul ? întrebă Liviu.

— Bineînțeles ! confirmă Radu. Trei ani la rînd campion național de raliuri, e o performanță ! . . .

— Da' nu-i mai bun decît Genu ! se simți Liviu lezat.

— Bine, Puiu e arhitect.

— Și ce dacă e arhitect ? !

— Genu mai e și mecanic . . .

— Foarte bine că-i și mecanic ! În orice caz e mai *fair play* Genu, decît Puiu al tău !

— Marius se laudă că a mers cu Puiu Aurel în mașină de la București la Brașov.

— Cine-i Marius ?

— Marius e *Puiu Aurel.*

— Aha . . . se prea poate. Puiu e brașovean.

— Bine, asta știu eu, da' de ce să-l ia pe Marius în mașină ?

Ajunseră la primul viraj, urma *S*-ul, zis de la *Tertre Rouge*, și Radu trecu la explicarea amănunțită a manevrelor pe care trebuia să le facă Liviu pe aceste porțiuni *torturate.*

— Să așteptăm cursa, să vezi pe viu ce se-ntîmplă ! propuse Radu.

Liviu se opri ascultător, cu toate că și virajul și mai ales *S*-ul îi încălziseră pînă la incandescență imaginația ; se și vedea înfruntîndu-le la volan.

În scurt timp, se auziră vaietele motoarelor înfrînte. În frunte era acum Marius, după el venea Andrei Ungureanu ; la distanțe nu prea mari, înșirați pe viraje, restul alergătorilor.

— Bagă *gaze !* strigă Liviu celui care închidea cursa.

— Ușor de zis de pe margine ! remarcă Radu.

— Bine, da' asta-i *plimbare de plăcere !* fu nemulțumit Liviu.

— Ai să vezi tu, cînd ai să fii la volan, ce-nseamnă *S*-urile astea infernale !

Își continuară drumul și în timp ce se apropiau de virajele de la *Maison Blanche*, auziră zgomotul unei singure mașini. Era Sandu. Conducea aplecat mult peste volan, ca și cum ar fi vrut s-o ia înaintea *RB*-ului.

— Corect! aprecie Radu intrarea lui Sandu în viraj. Și destul de tare. Bravo, *Fangio*!

— Sandu e *Fangio*? grăbi Liviu întrebarea.

— Da, Juan Manuel Fangio! confirmă Radu.

— Nu-i rău... De cinci ori campion mondial... Și Liviu se gîndi că el e doar *Genu*. Da' ce Sandu stă în scaun ca Fangio?! Nu l-ați văzut cum aleargă aplecat înainte?!

— Tu știi cum l-au primit argentinienii pe Fangio cînd s-a întors din Europa cu primul titlu de campion mondial?

— Sigur că știu!

— Sandu spune că așa o să-l primească și pe el în Stoienești!

— Tu cine ești, Mircea? se întoarse Liviu spre acesta.

— Stirling Moss!

— N-ai crede acum c-o să-ți pună chipul de ceară la... Muzeul celebrităților din Londra, cum i-au pus lui Moss?...

— N-am spus asta, se apără Mircea. Tata e însă dentist, ca și tatăl lui Stirling!

— Ei, așa da!

Se opriră lîngă grila de start, așteptîndu-l pe Sandu să termine și turul al doilea. Cînd îl văzură venind, Radu ieși în mijlocul pistei și-i făcu semn să oprească.

„Da, urmează să mă urc la volan", își spuse Liviu și tot ce-i servise imaginația dispăru ca prin farmec. Se instaură teama că se va face de rîs, ambalînd la plecare motorul în gol sau, dimpotrivă, accelerînd insuficient și va rata pornirea, ca orice începător cu semnul mirării pe parbriz!

Sandu coborî lîngă ei și Radu îl întrebă cu nerăbdare în glas :

— Mai *bate în plafon ?*

— Nu, se-*nvîrte* ceva mai frumos.

— Hai, Liviu, treci la volan ! i se adresă Radu.

Se îndreptă spre mașină cu mușchii vibrînd de încordare și totodată cu o bucurie surdă că urma să conducă. Se așeză la volan și, în aceeași clipă, simți cum coboară în el o liniște totală, aproape nefirească. Maneta schimbătorului de viteze i se lipi de palmă ca ruptă de-acolo, cuplă calm treapta întîia și, accelerînd, porni ca aruncat dintr-o prăștie.

Schimbă repede a doua, *ridică* energic la *plafon, tăie gazele*, băgă a treia, acceleră puternic și iată-l zburînd în a patra.

Se apropia virajul dinaintea *S*-ului de la *Tertre Rouge*. *Tăie* complet *gazele*, frînă, reveni în a treia, se înscrise în viraj, dar la jumătatea lui, nemaiputînd stăpîni mașina, părăsi pista, adică ieși în decor. Ocoli un pom care i se ivise în cale și opri *RB*-ul pe iarbă.

„Hm" ! rîse el amuzat și înjură cu glas tare mașina.

— A naibii să fii, n-ai vrut să m-asculți !

Ieși pe linia dreaptă dintre viraj și *S*-ul de la *Tertre Rouge*, se înscrise pe buclele lui, parcurgîndu-le încet, în a doua, acceleră la ieșire și roata din dreapta *mușcă* din pămîntul de la marginea asfaltului.

În timp ce zbura pe porțiunea de la *Hunaudieres*, își spuse că în linie dreaptă știe să conducă oricine.

Urma un viraj mascat, îl abordă cu destulă grijă și totuși spatele mașinii porni într-o parte, gata să-l scoată din nou de pe pistă. *Contră*, instinctiv, din volan și, îndîrjindu-se, acceleră, în loc să frîneze, pentru că, tot instinctiv, piciorul se îndreptase spre pedala de frînă. Îi plăcu cum se redresează mașina.

Pe scurta porțiune dreaptă schimbă în a treia, parcurse cu a doua virajele de la *Maison Blanche* — *cocoașele*

Nürburgring-ului nu erau o problemă — dar la primul din virajele *Arnage* nu mai reuşi să stăpînească maşina şi iar ieşi în *decor*.

Curios, în loc să-l sperie, virajele exercitau asupra lui o atracţie fascinantă. Sau poate lupta cu ele ?

Ca forţa centrifugă să nu-l mai scoată afară, alese traiectoria cea mai strînsă pe *unghiul lui Beckett*, urmă altă linie dreaptă, nu prea lungă, cît să permită a treia, aproape de sfîrşitul ei frînă, băgă în a doua, pentru a se ajuta şi cu frîna de motor şi se înscrise în ultimul viraj pe dreapta.

Dincolo de jumătatea lui, spatele maşinii începu să fugă spre stînga. Tot spre stînga mişcă şi Liviu volanul şi din nou trimise piciorul pe accelerație, înapoi. Era în a doua şi el constată că puterea motorului te poate scoate din încurcături. Maşina ieşi din viraj, călcînd iarba cu roţile din stînga, dar ieşi, nu se puse de-a curmezişul pe pistă, aşa cum vrusese maşina de la început.

Pe curba largă, dinaintea liniei drepte a porţiunii *tribunelor*, era o plăcere de condus ; intră tare pînă aproape de linia de sosire şi opri în dreptul băieţilor.

— De ce-a durat atîta ? îl întrebară aceştia, grăbindu-se cu toţii spre el.

— Am mers mai încet, ca să recunosc pista, spuse Liviu, coborînd din maşină. Zîmbi emoţionat, simţind un tremur uşor în muşchii picioarelor.

— Ce-i ? îl întrebă Radu, sesizînd zîmbetul lui.

— Mi-a plăcut ! spuse Liviu.

IX

Radu ar fi vrut să-şi consulte tatăl ce-i de făcut cu motorul, dar cum acesta fusese detaşat pe un şantier, se văzu nevoit să ia de unul singur hotărîrea, dacă să accepte

sau nu propunerea făcută de Sandu. Pentru că una e să demontezi un carburator, cu toate că nici operațiunea aceasta nu este o treabă prea simplă, și alta e să dai cilindrul afară, pentru a umbla la piston. Pistonul e inima motorului, asta știe oricine. Se frămîntă pînă seara tîrziu și adormi fără să fi luat vreo hotărîre.

Dimineața, cum se sculă, alergă la uzină.

— Domn' Petre, dumneavoastră ce ziceți, dacă motorul nu trage, trebuie dat afară cilindrul ?

Domnul Petre se uită la Radu și înțelese tot.

— Eu v-aș ajuta cu mare plăcere, da' la motoare de mașini, iaca, nu mă pricep. Aiasta-i treabă de mecanic-auto... Poate să vorbiți cu un mecanic-auto ? Nenorocirea-i că nici băieții ăștia nu se pricep, arătă el cu capul în direcția celor două camere ale mecanicilor de întreținere.

Radu scoase mașina afară, în fața uzinei, demontă bujia, se duse cu ea în atelier, și, cu o perie de sîrmă, îi curăță electrozii — treabă absolut inutilă pentru că îi curățase și cu o zi înainte. Apoi se apucă să demonteze carburatorul.

Nu trecu mult și apăru Liviu. Adusese cu el o sticlă de petrosin, o periuță de întins crema de ghete pe pantofi, un borcan și cîteva cîrpe de finet, pe care maică-sa le ținea pentru șters praful prin casă.

— Să fie carburatorul de vină ? îl întrebă Liviu în timp ce turna petrosin în borcan să spele periuța de negreala cremei de ghete.

Sosi apoi Mircea și abia mult mai tîrziu Sandu.

— La ora asta se vine ? ! îl luă Radu în primire.

Sandu zîmbi enigmatic și, ducînd mîna la buzunarul pantalonilor, scoase un pachețel, desfăcu hîrtia și un set de segmenți noi, în vaselină, ieși la iveală.

— Am crezut că sînteți pe circuit și am trecut mai întîi pe-acolo, spuse el calm.

Băieţii priviră cu admiraţie cerculeţele de fontă cenuşie din mîna lui Sandu şi acesta, prinzînd un segment între degete, îl arcui apropiindu-i capetele.

— Aşa trebuie să fie, elastici! Aici e tot secretul! Dacă nu-s elastici, gazele scapă între ei şi suprafaţa cilindrului, şi-atunci de unde putere? Sau se mai poate întîmpla ca unul din segmenţi să fie blocat pe canal! Pe canalele pistonului, din cauza calaminei... Atunci chiar că s-a dus toată compresia! Scapă compresia... Ce motor mai e ăla fără compresie?!

Şi Radu, şi Mircea, şi Liviu rămaseră tăcuţi, privind cu încordare segmenţii. De unde ştie Sandu atîta mecanică? se întrebau ei în gînd, simţind din tot ce auziseră ei despre motoare că acesta are dreptate.

*

Constatînd încă de la primele antrenamente că motorul *RB*-ului este mult mai *leneş* decît cele de pe maşinile adversarilor lor, Sandu se întrebaşe: „De ce?" Căutase să afle răspuns, observînd atent maşinile alergătorilor de la Asociaţia sportivă „Jean Calcianu", ascultînd remarcile lor făcute cu ocazia reglajelor în parcul închis, intrase cu ei în discuţii şi, făcîndu-le o vizită la şcoală, nu se mulţumise doar să constate cît de bine sînt înzestrate atelierele lor... Dotat cu un fin spirit de observaţie, remarcase cum lucrau băieţii la motoare şi curiozitatea sa tehnică crescuse şi mai mult. Ca întotdeauna cînd vroia să aprofundeze ceva, îşi procurase o carte, şi în scurt timp aflase cum funcţionează un motor în doi timpi şi ce se întîmplă cu amestecul carburant.

*

— Schimbăm segmenţii, îi facem un difuzor carburatorului şi abia apoi tatonăm carburaţia! încheie Sandu.

Liviu ridică mîna în sus, mulţumit.

— Sînt de aceeaşi părere.

— Tu n-ai încă o funcţie, aşa că... Vezi-ţi de atribuţiile tale ! îl repezi Mircea.

— N-are o funcţie, dar e membru al echipajului ! interveni Radu. Şi, deci, are dreptul să-şi spună părerea. Pe Sandu l-am ascultat, să te-auzim pe tine. îi dădu el cuvîntul.

— Eu votez contra înlocuirii segmenţilor, spuse Mircea după o pauză. Putem să ne antrenăm şi aşa cu *RB*-ul. Un mecanic i-a spus lui tata odată : „Cu cît umbli mai puţin la motorul maşinii cu atît e mai bine !"

Radu era aproape decis să accepte propunerea lui Sandu, dar ultimele cuvinte ale lui Mircea, referitoare la cele spuse de mecanic, îl descumpăniră din nou. Îşi aduse deodată aminte de cuvintele tatălui său : „Să înveţi să-ţi repari singur maşina. Chiar dac-o strici. Aşa se-nvaţă". Ridică hotărît mîna.

— Sînt de acord cu Sandu. Să dăm cilindrul afară şi să vedem ce-i cu segmenţii. Iar tu, Mircea, n-ai dreptate deloc : decît să ne antrenăm, tîrîndu-ne cu două ture, în coada celor de la „34", mai bine nu ne mai ducem pe circuit !

— Şi eu spun la fel ! zise Liviu.

— Şi eu ! Ori facem *RB*-ul să *muşte* pămîntul... Şi-o să *muşte !* gesticulă Sandu.

— Bine. Te-nsărcinez, se adresă Radu acestuia, cu executarea lucrării, iar Mircea şi Liviu vor fi ajutoarele tale.

— Dar eu sînt mai mare în grad decît Sandu ! protestă Mircea. Eu sînt mecanic plin, iar el abia ajutor de mecanic !

— Este o situaţie excepţională. Sandu a dovedit că merită şi că este pregătit să execute înlocuirea segmenţilor ! Adu carnetul de bord al *RB*-ului, îi ceru Radu lui Mircea. O să dau o hotărîre.

*

Ca membru al Automobil Clubului Român, tatăl lui Mircea primise un carnet de bord, legat în scoarţe roşii

de piele şi, după numeroase insistenţe ale fiului său, ii cedase carnetul cu toate că acesta cuprindea nu numai o mulţime de date utile oricărui automobilist, dar şi o serie de rubrici cu privire la întreţinerea curentă a maşinii. Or, tocmai aceste rubrici le avusese Mircea în vedere cînd îi ceruse tatălui său carnetul de bord pentru maşina echipajului lor.

Odată obţinut carnetul, notaseră cu regularitate, la sfîrşitul fiecărei zile, orice operaţiune executată : controlul uleiului din cutia de viteze, a electrolitului din acumulator, a presiunii în pneuri, spălarea filtrului de la carburator şi chiar curăţirea bujiei sau ştergerea de praf a maşinii. Alte rubrici prevedeau datele şi orele antrenamentelor efectuate, observaţii asupra comportării maşinii, reglajele executate în parcul închis sau aici, în faţa uzinei.

*

Carnetul de bord era păstrat împreună cu patentul, două şurubelniţe, cutia cu vaselină şi cele cîteva chei ale *RB*-ului, în nişa unei ferestruici din uzină, şi cum Mircea îi spusese în fugă domnului Petre : „Facem praf motorul maşinii !“ acesta îl urmă, venind la băieţi.

— Gata, v-aţi hotărît, îl disfaceţ' ?

— Dăm afară cilindrul, să băgăm alţi segmenţi ! spuse Sandu şi îi prezentă domnului Petre raţionamentele sale.

— Şi segmenţii cum i-ai luat ? Să nu fie prea mari !

— I-am spus vînzătorului că schimbăm numai segmenţii, pistonul rămîne al motorului. „Aha, a zis, cota normală“ şi mi-a făcut un bon de două'ş'patru de lei.

— Bine, dacă ţ-a dat cota normală, e bine. Ei, daţi afară cilindru', spuse domnul Petre, ca şi cum ar fi luat o hotărîre. Aş sta eu cu voi, da' şuieră un blăstămat de ventil... Îi dau eu di cap ! Chemaţi-mă cînd vă poticniţi în ceva. Hai să vă dau nişte chei, îl chemă domnul Petre pe Sandu să vină cu el.

Se întoarse din drum și examină dintr-o privire motorul.

— Întîi și-ntîi o tubulară de șapteșpe... gîndi el cu voce tare cam ce chei le-ar trebui băieților ca să demonteze cilindrul. Și țineți minte! Șuruburile le desfaceț' pi rînd, da' di strîns li strîngeț' în cruce.

În timp ce Sandu îl urma pe domnul Petre, Radu se adresă lui Mircea :

— Deschide carnetul de bord la capitolul *Hotărîri*.

Ultima hotărîre înscrisă aici era cea în legătură cu primirea lui Liviu în echipaj, cu care ocazie fuseseră stabilite cu precizie și sarcinile ce-i reveneau acestuia.

— Scrie! și Radu îi dictă lui Mircea textul hotărîrii prin care Sandu era numit „șeful lucrării de înlocuirea segmenților", sub supravegherea directă a șefului de echipaj, iar Mircea și Liviu, secunzii lui Sandu.

— Aliniat, continuă Radu. Șeful echipajului va nota la rubrica *Reparații*, operațiunile efectuate; în amănunțime și în ordinea în care vor decurge. Cînd motorul va fi gata, se vor executa probe cu *RB*-ul pe circuitul „Jean Calcianu", pentru a se vedea dacă înlocuirea segmenților a fost necesară sau nu. Scrie „Șeful echipajului" și dă-mi să semnez.

În timp ce Mircea, Sandu și Liviu asistau tăcuți la ceremonia semnării hotărîrii, Radu spuse, aducîndu-și aminte :

— Am uitat să specific că cei douăzeci și patru de lei, cît au costat segmenții, vor fi suportați de toți membrii echipajului, în mod egal. Deci, fiecare din noi îi datorăm lui Sandu cîte șase lei.

— De acord, spuse Liviu, ridicînd mîna.

— Nu, nu punem la vot! se împotrivi Radu. E hotărîre.

— Mai întîi dăm afară chiulasa, zise Sandu și-și dezbrăcă cămașa, pregătindu-se pentru prima fază a operațiunii de înlocuire a segmenților. Era o operațiune care avea să le aducă atîtea emoții!

Fură deşurubate cele patru prezoane, dar chiulasa nu vru să se mişte din loc.

— Lasă-mă pe mine ! îl dădu Mircea la o parte pe Sandu.

Ştiind că Mircea desface şurubul de la baia de ulei a motorului, buşonul de la capacul tacheţilor, Sandu nu spuse nimic şi nici Radu nu obiectă că Mircea vrea să încerce desprinderea chiulasei de blocul cilindrului.

Introducînd şurubelniţa cea mare în spaţiul de îmbinare a chiulasei cu corpul cilindrului, Mircea o folosi ca pe o pîrghie şi, apăsînd în jos, încercă să ridice chiulasa. Se auzi un pocnet. Toţi crezură că, în sfîrşit, chiulasa cedase.

Da' de unde, cedase o bucată din aripioara de sus a blocului, pe care Mircea apăsase, sprijinind şurubelniţa. Se uitară îngroziţi cînd jos, la bucăţica de metal, cînd la aripioara ciuntită a blocului. Cu ajutorul aripioarelor se producea răcirea cilindrului ! . . .

Primul se dezmetici Sandu. Ridică bucăţica de metal şi fugi cu ea în uzină. Lui Mircea începură să-i picure lacrimi din ochi. Radu şi Liviu continuau să privească, ca hipnotizaţi, blocul motorului.

— Nu-i necaz . . . Asta să fie tot necazu . . . îi linişti domnul Petre, uitîndu-se la aripioara ciuntită.

Mecanicul adusese cu el o scîndurică şi un ciocan, sprijini un capăt al scîndurii în marginea de dedesubt a chiulasei, iar în celălalt capăt al lemnului lovi încet cu latul ciocanului.

— Hai, Mircea, îl îndemnă domnul Petre, prefăcîndu-se a nu observa lacrimile acestuia. Ia-o aşa încetişor, de jur-împrejur, şi îi dădu scîndurica şi ciocanul.

Mircea ezită, dar domnul Petre îi şi apucase mîinile într-ale sale, forţîndu-l să lovească cu ciocanul în capătul de jos al scîndurii. Cînd se încheie înconjurul chiulasei, aceasta se desprinse, ridicîndu-se uşor de pe corpul cilindrului.

— Acu-i gata ! Mă duc — se grăbi domnul Petre spre uzină — c-am dat drumu' la pompă fără ventil. Da' voi chemați-mă. V-am spus să mă chemaț' dacă vă poticniț' în ceva !

Sandu ridică cu atenție chiulasa, răsturnînd-o cu fața în sus.

— Ce zgură ! exclamă Liviu.

Într-adevăr, întreaga suprafață a camerei de ardere era căptușită cu un strat gros și negru de zgură, ale cărei cristale luceau în soare.

— Asta-i calamină ! În limbaj tehnic, așa-i spune, explică Sandu. De la arderile incomplete. De la un amestec prea bogat în benzină . . .

În aceeași situație se găsea și capul pistonului.

— Și noi ne mai întrebam de ce continuă să dea explozii motorul, după ce-i tăiam contactul ! Calamina asta se-nroșește ca un cărbune aprins . . . Chiar dacă nu mai dă bujia scîntei, amestecul carburant explodează din cauza calaminei aprinse, comentă Sandu.

Alese apoi o cheie și începu să desfacă, rînd pe rînd, piulițele de pe cele patru șuruburi care fixau blocul-cilindru. După încheierea operației, acesta fu ridicat, apăru întîi *fusta* pistonului, cu o fereastră tăiată în *poalele* ei, apoi segmenții, și pistonul ieși din cilindru.

— Ia uitați-vă ce-i aici ! spuse trist Radu, privind segmenții înțepeniți de zgură, pe canalele lor.

— De unde compresie ? ! făcu Sandu, încercînd să miște segmenții. Și noi voiam să se-*nfigă* mașina !

— Fugi, Liviule, și roagă-l pe domn' Petre să vină pentru o clipă aici, îl trimise Radu, dorind să afle și părerea mecanicului.

Acesta veni, se uită cu atenție la piston și spuse în cele din urmă :

— Daț' afară segmenții, curățaț' bine de zgură canalele. O să vă dau eu un șabăr . . . Grijă numai să nu lărgiți canalele ! Vîrful șabărului îi ca briciul !

— Da' zgura de pe capul pistonului ? îl întrebă Radu.

— Din capu' pistonului ? C-un briceag. Da' uşurel, pistonu-i din aluminiu şi îndată se zgîrie ! Am eu un briceag potrivit pentru o treabă ca asta. Hai, Sandule, să-ţi dau şabărul şi briceagul, îl chemă domnul Petre.

Radu ar fi vrut să scoată el segmenţii de pe corpul pistonului, dar, cum nu se putea hotărî, îi ordonă lui Mircea :

— Montează bujia în chiulasă şi toarnă petrosin să se moaie zgura puţin !

— Şi eu ? îl întrebă Liviu.

— Tu spală şuruburile şi piuliţele !

Cum lui nu-i rămase nimic de făcut, se hotărî să încerce să scoată segmenţii. În definitiv, ce mare lucru să scoţi nişte segmenţi din canalele lor ? !

Forţă învîrtirea celui de sus, dar acesta nu vru să cedeze.

Zgura blocase segmenţii numai pe partea pistonului dinspre fereastra de evacuare a gazelor arse, Radu apucă cu unghia unul din cele două capete ale segmentului şi-l trase spre el. Cerculeţul subţire de fontă nu rezistă la efort, se rupse şi o bucăţică din el scăpă pe lîngă bielă în jos.

Simţind că în lipsa sa se va petrece ceva, Sandu stătuse ca pe jăratec cît timp domnul Petre căutase şabărul. Acesta nu se dovedise a fi pe panoul cu scule, unde îi fixase domnul Petre locul, între două cuişoare, ci într-unul din sertarele bancului de lucru, pus acolo de mecanicii de întreţinere. Luă repede şabărul, îi spuse un mulţumesc scurt domnului Petre şi se înapoie în fugă la băieţi.

Îl văzu pe Radu căutînd cu privirile jur-împrejurul motorului.

— Ce-ai pierdut ?

— S-a rupt o bucată de segment şi-a sărit undeva...

— O bucată de segment ? Să nu fi căzut în carter, că-i nenorocire ! spuse Sandu speriat.

— În carter ? A făcut ţac şi-a sărit...

Sandu se uită la piston — cea mai mare parte a segmentului rupt rămăsese blocată pe canal.

— Ia veniţi încoace ! îi chemă Sandu pe Mircea şi Liviu, care se opriseră din treburile lor, ascultînd atenţi la schimbul de cuvinte dintre Sandu şi Radu.

Sandu le explică repede despre ce este vorba şi îi împărţi pe sectoare de căutare. Scotociră maşina prin toate colţurile ei, se uitară sub ea, fu cercetat întregul perimetru de asfalt din faţa uzinei, dar bucăţica de segment nu era de găsit.

— Înseamnă că-i în carter ! trase Sandu concluzia.

Se uită înăuntru, dar nu văzu decît contra-greutăţile vilbrochenului. Mişcînd biela, contra-greutăţile se ridicară înspre marginea de sus a carterului, acoperind şi mai mult deschizătura acestuia.

— Acu ce-i de făcut ? se uită Sandu cu disperare la cei trei. Şi admisia şi compresia se fac în carter şi odată cu gazele... Pericolul este că bucata de segment ar putea să urce odată cu amestecul şi s-ajungă în capul pistonului. Praful se-alege şi de piston şi de cilindru.

— Să-ncercăm c-o pensetă, propuse Radu.

— Tu nu vezi că nu-i loc ? ! arătă Sandu spre gura carterului. Din cauza vilbrochenului... Şi cum ajungi cu penseta sub contra-greutăţile lui ?

Cu toate că nu răspundea decît de întreţinerea maşinii iar Mircea îl pusese de două ori la punct, Liviu se hotărî să vorbească :

— Eu aş zice să scoatem motorul de pe şasiu, să-l răsturnăm şi poate facem bucata de segment să cadă singură jos.

— Atunci mai bine dăm vilbrochenul afară ! fu Mircea pentru o soluţie radicală.

— Cum o să dăm vilbrochenul afară ? ! Înseamnă să demontăm toată aprinderea... Ambreiajul... Cutia de viteze... O pui tu la loc ? ! se opuse Sandu cu hotărîre.

— Să mergem la domn' Petre ! hotărî Radu.

Sandu îi povesti mecanicului cele întîmplate și acesta aprobă ideea lui Liviu.

— Scoateți motoru' și-aduciți-l la mine pe banc !

Așa și făcură ; în mîinile lui domn Petre motorul păru ca un fulg.

— Sandule, ține ușurel de piston, să nu se miște încotrova.

Sandu apucă cu grijă pistonul, domnul Petre răsturnă motorul cu gura carterului deasupra bancului de lucru și începu să-l zgîlțîie. Bucata de segment se auzi sunînd înăuntru.

— Ai să ieși tu, că nu-i după tini ! Îț' venim noi di hac ! o amenință domnul Petre.

Zgîlțîi și mai tare motorul. Dar bucata de segment nu se mai auzi.

— Ia învîrte încetișor vilbrochenul ! Și uită-te didisubt, îi ceru domnul Petre lui Sandu.

Acesta se lăsă în genunchi, împinse ușor biela în sus și strigă :

— Este ! E-aici !

— Unde aici ?

— E-nțepenită între pereții contra-greutăților !

— Dacă-i înțepenită e bine ! Radu, tragi sertaru' din dreapta, ultimu' din margine, îl călăuzi domnul Petre din cuvinte, și vezi că-s într-o cutie albă di tablă două pensete, acolo ! Ad-o pi cea mai lungă din ele și dă-i-o lui Sandu !

Penseta intră perfect printre contra-greutățile vilbrochenului, Sandu prinse între dințișorii ei mijlocul bucății de segment și o trase cu băgare de seamă afară.

— Uitați-o ! spuse el, arătînd tuturor bucata de segment rătăcită.

Încruntați de atîta încordare, fețele băieților se destinseră într-un zîmbet spontan.

Dar peripețiile nu se sfîrșiră aici.

— Că doar n-o fi fost crescută acolo ! se referi domnul Petre la bucata de segment.

Așeză motorul pe banc și înfundă bine gaura carterului cu cîrpa de finet, în care Liviu adusese șuruburile și șaibele grover.

— Ei, acu la treabă ! îi îndemnă domnul Petre. C-așa se-nvață meserie, făcind ! Și cînd oț' da di greu, mă chemați !

După ce domnul Petre îi lăsă iar singuri, Sandu i se adresă lui Radu :

— M-ai însărcinat cu executarea lucrării ? Dați-mi atunci voie să fac toate operațiunile eu ! își revendică Sandu drepturile.

— Bine, acceptă Radu și se întoarse spre Mircea și Liviu. Nu faceți altceva decît ce vă spune Sandu să faceți ! S-a înțeles, nu ?

Cei doi dădură din cap în semn că au înțeles.

— Iar pentru c-am scăpat bucata de segment în carter, continuă Radu, o să-mi dau o sancțiune... Acum încă nu știu ..., o să mă gîndesc ce sancțiune să-mi dau...

Impresionat, Sandu îl privi cu admirație pe Radu și vîrful alungit al nasului său, puțin strîmb, se mișcă într-o parte. Liviu tuși emoționat, iar Mircea lăsă capul în jos, gîndindu-se că va primi și el o sancțiune, probabil, pentru că rupsese o aripioară a blocului-cilindru.

Băieții lucrară cîteva ore la motor, apelînd nu o dată la ajutorul lui domn Petre, cînd totul fu terminat și Sandu mai avea de strîns doar colierul de la filtrul carburatorului. Liviu își aduse aminte de cele spuse de acesta în legătură cu un debit mai mare de aer.

— De difuzor am uitat... Toate mașinile de curse au difuzoare !

— Îi facem noi și difuzor, spuse Sandu arzînd de nerăbdare să audă motorul mergînd.

Era o încordare pe care o trăiau cu toții. Radu verifică de cîteva ori clema de la fișa bujiei, părîndu-i-se me-

reu că aceasta nu-i suficient de bine fixată, Mircea trecea, cînd de o parte, cînd de cealaltă a maşinii, Liviu, într-o continuă nelinişte, îşi frîngea nervos mîinile, urmărind cu atenţie tot ce făcea Sandu, ca şi cum şi-ar fi pierdut brusc încrederea în capacitatea tehnică a acestuia.

Sandu apăsă de cîteva ori pe butonul de şpriţ al carburatorului şi se ridică solemn în picioare.

— Gata, Radule, poţi să dai la pedală !

Mircea alergă în partea în care se găsea Radu şi, împreună cu Sandu şi Liviu, urmări încremenit acţionarea pedalei de start.

Pistonul făcu cîteva curse, dar motorul nu vru să pornească.

— Mai dăi, Sandule, puţină benzină ! îi ceru Radu. Aţi auzit cum face pistonul ? se adresă el băieţilor. Înainte era fleşcăit rău !

Într-adevăr, zgomotul pe care îl producea acum pistonul, ridicîndu-se şi coborînd în cilindru, era mult mai rotund, mai plin de vocale. Sandu acţionă butonul de şpriţ, Radu dădu din nou la pedală şi la a patra încercare motorul porni.

— Ura ! strigară băieţii într-un glas şi începură să ţopăie fericiţi în jurul maşinii.

Primul îşi reveni Sandu.

— E prea ambalat ! remarcă el şi tăie contactul motorului. Să-i reglăm ralantiul !

— Nu trebuia să-l opreşti !

— Segmenţii sînt noi ! Trebuie rodaţi ! gesticulă Sandu. Vrei să-i rodezi la turaţie ? !

— Da, da, interveni Radu, aducîndu-şi aminte de cele spuse de tatăl său în legătură cu rodajul. Îi rodăm pe linia dreaptă a pistei, mergînd în priză directă.

— Pe *Hunaudieres*, că-i mai lungă, propuse Liviu.

— C-un sfert de accelerație ! preciză Sandu.

— Sandule, dă-i drumu' cu un gang şurubului de ralanti ! îi ceru Radu. Să mai pornim o dată motorul !

Sandu se supuse și rămase cu șurubelnița în mînă lîngă șurubul de ralanti al carburatorului, pregătindu-se să-l slăbească încă puțin în caz de nevoie.

Motorul porni la prima pedală și mersul său liniștit și rotund îi unse la inimă.

— Colosal! exclamă Radu. Neputîndu-se abține, acceleră scurt de cîteva ori.

— Măi, ce intră-n turație! se entuziasmă Liviu.

— Gata, ajunge! tăie din nou Sandu contactul motorului.

— Fantastic, ce intră în turație! i se adresă acum Liviu lui Radu, care se apropie cu o față gravă de ei.

— Într-adevăr, operația de schimbare a segmenților este o mare reușită, spuse el sentențios. O mare reușită, pe care o datorăm cu toții lui Sandu.

Sandu rămase nemișcat, dar vîrful nasului său tremură abia perceptibil.

— Mircea! se întoarse Radu spre acesta. Du-te și adu carnetul de bord al *RB*-ului de pe banc. Repede!

Mircea porni în fugă spre ușa uzinei, în timp ce Radu, Sandu și Liviu rămaseră nemișcați sub presiunea evenimentelor care urmau să se producă în viața echipajului lor. Din felul în care Radu îi ceruse lui Mircea să aducă documentul de bord al *RB*-ului, devenise clar că era vorba de evenimente deosebit de importante, dar ce fel de evenimente anume numai Radu știa. Le hotărîse după ce chibzuise îndelung, gîndindu-se la fiecare membru al echipajului, în parte.

Mircea sosi cu carnetul de bord și îl întinse lui Radu. Acesta desprinse pixul de pe coperta carnetului și, ținînd carnetul într-o mînă, iar pixul în cealaltă, i le înmînă pe amîndouă lui Liviu.

— Deschide carnetul la capitolul *Hotărîri!* îi ordonă el.

Liviu se rătăci printre pagini, de emoție.

— Paginile albe de la sfîrșitul carnetului! îl ajută Sandu.

— Sînt gata, spuse ascultător Liviu.

— Ce număr are hotărîrea precedentă ? întrebă Radu.

— Numărul şapte.

— Scrie : *Hotărîre importantă !* Şi pune între paranteze numărul opt.

— Întoarce-te, Mircea, să pun carnetul pe spatele tău !

Mircea se supuse şi Liviu îşi alese o poziţie cît mai comodă de scris.

— Aliniat ! „Avîndu-se în vedere . . .“ Două puncte, de la cap, cu linioară. „Interesul de care a dat dovadă pentru creşterea puterii motorului, străduinţa pentru găsirea soluţiei tehnice, insistenţa pe care a manifestat-o pentru acceptarea ei, pregătirea temeinică pe care ne-a demonstrat-o . . .“

Aici Radu făcu o pauză, neştiind cum să continue.

— Citeşte ultima frază, îi ceru el lui Liviu.

— Pregătirea tehnică pe care ne-a demonstrat-o . . .

Radu repetă în gînd cuvintele şi găsi legătura firească.

— „. . . convingîndu-ne că este capabil să pună în aplicare soluţia propusă, modul în care a condus operaţiunea de înlocuire a segmenţilor, modul cum a executat cele mai dificile lucrări“ . . .

Radu vru să spună ceva despre scoaterea cu penseta a bucăţii de segment înţepenită între contra-greutăţile vilbrochenului, dar se răzgîndi.

— Aliniat ! „Avîndu-se în vedere că operaţiunea de înlocuire a segmenţilor s-a dovedit a fi o mare reuşită tehnică, Ion Alexandru Dăneţ“ . . .

— Linioară, „Stoieneşti“, îl completă Sandu.

— Linioară, „Stoieneşti“ . . . pune între paranteze . . . *Juan Manuel Fangio* este numit . . . Scrie cu majuscule ! . . . „mecanic-şef al echipajului *RB* !“

Toţi fluierară a uimire, inclusiv Sandu.

— Din ajutor de mecanic, direct mecanic-şef ? ! nu se putu abţine Liviu şi, întorcîndu-se spre Sandu, îi întinse mîna. Bravo, Sandule !

— Scrie în continuare ! spuse Radu calm, autoritar.

— Mircea, apleacă-te ! îi ceru Liviu, gîndindu-se că Mircea, care fusese superiorul lui Sandu, devenise acum subalternul acestuia.

— Aliniat ! „Avîndu-se în vedere, dictă Radu, că Liviu Ioanid“ . . .

— Să pun între paranteze *Genu Cristea ?* îl întrebă Liviu, cu teamă în glas.

— Bineînțeles ! Scrie în continuare, după încheierea parantezei : „a propus soluția cea mai bună pentru scoaterea bucății de segment din carter, începînd de astăzi i se acordă funcția de ajutor de mecanic !“

Invadat de o puternică emoție, Liviu nu mai reuși să termine fraza de scris. Era ajutor de mecanic ! Ajutor de mecanic în *team*-ul *RB*-ului !

— Bravo, Liviule ! îl felicită la rîndul său Sandu.

— Un moment ! îi făcu Radu atenți, n-am terminat ! Aliniat !

— Mai așteaptă puțin, Radule, se rugă Liviu de acesta ca să poată completa fraza.

Scrise „ajutor de mecanic“ cu majuscule.

— Gata ! îl anunță el pe Radu.

— Aliniat ! „În felul acesta, ierarhia echipajului *RB*-ului este următoarea :

1. Radu Buznea *(Emerson Fittipaldi)*, șeful echipajului și pilot-principal.

2. Ion Alexandru Dăneț-Stoienești *(Juan Manuel Fangio)*, mecanic-șef.

3. Mircea Mărculescu *(Stirling Moss)*, mecanic.

4. Liviu Ioanid *(Genu Cristea)*, ajutor de mecanic.

— Am uitat să spun că eu sînt *Fangio III !* îi aminti Sandu lui Radu.

— Pentru noi tu ești *Fangio !* Nu ne interesează de ceilalți doi *Fangio* de la „34“ !

Sigur ! aprobă Liviu.

— Scrie în continuare, îi ceru Radu. Urmează sancțiunile.

— Hai, apleacă-te !

— Să mai stea și Sandu ! se împotrivi Mircea. Ce, pe spinarea lui nu poți să scrii ? !

— Are dreptate Mircea, aprecie Sandu și se puse la dispoziția lui Liviu.

— Aliniat ! „Pentru grava neglijență a lui Radu Buznea *(Emerson Fittipaldi)*, neglijență care a dus la căderea unei bucăți de segment în carter, acesta este sancționat cu retragerea pe timp de două luni a dreptului său la două voturi. În consecință, va vota numai o singură dată.

— Corect ! aprecie Liviu, apropiindu-se de urechea lui Sandu.

Cu acestea spuse, Radu, care se plimbase tot timpul de-a lungul perimetrului de asfalt din fața uzinei, ca să se poată concentra mai bine asupra frazelor, se opri lîngă Liviu. Îi luă pixul din mînă, scrise : „Șeful echipajului", semnă și notă ziua, luna și anul hotărîrii.

În timp ce închidea carnetul de bord și agăța pixul de coperta carnetului, băieții se strînseră în jurul lui.

— Nu vă-ntreb dacă sînteți sau nu de acord cu hotărîrile luate, este vorba de echipaj și nu de mașină !

— Hotărîrile sînt corecte ! spuse Liviu.

— Am zis că nu vă-ntreb. Sandule, ia carnetul de bord și diseară notezi, operațiune cu operațiune, cum s-a desfășurat întreaga lucrare. Începînd de la demontarea chiulasei și pînă la așezarea la loc a motorului pe suportul șasiului. O să-i dau tatei să vadă tot ce s-a executat la *RB*. Și cred că-i bine ca fiecare din noi să dea părinților la citit carnetul de bord.

— Și eu o să i-l dau tatei ! spuse cu hotărîre Liviu.

— Și eu ! ridică Sandu mîna.

— Eu o să i-l dau mamei, se hotărî Mircea.

Sandu propuse să se meargă imediat cu mașina pe circuit, pentru a începe rodajul segmenților. Fără cu toții de acord.

Mircea avusese mai demult ideea unui fel de ham cu care să tragă *RB*-ul, în loc să-l împingă, unul din spate, iar altul să manevreze volanul, și tot el improvizase două frînghii ale căror capete erau legate de levierele de direcție ale roților. Primul trecu „la ham" Sandu, ceilalți îl urmară din spate, pentru a ajuta coborîrea sau urcarea pe trotuar a mașinii.

Rodajul continuă a doua zi dimineața. Pe la unsprezece, însă, în timp ce echipajul *RB*-ului se afla într-o pauză pentru răcirea motorului, din direcția *parcului închis* se auzi zgomot de motoare.

— La naiba ! Abia mîine au zi de antrenament ! spuse Sandu, gesticulînd enervat.

Avînd pista liberă, băieții puteau folosi în voie linia dreaptă a tribunelor sau chiar cea de la *Hunaudieres*, întorcînd la capăt și mergînd apoi în sens invers ; sosirea celor de la „34" îi obliga, deci, să întrerupă rodajul.

— Crezi că segmenții nu s-au lăsat încă ? i se adresă Liviu mecanicului-șef.

— Te gîndești să încercăm să parcurgem întreg circuitul ?

— Da, la asta m-am gîndit. Cu condiția să nu forțăm motorul pe viraje.

— Să nu se gripeze segmenții, cumva ! se temu Radu.

— Ceva, ceva tot s-au lăsat ! Tu, Mircea, ce zici ? îl întrebă Sandu.

— Dacă nu forțăm pe viraje . . .

Se auzi o mașină venind în viteză și băieții se întoarseră în direcția zgomotului.

— *Il campionissimo !* strigă Radu, surprins.

Avea o cască albastră cu două dungi albe pe mijloc. Desenă o traiectorie perfectă pe primul viraj dinaintea

S-ului de la *Tertre Rouge* și tortură motorul pe linia sinuoasă a acestuia.

— Ei, ai văzut ?

— Da ! recunoscu Liviu, gîndindu-se la siguranța cu care *Il campionissimo* negociase virajul.

— Pilot de mare clasă ! ... spuse cu admirație Radu.

— A reușit la „Traian Vuia" ! adăugă Sandu.

— Și-atunci cum de mai aleargă pentru „34" ? se miră Liviu.

— Și *Chris Amon*, și *Rodrigues* și *Fangio I* ... Mi se pare și *Denis Hulme* ... *Varzi* e într-a zecea ... Tot la „Traian Vuia".

— N-am știut, spuse încet Liviu.

— Băgăm sau nu mașina pe circuit ? vru Radu să afle de la mecanicul-șef.

— S-o băgăm, încuviință acesta. Dar să menajăm motorul ! Pînă se lasă bine segmenții. Pe viraje nu tragem deloc. Iar pe liniile drepte, în viteză de croazieră, c-un sfert de accelerație.

— Nu ne interesează pe noi ce spun ei ! făcu Radu, arătînd cu capul în direcția parcului închis. Noi ne plimbăm. Să-i lăsăm să creadă că nu trage motorul. Nici un cuvînt despre segmenți ! le ordonă el, trecîndu-i pe rînd în revistă.

— Să-mpingem atunci pînă-n parcul închis, ca să nu mergem în sens invers, propuse Mircea.

— Da, da, aprobă Radu și se apucă să manevreze *RB*-ul.

Dinspre porțiunea tribunelor veneau acum două mașini. În frunte era Andrei Ungureanu, iar în urma acestuia Paul Avram, purtătorul titlului de *Il campionissimo*.

— Ura, băieți ! îi salutară cei doi, coborînd de la volan. Aveți nevoie de ceva ?

— Nu, răspunse Radu. Veneam spre parcul închis.

Paul se apropie de Liviu, zîmbindu-i cu prietenie.

— Eşti *Genu*, nu ? Am auzit că-l cunoşti foarte bine pe domnul Petre Cristea ? . . .

— Da, îl cunosc, confirmă Liviu.

— Atunci îl rogi să ne primească la el ?

— Să vă primească la el ? întrebă cu teamă Liviu.

— Da, să-i facem o vizită. Şi voi, şi noi. Dar ce, nu-l cunoşti aşa bine ?

— Mie mi-ai spus că-l cunoşti foarte bine ! interveni Ungureanu. Că ţi-a făcut tata cunoştinţă cu el la Braşov !

— Sigur că-l cunosc ! se apără Liviu.

Ungureanu îl susţinu :

— Dacă ştie că Petre Cristea are o fată şi nu băiat ! . . .

— Bine, atunci vorbeşti chiar astăzi, nu ? spuse cu bucurie şi cu oarecare nerăbdare în glas Paul Avram. Poate mergem mîine după-amiază la el.

— Ar fi extraordinar dacă ne-ar povesti cum a cîştigat *Monte-Carlo* ! se entuziasmă Radu.

— Cum l-a bătut pe von Hanstein, la Nürburgring ! adăugă Paul Avram în aceeaşi stare de spirit.

— Fantastic cum l-a bătut !

— Fantastic, da' cum ?

— Da, recunoscu Sandu, neputîndu-şi imagina victoria alergătorului român asupra lui von Hanstein. Hai, Liviule, vorbeşte cu domnul Petre Cristea să ne primească la el ! îl rugă Sandu.

— La prînz, spuse Liviu cu hotărîre. La prînz îl găsesc acasă precis.

— Să nu se supere că-l deranjezi în timpul mesei, se temu Andrei Ungureanu.

— Mai bine pe la patru, patru-jumătate, propuse Radu.

— Şi-mi dai un telefon ? Ai telefon acasă ?

— Am.

— Şi eu ; notează !

Liviu îşi notă numărul de telefon al lui Paul Avram, promiţîndu-i că-l va suna îndată ce va sta de vorbă cu domnul Petre Cristea şi va avea un răspuns de la el.

— Dar dacă nu-l găsesc decît diseară sau abia mîine dimineață ? își luă Liviu măsuri de prevedere.

— Atunci le spui, cînd ne întîlnim mîine dimineață pe circuit, interveni Sandu.

— Nu, antrenamentul de mîine a fost contramandat ; pregătim mașinile pentru tabără.

— Pentru ce tabără ? întrebă Radu.

— Plecăm cu toții într-o tabără lîngă Sibiu, spuse cu mîndrie Andrei Ungureanu.

Paul Avram ținu să-l completeze :

— Cu o pistă formidabilă ! Am auzit că-i un fel de *Targa Florio* . . .

— Nu mai spune ? Cel mai greu traseu din lume . . . se gîndi Liviu la vestitele viraje ale temutei curse.

— Și cît timp rămîneți în tabără ? se interesă Mircea, bucurîndu-se în sinea lui că pista va rămîne numai a lor. Cei de la „34“ nu-l vor mai încurca pe viraje, intrînd în depășiri chiar și pe *acele de păr*.

— Trei săptămîni, îi răspunse Andrei.

— Dacă nu chiar o lună, îl completă Paul Avram. Depinde cîte orașe își vor trimite alergătorii în tabără.

X

Liviu era conștient că minciuna pe care i-o trăsese lui Andrei Ungureanu îl băgase într-o încurcătură din care cu greu va mai ieși cu fața curată. Singura soluție era să apeleze la fostul său coleg de clasă, Emil Dobrescu, care locuia în același bloc cu Petre Cristea și care îi făcuse, de fapt, cunoștință cu celebrul alergător român.

Știa că Emil are telefon acasă, căută în hîrtiile biroului la care își făcea lecțiile, îl avea notat undeva, dar unde, cine mai știe ? ! Toate căutările se dovediră zadarnice ;

mai rămînea doar cartea de telefon. Găsi cîteva pagini ticsite cu Dobrescu. Nu cunoștea, însă, nici prenumele tatălui lui Emil, nici adresa exactă.

Luă toți Dobreștii la rînd, în speranța că-și va reaminti numele străzii. Se opri la : Ion Dobrescu, Str. Florești 17. Parcă Florești se numea stradă... da... și numărul lui Emil începea tot cu 13... Formă numărul. Îi răspunse o voce ursuză de bărbat și lui Liviu i se păru că-l sculase din somn. Îndrăzni totuși :

— Bună ziua. Fiți, vă rog, amabil, aș vrea să vorbesc cu Emil. Un coleg de școală, Liviu Ioanid, la telefon.

— Ai greșit numărul, copile ! se îmblînzi vocea.

Să mai caute ? Nu, n-avea nici un sens. Singura soluție era să se ducă la Emil acasă.

Așa și făcu. Strada se chema Alexandru Floreșteanu. Ceva, ceva tot reținuse. Se gîndi că dacă ar fi continuat să caute în cartea de telefon precis și-ar fi reamintit numele corect al străzii. Blocul era la numărul 14, urcă cu liftul la etajul 5, sună la ușa apartamentului în care locuia Emil și mama acestuia veni să-i deschidă.

— Emil e plecat la bunici și rămîne la Cîmpulung toată vara, îl informă ea.

Situația era dezastruoasă. Coborî pe scară, gîndindu-se că nu mai era nimic de făcut.

Găsi în holul blocului lista cu locatari. „Petre Cristea — citi el — etajul III, ap. 9".

Planul său fusese să-l convingă pe Emil să coboare pînă la domnul Petre Cristea, pe care să-l roage să primească în vizită cîțiva băieți, alergători pe carturi. Să urce singur la etajul III și să sune la apartamentul domnului Cristea ?

Ar fi o obrăznicie fără pereche ! El, un copil, să se ducă într-o vizită neanunțată !... Dar dacă i-ar da telefon ?...

Era singura soluție. Să-i dea un telefon și să-l roage. Da, era singura soluție !

Ajungînd acasă, luă cartea de telefon și, cum știa acum numele străzii, găsi cu ușurință numărul la care trebuia să răspundă celebrul alergător.

I se păru că-i recunoaște chiar vocea.

— Domnule Petre Cristea, la telefon este Liviu Ioanid, colegul lui Emil Dobrescu, care locuiește la etajul V, cu dumneavoastră în bloc ! Nu știu dacă vă amintiți... După ce v-am cunoscut, am asistat cum ați plecat cu Fiatul 850...

— Și ce s-a întîmplat, Liviule ?

— V-aș ruga frumos să ne primiți la dumneavoastră, pentru...

— Adică vreți să-mi faceți o vizită ?

— Scurtă, foarte scurtă !

— Bine și cînd vreți să veniți ? Azi am cîteva treburi... Nu, astăzi sînt ocupat.

— Mîine după-amiază nu s-ar putea ? îndrăzni Liviu.

— Mîine ? Mîine după-amiază ? Mîine, da. Veniți pe la cinci.

— Vă mulțumesc foarte mult ! Vă mulțumesc foarte mult !

După ce așeză receptorul în furcă, de bucurie, începu să sară într-un picior prin cameră. Se grăbi apoi să-i telefoneze lui Paul Avram marea veste, pe care o va duce imediat și băieților, aflați pe circuit, pentru a continua rodajul segmenților.

Radu, Sandu, Mircea și Liviu sosiră ceva mai devreme în fața cinematografului „Apollo", locul de întîlnire fixat la telefon cu *Il campionissimo*. Spre surprinderea lor, însă, aici se și aflau vreo douăzeci de băieți de la „34", printre care Nelu, Vlad, Aurel, Cornel Deciu...

Liviu se sperie nițel de numărul mare al celor care veniseră la întîlnire, temîndu-se să nu se supere cumva dommul Cristea. Apărură apoi Paul Avram și Andrei Ungureanu și, aproape odată cu ei, încă alți șase.

— Să mergem ! propuse Paul Avram. Cine a întîrziat, să fie sănătos !

— Da, da, să mergem ! întări Liviu și porni repede înainte.

Strada pe care locuia Petre Cristea era foarte aproape. Așteptară în fața blocului pînă se făcu cinci fără cinci minute, apoi urcară pe scări și Liviu sună la ușă.

Deschise chiar celebrul alergător. Deschise și rămase o clipă descumpănit în prag.

— Eu am crezut că sînteți . . . mai . . . Acum . . . poftiți . . . Intrați ! Unde o să vă așez eu pe toți ? ! se întrebă Petre Cristea, desfăcînd mîinile a neputință și o luă înainte ca să-i conducă pe băieți. Nu știa că pe coridor nu încăpuseră toți și că cel puțin jumătate din numărul băieților rămăsese pe scară.

Norocul era că holul în care îi introduse nu avea nici o mobilă de mijloc și băieții, după ce ocupară canapeaua, cele trei fotolii și cîteva scaune, se așezară și jos, pe covor.

— Iertați-mă, începu Petre Cristea să rîdă, dar n-am în casă atîtea farfurioare ca să vă tratez cu dulceață și nici atîtea linguriițe n-am !

Fiecare din băieți crezu de cuviință să-i mulțumească și să-i ceară în același timp scuze domnului Cristea, și atunci Liviu se hotărî să ia inițiativa discuției.

— V-am ruga — se ridică el de pe covor — să ne povestiți cum ați cîștigat, în 1936, celebrul raliu „Monte Carlo". Cel mai vechi și mai greu raliu din lume !

— „Monte Carlo" este într-adevăr raliul cel mai vechi din lume. Mașinile circulau cu bietele faruri de acetilenă . . . Sînteți o clasă sau ?

— Nu, noi sîntem Asociația sportivă de carting „Jean Calcianu" de la Școala generală nr. 34. Eu, însă sînt *Petre Cristea.*

— A, avem același nume ? !

— Nu, ăsta-i pseudonimul meu de alergător, pe care-l prefer . . .

— Da, da, da ... Mă bucură...

Liviu se ridică iar.

— Eu, Radu, Sandu şi Mircea — se întoarse el, arătîndu-şi pe rînd prietenii — sîntem de la altă şcoală. Avem echipajul nostru. Echipajul *RB*.

— Am înţeles. Deci vă pricepeţi la maşini. Da, se spune despre „Monte Carlo" că ar fi cel mai dificil raliu din lume. Şi aşa a şi fost, dar numai pînă la cel de-al doilea război mondial. În Finlanda, în Anglia, în Suedia se desfăşoară raliuri tot atît de grele sau chiar mai grele decît „Monte Carlo". Dar în privinţa numărului de participanţi, „Monte Carlo" continuă să deţină şi astăzi locul întîi.

Plecarea se dădea, ca şi acum, din zece—cincisprezece puncte, situate în toate colţurile Europei şi chiar în Africa. La Marrakech sau Almeria...

— Domnule Cristea, „Safari"-ul african e mai greu decît „Monte-Carlo" ? întrebă Radu.

— Renumitul „Safari" african este un maraton, nu un raliu. Ca şi cursele Londra—Sidney. Într-un raliu, concurenţii trebuie să pornească din mai multe puncte de plecare, ca la sfîrşitul cursei să se întîlnească în localitatea de destinaţie. Dealtfel, cuvîntul raliu vine de la verbul francez *„rallier"*, adică în sens de a se aduna. Sigur, itinerariile sînt mai mult sau mai puţin diferite, dar toate traseele trebuie să treacă prin regiuni muntoase sau nordice...

Şi ţineţi seama că raliul „Monte Carlo" se desfăşoară în cea mai grea perioadă a anului — sfîrşitul lui ianuarie !

Concurenţii au de înfruntat poleiul, zăpada, ceaţa, ploile, drumurile grele de munte... Să lupte cu oboseala celor trei sau patru mii de kilometri, cît măsoară lungimea traseelor. Iar fiecare traseu are între cincisprezece şi douăzeci şi cinci de puncte de control orar, unde ţi se ştampilează carnetul de bord, înscriindu-se ora şi minutul prezentării. La acestea se mai adaugă alte aproape cincisprezece controale de trecere.

Un raliu nu e o plimbare. Iar pe vremea aceea nu era o plimbare deloc. Pe şosele puteai să întîlneşti gropi de o jumătate de metru adîncime, conduceai pe noroi de-o palmă şi chiar pe porţiuni pe care nu exista nici un drum. O luai peste cîmp. Cum, necum, trebuia să realizezi o medie orară de 50—60 km pe oră. Era mult, foarte mult.

Ştiţi şi singuri, poleiul şi ceaţa sînt duşmanii cei mai perfizi ai automobilistului. Pe traseele muntoase, cînd scăpai de unul, dădeai peste celălalt. Poate cele mai grele în acest sens sînt şoselele din Alpii Savoiei. Aici, la sfîrşitul lunii ianuarie, se instalează cu regularitate o ceaţă deasă, s-o tai cu cuţitul. Eşti la a treia noapte de condus, puterile nu te mai ţin, şi chiar şi cele mai bune faruri de ceaţă se dovedesc neputincioase.

În privinţa aceasta, Alpii Savoiei sînt renumiţi, iar organizatorii au introdus probele speciale tocmai aici. Pe o coastă, şoseaua e acoperită de zăpadă, pe cealaltă coastă, ploaie, pe alta e gheaţă. Aici ninge, dincolo e ceaţă, apoi dai de viscol...

În 1936, cînd am cîştigat raliul „Monte Carlo", era o iarnă grea, cu ninsori abundente. Tocmai de aceea, ca punct oficial de plecare am ales Atena şi nu Bucureştiul. Mi-era teamă de viscolele de la noi ca şi de cele din Polonia, pe unde trecea traseul; cînd viscolea se blocau şoselele două-trei săptămîni.

Alegerea am făcut-o împreună cu echipajul format din bunul meu prieten, Ion Zamfirescu, ca navigator, şi cu mecanicul de excepţional talent, Gogu Constantinescu.

Maşina cu care am concurat a suferit modificări radicale. În locul caroseriei originale, am construit alta, din materiale de aviaţie. Nu era prea confortabilă, dar în schimb cîntărea numai... 40 de kilograme. Am întărit şasiul, în locul amortizoarelor originale, am montat altele, de patru ori mai voluminoase. Şi-am mai făcut ceva: le-am inversat modul de lucru, ca să opună o cît mai

mare rezistență la apropierea roților de șasiu. Ideea s-a dovedit excelentă. Așa ne-am putut permite să mergem cu viteze mari pe înspăimîntătoarele drumuri Atena—Salonic ; Sofia—Belgrad—Szeged . . .

— Dar punctele de control orar ? întrebă Paul Avram.

— Bineînțeles că în punctele de control orar intram calculînd timpul la secundă. Numai că, într-un asemenea raliu, trebuie să pui răul în față : o pană de cauciuc sau de motor, o porțiune de drum dificilă, condiții meteorologice care se pot schimba de la o oră la alta . . .

Etapa Atena—Salonic trebuia s-o parcurgem, conform graficului oficial, în 16 ore. Am făcut-o numai în zece. Timpul rămas disponibil l-am folosit pentru odihnă.

Vă dați și singuri seama că la pregătirea mașinii pentru o asemenea cursă, am avut în primul rînd în vedere motorul. I-am adaptat două chiulase de aluminiu special, cu înaltă turbulență, care ridicau raportul de compresie de la 6,33 la 8,6. A fost o realizare tehnică deosebită pentru motoarele cu supape laterale din acea vreme. Camerele de ardere, conductele de admisie și de evacuare, calotele pistoanelor și supapele le-am lustruit ca oglinda . . .

— De ce ? De ce le-ați lustruit ca oglinda ? se interesă Sandu.

— Ca să alunece gazele mai bine ! se grăbi Paul Avram să spună.

— Exact ! confirmă domnul Cristea. Pentru o mai bună admisie a amestecului și o mai rapidă evacuare a gazelor arse.

— Dar carburația ? întrebă Valentin Cruțeanu, care purta pseudonimul de *Marin Dumitrescu.*

— Carburația ? A fost și aici o problemă . . . Am rezolvat-o comandînd pentru motorul nostru un carburator special „Weber“, dublu-corp. Cea mai interesantă modificare a fost însă aceea adusă diferențialului. Și iată de ce. În primele ediții ale raliului, aproape nici un concurent nu scăpa fără o pană mecanică sau de cauciuc. Așa

că nu era nimeni care s-ajungă la linia de sosire fără minute de penalizare, încasate la controalele orare. Deci, întocmirea clasamentului final era o treabă destul de simplă : devenea cîștigător echipajul cu cele mai puține penalizări.

Odată însă cu îmbunătățirea calității mașinilor, s-a ivit și riscul ca doi sau trei concurenți să aibă un număr egal de puncte de penalizare, sau chiar să termine cursa fără penalizări. Atunci, organizatorii au introdus în regulament așa-numitele probe speciale de departajare. Și acestea au fost din ce în ce mai complicate.

Cînd am alergat eu, ele se desfășurau pe cheiul portului Monaco, lung de cinci sute de metri. Plecarea se dădea din dreptul primului pilon — pilotul aflîndu-se singur la bordul mașinii. Demarai la maximum pe vreo două sute de metri și erai nevoit să frînezi, pentru că, ajungînd la cel de-al doilea pilon, trebuia să execuți o întoarcere cît mai rapidă, folosind mersul înapoi. Din nou un demaraj spre un careu format din saci de nisip suprapuși. În mijlocul careului se găseau alți doi piloni, la mică distanță unul de celălalt. Era celebrul opt, pe care trebuia să-l faci, înconjurînd pilonii.

Executarea lui se cerea cît mai rapidă, fără să atingi nici pilonii și nici sacii cu nisip ai careului. Odată ieșit din ultima curbă a optului, demarai puternic în direcția primului pilon, de unde se dăduse plecarea, frînai brusc, întorceai cu mersul înapoi în spatele pilonului și iar demarai pe o linie de trei sute de metri, la capătul căreia erai cronometrat la sosire. Era o probă de înalt pilotaj.

Ce se întîmplă ? Cu prilejul ediției precedente a raliului, am observat că în timpul executării optului, la toți concurenții roata din spate patina atît de tare încît, realmente, ieșea fum din cauciucul anvelopei. Ieșea fum și totuși mașinile ocoleau pilonii cu viteză de melc.

„Aici e cuiul lui Pepelea !“ mi-am zis. Trebuia făcut ceva. Diferențialele blocabile, din acea vreme, nu ofe-

reau prea mare siguranță. Și-atunci, în loc de două axe planetare, am instalat o singură axă neplanetară. Deci, roțile din spate se învîrteau solidar... Cum aveți voi la carturi. Tot solidar se învîrt și roțile voastre din spate... Așa că am făcut tot raliul, fără diferențial.

Vă-nchipuiți și singuri ce se întîmpla cu mașina cînd întîlneam pe parcurs porțiuni de șosea acoperite cu polei ca sticla, și asemenea porțiuni au însumat aproape 800 de kilometri! La viraje, mașina se ducea ca și cum aș fi fost pe un patinoar. Nu mai spun ce simțeau cei doi coechipieri ai mei! În orice moment eram amenințați să intrăm în vreun parapet, să ajungem într-un șanț sau să ne prăvălim în prăpăstiile ce se căscau la marginea șoselelor. Am reușit însă să evit o asemenea *plăcere*!

— Conducînd zi și noapte! exclamă Radu.

— Patru zile și patru nopți. Peste nouăzeci de ore de drum neîntrerupt. Și pe vremea aceea cauciucurile erau departe de nivelul celor de azi...

— Și n-ați avut nici un punct penalizare! spuse cu admirație Liviu.

— Nici unul. Cînd am sosit la „Monte Carlo", pneurile mașinii erau atît de uzate, de parcă aș fi parcurs cu ele patruzeci de mii de kilometri. Desenul de pe benzile de rulare era aproape șters. Interesant este că acest lucru n-a constituit un neajuns, ci, dimpotrivă, un mare avantaj, pentru că betonul cheiului Monaco, unde avea loc proba specială, era foarte aderent. Trebuie să recunosc că în planul nostru de bătaie nu prevăzusem un asemenea avantaj...

— Cîte echipaje mai sosiseră cu zero puncte penalizare? se interesă Paul Avram.

— Din cele două sute de mașini plecate din toate colțurile Europei: din Suedia, Norvegia, Scoția, din nordul Portugaliei, din Gibraltar, Palermo... peste douăzeci de echipaje erau la egalitate cu noi. Aveau mașini puternice, cu o sută cincizeci, o sută șaizeci de cai sub capotă. Erau

mașini special pregătite de către uzinele respective, pentru acest raliu. Fordul nostru nu scotea decît o sută zece cai.

— Înseamnă că pe liniile drepte ale probei speciale, adversarii dumneavoastră au fost mult mai tari ! remarcă Liviu.

— Da, pe liniile drepte au fost mai tari . . .

— Și cu optul ? fu nerăbdător Aurel Nisipescu.

— Datorită faptului că înlocuisem diferențialul cu o axă neplanetară, adică cu o osie rigidă — cum aveți voi la cart — am executat optul mult mai sigur, mai precis și mai rapid decît toți adversarii mei.

— Și ați recuperat diferența de timp de pe liniile drepte, spuse Andrei.

— Da, am recuperat și aici. Dar mai ales am recuperat la întoarcerile din spatele celor doi piloni. Și primul și al doilea pilon se găseau la mijlocul unui culoar de zece metri lărgime, și nu-mi lăsau disponibil, în dreapta sau în stînga lor, decît un spațiu de cinci metri. Cum eu veneam cu mașina derapînd piezișș, printre pilonii și popicii care demarcau culoarul, iar mașina măsura circa patru metri, vă închipuiți că nu-mi rămînea la dispoziție decît o jumătate de metru, într-o parte și în alta. În acest spațiu infim, trebuia să controlez derapajul și să intorc înapoi, fără să ating pilonii sau vreunul din popici. Am reușit să trec pe lîngă ei, la milimetru și am realizat cel mai bun timp, cîștigînd raliul. A doua zi ziarele din Europa anunțau că primul loc în clasamentul celui mai important raliu de pe glob a fost cîștigat de un echipaj românesc !

Văzînd ațintite asupra sa privirile pline de admirație ale băieților, Petre Cristea îi trecu, pentru o clipă, gînditor, în revistă.

— Bine, o să vă spun și secretul acestei victorii . . . Proba specială de pe cheiul portului Monaco am exersat-o la București, de mai bine de patru sute de ori, făcînd praf

două rînduri de pneuri noi și spărgînd vreo treizeci de tacheți. Fără muncă și fără antrenamente metodice nu se poate face nimic! Poți să ai talent cu carul! Și Petre Cristea adăugă, după o pauză: În privința asta Jean Calcianu este un mare exemplu!

— L-ați cunoscut bine? întrebă Vlad.

— L-am cunoscut foarte bine. Un om cu totul excepțional, nu numai un mare pilot... Un talent care a ridicat mecanica la rangul de artă. Dar, în primul rînd, un mare om. Modest și delicat, de-o bunătate sufletească de care, din păcate, au profitat mulți, clătină Petre Cristea cu tristețe din cap.

Performanțele lui sportive le cunoașteți... Recordul pe kilometrul lansat de pe „Miramas", cu un „Bugatti"... Marele premiu al „Lembergului"...

— Bugatti l-a luat să lucreze la el în uzină... spuse Vlad, ca să afle cît mai multe de la Petre Cristea.

— Bugatti și-a dat imediat seama că are în fața sa un talent ieșit din comun. A lucrat un timp în fabrica acestuia, dar, ros tot timpul de nostalgia țării, s-a întors la București. Și-a deschis un atelier pe strada Maltopol și în scurt timp, și talentul, și competența, și corectitudinea lui Jean i-au adus zeci de clienți. Putea să se îmbogățească, dar clienții îi deveneau repede prieteni, iar el de la prieteni nu lua bani.

Pe vremea aceea mașinile erau foarte scumpe, puteau să-și cumpere mașină doar cei cu punga groasă. Apare prințul Niculae, cu un „Duesenberg" și un „Styer", Iorgu Ghica, cu un „Maseratti", Marina Știrbey, cu un „Bugatti", Ionel Ghica, cu un alt „Bugatti"... Atît așa-zișii prieteni, care îl solicitau pentru diverse reparații, cît și noii proprietari de mașini sport, pe care Calcianu se simțea obligat, ca sportiv, să-i servească, au dus la închiderea atelierului său din strada Maltopol. Și-a deschis un atelier mai mic în strada Ghiocei. Prietenii l-au urmat și Calcianu a continuat și aici să lucreze numai de dragul

mecanicii. Pînă la urmă a trebuit să lichideze și acest atelier. S-a angajat cu leafă, la fabrica de avioane I.A.R. din Brașov.

— Jean Calcianu v-a fost adversarul nr. 1 în țară, nu ? întrebă Sandu.

— În curse, da, dar niciodată nu mi-a refuzat vreun sfat tehnic. Despre Jean Calcianu se poate vorbi nu ore, ci zile întregi !

— Domnule Cristea, vorbi Liviu, Marin Dumitrescu, sau Genu Cristea, sau Motoc de ce nu participă la un raliu „Monte Carlo" ?

— Pentru că astăzi o participare la un raliu „Monte Carlo" este cu totul altceva decît era înainte. El a devenit cîmp de bătălie pentru unele mari firme constructoare de automobile, care cheltuiesc sume enorme de bani în scopuri publicitare.

Aceste uzine plasează în punctele cheie ale traseelor o armată de mecanici, mașini de asistență tehnică, dotate cu posturi de radio, piese de schimb, cu sute de roți de rezervă, pe care sînt montate pneuri pentru orice categorie de drum . . . Astăzi un „Monte Carlo" nu poate fi cîștigat decît de piloții unei uzine care poate să investească sume fabuloase de bani într-o asemenea cursă.

Acum o să vă rog să mă scuzați, spuse Petre Cristea uitîndu-se la ceas. Dacă n-ar trebui să-mi vină un prieten în vizită . . .

— Numai un minut vă mai rugăm ! îl imploră, ridicîndu-se de jos băiatul al cărui pseudonim era Petre Cristea. Mai spuneți-ne, nu vă supărați, în cîteva cuvinte, cum ați cîștigat „Nürburgring"-ul !

— „Nürburgring"-ul ? și pentru o clipă gîndurile lui Petre Cristea fugiră undeva departe, în timp. Foarte frumos circuitul . . . Unul din cele mai frumoase și mai dificile circuite de viteză din lume ! 173 de viraje, de toate felurile, o mulțime de pante și contrapante . . . Traseul

seamănă întrucîtva cu porţiunea de şosea dintre Azuga şi Predeal...

L-am revăzut acum cîţiva ani. Aniversînd treizeci de ani de la victoria mea, Automobil Clubul vest-german ADAC m-a invitat la tradiţionala cursă şi, la sfîrşitul ei, cînd a avut loc festivitatea de înmînare a premiilor, am fost sărbătorit de întreaga asistenţă. M-a emoţionat primirea care mi s-a făcut. M-a emoţionat poate şi pentru faptul că victoria mea a avut un anumit tîlc...

Era în 1939. Veneam din Finlanda, unde cîştigasem locul al II-lea în Marele Premiu al acestei ţări. În drum spre casă, m-am oprit la Nürburgring. Cursa urma să aibă loc la 21 mai. Aveam opt zile pentru a recunoaşte terenul şi-a mă pregăti de concurs. Şi, bineînţeles, le-am folosit din plin.

Circuitul era, într-adevăr, deosebit de dificil — cea mai mică greşeală de pilotaj putea să ducă la o evaziune în decor. L-am parcurs întîi pe jos, după metoda lui Tazio Nuvolari. Apoi, am început să învăţ circuitul cu Fordul meu de patru cilindri. Ştiam că, de la înfiinţarea circuitului, nici un concurent sosit pentru prima dată la Nürburgring n-a reuşit să cîştige. Istoria asta a circuitului mă cam sîcîia.

Au venit zilele antrenamentelor oficiale. M-am pomenit cu treizeci de B.M.W.-uri tip 328, de 2000 cmc, cu trei carburatoare, printre care şi trei maşini ale echipei oficiale „NSKK". Regimul nazist al Germaniei hitleriste de atunci încerca să cîştige popularitate şi prin mijlocirea automobilismului, iar echipa oficială avea obligaţia să obţină neapărat victoria.

Miercuri, joi şi vineri au avut loc antrenamentele cronometrate. În fiecare din ele am reuşit cel mai bun timp al zilei. Abia mai tîrziu am aflat că după fiecare zi de antrenament, şeful echipei oficiale telefona furios la uzină, cerînd să-i trimită noi mecanici, care să regleze maşinile. Am făcut cel mai bun timp la antrenamente, ceea ce îmi

dădea dreptul la cel mai bun loc pe grila de start — primul din dreapta !

Cursa a avut loc duminica. S-a dat plecarea, am avut un demaraj bun, dar cum primul viraj era la stînga, iar membrii echipei oficiale își stabiliseră o tactică, m-am pomenit pe locul al șaselea. Am început atacul.

Pe parcursul a unsprezece kilometri, presărați cu viraje, am depășit patru B.M.W.-uri. Ajunsesem pe locul doi, însă, în fața mea îl aveam pe von Hanstein, un pilot bătăios și foarte bun pe viraje.

L-am urmărit ca o umbră ; la un moment dat am atacat și von Hanstein a rămas în urmă. Instalîndu-mă în frunte, n-am mai cedat locul pînă la sfîrșitul cursei.

În timpul festivității de premiere, von Hanstein s-a apropiat de urechea mea și mi-a spus în limba franceză : „Dragă Pierre, învingînd echipa nazistă, ai stîrnit o mare bucurie în sufletele a mii de oameni prezenți aici. Felicitări !“

Cam așa a fost cu „Nürburgring“-ul, spuse Petre Cristea și se ridică din fotoliu.

Toți copiii înțeleseră că vizita luase categoric sfîrșit. Dar în timp ce băieții aflați lîngă ușă începuseră să „evacueze“ holul, cei din preajma celebrului alergător român încercau să mai afle cîte ceva.

— Ați avut vreodată un accident ?

— Un singur accident. Dar nu în concurs. Mergeam spre Brașov, am derapat pe o șosea udă de ploaie și am ajuns într-o margine de șanț. Fără nici un fel de urmări însă, iar pe pista de testări a unei uzine din țară, forțînd un viraj, pentru a încerca stabilitatea unei mașini, am *pus*-o cu roțile-n sus . . .

— O Dacie 1300 ?

— O Dacie 1300 greu o *pui* cu roțile-n sus !

— Cum vi se pare Genu Cristea ? întrebă Liviu, rămînînd ultimul la ușă. Nu-i așa că-i foarte bun ?

— Genu e un pilot excelent. Și nu numai el. Avem o uzină de autoturisme... Și asta-i foarte important!

Ajunseseră la ușă, Liviu îi mulțumi domnului Cristea și, înclinîndu-se respectuos, își luă rămas bun de la el. În capul scării așteptau Radu, Sandu și Mircea.

— Eu n-aș mai vrea să fiu *Fangio*, ci *Petre Cristea!* declară răspicat Sandu.

— *Petre Cristea II!*

— Da, *Petre Cristea II!*

În holul blocului însă îi găsiră pe Nelu Stoian, Ion Udrea, Răileanu, Pleșan, Vlad, Stamate, Costel Mogoș și încă vreo cîțiva disputîndu-și numele de *Petre Cristea II*. Și fiecare invoca drept martori colegii care se aflaseră lîngă ei și cărora le spuseseră, în șoaptă, în timp ce-l ascultau pe celebrul Petre Cristea, că de acum înainte vor fi *Petre Cristea II*.

Hotărîră să-și aducă martorii respectivi, iar aceștia să declare după care cuvinte ale domnului Cristea își exprimaseră fiecare dorința, pentru că numai astfel se putea face departajarea, stabili prioritatea unuia față de celălalt.

XI

— Bravo, *Genule!* A fost fantastică întîlnirea! îl lăudă Aurel Nisipescu, care împreună cu Dragoș Răileanu și Cornel Deciu, avînd aceeași direcție de mers, se alăturară pe drum celor patru prieteni.

— Ne-a primit foarte frumos... Și se spunea că *bătrînu*-i cam urs...

— E modest, nu-i urs! îi luă Liviu apărarea.

— Ai văzut cum a vorbit de Jean Calcianu? se adresă Aurel de data aceasta lui Sandu. Era acela care duelase cu Sandu atunci cînd se cunoscuseră pe circuit, pe tema cele-

brităţii celor doi alergători români.

— Eu n-am spus niciodată că Jean Calcianu n-ar fi fost mare. A fost foarte mare...

— Şi un om excepţional! Un mare sufletist!

— De care au profitat alde Ghica, Ştirbey... În loc să-l ajute să alerge, să-i dea maşinile lor...

— Ţi-ai găsit la ăştia s-ajute!

— Numai Bîzu Cantacuzino i-a dat o dată maşina... îşi aduse Dragoş aminte.

Sandu îl întrerupse:

— Bîzu era nebun după viteză!

— Nebun după viteză şi el ştia că numai cu Jean Calcianu la volan putea să stabilească recordul Bucureşti—Paris. Şi nu i-a dat-o, ci a alergat împreună cu el! preciză Radu.

— Pe un Buick de şase cilindri. În cincizeci de ore Bucureşti—Paris! spuse Aurel, ţinînd să menţioneze: „Mai repede decît Simplonul!" au scris ziarele franţuzeşti.

— Trebuia să-l fi rugat pe domnul Cristea să ne povestească şi de Marin Butculescu. Nu se poate să nu fi fost prieten cu el! spuse Dragoş.

— Ne-a scăpat din vedere, făcu Sandu cu părere de rău. Aşa şi despre Marin Dumitrescu... La o cursă de viteză în coastă, la Sinaia, Marin Dumitrescu l-a bătut chiar pe Jean Calcianu!

— Aşa şi Miruna Miclăuş, de la „12", l-a bătut o dată pe *Il campionissimo*... Cîte nu se-ntîmplă în curse!

— Se-ntîmplă multe, da' Marin Dumitrescu a fost bun! îl susţinu Radu pe mecanicul-şef al echipajului lor. Zece ani la rînd campion absolut de viteză pe circuit! Zece ani la rînd campion absolut de viteză în coastă! Zece ani la rînd!...

— Acum e Genu Cristea... Campion absolut de viteză în coastă...

Aurel interveni, întrerupîndu-l pe Liviu:

— Marin Dumitrescu a fost elevul lui Jean Calcianu! Şi cînd l-a bătut pe coasta de la Sinaia, nea Jean s-a dus şi i-a strîns mîna, felicitîndu-l pentru victorie. Îl ajutase să-şi pună la punct B.M.W.-ul. Şi chiar i-a făcut reglajele la maşină, cu toate că ştia că-i va fi adversar!

— Trebuie să-i facem o vizită şi lui Marin Dumitrescu! spuse hotărît Radu.

— Voi de ce nu ne-ajutaţi şi pe noi, cum l-a ajutat nea Jean pe Marin? întrebă deodată Mircea, întorcîndu-se spre Aurel.

— Dacă nu mai sînt locuri în asociaţie... Mulţi ar vrea să se-nscrie... N-avem nici maşini suficiente:.. Şi nici tovarăşul profesor nu poate să cuprindă mai mulţi odată.

— Nu, eu vorbeam din punct de vedere mecanic.

Sandu se împotrivi:

— Lasă, Mircea, ne pregătim noi şi singuri! Ai văzut cum s-a antrenat Petre Cristea pentru proba specială de pe cheiul Monaco?! Ne descurcăm noi şi tehnic!

— Da' ce, vreţi să participaţi la toamnă în curse? zîmbi ironic Aurel.

— De ce să nu participăm?! Ce, voi n-aţi pornit ca şi noi?! A, sînteţi mai buni? Noi de ce să nu fim mai buni decît voi?! îl înfruntă Sandu.

— Da' licenţe aveţi? îi întrebă Dragoş.

— Licenţe? întrebă Liviu mirat.

— Da, licenţe de alergător de la A.C.R.! Păi cum vrei, şefule, fără licenţe?! A, că vă plimbaţi cu maşina pe circuit...

— De plimbat poate să se plimbe oricine, adăugă Cornel Deciu cu superioritate.

— Ei, dacă nu-i interzis... Atunci rămîne să ne plimbăm doar, spuse Sandu cu voită nepăsare în glas. Ura! Noi o luăm la dreapta, şi îi făcu semn cu cotul lui Mircea, care mergea alături de el.

Trecură pe trotuarul de vizavi și, pentru ca totul să fie în regulă, cotiră la dreapta.

— Ce zici de ei ? se revoltă Radu.

— Lasă-i în pace, îl calmă Sandu și se întoarse spre Mircea : Nu trebuia să le spui de... ajutor tehnic !

— Nu, nu trebuia ! fu Radu de aceeași părere.

— Da, aveți dreptate, recunoscu Mircea. Încrezuți rău ! Numai după cum intră pe viraje... Fără să țină seama de nimeni și poți să-ți dai seama. Mai ales Cornel Deciu.

Liviu nu fu de acord :

— Virajele sînt viraje !

Pe Sandu îl preocupa însă altceva :

— Ați văzut ce-a spus domnul Cristea despre pregătirea motorului pentru „Monte Carlo" ?

— Da, cu chiulasele...

— Cu chiulasele e altceva ! Ca să umbli la raportul de compresie, ehe... Nu, eu mă gîndeam la lustruirea camerei de ardere... Noi am curățat-o ; atît. Ca și capul pistonului... El le-a lustruit, însă, ca oglinda ! Și admisia, și evacuarea...

— *Il campionissimo* a știut de ce, remarcă Liviu. A sărit imediat : „Ca să alunece gazele mai bine !"... „Exact !", a spus domnul Cristea. „Pentru o mai bună admisie a amestecului și o mai rapidă evacuare a gazelor arse".

— Asta-i ! gesticulă Sandu. Iar noi am dat afară cilindrul și nici nu l-am atins cel puțin ! Nici la admisie și nici la evacuare !

— Iar ei l-au atins ! spuse Liviu ca o amenințare. Dovadă, răspunsul rapid al lui *Il campionissimo !*

— Deci, au citit mai mult și-au aflat ce înseamnă pentru motor, lustruitul. Și dacă te gîndești bine, așa este. Amestecul intră mai ușor, alunecînd pe luciul camerei de admisie, își imagină Sandu. Iar gazele arse ies mai repede afară, prin galeria de evacuare, lustruită și ea.

— Da' de ce camera de ardere și capul pistonului? întrebă Mircea.

— La fel trebuie să fie... Probabil asta-i „înalta turbulență", de care a pomenit domnul Cristea.

— Să dăm cilindrul afară! propuse Liviu cu hotărîre.

— Liviu are dreptate, îl susținu Sandu. Să dăm din nou afară cilindrul!

— Eu mă opun! se împotrivi Mircea, fiindu-i teamă că *RB*-ul o să fugă prea tare.

— Bine, te opui, da' de ce? îl luă Sandu din scurt.

— N-are nici un rost să dăm din nou afară cilindrul, din moment ce mașina a devenit atît de *nervoasă* prin înlocuirea segmenților. Și-apoi, cu cît umbli mai puțin la un motor, cu atît e mai bine! Asta spunea și mecanicul...

— Cunosc citatul! îl opri Sandu. Ni l-ai spus cînd a fost vorba să înlocuim segmenții... Ce facem însă dacă mașina se dovedește in continuare inferioară celor de la „34"? De fugit, fuge... Fuge mai bine ca înainte, dar noi n-am putut-o compara cu celelalte mașini. Și nici nu putem trage de motor încă două-trei zile, ca să vedem ce putem scoate din el.

— Eu am o altă propunere, interveni Radu. Cei de la „34" pleacă peste două zile în tabără. Cît timp avem pista liberă, ne antrenăm la maximum...

— Pînă la capătul puterilor! gesticulă Liviu.

— Exact, îl aprobă Radu hotărît. Cînd se întorc, vedem ce poate *RB*-ul, în comparație cu mașinile lor. Dacă nu ne dă satisfacție să facem ce-a făcut Petre Cristea cu motorul Fordului său!...

— Bine, acceptă Sandu.

— De acord, ridică Liviu mîna.

Odată propunerea acceptată, Radu trecu la hotărîri imediate.

— Ce facem însă cu licențele? întrebă deodată Liviu, cu adîncă îngrijorare în glas.

— Da, cu licențele e, într-adevăr, o problemă... oftă Radu.

— De la A.C.R., nu? Așa spunea Răileanu... își aminti Sandu.

— De licențele de alergător ai să te ocupi tu, Liviule! îi ordonă Radu.

— Eu?

— Da, tu! Sandu va avea pe cap problemele tehnice ale lustruirii, eu cu Mircea vom construi difuzorul... Fiecare avem cîte o sarcină. Tu ai să te interesezi de licențe!

— Eu mă supun, dar...

— Nici un *dar!* Cum ai reușit să organizezi vizita la domnul Petre Cristea... Chiar, bine că mi-am adus aminte! Sandule, carnetul de bord al *RB*-ului e încă la tine. La capitolul *Mențiuni*, să scrii cu exactitate:

„În numele întregului echipaj, îl felicit pe Liviu Ioanid pentru organizarea frumoasei întîlniri cu celebrul alergător român, Petre Cristea. De vizita făcută la domnul Cristea acasă au beneficiat și membrii Asociației sportive «Jean Calcianu», de la Școala generală nr. 34".

O să semnez cînd îmi dai carnetul de bord să i-l arăt tatei.

— Am înțeles, spuse Sandu, subliniind cuvintele printr-o mișcare a capului.

Radu se întoarse spre Liviu:

— Nu-i o sarcină ușoară...

Liviu îl întrerupse, explicînd:

— Nu e vorba de asta! Te rog să m-asculți și pe mine un minut. Eu nu sînt prea înalt... Mă duc la A.C.R., da'...

— Cred că Liviu are dreptate, interveni Mircea. Cînd o să-l vadă așa mic...

— Da... făcu gînditor Radu.

— Propunerea mea este să mergem cu toții... O să fim ca o delegație, argumentă Sandu.

— Bine, o să mergem cu toţii, aprobă Radu, dar tu, Liviule, să te interesezi exact de adresa A.C.R.-ului şi cînd putem fi primiţi.

Liviu înţelese să execute ordinul şefului său de echipaj, chiar în dimineaţa următoare. Aşa că, în timp ce băieţii se îndreptau spre pista circuitului, pentru a continua rodajul segmenţilor, rămase acasă şi căută adresa A.C.R.-ului.

Găsi titulatura asociaţiei automobiliştilor, scrisă în întregime şi îşi dădu seama că ştie foarte bine unde se află strada respectivă. Numărul de telefon îi sugeră însă ideea de a proceda cam în genul în care organizase vizita la Petre Cristea acasă. Îşi construi un plan şi formă numărul. Îi răspunse o voce subţirică şi amabilă de femeie :

— Nu vă supăraţi, spuse el, am dori să obţinem licenţe de alergător pentru carting. Cu cine ar trebui să vorbim ?

— Tovarăşul Dogaru lipseşte pentru un moment din birou. Sînteţi membru al A.C.R. ?

Liviu tăcu, amintindu-şi de o discuţie a tatălui său, din care reieşise că taxa de înscriere în A.C.R. era de 150 lei.

— Sînteţi membru al A.C.R. ? întrebă din nou vocea.

— Nu, nu sîntem.

— În cazul acesta trebuie să deveniţi mai întîi membru al clubului. Cunoaşteţi adresa noastră ?

— Da, da, o cunosc . . .

— Bine, treceţi pe la noi şi întrebaţi de tovarăşul Dogaru. Dînsul o să vă spună ce formalităţi trebuie îndeplinite pentru obţinerea licenţei de alergător.

Liviu mulţumi şi rămase gînditor, cu receptorul în mînă.

Tatăl său nu numai că nu se împotrivise ca el să se ducă pe circuit, ba mai mult, manifestase chiar interes faţă de activitatea echipajului lor. Banii îi putea obţine însă de la mama, iar aceasta nu era deloc încîntată de

noua pasiune a fiului ei, mai ales că Liviu începuse să cam neglijeze pictura.

În ziua în care se întorsese acasă de la verii săi și aflase de la domnul Petre de pistă, Liviu intrase în parc prin cealaltă extremitate a acestuia și, în fugă, întîlnise o țîșnitoare de apă, de unde își potoli setea. Ea îi sugerase o idee artistică, care mereu îl chinuise de atunci.

Văzuse în cîteva albume de artă și celebra *Fontana di Trevi*, și uluitoarele cascade de apă de la Villa d'Este din Tivoli, și fîntînile de la Versailles... Le admirase grandoarea, armonia arhitecturală, mlădierea în înălțimi a jerbelor de apă, fastul elementelor decorative, găsite superbă încordarea tritonilor...

Apa era un element de mare frumusețe, dar el se gîndise atunci la nevoia permanentă de apă. Setea de apă, ce temă grozavă!

Hotărî să rămînă după-amiază acasă pentru a lucra o oră, poate chiar două, la șevalet. Știa că de-abia în fața acestuia găsea soluții pentru ideile ce-l chinuiau, că numai așa se putea concentra. dar acum se gîndise mai ales să-și deschidă drum spre taxa de înscriere la A.C.R.

Alergă la băieți.

Radu era pe parcursul liniei drepte a *tribunelor*; la ieșirea din *unghiul lui Beckett* se găseau doar Sandu și Mircea.

— E jale! îi anunță Liviu. Ca să obținem licențele trebuie să devenim întii membrii A.C.R., iar taxa de înscriere e de o sută cincizeci de lei!

În timp ce Sandu fluieră de uimire, Mircea protestă:

— Nu-i adevărat, pentru înscriere se plătesc cincizeci de lei! Nu-mi spune mie, tata s-a înscris anul trecut!

— De-abia anul trecut? Tata e membru de șase ani! Și știu precis: plătește o sută cincizeci de lei anual.

— Asta-i cotizația anuală, nu taxa de înscriere...

— Cotizația anuală?

— S-au dus casca și ochelarii noștri ! spuse Sandu cu amărăciune în glas. Iar colecția de timbre n-o vînd pentru nimic în lume !

— Și eu am o colecție de cutii de țigări, dar nici eu nu dau o cutie măcar !

— Stați puțin ! interveni Liviu. Se prea poate ca Mircea să aibă dreptate. Una-i cotizația anuală și alta-i taxa de înscriere, iar mie mi s-a spus că trebuie să devenim membri A.C.R. ! Adică să ne-nscriem...

Zărindu-l pe Liviu, Radu opri mașina în dreptul lor și băieții îi comunicară vestea adusă de Liviu.

— Chiar dacă ar fi numai cincizeci de lei... Cincizeci, ori patru... exact cît costă ochelarii și casca ! calculă Radu.

— Ce facem ?

— Numai că mie mi-e teamă, trecu Sandu peste întrebarea lui Mircea, că va trebui să plătim și cincizeci și o sută cincizeci. Dacă devii membru, trebuie să și cotizezi, nu ?

— Da, acceptă Radu. Asta cam așa-i, oftă el.

— Eu aș propune să mergem cu toții să luăm *taurul de coarne !* spuse Sandu.

— Cum să-l iei de coarne ?

Sandu tăcu, neștiind ce să-i răspundă lui Radu.

— Taxele sînt taxe, adăugă acesta. N-o să ne facă nouă reducere...

Rămaseră cîteva clipe tăcuți, privind posomorîți în pămînt, fiecare cu gîndurile aiurea. Obținerea licențelor devenise un lucru aproape irealizabil.

— Tovarășul Dogaru, care se ocupă de carting, rupse Liviu tăcerea, nu era acolo. Mi s-a spus să-l căutăm. Ca să ne spună ce formalități trebuie îndeplinite pentru obținerea licenței de alergător. Hai să-l căutăm și-o să știm ce avem de făcut !

— Are dreptate Liviu, aprobă Radu. Lăsăm mașina la uzină și mergem la A.C.R.

Liviu fu însă de altă părere :

— Eu zic să ducem și mașina cu noi ! Poftiți, asta-i mașina ! Nu sîntem niște începători oarecare... I-am băgat și segmenți noi... O s-o pregătim și de curse, lustruindu-i ca oglinda galeriile de admisie, de evacuare, camera de ardere, calota pistonului !

— Așa-i, să ducem și mașina cu noi ! îl susținu Sandu.

Mircea scoase „hamul" din iarbă și se apucă să-i lege capetele de levierele de direcție.

XII

La prima vedere, tovarășul Dogaru li se păru un om încruntat și sever, dar atunci cînd i se prezentară, acesta se dovedi deosebit de amabil. Îi invită să ia loc și cum în dreptul biroului său nu erau decît două scaune, se ridică și mai aduse două dintr-un birou vecin.

— V-ascult, spuse el, așezîndu-se.

Băieții se înțeleseseră ca Sandu să fie purtătorul lor de cuvînt : era și înalt și vorbea și foarte convingător, temeinic, cu gravitate în voce.

— Am dori să știm ce trebuie făcut ca să obținem licențe de alergător.

— Sînteți elevi, nu ?

— Da, la Școala generală nr. 21. Am trecut într-a VIII-a.

— Și aveți în cadrul școlii o asociație sau un club sportiv de carting ?

Sandu ezită o clipă și Liviu interveni :

— În organizare, dar avem... un cart și-am participat la antrenamente pe circuitul „Jean Calcianu", împreună cu alergătorii de la Școala generală nr. 34.

— Deci aveți un cart. Foarte bine !

— Da, i-am schimbat zilele acestea segmenţii... Noi singuri i-am schimbat! se grăbi Liviu să sublinieze. Am lustruit galeriile de admisie şi evacuare, camera de ardere şi calota pistonului...

— După cum văd, ştiţi şi-o mulţime de secrete tehnice! zîmbi, abia perceptibil, tovarăşul Dogaru.

— Am adus cartul cu noi, spuse Sandu. Poate doriţi să-l vedeţi!

— Nu, nu-i nevoie. Dacă nu va corespunde regulamentului, va fi respins la revizia tehnică din parcul închis. Ştiţi asta, nu?

— Da, sigur! confirmă Sandu.

— Bine. O să faceţi cîte două cereri. O să vă dau eu formularele respective. Pe unul îl completaţi, solicitînd să deveniţi membri ai A.C.R., iar pe celălalt pentru obţinerea licenţei. Ştiţi, probabil, că pe plan mondial, activitatea de carting este coordonată de către Federaţia Internaţională de Automobilism, iar în ţara noastră de Automobil Clubul Român, care este afiliat la F.I.A. Aşa că trebuie să deveniţi întîi membri A.C.R. Pentru elevi şi studenţi taxa de înscriere este de trei lei, iar cotizaţia anuală de doisprezece lei.

— Nu o sută cincizeci?

— Nuuu! O sută cincizeci de lei plătesc posesorii de autoturisme, cărora le acordăm în mod gratuit verificarea tehnică anuală, trei depanări, a treizeci de minute, o remorcare pe o distanţă de treizeci de kilometri... Le organizăm excursii şi călătorii în ţară şi-n străinătate, vacanţe pe litoral... şi o serie de alte servicii. Asistenţă tehnică, turistică, juridică..., dar pînă să deveniţi posesori de autoturisme mai aveţi...

Tovarăşul Dogaru deschise unul din sertarele biroului său şi înmînă fiecăruia cîte două formulare tip.

— Cunoaşteţi codul sportiv pentru practicarea cartingului?

— Nu, spuse Sandu cu părere de rău.

— Trebuie să-l cunoaşteţi neapărat !

— Se poate procura de undeva ?

— O să vă dau eu un exemplar, adăugă după o pauză tovarăşul Dogaru.

— Costă scump ?

— Nu costă nimic.

— Vă mulţumim, spuse respectuos Sandu.

— Deci, sînteţi ca şi membri ai A.C.R... . Pentru obţinerea licenţei de alergători aveţi nevoie de următoarele acte. Aveţi pe ce să notaţi ?

Băieţii se uitară unul la altul, căci n-aveau nici pe ce şi nici cu ce să noteze.

— O să vă scriu eu pe o hîrtie. Pentru că sînteţi minori, trebuie să aduceţi un consimţămînt scris din partea părinţilor, în care să arate că sînt de acord să participaţi la competiţii de carting.

— Şi tata, şi mama trebuie să semneze ? întrebă Liviu.

— Nu, numai unul din părinţi. Tata, eventual, apoi o dovadă că sînteţi elevi.

— Sîntem în vacanţă acum...

— Este suficient carnetul de note.

— A, bine, pe ăsta îl avem, îl asigură Radu.

— Şi o fişă de examen medical.

— Examen medical ? se sperie Liviu.

— Da, sigur. Conduceţi un cart ! În competiţii e foarte normal ca examenul medical să fie absolut obligatoriu pentru eliberarea unei licenţe de alergător. De pildă, grupa de sînge trebuie trecută în licenţă. O să vă dau o listă cu examenele medicale şi datele pe care trebuie să le conţină fişa.

Tovarăşul Dogaru trase din nou un sertar, scoase de acolo o coală de hîrtie dactilografiată şi i-o întinse lui Sandu.

— V-aş ruga să vă grăbiţi, însă, pentru că, la sfîrşitul săptămînii viitoare, intru în concediu. Poftim şi nota cu actele pe care trebuie să le prezentaţi.

Băieţii ieşiră în culmea fericirii în stradă, trăgînd doi cîte doi de cîte un capăt al hamului. Se opriră după colţ, unde strada era mai puţin circulată.

— Aţi văzut? *Cinşpe* lei in total! se bucură Sandu.

— Ia uită-te ce scrie pe notă, îi ceru Radu.

— Dă-mi mie fişa medicală, fu nerăbdător Liviu să vadă dacă nu cumva este prevăzută şi o anumită înălţime obligatorie pentru alergători.

— Ai răbdare! îl apostrofă Radu. Ne uităm la toate, pe rînd.

Sandu desfăcu hîrtia primită de la tovarăşul Dogaru şi ei o parcurseră, alăturîndu-i-se:

Notă

de actele necesare pentru licenţă:

— Carnet de membru A.C.R.
— Consimţămîntul scris al părinţilor.
— Carnet de elev.
— Fişa de examen medical.

— Să vedem acum fişa!

— Dă-mi-o mie! ceru Liviu hîrtia. Voi puteţi citi şi peste umărul meu...

Erau enumerate vreo opt examene clinice şi de laborator.

— Măi, ce de probleme! spuse grav Sandu.

— Şi toate trebuie rezolvate rapid! îl atenţionă Radu.

— Da, dar în schimb o să avem licenţe de alergător! Licenţe oficiale, eliberate de Automobil Clubul Român, care este afiliat la Federaţia Internaţională de Automobilism! Cine n-a auzit de celebra F.I.A.?!

— Care-şi trimite observatorii ei la toate competiţiile! sublinie Liviu.

— Celor de la „34" nu le spunem nimic de licenţe, hotărî Radu. Totul trebuie să rămînă secret.

— Da, da, aprobară băieţii încîntaţi.

— Diseară vorbesc cu bătrînul să-mi dea consimţămîntul, spuse ferm Liviu. Şi voi să faceţi la fel !

— Sigur, îl susţinu Sandu. Să rezolvăm încă de azi nişte treburi.

— Carnetul de elev îl avem... Pentru a deveni membri ai A.C.R.-ului ne trebuie doar *cinşpe* lei...

— Casca şi ochelarii sînt salvaţi ! se bucură Mircea, gîndindu-se în special la cască.

— Asta-i într-adevăr o realizare ! Bravo, Liviule, ţi-ai îndeplinit în mod exemplar sarcina ! îl lăudă Radu.

— Problema cea mai dificilă vor fi examenele medicale... spuse Sandu cu îngrijorare.

— Staţi niţel, interveni Mircea. Vorbesc cu tata să ne ducă la policlinica lui.

— Ar fi formidabil ! exclamă Radu.

— Aşa va fi. V-asigur eu. Tata-i foarte bucuros c-am învăţat să alerg. A spus că-mi dă bani pentru cască.

— Pentru o cască întreagă ? întrebă Radu.

— Întreagă ! Mi-am zis, însă, să-i punem la grămadă ca să plătim cotizaţiile la A.C.R.

— Dacă avem casca ta, atunci ne mai rămîn bani şi pentru mănuşi, calculă Sandu. Pilot fără mănuşi cine-a mai văzut ?

— Da, asta-i adevărat, îl aprobă Radu imediat.

Liviu ii grăbi :

— Hai, să nu ne pierdem timpul degeaba.

Luă hamul de un capăt, Sandu de celălalt.

— Nu, lasă-l pe Mircea, se împotrivi Liviu. Cu tine nu pot ţine cadenţa !

— Parcă eu pot ţine cadenţa cu el ? ! spuse Radu care urma să tragă, în schimbul II, maşina cu Sandu. Fă şi tu, Sandule, paşi mai mărunţi, ce naiba !

— Eu încerc... da' mai uit cîteodată... Spuneţi-mi, eu nu mă supăr, zău !

Un timp merseră tăcuți, dar cînd ieșiră din aglomerația străzilor centrale, gîndurile lui Radu izbucniră în cuvinte :

— Tata lipsește și tare mi-i teamă că mama n-o să vrea să-mi dea consimțămîntul, fără să-l întrebe pe tata. Dacă-i scriu, pînă ajunge scrisoarea, pînă-mi trimite răspunsul...

— Da... spuse Sandu gînditor, neștiind ce sfat să-i ofere.

Radu trăgea la „ham" cu Sandu, iar Liviu veni lîngă el.

— Spune-i mamei că nu-i vorba de curse-curse... Că nu ne mai dă voie să conducem pe circuit decît cu licență și că licenței așa-i spune : de alergător ! Așa cum n-au voie cei mari să iasă cu o mașină pe stradă, fără carnet de conducere. Asta-i licența... carnet de conducere pentru cart !

— Nu, nu. O să-i spun așa cum e. Vreau să participăm la... concurs și fără licență nu se poate.

— Spune-i atunci că și mie, și lui Sandu, și lui Mircea, părinții ne dau consimțămîntul. Că tatăl lui Mircea ne duce la policlinica lui, pentru examenele medicale. Nu, se răzgîndi Liviu, eu despre examenele medicale n-o să-i spun mamei. O să se sperie că cine știe ce poate să mi se-ntîmple în curse ! Dacă se cere chiar grupa de sînge... Și-o să fie tot timpul îngrozită, cînd o să mă știe pe circuit !

— Dacă se cere grupa de sînge înseamnă că s-au gîndit cei de la A.C.R. că s-ar putea întîmpla un accident grav... Nu ? se uită Mircea pe rînd la băieți.

— S-or fi gîndit, spuse nepăsător Liviu. Asupra sa Mircea se oprise ultimul cu privirea.

— La o ieșire forțată în *decor*, pe viraje... continuă Mircea sau la un *carambolaj* general... De florile mărului n-au cerut ei grupa de sînge !

Sandu interveni, aducîndu-și aminte :

— Da' părinților de ce le trece pe buletin grupa de sînge ?

— Chiar ! zîmbi Liviu ironic.

— Tot pentru caz de accident ! gesticulă Mircea.

— Şi circulă pe mijlocul străzii ca să nu le cadă un ghiveci în cap ? ! Să terminăm cu prostiile astea ! spuse Liviu cu hotărîre, punînd capăt discuţiei.

Un timp aproximativ merseră tăcuţi. Apoi Sandu întrebă dintr-o dată :

— Mai mergem după-amiază pe circuit ?

— Eu zic ca azi să nu mai mergem, spuse Liviu gîndindu-se să picteze o oră, două, în după-amiaza aceea.

Acum nu mai viza banii de cotizaţie, ci casca de alergător.

— Avem problema consimţămîntului... continuă Liviu. Seara ar putea fi un program bun la televizor... Ai ratat momentul discuţiei, ai ratat consimţămîntul !

— Da, acceptă Radu.

— Iar eu vorbesc cu tata pentru policlinică.

Încă în timpul mesei de prînz, Mircea povesti părinţilor despre vizita făcută domnului Petre Cristea acasă în după-amiaza de ieri şi, în cele din urmă, ajunse la schimbul de cuvinte între Sandu şi Radu pe de o parte şi Dragoş Răileanu şi Cornel Deciu pe de alta, la ironiile acestora cum că ei, membrii echipajului *RB*, nu sînt în stare să participe la curse fiindcă n-au licenţe de alergători.

— Şi vrei să participi la curse ? îl întrebă mama cu teamă şi în acelaşi timp cu neîncredere în glas.

— Foarte bine, să participe ! interveni tatăl lui Mircea, schimbînd o privire fugară cu soţia.

— Da, am hotărît cu toţii să ne antrenăm temeinic şi, la toamnă, să intrăm în concurs.

Mircea le relată apoi părinţilor despre vizita la A.C.R., despre formalităţile care trebuiau îndeplinite, pentru obţinerea licenţei de alergător şi arătă hîrtia cu examenele

medicale pe care urmau să le facă. Tatăl său îi promise că îi va conduce pe toţi patru la medicii pentru specialităţile respective şi, trecînd la biroul la care Mircea îşi făcea lecţiile, se apucă să scrie consimţămîntul.

— Tată, mecanicul tău nu cunoaşte motorul în doi timpi ? îl întrebă Mircea deodată.

— Nu, nu cred. El e mecanic de automobile, dar de ce ?

— Vrem să lustruim galeria de admisie şi cea de evacuare a gazelor arse, ca s-avem o carburaţie puternică şi-n acelaşi timp o evacuare cît mai rapidă a gazelor ! Chiar şi camera de ardere şi calota pistonului, să le facem oglindă ! Şi mai trebuie să facem ceva : să mărim raportul de compresie al motorului.

— Bine, segmenţii i-aţi schimbat voi, da' astea-s operaţiuni de mare fineţe. Mă refer în special la mărirea raportului de compresie... şi, aplecîndu-se asupra coalei de hîrtie, continuă să redacteze consimţămîntul.

Mircea vru să-i spună cum fusese al doilea în ierarhia echipajului — mecanicul *team*-ului, rămăsese mecanic, însă Sandu, dovedind mai multă pricepere decît el, devenise mecanic-şef. Mecanic-şef din ajutor de mecanic !...

Tatăl său îi spunea însă mereu : „Mircea, n-ai pic de ambiţie !“ Tocmai de aceea se gîndise el să arate carnetul de bord al *RB*-ului numai mamei sale, şi acum, aducîndu-şi aminte de apostrofările tatălui, decise să nu-i povestească deocamdată nimic despre cele întîmplate în viaţa echipajului cu prilejul operaţiunii de schimbare a segmenţilor.

— Să vă cumpăraţi şi cîte o copertă de dosar, îi spuse tatăl său înmînîndu-i consimţămîntul. Aşezaţi în ordine : consimţămîntul, fişa medicală, buletinele analizelor... Să vă duceţi la A.C.R. fiecare cu dosarul său, nu cu hîrtiile în mînă ! Stai puţin, băiete !

Tatăl lui Mircea îşi aduse aminte că un prieten îi vorbise foarte frumos despre un inginer, Vasilescu ; ar putea apela la prietenul său, ca specialistul să-l primească pe

Mircea, sfătuindu-l ce trebuie făcut la mărirea raportului de compresie.

— Da, tată, spuse Mircea în semn că îl așteaptă să spună.

— Tu devii membru A.C.R. Te duci la club și te interesezi de tovarășul inginer Vasilescu. Am auzit că-i un inginer nu numai foarte priceput în mecanică-auto, dar și un mare pasionat în probleme de motoare. Sînt sigur că o să-ți spună ce trebuie să faci. Mi s-a spus că-i un om de-o solicitudine rară . . .

— Nu vrei să vorbești tu cu el ?

— Ce să vorbesc ? C-o să vină fiul meu la dumneavoastră . . . Mă apuc să-i explic că vrei să lustruiești nu știu ce, că . . . Tu știi mai bine ce soluții tehnice te interesează !

— Nu, să-i spui numai că o să vin la el.

— Nu-l cunosc personal. De ce să-i spun eu, cînd poți să te duci singur ? ! Ești membru al A.C.R. ca și mine !

Liviu își așteptă tatăl la capătul aleei și, cînd îl văzu venind, îi ieși înainte.

— Tăticule, ți-am spus aseară că am hotărît cu toții să ne scoatem licențe de alergător. Am fost la A.C.R. !

— Nu mai spune ?

— Da. Ca să ne elibereze licențe trebuie să devenim întîi membri A.C.R. Înscrierea și cotizația e numai *cinșpe* lei. Nu ca la voi . . . Apoi avem nevoie de consimțămîntul scris al părinților. Al unuia din părinți . . .

— De aia m-ai așteptat aici ?

— Nu, nu, nu de aia. Mai trebuie să ducem și o fișă medicală cu tot felul de examene. Ne duce tatăl lui Mircea la policlinica dînsului, dar cînd o auzi mama că se cere și grupa de sînge . . . De cîte ori o să mă duc pe circuit, o să se gîndească că poate să mi se-ntîmple ceva. De asta te-am așteptat : să nu-i spui mamei de examenele astea medicale ! Știi cum e mama . . . Și-acum îmi

spune, cînd mă duc la școală, să am grijă cum trec strada...

— Atunci să nu-i spunem mamei, ca să n-o îngrijorăm în zadar ?

— Eu așa zic.

— Da' de consimțămînt îi spunem. Tu ai doi părinți, nu ?

— Spune-i tu, tată, îl rugă Liviu.

— O să-i spun și o să mă sfătuiesc împreună cu mama.

— Fug pîn' la Radu ! minți Liviu, și vin îndată și eu.

Își făcu de treabă în spatele blocului, apoi, strecurîndu-se în camera sa, se apucă de pictură. Încercă să se concentreze asupra ideii aproape supărătoare de la o vreme : setea de apă !... Crozavă temă setea de apă !

Gîndul îi zbura însă mereu la licența de alergător și-o imagina cum arată, cum va fi scris, după cuvîntul „alergător", numele său. Desenă contururile licenței, îi făcu pe margini un chenar... Se concentră din nou și revăzu țîșnitoarea din parc, care îi sugerase ideea.

Schiță țîșnitoarea, o figură gîrbovită de bătrîn, aplecată peste ea și se gîndi cum din țumburușul țîșnitoarei va trebui să se prelingă doar un firișor anemic de apă, cum spre țumburuș se vor îndrepta buzele bătrînului, chinuite de sete.

— Vax ! spuse și se pregăti să distrugă cu pensula tot ce schițase.

Mama intră în cameră și Liviu făcu de nerecunoscut contururile diplomei.

— Vrei să-mi spui ceva, mamă ? o întrebă el.

— Nu, nimic deosebit. Tata ți-a scris consimțămîntul... Aruncă o privire asupra hîrtiei de pe cartonul șevaletului și trecu mai departe, știind că Liviu nu poate lucra cînd cineva stătea în spatele lui.

— Mamă ! o opri el în pragul ușii. O să-mi trebuiască și o cască.

— Ce fel de cască ? întrebă ea nedumerită.

— Cum, nu știi cum sînt căștile de alergător ? ! O cască de motociclist... Cum poartă motocicliștii, afară din oraș. Așa-i regulamentul. Nu-i vorba de nici un pericol, dar regulamentul prevede să porți cască pe cap. Ochelari de motociclist și mănuși... Și casca nu costă mai mult de o sută cincizeci de lei.

— Ochelarii, mănușile...

Din camera cealaltă se auzi vocea concesivă a tatălui său :

— Dă-i o sută cincizeci de lei să se ducă cu Ada să-și cumpere cască. Ochelarii, mai tîrziu !

Ca să salveze aparențele, Liviu rămase în continuare în fața șevaletului și, fericit că va avea cască, o desenă din cîteva mișcări. Apoi, aplicînd acesteia ochelarii de motociclist, se gîndi la mănușile pe care tata nu le mai menționase la „mai tîrziu". Cu toate că orice alergător, demn de acest nume, conduce cu mănuși ! Și asta nu de fandoseală, ci să nu-i alunece mîinile nici cu un milimetru pe volan, cînd *forțează* virajele !...

— Arrr-rrr-rrr-rrrr ! Arrrrrrrrrrrrrrr !...

— Ce-i, Liviule ? intră speriată sora sa, Ada, auzindu-l imitînd zgomotul țevii de eșapament.

— Conduc pe virajele de la *Tertre Rouge* !

— Vezi că s-a culcat tata ! Îți dă el ție *Tertre Rouge* !

— Da' mama ? vru Liviu să știe.

— Mama pregătește la bucătărie ceva. Ceva bun pentru diseară !

Liviu „conduse" apoi pe virajele de la „Nürburgring", de la „Montza" și, fiind în Italia, gîndul îi zbură în Sicilia, la „Targa Florio", cursa cu cele mai întortocheate și mai grele drumuri din lume. Văzu coaste aride, roca dură șlefuită de vînturi.

Se apucă cu intensitate de lucru. Dar în locul albului de calcar al stîncii se așternu un cenușiu dureros, în care se căscau crăpături mari și adînci, crăpături hîde — un

pămînt ars, sfîrtecat, zdrenţuit de neploaie. Se gîndi la un cer sterp, nemilos... Nu, nici un cer! Poate în marginea asta, un rest de copac? Uscat, alb, fără scoarţă... Nu, nici un fel de copac! Cine simte mai tare ca pămîntul setea de apă?! Nu, nimic altceva! Rupse coala şi se apucă să lucreze din nou. Să aducă mai aproape durerea pămîntului: „Apăăă!" trebuia să-şi strige durerea pămîntul.

Cel mai simplu se desfăşurară lucrurile la Sandu acasă. Ambii părinţi lucrau în aceeaşi întreprindere poligrafică: tatăl, maistru la secţia „offset", iar mama, şefa secţiei „legătorie cărţi" şi cîteodată se întîmpla ca turele lor să nu coincidă. Găsindu-şi numai tatăl acasă, Sandu îi povesti cele întîmplate în dimineaţa aceea.

— Dacă tu crezi că e bine să-ţi dau consimţămîntul, cu ţi-l dau, spuse tatăl după ce Sandu încheie relatarea sa amănunţită.

— De ce n-ar fi bine să mi-l dai?

— Nu, eu te-am întrebat pe tine, iar dacă tu crezi că e bine, înseamnă că aşa este!

— E bine să mi-l dai!

— Atunci să ţi-l scriu. Adu-mi o coală de hîrtie! îi ceru el.

După ce scrise consimţămîntul, tatăl lui Şandu îşi aduse aminte:

— La bunici cînd ai vrea să te duci?

— Aş vrea tare mult să-i văd... şi eu m-am gîndit... Încă nu ştiu. Acum o să avem o mulţime de treabă cu antrenamentele, cu maşina...

Sandu îşi ţinea părinţii la curent cu tot ce făcea, dar nu în genul unui raport zilnic, ci povestindu-le şi sfătuindu-se cu ei. Aşa că tatăl lui Sandu cunoştea toate evenimentele petrecute în viaţa echipajului lor.

— Cred c-o să mă duc la bunici înainte de încheierea vacanței. Ultimele două săptămîni o să stau la bunici. Le-am trimis alaltăieri o scrisoare. Nu ți-a spus mama ?

— Bine ai făcut, pentru că eu am uitat. Adică n-am uitat, dar am tot așteptat să se lămurească cu concediile, care s-au cam dat peste cap. Pînă-n octombrie maică-ta n-o să poată pleca, așa că e probabil să mergem împreună acasă, la sfîrșitul lui august. Așa sper, cel puțin.

Temerile lui Radu se dovediră cît se poate de reale :

— Nu ! se împotrivi mama. Fără știrea tatei nu pot să-ți dau nici un fel de consimțămînt. Mai ales că tata, cînd ți-a făcut cartul, ți-a pus în vedere să n-alergi cu el în concursuri !

— Te rog atunci altceva. Îi scriu tatei, îi explic despre ce-i vorba și, dacă tata spune nu, rupem licența ! În ziua în care ridic licența de la A.C.R., în aceeași zi ți-o dau ție. O păstrezi tu și așteptăm răspuns de la tata. E împrejurarea asta că pleacă peste cîteva zile tovarășul Dogaru în concediu, altfel n-ar fi nici o grabă . . . Și părinții lui Liviu îi dau consimțămînt scris, și ai lui Mircea, și ai lui Sandu, mie de ce să nu mi-l dați ?

— Bine. Îmi arăți întîi ce-au scris părinții prietenilor tăi și-atunci om vedea.

— Ți-am spus : îți dau ție licența și așteptăm răspuns de la tata.

Dimineața, băieții se adunau în fața uzinei cam în jurul orei 9, în afară de Liviu, care venea cu o jumătate de oră mai devreme, pentru a-și îndeplini atribuțiile de întreținere a mașinii. De data aceasta însă, ei se dovediră mult mai matinali. Radu sosi primul, cînd abia trecuse de ora opt. Apoi apăru Liviu — nu se lăsară prea mult așteptați nici Mircea cu Sandu. Se informară reciproc și îi dădură lui Radu hîrtiile cu consimțămintele părinților lor.

— Mergem și noi cu tine la mama ! se oferi Liviu.

— Nu, nu, să nu se supere, se temu Radu. Urc singur

și voi mă așteptați jos. Dacă-i ceva, o chem pe balcon... Să stați pe alee, ca să vă poată vedea !

N-a mai fost însă nevoie și de acest argument. Radu coborî în scurt timp, fluturînd radios hîrtia cu consimțămîntul semnat de mama sa.

La policlinică urmau să se ducă abia a doua zi dimineața, pe nemîncate, cum îi prevenise Mircea, așa că ei se îndreptară direct spre A.C.R., pentru a achita taxele de înscriere și cotizațiile anuale.

— Deci, o să avem două căști ! spuse bucuros Sandu.

— Și o pereche de ochelari mai tîrziu, ținu să precizeze Liviu.

— Cu ochelarii nu-i o problemă..., continuă Sandu, dar cu căștile o să fie. Cum eu am capul mai mare decît toți... Liviu mai mic...

— O cască o luăm pentru Sandu, propuse Liviu și o s-o îmbrace Radu c-o bască. Iar pe cealaltă o cumpărăm pe măsura lui Mircea. Am și eu bască, nu cred c-o să-mi joace prea tare pe cap.

— Trebuie să avem grijă !... îi făcu atenți Mircea. Dacă nu stă fix casca pe cap, n-ai nici o siguranță în conducere...

— Da, asta așa-i, fu nevoit Liviu să recunoască.

— O să iau centimentrul de la mama și vedem noi cum potrivim căștile, spuse Radu.

Sandu le oferi soluția cea mai bună :

— Cînd cumpărăm căștile, luați cîte o bască cu voi și mergem cu toții la magazin !

— Și-o să ne dea voie vînzătorul să probăm toți patru două căști ? se îndoi Mircea.

— Cum să nu ne dea voie ? Cumperi niște tenisi și tot îi probezi, dar o cască de alergător ? ! ! !

— Sigur că da ! îl susținu Radu. Ce, ni le dă gratis ?

— Apropo de tenisi ! îi făcu atenți Liviu. Cred că cel mai bine ar fi să conducem în bascheți. Îți țin și gleznele

strînse și nici tălpile nu alunecă de pe pedale. M-am gîndit eu...

— Da, Liviu are dreptate, dădu Radu din cap în semn de aprobare.

— Iar cu accelerația poți *lucra* mult mai subtil, își continuă Liviu ideea.

La Automobil Clubul Român formalitățile se dovediră cît se poate de simple. Odată cu carnetul de membru, fiecare primi un pliant, un afișet cu însemnele clubului și o insignă de rever cu stema A.C.R. Pentru mașină li se înmînară un carnet de bord, nou-nouț.

Ieșind în stradă, își agățară insignele de pieptul cămășii și li se păru că toată lumea se uită la insignele lor.

Carnetele de membru pe care le primiseră aveau cîte o serie, fusese bătut la mașina de scris numele și prenumele fiecăruia, adresa la care locuiau, lîngă ștampilă se găsea semnătura secretarului general.

Ceea ce scria însă pe spatele carnetelor era și mai interesant:

AUTOMOBIL CLUBUL ROMÂN
afiliat la
ALIANCE INTERNATIONALE DE TOURISME — A.I.T.
și
FEDERATION
INTERNATIONALE DE L'AUTOMOBILE — F.I.A.

Automobil Clubul Român declară prin prezenta că titularul carnetului este membrul său. Cluburile corespondente sînt rugate să acorde membrului nostru întreaga asistență de care ar putea avea nevoie.

Textul căpăta o deosebită importanță pentru că era repetat și în limba franceză, iar alături se aflau stemele A.I.T. și F.I.A.

Erau într-adevăr cineva!

Examinară cu atenție pliantul, se uitară apoi la afișet și hotărîră să decupeze pătratul portocaliu cu un cerc galben la mijloc, pe care erau tipărite inițialele *A.C.R.*

pentru a-l lipi pe rezervorul de benzină al *RB*-ului. Acestea odată spuse, se grăbiră spre uzină.

Într-adevăr, toată lumea își oprea privirile asupra insignelor lor de membri ai Automobil Clubului Român.

— Or zice unii că le-am luat de la părinți ! . . . remarcă, la un moment dat, Liviu și pe față îi flutură un zîmbet ironic. Naivii . . .

Ca de obicei, îl informară pe mecanic despre cele întîmplate, îi arătară carnetele de membri, insignele, pliantele, carnetul de bord nou-nouț și îi cerură foarfeca, să decupeze pătratul portocaliu.

— Da' de lipit aveți cu ce să-l lipiț' ?

— Cu pelicanol, ne-am gîndit.

— Nu-i bun. Nu ține la soare, spuse categoric domnul Petre, apoi adăugă : Tot eu o să vă dau . . . prepadez . . .

Îndreptîndu-se spre raftul din stînga bancului de lucru, le spuse să scoată mașina afară, în fața uzinei. Se executară și domnul Petre veni la ei, aducînd foarfeca și o sticluță cu o soluție alb-verzuie în ea.

— Ei, bătu-v-ar norocu' și nici eu, om bătrîn, nu m-am gîndit ! se mustră domnul Petre, oprindu-și privirea asupra rezervorului de benzină. Acolo îndată se murdărește.

— Da, recunoscu Radu, iar Liviu adăugă :

— Și nici de văzut n-o să se vadă prea bine !

— Pe spatele scaunului, dădu Sandu soluția.

Mecanicul se retrase cîțiva pași în spatele mașinii și băieții îl urmară, nerăbdători.

— Da, aici da, fu de acord domnul Petre, adăugînd : Că vorba lui Liviu, de văzut o să se vadă mai bine-aici !

Decupară pătratul cu inițialele Automobil Clubului Român și îl lipiră cu ajutorul soluției aduse de domnul Petre pe spatele scaunului scoică. Portocaliul și galbenul ieșeau cu putere în evidență pe albastrul azuriu cu care

era vopsită întreaga mașină, ceea ce plăcu nespus băieților.

La prînz, își așteptară cu nerăbdare părinții ca să le arate tot ce primiseră de la A.C.R., iar după-amiază ieșiră pe circuit, parcurgînd de data aceasta întregul traseu, fără a forța, bineînțeles, pe viraje, motorul. Se despărțiră spre seară, înțelegîndu-se să se întîlnească a doua dimineață, la șase și jumătate, în fața blocului în care locuia Mircea, pentru a merge la policlinică.

— Pe nemîncate ! le strigă Mircea, întorcîndu-se din drum.

Fură examinați întîi la ORL, apoi la Boli interne, la Neurologie, medicul oftalmolog îi declară și el apți pentru conducerea mașinii și cum laboratoarele policlinicii erau chiar alături, conduși de tatăl lui Mircea, intrară într-una din camere.

— Hai, că tu ești mai mic ! îl chemă pe Liviu una din cele două surori, arătîndu-i scaunul din mijloc.

Liviu se obișnuise cu referirile la statura sa ; nu-l mai deranjau, dar nici nu-i făceau prea mare plăcere. Se așeză pe scaun, așa cum îi arătă sora, întinse brațul stîng peste spătarul scaunului și încercă să priceapă de ce îi leagă sora cu o fîșie de cauciuc, mai sus de cot, brațul. Nu mai era timp, căci sora se apropie cu acul gros al unei seringi de încheietura brațului său.

În clipa în care acul se înfipse în braț, Mircea văzu scaunul pe care ședea Liviu ridicîndu-se în tavan și se prăbuși lîngă ușă. Sandu și Radu se speriară, neștiind ce să-i facă, dar cealaltă soră interveni prompt și, ajutată de tatăl lui Mircea, îl culcară pe canapeaua de lîngă dulapul steril. Curînd, Mircea își reveni în simțiri.

— Ce băiat emotiv aveți ! se miră sora.

„Emotiv și fricos ca un iepure“, își spuse tatăl lui Mircea și se gîndi cu părere de rău că va trebui să renunțe la hotărîrea de a face totul ca fiul său să urmeze medicina.

Cînd îi veni rîndul la scaun, una din surori se așeză lîngă el și, întorcîndu-i fața, încă palidă, i-o cuprinse la piept.

Trecură după aceea prin restul de examene medicale și părăsiră policlinica cu ușurarea că rezolvaseră și ultima din problemele impuse de obținerea licenței de alergător.

După două zile, cînd fișele lor medicale fură completate cu rezultatele analizelor, se prezentară la tovarășul Dogaru cu toate actele orînduite în cîte o copertă de dosar.

— Frumos, îmi place, spuse acesta citind pe coperta fiecărui dosar numele și prenumele băieților, scrise de Liviu, în tuș.

Examină apoi actele din fiecare dosar și, ridicîndu-se, scóase din fișetul care se găsea în spatele său patru carnete de licență.

— Pentru că sînteți abia la începutul activității competiționale, clasa la care o să alergați este „juniori", categoria „începători", iar în funcție de numărul de concursuri și, bineînțeles, de rezultatele obținute, de locurile pe care o să vă clasați, veți putea trece la categoria „avansați", le explică tovarășul Dogaru, în timp ce completa licențele lor.

Băieților nu le sună prea frumos cuvîntul „începător", dar se gîndiră că, de fapt, asta erau. „Oare cei de la „34" erau toți „avansați" ? se întrebară ei. „Tot ce se poate... Dacă au participat la atîtea concursuri !... Și au fost trimiși chiar în tabără !"

— Clasamentul se face separat, nu ? întrebă Liviu. Separat pentru „începători" și separat pentru „avansați", adăugă el, pentru ca tovarășul Dogaru să înțeleagă exact întrebarea.

— Sigur că separat ! A, da, își aduse acesta aminte, v-am promis și-un cod !...

XIII

Licențele le examinaseră în voie în timpul completării lor, așa că, ieșind de la A.C.R. după ce se mai uitară o dată la ele, citindu-și numele înscris după cuvîntul „alergător", se apucară să răsfoiască codul. Era o adevărată broșură, cu peste 30 de pagini.

Se vorbea aici, pe capitole, despre principiile organizatorice ale practicării cartingului pe plan mondial și național, despre regulamentul pistelor, despre sarcinile organizatorice... Ajungînd la subtitlul *Cluburi și asociații,* Radu, care răsfoia codul, îi făcu atenți :

— Auzi ! „Un club de carting, începu el să citească cu glas tare, poate lua ființă oriunde sînt minimum trei sportivi !" Trei sportivi, iar noi sîntem patru !

Liviu se ridică în vîrful picioarelor și își făcu și mai mult loc între Sandu și Mircea, ca să vadă cu proprii săi ochi, negru pe alb, cele citite de Radu.

— Înseamnă că ne putem face un club ! raționa Mircea.

— Da, da, o să ne facem un club ! spuse cu hotărîre Radu.

— Clubul nostru, așa cum ei au asociația lor ! se referi Liviu la cei de la „34".

Numai Sandu rămase tăcut, încercînd să citească peste umărul lui Radu, rîndurile următoare. Nu erau prea interesante ; se vorbea că nici un club sau asociație sportivă nu poate organiza un concurs fără aprobarea prealabilă a forurilor competente.

— Stați așa ! Uite ce scrie aici.

„Pentru ca un club să ia ființă, el trebuie să aibă :

— Un statut.

— O emblemă.

— Organe de conducere alese.

Desenul emblemei va fi așezat pe cască. În ceea ce privește organele alese, acestea se vor compune dintr-un bi-

rou, ales pe doi ani, un secretar şi o comisie sportivă. Secretarul traduce în viaţă hotărîrile biroului, iar acesta din urmă hotărîrile adunării generale !"

— Trecem de îndată la toate acestea ! hotărî Radu pe loc.

Sandu însă se grăbi să întrebe :

— Şi cu echipajul cum rămîne ?

— Echipajul rămîne echipaj ! spuse Radu cu fermitate în glas.

Se lăsă un moment de tăcere, fiecare încercă să-şi închipuie cum va fi cu echipajul şi cum cu biroul, cu secretarul şi comisia sportivă.

— Sandule ! i se adresă Radu. Tu te vei ocupa de redactarea statutului !

— Am înţeles, spuse disciplinat Sandu şi adăugă cu vocea moale : Mi-ar trebui un model, pe care să-l adaptăm la condiţiile noastre. De unde să iau un model ?

— Te priveşte ! . . .

— Bine, o să mă interesez.

— Tu, Liviule, o să compui o emblemă !

— Am înţeles, spuse repede Liviu. Faţă de redactarea unui statut, desenarea unei embleme era un fleac pentru el.

— Stai, nu te grăbi ! Ai să prezinţi trei modele de emblemă, pe care le vom supune adunării generale. Sau poate numai biroului . . . Să vedem cum o să prevadă statutul . . .

— Bine, o să prezint trei.

— Trei modele diferite ! îi atrase Sandu atenţia. Nu doar variante ale aceluiaşi model !

Mircea tăcea chitic, ştiind că urmează la rînd.

— Eu şi cu Mircea, continuă Radu cu împărţirea sarcinilor, ne vom ocupa cu pregătirea adunării generale şi de organizarea alegerilor.

— Alegerile vor fi secrete ? întrebă Sandu, gîndindu-se că nu era vorba de soarta maşinii.

— Nu pot să-mi dau încă seama, spuse nehotărît Radu. O să mă gîndesc.

— Asta trebuie să ne spună statutul, nu ? se uită Liviu la fiecare pe rînd.

— Da, acceptă Mircea.

— Adunarea generală votează întîi statutul, iar după aceea alege organele conducătoare. Alege, așa cum prevede statutul !

— Să vedem, poate că spune ceva în cod ! propuse Sandu.

Toți își dădură seama că Liviu avea dreptate. Căutară în cod împreună cu Radu.

Se spunea doar „alege" și „votează", dar cum, nu era nicăieri prevăzut. O mare lacună a codului !

— Vom vedea la votarea statutului..., amînă Radu luarea unei hotărîri. Să mergem ! și o porni înainte.

Liviu se luă după el, ținînd să precizeze :

— În orice caz, votarea statutului trebuie să fie secretă !

— Stați puțin ! se opri Sandu din mers. Clubul trebuie să aibă un nume !

Băieții rămaseră uluiți locului, privind cu gura căscată la Sandu. Exact, clubul lor trebuia să aibă un nume !

— Ca Asociația „Jean Calcianu" ! își reveni Liviu.

— Ia uită-te, Radule ! arătă Sandu spre codul din mîinile acestuia.

— Sigur ! Nu se poate să nu se spună în cod ceva despre numele cluburilor ! gesticulă Liviu energic.

Radu deschise din nou broșura și începu să răsfoiască pagină cu pagină.

— Vezi la *Cluburi și asociații !* fu nerăbdător Sandu.

Urmărindu-l pe Radu, băieții parcurseră pagina, rînd cu rînd, dar nu găsiră nimic referitor la obligativitatea cluburilor de a avea un nume.

Liviu raţionă, susţinîndu-şi ca de obicei cuvintele prin gesturi ale mîinilor, care nu cunoşteau un minut de astîmpăr.

— Dacă cei de la „34“ au dat nume asociaţiei lor, înseamnă că este conform codului şi deci, legal! Înseamnă că şi noi ne putem alege un nume!

— Categoric! îl susţinu Sandu.

— Să dăm clubului nostru numele de Petre Cristea! propuse Liviu.

— Iar Petre Cristea e mai ceva ca Jean Calcianu! se entuziasmă Mircea. Ca performanţe e mai ceva ca Jean Calcianu!

Sandu protestă slab:

— Înseamnă că nu mai pot fi *Petre Cristea II*...

— N-ai văzut ce bătaie e pentru *Petre Cristea II?!* îi aminti Radu de disputa din holul blocului în care locuia celebrul alergător român.

— Atunci n-are rost să dăm nici noi clubului numele de Petre Cristea!

Liviu protestă cu hotărîre:

— De ce să n-aibă rost?! Din moment ce clubul nostru — clubul, nu un alergător! — va avea numele de Petre Cristea, îi punem pe toţi în inferioritate!

— Nuuu! îşi manifestă Radu împotrivirea. Jean Calcianu a fost tot atît de mare ca şi Petre Cristea!..

— Nu la asta m-am referit! se enervă Liviu. Pe *Jim Clark*, pe *Chris Amon*, pe *Collins*, pe cei care vor fi *Petre Cristea II, III, IV*... îi punem în inferioritate, cînd vor vedea c-am dat clubului numele de Petre Cristea...

— O să zică, îl întrerupse Mircea, că special am făcut-o!

— Şi asta... acceptă Radu şi adăugă: Tovarăşul profesor Panait să nu zică... Nu sîntem o asociaţie cu peste patruzeci de alergători... Să nu zică, poate...

— Da, la tovarăşul profesor Panait nu m-am gîndit, spuse Liviu cu îngrijorare în glas.

— Să facem așa cum ai făcut tu cu *RB*-ul, propuse Sandu, adresîndu-se lui Radu. Alăturăm inițialele numelor noastre și dăm numele clubului.

— Exact! Nu spui Automobil Clubul Român, spui A.C.R.! îl susținu Mircea.

— Da, ideea nu e rea! își exprimă și Liviu părerea.

— De acord, aprobă Radu. Să prevezi asta în statut! îi aminti el lui Sandu. Bine, să mergem!

— Am înțeles. Chiar la articolul nr. 1! „Clubul se intitulează..." sau „Denumirea clubului este..."

— Mamă! exclamă deodată Radu. Ia uitați ce mașină! și arătă în direcția unei mașini roșii, parcată lîngă trotuar. Alergă spre ea.

Băieții îl urmară în fugă.

— Două sute șaizeci la oră! Ce bord!... Și uite ce scaune!...

Examinară cu admirație bordul rafinat al mașinii, scaunele ei anatomice, aparatura complicată, cu tot felul de semnalizări, instalată deasupra cutiei schimbătorului de viteze, completînd pe cea a bordului, centurile de siguranță de tipul „ham"...

De mașină se apropie un domn în vîrstă și ei se retraseră ceva mai încolo, pe trotuar. În scurt timp, mașina demară de pe loc, dar nu *trăsnet*, așa cum se așteptaseră băieții, ci chiar mai încet decît un Fiat-600.

— Păcat de mașină! spuse dezamăgit Liviu. Asta te *lasă-n scaun* cînd pleacă!...

Îndreptîndu-se spre casă, discutară despre demarajele diferitelor tipuri de mașini, discuția continuă pe șoptite în autobuz, dar aici Sandu nu mai participă, fiind preocupat de probleme mult mai importante. Avea de redactat statutul.

Coborîră în stația de lîngă blocurile lor și el se adresă băieților:

— Vă place BDMI?

— Ce-i aia BDMI? se miră Mircea.

— Numele clubului nostru.

— Ăsta-i nume ? ! se revoltă Radu.

— Buznea, Dăneţ, Mărculescu, Ioanid !

— Să-l introducem şi pe „S". De la „Stoienești", propuse Radu, insinuant.

— Am încercat, nu merge. BDSMI. E şi mai urît...

— Să combinăm iniţialele, fără să respectăm ierarhia ! Pînă iese un nume ca lumea !... propuse Mircea deodată.

Radu se împotrivi :

— Nu, asta nu se poate ! Să luăm iniţialele numelor mici : Radu, Sandu, Mircea, Liviu. RSML ! RSML ! repetă el.

— Mircea are dreptate, susţinu Sandu propunerea acestuia. Combinăm iniţialele pînă iese un nume ca lumea !

— O să mă mai gîndesc... amînă Radu luarea hotărîrii.

Sandu însă nu se lăsă :

— Cînd să te mai gîndeşti ? ! Am de redactat la noapte statutul, ieri dimineaţă n-am ieşit pe circuit, acum nu mai avem timp să ieşim... Segmenţii sînt aproape lăsaţi, dacă-i plimbăm bine în după-amiaza asta, de mîine dimineaţă putem să începem antrenamentele ! Şi eu aş propune să ne întîlnim mai devreme. Pînă ajungem se face aproape zece ! Tata mi-a zis c-am lăsat literatura de-o parte, mai adăugă Sandu ca pentru sine.

Liviu interveni de partea lui Sandu :

— Hai, Radule, să stabilim acum, ca să poată Sandu redacta la noapte statutul !

— Da, Radule, îl rugă şi Mircea.

Liviu continuă :

— Eu am de făcut emblema... Tot la noapte...

— Trei modele diferite ! îi reaminti Mircea. Ca să putem alege... Iar noi, se adresă el lui Radu, mai avem de pregătit adunarea...

— Bine, acceptă Radu. Propuneţi voi atunci cum !

Sandu combină în fel şi chip iniţialele numelor lor : B.M.D.I., B.I.M.D., M.I.D.B., M.B.D.I., D.B.M.I., D.M.B.I.,

D.I.M.B. ... Asta-i ! strigă el. „Dimb" ! Clubul sportiv „Dimb" !

— Nu ! se opuse Radu. Să dăm clubului numele mașinii, spuse el ceea ce gîndise în timp ce Sandu combina inițialele : Clubul sportiv „*RB*" !

În cazul numelui DIMB, de pe primul loc în ierarhia echipajului, inițiala sa trecea pe ultimul. Cea a lui Sandu, de pe al doilea pe primul loc, iar a lui Liviu de pe ultimul loc pe al doilea. Numai Mircea rămînea așa cum era, pe al treilea.

— *RB* sună simplu și frumos ! argumentă Radu. Vru să adauge „să punem la vot", dar, în aceeași clipă, își aduse aminte că prin sancțiunea pe care și-o dăduse nu mai avea cum să influențeze rezultatul votării.

De fapt, Radu nu folosise decît o singură dată dreptul pe care i-l acordaseră băieții de a vota de două ori. Aceasta se întîmplase cu ocazia mutării *RB*-ului din garajul lui Liviu la domnul Petre, în uzină, cînd se procedase la votare secretă în cutia sa de scrisori. Pentru a menaja susceptibilitatea lui Liviu, tăiase atunci de pe cel de-al doilea buletin de vot și cuvîntul „Azi" și rîndul de jos „Peste o săptămînă", provocînd binecunoscutul balotaj, care îi intrigase atîta pe cei trei prieteni ai săi.

— Sînt deci două propuneri, vorbi Sandu. A mea cu *DIMB* și a lui Radu cu *RB*. Să le supunem la vot ! De acord ? îi trecu el în revistă, să vadă ce spun.

— La vot secret sau deschis ? vru Mircea să știe.

Liviu oferi însă altă soluție :

— Sau să le votăm cînd vom dezbate statutul ? Precis vor fi amendamente !

— Și-atunci să trec în statut numele de *DIMB* ? Iar la amendamente propunerea lui Radu ?

— Eu am făcut propunerea nu în timpul dezbaterii statutului ! protestă Radu. Deci nu poate fi considerată ca amendament ! Dacă e să le votăm, să le votăm acum, prin vot secret !

Ca și cu prilejul precedentei votări secrete, tăiară o coală de hîrtie în patru părți, absolut egale, scriseră pe fiecare buletin, sus cuvîntul *DIMB* și, ceva mai jos, *RB*. Numai că de data aceasta secretul votului fu zăvorît și mai bine. În locul creioanelor negre, aduse de fiecare de acasă, hotărîră să folosească un singur *instrument* de votare — pixul lui Sandu, iar *urna* să nu mai fie cutia de scrisori a lui Radu, ci o pungă făcută din cămașa lui Mircea.

— În cutia de scrisori, buletinele ar putea să se depună în ordinea în care au fost introduse în *urnă* și toți vor ști că buletinul de deasupra este al celui care a votat ultimul. Și așa mai departe... argumentă Liviu, opunîndu-se sistemului cutiei de scrisori.

Luară pe rînd pixul lui Sandu, se îndepărtară cîțiva pași, iar Mircea se ascunse chiar după colțul blocului. Ultimul votă Radu, care ținuse *urna*. Introducînd biletul prin gura pungii, băgă mîna înăuntru și amestecă bine buletinele.

— Extrage tu ! i se adresă el lui Sandu.

Sandu se execută și scoase din urnă primul bilețel. Îl desfăcu în fața tuturor. Era tăiat cuvîntul *DIMB*.

— Un vot contra lui *DIMB* ! anunță Radu și ridică degetul mare de la mîna dreaptă.

Tot rîndul de sus se dovedi anulat și de pe cel de-al doilea *buletin*.

— Două voturi contra lui *DIMB* ! răsună energic glasul lui Radu care, ridicînd mîna, alăturase degetul mare de cel arătător.

Sandu aruncă o privire spre Mircea și Liviu dar, în afară de o încordare crescîndă, pe fețele lor nu se putea citi nimic altceva. Se calmă oarecum, deoarece *buletinul* al treilea era favorabil lui *DIMB*.

— Un vot contra lui *RB*, spuse Radu, ridicînd de data aceasta degetul arătător de la mîna stîngă.

În afară de unul din băieți, care bănuia sau, mai bine zis, știa aproape cu precizie care va fi rezultatul votului,

ceilalţi trei calculară că ori va cîştiga *RB*, ori va fi balotaj. Rezultatul votării nu putea fi în nici un caz favorabil numelui propus de Sandu. Fuseseră exprimate două voturi contra lui *DIMB*.

Sandu arătă tuturor ultimul buletin. Era anulat cuvîntul *RB*.

— Deci, iar balotaj, spuse el.

— Să dăm cu banul, propuse Mircea.

— Cum o să lăsăm să aleagă banul numele clubului nostru ? ! se revoltă Liviu.

Rămaseră cu toţii tăcuţi, gîndindu-se ce-i de făcut totuşi.

— Să mergem la domn' Petre ! hotărî Radu. Care din cele două nume o să-l găsească mai bun, Sandule, îl treci în statut.

— Nici eu, nici tu, să-i povestească Liviu despre ce-i vorba. Eşti de acord ? îl întrebă Sandu.

— Da, sînt de acord.

Parcurseră drumul pînă la uzină fără să scoată o vorbă. Mecanicul îl ascultă pe Liviu cu atenţie şi cînd acesta sfîrşi ceea ce avusese de spus, zise :

— Şi vreţ' să hotărăsc eu, că la voi a fost balotaj ?

— Da, domn' Petre ! făcu Liviu.

— Păi, *RB* să rămînă numele maşinii, iar *DIMB*, numele clubului. Ş-aveţi două nume.

De teamă ca să nu se supere Radu cumva, căci într-un asemenea caz — maşina fiind a lui — se putea duce naibii şi echipaj, şi club, şi nici licenţele nu le-ar mai fi fost de folos, Mircea i se adresă îndată ce ieşiră pe uşa uzinei :

— Radule, echipajul rămîne echipaj ! . . . Tu eşti şeful lui . . . sublinie Mircea. Toţi ne supunem ordinelor tale. Eu ascult ce spune Sandu, Liviu ce spun eu . . .

— A, sigur, îl susţinu Sandu. Eşti aşa cum am hotărît de la început : *Il commendatore* al nostru !

— Să prevezi în statut ! îi atrase atenţia Liviu.

— Bineînțeles. Chiar m-am gîndit ca șeful echipajului — adică Radu — să fie și secretarul clubului. Adică să avem conducere unică.

— Asta o să stabilească biroul! Biroul format din trei persoane, așa cum scrie în cod, spuse Radu.

— Nu, se împotrivi Sandu. Eu o să prevăd în statut! Vă prezint statutul, iar voi, cînd ținem adunarea, faceți amendamente, dacă nu sînteți de acord cu ceva! Și le supunem la vot.

XIV

După-amiaza ieșiră pe circuit și spre seară, Sandu hotărî că rodajul luase sfîrșit. După părerea lui segmenții se lăsaseră suficient, se putea *trage* acum de motor. Fiecăruia îi reveniră cîte două ture de pistă, cu accelerația *la fund* și ei se declarară încîntați de felul cum se *înfige* mașina.

A doua zi dimineața, Liviu veni ca de obicei primul, dar nu la opt și jumătate, ci la șapte și-un sfert, deoarece ei stabiliseră că de azi înainte adunarea echipajului să aibă loc cu precizie la opt fără cincisprezece minute. Scoase mașina afară și se apucă să-i pensuleze motorul cu gaz. Șterse apoi cu o cîrpă scaunul, rezervorul de benzină, șasiul, curăță pedalele comenzilor, gențile roților și, cînd totul fu gata, se așeză la volan, în așteptarea băieților.

Adusese cu sine schițele în creion a trei modele de emblemă, așa cum primise ordin, și privindu-le, se gîndi pe care din ele o vor alege băieții. O găsea mai reușită pe cea în formă de scut. Desenase în mijlocul scutului un volan, în relief, cu trei spițe de metal găurite, ca la mașinile de sport; în jurul volanului o cunună de lauri, iar

deasupra, pe marginea superioară a scutului, scrisese *DIMB*.

Întîlnindu-se pe drum, Radu și Mircea sosiră împreună, și Liviu le arătă schițele.

— Asta cu volanul, o alese Radu pe cea care îi plăcuse și lui Liviu mai mult.

— Și a doua, cu mașina, e frumoasă, aprecie Mircea. Într-adevăr, ultima — cu volanul — e cea mai faină din toate! Vru să spună că ar fi fost poate mai bine dacă Liviu ar fi scris *DIMB* deasupra scutului și nu în interiorul acestuia, dar nu mai avu timp, pentru că sosi Sandu.

— E de rău, îi anunță el apropiindu-se. E jale ce-am găsit aici! arătă el codul pentru practicarea cartingului.

— Adică? ceru precizări Radu.

— Mai întîi e vorba de mașină. Dacă nu-i conform codului, ți-o respinge la revizia tehnică din parcul închis. Și deschizînd broșura la unul din semnele puse între pagini, începu să citeze :

— „Orice cart care nu corespunde din punct de vedere tehnic prevederilor prezentului cod, precum și orice cart periculos prin lipsa de întreținere, sau orice altă cauză, nu va fi admis, sub nici un motiv, în competiție!"

O clipă băieții rămaseră tăcuți, — căci era o amenințare clară, categorică.

— Și nu se spune mai jos care sînt... condițiile? întrebă Radu.

— Nu, ăsta-i capitolul cu obligațiile comisiei tehnice de revizie. La începutul codului — căută Sandu semnul pe care îl pusese la pagina respectivă — există însă un regulament... tehnic... Multe lucruri nu ne interesează direct. Trebuie citite... Ați auzit ce a spus tovarășul Dogaru? Dealtfel, scrie și aici că sîntem obligați să cunoaștem codul perfect.

— Despre numele cluburilor ai găsit? îi aminti Liviu.

— Nu, nu se menționează nicăieri că asociațiile sau cluburile își pot alege un nume ; totuși, la capitolul sancțiuni, se prevede undeva... Stați nițel ! Sandu se întoarse din nou la sfîrșitul codului și citi :

„Atitudinea unui alergător care prejudiciază interesele și nu-me-le cluburilor"... silabisi el, subliniind cuvîntul numele.

— Deci, indirect, se vorbește ! Deci putem să ne alegem pentru clubul nostru un nume !

— În regulă, spuse Radu. Și ce sancțiune se dă pentru atitudinea care... prejudiciază interesele și numele cluburilor ?

— Mare ! Suspendare de la 2 luni pînă la eliminarea definitivă a alergătorului din activitatea de carting !

— Să zică ei ceva de clubul nostru ! spuse Mircea, amenințător, la adresa celor de la „34".

— Lasă, Mircea, oamenii n-au zis niciodată nimic, ce să vorbim ? !... interveni Liviu.

— O să zică, în schimb, comisia tehnică ! reveni Sandu la ceea ce îl îngrijora mai mult.

— Da, da, îl aprobă Radu. Hai, Sandule, vezi în regulament... Treci peste ce nu ne interesează direct. În primul rînd mașina !

— Auziți ! îi făcu atenți Sandu. Chiulasa, cilindrul, pistonul, bolțul pistonului, segmenții, biela, vilbrochenul, carterul nu pot fi schimbate cu piese care nu fac parte din producția curentă. Dar pot fi modificate. Singura condiție este să poată fi recunoscute.

— Cum, recunoscute ? întrebă Mircea.

— În sensul că sînt originale. Uite, zice că se pot face modificări cu condiția să se ia din material. De adăugat, în nici un caz. Cu excepția vilbrochenului, unde se poate și adăuga, pentru o echilibrare mai bună...

Rămaseră tăcuți, gîndindu-se cîte modificări sînt de făcut dacă vrei să se ducă *trăsnet* mașina și în special la faptul că cei de la „34" cunosc toate acestea.

— De aia ne băteau ei cu două ture pe noi ! se descurajă puţin Liviu.

— Acum n-o să ne mai bată cu două, vorbi Radu sigur pe el. O să ne bată cu un tur... O să ne bată cu o jumătate de tur...

Sandu vru să spună ceva, dar Radu îl opri :

— ... O să ne bată cu o jumătate de tur... Pînă n-o să ne mai bată deloc !

— Să dăm din nou afară cilindrul ! interveni Liviu. Să-l dăm afară şi să facem înăuntru totul oglindă !

— Da, o să dăm şi cilindrul afară ! aprobă Radu.

Mircea nu spuse nimic, dar în sinea lui hotărî să-l caute a doua zi la A.C.R. pe inginerul Vaşilescu, despre care îi vorbise tatăl său.

— Radule, spuse el deodată, mi-a zis tata să duc un pachet în oraş, aşa c-o să trebuiască să plec. Dacă nu vă mai găsesc pe circuit, ne vedem după-amiază.

Mircea îşi schimbase hotărîrea. Nu mîine, ci chiar azi se va duce să-l caute pe inginerul Vasilescu.

Aşa şi făcu, dar, spre dezamăgirea sa, află că inginerul este plecat din oraş.

— Mîine aş putea să-l găsesc ?

— Nu, tovarăşul inginer o să lipsească cinci-şase zile, dacă nu chiar mai mult.

Se simţi pierdut. Vrusese să le demonstreze băieţilor că poate şi el ceva şi încă lucruri mult mai complicate decît schimbarea segmenţilor, pe care ar fi trebuit să-i schimbe el şi nu Sandu, dacă s-ar fi interesat atunci, aşa cum făcea acum. El era mecanicul echipajului, lui i-ar fi revenit să schimbe segmenţii şi nu lui Sandu, care fusese doar ajutor de mecanic ! Da, tatăl său are dreptate cînd spune că el, Mircea, n-are pic de ambiţie. Acum vrea să facă ceva şi nu poate. Ar fi rămas băieţii trăsniţi, ascultîndu-l cum se umblă la raportul de compresie...

— Da' ce s-a întîmplat ? întrebă intrigat colegul inginerului Vasilescu, văzînd deznădejdea din ochii lui Mir-

cea, care nu se mișcase din loc. Ești rudă cu el? E maică-ta bolnavă?

— Nu, nu, clătină Mircea din cap. Am vrut să-l întreb ceva în legătură cu motorul în doi timpi. Am auzit că se pricepe extraordinar la motoare tovarășul inginer Vasilescu.

— Da' de unde-ai auzit? rîse colegul inginerului Vasilescu.

— Tata mi-a spus! se grăbi Mircea să-i răspundă, neînțelegînd ce găsise acesta de rîs. Și tatei i-a spus un prieten, care-l cunoaște bine pe tovarășul inginer Vasilescu și știe că se pricepe extraordinar la motoare!

— Da, într-adevăr, se pricepe... Motorul în doi timpi? Și ce te interesează să afli?

— Cum se poate mări... puterea unui motor.

— Ești cam mic încă pentru motoretă!...

— Nu, avem un cart... Sintem membri A.C.R.! Avem un cart cu care vrem să ne înscriem la curse, la toamnă.

— Da, da, da, pricepu colegul inginerului Vasilescu. Vreți să participați la curse... Foarte bine. La curse?... își aminti el deodată ceva și luînd de pe birou agenda o deschise la litera „C".

Scrise apoi pe o hîrtiuță: „Delly Crăsnaru" și două numere de telefon.

— Poftim, îi întinse acesta hîrtiuța. Caută-l pe nenea ăsta la unul din numere. Nu știu care din ele e de la serviciu și care de-acasă. Ce poți afla de la el nu poate să-ți spună o mie de mecanici luați la un loc. Delly Crăsnaru a fost cel mai bun prieten al lui Jean Calcianu. Ai auzit de Jean Calcianu?

— Cum să n-aud?! se simți ofensat Mircea. Recordul de la Miramas, Marele Premiu al Lembergului, Marele Premiu al Belgradului... Recordul București—Brașov n-a fost doborît încă... Cum și recordul...

În birou intră grăbit un bărbat care îl chemă pe colegul inginerului Vasilescu ; luîndu-și rămas bun, Mircea ieși pe coridor.

Schimbă moneda de un leu la vînzătorul de ziare din colțul străzii și încercă la telefonul public de alături. Îi răspunse o voce nazală de bărbat.

— Tovarășul Crăsnaru a plecat la M.T.T.A. și nu se mai întoarce azi la birou. Și legătura se întrerupse.

Îl urmărea ghinionul. Se hotărî să încerce la cel de-al doilea număr de telefon.

— Soțul e la serviciu. Cine îl caută ? se interesă doamna de la celălalt capăt al firului.

Mircea nu știu ce să spună și doamna Crăsnaru întrebă din nou :

— Da' cine îl caută ?

— Mircea Mărculescu, își spuse el numele. Am fost la A.C.R., mi s-a dat numărul acesta de telefon și mi s-a spus să-l caut pe domnul Delly Crăsnaru. Nu știți, vă rog, cînd se întoarce acasă ?

— În jur de trei și jumătate, patru fără un sfert.

— Nu vă supărați, vreți să-mi dați și mie adresa ? L-aș aștepta în stradă ca să-l întreb, două minute, ceva foarte important.

Soția lui Delly Crăsnaru îi spuse strada și numărul și, pentru că Mircea nu știa în care parte a orașului se găsea strada respectivă, aceasta îl învățată în ce autobuz trebuie să se urce din centru și la ce stație să coboare.

Era abia ora unu, ar fi avut timp să se ducă să mănînce acasă, dar fiindu-i teamă să nu-l scape cumva pe domnul Crăsnaru, porni să caute linia autobuzului care să-l ducă la adresa pe care i-o dăduse soția acestuia.

Casa nu era prea mare și el se îngrozi la gîndul ce s-ar fi făcut dacă domnul Crăsnaru ar fi locuit într-un bloc. Se așeză în așteptare pe postamentul de beton al gardului, iar cînd ceasul său de la mînă arătă ora trei și jumătate, se instală în dreptul portiței.

La un moment dat, un bărbat plinuț intră în curte și Mircea se luă după el.

— Domnul Crăsnaru ?

— Nu, clătină acesta din cap.

Abia cel de-al treilea se dovedi a fi Delly Crăsnaru.

— Da, eu sînt. Poftim, ce dorești ?

Nu era prea înalt, suplu și energic, cum i se păru lui Mircea, și în special ochii îi erau foarte vioi. Pătrunzători și vioi. Îi explică despre ce este vorba și îl văzu pe domnul Crăsnaru zîmbind.

— Bine. Hai în casă. M-aștepți de mult ?

— Nu, nu prea de mult.

Domnul Crăsnaru își înștiință soția că au un musafir și aceasta apăru în antreu.

— Am vorbit la telefon, nu ?

— Da, recunoscu Mircea, fîstîcit.

— Eu am zis că-i vocea unui băiat, dar... se adresă ea soțului ei.

— Are unele probleme tehnice... îi explică acesta și se întoarse spre Mircea : Stăm împreună la masă și le rezolvăm noi !

— Nu, vă mulțumesc foarte mult, eu am mîncat, se jenă Mircea.

— Bine, atunci o să-ți dau să te uiți la niște reviste.

Și domnul Crăsnaru îl conduse în camera alăturată, cu o bibliotecă mare cît ținea tot peretele. Îi arătă un fotoliu și, luînd de pe masa sa de lucru cîteva numere din *Quattro-route*, i le întinse lui Mircea.

— Vă rog, pot să dau un telefon acasă ? ceru el permisiunea domnului Crăsnaru, arătînd spre aparatul telefonic de lîngă canapea.

— Bineînțeles ! spuse acesta și ieși din cameră.

Mircea întîrziase de la masă și el se temea că părinții vor fi îngrijorați, neștiind unde se află. Îi explică tatălui său că se găsește acasă la domnul Delly Crăsnaru, deoarece inginerul Vasilescu era plecat în provincie.

— Bine, dar asta-i oră de vizite ? !

— Tată, n-am avut încotro ! E un caz de forță majoră ! ceru el înțelegere din partea tatălui său.

Cele aflate de la domnul Crăsnaru se dovediră deosebit de interesante, dar acesta îl preveni :

— Tot ce ți-am spus nu necesită, după cum ai văzut, calcule prea complicate. Aveți nevoie însă de scule... De un atelier... De un atelier mecanic... Și cine o să vrea să se ocupe de voi acum, în plin sezon, cînd toate *service*-urile sînt atît de aglomerate cu mașini ? ! Astea-s operațiuni migăloase... Numai un pasionat poate avea răbdarea necesară. Și-apoi tatonările... căci de tatonat trebuie să tatonezi singur. De fapt, pe toate trebuie să le faci singur. Pînă nu faci singur, nimic nu înveți !

Spuneai că Jean Calcianu a cîștigat la Miramas... Dar cum a cîștigat ? Lucra la stăpîn, în atelierul lui *Maitre Corniot*, cînd bogatul fabricant de băuturi, Dubonnet, s-a oprit cu mașina sa, o *Hispano-Suiza* de 12 cilindri, spunîndu-i lui Corniot c-a fost la patru ateliere și nici unul n-a putut să-i spună de ce motorul său nu merge decît în unsprezece cilindri.

Calcianu admira din atelier frumusețea mașinii. Era una din cele mai scumpe mașini din vremea aceea. Corniot s-a ambiționat și, știind ce poate Calcianu, i-a spus să se apuce de lucru.

Jean a muncit singur toată noaptea, a descoperit cauza nefuncționării unui cilindru, a înlocuit supapa arsă, a reglat motorul cu mare finețe, iar a doua zi, Dubonnet a constatat uluit nu numai că-i funcționează toți cei 12 cilindri, dar că motorul mașinii *toarce* cum nu *torsese* niciodată.

I-a devenit client și Dubonnet-junior, care, avînd bani, prinsese gustul mașinilor de curse și-și cumpărase două Bugatti. O mașină Bugatti era o perfecțiune tehnică în miniatură. La rugămintea lui Calcianu, Dubonnet-junior

i-a împrumutat una din cele două Bugatti. Convins că-şi poate arăta talentul şi priceperea sa, Calcianu s-a apucat de lucru. Era un om modest şi delicat. Tocmai de aceea a lucrat noaptea, departe de privirile ironice. Pentru un românaş, pripăşit în ţări străine, era o îndrăzneală prea mare ceea ce voia să facă.

Pe vremea aceea, despre aerodinamism nici nu se vorbea... Şi totuşi el se gîndise că pentru a obţine o viteză mai mare este necesar ca maşina să opună o rezistenţă cît mai mică aerului. A demontat tot ce era anexă exterioară, a acoperit cel de-al doilea loc... Şi iată ce-a mai făcut Calcianu: a înlocuit toate şuruburile înălţate ale caroseriei cu şuruburi îngropate, a acordat o atenţie deosebită pînă şi lustruirii vopselei, în vederea alunecării aerului şi a realizat un maximum de finisare aerodinamică!

Cu motorul pus la punct, tatonat şi reglat cu răbdare, cu o carburaţie pe care a adus-o la perfecţiune, i-a bătut pe piloţii oficiali ai lui Bugatti, sub privirile stupefiate ale acestuia. Ettore Bugatti era un om deosebit de orgolios; plin de ciudă, dar şi curios, s-a apropiat de Calcianu şi, după ce-a văzut transformările făcute de acesta, n-a putut să nu-l felicite.

— Şi l-a luat la el în uzină?

— Cu un om ca Jean nu se-ntîlnea el pe toate drumurile!

— Directorul fabricii de avioane I.A.R., din Braşov, i-a adus din Italia o Alfa-Romeo „pur sînge"... Calcianu se întorsese în ţară, deschisese un atelier şi dăduse faliment. Calcianu nu ştia să ceară bani. Era Alfa Romeo cu care alergase marele Nuvolari în „32" la „Mille Miglia". Maşina a fost ţinută aproape un an în vamă şi cînd a luat-o Calcianu avea chiulasa spartă, blocul ruginit... Era într-un hal fără de hal. A fost o muncă titanică pentru

Jean să pună la punct o mașină atît de pretențioasă și de complicată.

S-a prezentat cu ea la Marele Premiu al Belgradului și i-a bătut pe cei mai buni piloți francezi, germani, italieni. A fost cea mai frumoasă victorie a lui.

La cursă era prezent și Nuvolari. Recunoscînd mașina cu care alergase pe vremuri, nu i-a venit să creadă că, după șapte ani, mașina lui a fost capabilă de o asemenea performanță. Nu știa că Jean Calcianu era nu numai un mare pilot, dar și un mecanic, aș spune, de geniu. Și n-a fost singurul.

— Pe Marin Butculescu l-ați cunoscut ?

— Marin Butculescu... Te-ai gîndit la recordul Paris—București, nu ? Butculescu era un mecanic deosebit de ingenios. El transforma motoare pe care le perfecționa, obținînd cu ele performanțe cu adevărat uimitoare. Și nu numai în materie de motoare. Farurile și suspensia telereglabile, cu comandă de la volan, aplicate azi la unele mașini cu pretenții, sînt invențiile lui !

Dar să revenim, cum s-ar spune, la oile noastre. Ziceai că aveți la uzina voastră termică... Domnul Petre n-are cumva o bormașină electrică de mînă ?

— Nu, n-am văzut așa ceva la dînsul.

— Dacă ar avea, s-ar putea adapta la ea un cablu interior... Cum să-ți explic eu ?... Voi trebuie să pătrundeți în interiorul canalelor... Să pătrundeți cu ceva în genul bormașinilor din cabinetele dentare și tot cu freze de acest gen.

— Tata-i dentist !

— Ia vezi... Nemții spun *Hochglanzpoliert*. Adică „lustruire de înalt nivel", iar cu compresia faceți așa cum te-am învățat.

— Nu puteți să-mi împrumutați cumva o carte în care să se găsească toate acestea ?

Delly Crăsnaru zîmbi şi se întoarse spre biblioteca din spatele său.

— În toate se găseşte cîte ceva. Tot nu se găseşte în nici una.

— Dar despre motorul în doi timpi ?

— Despre motorul în doi timpi o să-ţi dau una pe care s-o pricepi mai uşor.

— Să n-aveţi nici o grijă, o învelesc frumos în copertă...

— Dac-aş avea vreo grijă nu ţi-aş împrumuta-o, spuse Delly Crăsnaru, scoţînd o carte nu prea groasă din raft. Sigur, se pot face multe modificări, dar ele necesită nu numai ateliere foarte bine utilate şi mecanici specialişti, dar şi concursul uzinei constructoare. Anumite piese... ceea ce ţi-am spus eu este deocamdată suficient. Şi mai dă-mi un telefon; dacă vă izbiţi de ceva necazuri, cheamă-mă !

XV

Discutînd data, ora şi locul convocării adunării de constituire a clubului sportiv DIMB, Radu propuse ca ea să aibă loc luni, ora 8 dimineaţa, la Mircea acasă. Şi argumentă de ce :

— Luni, pentru ca Sandu să aibă suficient timp să gîndească bine statutul...

— Proiectul de statut ! îi atrase atenţia Sandu. Statut o să fie după ce-l votăm.

— Da, ai dreptate. Ora opt, ca să ne rămînă timp şi pentru antrenament, iar la Mircea acasă, pentru că bunica n-o să ne deranjeze.

Băieţii fură punctuali şi Mircea îi conduse în camera sa.

— Hai, Sandule, să nu pierdem timp! îl grăbi Liviu.

Sandu venise cu un caiet, îl deschise şi luînd o înfăţişare gravă, începu să citească:

STATUTUL
CLUBULUI SPORTIV DIMB

„Clubul sportiv DIMB este o organizaţie obştească. Din ea poate să facă parte orice elev al Şcolii generale nr. 21, începînd din clasa a V-a".

— Stai, Sandule! îl opri Mircea. O să năvălească puhoi! Şi-or să vrea să conducă şi maşina!...

— Nu! Nu confunda echipajul cu clubul! Echipajul e echipaj, iar clubu-i club! *RB*-ul e al lui Radu... Ai răbdare şi-ai să vezi.

„Denumirea clubului a rezultat din alăturarea iniţialelor numelor membrilor fondatori"... N-am pus între paranteze pseudonimele de alergători, gîndindu-mă că pot interveni unele schimbări. Voi ce părere aveţi?

Băieţii se concentrară, neştiind ce să-i răspundă.

— Da, are dreptate Sandu, se hotărî Radu. Sînt pseudonimele noastre de alergători, nu de membri ai clubului.

— În regulă, Sandule! ridică Liviu mîna, arătînd că este de acord.

Ridică mîna şi Mircea, şi Sandu se aplecă din nou asupra caietului:

— „Pentru a deveni membru al clubului, elevul trebuie să cunoască bine prezentul statut, să se supună întocmai prevederilor sale şi să achite cu regularitate cotizaţiile de membru"...

— Bravo, Sandule! sări Liviu de bucurie în sus pe banapeaua lui Mircea.

— Club fără cotizaţii nu se poate! spuse foarte serios Sandu.

Pe Radu îl preocupa însă altceva :

— Sandule, eu cred că ar trebui să spunem de ce are clubul ca scop practicarea cartingului.

— Și eu m-am gîndit...

— Tata spunea c-o să capăt încă de copil reflexele necesare pentru a fi stăpîn, mai tîrziu, pe volan. Cînd vom fi mari, toți o s-avem mașini !... Și eu, și tu, și Mircea, și Liviu...

— Bineînțeles ! Eu strîng întîi bani de mașină și pe urmă mă-nsor ! spuse Liviu cu hotărîre.

— Și să trecem chiar așa „de copil" ? întrebă Sandu.

Radu stătu și se gîndi o clipă.

— Nu, scrie numai de reflexe ! Fă pe o altă pagină fraza, îi ceru Radu, arătînd spre caiet.

Sandu desfăcu caietul la mijloc ca să poată apoi detașa cele două foi pe care urma să le folosească pentru ciorna articolului. Începu să scrie, citind cu glas tare :

— Practicarea cartingului duce la elaborarea reflexelor necesare pentru stăpînirea și conducerea automobilului...

Liviu se ridică în picioare :

— Despre sînge rece nu spunem nimic ?

— Ce să spunem despre sînge rece ? îl întrebă Mircea.

— Cum ce să spunem ? Că-nveți să judeci cu sînge rece... Nu-ți trebuie sînge rece pe viraje ? ! Dacă ai fi judecat cu sînge rece, n-ai fi intrat, atunci, în Cornel Deciu ! îi aminti Liviu.

— Mi-a blocat drumul... A derapat, frînînd aiurea și mi-a blocat drumul ! se apără Mircea.

— Băieții spuneau c-ai fi putut să-l eviți... dacă trăgeai ușor de volan... Puțin, dar rapid... arătă Liviu mișcarea.

— Cînd să mai trag de volan, dacă el mă depășise și-mi blocase drumul la doi metri în față ? !

Radu îi opri, ridicînd mîna, în semn că vrea să vorbească.

— Are dreptate Liviu, să trecem „cu sînge rece". Și mai trebuie spus ceva și despre hotărîri, fu el de părere. Judeci repede și cu sînge rece... Și iei hotărîri.

— Așa-i ! îl aprobă Sandu. Recapitulă : „Practicarea cartingului duce la elaborarea reflexelor necesare pentru stăpînirea și conducerea automobilului, la capacitatea de a judeca rapid și cu sînge rece situațiile neprevăzute și de-a lua imediat hotărîrile cele mai potrivite". Și eu aș face un aliniat nou : „Practicarea cartingului te învață arta conducerii automobilului". De acord ?

Toți ridicară mîna în sus. Sandu continuă :

„Clubul sportiv DIMB este condus de către un birou format din trei persoane și de către secretarul clubului, care va fi în același timp și membru al biroului. Atît biroul cît și secretarul sînt aleși prin vot secret de către adunarea generală.

Adunarea generală alege, de asemenea, comisia sportivă, compusă din două persoane și pe casierul clubului".

— Trezorier se spune ! îl corectă Radu.

— Exact, își aduse Sandu aminte. „Și pe trezorierul clubului. În caz de abateri sau acte grave de indisciplină, împotriva celor vinovați se vor putea lua măsuri de sancționare.

Adunarea generală este convocată o dată pe an, pentru a dezbate activitatea desfășurată și a alege organele de conducere ale clubului DIMB."

Asta-i tot. Cred că n-a mai rămas nimic. Dacă mai aveți propuneri, poftim, îi invită Sandu.

— E bine, nu ? se uită Radu întîi la Mircea, apoi la Liviu. Amendamentele au fost introduse...

— Atunci să trecem la vot ! propuse Sandu. Mircea, fă bilețele !

— Ce rost mai are să votăm cu bilețele cînd am fost de acord cu fiecare articol în parte ? ! gesticulă Liviu, ridicîndu-se.

— Mai potolește-te cu mîinile astea că erai să-mi scoți ochii ! îl apostrofă Radu, frecîndu-se la sprînceana pe care o atinseseră, din greșeală, degetele lui Liviu.

— E prevăzut în proiectul de statut vot secret ? Vot secret facem, nu vru Sandu să cedeze și, rupînd din caiet o filă, o împături în părți egale.

Mircea aduse un cuțit cu care Sandu tăie hîrtia și tot el scrise *buletinele de vot*, trecînd pe rîndul de sus cuvîntul „Da", iar pe cel de jos „Nu".

Votară, deschizînd pe rînd ușa dulapului de haine și aruncînd înăuntru bilețelele. La deschiderea *urnei*, fură înregistrate patru voturi „Da".

— Deci în unanimitate, spuse Sandu și continuă : trecînd la propuneri, v-aș recomanda următoarele : deoarece, pînă una-alta, noi sîntem și membri ai clubului și ai echipajului, aș zice ca din birou să facă parte : Radu, Mircea și eu, iar secretarul clubului să fie Radu, care-i șeful echipajului. În comisia sportivă v-aș propune pe Radu și Liviu.

— Eu îl propun pe Mircea ca trezorier ! se ridică Radu. De la înființarea echipajului a ținut socotelile, cine și cît a cheltuit pentru benzină și ulei... Liviule, tu ai cumpărat trei litri de benzină și uitaseși de ei... Mircea însă își notase. Și-ai mai cumpărat odată doi litri și tot ai uitat. Cel mai bun pentru trezorier este Mircea, spuse Radu cu hotărîre.

— Și eu îl susțin ! ridică Liviu mîna.

Liviu sperase în secret că va fi ales în birou, dar după ce Sandu îl propuse în comisia sportivă, își spuse că n-are de ce să fie nemulțumit, ci dimpotrivă, comisia sportivă va fi compusă numai din Radu și el.

Întîi se desfășură votarea biroului, apoi a secretarului, a comisiei sportive și, în cele din urmă, a trezorierului. Propunerile lui Sandu fură acceptate, nu se înregistră nici o surpriză.

XVI

În scrisoarea pe care mama lui Radu o primise de la soț erau și cîteva rînduri adresate fiului său :

Radule,

M-ai rugat să fiu de acord cu consimțămîntul pe care ți l-a dat mama pentru licența de alergător. Bine, sînt de acord. Dar, drept să-ți spun, am stat puțin pe gînduri... Știi foarte bine că la școala la care ai să mergi din toamnă, profesorii nu te cunosc și ai auzit și tu cît sînt de severi. Tot în anul ăsta ai să dai și examen pentru liceu. Un examen hotărîtor pentru tine. Mi-ai arătat pînă acum că nu trebuie să mă îndoiesc de tine. De aia am și fost de acord cu licența.

Te sărută,

Tata

P.S. Mi-ai scris cum ați schimbat voi segmenții. Mi-a plăcut cum i-ați schimbat. Eu ți-am explicat cum lucrează ambreiajul și de ce e nevoie de el, deci n-ar strica să-l desfaci, să vezi cu ochii tăi cum și de ce.

După-amiază, Radu le povesti băieților despre răspunsul primit și le spuse ce-l sfătuise tatăl să facă.

Mircea hotărî să nu piardă momentul :

— Cilindrul ! Neapărat trebuie să dăm încă o dată afară cilindrul !

— Parcă erai împotrivă ? îl privi Radu mirat. Mircea rămase tăcut și Radu reconstitui situația : A propus Liviu, Sandu a fost pentru, iar tu te-ai opus.

— Pentru că nu mi-am dat seama de importanța lucrării ! nu mai putu Mircea să evite un răspuns.

— Cum adică nu ți-ai dat seama ? Cînd singur ai spus...

— Nu mi-am dat seama, îl întrerupse Mircea, dar Radu continuă :

— Sandu te-a întrebat : „Bine, te opui, da' de ce ?" Iar tu ai spus că mașina a devenit foarte *nervoasă*. Nervoasă prin înlocuirea segmenților și cu cît umbli mai puțin la motor, cu atît e mai bine.

— Iar eu i-am spus „Cunosc citatul ăsta !" interveni Sandu în discuția celor doi.

— Vii acum cu povești că nu ți-ai dat seama ! ... se supără Radu.

— Pentru că așa este ! nu se lăsă Mircea.

— Radule, interveni din nou Sandu, este adevărat că Mircea și-a motivat împotrivirea ... Dar tot atît de adevărat este că lustruirea galeriilor de admisie și evacuare trebuie făcută !

— Lustruirea nu-i suficientă ! spuse Mircea, sigur pe el. Trebuie majorate canalele, de *umblat* la raportul de compresie ...

— *Umblat* la compresie ? Și cum ai vrea tu să *umbli*, la compresie ? îl luă de data aceasta Sandu din scurt.

— Spune-mi tu, mai întîi, cum vrei să lustruiești galeriile ! îi ceru Mircea.

— Cum se lustruiește o galerie ...

— Cum ?

— Ce vrei, să-ți descriu exact operația ? Imaginează-ți și singur ... dacă nu ți-e prea greu ... fu răutăcios Sandu. Imaginează-ți și singur cum se poate lustrui un canal !

— Să zicem că nu pot. Liviu a propus să lustruim canalele, cum a făcut Petre Cristea, iar tu l-ai susținut. Nu mie, spune-ne la toți cum ai fi executat operația !

— Spune, Sandule ! îl îndemnă Liviu.

— Eu spun ... făcu agasat Sandu, dar e la mintea oricui.

— La mintea mea poate nu-i ... zîmbi Mircea ironic.

Sandu nu-l luă însă în seamă.

— Cumpărăm cîteva coale de smirghel și mai gros și mai subțire... Ultima coală trebuie să fie foarte fină. Înfășurăm fîșii de coală pe deget și frecăm pînă scoatem un lustru perfect. Ca oglinda! se ambală Sandu.

— Și-năuntru? îl aduse Mircea la ce dorea el.

— Unde înăuntru?

— Cum unde înăuntru?! Pe interiorul canalelor! Cu degetul poți să pătrunzi numai în gura canalului! Da-n interior? Interiorul n-are importanță după tine?! Gazele nu trebuie să alunece și pe interiorul canalelor?! Pe interior n-are importanță dacă alunecă bine sau nu?!

Sandu rămase tăcut. Era evident că Mircea are dreptate. Nu spuseră nimic, nici Radu, nici Liviu; îi uluise puțin bombardamentul la care fusese supus mecanicul lor șef.

— Și doar cu lustruirea nu facem nimic! sublinie Mircea. E un ajutor pentru gaze... Alunecă ceva mai bine... Cînd am dat afară cilindrul, cred c-ați văzut și voi niște buburuze pe canale. Canalele sînt zgrunțuroase, mai ales în interior!

— Le-ai pipăit tu ș-ai văzut că-s zgrunțuroase?! rîse Sandu. Cilindrul nu fusese decît în mîna lui, nu, nu umblase nimeni cu cilindrul în afară de el!

— E normal să fie zgrunțuroase! Din turnare! Mircea continuă, pentru că abia acum putea să pună în evidență cele aflate: Pe canalele astea circulă amestecul de benzină și aer. Numai că vîna de amestec aleargă pe un drum zgrunțuros care îi reduce mult din viteză. Pur și simplu, îi frînează înaintarea! Pe suprafața zgrunțuroasă a pereților și mai ales în dreptul buburuzelor rămase din turnare se formează niște vîrtejuri. Ca vîrtejurile de praf aproape.

— Turbioane! găsi Radu un termen mai tehnic.

— Exact, turbioane! Și-n loc să-nainteze, o parte din amestec se-nvîrte pe loc. Umplerea cilindrului este înce-

tinită și se face incomplet. Deci, forța exploziei este mai slabă, deci și forța motorului...

Sandu stătu puțin să se gîndească. Așa era. Dar de unde știa Mircea toate acestea? Nu scosese un cuvînt atunci cînd el explicase cum lucrează motorul în doi timpi.

Radu și Liviu erau la fel de uimiți. „La naiba"! își spuse Liviu, Mircea e într-adevăr un mecanic! A găsit undeva și-a citit! Șlefuirea canalelor nu era sarcina lui, Radu i-o dăduse lui Sandu. Și cînd colo, Mircea... El, Liviu, de ce n-ar fi putut să știe toate acestea?! Mamă, ce surprinși ar fi rămas băieții! El ajutor de mecanic... Chiar... Data trecută i-a înnebunit Sandu... Acum Mircea l-a pus jos pe Sandu... Și nu numai cu lustruitul! A zis și de majorarea canalelor, de raportul de compresie...

— Nu mai vorbesc de coturile bruște, tăioase... continuă Mircea. Trebuie polizate. Ca și marginile găurilor.

— Cu ce să le polizezi? îl întrebă repede Sandu, dîndu-și seama că o asemenea operație era imposibil de executat, din cauza îngustimii canalelor...

— M-am gîndit eu... Cu pietrele de polizor de la tata. Ne ducem cu cilindrul la laborator... Au o mulțime de pietre cu care șlefuiesc dinții de metal. Perii circulare de sîrmă. Șaibe cu pîslă pentru lustruit... Băgăm bormașina pe canale, pîn' le facem oglindă!

— Așa da, fu nevoit Sandu să recunoască.

— De ce n-a făcut însă uzina toate astea? De ce-a lăsat canalele neșlefuite? se întrebă contrariat Radu.

Aceeași întrebare i-o pusese și Mircea lui Delly Crăsnaru și el știa ce să-i răspundă lui Radu.

— Toate uzinele din lume lucrează așa. La o producție de serie... Cîți oameni îți trebuie să ia fiecare cilindru la mînă?! Să polizeze coturile, să șlefuiască canalele...

— Da, e-o treabă migăloasă, recunoscu Radu.

— Dar la raportul de compresie cum vrei să umbli? îl încolţi Sandu, fiind sigur că Mircea nu se va putea descurca într-o asemenea problemă complicată şi grea. În cartea pe care o avea Sandu, se vorbea că poate fi modificat raportul de compresie, dar nu se spunea cum.

Mircea descrise operaţia aşa cum o aflase de la Delly Crăsnaru, şi Radu, pentru a nu arăta cît de tare îl uluise surpriza pe care le-o pregătise tuturor Mircea, trecu la hotărîri:

— Sandule, cele propuse de Mircea mi se par interesante. Uite, ai zece zile la dispoziţie ca să studiezi aceste soluţii.

— Eu mă oblig să le şi execut! interveni Mircea. Am vorbit cu tata pentru polizare şi şlefuire... Oglindă facem canalele!

— Radule, eu aş vrea să-mi încredinţezi mie camera de ardere şi calota pistonului, îl rugă Liviu pe şeful său de echipaj! Şi te rog să ai încredere că vor fi ca oglinda!

— De acord. Mai întîi, însă, să studieze Sandu soluţiile propuse de Mircea. Aici nu mai e vorba să schimbi nişte segmenţi vechi cu alţii noi... cu segmenţi originali, livraţi de fabrică... Aici e vorba să aducem unele modificări la ce-a făcut fabrica!

— Cu şlefuirea canalelor Mircea are dreptate, spuse Sandu. Fabrica n-are cum să şlefuiască canalele de la fiecare cilindru!

— Petre Cristea n-a şlefuit singur galeriile de admisie şi evacuare ale Fordului său?! Şi era un Ford de 8... îl susţinu Liviu şi în aceeaşi clipă avu revelaţia unei idei.

A doua zi îi telefonă lui Petre Cristea, îl rugă să-l ierte că-l deranjează din nou, şi îi spuse că primise de la şeful său de echipaj sarcina de a executa lustruirea camerei de ardere, a calotei pistonului, iar celebrul alergător îl învăţă ce şi cum trebuie făcut.

„Dar asta în ajunul cursei! În ajunul antrenamentelor oficiale! ţinu Petre Cristea să sublinieze. La motoarele

în doi timpi, oricît ai lustrui, calamina tot se depune, din cauza uleiului din amestec. Uleiul nu arde complet şi se transformă în zgură, căptuşeşte camera de ardere, înrăutăţind răcirea chiulasei, înfundă galeria de evacuare...“

XVII

La începutul săptămînii, veni şi ziua mult aşteptată a căştilor de alergător. În după-amiaza precedentă, sora lui Liviu fusese la Mircea acasă, părinţii acestuia îi dăduseră banii pentru casca promisă şi a doua zi dimineaţa, conduşi de Ada, băieţii se prezentară la magazinul de articole sportive.

Pregătită de băieţi, Ada ceru mai întîi pentru Sandu o cască roşie, aşa cum stabiliseră ei să fie ambele căşti. Dar cînd Radu şi apoi Mircea probară şi ei casca, aceasta se dovedi mult prea largă, cu toate că amîndoi îşi puseseră, înainte de a o îmbrăca, cîte o bască pe cap.

— Nu se poate ! protestă vînzătorul. Pentru băieţi vă dau o cască mai mică.

Norocul a fost că Radu şi Mircea aveau măsuri foarte apropiate şi îmbrăcînd casca acestora, Liviu se declară mulţumit.

— Da, merge, spuse el încercînd-o dacă nu se mişcă prea tare pe cap. Mai am o bască acasă. Dacă o să fie nevoie, o s-o pun dedesubt şi pe ea. Merge, merge. E bună.

Vînzătorul se cam strîmbă, dar Livu nu-i dădu nici o atenţie. „Uite-al naibii ?! Pe banii mei îmi aleg ce-mi place mie, nu lui !“ îşi spuse Liviu în gînd şi trecu la oglindă. Privindu-se cum îi stă casca, auzi parcă motorul : Arrrrr-arrrrrrr-arrrrrrrrrr !

— Perfect ! exclamă Liviu și, scoțînd casca, o puse pe tejghea, lîngă cea a lui Sandu. Astea două, se adresă el vînzătorului.

Ada achită bonul la casă, i-l dădu vînzătorului și acesta vru să împacheteze căștile în hîrtie.

— Nu-i nevoie ! îl opri Liviu. Le luăm și așa.

— Da, da, îl aprobă Radu. Le ținem de curea.

— Da, e mai comod așa, îi explică Sandu vînzătorului, în timp ce Mircea și Liviu luau căștile, prefăcîndu-se a nu înțelege zîmbetul cu subînțeles al vînzătorului.

Ieșiră gravi din magazin, urmați de Ada, de Radu și de Sandu.

— Ziceai că mai ai niște treburi prin oraș ? se întoarse Liviu spre Ada. Noi ne ducem direct la uzină, iar de acolo pe pistă. Îți mulțumim frumos, la revedere ! o puse el în fața faptului împlinit.

După ce se îndepărtară de Ada, Liviu le propuse băieților :

— Să le pictăm chiar acum ! Mergem la mine și ieșim pe circuit avînd căștile gata pictate !

Radu nu-l văzuse încă pe Liviu desenînd și el rămase uimit de viteza cu care acesta schiță pe suprafețele căștilor, întîi emblema, în față, apoi, pe părțile laterale, cîte un fanion de start cu binecunoscuta tablă de șah.

— O dungă sau două dungi albe pe mijloc ? întrebă Liviu, răsturnînd casca. Eu aș face două.

— Două, aprobă Radu.

— Două dungi late de un centimetru aproape, nu ? și Liviu începu să traseze liniile dungilor, pornind de deasupra emblemei și terminîndu-le în marginea din spatele căștii.

— Liviule, în spate lași gol ? îl întrebă Radu deodată, luînd cealaltă cască în mînă.

— Avem dungile !

— Altceva nu mai pui ?

— Nu, ar fi prea încărcat...

— Ce-ar fi să scoţi iniţialele din emblemă şi să scrii mare, deasupra emblemei, DIMB? îi sugeră Sandu.

— Cum poţi să modifici o emblemă?! sări Mircea ca ars.

— Nu modificăm nimic! O să lipsească iniţialele din emblemă... Dar în schimb o s-avem scris mare numele clubului deasupra emblemei.

— Sandule, şi eu aş vrea scris numele clubului, poţi însă să-l scoţi din emblemă?! Rămîne loc gol... Ce faci, Liviule? se întrerupse Radu întorcîndu-se spre acesta. Liviu începuse să şteargă de pe cască emblema.

— O să vedeţi.

Schiţă ceva mai sus, pe faţa căştii, scutul emblemei, desenă volanul de curse, laurii de sub el, iniţialele clubului, cu litere ceva mai mici decît înainte. În schimb, sub scutul emblemei, între aceasta şi marginea căştii, scrise mare: DIMB.

— Fain! exclamă Radu.

— Extra fain! întări Mircea.

— Îţi place, Sandule? îl întrebă Liviu.

— Da, e mult mai bine decît am propus eu. Numele clubului se întinde pe orizontal, apoi pe verticală, se ridică emblema şi-n continuarea ei dungile albe.

Foarte frumos!

— Şi există şi-o semnificaţie, dacă vreţi, spuse Liviu. Numele clubului apărat de scut, în interiorul căruia e un volan de curse; un volan de curse cu lauri sub el!

— Este, Liviule! rîse bucuros Radu.

— Da, cum am propus eu, numele clubului rupea puţin arhitectura compoziţiei, recunoscu Sandu.

Liviu zîmbi:

— Exact!

Modifică şi desenul de pe cea de-a doua cască şi trecu la culori. Cînd volanul ieşi, cu tot cu spiţe, în relief, ca şi cum ar fi fost un volan de curse în miniatură,

nituit acolo pe bronzul patinat al scutului, Radu nu se mai putu abține :

— Zău dacă nu ești un mare artist !

Ajutat de Liviu, Radu demontă, într-o după-amiază, ambreiajul. Plăcile nu prezentau o uzură prea mare, în orice caz nu una îngrijorătoare și el le montă la loc. E adevărat, lucrurile se desfășurară ceva mai greu decît la demontare, dar în cele din urmă totul se sfîrși cu bine.

Execută în termen și Sandu sarcina sa. Susținu toate soluțiile propuse de Mircea, ca și modalitatea tehnică a rezolvării acestora, dar Radu ezita să ia o hotărîre ; cuvîntul „modificare" năștea în el o alarmă secretă. Nu se opuse direct, ca nu cumva băieții să creadă că o face pentru că mașina este a lui și că îi este teamă să nu se strice cumva. Și lui îi era într-adevăr teamă. În același timp, însă, dorea din tot sufletul să pregătească cît mai bine mașina, pentru ca echipajul *RB*-ului să poată concura de la egal la egal cu alergătorii de la „34".

— Cei de la „34" trebuie să sosească azi-mîine, spuse Radu. O să vedem cum se comportă *RB*-ul în comparație cu mașinile lor . . .

— Ce să mai vorbim, interveni Liviu, mașinile lor sînt mai tari !

— Nu se știe dacă nu vin cu ele *obosite !* Au *tras* în tabără în fiecare zi de mașini . . . și n-au avut ateliere la dispoziție, ca aici.

— Într-adevăr, poate le aduc hîrbuite . . . își făcu Mircea speranțe.

Alergătorii de la „34" nu-și făcură însă apariția pe circuit nici a doua zi, nici a treia . . . În a cincea zi se produse un eveniment la care băieții nici nu se gîndiseră măcar. Tatăl lui Radu se întorsese de pe șantier, sindicatul întreprinderii îi oferi bilete de odihnă la mare și el hotărî să intre imediat în concediu.

Radu dădu îndată alarma. Auzind fluieratul său, băieţii apărură speriaţi la ferestre şi, văzînd semnul de stare excepţională, sosiră într-un suflet la capătul aleii Rozelor.

— S-a dus în vînt totul, mîine plecăm pe litoral!

Sandu, Mircea şi Liviu îl priveau amuţiţi.

— Da, oftă Radu. Seria începe vineri, însă tata vrea să stăm cîteva zile la un văr în Constanţa. Nu ştiu ce l-a găsit cu vărul ăsta al lui, cînd avem bilete la Neptun?!... Vii c-o familie întreagă, buluc peste om!... Cică mereu i-a scris să vină la el. Are apartament de trei camere... Nu ne trebuia nouă să ne trambalăm la Constanţa!

— Atunci plec şi eu la bunici, spuse Sandu cu hotărîre în glas.

— Şi tu pleci? nu-i veni lui Liviu să creadă.

— Plec. Dacă pleacă Radu şi eu plec.

— Hai la uzină! îi chemă Radu. Să hotărîm ce trebuie hotărît.

— Sîntem în aer, domn' Petre! Radu pleacă la mare..., îl informă Liviu în grabă pe mecanic, în timp ce se îndrepta spre firida unde îşi reluase locul carnetul de bord al *RB*-ului.

— Nu zău? zîmbi în sinea sa domnul Petre, ridicîndu-şi ochii de pe ziar.

Liviu nu mai avu timp să-i spună la ce grave consecinţe putea să ducă această veste neaşteptată şi zbură pe uşă afară. Nu ştia ce va hotărî Radu, dar bănuia ce tragedie urma să se întîmple cu echipajul lor.

Băieţii îl aşteptau tăcuţi. Se aşeză pe bancă alături de Mircea. Radu oftă din greu, îşi sprijini fruntea de palmă şi, privind cu încruntare în jos, spuse încet:

— Nu există altă soluţie decît să suspendăm antrenamentele pe timp de trei săptămîni. Dar nu şi pregătirile! Eu şi Sandu plecăm din oraş, rămîneţi voi doi. Şi Radu se întoarse spre Mircea şi Liviu. Trebuie să aflaţi ce

se-ntîmplă cu cei de la „34“ ! Poate s-au întors cu mașinile hîrbuite și-acum stau să le repare în ateliere...

— Toate hîrbuite ? C-o mașină, două, ar fi apărut ei pe circuit, interveni Sandu.

— Radu poate să aibă dreptate, spuse Liviu. N-or fi toate hîrbuite, da' *Il commendatore* a hotărît revizia generală a mașinilor și stau cu toții în atelier ! Ați văzut ce disciplină-i la ei ? Cînd spune *Il commendatore* ceva...

— Da, da, îl susținu Mircea, nu-i exclus să-și revizuiască mașinile pentru concurs !... îi avertiză el.

Rămași singuri, Mircea și Liviu făceau de două ori pe zi, o dată dimineața, a doua oară după-amiaza, drumul pînă la pistă, însă fără nici un rezultat. Insistară cu încăpățînare. Era și dorința de a se informa în legătură cu starea mașinilor acestora, dar și nevoia, pe care ei începură s-o simtă tot mai acut, de a vedea pe cineva alergînd, de a auzi din nou zgomotul de motoare.

— Să mergem la școala lor să vedem ce naiba se-ntîmplă ! propuse Liviu într-o zi. Ăștia lucrează în ateliere, v-am spus eu !

Mircea se declară de acord și porniră spre strada Răzoare, unde se afla, gard în gard cu Uzina de Mașini Grele, Școala generală nr. 34.

În curte — nimeni. Nici un zgomot nu venea de nicăieri. Ocoliră clădirea și, dînd cu ochii de geamurile de la subsol, se repeziră la ele. Da, într-adevăr, aici se găseau atelierele despre care le povestise Sandu. Trecură de la un geam la altul, privind înăuntru prin pîlnia mîinilor. Bancuri de lucru, strunguri, freze...

— Uite mașinile ! exclamă Mircea.

Liviu veni la fereastra acestuia și încercă să deslușească, în întunericul camerei, conturul mașinilor.

— Uite-le jos, între bancurile de lucru ! îi ajută Mircea să le repereze.

În camera de alături mai numără vreo patru mașini...

— Cum s-au întors din tabără, le-au băgat înăuntru și gata...

— Da, au suspendat și ei activitatea sportivă, spuse Mircea cu părere de rău.

— Asta mai lipsea!

Băieții se mîngîiau acum cu vizitarea în fiecare zi a *RB*-ului. Mircea ridica ușor covorașul, se uitau amîndoi la motorul tăcut, înțepenit, trist și el de atîta ședere, și așezau cu grijă covorașul la loc.

Într-o zi, însă, întorcîndu-se de la un film, văzură un tînăr meșterind ceva la motorul motocicletei sale. Se opriră, asistîndu-l cu atenție și din siguranța cu care acesta demonta *platinele* sistemului de aprindere, își dădură seama că trebuie să fie foarte priceput.

Motociclistul le remarcă prezența, nu spuse nimic, își văzu în continuare de lucru și doar atunci cînd Liviu puse mîna pe lanț intră în vorbă cu ei:

— Toate motocicletele în doi timpi sînt cu tracțiunea pe lanț, le explică el. Și chiar la cele în patru timpi a cam dispărut aproape axul cardanic.

Liviu știa toate acestea, pe el nu lanțul în sine îl intrigase, ci vaselina compactă care îi acoperea zalele. Cea folosită de ei se scurgea de la primul tur de pistă de pe zalele lui și era bună doar să adune praf între role, ca să le macine cît mai curînd.

— Ce vaselină e asta? îl întrebă el pe tînăr, arătîndu-i degetul murdar, cu care „probase" lanțul.

— Nu-i vaselină, puștiule! Seu de oaie amestecat cu grafit.

— Seu de oaie? Amestecat cu grafit? se miră Liviu. Cum vine asta?

— La bicicletă nu se-ncălzește lanțul prea tare, merge și cu vaselină, fără probleme!

— Nu, noi avem o mașină... un cart, tot cu tracțiunea pe lanț. Azi îl ungi, azi nu mai e vaselină pe el!

— Așa? pricepu tînărul. Și te pomenești c-alergați și-n curse?

— Alergăm. Cum l-ați uns cu seu de oaie? reveni Liviu la ceea ce îl interesa. Seu de oaie amestecat cu grafit? Cum ați făcut? Nu ne-nvățați și pe noi? Și de ce seu de oaie!

— Pentru că are un punct de fierbere foarte înalt... De aia nici nu se scurge de pe lanț, oricît s-ar încălzi lanțul. Cînd a intrat între role, acolo rămîne! Aveți însă grijă... Mare grijă... îi făcu atenți tînărul. Grijă mare cum umblați cu seul fierbinte! Arsura cu untură e fleac, pe lîngă arsura cu seu!

— Și grafitul de ce?

— Grafitul ajută la ungere.

— Da' de unde facem rost de seu? se întrebă Liviu.

— Și de grafit! adăugă Mircea, pe gînduri.

— Grafit se găsește la *Chimicale*, iar seu... Vorbiți la o măcelărie... Stați, că vă dau eu... Tot vînd motocicleta la toamnă, și tînărul se îndreptă spre intrarea în bloc.

— Ai văzut cîte secrete tehnice sînt? Cine s-ar fi gîndit la seu de oaie?! gesticulă Mircea uimit.

— Preparat cu grafit! Praf or să rămînă Sandu și Radu!

— Tu vrei să umblăm la mașină? întrebă Mircea cu teamă.

— De ce la mașină?! Scoatem siguranța lanțului și-l tragem afară, atît.

— De pus e mai greu...

— Îl punem noi!...

Tînărul se întoarse curînd, aducînd cu el un ceaun.

— Luați-l cu tot cu ceaun'! Ce să mai fac cu ceaunul?!

Liviu luă repede ceaunul de toartă.

— Mulțumesc mult ! Mulțumesc foarte mult ! spuse el, retrăgîndu-se cu spatele.

— Chiar acum băgăm lanțul în seu ! îl asigură Mircea pe motociclist.

— Să țineți seama de ce v-am spus ! îi avertiză acesta foarte serios.

Liviu și Mircea dădură din cap în semn că așa vor face și se grăbiră să plece. La un asemenea noroc cine s-ar fi putut aștepta ?.! ! Seu gata preparat cu grafit !

Zburau, nu alta, spre casă, mînați de dorința de-a executa cît mai grabnic întreaga operație. Să rezolvi odată pentru totdeauna problema ungerii lanțului era treabă, nu glumă !

— Paf vor rămîne și Radu și Sandu ! spuse Liviu, imaginîndu-și cît de uimiți se vor uita aceștia la lanț.

— Nu le spunem nimic ! O să observe imediat că altfel e lanțul. Să vedem, o să poată ghici despre ce-i vorba ?

— Cum o să poată ghici ? ! Fantastic cîte secrete are mecanica asta !

— Daaa ! îl aprobă Liviu. Crezi că cei de la „34“ știu de seu de oaie amestecat cu grafit ?

— Nuuu ! Cum o să știe ? ! Ce, nu m-am uitat eu la lanțurile lor ?

— Și nici nu le spunem nimic ! Ăsta-i secret tehnic !

În după-amiaza aceleiași zile, întorcîndu-se de la serviciu, tatăl lui Liviu își anunță familia : „La 10 august putem pleca în turul României“. În turul României, cînd Radu și Sandu urmau să se-ntoarcă ! Radu, în 15 august, iar Sandu chiar cu o zi mai devreme, așa cum fusese calculat de ei toți, cu calendarul în mînă !

Liviu lăsă cu limbă de moarte lui Mircea :

— Sarcina lustruirii camerei de ardere și a calotei pistonului este a mea ! Spune-i lui Radu că-l rog foarte mult să respecte întocmai ce-a hotărît ! Eu am găsit soluțiile tehnice, eu le aplic ! Mai ales c-am pisat și coajă

de nucă și sîmburi de caise, după ce i-am uscat pe balcon! Am să aduc și lemn moale de brad din turul României...

La întoarcerea lui Radu și-a lui Sandu, *RB*-ul fu scos din trista sa înțepenire, amuțit atîta vreme, motorul își făcu auzit din nou glasul — e drept — tuși zdravăn de cîteva ori, apoi urcă armonios, fericindu-i pe băieți cu divina sa melodie.

Dar lucrurile nu se petrecură deloc așa cum și le imagina Liviu acolo, departe de ei.

Ca să se fortifice, părinții îl duseseră aproape în fiecare an la mare, Liviu învățase să înoate, îi plăcuse mult și înainte joaca cu valurile, acum însă făcea adevărate excese, provocînd mereu supărarea părinților. Ada venea după el, îl scotea cu forța din apă, Liviu rămînea cincizece minute pe plajă și cînd se credea neobservat fugea iar înapoi. Fiecare val era un adversar sau un viraj, le întîmpina pieptiș, nu rareori se întîmpla ca un val mai puternic să-l răstoarne; pe el nu-l speriau însă *ieșirile în decor*.

Apoi, cînd *R 16-ul* lor începu să străbată frumusețile țării, suferința lui crescu și mai mult. Asfaltul șoselelor îi aducea mereu în minte pista circuitului „Jean Calcianu", pe al cărui traseu se desfășura o bătălie continuă, iar *RB*-ul făcea adevărate minuni. O lună de antrenamente, în condiții de curse, era o pierdere ireparabilă. După opt zile de antrenament, Petre Cristea cîștigase Nürburgring-ul! Nürburgring-ul!...

Numai că alergătorii de la „34" nu apăruseră pe circuit decît în duminica premergătoare deschiderii cursurilor. Liviu sosise sîmbătă seara, alergase să-i caute pe băieți și, a doua zi, la ora 9, era pe circuit, împreună cu Radu, Sandu și cu Mircea. Acesta din urmă nu avusese de înfruntat nici o greutate cu concediul părinților săi, care și-l petreceau întotdeauna iarna, la munte, cînd Mircea intra în prima vacanță a anului.

XVIII

Radu avusese dreptate : mașinile celor de la „34“ se dovediră destul de obosite, se defectau pe traseu și nici *suflu* nu mai aveau ca înainte. În orice caz, băieții din echipajul *RB*-ului nu numai că îi uluiseră cu căștile lor, care, pictate de Liviu, produseseră o mare impresie, dar acum puteau lupta cu aceștia, dacă nu cot la cot, de încheietorii plutoanelor tot se țineau. Și încă destul de strîns, talonîndu-i din spate.

Se dusese vremea cînd erau bătuți cu două ture și mai bine. Cu noii segmenți, *RB*-ul era altă mașină și Mircea îl depăși chiar pe Andrei Ungureanu cînd, pe linia dreaptă de la *Hunaudieres*, motorul acestuia începu să *tușească*. Trecu pe lîngă el *trăsnet*, schimbînd în a patra.

— Dacă mai *preparăm* și motorul, îi ucidem ! fu el de părere, după ce alergările luară sfîrșit.

— Categoric, îl susținu Radu. L-am dublat pe *Jean Pierre Beltoise* de nu s-a văzut !

Duminică dimineața apăru în parcul închis și Victor Fericeanu, secundul lui *Il commendatore*. Se urcă la volanul mașinii lui Paul Avram și, cum plecările aveau loc neorganizat, fiecare înscriindu-se din parcul închis direct pe circuit, așteptă grupul de alergători și făcu împreună cîteva tururi, în forță.

Reveni în parcul închis vădit plictisit și înapoindu-i lui Paul mașina, văzu casca din mîinile lui Sandu.

— Faină cască ! exclamă el și o luă să o examineze mai bine. V-ați făcut și emblemă ?

— Emblema clubului nostru ! spuse Sandu cu mîndrie.

— Club ?

— Da, Clubul sportiv *DIMB*

— Aaa, asta înseamnă DIMB. Sună frumos : DIMB... NIMB...

Sandu rămase tăcut, gîndindu-se cu surprindere că cei de la „34“ nu povestiseră nimic despre club secundului lor, deci nici profesorul Panait nu aflase nimic...

— Intrăm în campionat, făcu grav Liviu.

— Zău ? Înseamnă că v-ați pregătit serios ? !

— Toată vara. Ne-am scos și licențe de alergători...

— Și mașina ?

— La mașină mai avem cîte ceva... de făcut...

— Ce ?

— Mașinile băieților au *obosit*, sau mi se pare mie ? evită Sandu să răspundă, pentru a nu dezvălui secretele echipajului lui.

— Nu obosite, dărîmate ! Am scos untu' din ele în tabără ! Le băgăm săptămîna asta în revizie generală.

— Și-o să aveți timp pînă la 17 octombrie să le faceți și rodajul și tot ? se miră Sandu.

— Lăsăm toleranță ceva mai mare la pistoane. În 17 e concursul... Cel tîrziu în 5 octombrie trebuie să fim gata cu ele.

Într-adevăr, săptămîna următoare cei de la „34“ nu mai apărură pe circuit și băieții hotărîră să treacă la fapte. Acum însă ei nu mai aveau decît foarte puțin timp la dispoziție : două-trei ore, după ce se întorceau de la școală, ca apoi să se apuce de lecții. Era un an cu un examen hotărîtor pentru ei și tocmai de aceea tatăl lui Mircea, care în vară se arătase dispus să-i ajute la șlefuirea galeriilor cilindrului și a canalului de transfer, acum se opuse.

— Tăticule, notele vor arăta dacă într-adevăr cursele sînt mai importante pentru mine, decît școala așa cum ai spus că ți-i teamă. Și tu ai oricînd puterea să-mi interzici să mă mai duc la mașină !

Discuțiile pe această temă mai durară cîteva zile, zile trăite de întregul echipaj într-o maximă încordare și, în cele din urmă, tatăl lui Mircea cedă.

Băieţii demontară chiulasa şi constatară cu surprindere că un strat subţire de calamină se şi aşezase pe ea. În aceeaşi situaţie se găsea şi capul pistonului.

— Vedeţi, dacă suprafeţele ar fi lucioase, zgura nu s-ar fi putut prinde de ele ! spuse Liviu, încercînd să zgîrie cu unghia calamina de pe calota pistonului.

— Tot se depune, oftă Sandu. Însă mult mai greu.

— Ca la pereţi, găsi Liviu un termen de comparaţie. Pereţii stropiţi în calcio se murdăresc mult mai uşor decît cei netezi. De pe cei netezi praful alunecă, gesticulă el.

Apoi Sandu demontă şi blocul-cilindru şi, după ce aşeză garnitura cu grijă lîngă cea de chiulasă, se uită cu atenţie la galeriile acestuia, ca să-şi dea seama *pe viu* ce va fi lustruit şi ce majorat.

— Ia vino, Radule, încoace, îl chemă el.

Ţinea cilindrul în lumină şi cînd Radu veni lîngă el, i-l înmînă cu grijă.

— Uită-te bine şi spune-mi ce vezi !

Radu examină pereţii cilindrului, dar nu văzu nimic deosebit. Erau netezi, lucioşi . . .

— Uită-te bine ! insistă Sandu.

Mircea nu mai putea de curiozitate şi făcîndu-i semn lui Sandu îl întrebă din priviri : „Ce-i ?".

— Un moment ! îi răspunse acesta.

— Zău dacă văd ceva ! se necăji Radu.

— Uită-te la fereastra de evacuare a gazelor !

— Da, mă uit, spuse Radu şi se sperie : Cum, asta-i zgură ? ! Extraordinar ! Exact de culoarea cilindrului şi tot aşa de lucioasă ca şi pereţii ! Am văzut eu că cealaltă fereastră-i pătrată, iar asta de un format curios . . .

— Ei, imaginează-ţi şi tu cît de chinuit ieşeau gazele arse afară !

— Aproape că n-aveam evacuare !

— Gîtuire curată ! spuse Sandu dramatic.

Băieţii bandajară cu cîrpe pistonul, biela, înfundară carterul, să nu cadă ceva înăuntru, cum păţiseră cu bu-

cata de segment, acoperindu-l cu grijă și garară mașina la domnul Petre în uzină, unde erau siguri că nu se va atinge nimeni de ea.

În vederea transportării cilindrului, gîndiseră din timp măsuri de precauție și mai severe. Liviu adusese de acasă sacoșa termică pe care tatăl său o cumpărase pentru ieșirile lor de sfîrșit de săptămînă și, cum aceasta avea pereți dubli, bine căptușiți înăuntru, căzuseră cu toții de acord că cilindrul poate călători în ea în deplină siguranță.

Sandu îl introduse în sacoșă, iar Mircea o luă zdravăn de toarte.

— Mergem cu toții la mine !

Liviu se opuse :

— De ce la tine ? Mergem întîi la mine, pentru că am tot ce-mi trebuie pentru desen !

— Lasă că am și eu bloc de desen . . . insistă Mircea.

— Da' culori ai ? Ca să însemnăm fiecare porțiune, fiecare prag, fiecare muchie tăioasă, cu altă culoare ? Tot ce trebuie prelucrat ?

— Am creioane colorate !

— Nu-s bune ! Și am și bec-lumînare, pe care-l putem introduce pe cilindru, ca să depistăm orice buburuz.

— Da, să mergem la Liviu întîi ! hotărî Radu.

Examinară milimetru cu milimetru blocul-cilindru, stabiliră care galerii vor fi majorate la intrări și ieșiri și cu cît, și care vor fi doar lustruite, apoi Liviu execută în tuș o secțiune a blocului și cîte o secțiune pentru cele trei galerii.

— Vom împărți întreaga lucrare de *preparare* a motorului în trei operațiuni, rupse deodată Radu tăcerea, cu care băieții îl urmăreau pe Liviu. De operațiunea „cilindru“ se vor ocupa Sandu și Mircea. De operațiunea „chiulasă și piston“ va răspunde Liviu, iar eu voi avea operațiunea „carburație“ ! Va trebui să fac rost de încă un jicler . . . pe care să-l mărese.

— Da, da' cu cît ? puse Liviu problema.

— Ei, asta nu știu nici eu. O să tatonăm. Și-o să-i mărim treptat, treptat gaura cu un ac. Pînă-l aduc la cota exactă. O să ne spună motorul !

Primele două operațiuni se desfășurară aproape concomitent. În timp ce a doua după-amiază, Sandu și Mircea luară drumul laboratorului dentar, cu blocul-cilindru în sacoșa termică, Liviu aduse chiulasa acasă.

— Asta-i muncă de ocnaș, Liviule ! spuse tatăl său văzîndu-l cum freacă camera de ardere cu praf de coajă de nucă.

— Oglindă trebuie s-o fac !

— Ia să dau eu chiulasa mașinii afară, să te pun s-o lustruiești ca oglinda ! Văd că putere ai ! Numai maică-ti i-e teamă că ești din coajă de ou !

— La chiulasa ta sînt și supapele de lustruit...

— Ce vorbești ?

— Da. Ciuperca și piciorul supapei. Ghidul supapei...

Tatăl lui Liviu se uită gînditor la băiat.

— Să-mi arăți și mie cum a ieșit, spuse el, referindu-se la chiulasă.

— Mîine. Azi nu pot s-o termin. Aici e de lucru !

Dar adevăratele greutăți apărură abia cînd se apucă de lustruit capul pistonului. Chiulasa putea fi așezată pe masă sau, și mai bine, pe podea, ca forța de frecare să fie mai mare, pe cînd pistonul juca încolo și încoace pe bolț, lovindu-se de bielă.

Alergă la farmacie, cumpără o fașă, bandajă strîns pistonul cu ea, ca să protejeze segmenții, înfășură biela cu o cîrpă, apoi înfundă o alta în interiorul pistonului și astfel îl imobiliză, oarecum. Vru să treacă la lucru, dar cînd apucă cu stînga pistonul, simți elasticitatea segmenților.

Îl cuprinse disperarea. Dacă se rupea un segment era un dezastru. Nici nu se putea un dezastru mai mare ! Era vorba că segmenții abia se lăsaseră, pe cînd unii noi tre-

buiau rodaţi ! Operaţiune care cerea multă răbdare şi, în special, timp ; iar ei cu timpul erau aproape la limită.

Fugi la mecanic, care le meşterea garnituri de aramă pentru chiulasă, îi povesti de ce greutăţi se izbise şi-l rugă să vină la maşină, afară. Domnul Petre îl urmă şi dînd cu ochii de piston izbucni în rîs.

— Ce-i rănit, de l-ai pansat aşa, măi băiete ? !

— Să nu se rupă segmenţii ! Să nu pătrundă murdăria pe canale !

— Se spală ea, murdăria ! ... Desfă iute faşa, să dăm afară segmenţii !

— Fără aprobarea lui Radu ? se temu Liviu.

— Da' Radu unde-i ?

— S-a dus să cumpere un jicler.

— Da, da, îşi aminti mecanicul că-i spusese ceva Radu ieri de un jicler. Îi dăm afară, că tot noi i-am pus.

— Şi dacă se rupe vreunul ?

— E, dacă se rupe, se rupe ... Da' nu trebuie să se rupă !

— Să nu se rupă, domn' Petre, că-i cea mai mare nenorocire din cîte se pot întîmpla !

— Aşa ? Atunci n-o să se rupă. Hai, nu dai jos faşa asta odată ? ! îl luă domn' Petre în primire.

Liviu se grăbi să elibereze pistonul, şi segmenţii i se părură strălucitori şi frumoşi. Domnul Petre se aplecă, şi degetele sale puternice şi îndemînatice scoaseră, unul cîte unul, segmenţii afară.

— Acu' poţi să lucrezi, îl îndemnă mecanicul printr-o mişcare a capului.

Apucă cu mîna pistonul şi duritatea metalului îi dădu siguranţă : degetele se fixau exact pe canale. Bucuros, luă bucata de şmirghel şi fără să apese deloc începu să frece fin zgura.

Radu sosi cînd Liviu trecuse de-acum la lustruire cu praf de coajă de nucă pisată. Desfăcu pachetelul cu care sosise de la magazin şi-i arătă lui Liviu ce cumpărase.

— Şi bujie ? rămase acesta surprins.

— O bujie mai *rece*. C-o valoare termică mai ridicată. Habar n-ai ce importanţă are o bujie pentru un motor ! Mi-a explicat tata... Motorul nostru o să devină mai *cald* acum ! De aia am şi cumpărat bujia ! Las' că le-arătăm noi lor ! Ai văzut, nici nu-i interesează c-o să alergăm şi noi !

— Ne au în buzunaru' mic, zic ei ! zîmbi Liviu ironic.

Duminică dimineaţa, în timp ce definitivau lucrările, sub supravegherea domnului Petre, Radu îi spuse lui Liviu să se ducă pe circuit, iar în cazul în care cei de la „34" nu se vor dovedi acolo, să meargă la şcoală, să vadă ce se întîmplă cu ei. Se făcuse 10 octombrie, duminica următoare avea loc concursul, iar aceştia nu dăduseră nici un semn de viaţă.

— Eu mă duc... Da' de ce să n-asist şi eu la pornirea motorului ? ! îi veni lui Liviu aproape să plîngă.

— Dacă terminăm pînă te-ntorci, îţi povestim exact cum a fost. Tu nu-nţelegi că trebuie să fie la mijloc ceva ? ! se supără Radu. Fericeanu a zis că pe cinci vor fi gata. Sîntem în zece. Marţi e primul antrenament oficial. Fugi ! îl goni Radu.

Alergă tot drumul şi, ajungînd într-un suflet la marginea parcului, se opri, să asculte. Nici un zgomot de motor nu se auzea din direcţia circuitului. La naiba ! Ce poate însemna asta ? Porni spre pistă, o găsi goală şi se îndreptă spre Şcoala generală nr. 34.

În clipa în care trecu de Uzina de Maşini Grele, urletul eşapamentelor îl izbi ca un ciocan în timpane. „Se pregătesc tare, nevăzuţi, neauziţi !" îşi spuse Liviu şi, încetinind paşii, se apropie cu băgare de seamă de şcoală.

În curte — adversarii, în păr. Unii executau „8"-uri, desenate cu creta pe asfalt; alţii probau motoarele în demaraje scurte sau încercau frînele ; într-un colţ al curţii, cîteva echipaje făceau reglări de aprindere sau de carbu-

rație. Într-un cuvînt, pregătiri la maximum pentru un atac general și global. Porni în fugă spre casă.

În afară de Mircea, care rămase tăcut, Radu și Sandu nu se dovediră deloc intimidați de cele povestite de Liviu.

— Am bănuit.

— Să le fie de bine !

Liviu se bucură că nu scăpase momentul pornirii motorului, asistă la ultimele pregătiri. Radu montă bujia cea nouă în chiulasă, îi puse fișa, iar Sandu acționă de cîteva ori butonul de șpriț al carburatorului.

— Ține mîna la difuzor, Sandule, pînă ia cilindrul benzină ! îi ceru Radu.

Prima încercare eșuă, a doua, a treia, a patra la fel, însă la a cincea pedală motorul porni. Rămaseră tăcuți, ascultîndu-l. Avea parcă alt sunet, mai rotund, mai robust . . . Radu acceleră scurt și motorul urcă frumos în turație.

— Doar l-am atins ! îi făcu Radu atenți că nu accelerase prea tare.

— Hai pe alee să-i facem o probă ! propuse nerăbdător Sandu.

— Da, în spatele alimentarei ! îi împărtăși Radu nerăbdarea.

— Ei, cum îi ? se interesă domnul Petre, ieșind din uzină.

— Auziți-l ! spuse Radu și acceleră scurt de cîteva ori.

Mecanicul ascultă și dădu cu aprobare din cap.

— Se-*nvîrte* frumos ! spuse el cu convingere. Nota zece, băieț' !

— Zece pentru tot echipajul ! rîse bucuros Sandu.

— Să vedem cum se-*nfige* . . . nu se pronunță încă Radu.

— Acu vă spun eu că se-*nfige* ! îi asigură domnul Petre. Duceți-vă și la urmă-mi spuneț' și mie.

— Hai ! îi chemă Radu.

Scoaseră maşina pe alee, în spatele alimentarei, motorul porni la prima pedală şi Radu se urcă la volan. De-abia acum rămaseră băieţii cu adevărat cu gura căscată : roţile *muşcară* asfaltul, maşina demară ca din puşcă. Radu schimbă repede a doua, acceleră puternic şi băgă în a treia.

— Ce zici, Mircea ? se întoarse Sandu spre acesta.

— Nici nu-mi vine să cred !

— Asta-i cînd prepari un motor ! spuse Liviu, desfăcînd ca un tribun mîinile. Bolid, nu maşină !

— Chiar bolid, dădu Sandu din cap. Ei, acum putem sta de vorbă cu *domnii* de la „34" !

— Poate de acum înainte o să ne bage în seamă ! rîse satisfăcut Liviu.

— Şi-ncă cum o să ne bage în seamă ! . . .

Tăcură, văzîndu-l pe Radu venind în viteză spre ei. Frînă, oprind maşina la cîţiva centimetri de picioarele lor.

— Pe cuvîntul meu de onoare, dacă n-ai impresia că mai are un motor !

Vorbele lui Radu sunară cu atîta convingere, încît le veniră aproape să creadă că maşina căpătase încă un motor alături de al ei.

— Măi, Radule, maşina s-a dus ! S-a dus, nu s-a jucat ! făcu Sandu, ca şi cum ar fi vrut să-l convingă pe şeful echipajului că acesta nu exagerase deloc.

— Şi să ştii că n-am *tras* încă prea tare de ea ! îl preveni acesta. În a doua însă s-a auzit un ţăcănit în capul pistonului. Vrea benzină. O să-i dăm benzină. Iar mie mi-a fost teamă că am mărit jiclerul prea mult ! . . . Urcă-te, Sandule, să vezi cum te *lasă*-n scaun !

Liviu se gîndi că dacă pe Sandu o să-l *lase* în scaun, cu el, care-i mult mai uşor, maşina chiar o să zboare.

Sandu plecă tare din loc, dar nu mai schimbă în a treia, ci încercă repriza motorului în viteza a doua, cea mai solicitată pe S-uri. Se întoarse şi îi informă pe băieţi :

— Cu totul alt motor ! Dar absolut cu totul alt motor ! Cred că ai dreptate, Radule. Mai cere benzină. Încă o zecime dacă-i dai jiclerului... Eu zic că-i suficient o zecime.

— Să nu fie ţăcănit din avans ! se temu Mircea.

— Cum să fie din avans, cînd s-a văzut cum am pus avansul la punct ? ! interveni Liviu.

Băieţii probară pe rînd maşina, iar după-amiază tatonară carburaţia şi-şi pregătiră numerele de concurs, conform dimensiunilor înscrise în Codul sportiv.

XIX

Marţi, clasa lui Radu avu ultima oră liberă şi el îşi anunţă prietenii că va duce singur maşina pe circuit ; în felul acesta vor cîştiga cu toţii timp preţios. Aşa că băieţii stabiliră să nu se mai întîlnească în faţa uzinei, ci în colţul alei. Liviu şi Mircea fură punctuali, numai Sandu, absorbit de răsfoirea unui album, *Versailles que j'aime*..., pe care tatăl său îl adusese seara acasă, întîrzie cîteva minute.

Le spuse motivul şi Liviu, gîndindu-se la fîntînile arteziene ale Versailles-ului, îl preveni că nu-i exclus să găsească pe circuit cascade de surprize. Imaginea alergătorilor de la „34", pregătindu-şi maşinile în curtea şcolii, îi stăruia mereu în minte, ca o ameninţare foarte serioasă.

Grăbiră paşii şi, cînd ajunseră în parcul închis, avură prima surpriză : în jurul a două maşini erau strînşi vreo nouă băieţi complet necunoscuţi.

— Aştia cine naiba mai sînt ? gesticulă Liviu.

— Vedem noi îndată ! spuse Sandu, vrînd să pară calm.

Dinspre virajul *Arnage* se auzi zgomot de motoare și ei se îndreptară spre pistă. Curînd, pe linia dreaptă a *tribunelor*, apăru un grup de patru alergători. Erau siguri că printre aceștia se află și Radu ; se dovedi într-adevăr așa, numai că șeful lor de echipaj nu se găsea în cap, ci încheia grupul.

Zărindu-i, Radu reduse accelerația și, frînind, opri lîngă membrii echipajului său.

— Ce-i cu ăștia ? ! îl întîmpină Sandu.

— De la „42", iar ceilalți, arătă el spre parcul închis, de la „12". Nici un pericol. Am mers special în spate, să văd ce pot mașinile lor.

— Dar dacă n-au *tras* nici ei de mașini ? puse Liviu problema.

— După cum am simțit eu, au tras...

— Da' la viraje ? vru Sandu să știe.

— Unul mi s-a părut ceva mai bun. Primul, cel cu casca albastră. Negociază destul de cursiv. Sandule, dacă duminică mașina o să meargă cum merge acum, ai să vezi tu ce facem ! Fă un tur, două... Dar nu trage prea tare ! Și fiți atenți ! se adresă Radu tuturor. Cei de la „12" vorbeau că antrenamentele de azi și de vineri nu vor fi cronometrate, se va trage la sorți locul pe grila de start. În cazul ăsta, tot coada o ținem ! Strîns, da' coada ! S-a înțeles, nu ?

Băieții dădură din cap în semn că au înțeles.

— Să-i lăsăm să ne subestimeze... Abia duminică trebuie să arătăm ce putem ! Liviu, eu și cu tine vorbesc ! îl avertiză Radu. Duminică, treaba ta. La antrenamente, însă, să nu tragi de mașină, că-ți cer sancționarea !

— N-o să trag, promise ferm Liviu.

— Să ne răspîndim acum printre ei, poate mai aflăm cîte ceva. Mircea, urmezi după Sandu, iar după tine, Liviu. Cîte două ture, ca s-aveți timp fiecare pînă la antrenamentele oficiale.

Examinarea celor două mașini din parcul închis nu le dădu temeri prea mari, amîndouă erau cam vechi și, mai ales, destul de rău întreținute. În schimb, băieții auziră că cei de la „19", au cîțiva alergători foarte buni, iar printre mașinile celor de la „8" există una aranjată de un tată, mecanic la *Service*.

Apoi sosiră, în grup compact, alergătorii de la „34", avîndu-l în frunte pe Victor Fericeanu și, aproape odată cu ei, echipajele școlilor generale nr. 8, 19 și 26. Parcul închis luă atmosfera marilor curse, pe circuit apărură cîțiva bărbați cu insigne și banderole de oficiali, fu instalată o masă și cîteva scaune.

Impresionați de desfășurarea aceasta de forțe, băieții se strînseră în jurul lui Radu, privind cu atenție la cele ce se petreceau în jur.

— Atențiune ! se auzi deodată tunînd vocea directorului de concurs, în megafonul electronic. Opriți motoarele !

Cei care mai efectuau ultimele reglaje, *tăiară* contactul și în parcul închis se făcu liniște. Vocea directorului de concurs se auzi din nou :

— Antrenamentele pentru campionatul orășenesc vor avea loc, primul — astăzi, iar cel de-al doilea — sîmbătă și nu vineri, cum fusese stabilit !

Antrenamentele se vor desfășura în alergări libere, necronometrate.

Locul pe grila de start, în ziua cursei, se va atribui prin tragere la sorți. Schimbările de bilete și, deci, de locuri între piloți sînt interzise, atrăgînd după sine eliminarea din concurs !

La plecarea în manșa a doua, ordinea pe grilă de start va fi inversă, iar în manșa a treia se va pleca în ordinea clasamentului primelor manșe !

Înscrierile pentru campionat se închid joi, la ora 16,00. Care din cei prezenți nu au depus încă înscrierea o pot face acum, la masa din fața parcului închis !

Vă rog să păstraţi în continuare linişte, nici un motor nu va fi pornit decît pe grila de start !

— Hai, repede, să ne înscriem ! îi chemă Radu.

— Şi cu maşina ce facem ? se nelinişti Liviu.

Rămaseră o clipă descumpăniţi.

— Merg eu cu Radu întîi şi apoi voi amîndoi, spuse Sandu şi adăugă : Nu putem lăsa maşina nepăzită !

— Da, nu m-am gîndit ! Nu ştiu unde mi-a fost capul, se scuză Radu.

Vru să pornească înainte, dar văzînd casca din mîinile lui Sandu, se întoarse şi o luă pe cea a lui Mircea. Casca lui Sandu era „netransmisibilă" şi acesta o ţinea aproape tot timpul la el, petrecută de braţ.

În centrul pistei, înconjurat de un grup de oficiali, printre care şi *Il commendatore*, se găsea tovarăşul Dogaru de la A.C.R., cu megafonul electronic agăţat cu o curea de umăr. Era directorul de concurs care îi anunţase cum se vor desfăşura alergările la antrenamentele de astăzi şi sîmbătă, ca şi cele de duminică, în cursa campionatului.

— *Il commendatore* e şi el oficial ! remarcă Sandu, referindu-se la banderola de pe braţul profesorului Panait.

— Cel din stînga lui a venit cu echipajele de la „19", arătă Radu cu capul.

— Ca secretar al clubului nostru, ar trebui să fii şi tu oficial, dacă ai fi, de pildă, profesor . . .

— Şi asta . . . Dar eu şi concurez totodată . . .

Se prezentară la masa din faţa parcului închis şi, adresîndu-se bărbatului care şedea în spatele ei, îi spuseră că vor să se înscrie în concurs.

— Aveţi licenţe de alergător ? se interesă acesta.

— Sigur ! spuse Radu şi adăugă repede. Am numărul 91.

— Iar eu, 93. Doriţi să vă aducem numerele de concurs ? îl întrebă Sandu.

— Numerele de concurs sînt pentru mașină. Poftim două formulare ca să depuneți înscrierea, însă la antrenamentul de sîmbătă să-mi aduceți carnetele de licență! îi avertiză acesta.

— Da, da, le aducem, îl asigură Radu și îndrăzni : Nu vă supărați, noi sîntem patru în echipaj, nu ne puteți da încă două formulare? Ceilalți doi au rămas la mașină. Și sîmbătă vă prezentăm toți patru carnetele de licență! Tovarășul Dogaru ni le-a dat, adăugă el cît mai convingător cu putință.

Primiră formulare și pentru Mircea și Liviu, le completară pe toate, folosind un colț al mesei, scriseră *DIMB* în dreptul rubricii „Asociația sau clubul sportiv din care face parte alergătorul", iar la adresa clubului, trecură denumirea aleii și numărul blocului în care locuia Radu.

În timp ce se înapoiau la mașină, vocea directorului de concurs răsună din nou în megafonul electronic :

— Concurenții din categoria „Începător" să se prezinte la start fără mașini!

— Fugi, Sandule, și adu-i pe Mircea și pe Liviu! vibră Radu de importanța momentului.

Ieșiră pe pistă peste treizeci de alergători, din care băieții nu recunoscură decît șapte de la Asociația „Jean Calcianu".

Deci *Il campionissimo,* Aurel Nisipescu, Nelu, Andrei, Cornel Deciu și ceilalți sînt la „Avansați"! De aia nu ne băgau ei în seamă! își spuse Radu și parcă îi păru rău că ei nu vor putea să-i înfrunte pe cei mai buni de la „34".

— Aliniați-vă pe echipaje, în spatele șefului de echipaj! ordonă directorul de concurs.

Radu ieși în față, în spatele lui se așeză Sandu, apoi Mircea și Liviu.

Tovarășul Dogaru numără echipajele, făcu un calcul și hotărî :

— Fiecare alergător are dreptul la patru tururi de circuit. Se vor desfășura cinci manșe, a patru tururi, cu o pauză de două minute între fiecare manșă. Șefii de echipaje să vină cu mașinile la start ! Eliberați pista !

Mircea și Liviu prinseră repede, unul în față, celălalt în spatele *RB*-ului, plăcile cu numărul de concurs al lui Radu, Sandu încheie șefului de echipaj cureaua căștii, sub bărbie, apoi împingînd la mașină, îl ajutară să iasă pe pistă.

— Succes !

— Succes, Radule !

— Succes ! se succedară una după alta urările băieților.

De emoție, Radu le răspunse doar printr-un semn și conduse *RB*-ul spre grila de start. Se prezentaseră doar trei alergători, mai era un loc liber în față, însă el se așeză pe rîndul al doilea.

— Poftim ! îi ordonă starterul, indicîndu-i locul patru din rîndul întîi.

Se supuse tăcut și rămase, ca și ceilalți, în picioare lîngă mașină.

Băieții pricepură tactica lui Radu, dar nici unul nu spuse nimic. Stăteau în afara pistei, vizavi de grila de start, gîndindu-se că acesta era primul lor antrenament oficial pentru o cursă de campionat și numai lui Liviu îi zbură, pentru o clipă, gîndul acasă.

Era ora cînd tatăl său se întorcea de la serviciu și probabil citise bilețelul pe care Liviu i-l lăsase la vedere, pe masa din sufragerie.

Dragă tăticule,

Nu-i nevoie să te mai duci după-amiază la școală, e adevărat am luat o notă proastă. O singură notă, un patru la matematică. A doua zi, după

ce-am luat șase, ghinion, profesorul ne-a dat o lucrare de control și cum eu mă pregătisem în special la chimie, unde n-aveam încă nici o notă, am încasat un patru pe extemporal. Nu ți-am spus nimic, pentru că m-am gîndit să-l corijez întîi cu un șapte sau chiar cu un opt.

Ți-am scris ca să nu spui că mint și ascund notele proaste. Nu te supăra prea tare, am să fac totul ca să iau un opt. Îți promit !

Liviu

„S-o ia naiba de matematică, o să-mi scoată peri albi !" își spuse Liviu, remarcînd că nici unul din alergătorii aliniați la start nu aveau cască mai frumoasă ca cea a lui Radu.

— Porniți motoarele ! răsună comanda.

În zgomotul general al țevilor de eșapament, nu aveau cum să-și recunoască *RB*-ul, dar îl văzură pe Radu așezîndu-se printre primii la volan. Alături de el, era Mihai Mărgăritescu *(Louis Chiron)*, iar pe locul al doilea din spate Costel Mogoș, denumit *Jean Pierre Wimille*. Pe restul de alergători băieții nu-i cunoșteau.

— Atențiuneeee ! strigă directorul cursei, ridicînd fanionul de start și numărătoarea inversă începu : Treiii ! Doiii ! Unuuuu ! Start !

Demarajul cel mai frumos îl reuși alergătorul de pe locul doi al primului rînd, cu numărul de concurs „70". După el, se înscrise „56", apoi Mihai Mărgăritescu, „41", „62", Costel Mogoș, Radu și „83".

— Ai văzut ce plecare a făcut „70" ? spuse puțin speriat Mircea.

— Radu n-a tras, îi strecură Sandu, întorcîndu-se spre acesta.

— Ia să vedem cine-i ! nu-și găsi Liviu locul și se îndreptă spre grupul de alergători care își așteptau, ca și ei, rîndul la start, și printre care îi văzuse pe Florin Teodoru, Călin Pușcașu și *Fangio II*.

— Liviu ! îl opri Sandu cu autoritate în glas.

— Da, se întoarse acesta.

— Nici o vorbă ! ... îl făcu atent Sandu în șoaptă.

— Ei, ce naiba ? ! Haideți și voi ! Ăștia de la „34" trebuie să-l cunoască pe „70" !

— Lasă-l încolo de „70" ! Mai bine să-i vedem pe viraje, propuse Sandu. Acolo s-au dus toți „avansații" !

Liviu însă nu se lăsă. Apropiindu-se de Florin Teodoru îl întrebă dacă nu știe cumva cine-i „70".

— Crudu, de la „19".

— Ion Crudu, îl completă pe Florin Teodoru un alergător de alături, pe care Liviu nu-l cunoștea. Și oftă : Foarte bun ! ... Pilot înnăscut ! ... Și știi ce-a spus Jo Siffert despre Jim Clark, care era un pilot înnăscut ? Că diferența între un pilot înnăscut și unul format e ca diferența dintre zi și noapte !

— Asta a spus Stirling Moss despre Clark, nu Jo Siffert ! îl puse Liviu la punct. Confunzi, omule !

Reveni apoi la Sandu și Mircea și le spuse cele aflate despre „70".

— Auzi-i, vin ! îl făcu Mircea atent.

Se aplecară cu toții peste pistă, ca să vadă mai bine, dar cum Sandu îi închise lui Liviu întreaga perspectivă, acesta fugi prin spate și se așeză pe iarbă, la picioarele mecanicului-șef.

Primul apăru „70". Conducea detașat cursa. În urma lui era Mihai Mărgăritescu care, după figura crispată, făcea eforturi disperate să reducă din handicap. Îl depășise undeva pe „56" — acesta trecînd al treilea prin fața *tribunelor*, cu toată trena de alergători după el : „41", Costel Mogoș — al cincilea, deci îl întrecuse pe „62" — apoi Radu și ceva mai departe „83".

În tururile doi și trei, ordinea rămase neschimbată, însă Costel Mogoș sosi al patrulea la start — „41“ fiind nevoit să-i cedeze locul, după o luptă *roată la roată*, chiar acolo, în față, pe linia dreaptă.

Aflîndu-se încă sub impresia acestei dispute acerbe, băieții alergară după Radu. Ajutat de picioarele sale lungi, Sandu sosi primul și-l întrebă cu nestăpînită curiozitate în glas :

— Ei ?

— Am tras destul de tare, recunoscu Radu.

— Destul de tare sau tare ? vru Sandu să știe precis.

— Nu pînă la fund... dar aproape...

— Ce, ce ? își făcu Liviu loc între ei.

— A trebuit să tragă... îi spuse Sandu, clătinînd cu îngrijorare din cap.

— Au fost șefii de echipaje ! Crema piloților, nu ? gîndi Mircea cu glas tare.

— Și asta-i adevărat... îi dădu Liviu dreptate.

Sandu își îmbrăcă casca și Radu îi atrase atenția :

— Ne menținem tactica ! Cuvintele sale nu mai sunară însă cu aceeași siguranță cu care elaborase tactica înainte de începerea antrenamentelor.

Printre alergătorii din manșa a doua se detașă net numărul „79“, a cărui mașină încă din demaraj și apoi pe linia dreaptă pînă la virajul dinaintea S-ului de la *Tertre Rouge* luă un avans considerabil față de restul mașinilor. Era alergătorul de la școala generală nr. 8, al cărui tată lucra ca mecanic la *Service*.

Acesta își mări continuu avansul, în special pe liniile drepte, iar restul de alergători evoluară într-un grup destul de compact.

Sandu trecu de pe ultimul loc, pe penultimul, iar în turul al treilea direct pe locul patru, depășind doi alergători. Unul pe linia dreaptă de la *Hunaudieres*, iar pe celălalt, înainte de *unghiul lui Beckett*. Încheie manșa, talonîndu-l din spate pe Florin Teodoru.

— Aveţi cuvîntul meu, le declară el ferm băieţilor la sfîrşitul cursei, „64“, „76“ şi „80“ nici nu contează! Cu *Fangio II* şi *Phill* se mai poate sta de vorbă... Greu, da se poate sta. Naiba să-i ia, parcă au reînviat din morţi maşinile ăstora de la „34“!

— Cu „79“ însă nu-i nimic de făcut! oftă Radu. Glonţ merge maşina!

Îi veni rîndul lui Mircea şi el făcu o cursă destul de frumoasă. Depăşi în turul al treilea un adversar, apoi în ultimul tur încă doi, atunci cînd aceştia, urmărindu-se strîns, intrară prea tare în virajul *Arnage* şi ca să nu iasă în decor fuseseră nevoiţi să reducă mult din viteză. Dar Cristian Jerca (*Alberto Ascari*) şi Virgil Manoliu (*Dan Gurney*) erau departe înaintea sa, conducînd cursa şi de aceştia el nici nu îndrăzni să se apropie.

Cele mai multe probleme le avu Liviu. Mergea în spatele tuturor, simţea maşina net superioară celor din faţă, Călin Puşcaşu (*François Cevert*) se detaşase serios de restul alergătorilor, dar lui îi era teamă să bage *RB*-ul în viteză, ca nu cumva Radu să-şi traducă ameninţarea în fapte.

Şi Sandu, şi Mircea depăşiseră în manşele lor cîţiva adversari, lor însă Radu nu le atrăsese atenţia atît de categoric, cum o făcuse cu Liviu. Da, trebuie să fie disciplinat, duminică ce-o fi, o fi, ori rupe maşina, ori bate!

În turul al doilea se enervă deodată: „La naiba, ăsta numai antrenament nu mai e, asta-i plimbare pe pistă!“ Era înainte de curba premergătoare *acului de păr* zis *Mulsanne*. „85“ se înscrise pe dreapta, pentru a *caligrafia* cît mai frumos virajul. Liviu tăie scurt prin stînga, iar la jumătatea curbei ieşi tare din ea.

În faţa sa era acum „52“. Îl presă din spate pe *acul de păr* şi-l depăşi cu o fentă, urcînd mult în a doua pe linia scurtă dintre *Mulsanne* şi virajele de la *Maison Blanche*. Schimbă a treia, talonîndu-l acum pe „76“ la intrarea în prima buclă a *S*-ului.

„Ei, fir-ar al naibii ! Alergăm, ori ne plimbăm doar ? !“ Și deodată îi veni în minte că băieții ar putea fi pe viraje ; ei își făcuseră mânșele. Reduse viteza, *bîlbîi* înadins ieșirea din viraj, „52“ îl depăși „revanșîndu-se“, în dreptul „*cocoașelor de la Nürburgring*“, apoi Liviu se lăsă întrecut și de „35“.

Sfîrși cursa pe ultimul loc, băieții îl așteptau în parcul închis, opri lîngă ei, și Sandu îl întrebă ce are de zis.

— Ce să zic ? Mașina poate da mult mai mult decît i-am cerut eu. Cît anume, cine să știe, dacă tactica a fost să nu tragem de ea ! spuse Liviu cu o oarecare imputare în glas, uitîndu-se la Radu.

— Da, Radule, sîmbătă ar trebui să dăm liber mașinii ! se împotrivi și Sandu tacticii elaborate de șeful lor de echipaj.

— Să fim serioși, Sandule ! izbucni Radu deodată. Ce, dacă trăgeai de mașină îl băteai pe „79“ sau eu pe „70“ ? Nici pe *Phill* sau pe *Fangio II* nu-i băteai ! Ce să mai vorbim ? ! Le merg mașinile ăstora de la „34“ de parc-ar fi băgat spirt în ele !

— Să nu fi băgat benzină de avion ! ? se temu Mircea.

— Benzină de avion de unde ? Cine-ți dă ție la aeroport benzină ?

— Nu, nu, merg ca și noi cu *nouășopt* de octane, asta știu eu precis ! îi asigură Sandu.

— De unde știi tu așa de precis ? intră Liviu la bănuieli.

— Pentru c-am văzut cum i-a trimis Fericeanu pe *Denis Hulme* și *Jim Clark* să ia într-o canistră benzină. Nu le-a fost în drum, pompa e în partea asta a parcului, arătă Sandu în direcția stației de benzină, de la care se aprovizionau și ei.

Băieții rămaseră tăcuți, gîndindu-se ce le-or fi făcut cei de la „34“ mașinilor, de merg atît de tare.

— Uite, ce-i, vorbi Sandu, eu zic să dăm afară chiulasa și să-i băgăm garnitura de zero și cinci.

— Direct zero și cinci ? întrebă Radu fără să vrea.

— Direct !

— Nu comprimăm prea tare motorul ?

— Nu ! Iar dacă se-ntîmplă ceva, pun timbrele la bătaie ! spuse Sandu cu hotărîre. Decît să-i lăsăm pe ăștia de la „34“ să ne rîdă-n nas, mai bine rămîn fără timbre !

— Au ateliere, asta-i ! ... oftă Radu greu. Cine poate ști ce modificări au făcut ? ! N-ai văzut ce se spune-n cod ? Este admisă orice modificare, cu condiția să poată fi recunoscută piesa originală ! Poți să iei din material ... Cum am luat noi, majorînd galeriile ... N-ai voie s-adaugi, atît !

— La vilbrochen însă poți să adaugi ! interveni Liviu.

— Numai în scop de echilibrare ! ținu Mircea să precizeze.

— Așa, prin preluare de material, poate fi ușurat și pistonul ! își aduse Mircea aminte că Delly Crăsnaru îi spusese că sînt și alte lucruri de făcut ca să prepari un motor de concurs. Adăugă : Da' de unde strung ? Și încă strung de precizie !

— Asta-i ! spuse Radu. Știu și ce să facă și au și cu ce !

— Nu mai avem timp ... dădu Liviu din cap cu părere de rău.

— Ce ? vru să știe Sandu la ce se gîndise Liviu.

— Fir-ar al naibii dacă eu n-aș lua și din blocul-cilindru și din chiulasă !

— Cît ? îi ceru Radu să spună.

— Calculăm ... Știu, calculele ar putea să nu corespundă. Dacă eu i-aduc tatii un zece la matematică, zău dacă nu-mi ia un motor nou ! Da' mie nu-mi place matematica asta și pace, sufletu' mi l-a scos ! Dacă nu-mi place, nu-mi place ! Să dăm afară chiulasa și să băgăm, cum a spus Sandu, garnitura de zero și cinci. Să trecem direct la zero și cinci !

— Da, hotărî Radu. O s-o facem chiar mîine !

— Și-o să vedem cum se comportă motorul...

Sandu vru să continue, pentru a arăta că în caz că motorul se va dovedi prea comprimat, ceea ce el nu crede, vor avea posibilitatea să schimbe garnitura de 0,5 milimetri, cu cea de 0,20 milimetri, dar directorul de concurs îi chemă la start, fără mașini, pe alergătorii din categoria „Avansat".

— Să profităm de ocazie ! propuse Radu. Ne strecurăm prin parc cu *RB*-ul și ne instalăm la *Maison Blanche.* Ca să-i vedem pe viraje !

— Da, da, bună idee !

— Nu-i mai bine la *Tertre Rouge ?* puse Liviu alternativa și argumentă : Cine sosește primul, înseamnă că a avut cea mai bună plecare. Deci, știm și cum a demarat fiecare și-i vedem și pe viraje ce fac.

— Da, Liviu are dreptate, fu de acord Radu. Și e și mult mai aproape s-ajungem cu *RB*-ul decît la *Maison Blanche.* M-am gîndit la *Maison Blanche* pentru că *S*-ul de acolo mi se pare mai greu decît cel de la *Tertre Rouge,* se explică el.

Porniră prin spatele alergătorilor care se aliniau pe grila de start și își dădură seama că pentru a ajunge la *Tertre Rouge* nu aveau nevoie să traverseze nici pista și nici regulamentul nu-l încălcau, circulînd în sens contrar învîrtirii acelor de ceasornic.

Marginea din interiorul virajului oferea perspectiva liniei drepte, de aici puteau urmări evoluția alergătorilor pe virajul premergător *S*-ului și, în același timp, puteau din cîțiva pași să ajungă pe buclele acestuia. Se instalară lîngă un grup de băieți, care înconjurară îndată *RB*-ul, pentru a-l examina cu atenție. Unul din ei i se adresă deodată lui Liviu :

— L-ai înnebunit pe „85" mergînd *la roată* în spate ! Și aveai ca nimic *o sută șaizeci ! Umbră* la *o sută șaizeci*

pe viraj ! ! ... De ieşit însă din *S* nu puteai să ieşi mai mult de *o sută douăzeci — o sută treizeci* ...

— Bine, cel mai strîns e *Mulsanne* ! ... Acolo la peste *optzeci* ai zburat în decor, sută la sută ! spuse un altul, după cîte se vedea, prieten cu primul.

— Aşa, cel mai *bătrîneşte* e de intrat la *Arnage* ! ... obiectă acesta. Maximum şaizeci la oră ! Altfel te-ai dat peste cap !

— Da-n schimb vine linia dreaptă, unde *urci la două sute patruzeci* ! Ca să nu mai vorbim de *Hunaudieres* ! ... Pe *Hunaudieres* sub *trei sute şaizeci* n-ai voie să mergi ! Volanul la *nouă şi-un sfert* şi *picioarele înfipte-n podea* ! Asta-i poziţia.

— Sînteţi de la „12" ? îi întrebă Liviu, părîndu-i-se că cel de-al doilea alergase în manşa a treia, cu Mircea.

— Nu, de la „3". Ne facem maşină. Avem motorul ... lucrăm la şasiu. În primăvară, nici discuţie, sîntem gata cu ea ! Şi stăm şi aproape, arătă băiatul în spate cu capul şi îşi aduse aminte : În *capcana Ford*, peste *o sută* nu poţi intra, nu ?

— Noi îi spunem „unghiul lui Beckett" ...

— „Unghiul lui Beckett" e-n Anglia, la „Silverstone" ! ... Ce cauţi cu el la „Le Mans" ? ! Circuitul ăsta e leit „Mans"-ul !

— Leit „Mans"-ul, în afară de „capcana Ford", unde viraju-i exact „unghiul lui Beckett". „Curba Indianapolis" e mai largă ceva ... Unghiul lui Beckett însă e cel mai perfid ! Îţi dă impresia că-l poţi negocia tare ... Doar impresia ! ... Cum ai intrat tare, cum te-a scos, dincolo de jumătatea lui, în decor. *Poţi să faci ce n-ai face* ! ... Degeaba contrezi din volan, nimic n-ajută ! Fuge spatele de parcă-l trage unul cu sfoara !

— Forţa centrifugă, ce vrei ! ?

Numărătoarea inversă răzbi pînă la ei din megafonul electronic şi grupurile care se formaseră în jurul fiecărui

membru al echipajului *RB*-ului se desfăcură ca la un ordin. Se grăbiră cu toţii să ocupe poziţiile cele mai bune şi, peste cîteva clipe, alergătorii din prima manşă a antrenamentelor pentru categoria „Avansaţi" apărură pe linia dreaptă.

Patru maşini, înşirate una după alta, veneau în grup compact, urmate la o oarecare distanţă de alte trei.

— Să-i cronometrăm ! izbucni Radu, adresîndu-se lui Mircea şi lui Liviu.

Aceştia îşi priviră repede ceasurile, reperînd secundarele.

Paul Avram — *Il campionissimo* — trecu primul, înscriindu-se în viraj. Valentin Cruţeanu, care purta pseudonimul alergătorului român *Marin Dumitrescu,* veni strîns după Paul, talonat din spate de Ion Colţea *(Bagetti)* şi Nelu *(Jim Clark).* Ceilalţi trei erau „31", „25" şi „88".

— Altă stofă ! remarcă Sandu la adresa acestora. Ai văzut pe ce traiectorie a negociat *Il campionissimo* curba ?

— Da, recunoscu Radu, merg frumos, ce să vorbim !

— *Marin Dumitrescu* a-ncercat să forţeze virajul, nu-l văd bine pe *Il campionissimo* ! . . . observă Liviu.

— Nu se ştie dacă n-a *fîlfîit S*-ul din cauza asta ! . . . se gîndi Radu la ce se putea întîmpla pe buclele *S*-ului, atunci cînd se intră prea forţat pe viraje.

— Nuuu ! nu-i împărtăşi Liviu părerea. Pîn' la *S* mai sînt cincizeci de metri !

— Voi rămîneţi aici, se adresă Radu lui Liviu şi Mircea, să vedeţi ce timp scot ei pe tururi, iar eu cu Sandu ne ducem pe *S* şi vă spunem şi vouă.

Valentin Cruţeanu *(Marin Dumitrescu)* sosi primul, apoi *Il campionissimo.* Nelu *(Jim Clark)* îl depăşise pe Ion Colţea *(Bagetti)* . . .

— Două minute şi paişpe ! anunţă Mircea.

— Exact ! Şi la mine tot două şi paişpe, confirmă Liviu.

De-abia acum se înscriau în viraj şi ceilalţi trei : „31“, „25“ şi „88“. Distanţa crescuse şi mai mult între primul pluton şi aceşta din urmă.

— Ce v-am spus eu de *Marin Dumitrescu?* Ai văzut cum a-ncercat aici să *fure* virajul ?

Mircea aprobă printr-o mişcare a capului şi rămase tăcut. Dinspre *S* sosea alergînd Sandu.

— Măi, ce se duce *Marin!* Cît? întrebă el, trimis de Radu să afle ce timp realizase Cruţeanu pe tur.

Liviu îi comunică şi, rămînînd numai cu Mircea, aşteptară amîndoi cu sufletul la gură să vadă dacă Paul Avram reuşeşte să recîştige locul întîi. Nu, tot Valentin Cruţeanu era primul.

— Două şi treişpe ! îl cronometră Liviu.

— Două şi treişpe ! confirmă Mircea.

Dar cel mai bun timp îl realiză Valentin Cruţeanu în turul al treilea — două minute şi unsprezece secunde, distanţîndu-se serios de *Il campionissimo* şi conducînd lejer cursa.

Restul manşelor aproape că nu mai contară. Aurel Nisipescu făcu în manşa a doua două minute şi şaptesprezece secunde, Nedelcu, în a treia — două minute şi şaptesprezece; Marius, în a patra — două minute şi optsprezece secunde, numărul „36“ în manşa a cincea — două minute şi douăzeci, iar Horia Abagiu, în manşa a şasea — două minute şi cinsprezece secunde, cel mai bun timp după Valentin Cruţeanu şi Paul Avram.

— Pe ăştia nu poţi să-i baţi ! . . . spuse Mircea, în timp ce se îndreptau spre casă, comentînd superioritatea cu care dominaseră antrenamentele alergătorii de la „34“.

— Nu există *nu poţi!* nu fu de acord Radu. *Marin Dumitrescu* era acum un an „începător“ şi uite-l acum ! Dacă nu cîştigă el campionatul, să-mi spui mie cuţu ! *Sculă* să ai şi nu există nu poţi !

— Lua-i-ar naiba cu atelierele lor ! gesticulă Liviu în faţă, trăgînd cu Mircea de ham.

XX

În după-amiezile următoare, băieţii tatonară cîteva garnituri de chiulasă şi ajunseră tot la cea de 0,5 milimetri. Încercînd să obţină o carburaţie cît mai bună, lărgiră prea tare jiclerul şi cumpărară altul. Umblară şi la cablul de acceleraţie, reducîndu-i jocul, în aşa fel încît sertăraşul carburatorului să înceapă ridicarea în momentul în care atingeai doar pedala de acceleraţie — în curse, fiecare fracţiune de secundă este cît se poate de preţioasă. Măriră în cele din urmă cu două linii presiunea în pneuri, părîndu-li-se cam moi şi deci opunînd, prin frecare, o rezistenţă prea mare înaintării.

Nu neglijară nici partea estetică. Liviu trase cu vopsea de ulei două dungi galbene de-a lungul rezervorului de benzină, dungi care în limbaj internaţional înseamnă „maşină rapidă" şi în aceeaşi culoare vopsi genţile roţilor.

Participînd cu toţii la această operaţiune, Radu propuse la un moment dat :

— Ar trebui să ne-mbrăcăm cu toţii în treninguri... Ca şi cînd am fi în combinezoane sportive !

— Bună idee ! îl susţinu Liviu. Şi exact ca la combinezoane le fac cîte două dungi galbene, de la guler, pe mînecă-n jos !

— Iar pe spatele bluzei scrii cu litere mari — DIMB ! îl completă Radu.

— Colosal ! se entuziasmă Mircea. Echipajul clubului DIMB ! Nici un echipaj n-o să fie ca noi !

Toate ieşiră perfect, veni şi antrenamentul de sîmbătă, parcul închis începu să se umple de alergători şi de maşini. Toţi le aruncau pe furiş priviri încărcate de invidie, că Liviu prelungise dungile galbene de pe mîneci şi pe marginea pantalonilor, ceea ce dădea treningurilor lor aspectul unor adevărate combinezoane sportive.

Da, dar Radu nu abolise încă tactica elaborată de el — tăcea sau schimba vorba de cîte ori băieţii încercau să se refere la ea.

— Mergem cît poate maşina, nu ? luă Sandu *taurul de coarne*..

— Nu ! spuse Radu cu hotărîre. Tactica rămîne şi azi în vigoare !

— Rău facem ! se îmbufnă Liviu.

— Radule, ar trebui să punem la vot ! îşi spuse răspicat Sandu părerea. E-n joc prestigiul echipajului !

— Tocmai asta am şi eu în vedere ! ridică Radu tonul, arătîndu-le că nu este deloc dispus să cedeze. Nu-i vorba de soarta maşinii, nu punem la vot ! Sînt secretarul clubului şi şeful echipajului, am dreptul să iau hotărîri ! Trebuie să păstrăm atu-ul surprizei !

Nu era singurul motiv şi, în special, nu principalul, pentru care Radu hotărîse încă după antrenamentul de marţi să menţină şi azi în vigoare tactica elaborată de el. Se temea să nu se descurajeze băieţii, cumva, văzînd că nu pot face prea multe în comparaţie cu „70“ sau „79“ şi mai ales cu cei de la „34“ — cu toate că trag din plin de motor. Aşa, ţinuţi în lanţ, duminică se vor năpusti plini de speranţe în cursă şi, cine ştie, poate Sandu, ori Liviu vor reuşi într-adevăr să-i lase pe toţi cu gura căscată. Bineînţeles, nu se excluse nici pe el de la o asemenea şansă, cu toate că antrenamentul de marţi îi demonstrase clar că cel puţin patru, cinci maşini erau superioare *RB*-ului lor.

Dar ei umblaseră din nou la compresie, îmbunătăţiseră carburaţia... Şi apoi, în curse, orice-i posibil ! Mai sînt şi ieşiri în decor, o pană de motor, din cauza presingului din spate, bîlbîiri pe viraje, aprinderea poate să-ţi facă figuri...

— Bine, atu-ul surprizei... Dar eşti tu sigur că vom fi o surpriză ? nu se lăsă Sandu cu una cu două. Numai o adevărată surpriză poate fi un atu !

— Sînt sigur ! O să vedeţi voi ce surpriză o să le trîntim noi mîine la toţi ! le insuflă Radu încredere.

Da, echipajul lor n-avea decît de pierdut dacă-i lăsa pe băieţi să tragă de motor, ca în curse ! Tot nu mai era timp să facă ceva la maşină, şi-apoi ce să-i mai facă ? !

— Puteţi încerca însă cîteva depăşiri pe viraje. Pe viraje şi atît ! Apoi vă lăsaţi dublaţi pe liniile drepte. Ca şi cum n-ar mai trage maşina sau s-a înecat cu benzină . . .

— Ştii, Radule, mă gîndeam că au venit pe traseu o mulţime de băieţi, şi de la noi, şi de la tine din clasă, făcu Sandu o ultimă încercare de a-l îndupleca pe şeful lor de echipaj.

— O să vină şi mîine ! Toţi băieţii din clasă mi-au spus c-or să fie mîine prezenţi pe traseu.

— Şi de la noi or să vină cu toţii ! se grăbi Liviu să adauge. O să vedeţi voi ce galerie o s-avem mîine !

— Azi e antrenament, n-are importanţă ce se-ntîmplă. Mîine e totul. Mîine e cursa. Mîine vă dau voie să rupeţi maşina ! Să trageţi de ea pîn-o rupeţi ! gesticulă Radu, uitîndu-se la fiecare pe rînd.

În scurt timp, peste parcul închis răsună vocea directorului de concurs, care ordonă oprirea motoarelor şi anunţă modul de desfăşurare a antrenamentului.

— Plecările se vor da în ordinea inversă. Concurenţii de la categoria „Începător", care marţi au alergat în ultima manşă, să se prezinte peste două minute la start cu maşinile !

— De tine-i vorba ! Hai, Liviule ! îl grăbi Radu.

Liviu se precipită spre maşină, îşi puse o bască, apoi alta, îmbrăcă iute casca peste ele, strînse bine sub bărbie cureaua — Sandu şi Mircea prinseră în faţă şi în spate plăcile cu numărul „94", Radu cercetă dintr-o privire *RB*-ul şi, convingîndu-se că totul este în ordine, se apucă să împingă maşina spre ieşirea din parcul închis. Pilotul trebuia scutit de asemenea eforturi — el va avea de condus.

Deasupra pistei, în dreptul primei linii a grilei de start, fusese ancorată o pînză albă pe care litere negre de aproape o jumătate de metru înscriau pe o parte, în direcția desfășurării cursei, „PLECARE“, iar pe partea cealaltă „SOSIRE“. Liviu se instală cu mașina sub ea, ocupînd locul trei și se simți cuprins de emoție.

Crezuse că va pleca ca și marți, în ultima manșă, chemarea la start fusese atît de neașteptată, totul se desfășurase atît de rapid, încît abia putu să-și revină. Duse mașinal mîna la cască, se uită fugitiv asupra mașinii și, aducîndu-și deodată aminte, se aplecă și își strînse bine șireturile ghetelor sale de baschet.

Emoția însă nu-i dispăruse, ba, dimpotrivă, puse și mai mult stăpînire pe el. Nici nu-și dăduse seama cînd se instalase Pușcașu *(François Cevert)* alături de el. Se întoarse și văzu că pe rîndul doi mai rămăsese un singur loc liber. Ce-ar fi să încerce *RB*-ul cu mașina lui *François Cevert* în demaraj ? se întrebă Liviu și, în aceeași clipă, Radu i se păru a fi cel mai nesuferit om de pe lume. Un încăpățînat cum nu mai poate fi altul !

Directorul de concurs le ordonă să pornească motoarele, îi invită să ia loc la volan și după puțină vreme numărătoarea inversă începu :

— Treiii ! Doiii ! Unuuu ! Start !

Cu gîndul la Radu, Liviu făcu demonstrativ un demaraj slab, ca de plimbare, în timp ce prin stînga, prin dreapta era depășit de piloții din spate, care trăgeau tare de a doua. Schimbă nepăsător în a treia. Văzîndu-i, însă, cum se duc, îi fu teamă că forțase nota prea tare și, supărîndu-se, Radu ar putea să-i interzică participarea în cursa de mîine.

Înfipse piciorul în accelerație și *RB*-ul se înfioră de plăcere. Avea de recuperat însă, nu glumă ! Trase tot timpul la maximum de motor, abia după *acul de păr* de la *Mulsanne* se apropie de „55“. Va încerca să-l depă-

şească pe *S*-ul de la *Maison Blanche,* dar pentru aceasta trebuia să se înscrie cît mai repede în spatele lui.

„55“ făcuse o plecare bună, *cîrîise* însă schimbarea în a treia şi acum fugea să-i prindă din urmă pe „52“ şi „85“, pe care îi ştia mai slabi decît el. Pe virajul dinaintea *S*-ului de la *Maison Blanche,* volanul nu mai vru să-l asculte, speriindu-se că intrase prea tare, frînă şi derapă şi mai tare într-un *tête-à-queue,* aproape complet.

Deplasîndu-se pe circuit în calitate de arbitru de traseu, profesorul Panait asistase de departe la scenă, alergă să-i sară în ajutor şi, în aceeaşi clipă, constată îngrozit că de virajul blocat se apropia o maşină în plină viteză. Era prea departe şi nu mai avea cum să-l prevină pe pilot.

Liviu văzu maşina întoarsă *cap-la-coadă,* blocîndu-i partea stîngă a ieşirii din viraj, exact acolo unde ar fi trebuit să ajungă traiectoria lui, strînse din dinţi, apăsă uşor frîna şi concomitent trase scurt, dar energic de volan, *RB*-ul derapă aproape oblic pe pistă, schimbă fulgerător a doua şi băgă acceleraţia la podea. Trecu pe lîngă „55“ la un lat bun de palmă între spatele *RB*-ului şi faţa maşinii acestuia.

Era pe ultima buclă a *S*-ului de la *Maison Blanche* cînd auzi răsunînd megafonul electronic în spatele său:

— „94“! „94“! Trage pe dreapta şi ieşi de pe pistă! Fanion negru lui „94“!

Abia cînd opri îşi dădu seama că era vocea lui *Il commendatore.* Ce avea cu el? De ce-l scosese din cursă? Fanion negru însemna suspendare!... Ce făcuse? Nu făcuse nimic!

Cei care se aflau pe virajele *S*-ului, şi printre aceştia se găsea şi un grup de alergători de la „34“, sosiră în fugă la el, asaltîndu-l cu întrebări.

— Nu ştiu, strînse Liviu din umeri.

— Bine, bine, da' ceva tot s-a întîmplat! insistă Nelu. Dacă te-a oprit *Il commendatore* trebuie să fie ceva...

— Nu pot să-mi dau seama și gata ! Voi nu-nțelegeți, ce naiba ? ! se revoltă Liviu.

— De ce să-l suspende atunci ? ! îi luă Andrei apărarea. Între el și Liviu exista o simpatie reciprocă, încă de atunci cînd se cunoscuseră pe circuit și cînd Liviu îl împinsese pînă în parcul închis.

— Tovarășul profesor Panait e mai mare ca tovarășul Dogaru ?

— Nu-i mai mare, da-i arbitru de traseu și poate cere suspendarea din cursă. Lui *Beltoise* nu i-a făcut-o ? I-a făcut-o ! spuse Nelu, arătînd spre Tiberiu Zidaru. Trei luni suspendare pentru obstrucții pe viraje. Era un sibian care voia să-l depășească . . .

— Sst ! tovarășu' profesor ! îi anunță Răileanu din spate.

Băieții se dădură la o parte și *Il commendatore* apăru încruntat în fața lui Liviu.

— Cum poți să intri într-un antrenament oficial fără frînă ? ! Cum poți să fii atît de inconștient ? ! !

— Tovarășe profesor, am frînă ! se apără cu disperare Liviu. Uitați-vă, vă rog, la mașină ! îl invită el.

— Cum ai frînă ? întrebă, fără să vrea, profesorul Panait, aruncînd o privire spre tamburul de pe axa din spate a mașinii.

— Am o frînă că îngheață mașina pe loc !

— Atunci de ce n-ai frînat înainte de-a intra în viraj ? Cînd ai văzut că o mașină îți blochează ieșirea ? !

— Pentru ce să frînez ?

Profesorul Panait se uită la băiatul mic și slăbuț din fața lui și, revăzînd scena, reconstitui fază cu fază tot ce se întîmplase pe virajul premergător *S*-ului.

— Cine te-a învățat să *joci* mașina așa pe viraje ? întrebă el sever.

— Pe noi n-a avut cine să ne-nvețe . . . spuse Liviu cu părere de rău. Singuri, tovarășe profesor ! adăugă el încet.

— Vrei să vii în asociația noastră ? Care-i numele tău ?

— În asociație ? și Liviu nu mai putu continua, uimit peste măsură de această propunere la care nici în visele lui cele mai frumoase n-ar fi îndrăznit să spere.

— Liviu Ioanid, tovarășe profesor. De la „21", se grăbi Andrei să-i explice lui *Il commendatore*, văzînd că Liviu rămăsese mut, ca și cum n-ar fi auzit întrebarea din urmă.

— Ce zici, Ioanid, vrei să vii în asociația noastră ? și adăugă : Poate cîștigăm la „Începători" campionatul pe țară ! . . .

— Campionatul pe țară ? spuse Liviu abia auzit, copleșit de emoție.

— O să te dau la echipajul lui Valentin Cruțeanu . . . Și-o să-l mut pe Deciu la Neagu, adăugă ca pentru sine *Il commendatore*.

— Tovarășe profesor . . . știți, noi . . . avem . . . un echipaj, spuse Liviu și adăugă repede : Echipajul „*RB*" . . .

— N-avem locuri . . . Sîntem și așa supranumerici . . . *DIMB* . . . Ce înseamnă ? întrebă *Il commendatore*, arătînd spre casca lui Liviu.

— Clubul nostru sportiv ! Sînt inițialele numelor noastre : Dăneț, Ioanid, Mărculescu și Buznea, se grăbi Liviu să spună. Radu Buznea e șeful echipajului. Toți sînt băieți foarte buni. A lui e mașina. Tovarășe profesor, primiți-ne, vă rugăm, pe toți ! și aproape că-i dădură lacrimi în ochi. Ne-am *preparat* și mașina . . .

— Cum ați *preparat-o ?*

Liviu ezită o clipă ; putea el oare să dezvăluie secretele lor tehnice ? Profesorul înțelese și spuse zîmbind :

— Ați comprimat motorul, ați lustruit galeriile . . . Probabil că ați majorat și admisia . . .

— Da, și canalul de transfer . . . Totu-i oglindă ! îl încredință Liviu.

— Și v-ați făcut și un club . . . Cine a pictat emblema asta ?

— Eu, tovarășe profesor.

— Bine, Ioanid, veniți cu întreg echipajul la noi. Îl căutați miercuri pe Fericeanu la asociație, să vă facă formele de înscriere. Urcă-te pe mașină și du-te în parcul închis. O să vorbesc să faci o manșă cu „Avansații", ca să nu pierzi antrenamentul de azi. În regulă, Ioanid ?

— Da, tovarășe profesor, spuse el radiind de bucurie.

— Bine. Și profesorul Panait plecă pe traseu.

— Bravo, *Genule !* îi trase Andrei o palmă prietenește pe spate. E colosal că sîntem împreună ! Ce v-am spus eu ? se întoarse el spre colegii de asociație. Nu v-am spus eu că *Genu* o să fie un mare pilot ? ! Ei n-au încă o mașină ca lumea ! ... Să te antreneze *Il commendatore*, să vezi ce scoate din tine !

— Alergătorii din manșa a doua să se prezinte la start ! se auzi de departe vocea din megafonul electronic.

— Aoleu, Mircea ! își aduse Liviu aminte. Porni motorul, scoase mașina pe asfaltul pistei și demară în direcția startului.

Îl găsi pe Mircea așteptînd singur în fața parcului închis ; opri lîngă el și se grăbi să coboare.

— Hai ! îi făcu el semn cu capul să se prezinte cu mașina pe grila de start și îl întrebă unde-s Radu și Sandu.

— S-au dus să te caute. S-a auzit c-ai făcut un carambolaj groaznic.

— Ce carambolaj ? Las' că-ți spun eu ... Succes ! Mă duc după ei. Ne iau pe toți în asociația lor ! Las' că-ți spun eu ... Succes ! Și lăsîndu-l pe Mircea cu gura căscată pe grila de start, fugi spre marginea pistei.

Rămase o clipă locului, neștiind în ce direcție s-o apuce.

— Mircea ! îl strigă Liviu și îl întrebă prin semne în ce parte au luat-o Radu și Sandu.

Mircea îi arătă că în sensul desfășurării cursei. Alergă în direcția inversă, ca să le poată ieși înainte.

Apropiindu-se de *S*-ul de la *Maison Blanche*, îl reperă, după înălțime, pe Sandu și-i văzu stînd de vorbă cu băieții

de la „34". „Aflaseră deci"... Şi deodată, făcîndu-i-se teamă, încetini paşii.

Oare Radu nu va fi împotrivă? Ar putea să se supere! Singurul în măsură să ia o asemenea hotărîre era numai Radu. Şi nici el, adunarea generală. Prin vot secret. Iar Radu, şi mai ales Sandu purtau o pică grozavă celor de la „34".

„Nu, dacă ei nu vor fi de acord, nici el nu se va duce să-l antreneze profesorul Panait. Ca să cîştige campionatul pe ţară... Nu, nu se duce! Nu se duce! Nu se desparte de Radu! Nici de Sandu şi de Mircea! Nu, nu se duce! Bună, rea, asta-i maşina! Ce dacă au ateliere? ... Da, au ateliere, bine, să le fie de bine!..."

— Uite-l că vine şi *Genu!* spuse Răileanu, observîndu-l primul pe Liviu.

Radu şi Sandu traversară pista, grăbindu-se să-i iasă în întîmpinare.

— Ce naiba, parcă mergi după mort!? făcu contrariat Sandu, ajungînd primul la el.

— Pînă aici tot în fugă am venit! se scuză Liviu.

— Mă, eşti fantastic! exclamă Radu. Asta figură!

— Bravo, Liviule! îl prinse Sandu de umeri, felicitîndu-l. Să-ţi facă chiar tovarăşu' profesor propunerea!...

— Voi vreţi? întrebă Liviu cu teamă, neştiind ce să creadă. Radu, tu...

— Cum să nu vrem?! îl întrerupse acesta. Tu habar n-ai ce chestie e asta! O s-avem la îndemînă atelierele lor! Ce, te-ai tîmpit?! M-am şi gîndit cum o să facem!

Se auziră maşinile venind pe virajele *S*-ului. Sandu vru să se uite cum ies alergătorii din ultima buclă, dar Radu îl apucă de mînă.

— Lasă-i!

— O clipă, să-l vedem pe Mircea ce face, se împotrivi Sandu.

— Lasă, ţi-am spus! Azi n-are importanţă ce face. Mîine...

— Bine, acceptă Sandu. Da, mîine trebuie să le arătăm băieţilor şi-n special lui *Il commendatore* tot ce putem! spuse el cu hotărîre.

— Categoric! îl susţinu Radu. Mîine tragem la maximum! gesticulă el semnificativ. Ziceam că m-am gîndit... să dăm echipajului, dacă o să fiţi de acord, numele de *DIMB*, în loc de *RB*. *RB* rămîne numai maşina. Ce zici, Sandule?

— N-am nimic împotrivă.

— Tu ce părere ai, Liviule?

— De acord, ridică Liviu mîna şi îşi aduse aminte: dar statutul?

— Avem statutul asociaţiei!... Are cine să ne apere!... Auzi, profesorul Panait e membru în Comisia naţională de carting! îl informă Radu despre cele aflate cu cîteva minute în urmă de la Aurel Nisipescu.

— Mai mare decît tovarăşu' Dogaru? întrebă repede Liviu.

— Tovarăşu' Dogaru este din partea A.C.R.-ului! Iar A.C.R.-ul e forul care coordonează pe plan naţional competiţiile automobilistice, înţelegi?

Liviu dădu din cap că da şi Sandu le propuse să se îndrepte spre parcul închis. Venea manşa în care urma să alerge şi-l întrebă pe şeful lor de echipaj:

— Ce zici, Radule, mai are rost să menţinem tactica? Băieţii de la „34" sînt ai noştri acum!...

— Tactica se menţine! Şi Radu adăugă, după o pauză: Nu alergăm numai cu ai noştri! Şi chiar între ai noştri, ştii bine, există o rivalitate pe echipaje! Cine îşi pregăteşte maşina mai bine... Cine se antrenează ca lumea... Întrecerile sînt întreceri! Şi-o să vedeţi voi dacă nu-i *suflă* mîine *Marin Dumitrescu* titlul lui *Il campionissimo!* Şi-apropo de tactică... Ce-ai vrut să-mi arăţi, Liviule, cu demarajul ăla al tău la plecare? îl luă Radu la rost.

— Mi-a fost ciudă... spuse Liviu adevărul. *Cevert* era lîngă mine... aș fi vrut să compar mașina cu a lui și mi-a fost ciudă pe tine...

— Ce ți-am zis eu ? se întoarse Radu spre Sandu.

Acesta zîmbi îngăduitor. Îi luase apărarea lui Liviu, spunînd că nu, Liviu nu demarase în mod demonstrativ atît de slab, ci pur și simplu *bîlbîise* startul și întîrziase plecarea. „Sau poate de emoție, cuplase a doua în loc de întîia.!..." spusese el oferindu-i lui Radu această variantă, cu toate că era tot atît de convins ca și acesta că Liviu făcuse înadins un demaraj idiot.

— După aceea ai tras tare ; cum ți se pare mașina ? întrebă Sandu, ca să schimbe vorba.

— Asta și vreau să spun. Se duce mai tare ca marți. Am încercat-o și marți, într-o depășire, apoi în alta... Cînd știam că nu mă vezi... zîmbi el, uitîndu-se la Radu. Pe viraje, Radule ! Așa cum ai spus, să facem azi pe viraje. Odată ieșit însă pe linia dreaptă a *„cocoașelor"* m-am și lăsat depășit. Nu, azi mașina se-nfige mai bine. Răspunde mai prompt.

Același lucru le spuse și Mircea, același lucru constatară și Sandu și Radu, alergînd în mansele lor. Sandu îi depăși pe „80" și pe „64", iar Radu pe „56", „41" și „83". Respectînd toți tactica, „pierdură" pe liniile drepte.

Comentau toate acestea cînd vocea directorului de curse răsună peste parcul închis.

— Concurenții din categoria „Avansați", care au alergat marți în ultima manșă să se prezinte la start cu mașinile ! Alergătorul cu numărul „94" să vină la mine !

— Eu ? făcu Liviu, uitîndu-se întrebător la băieți.

— Tovarășu' Dogaru... spuse încet Mircea.

— Fugi, Liviule, și vezi ce-i ! Hai și noi, Sandule ! Mircea, rămîi la mașină !

Alergară toți trei, făcînd slalom printre alergători și mașini. Sandu și Radu rămaseră disciplinați în marginea

pistei, în timp ce Liviu o traversă în fugă, prezentîndu-se directorului de concurs.

— Eu sînt „94". M-ați chemat.

— Da, mi-a spus tovarășul profesor Panait — arătă directorul de concurs spre grupul de oficiali din spate — că te-a oprit din greșeală din cursă. Vrei să-ți faci numărul de ture, nu ? Bine, ai s-alergi cu manșa a treia la „Avansați".

— E-n ordine, Ioanid ? îl întrebă *Il commendatore*, care se apropiase de ei între timp.

— Da, vă mulțumesc, tovarășe profesor.

Il commendatore îi puse o mînă pe umăr și îl luă deoparte.

— Să mergi cuminte. Nu sînt antrenamente cronometrate, n-ai nevoie să tragi de mașină. Și, în special, nu trebuie să riști. Numai în cazuri extreme poți face ce-ai făcut azi pe viraj. Ai punctat cu o idee frîna mai tare, ai tras cu un milimetru mai mult de volan, sau prea energic, n-ai schimbat exact cînd trebuie viteza, n-ai trimis fulgerător piciorul înapoi pe accelerație... Te-ai dus ! Nu mai scoți mașina din derapaj, la viteza cu care ai intrat tu în viraj ! A început derapajul, adio ! Da, îl poți controla, dar nu la viteza asta. Și încă ceva, Ioanid : derapajul îți dă doar senzația de timp cîștigat. De fapt, pierzi timp. Cîștigi timp intrînd ceva mai încet în viraj ; dar în schimb ieșind cît mai tare ! În așa fel, încît să începi accelerația încă înainte de mijlocul curbei.

— Așa și fac, tovarășe profesor ! ținu să-l asigure Liviu. Înainte intram cam prea tare și mereu fugea mașina de spate. Acum o simt dinainte cînd are de gînd să fugă și-o corectez din volan.

— Cu alte cuvinte, ai început să-i citești gîndurile ? izbucni în rîs profesorul Panait și întrebă deodată foarte serios : Cum o simți, Ioanid ?

— Cum o simt ? Cum să vă spun... O simt că are de gînd să derapeze. O simt cu... mă iertați, spuse Liviu vădit încurcat, cu... popoul...

Il commendatore dădu din cap, uitîndu-se pentru o clipă gînditor la băiat și remarcă ochii lui inteligenți și vioi.

— Cu nervii fesieri o simți, Ioanid ! Ei te anunță, dacă știi, dacă poți să-i auzi. Deci tu i-asculți și anticipezi traiectoria, înainte ca derapajul să-nceapă. Dar în coloană, în coloana vertebrală simți că vine o forță, o forță transversală care are de gînd să rupă aderența cauciucurilor pe asfalt ?

Il commendatore pusese degetul pe rană și Liviu îi mărturisi ceea ce nu îndrăznise să le spună băieților :

— Știți, tovarășe profesor, eu nu pot să mă bag cu spatele în spătarul scaunului și atunci, ca-să simt forța despre care ați spus dumneavoastră, mă lipesc cînd de o margine, cînd de alta a scaunului. Depinde de sensul virajului. Dacă-i pe dreapta mă lipesc de marginea stîngă... Și invers.

— N-ajungi altfel la pedale, pricepu *Il commendatore* of-ul lui Ioanid.

— Da, spuse Liviu și adăugă cu mirare : Eu n-am crescut ca alți băieți, ce-oi avea nu știu ? ! Se corectă apoi repede : Nu, așa n-am nimic !...

Profesorul se stăpîni să nu izbucnească în rîs.

— Nu înălțimea contează în viață, Ioanid ! O să vedem, poate o să facem scaunul culisabil... Sau cu două poziții...

— Ar fi extraordinar ! M-aș putea lipi cu spatele de spătar.

— Deci ne-am înțeles, Ioanid, fără riscuri inutile pe viraje !

— Da, tovarășe profesor ! spuse ascultător Liviu.

XXI

Ştiau foarte bine : înainte de cursă piloţii trebuie să fie perfect odihniţi şi complet relaxaţi, mai ales pentru ca reflexele să fie cît mai prompte, mintea cît mai limpede şi mai lucidă, şi ei se culcară ceva mai devreme ca de obicei.

Adormiră greu, somnul le fu chinuit de tot felul de vise, vise cu start fals, cu ieşiri în decor, cu suspendări, cu *RB*-ul mergînd cu spatele înainte ... Mereu se treziră, crezînd că se luminase de ziuă, dar de ziuă, parcă înadins nu voia să se lumineze deloc.

Liviu sosi la uzină cînd nu era încă şapte, trecu mai întîi pe la domnul Petre, dar, în locul acestuia, îl găsi pe mecanicul de noapte. Acesta îi lămuri că îşi schimbaseră turele şi că domnul Petre plecase la şase dimineaţa acasă.

Băieţii îi relataseră încă de ieri toate cele întîmplate, domnul Petre le împărtăşise bucuria şi Liviu ar fi vrut să comenteze cu el cîteva lucruri în plus.

Scoase *RB*-ul afară, controlă dacă nu scăzuse cumva presiunea în pneuri, se uită la nivelul uleiului din cutia de viteze, desfăcu capacele de la roţi pentru a-şi da seama dacă rulmenţii sînt suficient de blindaţi cu vaselină, gresă axele pedalelor de comandă şi se apucă să pensuleze motorul, ca apoi să-l şteargă bine cu cîrpa.

RB-ul strălucea de curăţenie cînd Radu şi Sandu sosiră la şapte şi jumătate în faţa uzinei. Admirară maşina şi Radu izbucni :

— Ce naiba întîrzie Mircea ? Tocmai azi, cînd avem o zi atît de grea !

Mircea întîrziase special cîteva minute, vrînd să-i găsească adunaţi pe băieţi şi, apropiindu-se de ei, scoase de sub bluza treningului o pereche de ochelari noi-nouţi, ochelari de alergător, cum nu se putea mai veritabili.

— I-am găsit azi dimineaţă pe masă. Tata, pentru zecele la română. Vine şi bunica să mă vadă.

— Da, mi-a spus Ada. S-au înțeles cu toții să se-ntîlnească la zece, îi informă Liviu, în timp ce Radu și Sandu își puneau pe rînd ochelarii.

Îi examinară apoi cu atenție, îi așezară pe cască, privind cu admirație cum îi ședea căștii cu ochelarii deasupra, își puseră căștile pe cap și coborînd ochelarii pe ochi, declarară în mod categoric că aceștia le asigură o vizibilitate perfectă.

La ora 9 urma să înceapă revizia tehnică în parcul închis și ei se grăbiră să ajungă cît mai devreme pe circuit. Era prima revizie tehnică din *cariera* lor !

Constatară că nu erau primii și mai ales avură surpriza să găsească o mulțime de colegi de clasă așteptîndu-i. Vestea că însuși președintele puternicei Asociații sportive „Jean Calcianu", profesorul Panait, le propusese băieților să vină în asociație, alături de *crema piloților* țării, zburase din om în om în după-amiaza zilei precedente.

Un singur lucru nu-l înțelegeau ei : dacă Radu, Sandu, Mircea și Liviu erau atît de buni și își preparaseră și motorul, folosindu-se de secrete tehnice despre care nu voiau să spună un cuvînt, de ce ținuseră la antrenament „coada" tot timpul ? Era întrebarea pe care le-o puseră băieților cei care fuseseră destul de sceptici și înainte și care înclinau să creadă și azi că povestea cu Asociația „Jean Calcianu" e o „barbă" de-a lui Liviu, socotit unul din cei mai mari specialiști în „tromboane". Îi deruta doar faptul că cel care le povestise toate acestea fusese Sandu, iar Sandu nu era omul care să mintă sau să exagereze ceva, cu toate că, mai știi ?... Cursele și mai ales miza care era astăzi în joc !...

Adunîndu-i în jurul său, Radu le dezvălui în șoaptă tactica folosită la antrenament, îi rugă să păstreze cel mai mare secret asupra celor auzite, apoi le relată încă o dată cum le propusese profesorul Panait să vină în Asociația „Jean Calcianu", ce avantaje decurgeau din aceasta și că miercuri se vor prezenta la Victor Fericeanu, secretarul

asociației și secundul lui *Il commendatore,* pentru formalitățile de înscriere.

— Miercurea e ziua lor de asociație. După-amiază, între patru și șase, se grăbi Radu să încheie, văzîndu-i pe Virgil Manoliu, Cornel Deciu, Florin Teodoru intrînd primii în parcul închis. Haideți, îi chemă el pe Sandu, Mircea și Liviu. Să nu creadă că facem opinie separată.

Le ieșiră cu toții în întîmpinare, ridicînd mîinile în semn de salut și, primiți cu aceleași semne de bucurie, intrară în grupul acestora.

— Umbli cu cioara vopsită, *Fittipaldi,* că nu-ți trage mașina ?! fu mai rezervat Mihai Mărgăritescu, adresîndu-i-se lui Radu cu imputare în glas. Ați umblat la motor !... Ce, nu mi-a spus *Clark ?*

— Am umblat, da'... încercă Radu să se eschiveze.

— Ați majorat galeriile, le-ați lustruit... A priceput *Il commendatore !*... Și *Genu* n-a mai avut încotro.

— Ce, astea-s secrete ?! Astea le știți și voi !... Nu că nu trage... Că nu se-nfige ca a ta, spuneam... În orice caz a ta se duce mai tare ! Asta spuneam.

Mihai Mărgăritescu ar fi vrut să-i confirme că într-adevăr mașina lui se duce, nu glumă, însă Radu îl văzu deodată pe domnul Petre și alergă spre intrarea din parcul închis.

— Domn' Petre !

Acesta nu le spusese nimic băieților că va veni să-i vadă alergind și, negăsindu-l la uzină, ei își închipuiseră că mecanicul vrusese să aibă, ca tot omul, o duminică liberă. Era îmbrăcat *la cravată,* într-un costum nou-nouț, să nu-l recunoască aproape ! Îl înconjurară, neștiind cum să-și manifeste bucuria, cum să-i spună cît erau de fericiți că venise. Radu îi luă brațul cu căldură, Liviu i se agăță cu amîndouă mîinile de celălalt braț, iar Sandu și Mircea, nemairămînîndu-le loc, se lipiră de cei doi colegi.

— Adică eu să nu fiu di față la revizia tehnică ? ! Ei, cum ați crezut voi asta, măi băieți, măi ? ! vorbi domnul Petre primul, scoțîndu-i din încurcătură.

Îl conduseră prin parcul închis, îi arătară piloții pe care el îi cunoștea din spusele lor, îi prezentară mașinile acestora, îi explicară cum se comportaseră acestea la antrenamente, se opriră în special la mașinile pilotate de „70" și „79".

— Asta-i băiatu' de care spuneam că taică-su e mecanic la *Service*, îi șopti Mircea. Trăsnet se duce mașina !

— Zău ? se temu domnul Petre. Ei, acu ci vreț' ? . . . Asta-i la voi prima cursă ! . . .

— Mda . . . recunoscu Sandu. Dacă ai însă o *sculă* ca asta . . . arătă el oftînd spre mașina lui „79".

— Și *sculă* și *mînă* . . . completă domnul Petre.

— *Mîna* ne-am făcut-o noi ! spuse Liviu. Altfel nu ne lua *Il commendatore* la el.

— *Mîna* toată viața ți-o faci . . . Chiar numa' la bomfaier dacă e să iei . . . Da' la curse ? ! Petre Cristea a cîștigat el din prima dată circuitu' din Germania, da' cîte curse n-a făcut el pîn' atunci ? ! Zîceaț' că venise din Finlanda ! Și nu așa . . . Cu locul doi cîștigat !

— Mamă, ce i-a bătut la Nürburgring ! își aduse Liviu aminte. I-a uscat, nu i-a bătut ! Și Nürburgring-ul e circuit, nu jucărie ! Domn' Petre, uitați-vă, băiatul ăla negricios e *Marin Dumitrescu*, care o să-i sufle titlul lui *Il campionissimo*.

— Precis i-l suflă ! spuse Mircea cu certitudine.

Curînd directorul de concurs anunță începerea reviziei tehnice și ceru persoanelor străine să părăsească parcul închis.

— Lîngă mașină nu rămîn decît echipajele respective ! sublinie în încheiere tovarășul Dogaru și ținu să precizeze : Șeful echipajului este obligat să dea toate informațiile cerute de membrii comisiei tehnice, cu privire la motor sau la starea mașinii. Orice informație, care se va

dovedi inexactă, atrage după sine excluderea din campionat !

Îl conduseră pe domnul Petre spre ieșirea din parcul închis și Sandu îi spuse că cel mai bun loc de unde se poate vedea cursa este virajul premergător *S*-ului de la *Tertre Rouge*, acolo vor fi și părinții lor.

— Întîi să văd cum faceț' plecările... Și pe viraje, da' întîi plecările. Faceț' plecările și mă duc pe viraje, le explică domnul Petre intenția sa.

Nu trecură decît cîteva minute de la întoarcerea lor la mașină și fură chemați în fața comisiei tehnice. După un control amănunțit, aceasta înmîna fiecărui șef de echipaj un tichet de revizie, fără de care nu se putea prezenta nimeni la start.

Radu răspunse la întrebările celor doi membri ai comisiei, tehnicieni cu experiență, după cîte se vedea, declară pe „propria sa răspundere" că toate piesele motorului sînt originale, capacitatea cilindrică n-a fost modificată, efectuă un scurt demaraj și îl încheie cu o frînă puternică.

— Bine, aprobă bărbatul cu mustață. Ridicați cartul de marginea stîngă ! le ceru el.

Sandu îi veni în ajutor lui Radu, celălalt tehnician ascultă învîrtirea liberă a roților, trecu pe partea dreaptă, băieții ridicară mașina și de marginea aceasta, desprinzînd roțile de sol.

— Urlă rulmentul, spuse tehnicianul, aplecîndu-și și mai mult urechea spre roata din spate.

— Cum urlă ? se revoltă Radu.

— Cum urlă ? întrebară Liviu și Mircea, venind lîngă acesta.

— Ascultați-l ! îi invită tehnicianul și învîrti din nou roata.

Ascultară cu atenție : un hîrșîit se auzea parcă.

— Aveți o bilă ciupită la rulment ! spuse tehnicianul și se adresă colegului său : gripează precis în concurs !

— Ieri am alergat și nu se-auzea nimic ! interveni Liviu cu disperare în glas.

— Din cauza eșapamentului, de aia nu l-ați auzit. Așa însă se aude foarte bine. Ce să vă fac ? Nu puteți participa la concurs.

— De ce ? Da'... De ce ? Noi... se bîlbîi Radu.

— Eu știu că vă pare rău... făcu tehnicianul cu mustață. Griparea unui rulment nu-i o glumă ! Vă blochează roata... Sau rupe chiar axa la cap. Face ac compas cu ea pe asfalt și-ați zburat de pe pistă într-o fracțiune de secundă. Dacă puteți să schimbați rulmentul bine, dacă nu... Noi tichet de revizie nu vă dăm ! spuse tehnicianul pe un ton categoric și-i făcu semn lui Florin Teodoru, care urma la rînd, să tragă mașina în față.

Se uitară disperați unul la celălalt și, în timp ce împingeau *RB*-ul, Radu se întoarse deodată spre Liviu, țintindu-l sever din ochi.

— N-ai gresat rulmenții !

— I-am gresat, spuse Liviu aproape plîngînd. Înoată-n vaselină... Uită-te la ei... Chiar azi m-am uitat, și își șterse o lacrimă care i se prelinse pe obraz.

— Ce, v-a respins la revizia tehnică ? îi întrebă Mihai Mărgăritescu, care trecuse primul prin fața comisiei.

— Da, din cauza unui idiot de rulment. De la roata din spate, îi explică Sandu, arătînd spre roata din dreapta.

— Fir-ar al naibii ! Da, și virajele sînt în majoritate pe dreapta... Ce urlă ?

— Un zgomot... Nu urlă... Nu așa, să se-audă... interveni Mircea.

— E periculos ! Fugi, *Genule*, la Fericeanu și spune-i ! îl îndemnă Mărgăritescu pe Liviu. Vezi că-i schimbă lui *Rodriguez* carburatorul la mașină.

Liviu ezită. Cum să se ducă el la Fericeanu ? ! Se uită la Radu să vadă ce zice, dar acesta privea cu încruntare în pămînt.

— Mă duc să-l caut pe domn' Petre! izbucni Sandu deodată.

— Da, da, aprobă Radu.

— Hai amîndoi, *Genule!* insistă Mărgăritescu, luîndu-l de mînă și alergă cu Liviu să-l caute pe secundul lui *Il commendatore.*

Îl găsiră în mijlocul unui grup de alergători adunați în jurul mașinii lui *Rodriguez* și Mărgăritescu îi povesti cele întîmplate băieților la revizia tehnică.

— Nu-i o treabă prea complicată să schimbi un rulment... spuse Fericeanu pe gînduri. N-avem însă nici rulmenți cu noi și nici presă. Cum depresezi rulmentul? Două'ș'cinci cu cincizeci și doi, ăsta-i rulmentul... Stați nițel, să vorbesc cu tovarășul profesor, făcu Fericeanu și dispăru în direcția pistei.

Se întoarse în scurt timp cu dispozițiile lui *Il commendatore:*

— *Regazzoni!* se adresă el lui Titus Pleșan. Poftim cheile, ia-l pe *Siffert* cu tine și fugi la atelier! Luați așa, începu el să numere pe degete: un rulment de două'ș'cinci cu cincizeci și doi, presă, ciocan mufă, pîslă și un *sermering*-spate, pentru orice eventualitate. Rapid, a zis tovarășu' profesor.

— Merg și eu! se oferi Liviu, temîndu-se că aceștia n-or să se grăbească prea tare.

— Hai! îl chemă Titus.

Liviu îl rugă pe Mărgăritescu să le spună băieților că s-a dus să aducă tot ce trebuie pentru înlocuirea rulmentului și alergă după Titus Pleșan, mirîndu-se în sinea lui că acesta nici n-a crîcnit măcar că a fost trimis la atelier. Iar pînă la atelier era drum de făcut, nu glumă!

Curios, nici Victor Colceag *(Siffert)* nu protestă cînd Titus îi spuse pentru ce îl caută și se puse în mișcare, fără să spună o vorbă. Dădu doar din cap în semn că înțelege în ce situație grea se găsește Liviu și chiar îl grăbi:

— Dacă nu ne luăm picioarele la spinare, ați pierdut cursa cu toții !

Abia peste cîteva zile avea să afle Liviu explicația acestei super-discipline, așa cum o numi el în gînd, care domnea în rîndurile Asociației sportive „Jean Calcianu". Acum, însă, mai mult decît fericit că băieții ascultau aproape „orbește", începu să alerge în rînd cu ei, ca să salveze ce se mai putea salva de groaznica nenorocire ce se abătuse din senin peste echipajul *RB*-ului.

Parcă ghicindu-i gîndurile, Victor îl întrebă deodată, încetinind pasul :

— Ce naiba n-ați controlat rulmenții ?

Liviu profită de întrebare ca să-și mai tragă puțin sufletul. Și cum Colceag și mai ales Pleșan erau cu cel puțin un cap mai înalți decît el, nu-i fusese deloc ușor să țină pasul cu ei.

— Cum n-am controlat ? ! Mereu le-am pus vaselină. Eu cu mîna mea le-am pus ! Înoată în vaselină, și azi m-am uitat.

— Fără vaselină trebuiau controlați ! Îi speli cu benzină și abia atunci se-aude dacă nu-i ciupită vreo bilă. Vaselina le ia sunetul...

— Nu, ei n-au suspendat roțile, să le-asculte, îi explică Titus lui Victor, care știa din cele povestite de Mărgăritescu cum dibuiseră membrii comisiei tehnice rulmentul defect.

— Hai ! îi îndemnă Liviu și începu să alerge din nou, gîndindu-se cu cîtă nerăbdare îl așteaptă Radu, Sandu și Mircea.

Sandu îl găsise pe domnul Petre, acesta îl urmase în grabă în parcul închis, cu toate că știa că nu se mai poate face nimic. Rulmentul era mai mult ca sigur presat înăuntru... Și apoi de unde rulment ? Chiar să fi fost o zi lucrătoare, pînă îl cumpărau, pînă duceau mașina la un atelier ca să-l schimbe, trecea cel puțin o jumătate de zi.

Venise să fie alături de băieţi, să le spună că vor mai fi concursuri la care vor putea să alerge şi chiar să cîştige locul întîi. Acum tot nu aveau şanse prea mari, dacă „79“, „70“ şi cei de la „34“ aveau maşini care se *duceau* atît de tare, cum îi spuseseră ei.

Radu şi Mircea şi primiseră vestea că Liviu este în drum spre atelier, ca să aducă tot ce trebuie pentru schimbarea rulmentului, chiar acolo în parcul închis şi îl puseră la curent cu toate acestea.

— Ei, atunci nu vă mai necăjiţi chiar aşa! S-or îndrepta ele lucrurile...

Aşa sperară şi ei. În acest timp, însă, concurenţii de la categoria „Începători“ fură chemaţi la start pentru tragerea locurilor, iar ei, neavînd tichetul de revizie, rămaseră în parcul închis. Totul era pierdut. Totul era pierdut din cauza acestui blestemat de rulment!

Cînd se anunţă plecarea în prima manşă, îl convinseră pe domnul Petre că-i păcat să piardă un asemenea spectacol şi conducîndu-l pe marginea pistei, îi aleseră un loc de unde să poată urmări mai bine desfăşurarea cursei. Asistară la demarajul alergătorilor, apoi se întoarseră şi mai amărîţi la maşină.

— Bătrînii n-or să ne vadă alergînd şi cine ştie ce-or să creadă că ni s-a întîmplat, spuse Sandu deodată. Să mă duc să le zic?

— Ştii la ce mă gîndesc eu? îl întrebă Radu.

— De unde să ştiu? se uită trist Sandu la el.

— Poate ne bagă *Il commendatore* s-alergăm cu „Avansaţii“? Cum a făcut ieri cu Liviu la antrenament, se agăţă Radu de o ultimă speranţă.

— Ştiu eu... rămase Sandu pe gînduri. Eu ştiu... Poate, se mai învioră el. Totuşi ar trebui să le spunem bătrînilor ceva... Ne-aşteaptă s-alergăm în primele manşe!

— Mă duc eu! se oferi Mircea. Mă duc să le spun! Nu, nu de rulment, că se sperie mama lui Liviu. Le

spun... Ce să le spun? Că ce? Le spun că s-a rupt cablul de accelerație! găsi el. Și că Liviu s-a dus să aducă un cablu nou de la atelierul asociației noastre. Asta le spun, hotărî Mircea. O s-alergăm, da-n ultimele manșe!

— Le spui și vii repede înapoi! deveni Radu energic. Iar tu, Sandule, du-te în față și notează timpii afișați după fiecare manșă. Nu ne strică să știm! Vorba lui domn' Petre: nu-i asta ultima cursă! Și poate ne bagă tovarășul profesor s-alergăm cu „Avansații"!

— Acum să-ți spun ceva: mai mult de locul opt, grele speranțe erau, îl invită Sandu la luciditate. Poate tu, care conduci cel mai bine sau Liviu, că-i mai ușor decît noi toți. Îl aveam pe „79", pe „70", plus șapte alergători din asociație! Doi-trei să zicem că puteam bate din ei, mai mult nu...

— Las' că ne facem noi mașina! Și-ai văzut ce spunea *Clark?* Între echipajele lor nu există secrete în prepararea mașinii. Totul e cine și-o pregătește mai bine și cine-și face o mînă mai bună. În orice caz, azi mergeam la egal cu băieții din asociație. Du-te, Sandule, și notează timpii; cred să se termină manșa!

Marea majoritate a alergătorilor ieșise pe traseu, în parcul închis nu se găseau decît doar trei piloți, dintre aceia care își așteptau rîndul la start. Radu ar fi vrut să intre în vorbă cu ei pentru a afla și părerile lor despre cursă, era evident însă că acestora numai de conversație nu le ardea. Fiecare stătea cu gîndurile lui, ba plimbîndu-se crispat, ca într-o cușcă, ba rămînînd locului cu ochii ațintiți în pămînt, ba alergînd la marginea parcului, pentru a vedea ce se mai întîmplă pe circuit, ca apoi să revină pe locul unde urma să fie aduse mașinile.

Radu discuta tocmai cu Mircea că cel mai bine era să se fi dus Sandu la atelier cu Pleșan și Colceag, pentru ca Liviu să vorbească între timp cu profesorul Panait despre problema manșelor lor, cînd în parc intră Victor Fericeanu urmat de un grup de băieți. Aduceau mașina lui

Virgil Manoliu *(Dan Gurney)*, rămas în pană de motor în curba largă dinaintea liniei drepte a *tribunelor*. Dădu fuga la ei.

— Dă întîi bujia afară, să vedem ce se-ntîmplă ! îi ceru Fericeanu lui Stamate, care era în același echipaj cu Virgil Manoliu.

Acesta luă cheia tubulară, demontă bujia și anunță, arătîndu-i-o lui Fericeanu :

— Udă !

— Înseamnă că benzină îi vine... La aprindere, deci. Joc capacul ! ordonă Fericeanu.

Manoliu îi dădu o mînă de ajutor lui Stamate, cu toții se aplecară să vadă ce se putuse întîmpla la aprindere. Firul care ducea la platine era înnegrit, ars, stratul izolator aproape topit în întregime.

— Cine a umblat ultimul la platine ? întrebă Fericeanu sever.

— *Winille*, spuse Virgil Manoliu.

— Da, eu am umblat, recunoscu Costel Mogoș din spate și își făcu loc spre Fericeanu. Le-am curățat azi dimineață și-am reglat avansul. Toți am fost de acord să-i mai dăm un milimetru avans.

— Și firul de ce nu l-ai strîns ca lumea ? Tu ai strîns firul ?

— Eu, spuse acesta încet.

— Du-te la tovarășul profesor și spune-i că te-am suspendat din cursă ! Și povestește-i pentru ce. Azi nu mai alergi ! Din cauza ta, *Gurney* nu se califică în tururi ! Du-te ! îl goni Fericeanu.

Mogoș nu spuse nimic, puse capul în pămînt și, retrăgîndu-se, se îndreptă în direcția pistei.

— Înlocuiți firul și reglați avansul din nou ! ordonă Fericeanu și se întoarse spre Virgil Manoliu. Cît ai făcut în prima manșă ?

— Două cu șapteșpe, îl informă acesta.

— Ce să-i faci... Nu te mai poţi clasa, n-ai minimum de tururi impus.

Radu se gîndi că prin suspendarea lui Mogoş şi pierderea calificării de către Virgil Manoliu, mai rămăseseră cinci din cei şapte alergători ai asociaţiei care le puteau fi adversari. Ar fi vrut să-l întrebe pe Victor Fericeanu ce o să se întîmple cu echipajul lor, dar nu îndrăzni ; nu de ei îi ardea lui acum.

— Cel mai tare a mers „79", nu ? se adresă el lui Cristian Jerca, pentru a atrage atenţia asupra sa.

— C-o maşină măsluită cred şi eu ! se revoltă acesta. S-a făcut contestaţie !

— Pînă nu stabileşte comisia tehnică dacă motorul e într-adevăr *machiat*, nu poţi s-acuzi ! interveni sever Fericeanu. Că bănuim noi ? Asta-i altceva !... Ai desfăcut tu motorul să vezi că cilindrarea-i mai mare ?

— Nu, bătu în retragere Cristian Jerca.

— Atunci ?! De la voi cine a pierdut manşele ? se adresă Fericeanu lui Radu.

— Toţi, desfăcu acesta mîinile.

— Cum toţi ? Ce număr ţi-a căzut pe bilet ?

— N-am fost la tragerea locurilor. Dacă n-am primit tichetul de revizie...

— Tichetul de revizie e pentru maşină ! Fără el nu poţi veni cu maşina la start ! Trebuia să vă prezentaţi la tragerea locurilor, măi băieţi, măi ! Să presupunem că în clipa asta maşina e gata ; care aleargă din voi ?

Radu nu ştiu ce să-i răspundă şi nici nu mai avu timp ; Mircea venea în fugă, strigînd de departe : „Au venit ! Au venit !"

În afară de Virgil Manoliu, Cristian Jerca şi Stamate, care rămaseră la maşina echipajului lor, ceilalţi băieţi îl urmară pe Victor Fericeanu la *RB*. Liviu zăcea lat pe iarbă, însă Pleşan şi Colceag se şi apucaseră de lucru.

— Mircea, fugi după Sandu ! îl trimise Radu pe acesta și se aplecă lîngă cei doi, să vadă cum se poate înlocui un rulment.

Dăduse roata afară ca să nu se piardă timp, scosese toată vaselina dinăuntru pe o bucățică de hîrtie pentru a unge cu ea rulmentul cel nou, așa că Pleșan trecu direct la operațiunea de depresare a rulmentului din carcasă.

— Asta-i o treabă care n-o să dureze prea mult, aprecie Fericcanu. Mă duc s-anunț comisia tehnică, și să văd ce-i de făcut cu plecările voastre.

— Nu s-ar putea s-alergăm în mașele „Avansaților" ? întrebă Radu deodată. Clasamentul se face tot separat . . .

— Nu, exclus ! Regulamentul e clar : alergările se fac pe categorii „Începător" și „Avansat", spuse Fericeanu și se îndreptă spre masa oficialilor din fața grilei de start.

— Ai crezut că puteți alerga cu noi ? Nu se poate, clătină Aurel Nisipescu din cap.

— Cronometrările se fac separat pe fiecare alergător în parte, nu ? rațională Radu.

— Da, da' poți avea avantajul pistei libere în față ! Nu te mai încurcă nimeni pe viraje . . . Sau dacă faci un start reușit și te plasezi în priza unui alergător bun, tragi cît te ține mașina și-i copiezi mișcare cu mișcare, viraj cu viraj, îi explică Aurel Nisipescu.

Mircea se întoarse cu Sandu și în scurt timp veni și Victor Fericcanu, conducîndu-l la mașină pe tehnicianul cu mustață. Acesta îi ceru lui Pleșan rulmentul extras din carcasă și secundul lui *Il commendatore* le explică băieților :

— S-a dat plecarea în penultima grupă, mai sînt cinci mașe de alergat. Deci, numai unul din voi mai poate concura. O să plece de pe ultimul loc, pe rîndul doi. Înțelegeți de ce ? întrebă Fericeanu, văzînd că băieții nu scot un cuvînt.

— Da, spuse Radu încet.

— Fiecare alergător are dreptul la trei manșe, a trei ture. Pînă e gata mașina se mai aleargă o manșă. Ce rost are ca al doilea din voi să alerge o singură manșă din trei ? ! Tot nu se poate clasa ! Hotărîți-vă deci, cine merge în ultima grupă de trei manșe. Asta e, ce să-i faci ? ! Ați avut ghinion, ați avut... E neglijența voastră că n-ați ascultat rulmenții la învîrtirea liberă a roților...

Băieții continuau să-l asculte ținînd capul în pămînt și Fericeanu reluă :

— N-are importanță că cel care o s-alerge o să plece de pe ultimul loc. În manșa a doua, plecarea se dă în ordine inversă. Așa c-o să aibă caseta întîia din dreapta. Cel mai bun loc. Iar în manșa a treia locul se stabilește după clasamentul primelor manșe. Hai, grăbiți-vă !

— Sandule, fă repede patru bilețele ! îi ceru Radu.

— Foarte bine ! îl aprobă Fericeanu. Așa-i cel mai bine. Trageți la sorți !

Sandu rupse o foaie din carnetul de bord al *RB*-ului, făcu din ea patru bilețele egale, scrise pe unul din ele „Aleargă" și, după ce le împături bine, le băgă în cască pe care o scutură zdravăn înainte de a-i invita pe membrii echipajului să facă extragerea.

Înconjurați de alergătorii de la „34", curioși să vadă cu cine din cei patru vor fi sorții favorabili, băieții scoaseră pe rînd cîte un bilețel și le desfăcură sub privirile tuturor.

— Mie mi-a căzut „Aleargă" ! îi anunță Mircea și adăugă : Radule, tu ai să mergi ! Conduci cel mai bine, tu trebuie să mergi ! Eu n-am șanse, știu sigur...

— Bine. O să meargă Liviu atunci. El e cel mai ușor dintre noi...

— Nu ! îl întrerupse Liviu energic. A ta e mașina, tu ne-ai antrenat pe toți, conduci cel mai cursiv... Tu ești șeful echipajului ! Tu trebuie să mergi !

— Liviu ! Cine hotărăște, tu sau eu ?

Încă pe drum, întorcîndu-se de la atelier, Liviu se împăcase cu gîndul că pentru el cursa e pierdută și vru să-i reamintească lui Radu că profesorul Panait îi promisese să-l ia la campionatul pe țară și deci va mai avea o posibilitate să alerge într-o cursă, încă anul acesta, dar văzîndu-se ațintit cu severitate de șeful echipajului, renunță. Spuse scurt :

— Tu. Și adăugă repede : Am înțeles.

— Ești cel mai ușor dintre noi și ai șansele cele mai mari !

— Așa-i, Liviule ! îl susținu Sandu pe Radu.

— E vorba de prestigiul echipajului, nu ? se întoarse Radu spre Victor Fericeanu.

— Categoric ! La noi se face clasament pe echipaje !

Conducîndu-l pe Liviu pînă pe grila de start, ale cărei casete nu erau ocupate încă de nimeni, căci abia se dăduse sosirea în ultima manșă a grupei a patra, Radu prezentă la masa oficialilor tichetul de revizie a mașinii și se întoarse la Liviu.

— Ai grijă ! Trebuie să intrăm cu fruntea sus în asociație ! De tine depinde !

Liviu dădu din cap în sens că a înțeles.

— Care-i pînă acum clasamentul ? întrebă el deodată.

— „79“ e pe primul loc, dar a fost contestat... A făcut două minute și opt secunde pe tur.

— Două și opt ? nu-i veni lui Liviu să creadă.

— Da. Băieții spun că mașina-i măsluită, ciică ar avea o cilindrare mai mare. Pe locul doi ar fi „70“, cu două și cinșpe. *Dan Gurney* a făcut în primul tur două și șapteșpe, dar a avut o pană de aprindere și a ratat cursa.

— Și alții ? se arătă nerăbdător Liviu. *Louis Chiron* ce-a făcut ?

— Aleargă cu tine. El și *Phillip Hill.*

Mihai Mărgăritescu *(Louis Chiron)* era considerat cel mai bun alergător dintre „începătorii“ asociației, șef de

echipaj ca şi Florin Teodoru *(Phillip Hill)*, şi lui Liviu nu-i plăcu deloc vestea.

— Naiba să-i ia ! După ce sînt pe rîndul doi, îi mai am şi pe ăştia în grupă.

— Poate reuşeşti să mergi în priza unuia din ei... îi sugeră Radu.

— Cronometraţi-mă pe tur şi arătaţi-mi cu degetele pe ce loc mă-ncadrez în clasament. O să aveţi şi rezultatele din grupa a treia ! Clasamentul o să fie aproape complet.

— Da, da, bună idee ! aprobă Radu, spunîndu-şi că-i va arăta lui Liviu un loc mai bun decît în realitate, pentru a-i da aripi. O să stăm lîngă bătrîni. Sînt acolo unde am stat data trecută, chiar înainte de primul viraj. Şi noi o să te vedem şi tu ai să ai timp să ne vezi. Deci, atenţie la mîinile noastre !

Din parcul închis ieşiră îndreptîndu-se în grabă spre start Mărgăritescu, Teodoru, „76“ şi Liviu se simţi deodată cuprins de nelinişte.

— Fir-ar a naibii, a-nceput să-mi tremure picioarele, spuse el.

— De emoţie. Ăsta-i tracul, probabil. Aşa am păţit la antrenamente şi eu. Nu mă puteam deloc concentra, i se destăinui Radu. Aveam tot timpul impresia c-o să bîlbîi demarajul... M-am dus. Ai grijă, de tine depinde cum intrăm în asociaţie ! Succes, Liviule ! îi ură Radu, îl sărută pe obraz şi fugi la Sandu şi la Mircea, care îl aşteptau pe partea cealaltă a pistei.

Liviu începu să sară „mingea“ pe loc, ca şi cum şi-ar fi făcut încălzirea, dar nu de încălzire era vorba, ci de încordarea pe care o simţea în tot corpul. Se bucură văzînd că Mărgăritescu trage maşina pe rîndul al doilea, la o distanţă de o casetă de el şi îi făcu semn prietenește cu mîna. Dacă Mihai nu l-ar fi dus la Fericeanu, nu s-ar mai fi aflat acum pe grila de start.

— Vezi ce faci la demaraj, poate te strecori după mine ! îi spuse acesta în șoaptă și făcu o mișcare semnificativă cu mîna.

Liviu dădu repede din cap în semn că a înțeles, pentru că pe caseta liberă dintre ei se și instalase „83". În față îl avea pe „76", veneau apoi „64". Florin Teodoru, căruia toți îi spuneau *Phill*, ca și celebrului pilot californian, singurul nord-american care a reușit să cîștige în Europa un titlu de campion mondial, și „52" cu care Liviu alergase la antrenamente.

Se dădu comanda pornirii motoarelor și după ce piloții le încălziră, *amorsîndu-le* din accelerație, directorul de concurs ieși înfață, pentru a le da startul. Ridică fanionul și începu numărătoarea inversă :

— Treiii ! Doiii ! Unuuu ! Start !

Liviu țîșni realmente de pe loc, incît fu cît pe ce să-i lovească spatele lui „76". Tăie puțin gazele, schimbă a doua și forță nota, strecurîndu-se cu o fentă între acesta și „64". Nu-și dădu seama că-l jenase astfel pe „83", care se văzuse nevoit să apese pentru o clipă pe frînă ; știa doar atît că în fața lui era Teodoru și că el se apropia cu putere de mașina acestuia. Schimbă trăsnet în a treia, tură la maximum motorul și îl depăși pe Teodoru, instalîndu-se la conducere.

Se apropia virajul premergător *S*-ului de la *Tertre Rouge*, văzu semnele de bucurie ale băieților, își aduse aminte că acolo se aflau și părinții și se înscrise în viraj. Îl simți pe Teodoru după el ; ținu strîns pe buclele *S*-ului.

Intră ceva mai încet în ultima curbă și în schimb ieși cu putere din ea, acceleră *la fund*, în a doua, schimbă a treia, zbură în a patra, pe linia dreaptă de la *Hunaudieres*, cu *mîinile la nouă și un sfert și cu picioarele înfipte în podea*, dar dincolo de mijlocul ei se văzu dublat de Mihai Mărgăritescu.

Deci Mărgăritescu fusese în spatele său și simți în stînga apropiindu-se o altă mașină. Era Teodoru. O de-

pășire era însă riscantă, venea *acul de păr* de la *Mulsanne*. Liviu intră scurt în viraj, se apropie de Mărgăritescu pe linia ce ducea la *S*-ul de la *Maison Blanche*, îl talonă din spate pe curbe, continuă presingul pe virajele *Arnage* și, în același timp, nu înregistră nici o tentativă de depășire din partea lui Florin Teodoru. I se păru chiar că luase un avans considerabil față de acesta.

Mărgăritescu se distanță pe linia dreaptă a *tribunelor*, aici recuperă și Teodoru și-l întrecu pe Liviu, spre dezamăgirea lui Radu, Sandu și Mircea. Pînă la viraj îi rămăsese însă o distanță prea mică, Teodoru apăsă energic pe pedala de frînă și concomitent frînă cu motorul, dar nu reuși să evite înscrierea largă.

Liviu prevăzuse situația, ținuse strîns pe sensul virajului și i-l *fură* lui Teodoru la ieșire, demarînd cu putere.

Clar, mașinile lui Mihai și Florin erau mai tari pe liniile drepte, deci va trebui să scoată timpi pe viraje ! Să lupte cu Mihai pe viraje, să-l depășească, și Florin nu va mai avea cum să-l bată pe linie dreaptă, își elaboră Liviu tactica în timp ce colegii de clasă îi scandau numele, înșirați pe buclele *S*-ului.

Trase cît putu de mașină, reuși să reducă din handicap și chiar să vină în spatele lui Mărgăritescu pe virajele *Arnage*, însă acesta nu-i lăsă nici o speranță de depășire, iar pe linia *tribunelor* se distanță din nou. Mai puțin decît în primul tur, pentru că Liviu solicită mai energic a treia și schimbă *uns* în a patra.

Întoarse capul spre spate, Teodoru era departe de el. Însemna că tactica era bună : trebuia să se țină cît mai mult în plasa lui Mihai. Îl ajunse din urmă înainte de curba *Indianapolis* și încercă să forțeze virajul. Mărgăritescu îi închise unghiul. Al naibii Mihai, nu se lăsa deloc depășit ! Mai ceva ca „Vulpoiul" de Jack Brabham !

În manșa a doua, Liviu ocupă locul întîi din dreapta de pe grila de start, Mărgăritescu locul trei, avîndu-i pe

„83“ între ei, iar Teodoru, care plecase de pe prima linie, se așeză în spate. Liviu se întoarse spre el și-i făcu semn prietenește cu mîna. Teodoru îi răspunse fugar și se aplecă la motor.

— Ce, *Phill* se poate supăra din cauza unei curse ? îl întrebă Liviu pe Mihai Mărgăritescu.

— Așa-i el, cu toane. Are toanele lui *Phillip Hill* ! se referi acesta la pilotul californian. Cum nu reușește să facă în prima manșă ceva, cum îi vin toanele. Și adăugă avertizîndu-l pe Liviu : Nu mă mai presa pe viraje, c-ai să ieși în decor !

— Eu ? De ce ? Dacă ieși tu, atunci vin după tine, rîse Liviu și Mărgăritescu nu mai spuse nimic.

Nemaiavînd pe nimeni în față, Liviu reuși un demaraj foarte bun, conduse aproape întreg turul și nu fu depășit de Mărgăritescu decît pe linia *tribunelor*.

Nu, cu Mihai nu putea face nimic. Mașina lui bătea *RB*-ul pe liniile drepte, cu toate că Mihai era cu cel puțin zece kilograme mai greu decît el.

Se ținu ca o umbră după Mărgăritescu, recuperînd pe viraje, în manșa a treia, situîndu-se pe locul doi în clasament, porni chiar alături de el, conduse din nou un tur și din nou Mărgăritescu îl depăși cu puțin înainte de linia startului.

Și Radu, și Sandu, și Mircea ridicaseră după fiecare tur mîna, arătîndu-i că era pe locul patru, dar Liviu își spusese că acest lucru era imposibil și că ei îl încurajează ca să-l bată pe Mărgăritescu.

Nu știau că făcuse două tentative, una pe *Arnage*, cealaltă pe curba de optzeci de grade dinaintea *S*-ului de la *Maison Blanche* și că Mărgăritescu le anihilase pe amîndouă, într-un stil care nu-i mai lăsase nici o speranță.

Și totuși, cînd manșa luă sfîrșit, cronometrorii înscriseră în fișa lui de concurs o medie generală pe tur de

2 minute şi 17 secunde, cu două secunde şi patru zecimi mai mult decît cea a lui Mihai Mărgăritescu.

Radu, Sandu şi Mircea îl aşteptau alături de domnul Petre, în parcul închis şi cînd Liviu sosi aici, se aruncară asupra lui, strivindu-l aproape.

— Locul patru ! Eşti formidabil ! îl anunţă Sandu.

— Bravo, Liviule ! Le-ai trîntit o cursă nu şagă ! îi puse domnul Petre mîna pe cască, făcîndu-şi loc printre băieţi.

Nemaiputîndu-se abţine, Liviu izbucni în plîns şi, cuprinzîndu-l pe domnul Petre de mijloc, se lipi cu faţa de pieptul acestuia. Se stăpîni şi îi întrebă pe băieţi :

— Chiar aşa tare a mers *Chiron*, c-am făcut locul patru ?

— A mers... confirmă Radu. Da' ştii ce ne-a spus *Il commendatore ?* A fost tot timpul pe circuit. M-a întrebat ce raport avem la transmisie. N-am ştiut ce să-i spun. „Cîţi dinţi aveţi la pinionul de tracţiune ?“ m-a întrebat el atunci. Am strîns iar din umeri. La asta nu ne-am gîndit. Cum naiba nu ne-am gîndit, nu ştiu ! Nu ne-am gîndit. Nici tu, Sandule, nimeni. „Nu vedeţi, zice, că motorul vostru *bate pe loc* pe liniile drepte ? Aveţi un demaraj foarte bun, dar pe liniile drepte *bate pe loc*. Cu doi dinţi vă trebuia o coroană mai mică şi cred că Ioanid ar fi cîştigat“.

— De asta mă bătea *Chiron* pe liniile drepte ! Şi pe viraje e bun ! Desena o traiectorie aproape perfectă, nu i-am putut face nimic. O dată n-a derapat măcar. O dată n-a *fîlfîit* un viraj ! sau să *bîlbîie* o schimbare de viteză ! Nuuu, nimic !

— Şi l-ai presat ceva ! întări Mircea.

— Nici nu-i păsa parcă.

Liviu vru să le povestească băieţilor cum încercase să-l depăşească de cîteva ori pe Mihai, dar un grup de alergă-

tori, printre care și acesta din urmă, veniră la ei să-i felicite.

— Cred că ești pe locul trei, *Genule !* îi spuse Andrei, împingîndu-l prietenește cu mîna și adăugă : „79“ n-a vrut să dea jos chiulasa ; s-a opus taică-său. L-au eliminat din concurs.

— Nu mai spune ? nu-i veni lui Liviu să creadă.

— Da, a fost clar că măsluise motorul ! interveni Mihai Mărgăritescu. Să scoți două și opt, cum merge el pe viraje ? ! Păi cum e posibil ? ! Chiar și tu, *Stirling*, se adresă acesta lui Mircea, l-ai fi bătut pe viraje ! Mergi liniștit, da' cursiv ! pe cînd el nu era un viraj să nu-l *fîlfîie !* Cine-a mai văzut două și opt, *fîlfîind* atîtea viraje ? ! Neavînd pe nimeni în față și nefiind presat de nimeni din spate ! Mergea ca berbecul ! . . .

Discuția fu întreruptă de vocea directorului de concurs :

— Atențiune ! Atențiune, dăm rezultatele cursei pentru campionatul orășenesc la categoria „Începători“ !

Locul I și campion la categoria de mai sus, alergătorul cu numărul „61“, Mihai Mărgăritescu, de la Asociația sportivă „Jean Calcianu“ ! Timpul său este de două minute cincisprezece secunde !

Pe locul II s-a clasat alergătorul cu numărul de concurs „70“, Ion Crudu, de la Școala generală nr. 19, realizînd un timp de 2 minute și 16 secunde !

Iar pe locul III, cu timpul de 2 minute și 17 secunde, alergătorul cu numărul „94“, Liviu Ioanid, de la Școala generală 21.

— N-a zis clubul sportiv DIMB, spuse încet Mircea și vru să comenteze faptul, dar directorul de concurs continuă :

— Contestația cu privire la capacitatea cilindrică a mașinii alergătorului cu numărul „79“, Gheorghe Zainea, s-a dovedit întemeiată, rezultatele anulate, iar alergătorul de mai sus, eliminat din concurs !

După o pauză de cinci minute se va da plecarea în prima manșă la categoria „Avansați". Mihai Mărgăritescu, Ion Crudu și Liviu Ioanid să se prezinte cu mașinile la start, pentru a li se înmîna premiile oferite de Organizația pionierilor, după care vor face turul de onoare.

XXII

Luni, colegii îi primiră triumfal pe băieți, întreaga școală auzise de performanța excepțională a echipajului *DIMB*, de felul cum alergase Liviu, presînd tot timpul din spate pe Mihai Mărgăritescu, că nu lipsise mult să cîștige titlul de campion, în locul acestuia.

Trăiră bucuria comentariilor și marți, și miercuri, iar la ora patru după-amiază se prezentară la Victor Fericeanu. Îl găsiră într-un birou de la subsolul atelierelor, stînd de vorbă cu Costel Mogoș care ținea capul plecat cu vinovăție în pămînt și ei se retraseră pe culoar. Radu le povesti băieților cum pierduse Manoliu calificarea în cursă din cauza lui Mogoș. În scurt timp acesta ieși pe ușă, galben la față.

— Ce-i ? îl întrebă Radu în grabă.

— M-au suspendat o lună de la antrenamente și nici la Sibiu nu mă mai ia, spuse Costel aproape plîngînd. Nu știu, nu pot să-mi dau seama cum am uitat să strîng firul, nu știu, și se îndepărtă cu lacrimi în ochi.

— Înseamnă că la Sibiu va fi campionatul pe țară . . . spuse Liviu în timp ce Radu bătea la ușă timid, vădit impresionat de disciplina draconică ce domnea în rîndurile asociației.

Fericeanu nu era în toane prea bune, o încasase de la *Il commendatore* pentru că venise duminică direct pe circuit, lăsînd echipajele în seama lui Traian Cumpănă,

cel de-al doilea secund și, preocupat de toate acestea, le întinse, absent, băieților patru formulare de înscriere în asociație.

— Cotizația este de zece lei pe lună, le spuse el în grabă. Din banii ăștia cumpărăm benzină, ulei, piese de schimb... Veniți miercurea viitoare cu formularele completate, mi-aduceți consimțămîntul părinților și, separat, al dirigintelui clasei, că sînt de acord să participați la competiții și să deveniți membri ai Asociației sportive „Jean Calcianu". Și totodată carnetul de note. Cu notele cum stați ?

— Bine ! se grăbi Radu să spună.

— Media generală trebuie să fie cel puțin șapte ! Cum ați scăzut sub șapte, cum nu mai aveți dreptul la antrenamente ! Și conform statutului, dacă în timp de o lună nu refaceți media, sînteți radiați de la sine din asociație. *Regazzoni* a luat un cinci la fizică, iar *Siffert* a făcut o măgărie la școală și-au fost scoși din antrenamente și nici la curse n-au mai luat parte. Deci, cu notele și cu purtarea e clar, nu ? Tovarășul profesor ține legătura cu toți diriginții, așa c-aveți grijă !

Liviu vru să zică ceva, dar Mircea îi făcu semn cu cotul să tacă și se grăbi să spună :

— Am înțeles ! Mulțumim !

Radu, Sandu și Liviu îi mulțumiră și ei lui Fericeanu și, după un scurt „bună ziua", ieșiră pe ușă.

— Hai să ne uităm prin ateliere ! le propuse Radu.

— Ce ateliere, că eu sînt în pom ! spuse Liviu cu disperare în glas.

— Da, mă Liviule, făcu îngrijorat Sandu.

Mircea duse degetul la gură, temîndu-se să nu-i audă cineva și le făcu semn să iasă în curte.

— Am un șase și un nenorocit de patru la extemporalul ăla... începu Liviu să-și treacă în revistă notele cînd ajunseră în stradă. Doi de șase la fizică...

— Şi eu am un şase la fizică... spuse gînditor Mircea. Un şapte, dar am şi un şase... Înseamnă şase cincizeci.

— S-a dus pe copcă campionatul pe ţară...

— Şi ne-am făcut şi de rîs! îl completă Radu. Ce-or să zică băieţii? Tovarăşul profesor... Fericeanu... Că de ce nu venim să ne-nscriem? C-avem note proaste! De asta nu venim. Oricine o să-şi dea seama...

— Înscrieţi-vă voi! le propuse Liviu. Eu tot am pierdut campionatul pe ţară!

— Bine, da' vine Marele premiu al Braşovului!... îl avertiză Radu. Şi se spune c-o să fie mai ceva decît campionatul pe ţară!

— Nu-mi intră în cap şi pace matematica asta! Înscrieţi-vă voi, ce să fac?

— Tu n-ai pic de răbdare! îl luă Sandu la rost. Nici la lecţii n-ai răbdare. Nu te văd eu?! Tot umbli prin bancă, tot cauţi ceva, tot faci! imită Sandu neastîmpărul mîinilor lui Liviu şi strînse din umeri: Ce umbli? Ce cauţi? Numai cînd lucrezi la maşină eşti altul. Uite ce-i, Liviule, dacă vrei, de mîine facem lecţiile împreună. Da' să ştii, eu nu mă culc înainte de unu.

Radu interveni cu autoritate în glas:

— Nu-i vorba de vrut! E un ordin! M-am gîndit să-ţi propun eu... E mai bine însă cu Sandu. Sînteţi în aceeaşi clasă... Atunci te iau pe tine, Mircea.

Mircea rămase o clipă tăcut. Adică el să n-aibă ambiţie?! Adică el să nu poată lua doi de opt la fizică şi fără ajutorul lui Radu?! Spuse ferm:

— Nu-i nevoie! Îmi dai sarcină şi eu refac media singur.

— Bine, aprobă Radu şi adăugă după o pauză, adresîndu-se tuturor. E vorba de prestigiul echipajului! De soarta echipajului! Şi am dreptul să iau hotărîri. La antrenamente n-o să participe... Nu, suspendăm antrena-

mentele ! Şi ne consolidăm notele. Sandule, ai sarcina . . . Asta-i singurul patru ? se adresă el cu severitate lui Liviu.

— Da, singurul. Nu, în afară de matematică şi puţin la fizică, n-am probleme cu alte materii. Uite, ai să vezi ! îi promise el lui Radu. Matematică însă . . . desfăcu Liviu mîinile a neputinţă.

La antrenamentele de vineri, Liviu îl căută pe profesorul Panait şi, cînd îl văzu singur, se prezentă la el cu capul plecat de ruşine.

— Vă rog să mă iertaţi, vreau să vă spun, tovarăşe profesor . . . Am o notă proastă şi nu mai pot veni . . . la antrenamente. Şi adăugă repede : Am s-o îndrept, lucrez pîn' la unu noaptea, am s-o îndrept. Vă promit !

— E bine că ai venit să-mi spui . . . Vezi cum se poate pierde un concurs de prestigiu ?

Liviu tăcu o clipă şi izbucni :

— Marele premiu al Braşovului n-o să-l pierd ! Adăugă încet : Dacă o să mă selecţionaţi dumneavoastră . . .

— Pentru Marele premiu al Braşovului vor fi antrenamente speciale . . . Tu îndreaptă-ţi nota şi-o să mai vedem noi . . .

Lucrurile nu se dovediră deloc simple. Încă din primele zile, Sandu îşi dădu seama că lui Liviu îi lipseau unele noţiuni elementare şi acesta recunoscu că nu-i plăcuse de la bun început matematica, că învăţase mai mult pe sărite, atunci cînd bănuia că va fi ascultat.

— Bine, dar ai avut aproape un an meditator ? ! se revoltă Sandu.

— M-ajuta să-mi rezolv problemele . . . Şi eram bucuros să nu-mi bat capul cu ele . . .

— Da' Ada ?

— Ada a fost la uman . . . E-n familie . . . Mama făcea alergie la algebră, rîse Liviu. Tata a făcut Dreptul . . .

Învățau întîi la celelalte materii, se ascultau reciproc, treceau apoi la fizică și, în cele din urmă, Sandu îl lua în primire la matematică. Era de multe ori nevoit să se întoarcă la cele predate în anii anteriori, dar el dovedi atîta răbdare și înțelegere pentru Liviu, încît acesta se simțea cîteodată umilit.

Luă un opt și un nouă la fizică, profesorul de matematică însă nu se grăbea să-l asculte, cu toate că Liviu ridica de fiecare dată mîna în sus. Într-o zi nu mai răbdă și-l rugă pe profesor :

— Ascultați-mă vă rog și pe mine !

— Să te ascult cînd vrei tu ? Sau cînd cred eu că trebuie să te-ascult, Ioanid ?

— Ascultați-l, tovarășe profesor ! interveni Sandu.

— Zău, Dăneț ?

— Ascultați-l, tovarășe profesor ! spuse clasa în cor.

— Ei, dacă-i așa, atunci poftim la tablă ! îl invită profesorul.

După o jumătate de oră, în timpul căreia Liviu umplu de două ori tabla cu probleme din aproape întreaga materie predată de la începutul anului școlar, profesorul îl întrebă intrigat :

— Ce s-a întîmplat, Ioanid ? Meditator, după cîte știu, ai avut și anul trecut ?

Liviu rămase tăcut, lăsînd capul în jos.

— Ai merita să-ți dau zece. Dar cum tu nu înveți decît pentru notă . . .

— Dați-i zece, tovarășe profesor ! murmură clasa în cor.

— Înseamnă că trebuie să fie ceva ! Dacă întreaga clasă intervine pentru tine, trebuie să fie ceva !

— Nu poate alerga la Marele premiu ! prinse curaj Lascu din penultima bancă.

Și încet, încet, profesorul află și despre echipajul *DIMB*, despre cursa de campionat, despre Asociația „Jean Calcianu“ și despre Marele premiu al Brașovului.

— Și cu cine te-ai pregătit, Ioanid ? îl întrebă profesorul, cu toate că era aproape sigur cu cine își făcuse lecțiile Liviu.

— Cu Dăneț, tovarășe profesor, spuse Liviu, ceea ce, în afară de Mircea, nu știa nimeni din clasă.

— Așa-i, Dăneț ?

— Da, tovarășe profesor, recunoscu Sandu ridicîndu-se în picioare.

— În cazul acesta consideră că te-am ascultat odată cu Ioanid. Așa că aveți amîndoi cîte un zece. Și se întoarse zîmbind spre Liviu. Ai carnetul de note la tine sau l-ai uitat și azi din... „greșeală" acasă ? Cînd ai luat la extemporal patru, parcă așa mi-ai spus ? Sau nu-mi aduc eu bine aminte ?

Și în timp ce clasa izbucnise în rîs, Liviu alergă să-și ia din servietă carnetul de note.

În aceeași zi în care deveniră membri cu drepturi depline ai Asociației sportive „Jean Calcianu", băieții hotărîră să vadă tot ce se poate vedea. Pătrunzînd în atelierele școlii, îi surprinse îndemînarea cu care lucrau elevii unei clase la strunguri și freze, în dreptul cărora fuseseră instalate grătare înălțate pentru ca toți să poată ajunge la comenzile mașinilor ; admirară precizia cu care alții sudau scheletele unor cărucioare electrice de transport interuzinal, în timp ce, la bancuri, se executau operațiuni de lăcătușerie sau ajustaj.

Dar ceea ce îi copleși cu adevărat fură încăperile aflate pe cealaltă parte a subsolului. Intrară întîmplător într-una din ele, părîndu-li-se a recunoaște vocea lui Andrei Ungureanu. Îl găsiră într-adevăr discutînd cu Valentin Cruțeanu în fața unui panou și rămaseră uluiți lîngă ușă ; intraseră în mirifica lume a automobilului.

În mijloc tronau, fixate în piedestale speciale, două motoare de automobil, secționate la diferite niveluri și, învîrtind de manivelă, băieții văzură, ca și cînd motoa-

rele ar fi fost din sticlă, tot ce se petrecea înăuntru. Alături, instalate pe suporți metalici, se găseau un grup diferențial și o punte din față, secționate și acestea. Examinară apoi măruntaiele unei casete de direcție, într-un colț erau prinse de perete două jumătăți ale unui motor în doi timpi, în așa fel încît să poată fi remarcate ferestrele cu ajutorul cărora cele patru cicluri ale motorului clasic erau realizate prin numai două curse ale pistonului, ferestruit și el.

Pe albul pereților, planșe colorate demonstrau drumul parcurs de amestecul de benzină plus aer, cum circulă uleiul aspirat de pompă din baie, cum este pulverizat deasupra chiulasei, cum pătrunde el prin minusculele canale, pentru a executa ungerea tuturor pieselor în frecare.

Cealaltă cameră era dominată de un șasiu de automobil, așezat pe căpriori metalici, în așa fel încît întregul sistem de direcție putea fi examinat cu ușurință. Vopsit în galben, contrasta puternic pe negrul intens al celor două bare masive de fier, ca și roșul circuitului de frînare al tamburilor și suspensiei. De-a lungul pereților, acoperiți și ei cu tot felul de planșe, fuseseră instalate mese de lucru, deasupra cărora se găseau prinse, în coliere, piese sau secțiuni de piese detașate : pistoane, segmenți, biele, plăci și discuri de ambreiaj, bobine de inducție și delcouri, carburatoare de diferite tipuri, pompe de benzină, de ulei, de apă, supape, culbutori și axe cu came, coroane și pinioane de diferențial . . .

— Eu îți pun banda și tu să-mi spui cînd trebuie să schimbi treptele de viteză ! îi propuse Andrei lui Liviu, apropiindu-se de magnetofonul instalat pe o măsuță aparte.

Cuplă magnetofonul și în curînd se auzi *concertul* unui motor în ralanti. Deodată motorul intră în turație și Liviu strigă : „Acum !“. Apoi, „schimbă“ Radu a doua, a treia, ceru din nou a doua, „cuplă“ în a treia, în a patra,

„reveni“ în a treia, recunoscu întîia... Și pe rînd trecură cu toții la schimbări de viteze. Motorul „spunea“, „cerea“, se „bucura“, „voia“ sau chiar „plîngea“ după ceva.

În cealaltă cameră îi găsiră pe Mărgăritescu, pe Nelu și pe Marius pregătind un uriaș panou cu fotografii, reprezentînd autoturismul românesc de teren ARO, surprins în zeci de ipostaze.

XXIII

Marele premiu al Brașovului se apropia și antrenamentele luară o neașteptată întorsătură. Sosind pe pistă, băieții rămaseră locului de uimire, neștiind ce să creadă: Horia Abagiu și Vlad Neagu vărsau dintr-o canistră ulei ars pe asfalt, iar Nelu și Dragoș îl întindeau cu măturile pe întreaga suprafață a grilei de start.

— Ce-ați înnebunit? îi luă Sandu la rost. Vreți să ne rupem gîtul?

— Exact! rîse Nelu. Și stai, că încă n-ai văzut tot!... *Il commendatore* s-a dus cu mașina s-aducă doi saci cu nisip.

— Nisip? Pentru ce nisip? întrebă Radu.

— Pentru viraje.

— Hai, fugi de-aici!

— Hai, Radule, că-și bat joc de noi! îl chemă Mircea, arătînd spre parcul închis.

— De ce ai impresia că pe ulei ai să derapezi mai puțin decît pe nisip?!

— Dragoș, zău, ce naiba e asta? apelă Sandu la el, știindu-l reținut și serios.

— Nici eu nu știu. Ne-a luat tovarășul profesor de la școală cu mașina, am fost la *Service* și-am umplut canistra

cu ulei ars și, cînd am venit aici, ne-a spus să ungem asfaltul cît ține grila de start.

În scurt timp apărură echipajele și Valentin Cruțeanu îi lămuri întrucîtva :

— La Brașov ar putea să plouă sau să ningă... Iar noi avem de executat o probă eliminatorie de slalom!...

— De slalom? se miră Liviu.

— Da, așa mi-a spus Fericeanu. A sosit regulamentul acum cîteva zile, cică trebuie să trecem mai întîi o probă de slalom. O probă de îndemînare. Cronometrată.

— Bine, da' uleiul e mai rău decît gheața! nu fu încîntat deloc Mircea, gîndindu-se ce se va întîmpla cînd mașinile vor ajunge cu roțile pe asfaltul uns cu ulei.

Profesorul Panait sosi cu mașina, descărcă un sac cu nisip pe *S*-ul de la *Tertre Rouge*, iar celălalt pe *S*-ul de la *Maison Blanche*, puse cîțiva băieți să-l împrăștie pe asfaltul virajelor și odată lucrările terminate, îi adună în jurul său pe alergători.

— Sînteți intrigați, bineînțeles, de cele văzute. O să vă explic îndată. Se spunea că Organizația pionierilor din Brașov intenționează să organizeze în fiecare an, de acum înainte, un Mare premiu, care să poarte numele orașului lor. Ne-a sosit regulamentul și condițiile nu sînt ușoare. În primul rînd, au stabilit ca dată fixă a desfășurării cursei ultima duminică din vacanța de iarnă.

— S-alergăm pe zăpadă? se miră Marius.

— Nu, cu toate că, după cum știți, și-n Uniunea Sovietică, și-n Franța, în Cehoslovacia, Suedia, se desfășoară curse de carturi pe circuite de zăpadă. Ei se obligă însă să mențină pista curată și în caz că va ninge, să arunce sare pe ea.

Conform codului, o competiție programată trebuie să se desfășoare în orice condiții atmosferice. Numai în cazul în care traseul este vădit impracticabil din cauza ploii, a ninsorii, sau a vizibilității reduse, competiția poate fi

amînată cu cel mult douăzeci și patru de ore. După acest termen, concursul trebuie să se desfășoare în orice condiții. Sigur, noi sîntem liberi să ne retragem...

Am intrat în decembrie și continuă să fie cald și frumos... Meteorologii prevăd că așa va fi pînă la sfîrșitul lunii. Că se-ntîmplă de multe ori pe doș... asta-i altceva...

Timp frumos, la noi, poate însemna la Brașov ceață sau ploi. Deci, se strică *prietenia* dintre pneuri și asfalt, iar la o frînă mai bruscă, intervine chiar *dușmănia!*.. O *dușmănie* cu care nu-i de jucat și căreia noi trebuie să știm să-i facem față.

Ne vom pregăti, așadar, pentru orice condiții de concurs. Iar dacă situația meteorologică și starea pistei se vor dovedi foarte vitrege, sîntem liberi să nu intrăm în cursă și să considerăm că am făcut o excursie la munte în timpul vacanței.

Regulamentul prevede și o probă specială de îndemînare, contra cronometru. Un slalom printre popice, cu o întoarcere liberă... Numai primii opt clasați vor avea dreptul la cursă, le atrase profesorul atenția, iar locurile pe grila de start vor fi ocupate în ordinea clasamentului!

— Invers decît era la Monte Carlo! observă Aurel.

— Da, pun un accent mai mare pe îndemînare decît pe viteză. Și nu fac rău. Au avut probabil în vedere și condițiile mai deosebite în care s-ar putea desfășura cursa și au hotărît să selecționeze pe cei mai buni piloți, mai ales că circuitul este mai greu decît al nostru, iar cele două linii drepte, mult mai scurte decît cele de aici.

Fericeanu o să dea schița circuitului șefilor de echipaje, ca s-o aveți fiecare. În orice caz, va trebui să schimbăm pinioanele de tracțiune la mașinile care vor lua parte la concurs.

Avem dreptul să ne prezentăm cu opt alergători — patru de la „începători", patru de la „avansați". Nimeni nu

este selecționat din oficiu, în afară de Cruțeanu și Mărgăritescu. Cu condiția ca ei să se claseze pe primele patru locuri la antrenamentele pentru proba de îndemînare. În rest, toată lumea participă cu drepturi egale la selecție. Asta-i tot ce-am avut să vă spun. Întîi vom face exerciții de plecare, în condițiile lipsei totale de aderență. Scoateți mașinile în spatele grilei de start ! Fericeanu, urcă-te la volanul mașinii lui Paul Avram !

Echipajele alergară la mașini și în timp ce Radu ieșea cu *RB*-ul, Sandu îl avertiză pe Liviu :

— Fii atent, Mărgăritescu n-o să mai aibă la Brașov avantajul liniilor drepte !

— Da, dar intră strîns pe viraje !

— Pe un circuit torturat, oricît ai vrea, un viraj-două tot le filfîi ! Ori tu ești mai bun ca el pe viraje !

— Ar trebui să ne antrenăm pentru proba specială și-n spatele alimentarei, fu Mircea de părere.

— Uite, asta daaa... găsi Sandu foarte bună ideea lui Mircea. O oră, două pe zi, cum venim de la școală ! Bătrînii nu mai au de ce să fie împotrivă.

— Ce să fie împotrivă ? ! gesticulă Liviu și izbucni în rîs. Mama vîră mereu vitamine în mine, cică mă culc în fiecare noapte la unu, să nu mă prăpădesc, se amuză el.

După ce grupară mașinile în rînd cîte trei, la cîțiva metri în spatele porțiunii de asfalt acoperite cu ulei, șefii de echipaje se alăturară celorlalți alergători, pentru a asista la plecarea lui Victor Fericeanu.

— Demarezi obișnuit... Nu prea tare, îi ceru *Il commendatore.*

Victor cuplă în viteză și, în momentul în care decuplă ambreiajul, spatele mașinii prinse să se miște încolo și încoace, ca o coadă de pește. În zadar *contra* Fericeanu din volan, *jucînd* accelerația, nu înainta nici o jumătate de metru măcar.

— E clar ? se întoarse profesorul spre elevii săi și se adresă lui Fericeanu : Repetă. Dozează acum farmaceutic plecarea !

Acesta se execută și cu toate că pneurile erau încărcate cu ulei, mașina porni încet de pe loc, respectînd linia dreaptă.

— La Brașov nu vom avea, desigur, asemenea condiții de start, dar voi trebuie să vă obișnuiți să dozați la milimetru accelerația, pentru a ieși dintr-un derapaj început pe viraje. Să presupunem însă că acest lucru nu v-a reușit și-n plus ați făcut marea greșeală de-a apăsa pe frînă. Derapajul se va accentua, terminîndu-se cu o întoarcere a mașinii la o sută optzeci de grade ! Adică cu un *tête-à-queue*. Să vedem, Fericeanu !

Secundul lui *Il commendatore* trase mașina la vreo șase metri în spatele grilei de start, îi imprimă elan și, cînd ajunse în mijlocul porțiunii uleioase, acționă energic pedala de frînă, și, concomitent, mișcă ușor volanul spre stînga. Spatele mașinii fugi violent spre dreapta, derapajul continuă și mașina se întoarse cu fața la spate.

— Un *tête-à-queue* clasic ! remarcă profesorul. Cursa-i pierdută. N-aveți marșarier ca să întoarceți repede mașina în loc. Și chiar dacă ați avea, manevra este riscantă, pentru că vin ceilalți din spate. Dar, în același timp, cu un *tête-à-queue* se poate cîștiga proba specială.

— Tovarășe profesor ! interveni Paul Avram. Putem provoca un nou *tête-à-queue* !

— Este adevărat... pe o porțiune de gheață sau dacă asfaltul acoperit cu mîzgă este extrem de alunecos. Nu-i simplu și mai ales e periculos. Ia să vedem !

Fericeanu angajă schimbătorul în a doua, bracă puțin roțile din față, acceleră energic și decuplă brusc ambreiajul. Roțile din spate se supraînvîrtiră pe ulei, mașina execută o nouă piruetă, revenind pe direcția inițială de mers, dar derapajul nu se termină exact în acest punct, ci con-

tinuă încă puțin, așezînd mașina aproape oblic pe pistă.

— Nu-i în regulă, nu ? se întoarse *Il commendatore* spre Paul Avram. Și cu cei care vin din spate ce faci ?

— Eu plec în vacanță pe munte, așa că... îi spuse Mircea lui Liviu, care urmărea fascinat exercițiile lui Fericeanu.

— Și nu vrei să participi la antrenamente ? îl întrebă contrariat Liviu.

— Ba la antrenamente... particip. La cursă însă... La cursă n-o să pot să particip. Are rost să mă mai antrenez pe ulei ?

— Ce tot vorbești prostii ? ! interveni Radu. Cum să nu te antrenezi pe ulei ? ! Dacă o s-alergăm vreodată pe ploaie ?

Profesorul îl chemase pe Fericeanu la el și continuă :

— În cazul în care vom avea la Brașov o pistă cu o aderență mult diminuată din cauza ploii, a ceții, sau se va întîmpla chiar în ziua aceea să ningă, alegerea unei traiectorii cît mai corecte pe viraje este de o importanță capitală. Veți alerga îndată, negociind virajele pe nisip și veți constata și singuri acest lucru. Vreau însă să vă atrag de la bun început atenția : o frînă mai puternică înainte de viraj și, mai ales, pe viraj, duce inevitabil la derapaj ; și un derapaj odată început, în condițiile lipsei de aderență, nu mai poate fi oprit ! Oricît am încerca să contrăm cu volanul, accelerînd în același timp cu atenție, aproape întotdeauna acționăm prea tîrziu.

— Ioanid ! îl atenționă pe Liviu profesorul. Eu cred că am fost înțeles și de tine, nu ?

— Da, tovarășe profesor ! se grăbi Liviu să confirme.

— O roată blocată cunoaște o singură linie — linia dreaptă. Este ca o cărămidă pe care o lansăm pe asfalt. Blocînd roțile, printr-o frînă energică, înainte de a intra în viraj, acestea vor urma traiectoria pe care le-o impune inerția. Adică, drept înainte și mașina nu se va mai înscrie în curbă.

Cu atît mai periculoasă este frîna pe viraje. Roţile din faţă se găsesc bracate pe sensul virajului şi rulînd, vor avea tendinţa tot mai accentuată de a ieşi afară din traiectoria maşinii, în timp ce roţile din spate, blocate de frînă, se vor duce drept înainte. Derapajul este instantaneu, violent şi complet. E clar, băieţi ?

— Da, răspunseră în cor alergătorii şi profesorul continuă :

— Ieşirea din viraj trebuie făcută cu tot atîta grijă. Pentru că supra-rotirea roţilor nu este mai puţin periculoasă ca sub-rotirea lor la frînare. Tocmai de aceea i-am cerut lui Fericeanu să execute o plecare pe ulei. Vom ieşi din viraj mai puternic decît vom intra în el, dar nu prea puternic, pentru a nu derapa prin supra-rotirea roţilor. Acceleraţia trebuie dozată farmaceutic aproape ! În condiţiile unei aderenţe scăzute, totul trebuie dozat la milimetru. Şi frînarea, inclusiv cea cu motorul, şi mişcările de volan . . .

Întîi vor pleca şefii de echipaje. Fiecare alergător are dreptul la trei manşe, a două ture de circuit. Veţi lua pe rînd, unul după altul, startul pe ulei. Veţi parcurge apoi virajele, negociindu-le pe nisip, iar la încheierea turului veţi executa un *tête-à-queue* pe grila de start. Aşa vom întoarce maşinile în probă de îndemînare, la capătul rîndului de popice. Înainte de-a ajunge aici, reduceţi viteza, intraţi pe porţiunea uleioasă, în jur de zece kilometri pe oră, apăsaţi energic pe frînă şi, concomitent, bracaţi uşor roţile cu volanul. Nu deblocaţi frîna decît după ce maşina şi-a încheiat derapajul. Altfel riscaţi să vă întoarceţi cu peste două sute şaizeci de grade, în loc de o sută optzeci ! Şefii de echipaje, la maşini !

Radu alergă la *RB*, în timp ce Sandu, Liviu şi Mircea se instalară pe marginea cealaltă a pistei, vizavi de locul unde se găsea *Il commendatore.*

— Cum o să facem noi *tête-à-queue*-urile astea ? răzbi îngrijorarea în vocea lui Mircea.

— Cum o să le facă alții, o să le facem și noi ! îi răspunse Sandu, căruia de fapt i se adresase Mircea și adăugă : Ce, noi sîntem mai slabi decît ei ? !

— În spatele alimentarei n-o să avem loc de *tête-à-queue*-uri ! îi preveni Liviu, frămîntat de ideea lui Mircea de a se antrena suplimentar pe aleea *kilometrului lansat*.

— Mdă... făcu aprobator Sandu. Ba am avea dacă mutăm lăzile goale de-a lungul peretelui. Ne rămîne liber pătratul de asfalt din fața ieșirii.

— Să știi că ai dreptate ! își dădu seama Liviu că problema putea fi rezolvată.

Valentin Cruțeanu trase mașina la start și reuși din prima încercare o plecare ușoară, fără ca roțile să patineze decît foarte puțin.

— Trebuie *mînuit* ușor cu ambreiajul... imită Liviu cu palmele mișcarea simultană a picioarelor pe pedalele de ambreiaj și accelerație.

— Pe viraje însă nu mai ține figura, obiectă Sandu. Cum nu ești în tracțiune, cum te-ai ars !

Plecările se succedară una după alta, și Radu reuși un start aproape perfect. În orice caz, mult mai bun decît al altora și chiar mai bun decît al lui Paul Avram, Andrei Ungureanu, Dragoș Răileanu și Titus Pleșan, considerați dintre cei mai experimentați „avansați".

Dinspre *unghiul lui Beckett* se auzi prima mașină venind și echipajele amuțiră, așteptînd cu încordare derapajele de 180 de grade, pe care șefii lor urmau să le realizeze pe linia de sosire.

Cruțeanu reduse de departe viteza, înaintă într-a doua și ajungînd pe porțiunea cu ulei, acționă frîna energic și, simultan, bracă cu volanul roțile din față. Cum mașinile lor aveau frîne doar pe roțile din spate, acestea se rotiră într-un derapaj lin în jurul axei celor din față și mașina execută un *cap-la-coadă* perfect.

Izbucniră cu toții în aplauze.

— Fără galerie ! îi admonestă profesorul Panait. Cînd o să reuşiţi zece *tête-à-queue*-uri la rînd, pe asfalt curat, cu opriri la milimetru, atunci s-aplaudaţi. Ceea ce facem acum vă ajută doar la deprinderea mişcărilor şi mai ales vă demonstrează ce înseamnă o frînă bruscă, chiar la o viteză redusă, pe un teren lipsit de aderenţă !

Radu acţionă o clipă mai tîrziu volanul. *RB*-ul glisă mai întîi în linie dreaptă şi abia apoi spatele său începu derapajul. Din cauza energiei mai înainte pierdute, acesta nu fu complet, se opri la 120 de grade.

Nu ştia că mai fuseseră şi alţii cărora nu le reuşiseră *tête-à-queue*-ul şi cuplă înciudat în a doua, acceleră şi ridică brusc piciorul de pe pedala de ambreiaj, aşa cum făcuse Fericeanu. *RB*-ul porni într-o nouă rotire şi cînd pirueta luă sfîrşit, Radu contră uşor cu volanul. Spatele încercă să fugă în direcţia opusă, în acelaşi sens mişcă şi Radu volanul, şi, dozînd cu grijă acceleraţia, plecă în turul al doilea.

— N-a fost rău, nu, Ioanid ? i se adresă lui Liviu, profesorul. Să te vedem pe tine, inimosule !

Liviu mişcă din cap în sens că „o să vedem“...

— Ai grijă pe viraje ! îl atenţionă cu degetul *Il commendatore*. În cursa de campionat mi-ai plăcut ! Mi-ai plăcut pentru că n-ai încercat să rişti cînd Mărgăritescu îţi *închidea* virajele. Pe asfalt ud, asemenea riscuri duc inevitabil la o părăsire brutală a pistei.

— Tovarăşe profesor, anul acesta Marele premiu al Angliei s-a disputat pe ploaie şi ce depăşiri au fost pe viraje ! îndrăzni Liviu să spună.

— Ia gîndeşte-te ce suprafeţe mari de contact au pneurile maşinilor de formulă ! Ce lăţime are banda lor de rulare !

— Da, e adevărat, recunoscu Liviu.

— Da' acvaplanarea ? întrebă Titus Pleşan. La peste o sută pe oră intervine acvaplanarea !

— S-a găsit un remediu și împotriva acesteia. Prin profile speciale ale benzii de rulare, se expulzează apa în spate. Cu condiția să nu fie o ploaie cu adevărat torențială. Sau mai bine zis, stratul de apă care acoperă pista să nu depășească doi milimetri grosime.

Văzînd că *tête-à-queue*-ul nu-i atît de periculos, pe cît și-l imaginase și că Sandu reușise și el întoarcerile *cap-la-coadă*, prima mai bine, a doua ceva mai slab, în orice caz le reușise, Mircea prinse curaj.

Spatele *RB*-ului se plimbă puțin la plecare, luă virajele pe nisip, încheie circuitul și ajungînd pe linia de sosire își spuse „fie ce-o fi" ! Trase ușor de volan și blocă roțile cu pedala de frînă. Totul se petrecu într-o fracțiune de secundă ; se trezi aproape exact pe direcția inversă de mers. Își zîmbi fericit. De bucurie uită să facă o plecare dulce, *RB*-ul intră în derapaj, încercă să-l redreseze, dar mișcările sale fură prea ample și spatele mașinii începu să fugă încolo și încoace.

— Lucrează scurt și delicat din volan ! îi ceru profesorul. Mai ales delicat. Băieți, se adresă el apoi tuturor : corecția derapajului din volan este exact ca sarea în mîncare !

XXIV

Antrenamentele se desfășurau de două ori pe săptămînă — miercurea după-amiază și duminică dimineața — exista și consemnul că în ziua în care va ploua toți să fie pe circuit, însă toamna, mult prelungită în iarnă, stăruia secetoasă.

Ploile veniră abia la cîteva zile după ce „catalogul intră în vacanță" și ei căutară să profite de ele din plin. Me-

teorologii anunţaseră că ploile vor fi trecătoare. Aşa se şi întîmplă, timpul redeveni frumos şi uscat.

Pe asfalt ud *tête-à-queue*-ul era mai uşor de realizat, în schimb la slalomul printre bidoanele de ulei, aşezate conform regulamentului la o distanţă de 2,10 metri unul de altul, maşinile fugeau mereu de spate, mereu se pierdea cîte o „poartă", mereu erau dărîmate unul sau două bidoane.

Cînd pista era uscată lucrurile se inversau: slalomul le era mult mai la îndemînă, însă întoarcerea prin *tête-à-queue*, la capătul rîndului de popice, mult mai greu de executat; asfaltul aderent opunea pneurilor o rezistenţă destul de serioasă.

Membrii echipajului *DIMB* se antrenaseră şi în „particular" pe aleea din spatele alimentarei. În loc de bidoane goale folosiseră sticle vopsite de Liviu în alb, iar pentru executarea întoarcerilor *cap-la-coadă* mutaseră lăzile de ambalaj şi cutiile de carton de-a lungul peretelui, eliberînd astfel pătratul de asfalt din faţa ieşirii din spate. Şi, bineînţeles, se cronometraseră reciproc.

Mircea nu avusese probleme, el urma să plece în vacanţă cu părinţii la munte, aşa cum se şi întîmplă, şi cel mai necăjit era Sandu. Din cauza înălţimii sale, era nevoit să stea îngrămădit la volan, poziţia aceasta îi incomoda vădit mişcările mîinilor care, în executarea slalomului, trebuiau să fie ample şi repezi.

— Nu, la selecţie n-are rost să particip, spuse el deodată, în timp ce se îndreptau cu toţii spre pistă.

— De ce? se miră Radu. Pe circuit ai scos constant două cu două'şapte, pe ploaie, două cu nouăşpe, pe uscat!

— Pe circuit da, însă eliminatorie e proba specială! Eu ştiu ce pot... N-are rost... Vin la antrenament, să nu se zică..., dar la selecţie nu particip. O să spun că m-am lovit la umăr... Chiar mi-a scăpat aseară un raft cu cărţi peste umăr. Tata a comandat la cooperativă sche-

letul metalic și, fir-ar să fie, mi l-au făcut cu patru centimetri mai lung. Iar eu, ca prostu', ca să fiu gata cu rafturile bibliotecii, doar să le montez cînd or aduce scheletul, am tăiat scîndurile la dimensiunile date. Și zău dacă nu le-am măsurat de trei-patru ori înainte de-a începe să tai, să nu greșesc cumva... Ei de ce-au greșit ? Oameni de meserie !... Plătiți să facă bine, nu să greșească ! se revoltă Sandu.

— Să studiem după-amiază, să vedem ce putem face... propuse Liviu.

— M-am gîndit în fel și chip, nu se poate face nimic. Am baiţuit și scîndurile...

— În șuruburi nu s-ar putea prinde ? îi sugeră Liviu.

— M-am gîndit și la asta. N-ai cum. Rafturile se ţin doar într-o jumătate de centimetru, într-o parte și-n alta.

— Dar dacă le prinzi în consolă, de sus ? veni Radu cu altă idee.

— Cum în consolă ? nu înţelese Sandu.

— Cu șnururi de mătase. Dai cîte două găuri la capetele scîndurilor, treci șnururile prin ele, să nu se vadă urît, și le legi de stinghia raftului de sus, și așa mai departe. Cîte două șnururi, cîte două șnururi. Eu le am din mătase galbenă. Schelet n-am avut, dar tata a împușcat în beton cuie puternice... Două, două, două, două... arătă Radu, ca și cum ar fi avut un perete în fața sa. Le-a făcut la strung niște capete frumoase și-am prins rafturile, în consolă, de ele. O splendoare de bibliotecă a ieșit ! Și încă foarte originală. Să vii să-ţi arăt. Am lustruit natur... puţin în galben, marginea scîndurii, să se asorteze cu șnurul...

— Ar fi o idee... spuse Sandu, imaginîndu-și cum și unde ar lega șnururile. După antrenament urc la tine să văd.

— Chiar dacă nu te califici, interveni Liviu, de ce să pierzi un antrenament ?

— Aşa zic şi eu, îl susţinu Radu.

— Tu ai fost al doilea pe ploaie şi vin eu acum pe uscat cu nenorocitele mele de „opt“-uri ! Ce rost are să diminuez prestigiul echipajului ? ! Mai ales că tu şi Liviu o să daţi bătălia cu *Chiron, Phill, Gurney* şi *Wimille* ! Chiar mai bine c-a plecat Mircea la munte . . . Eu mi-am lovit umărul . . .

Urmărind special în *România liberă* rubrica „Starea vremii în ţară“ şi constatînd că în zona Braşovului era mereu consemnat „ceaţă“, *Il commendatore* hotărîse să selecţioneze echipajele, întocmind două clasamente ale probei speciale. Astfel, la sfîrşitul celor cîteva zile ploioase, cronometrele intraseră în funcţiune, marcînd timpii realizaţi de alergători, atît pe circuit, cît şi la executarea slalomului cu un *tête-à-queue,* la capătul rîndului de bidoane.

Prin fineţe şi drămuirea mişcărilor din volan, Radu reuşise cel mai bun timp şi profesorul Panait, care îi remarcase aceste calităţi încă de la primul antrenament pe ulei, cînd Radu ieşise din derapajul celui de-al doilea *tête-à-queue,* îl trecuse pe lista principalilor candidaţi la deplasarea în oraşul Braşov.

Al doilea se clasase Virgil Manoliu *(Dan Gurney),* al treilea Costel Mogoş *(Jean Pierre Wimille)* şi abia pe locul patru şi cinci, Liviu şi Mihai Mărgăritescu *(Louis Chiron).* Este adevărat, ultimul nu concurase pe maşina sa, deoarece aceasta, împreună cu alte trei maşini de la „avansaţi“, fuseseră scoase din antrenamente pentru a fi *vrăjite* în vederea Marelui premiu, dar şi Costel Mogoş tot pe maşina lui Virgil Manoliu alergase !

Cu Liviu fusese însă altceva. Ştiindu-se cronometrat, forţase puţin acceleraţia, derapase, lovise un bidon şi cu toate că executase pe o distanţă foarte scurtă *tête-à-queue*-ul şi scosese un timp mai bun decît Virgil Manoliu, se clasase cu două locuri mai jos din cauza penalizării

pentru popicul doborît. Așa le spuneau ei bidoanelor goale de ulei — popice. Popice erau numite în regulamentul Marelui premiu, popice le spuneau și ei.

La alergările pe circuitul ud de ploaie, cronometrate și acestea, Sandu făcuse un timp destul de bun — două minute și douăzeci și șase de secunde — clasîndu-se înaintea lui Florin Teodoru, dar în urma lui Manoliu, Liviu, Radu, Mărgăritescu, Mogoș și Jerca.

Clasamentele erau prefigurate, antrenamentele de azi aveau doar menirea să definitiveze componența celor două echipaje reprezentative. Pentru cel al „Începătorilor" Manoliu și Radu erau ca și selecționați. Manoliu avea locul I pe circuit și locul II la proba specială, iar Radu locul I la proba specială și locul III la alergările pe circuit.

Lupta rămînea deschisă între Mărgăritescu, Liviu, Mogoș, iar pe teren uscat erau foarte buni și Jerca, Teodoru, Pușcașu, cu toate că ultimul doborîse două popice și făcuse un *tête-à-queue* cu totul nereușit. Cel mai favorizat dintre toți era Mihai Mărgăritescu, care urma să alerge azi pe mașina lui, problema mai rămînea ce va face Liviu.

Sandu calculase toate acestea și, conștient de posibilitățile sale la proba specială, hotărîse să nu participe la antrenamentul de calificare de azi. Nu, decît să alerge și să nu se califice, diminuînd astfel prestigiul pe care-l cîștigase echipajul lor, întîi prin Liviu la cursa de campionat, iar acum prin Radu la proba specială, mai bine nu aleargă.

Sperase, așa cum le promisese *Il commendatore,* că scaunul *RB*-ului va suferi modificări de fixare, devenind culisant și atunci va putea lua și el o poziție mai comodă, întinzîndu-și în voie picioarele, pentru a nu mai sta grămadă peste volan.

Băieții așteptaseră că promisiunea aceasta se va traduce în fapte cît de curînd și rămaseră dezamăgiți cînd Mărgăritescu le spuse că n-o să alerge pe mașina lui, deoarece fusese oprită în atelier, odată cu mașinile echipajelor lui

Valentin Cruţeanu, Titus Pleşan şi Paul Avram, care pierduse dreptul la titlul de *Il campionissimo* şi purta acum pseudonimul de *Petre Cristea II.*

Deci, îşi spuseseră băieţii, ei erau consideraţi ca şi străini, cu toate că deveniseră membri ai asociaţiei şi nu numai că se încadrau în normele prevăzute de statut în ceea ce priveşte învăţătura şi achitau cotizaţiile la zi, dar constituiau şi cel mai bun echipaj după Mihai Mărgăritescu. Iar dacă se ţinea seama de punctele acumulate de Radu la proba specială, chiar la egalitate cu acesta.

Nu avuseseră pretenţii ca de *RB*-ul lor să se ocupe echipa de mecanici constituită special de *Il commendatore* şi condusă de Traian Cumpătă, ar fi lucrat singuri la maşină sub îndrumarea acestuia şi ar fi realizat cel puţin scaunul culisant.

Liviu vrusese să se ducă la *Il commendatore*, după ce auzise de la Mărgăritescu povestea cu echipa de mecanici, dar Radu se împotrivise :

— Nu, n-ai să te duci, însă la adunarea asociaţiei, după Marele premiu, mă ridic şi le-o spun de la obraz : „Echipajul nostru n-aleargă pentru culorile asociaţiei ? ! Să ni se explice de ce am fost discriminaţi“ ! Singuri trebuiau să se gîndească că tu şi Sandu aveţi nevoie de scaun culisant ! Ca să nu mai vorbesc de prepararea motorului... *Brabham* spunea că uşurează pistoanele, reechilibrează vilbrochenele... Să fie sănătoşi, n-ai să te duci !

Aveau să constate în scurt timp de la sosirea pe circuit că învinuirile lor erau fără temei. *Il commendatore* îi adună pe alergători în jurul lui şi le comunică hotărîrea luată :

— Vom merge la Braşov nu cu două, ci cu patru maşini. Tocmai de aceea alergătorii care vor constitui echipajul la „avansaţi“ vor trebui să se acomodeze cu două maşini, pentru a putea concura concomitent, în caz de dublă calificare. Acelaşi lucru îl vor face şi cei din echipajul „Începătorilor“. Candidaţii sînt oarecum cunoscuţi.

Le vom oferi șanse egale de selecție, punîndu-le la dispoziție cele patru mașini cu care se vor antrena pe circuit, în timp ce ceilalți vor executa proba specială în parcul închis.

Și *Il commendatore* repartiză lui Paul Avram, Titus Pleșan și Nelu Stoian mașina de concurs a lui Valentin Cruțeanu, iar lui Andrei Ungureanu, Dragoș Răileanu și Valentin Cruțeanu mașina de concurs a lui Paul Avram.

Cruțeanu dominase de departe, prin timpii realizați, slalomul pe asfalt ud, în alergările pe circuit era clasat din oficiu, așa că poziția lui de lider se consolidase și mai mult. Era principalul candidat de la „Avansați" pentru selecție. După el veneau în clasamentul provizoriu Avram, Răileanu, Stoian, Pleșan și Ungureanu.

La „Începători", Mărgăritescu, Radu și Jerca primiră mașina lui Titus Pleșan, iar Manoliu, Liviu și Mogoș, mașina lui Mihai Mărgăritescu.

Primii plecară pe circuit, să se acomodeze cu mașinile : Cruțeanu, Avram, Mărgăritescu și Manoliu ; băieții asistară tăcuți la demaraj iar Radu își făcu mustrări de conștiință.

— Au fost „salon" ! Degeaba i-am acuzat noi că așa și pe dincolo . . .

— Da, recunoscu Sandu. Nici n u m-aștepta m la u n asemenea gest.

— Nici eu, spuse Liviu. Frumos. Și-ai văzut ce s-au dus ? Ei, așa da ! . . . Cu așa mașini, da ! Radule, pe ei !

— Da, da, aprobă Sandu. Aveți grijă, învățați bine mașinile, să nu rataţi calificarea ! Jocul pedalelor, schimbătorul . . . În special accelerația și ambreiajul ! îi făcu el atenți.

— Echipajul lui Buznea la mine ! auziră ei deodată voçea profesorului Panait.

Nu era departe, alergară la el.

— Ce, Ioanid, credeai că am uitat de scaun ?

— Nu, tovarășe profesor ! negă Liviu.

— Ei, cum nu ? zîmbi semnificativ *Il commendatore*. Vezi ! Buznea are perspective frumoase, arătă profesorul spre Radu.

— E șeful echipajului nostru și noi sîntem prieteni. Toți patru.

— Știu. Și-i foarte frumos. Cum a fost, Dăneț, cu Ioanid la matematică, greu ? i se adresă profesorul deodată lui Sandu.

— Greu, răspunse Liviu în locul acestuia. Facem și acum lecțiile împreună. Zice că altfel mă scapă din mînă... Poate are dreptate... adăugă el gînditor.

Profesorul izbucni în rîs și îi întrebă la ce liceu au de gînd să se prezinte la admitere.

— La „Traian Vuia", răspunse Radu. Eu, Dăneț și Mărculescu. Ioanid încă nu știe.

— Ba știu ! interveni Liviu. Tata vrea tot la „Traian Vuia". Și eu tot parcă acolo aș vrea. Numai mama zice să dau la „Arte plastice". Vom putea rămîne în continuare în asociație, nu ?

— În condițiile prevăzute de statut, sigur că da.

La sfîrșitul antrenamentelor, virtualii candidați la selecție trecură la executarea probei speciale și Liviu, căruia îi veni rîndul penultimul, constitui marea surpriză a zilei. Timpul realizat de el era mai bun cu opt zecimi de secundă decît al lui Valentin Cruțeanu, *liderul* alergătorilor.

Era aici vorba nu numai de agilitatea cu care manevra el volanul, de promptitudinea și simultaneitatea mișcărilor, de o dozare exactă pe asfaltul uscat, a accelerațiilor și frînărilor ; după părerea profesorului Panait, formată încă atunci cînd îl remarcase pe Ioanid în virajul premergător *S*-ului de la *Maison Blanche*, Liviu dispunea, în afară de o mare atenție distributivă, și de o neobișnuită percepție spațială. Ea îi reflecta forma, mărimea, volu-

mul, direcția și, mai cu seamă, distanța obiectelor din jur, în stare pasivă sau în mișcare, îi dădea imaginea ansamblului lor ca și a relațiilor între ele.

Îl felicitară cu toții, realizase nu numai cel mai bun timp, dar și *tête-à-queue*-ul cel mai frumos. Cruțeanu veni să-i strîngă și el mîna.

— Al naibii ești, *Genule* ! Ca un șarpe... La milimetru te-ai strecurat printre popice !

Lucrurile erau clare, urmau cele trei ture cronometrate pe circuit, dar ele nu mai puteau schimba aproape configurația clasamentului. Cumulîndu-se punctele de la antrenamentele precedente cu cele ale probei speciale de azi, se considerau clasați în ordine : Cruțeanu, Avram, Titus Pleșan și Nelu Stoian la „Avansați", iar la „Începători", Virgil Manoliu, Liviu, Mihai Mărgăritescu și Radu. Acesta din urmă nu condusese suficient de energic și îl salvase doar timpul foarte bun scos pe asfalt ud.

Primii luară startul în alergările pe circuit Cruțeanu, Avram, Manoliu și Liviu. Mașinile, sensibil egale, se departajară greu una de alta și abia virajul premergător *S*-ului de la *Tertre Rouge* îi selecționă, așezîndu-i în rînd. Cruțeanu intră primul pe viraj, apoi Liviu, Avram și Virgil Manoliu.

Exaltat că reușise să i-o ia înainte aceluia care deținuse doi ani la rînd titlul de *Il campionissimo*, Liviu trăgea de mașină la limită. Și cum Cruțeanu era chiar în față, se născu deodată în el ambiția de a-l depăși și pe *lider*. Îl bătuse în proba specială, dacă cîștigă și circuitul, echipajul lor îl detronează pe cel al cărui șef era Mihai Mărgăritescu. Asta sigur !

Valentin Cruțeanu nu era însă omul care să se lase ușor depășit, ba, mai mult, Liviu simți cum îl presează din spate Paul Avram. Încercă să scape de el forțînd pe *Indianapolis*, în *unghiul lui Beckett* nu îndrăzni și intră ceva mai încet, dar în schimb ieși tare.

Ridică acceleraţia la *plafon*, schimbă *uns* pe curba largă dinaintea liniei *tribunelor* şi intră pe aceasta *cu mîinile la nouă şi-un sfert şi cu pedala de acceleraţie înfiptă în podea*. Paul Avram nu reuşi să-l întreacă, dar se ţinea al naibii de el.

Cruţeanu în schimb cîştigase teren şi Liviu se gîndi că nemaiavînd adversari *roată la roată*, în faţă, Avram va fi de-abia acum tentat să încerce ceva pe viraje.

„Îi taie el pofta !" îşi spuse. Începu să intre mai strîns pe curbe.

Nu-l mai auzi pe Avram în spatele său, dar în acelaşi timp vocea lui *Il commendatore* răsună din megafonul electronic :

— Nu-i cinstit, Ioanid ! Luptă corect !

„Da, nu-i cinstit", îşi recunoscu Liviu. Şi totuşi, n-o să se lase depăşit de Avram ! Renunţă să mai arunce nisip cu roţile din spate în faţa acestuia şi, încercînd să facă abstracţie că era presat din spate, se concentră doar asupra traiectoriilor sale.

„Fantastic !" îşi spuse. Intrase de mii de ori în virajele acestea, le învăţase pe de rost, le cunoştea la perfecţie şi totuşi traiectoriile sale puteau fi mai bune, nici una parcă nu era cu adevărat optimă.

Termină al doilea după Cruţeanu, dar Paul Avram îi făcu semn cu degetul la obraz.

— Iartă-mă ! se duse Liviu la el. Am fost măgar . . .

XXV

După patru zile de antrenamente continue, în timpul cărora Manoliu, Liviu, Mărgăritescu şi Radu conduseră prin rotaţie cele două maşini ale echipajului lor, aşa cum procedară dealtfel şi „Avansaţii" selecţionaţi, sîmbătă, la

opt dimineața, avu loc îmbarcarea pentru Brașov, într-o dubiță „TV".

Seara de vineri nu fusese însă prea ușoară pentru băieți. Părinții lui Liviu plecau, nici vorbă, și ei la Brașov și mama insistase ca Radu, Sandu și Liviu să meargă cu R 16-le și nu separat înainte, cu nu știu ce dubă. Ba, mai mult, vorbise și cu părinții lui Sandu și Radu și îi „montase" și pe aceștia în sensul celor dorite de ea.

A fost nevoie de ore întregi de lămurire. Nu, ei nu-și puteau permite fiixul să plece abia la prînz cu R 16-le, riscau să piardă antrenamentul, ceea ce echivala c-o adevărată crimă ! În cele din urmă, la insistențele lui Liviu, mama vorbise la telefon cu profesorul Panait și totul fusese în regulă.

Brașovul îi întîmpină cu un cer senin și înalt pe care se desenau crestele munților, albite doar ele de un pic de zăpadă. Era cald și frumos, de parcă se apropia primăvara. Se îndreptară direct spre circuitul Marelui premiu și nu mică le fu surpriza băieților, cînd îl găsiră pe Mircea așteptîndu-i aici.

— Cum, eu să nu văd antrenamentul ? Ce, l-am lăsat pe tata pîn'nu m-a adus aici ? ! Stăm la Predeal... Ce mare lucru douăzeci de kilometri ? ! Da' veneam cu trenul ! ... Mamă, ce circuit *torturat* ! ... *Mans*-ul nostru ? *Targa Florio* e un fleac ! Bravo, v-ați calificat ! Sandu nu ?

— Sandu vine cu tata.

Radu îl lăsă pe Liviu să-i povestească lui Mircea ce și cum se întîmplase, iar el dădu fuga să ajute la descărcarea mașinilor. Le duseră apoi pe pistă care era gata pregătită de cursă : baloți de paie, frînghii întinse pe margine, pentru public, săgeți albe care indicau traseul, steaguri și fanioane prinse de trunchiurile pomilor.

Lăsară mașinile într-o margine și, conduși de *Il commendatore*, porniră să recunoască pista cu piciorul.

Cunoșteau circuitul din schița anexată la regulamentul Marelui premiu, îi calculaseră cotele după scara înscrisă

într-o margine, știau ce lungime aveau liniile drepte, care era configurația virajelor. Schița era însă o schiță și nimic altceva.

Da, într-adevăr era un circuit de *pilot* ! În cel mai deplin sens al cuvîntului. *S*-uri peste *S*-uri, viraje *oarbe*, *capcane*, *ace de păr*. Profesorul Panait le dădu indicații pentru fiecare în parte ; „desenă" traiectorii, le arătă cam de unde ar trebui să înceapă frînarea cu motorul, le spuse ce trepte de viteză ar trebui să folosească pentru negocierea virajelor respective și, ajungînd la prima linie dreaptă, remarcă :

— Pe circuitul ăsta n-aveți ce face cu a patra. Uitați de ea ! A schimba în a patra e o mare greșeală ! Îți dă doar iluzia că ai putea căpăta o viteză mai mare. Și cînd colo, după cîțiva metri, trebuie să *tai* repede gazele, să frînezi și să revii în a treia. Apoi în a doua, pentru viraj. Iar toate acestea se adună în secunde prețioase, în secunde pierdute.

Urmară alte viraje, de data aceasta ceva mai largi, unde erau posibile depășiri, exista și o curbă ce se întindea pe o porțiune mai mare, un fel de *curbă Dunlop*, înaintea liniei tribunelor, nu mai lungă decît prima linie dreaptă. Da, un adevărat *Nürburgring* !

Grila de start era proaspăt redesenată în alb, patru căsete pe primul rînd, patru pe al doilea, deasupra era ancorată o pînză enormă, pe fond galben, erau înscrise cuvintele *Plecare* și *Sosire*. Liviu se aplecă și pipăi asfaltul cu mîna, îl imitară și ceilalți și constatară că nu erau diferențe de aderență între al lor și acesta.

— Avram, Nisipescu, Buznea și Cruțeanu, la mașini ! ordonă *Il commendatore*. Restul, pe viraje, studiați evoluția și observați greșelile colegilor voștri ! Vă schimbați din șase în șase ture. Un singur tur de recunoaștere, celelalte în forță. Nu întrecere, să fim înțeleși ! Antrenamente vreau.

Și în timp ce echipajele îi executau ordinul, profesorul Panait îl trimise pe Fericeanu să cumpere ceva de mîncare. Se aștepta la sosirea reprezentativelor celorlalte orașe și nu era timp de pierdut cu deplasarea la masă.

Așa se și întîmplă. Alergătorii Asociației „Jean Calcianu" nu părăsiră pista. Nu le era nici foame, nici sete, nici nu voiau să audă de o pauză pentru masă. Continuară să alerge pînă începură pregătirile pentru antrenamentul oficial.

Conform regulamentului, acesta se desfășură prin parcurgerea liberă a pistei, pentru că selecția și locurile pe grila de start aveau să fie stabilite a doua zi, la proba specială.

Cînd termină cele patru ture, Liviu își găsi părinții așteptîndu-l împreună cu Sandu, Mircea și tatăl acestuia, lîngă parcul închis. Îi propuseră să doarmă cu ei la hotel, dar el refuză.

— Nu, am venit cu băieții, mă duc cu ei la cămin. Voi poate vreți să mergeți la restaurant ... Eu trebuie să mă culc devreme, mîine am o zi grea.

— Da' de mîncat ai să mergi cu noi să mănînci ! Cu Sandu, Radu ...

— Ne-așteaptă masa la cantonament ! Nu-ți mai face griji, mamă, cu mine ! Tu n-ai văzut cum alerg ?

Scăpă și Sandu de hotel și de restaurant. Mai greu decît Liviu, dar acesta intervenise pentru el, spunînd că sînt locuri berechet la cămin, au bonuri destule de masă și mama lui Liviu fu nevoită să cedeze și de data aceasta. Numai Mircea nu avu cum să rămînă cu ei și trebui să se întoarcă cu tatăl său la Predeal. Cu toate că dacă Radu urma să doarmă cu Liviu într-un pat, ca să-i facă loc lui Sandu, ar fi încăput și el lîngă mecanicul lor șef.

Ca să nu se piardă a doua zi timp, revizia tehnică începu îndată după ce antrenamentele luară sfîrșit. Echipajele asociației nu avură nici un fel de probleme, lăsară

mașinile sub pază în parcul închis și se îndreptară cu toții spre căminul pe care îl rezervaseră concurenților organizatorii Marelui premiu.

Proba specială începu la ora 9,30.

Plecările se dădeau de la marginea liniei drepte a tribunelor, înțesate cu spectatori. După o distanță de circa opt metri, destinată demarajului, începea rîndul de popice, la capătul căruia trebuia făcută întoarcerea — treaba fiecăruia cum, slalomul era repetat apoi pe direcție inversă, la sfîrșitul lui se trăgea tare de accelerație, pentru a trece linia de sosire, aceeași linie de pe care se făcuse plecarea.

Liviu își dăduse seama încă de la antrenamente că distanța de la start pînă la primul popic era una amăgitoare, o adevărată capcană. După demarajul puternic, în viteza întîia, schimbai a doua, trăgeai energic de ea, ajungeai la *plafon*, motorul *cerea disperat* a treia și, involuntar, o cuplai. O cuplai și îndată trebuia să reduci și să revii în a doua, frînînd pentru a te înscrie în virajul primului popic.

Cea de-a doua alternativă era să lași să dispere motorul, înfrînîndu-ți reflexul de-a schimba în a treia, chiar cu riscul ca motorul să *bată pe loc*. În schimb nu se pierdea timp cu mutarea piciorului de pe pedala de accelerație pe cea de frînă, cu debreiajul și ambreiajul, cu schimbarea din nou a vitezei pentru a reveni în a doua...

Toate aceste manevre se consumau în secunde, iar în proba specială chiar și fiecare fracțiune de secundă conta. Și, în plus, rămînînd în a doua, nu mai era nevoie să frînezi, apăsînd pe pedala de frînă, era suficient pentru a reduce viteza la cea optimă intrării în primul viraj, doar decelerarea, frîna de motor. Și dispuneai și de repriza necesară pentru a te relansa, după ieșirea din viraj, spre cel de-al doilea popic.

La startul probei speciale fuseseră chemați întîi „Avansații". Simțindu-se gazde, băieții se alăturară părinților

lui Mircea și Liviu, însă acesta din urmă nu rezistă prea mult locului. Întîi, pentru că nu venise aici ca spectator și apoi, nici nu putea asculta la infinit dădăcelile mamei, care mereu își aducea aminte de cite ceva :

„Să nu răcești, nu vezi ce vînt s-o pornit ? !". „Să n-alergi prea tare !" ; „Să intri încet pe viraje, ca să nu derapezi !" ; „Ferește-te, dacă vezi că unu-i nebun !" ; „Leagă-ți bine fularul la gît !" ; „Eu nu-nțeleg, dacă ai ochelarri, de ce-ți sus pe cască ? !" ; „Ar trebui să-ți mai iei un pulovăr sub trening !" ; „Nu te-ncăpățîna să cîștigi ! Alergi, îți faci plăcerea, gata ! . . ."

Dispăru pe neobservate și, asistind din citeva puncte ale traseului la slalomurile avansaților, remarcă un amănunt căruia nu-i dăduse nici un fel de importanță prin atunci. Aici, la Brașov, popicele printre care se strecurau alergătorii nu mai erau bidoane de plastic, ci popice veritabile, exact ca acelea pe care serviciile de circulație le folosesc pentru trasarea, cu o mașinuță specială, a liniilor întrerupte sau continui de pe mijlocul străzilor. La prima vedere, lucrurile erau foarte în regulă, popicele păreau a fi de o stabilitate perfectă. Totalmente fals ! Aveau, într-adevăr, o talpă pătrată de fier pe care se sprijineau pe asfalt, dar tocmai tălpile acestea, care le asigurau stabilitatea, prezentau fiecare în parte cîte o capcană cum nu se poate mai mare !

Perfide popice ! Nemaiîntîlnit de perfide erau popicele astea ! ajunse Liviu la o concluzie categorică. Perfect conice, ochiul repera vîrful lor alb, se ghida după el și, în timp ce învîrteai nebunește volanul pentru a te înscrie pe virajul popicului următor, roata din spate atingea marginea tălpii de fier a popicului din care credeai că ai scăpat. Fantastic cît de viclene puteau fi popicele astea !

Alergă la băieți să le spună ce observase.

Sandu îi explica ceva mamei lui Mircea, iar acesta din urmă cronometra împreună cu Radu timpii realizați

de fiecare alergător. Era o treabă complet inutilă pentru că numai cîțiva sibieni executaseră *tête-à-queue*-uri la capătul rîndului de popice, restul întorceau mașinile prin viraje largi, de la o margine la alta a pistei, manevră care îi surclasa chiar pe cei mai buni slalomiști.

Tocmai de aceea, Liviu se interesă doar de timpul realizat de cel mai bun sibian.

— Unu cu patru'ș'trei, îl informă Radu și adăugă : N-avem dureri de cap !

— Stai, că n-au intrat brașovenii ! îi făcu atenți Mircea.

Arătînd spre rîndul de popice, Liviu îi explică lui Radu ce observase, ce adevărate capcane puteau constitui tălpile de fier, cum te putea înșela vîrful conului, dacă te ghidai după el și-l avertiză :

— Exact în drumul roții cad colțurile ! Cum ai agățat colțul tălpii cu roata din spate, cum s-a dus naibii popicul ! Să-ți lași, Radule, o marjă de siguranță mai mare ! ... Un popic e *două'j* de puncte ! ...

— Să-i prevenim și pe-ai noștri ! îl chemă Radu.

— Hai ! se grăbi Liviu.

Sosiră la timp, Titus Pleșan își pregătea mașina de start. Liviu îl informă repede la ureche despre capcanele descoperite de el și îl sfătui cum să evite colțurile lor. Apoi, băieții îi adunară în jurul lor pe ceilalți coechipieri și îi puseră la curent cum stau lucrurile cu popicele astea ultra veritabile și aparent de o stabilitate perfectă.

— Ale naibii ! exclamă Paul Avram. Și eu mi-am zis că-s mult mai țepene decît bidoanele noastre din plastic !

— Aparent ! gesticulă Liviu semnificativ.

Fură cu toții de acord că nu puteau exista popice mai perfide ca acestea.

Valentin Cruțeanu scoase în proba specială un minut și douăzeci și nouă de secunde. Era cel mai bun timp reali-

zat la categoria sa și totuși mai mare cu o secundă față de cel de la antrenamentele de selecție.

Faptul acesta îi dădu aripi lui Liviu — el îl întrecuse atunci pe Cruțeanu cu opt zecimi de secunde ! Îi dădu aripi, dar instaură totodată în el o stare de tensiune extremă.

Ba se vedea cîștigînd Marele premiu, ba atingînd un popic și ratînd cursa ; era și emoția mizei puse în joc, și încordarea de voință, și neliniștea pe care o simțea înainte de start.

Se agita nervos în jurul mașinii, nerăbdător să plece odată, să se lanseze, în sfîrșit, printre popicele acestea viclene. Dar *tête-à-queue*-ul ? *Tête-à-queue*-ul nu se putea să nu-i reușească !

Așezîndu-se la volan căpătă siguranță, încercă pedalele de frînă și de ambreiaj, acceleră de cîteva ori scurt, motorul intra în turație la cea mai mică atingere a pedalei, jucă puțin volanul și se așeză mai bine în scaun. Simți spatele lipindu-se de spătar și avu certitudinea că va cîștiga proba.

— Treiii ! Doiii ! Unuuu ! Start ! îi dădu plecarea directorul de concurs.

Țîșnind de pe loc, angajă a doua, urcă accelerația la *plafon*, motorul *ceru* cu disperare a treia, să sară singur schimbătorul aproape, strînse din dinți, apoi deceleră și intră în virajul primului popic.

De aici înainte toate virajele erau adevărate *ace de păr*, mîinile îi zburau, rotind nebunește volanul la dreapta, apoi la stînga, roțile, bracate brusc, fluierau pe asfalt, înconjurînd popic după popic.

Trecu de ultimul, acceleră puternic, imprimînd mașinii elan, apoi apăsă cu toată puterea pe frînă și, concomitent, trase scurt, dar energic de volan. Spatele fugi brutal spre dreapta, tîrînd roțile blocate și pneurile, gata să sară de

pe geantă, lăsară două urme negre și late din cauciucul lor pe asfalt. Ajuns pe direcția inversă de mers, cuplă întîia, schimbă a doua și reluă slalomul printre popice. Fu cronometrat la sosire cu un minut și treizeci de secunde.

— Ei, cum am scos, dom'le, la antrenamente, unu cu două'ș'opt ! se miră Liviu cînd pe tablă apăru timpul realizat de el în proba specială.

— Din cauza vîntului, îi explică Fericeanu. Nu vezi ce vînt bate ? Fii mulțumit, te-ai asigurat de primul loc pe grila de start.

Radu urmă al patrulea după Liviu și, spre surprinderea tuturor, reuși un timp neașteptat de bun — un minut și treizeci și trei de secunde. Cu șase secunde mai puțin decît făcuse la antrenament. Încă atunci profesorul Panait îi spusese : „Ai mers excepțional pe ploaie, însă pe asfalt uscat ești puțin prea temperat. Accelerează mai energic ! Înfige-te mai tare în mașină !"

Radu îi urmase sfatul și iată-l al doilea după Liviu, în clasamentul categoriei sale, la proba specială.

Brașovenii demonstrară însă și ei o bună pregătire, alergătorii lor executaseră întoarcerile prin *tête-à-queue*-uri și locul trei fu ocupat de un brașovean. În ordine, veneau apoi Mihai Mărgăritescu, Virgil Manoliu, un alt brașovean, iar pe locurile 7 și 8, doi sibieni.

Hotărîtoare aveau să fie acum alergările pe circuit, care urmau să se desfășoare într-o singură manșă a șase ture, clasamentul definitiv stabilindu-se în ordinea trecerii liniei de start.

Calificarea întregului echipaj al asociației era un mare succes. El se datora, evident, modului cum fuseseră gîndite și elaborate antrenamentele, intensității acestora, dar *Il commendatore* nu se așteptase ca succesul să fie atît de deplin ; scontase pe două calificări și antrenase fiecare echipă doar pe două mașini.

Avea la dispoziţie maşinile avansaţilor, numai că această soluţie avea să dezavantajeze pe doi dintre cei patru componenţi ai echipajului. Se antrenaseră pe maşinile lor, iar acum urmau să alerge cu maşini cu care nu erau acomodaţi întru totul. Alternativă nu exista, şi profesorul Panait îi chemă la el pe Liviu, pe Radu, pe Mărgăritescu şi pe Manoliu şi le explică situaţia.

— Corect ar fi să împărţim maşinile în ordinea clasamentului... Nu ? Voi ce părere aveţi ? îi întrebă *Il commendatore.*

Nimeni nu spuse nimic şi atunci Radu propuse :

— Să tragem la sorţi, tovarăşe profesor !

— Nu ! se împotrivi acesta. Nici locurile pe grila de start n-au fost trase la sorţi ! Ioanid şi Buznea rămîn pe maşini, Mărgăritescu şi tu, Manoliule, luaţi maşinile celelalte. O să cer organizatorilor un tur de acomodare cu pista.

În regulament un asemenea tur nu era însă prevăzut şi directorul de concurs refuză să-l acorde.

— Dacă aveţi alergători atît de buni, trebuia să veniţi cu mai multe maşini ! spuse el încheind şi îi anunţă pe concurenţi să se pregătească de start.

Liviu ocupă prima casetă din dreapta, Radu trase maşina alături, urmă braşoveanul cu numărul 31 de concurs şi Mihai Mărgăritescu. Pe rîndul al doilea veneau, în ordine, Manoliu, celălalt braşovean, cu numărul de concurs 59, şi doi sibieni, cu numerele 14 şi 42.

— Ce facem, Radule ? se aplecă Liviu spre şeful său de echipaj, vrînd să-i afle părerea. Ne batem între noi ?

— Foarte bine, avem şanse duble ! Ori cîştigi tu, ori eu... Ocupăm sigur primul loc în asociaţie ! *Louis Chiron* e şef de echipaj, *Dan Gurney* — şef de echipaj, *Marin Dumitrescu* — şef de echipaj, *Regazzoni* — şef de echipaj, *Petre Cristea* — şef de echipaj, *Jim Clark* e şi el şef de

echipaj ! Numai echipajul nostru are doi oameni ! Performanță ca asta n-au mai văzut ei. Să tragi tare ! Că trag și eu. Ori rup mașina, ori cîștig ! Una din două, ai înțeles ?

— Am înțeles.

Radu vru să-i atragă atenția lui Liviu să aibă grijă la demaraj, căci avînd de-a face cu un circuit *torturat*, cine prindea primul viraj, greu mai putea să-i scape cursa, dacă avea cu adevărat mînă de pilot, însă directorul de concurs le făcu semn cu fanionul de start să înceteze discuția.

— Vreau să avertizez concurenții, spuse el deodată, că obstrucțiile ca și tactica protejării din spate între alergătorii din aceeași asociație, club sportiv sau oraș, sînt interzise și se sancționează cu eliminarea din cursă !

Directorul de concurs se adresase tuturor, dar îi vizase în special pe Radu și pe Liviu. Văzîndu-i discutînd pe șoptite, crezuse că își elaborează o tactică comună și ținuse să-i prevină împotriva unor asemenea acte.

Plecarea fu extrem de strînsă — Liviu, Radu și Mărgăritescu înaintară aproape ca un singur corp, Radu căpătă un avans de o jumătate de roată, schimbară *trăsnet* în a treia, dar Liviu avea avantajul că primul viraj era pe dreapta. Îl văzu pe Radu apropiindu-se cu mașina tot mai mult de a sa și își dădu seama că acesta forțează nota pentru a profita de micul avans cîștigat.

Unul din ei doi trebuia să cedeze, pînă la viraj mai rămăsese puțin. Dreptul de a intra primul îl avea Liviu : era pe coarda virajului. Dîndu-și seama că Radu se încăpățînează nebunește aproape, cedă, pentru că altfel acesta s-ar fi înscris mult prea larg și n-ar mai fi avut cum să stăpînească mașina în curbă. Nu-l știuse pe Radu atît de ambițios și mai ales de un curaj împins la extrem.

Cu toate că Liviu îi făcuse loc, Radu nu mai avusese timp suficient să frîneze, intră prea tare și căzu pe ex-

terîor. Liviu încercă să profite, dar Radu își corectă fin traiectoria și îi *tăie* ieșirea din viraj. „Are *mînă* nu glumă!“ gîndi Liviu cu admirație, în timp ce reducea accelerația ca să nu intre în prietenul său.

Îl urmări ca o umbră și ajungînd pe linia dreaptă, întoarse puțin capul : Mărgăritescu pierduse teren. După *acul de păr* din față venea un *S*, apoi curba gen „*Dunlop*“ și Liviu se hotărî să încerce acolo o depășire.

Prilejul i se ivi însă pe penultima buclă a *S*-ului. Radu atacă prea devreme și cam brutal virajul, spatele mașinii sale încercă să fugă în stînga și Liviu se înfipse în accelerație. Fu cît pe-aci să părăsească pista și trebui să reducă.

Nu, Liviu nu era de un curaj orb. El gîndea fiecare acțiune și inteligența sa îl servea prompt. Întrevăzuse posibilitatea de a-l dubla prin stînga pe Radu și întrevăzuse și riscul liniei drepte. Numai că una este să întrevezi riscul și alta e să-l trăiești. Dacă instinctul comunică mîinilor și picioarelor frica, totul este pierdut ; volanul nu-i un obiect în fața căruia să te poți reculege !

Liviu rămăsese lucid, corectase traiectoria, *contrînd* din volan, dar riscul pe care îl trăise îi aduse în față limitele pînă la care se putea *forța* un viraj. Tentativa nereușită constitui un moment psihologic determinant pentru evoluțiile în tururile următoare.

Radu își dăduse și el seama că abordase prea tare virajul și își aminti ceea ce le repeta mereu și mereu *Il commendatore* : „Intrați ceva mai încet în viraj, ca să puteți ieși cît mai puternic, în așa fel, încît accelerația să înceapă înainte de mijlocul curbei !“ Strînse traiectoriile și intră în viraje cu mai multă prudență, dar ferm.

Conducea al treilea tur cursa, ieșise pe linia dreaptă a *tribunelor* și, deodată, ceva nedefinit zbură prin aer și i se lipi pe față. Orbit, frînă pînă la limita derapării.

Venind din spate, Liviu văzuse într-o fracțiune de secundă un fel de batistă purtată prin aer de vînt, dar reacția lui Radu fusese pentru el cu totul neașteptată.

Apăsă cu putere pe frînă, ca să nu-l izbească din spate și, corectînd direcția mașinii, reuși să treacă alături, dîndu-și în același timp seama ce se întîmplase. „Nu-i în ordine !“ își spuse și opri mașina pe dreapta. Îl văzuse pe Radu smulgîndu-și de pe față batista, scăpată de unul dintre spectatori și-i făcu semn cu mîna să-i dea drumul cît mai repede înainte.

Mihai Mărgăritescu și Virgil Manoliu frînaseră atît cît să evite un accident și continuaseră cursa. În momentul în care Radu schimba a treia, urmat din spate de Liviu, „59“ îi depăși în viteză. Se apropiară amenințător „31“ și „14“.

Venea primul viraj de după linia startului și cum Radu și Liviu mergeau aproape lipiți, „31“ nu-și asumă riscul unei duble depășiri chiar înainte de curbă.

Pe un asemenea circuit *torturat* și avînd în față piloți ca Mihai Mărgăritescu și Virgil Manoliu, handicapul era ca și imposibil de recuperat. Radu era conștient de acest lucru și totuși trăgea la disperare de mașină. Curînd se apropie de spatele lui „59“ și începu să-l preseze.

Lupta era mai mult una psihologică, că teama de a nu fi depășit pune la un moment dat stăpînire pe pilot. Acesta încearcă să scape de „umbră“, intră din ce în ce mai tare pe viraje și în loc să închidă la ieșire unghiul acestora, alegîndu-și o traiectorie cît mai corectă, face exact invers. Și, involuntar, creează posibilitatea unei depășiri magistrale.

Așa se și întîmplă. „59“ căzu la un viraj dreapta, pe coarda din stînga și fu nevoit să reducă, Radu care începuse accelerația, strivi pedala și țîșni pe alături. Zadarnic încercă „59“ să revină pe dreapta, Liviu îl urmase pe Radu la *roată*. Mai aveau două ture aproape, dar și o distanță apreciabilă pînă la Mihai și Virgil.

Dîndu-şi seama că se întîmplase ceva neprevăzut pe traseu, publicul începu să-i încurajeze frenetic pe Radu şi pe Liviu, foştii *lideri* ai cursei. Existau însă limite ce nu puteau fi depăşite, trecură startul, clasîndu-se pe locurile III şi IV.

Oprind în parcul închis, Radu coborî din maşină şi se repezi plin de furie la Liviu :

— De ce-ai oprit ? De ce-ai oprit ? ţipă el.

— De prost, răspunse Liviu şi îşi prinse capul în mîini.

— De ce-ai oprit, spune-mi ! oftă Radu distrus.

— Pentru că nu era drept să cîştig. A fost un accident...

— Nu ne-am înţeles că nu contează cine cîştigă dintre noi ? ! Ne-am înţeles sau nu ne-am înţeles ? ! se înfurie şi mai rău Radu.

— Ne-am înţeles, recunoscu Liviu încet.

— Atunci ?

Liviu rămase tăcut, ducînd cu vinovăţie capul în pămînt.

— Bine, să judece şi Sandu şi Mircea cum am pierdut locul întîi în asociaţie din cauza ta ! În buzunar aveam locul, dacă cursa era cîştigată de tine !

— Trăgînd tare să te depăşesc... Nu-i mai simţisem în spate... Am uitat de *Chiron* şi de *Gurney*... Am uitat, pur şi simplu am uitat...

— Dar eu ţi-am ordonat ! ?... Şi-ai zis c-ai înţeles ! ?

Liviu nu mai ştiu ce să spună. Sandu şi Mircea sosiră în fugă.

— Măi, ce ghinion ! se lamentă Sandu.

— Din cauza unui ţînc nenorocit de copil ! îşi vărsă Mircea focul pe acesta. Îl urcase taică-su pe umeri să vadă mai bine, şi-i tot dădea zor cu batista, să mergeţi mai repede. Iresponsabili !

Radu începuse și el să spună că se pomenise deodată cu batista orbindu-l, cînd vocea directorului de concurs răsună din pîlniile megafoanelor, instalate pe întregul circuit.

— Atenţiune ! Dăm rezultatul ultimei curse !

Locul I și cîștigător al Marelui premiu al orașului Brașov, la categoria „Începători", alergătorul cu numărul „33", Mihai Mărgăritescu, de la Asociaţia sportivă „Jean Calcianu".

Izbucniră aplauzele, însă directorul de concurs insistă :

— Vă rugăm să ne acordaţi încă un minut de atenţie ! Cu prilejul ultimei curse, Comitetul de organizare a hotărît să instituie, începînd cu această primă ediţie, și un Mare premiu de sportivitate. El a fost acordat în unanimitate alergătorului cu numărul „94", Liviu Ioanid, de la Asociaţia „Jean Calcianu" !

Totul fu atît de neașteptat, încît băieţii rămaseră, realmente, cu gurile căscate. Se uitară unii la alţii ca pentru a se încredinţa că auziseră bine și începură să țopăie de bucurie. Se treziră striviţi de alergătorii asociaţiei, care, în strigăte de bucurie, le săriră cu toţii în spate.

Trei mari premii, nici în visele cele mai frumoase nu speraseră ei !

Avu loc masa și festivităţile de rigoare, pe la ora patru după-amiază, Radu, Sandu și Liviu se îmbarcară în R 16-ul lor. Pornind înainte, Mircea le făcu semn cu mîna prin geamul din spate ale Daciei tatălui său. Urmau să-l conducă pînă la Predeal, unde Mircea mai rămînea cu părinţii cîteva zile.

Acum îi părea rău că pierduse antrenamentele intense din timpul vacanţei, chiar dacă nu s-ar fi calificat, așa cum se întîmplase cu Sandu, cel puţin era echipajul întreg. Și privind prin parbriz, se imagină conducînd la volanul *RB*-ului.

Se aflau pe o stradă destul de circulată, venea o intersecţie, tatăl lui Mircea se angajă în ea, schimbînd din a patra în a treia şi, deodată, văzu un autocamion năpustindu-se cu viteză în ei. Ridică instinctiv piciorul de pe pedala de acceleraţie, pentru a-l trimite cu toată puterea pe frînă.

— Accelerează ! strigă disperat Mircea, analizînd într-o fracţiune de secundă întreaga situaţie. Oricît de energică ar fi fost frînarea, sau tocmai de aceea, maşina n-ar fi făcut altceva decît să se oprească exact în calea autocamionului ; numai acceleraţia îi putea salva.

Ca şi cum ar fi auzit ordinul, piciorul tatălui său reveni pe pedala de acceleraţie, cu acea energie pe care o acumulase pentru a apăsa pe pedala de frînă. Maşina ţîşni înainte şi autocamionul trecu doar la cîţiva milimetri de spatele Daciei.

Epuizat de emoţia prin care trecuse, cu imaginea încă prezentă a soţiei şi copilului striviţi sub roţile autocamionului, al cărui şofer parcă fugise după ei, special să-i omoare, tatăl lui Mircea opri lîngă bordură şi, ştergîndu-şi cu mîna tremurîndă sudoarea rece care îi invadase fruntea, abia reuşi să spună :

— Criminali ! . . . Criminali ! . . .

— Avea prioritate de dreapta . . . îndrăzni Mircea.

— Prioritate de dreapta ? întrebă tatăl, fără să vrea.

— Da, tată, confirmă Mircea şi arătă spre intersecţia din spatele lor.

R 16-le opri în spatele Daciei. Şi băieţii, şi părinţii lui Liviu asistaseră îngroziţi la întreaga scenă şi, coborînd din maşină, se îndreptară în grabă spre Dacia 1100.

— Da, frîna ar fi fost fatală aici ! îl aprobă Sandu, cînd Mircea, retrăgîndu-se cu băieţii pe trotuar, le povesti cum tatăl său redusese ca să apese pe frînă.

— Eu ştiam ce trebuia făcut, continuă Mircea. Frînă puternică, dar cu bracarea simultană a roţilor spre dreapta.

Mașina ar fi derapat scurt, schimbam viteza și, fîști, la dreapta ! mimă Mircea mișcarea. Pe lîngă camion, paralel. Bineînțeles, mă asiguram întîi cu coada ochiului, dacă nu venea din stînga nimic ! Asta trebuia făcut ! Da' de unde să știe tata ce-i acela un derapaj provocat ? ! Un derapaj controlat ! Cînd a văzut camionul... a-nghețat de frică.

— Da, spuse Liviu, învață la școlile de șoferi... Ce învață... aia știu : frînă...

ULTIMA VARIANTĂ

I

Abia apucase să vadă ce-i lăsase Ada de mîncare, și Liviu auzi fluieratul cu semnal al echipajului lor. Era Mircea. Venise cu el de la școală, se despărțiseră de cîteva minute, ce să se fi întîmplat ? Alergă la fereastra dinspre alee și îl văzu pe Mircea ridicînd palma stîngă pe verticală, așezînd peste vîrful degetelor ei pe cea dreaptă.

— Ei, drace ! exclamă el fără să vrea. Mircea îi codificase „Urgență de gradul II". Deci, ceva care privea echipajul ! Dar ce ? se întrebă Liviu cu febrilitate, repezindu-se în direcția ușii.

Așteptînd liftul, încercă să-și imagineze ce anume se putuse întîmpla și într-un interval atît de scurt încît Mircea să-i semnalizeze „Urgență de gradul II". Trecuseră doar, ca în fiecare zi cînd se întorceau de la școală, pe la uzina termică, pentru a-l saluta pe domn' Petre, mecanicul ei, și în special ca să arunce o privire *RB*-ului. Bineînțeles, nimeni nu s-ar fi putut atinge aici de mașină, dar ei ridicau de fiecare dată covorașul care o acoperea de la pedale pînă dincolo de motor, și, alintînd-o pentru o clipă cu priviri drăgăstoase, lăsau cu grijă covorașul la loc. Și în legătură cu echipajul ce s-ar fi putut întîmpla ?

Mircea îl întîmpină chiar la ieșirea din lift :

— Poftim ! Uite ce-am primit ! zise el, arătîndu-i într-o mînă un plic, iar în cealaltă o fotografie de mărimea unei jumătăți de caiet.

Liviu luă fotografia și, privind-o, rămase uimit. Îl înfățișa pe Mircea la volanul mașinii, intrînd în plin în stivele de cutii și lăzi de ambalaj care se năruiau peste el. Da, erau încă la primele probe de *kilometru lansat*, pe aleea din spatele alimentarei. Mircea uitase să frîneze și, apăsînd mai tare pe accelerație, intrase, ca hipnotizat, în stivele acelea. Se dărîmaseră peste el, și în timp ce Sandu și Radu îl scoteau de sub lăzi și cutii de carton, Liviu încerca să-l convingă pe responsabilul alimentarei, care ieșise din magazin, alarmat de zgomotul produs, că totul va fi așezat la loc, exact cum a fost.

— Acum citește ce scrie pe spate ! îl îndemnă Mircea cu o voce care nu prevestea nimic bun.

Pe versoul fotografiei era înscris un singur cuvînt : „FOR-MI-DA-BIL !"

— De ce „formidabil" ? se întrebă Liviu cu glas tare. Și de ce cu litere decupate dintr-o revistă ?

Într-adevăr, cuvîntul era format din majuscule de dimensiuni diferite, tăiate, una cîte una, din paginile unei reviste. Mai mult, chiar linioarele dintre silabe erau tot de tipar !

— Asta-i chiar formidabil ! Și de fapt, ce vrea să însemne acest cuvînt „FOR-MI-DA-BIL" ? continuă Liviu seria de întrebări.

— Uită-te în cutia ta de scrisori și abia atunci ai să vezi ceva formidabil !

Fără să vrea, Liviu îl privi pe Mircea ca și cum l-ar fi întrebat : „glumești ?" și îndreptîndu-se spre cutiile de scrisori, se opri la aceea a apartamentului lor. Fantastic, în cutie se afla un plic identic cu cel pe care îl ținea Mircea în mînă ! Aceeași mărime, aceeași culoare albastră-verzuie.

— Cine poate fi ? . . .

— Cine ? ! Același care i-a trimis și lui Sandu . . .

— Cum, și lui Sandu ? îl întrerupse Liviu copleșit de surprindere.

— Şi lui Sandu şi, precis, şi lui Radu. Cînd am văzut despre ce este vorba în plic... Era în sufragerie pe masă. Tata lucrează azi în tura de după-amiază, l-a găsit în cutie, a urcat şi mi l-a lăsat să-l deschid eu, probabil pentru că este prima scrisoare pe care o primesc pe numele meu. Cînd am văzut fotografia şi acest „FOR-MI-DA-BIL", cu litere decupate dintr-o revistă, am dat fuga să-ţi spun. Trecusem de scara lui Sandu şi, deodată, o presimţire m-a făcut să mă întorc.

— Acelaşi plic!

— Acelaşi plic şi acelaşi scris! Pe al tău nu se vede scrisul, pentru că a căzut cu faţa în jos, pe al lui Sandu însă se vede. Acelaşi scris cu pastă neagră. Pe la Radu n-am mai trecut, dar cînd am venit să te fluier, am aruncat mai întîi o privire în cutia ta de scrisori.

— Fir-ar a naibii, o cheie e la tata, iar pe cealaltă o poartă mama în poşetă! Trebuie să potrivim noi o cheie!... Fugi, Mirceo, şi adu toate cheile pe care le ai în casă, şi-aduc şi eu de sus ce găsesc.

Uşiţa cutiei de scrisori avea cea mai banală broască din lume şi o cheie nr. 2 făcu zăvorul să alunece ca uns. Într-adevăr, plicul purta acelaşi scris, dar nu asta îl interesa acum pe Liviu. Rupse grăbit plicul. Oare pe el cum îl înfăţişa fotografia? Fluieră de uimire şi, în acelaşi timp, de plăcere: conducea maşina pe *linia dreaptă* a tribunelor, în turul de onoare de la sfîrşitul campionatului de anul trecut. Purta coroana pe care i-o aşezase profesorul Panait, avea mîinile la nouă şi un sfert, picioarele înfipte în podea; asta-i şi poziţia lui Stewart pe liniile drepte.

Liviu întoarse fotografia, pe spatele ei, litere de tipar, decupate dintr-o revistă, compuneau acelaşi cuvînt: „FOR-MI-DA-BIL!" Era adevărul-adevărat, fusese în ziua aceea într-adevăr formidabil.

— Ei, ce ţi-am spus?! făcu Mircea, găsindu-l cu fotografia în mînă. Hai şi la cutia lui Sandu! îl grăbi el pe

Liviu, arătîndu-i un pumn de chei pe care le adusese de acasă.

Liviu porni după Mircea în fugă, dar în același timp se gîndi că acesta nu se arătase deloc curios să vadă ce conținea fotografia din cutia sa de scrisori. N-o fi chiar o farsă de-a lui ?... Da' de unde ! Mircea habar n-avea să țină un aparat fotografic în mînă ! Iar fotografiile primite, cel puțin acestea două, demonstrau că cel care le făcuse era un artist.

Nu, nu era aici vorba doar de încadrare sau de alegerea timpului de expunere... În căderea lor, cutiile de ambalaj lăsaseră parcă urme în aer, era un moment artistic acesta al îngropării lui Mircea sub stivele prăbușite. Extraordinar cum fusese prins momentul acesta ! Chiar dacă fața lui Mircea nu se vedea în fotografie, expresia ei putea fi perfect intuită. Nu, nu, intuită e puțin spus. De fapt, fotografia aceasta era expresia feței lui Mircea. Cuprinsă de spaimă. O spaimă care paralizează orice mișcare.

Tocmai în momentul în care scoteau plicul din cutia de scrisori a lui Sandu, se treziră cu mecanioul-șef al echipajului lor.

— Mircea ! Liviu ! Ce faceți ? Ați înnebunit ? strigă Sandu la ei, desfăcînd brațele ca pe niște aripi : nu putea să priceapă cum de îndrăzniseră cei doi să umble la cutia lui de scrisori.

Mircea îi explică tot ce se întîmplase, Sandu examină tăcut întîi fotografia primită de Mircea, apoi pe cea a lui Liviu, stătu cîteva clipe pe gînduri, ca și cum ar fi vrut să ia o hotărîre, și, în cele din urmă, ceru plicul care îi fusese adresat și care se mai găsea încă în mîna lui Mircea.

— Ia să vedem ! Interesant !... spuse el rar, fără să se grăbească, în timp ce parcurgea numele și adresa înscrise pe plic.

Desfăcu apoi plicul cu grijă, și cei doi se ridicară în vîrful picioarelor.

— Nu vrei să laşi mîinile astea mai jos ? îl întrebă Liviu enervîndu-se, pentru că, în pofida oricăror eforturi, el nu avea cum să ajungă cu privirile la nivelul fotografiei ţinute de Sandu.

— Exact cum alerg, spuse cam fără chef mecanicul lor şef şi le întinse fotografia să se uite şi ei.

Fusese surprins ieşind dintr-un viraj. Din cauza lungimii, abia încăpîndu-i picioarele între pedale şi scaunul-scoică, Sandu conducea aplecat mult peste volan, de parcă ar fi vrut s-o ia înaintea maşinii.

Caraghioasă poziţie, gîndi Liviu şi îi ceru lui Mircea să vadă ce scrie pe spate.

— Îţi spun eu ce scrie ! şi Sandu îl opri printr-un gest. Acelaşi „FOR-MI-DA-BIL !"

— „Formidabil" ce ? Adică ce ? Ce vrea să spună ? întrebă Mircea gesticulînd.

— Să vedem fotografia trimisă lui Radu şi cred că o să vă pot spune ce-i cu acest „Formidabil !" dădu Sandu din cap, privind încruntat spre cutia sa de scrisori.

— Întrebarea pe care mi-o pun eu, interveni Liviu, este de ce expeditorul anonim al acestor fotografii a folosit litere decupate.

— Simplu : tocmai ca să rămînă anonim ! se grăbi Mircea să-i răspundă.

— Plicurile, însă, sînt scrise cu propria-i mînă ! nu fu de acord Sandu cu versiunea lui Mircea. Despre altceva este aici vorba ! . . .

— Ce ? Despre ce ? Despre ce poate fi aici vorba ?

— Nu ştiu încă . . .

— Altceva ar trebui să ne preocupe în primul rînd : cine anume a făcut şi a expediat fotografiile astea ! puse Liviu punctul pe „i".

— Cine altul decît unul din cei de la „34" ? ! spuse Sandu ca şi cum ar fi avut certitudinea că fotografiile fuseseră executate de unul din alergătorii Asociaţiei „Jean Calcianu" ; vechea rivalitate mai stăruia încă la el.

— Eu nu cred ! se opuse ferm Liviu.

— O să vedem noi cine le-a făcut ! ... făcu amenințător Sandu. Să mergem la Radu !

Constatară surprinși că în cutia de scrisori a șefului de echipaj nu se găsea nici un plic.

— Asta ce-ar putea să însemne ? întrebă Mircea privindu-i pe rînd.

— Să fi găsit Radu plicul ? le propuse Liviu și o asemenea posibilitate.

— În nici un caz. Ar fi alergat îndată la noi ! ... nu fu Sandu de acord și îl trimise pe Mircea să fluiere în dreptul ferestrei lui Radu.

În balconul apartamentului apăru doamna Buznea care le spuse că Radu n-a venit încă acasă, dar că-l așteaptă să sosească din moment în moment și o să-i spună că a fost căutat. Cei trei se înclinară, mulțumind doamnei Buznea, cu toate că tare ar fi vrut s-o întrebe dacă Radu n-a primit un plic cu o fotografie înăuntru.

Într-adevăr, șeful lor de echipaj nu întîrzie prea mult. Îi povestiră despre misterioasele plicuri pe care le primiseră în timp ce se găseau la școală. Privind fotografiile, Radu spuse că toate cele întîmplate sînt aproape de necrezut, de-a dreptul fantastice, și alergă pe scări să vadă dacă nu cumva primise și el un plic asemănător cu celelalte trei. Așa și era, reveni cu fotografia în mînă, fața sa încruntată arăta că ceva îl preocupa cu insistență.

— Același „FOR-MI-DA-BIL !“ Dar priviți la ce se referă ! și le întinse fotografia.

Se afla la volan în timp ce Sandu, Mircea și Liviu împingeau mașina pe una din aleile din jurul uzinei termice. Da, era chiar în ziua în care comprimaseră motorul *RB*-ului, Mircea reglase avansul, dar montase greșit firul de la platinele ruptorului și motorul nici gînd să pornească. Crezînd că se înecase, împinseseră mașina, de le ieșise sufletul. Și tocmai acest lucru îl sublinia fotografia primită de Radu.

— Nu înțeleg ce vrei să spui. Adică la ce se referă ? întrebă Liviu, prefăcîndu-se că nu pricepe.

— Tu nu vezi ? Goi pînă la brîu, cu transpirația curgînd șiroaie pe voi, împingeți să vă iasă ochii din cap, iar eu... eu, întorcîndu-mă spre voi, ca și cum nici nu mi-ar păsa că nu mai puteți, parcă v-aș spune : „Împingeți, mă, ce naiba !“ Eu, chipurile, sînt stăpînul, iar voi... sclavii ! Asta vrea să spună fotografia !

— Înseamnă că individu' știe foarte puțin despre echipajul nostru ! gesticulă Liviu, subliniind cele spuse. Deci, expeditorul fotografiilor nu poate fi în nici un caz unul din cei de la „34“ ! Asta, Radule, pentru că Sandu a avansat ideea că în povestea asta ar putea fi o mînă a vreunuia din asociație. Or ei știu cu toții cît sîntem de uniți ! Cît de sudat este echipajul nostru ! Nu, din asociație, exclus !

— Nu sînt sigur că-i chiar atît de exclus... stătu Radu la îndoială.

— De ce ? rămase surprins Liviu ; era convins în sinea lui că Radu va lua apărarea alergătorilor de la Școala generală nr. 34, îndepărtînd cu hotărîre orice bănuială.

— Băieții s-au mai răcit în ultima vreme. Voi n-ați simțit asta ? îi privi Radu pe rînd.

— Eu am simțit, și-a simțit și Mircea ! vorbi Sandu și în numele acestuia.

— Eu nu ! declară ferm Liviu.

— Poate asta și-nseamnă că la tine „FOR-MI-DA-BIL“-ul nu-i în bătaie de joc ! spuse Sandu aproape acuzator.

— Nu, Sandule, eu nu sînt de acord cu tine ! clătină cu dezaprobare Radu din cap. Nu așa se pune problema !

— Singur ziceai că cei de la „34“ s-au mai răcit în ultima vreme !

— Ia stai puțin !... interveni Radu. Nu cumva fotografiile astea... nu cumva rolul lor este să ne dezbine ?

— Da, tot ce se poate! îl susținu Mircea pe șeful lor de echipaj, dar Radu își continuă ideea care îi trecuse ca o scamă de nori prin minte, cînd Sandu îl țintuise pe Liviu cu degetul.

— Lui Liviu i s-a propus doar să treacă la Titus Pleșan în echipaj!

— Vorbiți copilării! rămase ferm Liviu pe poziția sa. Așa și Mihai mi-a propus să vin la el în echipaj cînd Stamate n-a mai avut voie să alerge, din cauza unui „cinci" la chimie! Eu nu înțeleg ce v-a cășunat pe cei de la „34" și de ce nu vă gîndiți și la cei de la noi?! Mai ales că avem în școală un cerc de fotoamatori! Astea-s fotografii făcute de-o mînă de artist! Uitați-vă și voi cîtă expresivitate!... Și-apoi unde a stat individu'? Unde a stat de nu l-am văzut?

— Da, Liviu are dreptate! acceptă Radu.

— Ce interes ar fi avut vreunul de la școala noastră să ne trimită fotografii cu acest „FOR-MI-DA-BIL"?! nu se arătă Sandu dispus să cedeze.

— Sandule, tu ai dreptate, spuse Radu. Uite însă ce se-ntîmplă... Bine, fotografiile lui Liviu, a mea, a ta, au fost făcute după ce descoperisem cartodromul și-i cunoscusem pe cei de la „34"... Cu toate că lor nici prin cap nu le trecea că o să le fim adversari. Nici nu ne băgau în seamă și, ca să fim sinceri, aveau și de ce. *RB*-ul abia se tîra în comparație cu mașinile lor, dacă ți-aduci bine aminte, ne băteau cu două ture și ceva. Și asta în antrenamente libere, neoficiale!... Dar să accept ideea ta. Bun. Fotografia lui Mircea însă e făcută cînd voi nici nu învățaserăți să conduceți ca lumea! Cei de la „34" erau inexistenți pentru noi! Și la fel noi pentru ei. Atunci?

— Așa e! îl aprobă Liviu.

Sandu era în evidentă încurcătură, vîrful ascuțit al nasului său strîmb se mișca abia perceptibil.

— Eu știu un lucru, se hotărî el să vorbească. Trebuie să-l descoperim neapărat pe cel care ne-a trimis fotografiile astea !

— Mircea, ia dă-mi fotografia mea ! îi ceru Radu ca și cum și-ar fi amintit de ceva. Uitați-vă, le arătă el, după încadrare, după poziția noastră în imagine, putem stabili unghiul de fotografiere. Iar după unghi, și locul !

— Și la ce-ți folosește ? nu se arătă prea entuziasmat Mircea. La ce-ți folosește să afli locul de unde am fost pozați ?

— Orice amănunt în plus ne poate fi de folos. Sînt de aceeași părere cu Sandu : individul ăsta trebuie descoperit cu orice preț ! Fiecare dintre noi va primi misiuni precise, este vorba de echipaj, așa că voi lua hotărîri ! sună autoritar vocea lui Radu, ochii săi inteligenți și vioi se concentrară pentru o clipă și băieții știură că va urma distribuirea de sarcini.

II

Sandu primise cea mai grea sarcină în cadrul operațiunilor de investigații hotărîte de Radu (cu toate că Liviu era de părere că lui îi revenise cea mai grea misiune) și trecu îndată la treabă. Seara, după terminarea lecțiilor, studie cu atenție scrisul de pe cele patru plicuri, încercă să stabilească caracteristicile acestuia, particularitățile unor litere, se opri în special asupra lui „d“, „z“, „r“ și „A“.

Totul era acum în ce mod să obțină probe de comparație. Se gîndi în fel și chip, dar nimic nu i se păru demn de luat în seamă. Dacă cei de la „Jean Calcianu“ le-ar fi fost colegi de clasă sau cel puțin de școală, s-ar fi putut uita prin caietele lor. Dar așa... Da, era o situație de nerezolvat.

Și, deodată, Sandu avu revelația unei idei. Va inventa un joc, miercuri după-amiază, cînd e zi de asociație... Miercurea asta, Călin Pușcașu va prezenta noul sistem de direcție de la mașina sa, nu va lipsi nimeni. Un joc automobilistic... Toți vor fi tentați să participe. Fantastică idee! Așa îl vor descoperi ei pe cel care le-a trimis fotografiile cu acest „FOR-MI-DA-BIL" în bătaie de joc!

Chinuindu-și mintea aproape o noapte întreagă, inventă în cele din urmă jocul la care să fie antrenați miercurea după-amiază alergătorii asociației, pentru ca astfel să poată obține probe de comparație ale scrisului lor. Denumi jocul *Cursa campionilor*, decupă dintr-un caiet de matematică 32 de foi, înscrise pe fiecare o coloană cu ani, începînd cu 1950 și terminînd cu 1973, iar pe orizontală notă rubricile „Campionul mondial" și „Marca mașinii", pe care urmau să le completeze cu propria lor mînă, participanții la joc.

Numai că, întîlnindu-se la Liviu acasă, băieții nu găsiră chiar atît de formidabilă ideea lui Sandu. Prima obiecție o făcu Radu:

— E prea ușor și n-o să tenteze. Cine nu știe că Alberto Ascari a cîștigat titlul de campion mondial doi ani la rînd, în '52 și '53?! Pe o mașină Ferrari?! Că Brabham, tot doi ani la rînd, în '59 și '60, cu celebra lui Cooper-Climax?!

— Ei vezi, Sandule?

— Să mai facem o rubrică cu vîrsta la care a devenit fiecare campion mondial! propuse Sandu.

— Vax! nu fu Liviu de acord. Nino Farina la patru'ș' patru de ani. Fangio după ce-a împlinit patruzeci. Mike Hawthorn la două'ș'nouă, Rindt la două'ș'opt, Stewart la treizeci...

Sandu argumentă:

— Scriind vîrsta cînd a devenit fiecare campion mondial, ne vor furniza nu numai litere ca probe de comparat,

ci și cifre ! Plicurile conțin numărul blocului, scării, apartamentului !

— Am o idee ! interveni Mircea. Facem o rubrică cu vîrsta la care a devenit fiecare campion mondial și mai înființăm una cu punctele acumulate. Farina a cucerit titlul suprem acumulînd treizeci de puncte, Fangio, treizeci și unu...

— Treizeci și unu în '51 ! ținu Liviu să precizeze. Pentru că în '54 a acumulat patruzeci și două de puncte !

— Eu ți i-am spus în ordinea anilor ! Așa cum i-a trecut Sandu. Iar la puncte, cei de la „34" ar putea să se-ncurce.

— Da, Mircea are dreptate, îl aprobă Sandu.

— Și cu sînt de aceeași părere, interveni Radu. Cu cele două rubrici noi, jocul va prinde. O să vorbesc cu Fericeanu, se referi el la primul secund al profesorului Panait, să-l propună miercuri băieților.

— Un singur lucru nu l-ai luat însă în considerație, Sandule ! spuse Liviu. Cel care ne-a trimis nouă fotografiile ar putea să se eschiveze !...

— N-avea tu grijă, m-am gîndit eu !... Foarte bine, să se eschiveze ! Dar noi îl vom ști !... Nu ? Și-atunci va fi interesant de aflat dacă face parte din cercul-foto sau nu. Sau dacă este prieten cu vreunul din membrii cercului-foto. Pentru că treaba asta cu fotografiile poate fi opera a doi băieți și nu a unuia singur !

— Bine, asta am stabilit data trecută. Dar dacă ne bruiază jocul ? împinse Liviu ideea sa și mai departe.

— Atunci am dat-o în bară ! fu nevoit Sandu să recunoască.

— Dacă jocul va fi propus de Fericeanu, n-o să aibă cum să-l bruieze ! De aia m-am și gîndit să vorbesc cu Fericeanu întîi. În orice caz, Sandule, tu ți-ai îndeplinit pînă acum perfect misiunea. Ia să vedem, Mircea, cum stau lucrurile la tine ? îl invită Radu să le prezinte rezultatul investigațiilor sale.

— Beton, nu altceva, erau literele pe fotografii ! Am pus întîi apă într-un vas, cum m-a învățat sora lui Liviu, dar aburul se ridica rapid în aer, n-avea putere să moaie lipiciul. Cine știe cu ce-a lipit literele, individu' ! Cînd am apropiat fotografia mai tare de oală, ca să captez aburul sub ea, a început să se scorojească. Și literele nici gînd să se desprindă. Am luat atunci ceainicul. Asta a fost. Aburul țîșnea pe țumburuș ca din sirenă, și-am luat sistematic literă cu literă. Cam cinci-șase minute de fiecare literă, ca să se dezlipească fără să se distrugă textul de pe spatele lor. Și cu penseta, dă-i-dă-i, dă-i-dă-i, muncă de ocnaș. Am examinat întîi spatele majusculelor dezlipite de pe fotografia trimisă lui Sandu. Nimic n-a ieșit ! Cum să înțelegi dintr-o silabă sau chiar dintr-un fragment de silabă ce cuvînt a fost ăla ? ! Nici de pe spatele literelor scoase de pe fotografia ta, Radule, n-am putut să descifrez ceva. Cînd am dezlipit însă „R"-ul de pe fotografia lui Liviu și am găsit pe spate „T" și „S" alăturate, adică „TS", am început să nutresc o speranță. Și, spre norocul nostru, pe spatele „D"-ului dezlipit de pe fotografia mea, am găsit un cuvînt întreg. Singurul cuvînt posibil, compus doar din două litere, și care în același timp să-ți spună atîtea ! „BP". Adică mi-a spus tot.

— N-am înțeles. Cum ți-a spus tot ? întrebă nedumerit Radu.

— „BP", dom'le ! Uleiul „BP" ! . . . Stațiile de benzină „BP" ! . . .

— A, exact ! *British Petroleum* . . . Formidabil !

— Și-atunci l-am asociat cu „TS".

— Sigur ! Renault 16 TS ! Renault 17 TS . . .

— Vezi, de aia am subliniat că „BP" mi-a spus tot. „BP" și „TS" . . . Nu cumva individu' a tăiat literele cu care a scris „FOR-MI-DA-BIL", din revista *Autoturism ?* Am luat colecția și am început să caut. Pagină cu pagină, număr cu număr. Și-am găsit. În numărul șapte de anul trecut, pe pagina 23 este publicată poza unui Re-

nault 17 TS, cu explicația respectivă în care se spune că mașina s-a clasat pe locul trei în raliul „Ronde Cevenole". Întorc pagina, chiar în spatele explicației — titlul unui articol : „CAPCANELE AUTOSTRĂZII". „R"-ul din cuvîntul „AUTOSTRĂZII" este identic cu cel din cuvîntul „FOR-MI-DA-BIL" de pe fotografia lui Liviu. Bineînțeles, are pe spate acel „TS" cu ajutorul căruia am descoperit revista.

— Bravo, Mircea ! îl lăudă Radu.

*

Liviu avea și el o colecție a revistei *Autoturism*. Caută în grabă numărul șapte de anul trecut și, deschizînd la pagina 24, băieții văzură poza *Renault*-ului 17 TS, iar în spatele explicației, „R"-ul identic cu cel decupat și folosit pentru compunerea cuvîntului „FOR-MI-DA-BIL" de pe fotografia lui Liviu.

— E clar ! confirmă Radu.

— E clar că individu' nu poate fi decît dintre cei de la „34" ! îl completă Sandu. Toți sînt abonați la *Autoturism !*

— Asta precis ! se grăbi Mircea să-l susțină pe mecanicul-șef.

Liviu așteptă mai întîi să vadă ce va spune Radu în legătură cu această acuzație care sunase ca un fapt dovedit. Văzu însă că acesta rămîne tăcut, gîndindu-se cu insistență la ceva, și interveni energic :

— Numai dacă găsim la unul din ei numărul de revistă cu „R"-ul decupat ! Atunci da.

— Atunci l-am „ras", s-a terminat ! spuse Sandu amenințător, tăind aerul cu palma ca și cum ar fi decapitat pe cineva imaginar.

— Cum să-l „razi" ? vru Mircea să știe.

— Ridicăm problema în adunarea de luna viitoare ! Ai uitat ce se spune în regulament ? ! Nu admite *Il commendatore* ... Un punct dacă ai scăzut sub media generală de

șapte și adio curse!... Sau o cît de mică obrăznicie... Da' o măgărie ca asta!...

— Da, nu-l văd bine, acceptă Mircea. Cu toate că eu m-am gîndit să-l burdușim zdravăn! spuse el deodată ceea ce plănuise atunci cînd se luptase să dezlipească literele de pe spatele fotografiilor.

— Ca s-o încasăm noi de la *Il commendatore*?! se îngrozi Liviu la gîndul că ar putea fi suspendați de la alergări.

— Nu, de *burdușit* în nici un caz! hotărî Radu. Despre asta însă o să mai discutăm. Deci, avem un indiciu: literele de care s-a folosit individu' au fost decupate din revista *Autoturism*. Din numărul șapte sau și din alte numere de revistă? Așadar, Mircea, în continuare, la treabă! Asta-i noua ta misiune. E clar ce am eu în vedere?

— Clar! confirmă Mircea.

— Acum, Liviule, să te-auzim pe tine! îi dădu Radu cuvîntul.

Misiunea lui Liviu nu fusese ușoară, iar el o considera chiar cea mai grea dintre toate. Își spusese că îl va ajuta sora sa, Ada, care era studentă, nu-i exclus să aibă chiar o colegă ai cărei tată sau mamă să lucreze la Poștă.

Ada a ascultat însă absentă tot ce-i povestise Liviu și i-a tăiat-o scurt:

— N-am eu așa o colegă! și și-a văzut în continuare de scris.

— Atunci poate te duci tu la un oficiu poștal? Hai, te rog frumos, Ada!

— Da' ce sînt eu, detectivul vostru?! Ia mai lasă-mă în pace, că am de învățat!

— Vezi, Ada, cum ești?! Tu cînd mă rogi pe mine ceva... Hai, Ada! Uite, o să-ți pictez materialul acela de

bluză şi n-o să mai aibă nimeni o bluză ca tine. Mi-a dat tatăl lui Filip nişte vopsele colosale, pe care le folosesc ei la Fondul Plastic acolo. Le ţineam pentru treningurile noastre, pentru că nu ies la spălat. O să-ţi pictez ţie bluza. Hai, vrei ?

— Nu vreau nimic, am văzut eu ce vopsele ai primit ! Şi apoi, dacă aş face ce-mi ceri, ar însemna că nu-s chiar zdravănă la cap ! Mai bine du-te şi te-apucă de lecţii, să n-o încurci cu matematica iar ! . . .

— N-o încurc, n-avea tu grijă, acum nu mai mi-e teamă ! Lasă că mă mai rogi tu ceva ! . . . Eşti o urîcioasă ! Să ştii că nu te mai pot suferi !

A hotărît să-i ceară mamei ajutorul, fiind sigur că ea n-o să-l refuze ca Ada.

De cîte ori vroia să obţină ceva de la mama, Liviu se apuca de pictat, o aştepta să intre în camera lui şi atunci, după o introducere strategică, trecea la atac. Numai că, de data aceasta, doamna Ioanid nu se lăsă înduplecată nicicum. Ba chiar se supără pe Liviu, ameninţîndu-l că n-o să-i dea voie să mai rămînă la televizor la serialul de sîmbătă seara. Cu serialele astea, s-a apucat s-o facă şi pe detectivul acum ! . . .

Ce să-i mai spună mamei că nu era aici vorba de serial ci de-o treabă foarte serioasă ? ! Tot n-ar fi ajutat la nimic. Da, trebuia să întreprindă singur ceva ! Mai avusese el probleme din astea şi, pînă la urmă, reuşise să se descurce perfect.

Frămîntîndu-şi mintea pînă noaptea tîrziu, a găsit o soluţie în cele din urmă şi, dimineaţa, pretextînd că are frisoane şi că-l doare în gît, a rămas acasă. Îndată însă ce şi-a văzut părinţii plecaţi la serviciu, a sărit din pat şi, îmbrăcîndu-se mai călduros, a ieşit pe aleea centrală ce unea cvartalul de blocuri cu strada, luînd post de observaţie în aşteptarea poştaşului.

Era un început de februarie geros, Liviu înghețase zdravăn afară, iar poștașul nici gînd să apară. Trecuse de unspreceze cînd l-a văzut îndreptîndu-se spre alee și, ieșindu-i înainte, l-a salutat respectuos :

— Fiți bun, ne-au dat la școală să facem o compunere cu tema „Scrisorile" și eu m-am gîndit că ar fi foarte frumos dacă aș descrie drumul unei scrișori. Ce părere aveți, ar fi interesant ?

Poștașul, un om mai în vîrstă, a mutat geanta enormă de pe un umăr pe altul și, uitîndu-se la Liviu, l-a învăluit cu căldura privirilor sale :

— Sigur c-ar fi interesant ! Uite, să scrii, spre exemplu, cum știe un factor poștal pe de rost toate blocurile, chiar dacă seamănă între ele și-i încurcătura asta de litere. Care sînt *H*-urile, *D*-urile, *F*-urile... Și nu numai blocurile. Scările, cutiile de scrisori, fiecare cutie pe ce rînd, a cîta din stînga... Cum îi știe pe toți locatarii după nume... Pe tine cum te cheamă ?

— Liviu Ioanid.

— Da, ți-am adus și ție o scrisoare. Pe tata îl cheamă Ioanid Alexandru, nu ? Aleea Rozelor, blocul M-8, Scara C, etaju' 6, apartamentu' 52.

— Extraordinar ! a exclamat Liviu fără să vrea.

— Ei, nu-i nimic extraordinar. Dacă nu i-aș ști pe toți cu ochii închiși, treaba de-o zi n-aș putea s-o fac nici în patru !

— Da, da, am înțeles. Dar cînd se expediază o scrisoare, a revenit Liviu la ce-l interesa pe el. Bine, știu, o pui la cutie... Pe timbru se aplică o ștampilă... Care are la mijloc ziua, luna și anul... Și mai are o cifră. Aia ce-nseamnă ? a pus Liviu punctul pe „i".

— Aia-i oficiul poștal.

— 22 ce oficiu poștal e ?

— Păi cum, e oficiul nostru poștal !

— Oficiul nostru poştal? nu i-a venit lui Liviu a crede. Adică blocurile noastre? Dacă cineva din blocurile noastre trimite o scrisoare cuiva, scrisoarea asta o să aibă o ştampilă cu numărul 22?

— Păi altfel cum?! Da' nu numa' blocurile astea fac parte din oficiul nostru poştal. Sînt o mulţime de străzi!...

— Am văzut o maşină, un I.M.S. galben, cum se opreşte la fiecare cutie poştală, şoferul descarcă scrisorile într-un sac şi unde le duce?

— La oficiu. Acolo se face cartarea. Nu-i o treabă uşoară.

— Ar fi interesant de văzut. Şi de scris în compunerea mea, a adăugat repede Liviu. Pe ce stradă e oficiul nostru poştal?

— Chiar la începutu' lui Vulturi. Pe colţ îi CEC-ul şi vine oficiul poştal.

— Dumneavoastră ce credeţi, o să mă lase să mă uit puţin cum se cartează scrisorile?

— Ştiu eu... s-a îndoit poştaşul. Da' tu vorbeşte cu tovarăşu' şef.

— Chiar cu el trebuie să vorbesc? s-a cam speriat în sinea sa Liviu.

— Da, că numai el poate s-aprobe. În camera unde se face cartarea n-are voie nimeni din afară să intre.

— Ştiţi cumva cum îl cheamă pe tovarăşul şef? a întrebat Liviu, trecîndu-i prin cap o idee.

— Ei, cum să nu ştiu?! Tovarăşu' Panaitescu.

Liviu a mulţumit poştaşului, a dat fuga acasă, a luat servieta şi a alergat la oficiu. Lumea care aştepta în rînd la ghişee l-a dezarmat la început. Şi-a zis însă repede că şeful oficiului stă probabil într-un birou separat, aşa că o să poată să-i spună în linişte, fără să se jeneze de lumea din jur, tot ce plănuise pe drum.

Ajungînd la ferestruica ghișeului, a întrebat de tovarășul Panaitescu. Funcționara i-a spus că pentru asta nu trebuia să aștepte la coadă și i-a arătat o ușă pe care scria „Accesul persoanelor străine interzis".

A intrat într-o încăpere cu foarte multe birouri și, contrar așteptărilor sale, a fost îndrumat spre un bărbat negricios și masiv care lucra încruntat, cum i s-a părut lui Liviu, chiar la masa de alături. S-a zgribulit și mai tare cu toate că în cameră era cald și plăcut și, adoptînd o voce plîngăcioasă, a spus un timid „bună ziua".

— Sînt băiatul tovarășului Alexandru Ioanid, s-a prezentat Liviu, cînd șeful oficiului a ridicat privirea spre el, și a dat drumul minciunii: Mi-a spus că vă cunoașteți și m-a trimis la dumneavoastră.

— Alexandru Ioanid? a încercat să-și amintească șeful oficiului. Da, poate, a acceptat el. Ei, s-auzim pentru ce te-a trimis tata la mine! a zîmbit tovarășul Panaitescu, văzîndu-l pe Liviu mic și puțin cam speriat.

— Știți, nouă la școală, ne-a dat să facem o compunere cu tema „Scrisorile", și eu m-am gîndit că ar fi foarte frumos dacă aș descrie drumul pe care îl fac scrisorile trimise de copiii unei clase. Cum sînt ridicate de către o mașină din fiecare cutie poștală am văzut, chiar la colțul aleii noastre este o cutie din astea, dar cum se face cartarea, cum... asta n-am avut unde să văd și nici să-mi imaginez n-am putut.

Tovarășul Panaitescu l-a invitat pe Liviu să ia loc pe scaun, i-a spus că operațiunea de cartare este „o problemă cheie" în ajungerea la timp a scrisorilor, tocmai de aceea se introduce acum un sistem nou, modern, de cartare codificată și i-a vorbit pe larg în ce constă sistemul acesta.

— Dar cum se cartează scrisorile în prezent n-aș putea să văd? a încercat Liviu să ajungă la ceea ce spera el să afle.

— N-ai de văzut mare lucru. Scrisorile se împart pe județe, pe orașe... există cîte-o căsuță pentru fiecare

judeţ... Acum ai înţeles, nu? l-a întrebat şeful oficiului, aducîndu-şi aminte că situaţia la care lucra trebuia terminată urgent.

— Da, am înţeles, vă mulţumesc foarte mult. Să vedeţi însă ceva: eu am o mulţime de colegi care locuiesc aici, în jur... Şi eu tot la oficiul dumneavoastră sînt, la *H*-uri, pe aleea Rozelor, şi n-aş vrea să greşesc, aş vrea să vorbesc numai despre copiii de pe străzile care fac parte din oficiul nostru poştal, să nu vorbesc şi despre alte străzi din greşeală.

Tovarăşul Panaitescu n-a prea înţeles ce vrusese Liviu să spună şi mai ales de ce îi trebuia să ştie străzile care fac parte din acest oficiu poştal, dar cum el avea o lucrare presantă, ca să scape de Liviu, i-a spus unui coleg să-i dea băiatului tabelul cu străzile care revin fiecărui factor poştal.

Liviu s-a aşezat la colţul unei mese libere, tremurînd de bucurie, a copiat în grabă într-un caiet întregul tabel şi, restituindu-l, i-a mulţumit funcţionarului respectiv, apoi i-a mulţumit şi şefului de oficiu care i-a răspuns cu un scurt „Ei, bravo!", şi Liviu s-a retras parcă nevenindu-i să creadă că, în cele din urmă, toate îi reuşiseră perfect.

— Ai fost colosal, Liviule! îl lăudă Radu, după ce Liviu termină de povestit toate prin cîte trecuse. Altul nu ştiu dacă reuşea să se descurce ca tine!

— Da, într-adevăr, Liviule, meriţi felicitările noastre! făcu sentenţios Sandu.

— Zău dacă nu simt cum se strînge cercul în jurul individului! exclamă Radu. Am aflat revistele din care a decupat literele, acum ştim şi în ce perimetru de străzi locuieşte! Adresele celor de la „34" n-o să fie o problemă prea mare...

— A, îi urmărim pîn-acasă! îl întrerupse Mircea cu hotărîre în glas.

— ... Și procedăm la triere.

— Vine apoi capcana mea cu jocul, pe care le-o întind miercuri ... îl completă Sandu.

— Din păcate, la mine lucrurile stau mult mai prost, recunoscu Radu. Unghiurile fotografiilor nu mi-au spus mare lucru, cu toate că am cercetat toate locurile care se puteau cerceta. Am scos apoi *RB*-ul din uzină, l-am așezat exact în punctul și în poziția în care m-a fotografiat individu' ... Nimic. Eu nu-nțeleg, cum de nu l-am observat dacă a fost atît de aproape de noi? Mai ales că gestul fotografierii atrage atenția! Am dus după aceea mașina pe aleea din spatele alimentarei și am așezat-o acolo unde l-a surprins pe Mircea intrînd în stivele de lăzi de lîngă peretele ei. Fotografia a fost făcută de undeva de sus, asta arată unghiul ei ... Dar de unde? E-o alee moartă, construită special pentru aprovizionarea alimentarei cu mărfuri ... Atunci de unde de sus?

În cameră domni cîteva clipe o tăcere totală, cu toții gîndindu-se că faptul acesta constituia într-adevăr cel mai mare mister.

— Să punem noi mîna pe individ și spune el de unde anume a făcut pozele astea! izbucni Mircea deodată și tonul său prevesti o teribilă răfuială.

— Ia stați puțin! ... făcu Sandu, aducîndu-și deodată aminte. Voi ați uitat că am găsit în două rînduri cuie presărate pe alee atunci cînd ne-antrenam pentru slalomul printre popice?! N-o fi aceeași mînă cumva?

— Da, uite, nu m-am gîndit, recunoscu Radu.

— Precis e-aceeași mînă! spuse Mircea, gesticulînd imperativ.

— Și ne-ntrebam atunci cine putea să presare cuie pe alee? Clar cine! Unul din cei de la „34"! Să nu ne putem antrena! Pentru că noi ne-antrenam în secret.

— Un moment! interveni Liviu. Dacă-i așa, atunci ...

— Așa-i precis! nu admise Mircea condiționalul.

— ... Atunci, continuă Liviu, să vedem cine anume avea interesul s-o facă. Cu cine eram noi rivali la selecţie pentru Marele premiu ?

— Îţi spun eu cu cine ! se grăbi Sandu. Cu Mărgăritescu, Puşcaşu, Manoliu, Teodoru, Jerca, Mogoş, Stamate, Păcuraru... îi numără Sandu pe degete. Da, ăştia erau principalii candidaţi la selecţie la „Începători".

— Iar Mărgăritescu, Mogoş şi Puşcaşu, adversari direcţi ! rezumă Radu.

— Cu toate că poza lui Mircea a fost făcută cînd noi nici nu-i cunoşteam ! raţionă Liviu. Bine, cuie a presărat, să zicem, unul din ei... Eu însă mă-ndoiesc. Dar poza ?

— Nu-nţeleg de ce tot te-ntrebi atîta, cînd Sandu a demonstrat clar că ei ne ţineau încă de mult sub observaţie ? ! încercă Mircea să-l pună la punct.

— Nu-i adevărat, interveni Radu, Sandu n-a demonstrat nimic ! A fost o părere. O supoziţie. Da, Liviu are dreptate, aici ceva nu-i în regulă ...

Vorbele lui Radu îi dădură lui Liviu curaj, şi el le spuse la ceea ce se gîndise în timpul nopţii trecute :

— Eu cred că facem o mare greşeală îndreptînd bănuielile noastre doar asupra celor de la „34". Să nu avem mai tîrziu o surpriză ! ... îi preveni el.

— Ei, asta-i ! nu fu de acord Mircea.

— Da-da ! ... Cine ştie ce invidios o fi şi printre ai noştri ? ! Să-i luăm la rînd pe cei care sînt membri ai cercului foto. Astea-s fotografii făcute de cineva care ştie ce se poate obţine c-un aparat fotografic ! insistă Liviu pe această idee a lui.

— Da, da, aşa-i ! îl aprobă Radu. O să mă ocup eu de cercul foto din şcoală, misiunea mea a fost cea mai uşoară.

— Radule, ce-ar fi să ne sfătuim şi cu domn' Petre ? îi sugeră Sandu. Poate ne învaţă ce-i de făcut.

— Da, Radule, n-ar strica să-i cerem şi lui domn' Petre părerea, îl susţinu Liviu pe mecanicul-şef.

III

Îl găsiră la măsuța sa din fața cazanelor, citind ziarul la lumina unui bec cu abajur de carton, înnegrit în partea de sus, și se apucară să-i povestească despre fotografiile primite, despre cele întreprinse pentru aflarea expeditorului necunoscut, ca și despre ce bănuieli aveau în legătură cu acesta.

— Acu' știț' voi cum îi cu vorba ceea: „Hoțu-i c-un păcat, păgubașu' cu zece". Așa-i și la voi. Da' despre cuie parcă spuneați' atunci că le-au pus niște băieți din blocurile voastre! le aduse aminte mecanicul.

— Da, atunci așa am bănuit.

— Și-acu' îi bănuiț pe cei de la „34". Ei, de bănuit îi ușor... Acu' că v-a făcut fotografiile... lasă! Urît e că le-a trimis fără să se semneze! Foarte urît!

— Tocmai de aia și vrem să-l descoperim! mărturisi Radu.

— Dacă s-ar fi semnat, putea fi ca o glumă. Răutăcioasă, da' glumă. Așa însă... spuse Sandu, desfăcînd mîinile în semn că n-are de gînd să-l ierte pe expeditorul anonim.

— „Bine, mă, dacă ai făcut fotografiile, de ce n-ai avut curajul să le și semnezi? De ce ești laș, mă?" Așa o să-l întreb! spuse amenințător Liviu.

În zilele următoare, în timp ce Radu acționa în direcția cercului-foto de la școala lor generală, Liviu întreprinse o acțiune din proprie inițiativă. Se duse la Andrei Ungureanu, cu care se împrietenise la scurt timp după ce îi cunoscuse pe cei de la „34".

Andrei era unul din cei mai vechi alergători ai asociației. Mucalit, se bucura de multă simpatie în rîndul colegilor săi și nu se putea să nu fi auzit el ceva, dacă ar fi să fie adevărat că unul din ai lor este autorul poveștii cu

fotografiile. Numai că manevrele lui de învăluire nu dădură nici un rezultat. Andrei nu reacționă în nici un fel la „cîrligele“ lansate de Liviu, iar acesta nu-și permitea să împingă lucrurile prea departe, pentru a nu compromite capcana pregătită de Sandu. Riscă, totuși, după un subiect neutru, o tentativă mai directă de *acroșeu* :

— N-ai cumva niște colțare de album ?

— Nu. N-ai încercat în librării ?

— Ba am încercat peste tot, nu se găsesc. Vrem să ne facem un album al echipajului ...

Liviu făcu o pauză, sperînd că Andrei o să spună ceva, ceva ironic în genul „Cu fotografiile primite ?“ sau „Patru fotografii aveți, dacă mai primiți cîteva ...“ Andrei însă rămase tăcut, complet indiferent, și Liviu continuă :

— Avem niște poze ... De la antrenament, reparînd mașina ... Chiar și din timpul cursei de campionat ...

— O să-l întreb pe Deciu, el e cu albumele la noi, îi promise Andrei.

— Nu știam că v-ați făcut albume ...

— Da, de mult ! Avem vreo cinci sau șase albume, mă mir că nu le-ai văzut. Sînt pe-o măsuță, chiar în prima cameră a *salonului* auto. Acum, pentru a cincea aniversare a asociației, Deciu, Mărgăritescu și Virgil Manoliu pregătesc o expoziție formidabilă !

— Zău ? făcu Liviu, gîndindu-se că ultimii doi le erau adversari direcți.

Într-adevăr, în Marele premiu al Brașovului, Liviu și Radu se înfruntaseră în special cu Mihai Mărgăritescu și Virgil Manoliu, ambii șefi ai unor puternice echipaje de la categoria „începători“.

— Da, și probabil te vor chema și pe tine la aranjarea grafică a panourilor. Așa zicea Fericeanu.

— Nu mi-a spus nimeni nimic. De la tine aud prima dată de expoziția asta. N-am știut că Mihai și Virgil fac parte din cercul-foto al școlii.

— Şi ei, şi Cornel Deciu. Mărgăritescu a avut cîteva fotografii şi la o expoziţie organizată de Consiliul Naţional al Organizaţiei Pionierilor !

— Lucrează în şcoală sau are laborator acasă ?

— Mărgăritescu are şi acasă. Taică-su face parte din Asociaţia artiştilor fotografi. De la el a învăţat Mihai.

— Şi cînd e aniversarea asociaţiei ? schimbă Liviu subiectul, ca să nu i se pară curios lui Andrei că insistă prea mult.

— În 16 mai. Numai să nu plece tovarăşul profesor Panait, aşa cum se-aude . . .

— Cum se-aude ? Unde să plece ? De la şcoală să plece ? întrebă Liviu surprins.

— Da, la A.C.R. La Federaţia de automobilism şi carting. Fericeanu zicea că l-au cerut la federaţie.

Liviu plecă de la Andrei cu o amărăciune grea pe suflet, ştirea că profesorul Panait ar putea să plece din fruntea asociaţiei îl întristase cum nu se poate mai tare. El îi remarcase atunci, la antrenamentul oficial pentru cursa de campionat, calităţile de pilot, datorită profesorului Panait fusese primit echipajul lor în asociaţie.

Miercuri, băieţii veniră mai devreme la asociaţie şi, căutîndu-l pe secundul lui *Il commendatore*, îi spuseră ce joc au de gînd să propună după ce Călin Puşcaşu le va prezenta noul sistem de direcţie pe care-l construise la maşina sa.

— Interesant ! făcu Fericeanu examinînd întrebările. Iar titlul este cît se poate de sugestiv : „Cursa campionilor“ !

— Şi uitaţi-vă ce abţibilduri avem ! i le arătă Radu. Astea sînt premiile. Trei abţibilduri pentru cîştigătorul „Cursei campionilor“, două pentru locul doi, unul pentru locul trei.

Tatăl lui Radu era şef de garaj la o mare autobază, şoferii acesteia făceau deseori curse internaţionale pe TIR-uri şi unul din ei adusese pentru băiat vreo douăzeci

de etichete, special de lipit pe maşini. Şase din ele Radu hotărîse să le sacrifice ca să prindă mai bine capcana.

— Foarte frumoase! De unde le ai? îl întrebă Fericeanu.

Radu îi spuse că tatăl său îi adusese într-o zi mai multe abţibilduri, lipiseră cîteva pe maşină şi mai rămăseseră astea.

— Eu zic că ajung şi două pentru locul întîi, cîte un abţibild pentru locul doi şi trei. Celelalte două le oprim pentru altă dată. Bine?

— Da, acceptă Radu... Ce putea să mai spună?!

Fericeanu pusese deoparte două din cele mai frumoase abţibilduri, avînd culorile cele mai vii; era clar că le oprise pentru el.

— E adevărat că profesorul Panait pleacă la A.C.R.? îl întrebă Liviu deodată.

— Încă nu se ştie nimic sigur. Federaţia l-a cerut, dar şcoala nu s-a pronunţat încă.

— Ar fi o catastrofă! spuse Liviu exact ce simţea.

— Ştiu, făcu Fericeanu. Nu cred c-o să plece, tovarăşul profesor ţine foarte mult la băieţi. Asociaţia e opera lui!...

— Am aici şi o foaie cu răspunsurile corecte, interveni Sandu: campionul, vîrsta, maşina şi numărul de puncte acumulate. O să putem tria mult mai repede foile completate de băieţi.

— Perfect! spune Fericeanu, strîngînd foile-chestionar şi odată cu ele foaia-etalon.

Într-adevăr, jocul stîrni interesul băieţilor, toţi se arătară dornici să participe la „Cursa campionilor" şi mai ales să cîştige abţibildurile, după care se dau în vînt, ca să-şi decoreze maşina, toţi alergătorii din lume. Dar, atunci cînd băieţii veniră să ridice de la Fericeanu foile-chestionar, acesta îl refuză pe Horia Abagiu:

— Nu, tu n-ai voie să iei parte la joc. Ştii de ce, nu? Şi Fericeanu le explică tuturor: Abagiu a chiulit la fran-

ceză și, în mod normal, trebuia să fie suspendat pentru o săptămînă de la antrenamente. Cum însă antrenamentele n-au fost încă reluate, nu va participa la acest joc!

„La naiba, își spuse Liviu, în timp ce Horia Abagiu se retrăgea abătut, să te suspende o săptămînă pentru o oră chiulită?! El chiulise o zi întreagă. Dacă s-ar afla... Cu Fericeanu nu-i de glumit!"

Pe Sandu, pe Mircea și pe Radu îi preocupa însă cu totul altceva: prin excluderea din concurs a lui Horia Abagiu ei nu vor avea proba scrisului lui. Și dacă tocmai el era acel expeditor anonim? Dar o să găsească ei o modalitate ca să-i ia și lui probă de scris. Bine că reușise capcana!

Se bucurau prea devreme.

Pentru predarea răspunsurilor fusese fixată, așa cum propusese Sandu, o jumătate de oră și toți se încadrară în limita de timp. Concursul se desfășura în ultima cameră a *saloanelor* auto, acolo unde erau instalate și mesele de lucru. La una din ele luase loc Victor Fericeanu, înconjurat de Radu, de Sandu, de Mircea și de Liviu. Verificarea răspunsurilor nu dură mult și Fericeanu se ridică pentru a anunța rezultatul:

— Locul întîi și cîștigător al „Cursei campionilor", Costel Mogoș! Douăzeci și patru de răspunsuri exacte din douăzeci și patru posibile!

Izbucniră aplauze; în cursele propriu-zise Costel Mogoș nu ridica probleme prea mari. Se prezentă mîndru la masă și Fericeanu îi înmînă cele două abțibilduri, dintre care unul reprezenta o mînă înmănușată, gata să declanșeze un cronometru de start. Era cel mai frumos abțibild după cele două reținute de Fericeanu.

— Locul doi, Titus Pleșan! Tot cu douăzeci și patru de răspunsuri exacte! A predat însă foaia în urma lui Mogoș.

— Vezi, i se adresă în şoaptă Liviu lui Sandu, ţi-am spus eu că aşa cum le făcuseşi tu la-nceput erau prea uşoare !

— Bine c-am reuşit.

— Cu douăzeci şi trei de răspunsuri exacte, pe locul trei, Victor Colceag ! termină Fericeanu de anunţat rezultatele.

În timp ce Victor Colceag venea să-şi primească abţibildul cîştigat, Sandu îi făcu semn lui Radu să ia de pe masă chestionarele completate. Exact asta voia să facă şi Radu şi era într-adevăr momentul potrivit.

— Nu, lasă, îl opri Fericeanu. O să i le arăt şi tovarăşului profesor să le vadă şi el. Şi, spre enorma stupefacţie a lui Sandu, Radu, Mircea şi Liviu, le strînse şi le băgă în buzunar.

Totul era pierdut. Şi cît se chinuise Sandu pînă inventase această capcană ! Liniase frumos rubricile pe toate cele 32 de foi... Probele de scris dispăruseră în buzunarul lui Fericeanu chiar în momentul în care ei îşi spuseseră că cercul se va strînge acum şi mai mult. Lui Sandu îi venea pur şi simplu să plîngă de ciudă.

Fericeanu citi de pe foaia-etalon răspunsurile corecte la rubricile respective, comentîndu-le, cei de la „34“ se pregăteau să se împrăştie, cînd Liviu începu să strige, agitînd mîinile pe sus :

— Staţi puţin ! Staţi puţin ! îi opri el. Formidabil cum am uitat să vă spun ! Petre Cristea împlineşte mîine 60 de ani ! Băieţi, să-l felicităm cu toţii ! Vă daţi seama ce plăcere i-ar face ? !

— Acum ţi-ai adus aminte ? ! îi reproşă Fericeanu.

— Bine, măi Liviule, cum să uiţi aşa ceva ? ! îl luă Nelu Stoian la rost.

— Facem repede un text şi-l semnăm cu toţii ! propuse Fericeanu.

— Ne trebuie însă o coală de hîrtie foarte frumoasă !... Nu putem să-i scriem felicitarea pe orice hîr-

tie ! Liviu vru să continue, dar George Iancu îl întrerupse :

— Eu îl felicit separat !

George Iancu purta pseudonimul de *Petre Cristea I* și Ion Udrea, Dragoș Răileanu și Silviu Andone, care erau *Petre Cristea II*, *Petre Cristea III* și *Petre Cristea IV*, se grăbiră să ridice mîinile :

— Și eu !

— Și eu !

— Și eu !

— Și eu tot separat ! li se adăugă Sandu.

Sandu avusese ca pseudonim numele lui Juan Manuel Fangio, care era tot așa de lung ca și numele său, dar după vizita făcută cîștigătorului raliului Monte Carlo, renunțase la Fangio și devenise *Petre Cristea V*.

Își anunțase intenția de a fi *Petre Cristea* încă în timp ce cobora scările cu băieții, însă ajungînd în holul blocului îi găsise pe Nelu Stoian, Ion Udrea, Pleșan, Dragoș Răileanu, Silviu Andone, Stamate, Costel Mogoș și încă pe vreo cîțiva, disputîndu-și numele de *Petre Cristea II*. Și fiecare invocase drept martori pe colegii care se aflaseră lîngă ei și cărora le spuseseră în șoaptă că de-acum înainte vor fi *Petre Cristea II*. Hotărîseră să-și aducă martorii respectivi iar aceștia să declare după care anume cuvinte ale domnului Cristea își exprimase fiecare dorința, pentru că numai astfel se putea face *departajarea* și stabili prioritatea unuia față de celălalt. Sandu se dovedise a fi al cincilea, cei care urmaseră după el, din hotărîrea lui Victor Fericeanu, își păstraseră vechile pseudonime.

— Și noi vrem să-l felicităm separat ! vorbi Liviu în numele întregului echipaj, întrevăzînd o excelentă posibilitate de a-și duce pînă la capăt misiunea încredințată de Radu, și se întoarse spre Mircea : Fugi și cumpără treizeci și două, plus patru, plus Fericeanu, treizeci și șapte de

plicuri cu felicitări ! Vru să se aplece spre el și să-i spună „fără timbre !“, însă Mircea i-o luă înainte :

— N-am decît opt lei la mine...

— Hai, băieți, care aveți bani la voi, puneți-i aici pe masă ! Vedem noi pe urmă care cui ce datorează ! se agită Liviu, păstrînd inițiativa.

— Poate îi trimitem totuși o felicitare colectivă ? îl bruie Mircea ca să nu se mai ducă să caute plicuri.

— Și eu am spus tot așa ! reluă Fericeanu. O felicitare cu treizeci și șapte de semnături ! Ce poate fi mai frumos ? !

— Eu trimit și separat ! își menținu George Iancu hotărîrea.

Udrea, Răileanu, Andone și Sandu strigară aproape concomitent : „Și eu !“.

— Liviu are dreptate ! vorbi Valentin Cruțeanu care, după Marele premiu al Brașovului, îl detronase pe Paul Avram și acum purta el titlul de *Il campionissimo.* O să-i facă plăcere cînd o să primească atîtea felicitări ! Eu am trei lei. Poftim, Liviule ! spuse el punînd o monedă de trei lei pe masă.

— Am și eu patru, făcu Liviu. Scoase banii din buzunar și se întoarse spre Mircea : Pune și tu banii pe masă, să vedem cîți putem strînge.

— Eu cred că Fericeanu are dreptate ! interveni Aurel Nisipescu. Felicitarea colectivă o s-o păstreze... ca pe un omagiu al unei întregi asociații sportive ! Pe cînd cele individuale o să se amestece cu celelalte felicitări, primite de la rude, prieteni, de la alergători...

Liviu contraatacă energic :

— Uitați-vă ce vă propun eu : luăm o foaie de hîrtie frumoasă, ne semnăm cu toții, începînd de la mijlocul ei, facem un text, eu scriu la noapte textul cu litere de hrisov, ard hîrtia pe margini de jur-împrejur după ce-o aco-

păr mai întîi c-un strat de parafină ca să-i dau patina vremii. Şi-o să fie exact un hrisov !

— Bravo, Liviule ! strigă Aurel Nisipescu şi băieţii începură să aplaude.

— Staţi puţin ! Tot la noapte pictez treizeci şi şapte de felicitări, fiecare în alt fel. Una cu o maşinuţă de sport, pe alta desenez un volan de curse, apoi o cască, un *old-time*, silueta Fordului de 8 cu care a cîştigat Monte Carlo, schiţa circuitului de la Nürburgring... Avem opt şi cu patru şi cu trei, cincisprezece lei. Suprasuficient ! Fugi, Mircea, şi cumpără de la tutungeria din colţ cîteva foi de hîrtie — cît mai velină ! — şi treizeci şi şapte de plicuri tip carte de vizită ! Costă vreo cinşpe bani plicul... Am cumpărat pentru tata cînd i-am făcut felicitări de Anul nou. Zece plicuri, un leu cincizeci... calculă Liviu. Patruzeci de plicuri, şase lei. Cumpără patruzeci ! Liviu îi dădu toţi banii şi îl strînse complice de braţ : Fugi !

Mircea dispăru pe uşă şi Liviu se întoarse spre băieţi :

— Hrisovul îl pun eu cu mîna mea mîine în cutia lui de scrisori ! îi asigură el. Să nu se deterioreze, cumva, cînd ia poşta cu grămada scrisorile.

— Ce-ar fi să trimitem o mică delegaţie care să-i ducă hrisovul ? propuse Ion Udrea, gîndindu-se că în acest caz va face, bineînţeles, parte din delegaţia respectivă.

— Nuuu ! se împotrivi Liviu. Mîine o să aibă musafiri... O să se simtă obligat să ne primească în casă...

— Dar dacă te-ai duce numai tu ? îi sugeră Aurel Nisipescu. În numele nostru. Al tuturor. Pe tine te cunoaşte foarte bine... Iar dacă te duci singur n-o să-l deranjezi !

— Da, îl susţinu Fericeanu. Înmînat, hrisovul o să aibă şi mai mare efect ! În cutia de scrisori e destul de banal.

— Dacă voi vreţi, eu mă duc. Dar nu intru în casă. „Vă mulţumesc, am venit doar să vă înmînez această felicitare din partea membrilor...“

— Nu membrilor, alergătorilor ! îl corectă Fericeanu.

— „...alergătorilor de la Asociația «Jean Calcianu»", încheie Liviu cele ce avea să-i spună lui Petre Cristea, cînd îi va duce hrisovul.

Aurel Nisipescu ținu să adauge, reluînd :

— „...Din partea alergătorilor de la Asociația «Jean Calcianu» care vă urează la mulți, mulți ani !"

— Da, așa se termină mult mai frumos ! spuse Liviu cu multă convingere, ca și cum totul ar fi fost cît se poate de adevărat și nu o plăsmuire de-a sa.

— Liviule, dacă spui că faci la noapte felicitările individuale, noi cum le mai semnăm ? Le trimiți nesemnate ? îl întrebă Dragoș Răileanu, dîndu-și seama deodată.

Luat prin surprindere, Liviu rămase descumpănit pentru o clipă.

— Cum o să le trimit nesemnate ? ! Păi, nu v-am spus cum ? ! încercă el să justifice clipa sa de derută.

— Eu n-am auzit, negă Răileanu.

— Nu, n-ai spus. Ai spus doar că le faci noaptea, îi aminti Andone.

— Poate... acceptă Liviu cu îndoială în voce. O să am doar semnăturile voastre pe hrisov ! Așa că n-o să fie o problemă pentru mine să le imit pe felicitările fiecăruia. Și apoi, voi o să scrieți pe capacul plicului, pe locul rezervat expeditorului, numele și adresa voastră !...

— Sigur că da ! interveni Fericeanu, considerînd discuția inutilă și le propuse : Mai bine ne-am apuca să facem textul hrisovului. Cînd vine Mircea să fim de-acum gata.

— Scrie tu, Liviule ! i se adresă Ion Udrea. Scrie : „Cu prilejul aniversării vîrstei de șaizeci de ani..."

— Nu așa ! îl întrerupse Cristian Jerca. Nu-i bine. E prea rece. Trebuie ceva mai cald, mai din suflet !...

— Bine, spune tu atunci ! se supără Udrea.

— Aurele, hai, fă tu textul ! îl rugă Jerca pe Aurel Nisipescu.

— Ia scrie, Liviule ! îi ceru Aurel și după cîteva clipe de gîndire începu să dicteze : „Împliniți șaizeci de ani ! La acest hotar fericit, dați-ne voie . . .“

— Ce hotar ? ! îl opri Fericeanu. Măi, Nisipescule . . . nu face beție de cuvinte ! Ce hotar fericit e la șaizeci de ani ? ! Și-n general cuvîntul hotar, aici, nu-i deloc potrivit ! Bătrînul ar putea să se simtă jignit . . . În orice caz, cuvîntul *hotar* n-o să-i facă plăcere !

— Da, ai dreptate, recunoscu Aurel. Liviule, șterge ! O să scriem așa : „Împliniți șaizeci de ani ! La acest eveniment fericit . . .“

— Ei, așa mai merge !

Mircea își făcu apariția lac de sudoare și, abia trăgîndu-și sufletul, le spuse că fusese nevoit să caute o librărie, pentru că la tutungeria de alături nu găsise nici hîrtie ca lumea și nici plicuri.

— Notați-vă adresa lui Petre Cristea ! le ceru Liviu, luînd din nou inițiativa : strada Locotenent Floreșteanu, paisprezece, le dictă el aducîndu-și aminte cum căutase atunci blocul în care locuia celebrul alergător român. Etajul cinci, apartamentul nouăsprezece. Iar pe verso, la expeditor, treceți numele și adresa voastră. Să știe de la cine a primit felicitarea ! Și adăugă repede : nu-i exclus să ne răspundă fiecăruia, mulțumindu-ne pentru felicitări.

— Ei, o să ne răspundă nouă Petre Cristea ! ? Cum poți să crezi ? ! făcu Titus Pleșan.

— Da-da ! Pentru că așa se obișnuiește ! Ce naiba, Pleșane, tu nu citești ziarele ? ! N-ai văzut în ziare telegrame de răspuns la felicitările adresate ? ! Haideți, să nu mai pierdem timpul degeaba !

Liviu alese o coală de hîrtie, apreciind cît loc va ocupa textul felicitării, delimită cu linii subțiri de creion spațiul rezervat semnăturilor și, începînd cu Fericeanu, trecu pe la fiecare alergător în parte, fără a uita să strîngă, după fiecare semnătură, plicul destinat „felicitării individuale“.

După ce se despărțiră de cei de la „34“ și se văzură singuri, Sandu îl îmbrățișă pe Liviu, strivindu-l aproape, în timp ce Radu și Mircea îi trăgeau cîte un ghiont.

— Îi avem în mîinile noastre ! se bucură Sandu.

— Gata, individu' nu ne mai scapă ! îl și vedea Mircea descoperit pe autorul fotografiilor.

— Da, o să strîngem și mai mult cercul ! fu de un optimism mai prudent Radu.

— Cum ai putut să uiți, Liviule ? Dacă știam, nu mă mai chinuiam să inventez jocul ! Să uiți o treabă ca asta ? ! îi reproșă Sandu.

— Chiar ! Cel puțin nouă să ne fi spus ! îl luă Radu la rost.

— Ce să uit ? Ce să vă spun ?

— Cum ce să uiți ? ! De aniversarea lui Petre Cristea !

— Care aniversare ? întrebă Liviu zîmbind.

— Cum care aniversare ? ! Ce, te-ai tîmpit ? ! Că împlinește șaizeci de ani mîine !

— Ha, ha, ha ! izbucni Liviu în rîs. Nu împlinește nimic. Asta am inventat eu !

— Cum ai inventat tu ? Ești nebun ? nu-i veni lui Radu să creadă.

— Nici eu nu știu cum, din disperare cred. Cînd am văzut dispărînd probele de scris în buzunarul lui Fericeanu, îmi venea să plîng de necaz și am început să caut nebunește prin minte ce-aș putea să-i zic lui Fericeanu ca să căpătăm foile înapoi. Spusese că vrea să i le arate tovarășului profesor Panait... Îmi trebuia deci cineva mai mare ca *Il commendatore*. Cine mai mare ? Și-n gînd mi-a venit Petre Cristea. Prima idee a fost să-i zic că i-am povestit lui Petre Cristea despre joc iar el s-a arătat curios să vadă cum răspund băieții. Am fi avut suficient timp pentru expertiza grafologică...

— Grafoscopică ! îl corectă Sandu.

— Nu te-ar fi crezut, clătină Radu din cap.

— De asta mi-a fost teamă și mie. Ce să-l intereseze pe Petre Cristea un joc de-al nostru ? ! Cu Brabham, Hill, Stewart, Fittipaldi... E-o altă generație, el e mai bătrîn chiar decît Fangio. Și mi-a venit ideea cu aniversarea. Mi-am zis că o să pot strînge semnăturile tuturor și, decît nimic, tot o să fie ceva. Și-așa, avem nu numai probe de scris, dar și adresele tuturor, ca să vedem care din ei stă pe străzile din raza oficiului nostru poștal.

— O dublă lovitură ! exclamă plin de entuziasm Mircea.

— Știi că eu nici nu mi-am dat seama ? mărturisi Sandu. De-abia cînd i-ai pus să-și scrie adresele pe plicuri mi-a trecut prin minte că strîngi probe de scris. Dar că Petre Cristea împlinește mîine șaizeci de ani, de asta eram absolut sigur ! Fantastică idee ai avut !

— Hrisov... Bagi coala în parafină... O arzi pe margini... I-ai înnebunit că le pictezi cască, volan, *old-time*-uri... Cum naiba ți-au venit toate astea în minte ? se miră Radu.

— Au venit de la sine. Greu a fost pîn-a sărit ideea. Pînă și eu începusem să cred, Radule ! mărturisi Liviu foarte serios. Și știam. Că doar eu le trăsesem minciuna ! Ba chiar mă vedeam înmînîndu-i lui Petre Cristea hrisovul, el invitîndu-mă în casă iar eu refuzînd să intru ca să nu-l deranjez... Zău, parcă îmi pare rău c-a fost doar o minciună, spuse deodată Liviu cu tristețe în glas. Ar fi fost foarte frumos dacă-l felicitam mîine la șaizeci de ani ! Exact cum m-am gîndit, cu hrisov, cu felicitări pictate de mine...

Sandu studie pînă la cel mai mic amănunt scrisul fiecărui alergător de la „Jean Calcianu", îl compară, literă cu literă, cu cel de pe plicurile în care le fuseseră expediate fotografiile, dar nu reuși să stabilească nimic concludent. Reținu probele de scris ale lui Călin Pușcașu, adversarul lor direct și șef de echipaj, și Virgil Manoliu ; singurele care i se părură a prezenta unele asemănări cu scrisul expeditorului anonim.

Seara, reunindu-se la Liviu, se dovedi că strada pe care locuia Virgil Manoliu nu figura pe lista de străzi a oficiului, însă strada Toporași pe care se găsea casa lui Călin Pușcașu era la cinci minute de ei. Chiar acolo unde se terminau blocurile din seria *F*.

— El e ! decretă Mircea. Pușcașu !

— Și totuși eu l-aș bănui pe Manoliu mai mult ! spuse Liviu și le explică de ce : N-am idee dacă Pușcașu știe să fotografieze sau nu, pe cînd Manoliu face parte din cercul-foto al școlii ! Și le povesti cum îl descususe pe Andrei Ungureanu și ce-i spusese acesta despre expoziția de fotografii pregătită pentru aniversarea asociației.

— Deci, Manoliu, Mărgăritescu și Deciu ! îi trecu Sandu în revistă.

— Da, toți sînt în cercul-foto al școlii, confirmă Liviu, iar Mărgăritescu are laborator și acasă.

— Asta-i foarte interesant de știut ! spuse semnificativ Radu. Cei de la noi lucrează numai în laboratorul școlii. I-am notat pe toți. Am făcut rost și de adresele lor... După părerea mea, nu prezintă interes. Poate Marian Ghinea din a VII-a B...

— Exact ! stă la *H*-uri, le atrase Mircea atenția și adăugă : N-am știut că-i mare fotograf !

— Ia să-l luăm în reper ! Să n-avem cumva o surpriză ! îi avertiză Liviu.

— De la Ghinea n-o să fie o problemă să facem rost de o probă de scris, se și gîndi Sandu cum să pună mîna pe un caiet de-al lui Marian Ghinea. A VII-a B avea clasa chiar vizavi de a lor.

În cameră intră doamna Ioanid și i se adresă lui Liviu :

— La telefon e profesorul Panait, vrea să vorbească cu tine.

— Tovarășul profesor ?... Cu mine ? întrebă Liviu, încercînd să-și dea seama ce-ar putea fi, și se uită întrebător și oarecum neliniștit la băieți.

— Hai, Liviule, așteaptă profesorul la telefon, tu n-auzi ! ?

Liviu se precipită în direcția sufrageriei, chinuindu-se pe drum să ghicească ce-ar fi putut să se întîmple ca să-i telefoneze *Il commendatore* acasă. Avea să afle îndată; profesorul Panait intră direct în subiect :

— Ioanid, de unde-ai luat vestea că Petre Cristea împlinește azi șaizeci de ani ?

Aflînd despre frumoasa inițiativă a copiilor, profesorul a ținut, bineînțeles, să-l felicite la rîndul său pe celebrul alergător român și, ajungînd acasă, l-a sunat la telefon, transmițîndu-i urări de sănătate și ani mulți. „Vă mulțumesc, da' e puțin cam tardiv", a spus Petre Cristea, zîmbind. „Cam tardiv ? Mă iertați ! . . ." s-a scuzat profesorul Panait, neînțelegînd despre ce este vorba. „Șaizeci de ani am împlinit, într-adevăr, dar acum trei ani și ceva . . . a rîs Petre Cristea. Nu-i nimic, felicitările fac întotdeauna plăcere, vă mulțumesc foarte mult."

Profesorul a încercat să se mai scuze o dată și, cum îi cunoscuse la Brașov pe părinții lui Ioanid și avea și numărul lor de telefon, l-a sunat îndată pe Liviu, ca să-l ia la rost pentru gafa în care îl băgase.

— De la Emil Dobrescu, găsi repede Liviu ce să-i răspundă. De la el am aflat. Locuiește cu domnul Petre Cristea în bloc. A zis că-mi vinde un pont formidabil dacă-i dau o rolă de scotch. I-am dat și mi-a spus că Petre Cristea împlinește azi șaizeci de ani.

— Și-ai fost la Petre Cristea acasă să-i dai hrisovul ? Ce-a zis ? întrebă curios profesorul Panait.

— N-am fost. M-am dus, da' . . . începu să se bîlbîie, dar se descurcă repede : Noroc că am urcat întîi la Emil. Să-i arăt hrisovul și să-l rog să meargă cu mine. Știți, el e vecin . . .

— Bine, Ioanid, bine, spuse *profesorul* și vru să încheie convorbirea, dar Liviu îl întrebă cu teamă în glas :

— Tovarăşe profesor, e adevărat că vreţi să plecaţi de la noi ?

— De ce întrebi, Ioanid ? rîse *Il commendatore.*

— Zău, vă rugăm, nu plecaţi ! Vă rugăm...

— Ioanid, omul nu face în viaţă chiar ceea ce vrea... Şi mie mi-ar părea rău să mă despart de voi... O să mai vedem.

Mircea stabilise cu precizie că literele folosite în scrierea acelui „FOR-MI-DA-BIL" fuseseră decupate din numerele 6 şi 7 ale revistei *Autoturism,* şi se îndîrji să-şi continue misiunea. Va trece pe acasă pe la cei direct vizaţi de la „34", rugîndu-i să-i dea voie să se uite, pentru a controla ceva, în cele două numere de revistă. Iar dacă paginile respective se vor dovedi intacte, atunci... atunci va lărgi cercul celor ce urmează să fie vizitaţi !

Acţionau febril şi ceilalţi. În recreaţia mare, în timp ce Radu găsi un pretext să stea de vorbă cu Marian Ghinea, Sandu „împrumută" pentru o oră din banca acestuia caietul de franceză. Era suficient însă să arunci chiar şi o simplă privire asupra scrisului lui Ghinea, ca să-ţi dai seama că el se deosebea total de cel de pe plicurile lor.

Sandu mai văzuse un asemenea scris, cu literele culcate mult spre stînga, în şcoala în care învăţase înainte de a se muta în blocuri, stătuse în bancă cu un stîngaci. Sau Ghinea scrie cu stînga, sau şi-a prefăcut scrisul ! hotărî Sandu.

În recreaţia următoare, în timp ce punea caietul de franceză la loc, întrebîndu-se dacă Ghinea a observat sau nu dispariţia lui, Radu şi Liviu urmăreau de departe fiecare gest al lui Ghinea. Nimic nu-l trăda însă c-ar fi stîngaci.

— Să-l provocăm cu ceva ! propuse Liviu.

— De acord, da' cu ce ?

Sună de intrare în clasă și amînară discuția pentru recreația următoare. Cînd se termină ora, Radu, Sandu, Mircea și Liviu aveau fiecare cîte un plan. Planul lui Liviu se dovedi cel mai bun.

Radu și Mircea aveau să alerge să-l prindă pe Sandu, trecînd prin fața lui Ghinea, Radu trebuia să dea drumul jos pixului ca și cum i-ar fi căzut din buzunar, iar sarcina lui Liviu era să stea prin preajma lui Ghinea în așa fel, încît să observe cu care mînă schițează acesta gestul reflex. Îl căutară peste tot, dar Ghinea nu era nicăieri. Îl găsiră în clasă trecînd de zor ceva într-un caiet. Scria cu stînga.

— E clar! spuse Liviu cu ciudă, scărpinîndu-se în cap.

Nu dădură rezultate nici investigațiile făcute de Mircea. Și Călin Pușcașu, al cărui scris semăna cel mai mult cu cel de pe plicuri, și Mihai Mărgăritescu, și Cornel Deciu, cel cu nasul pe sus, și Virgil Manoliu, aveau intacte numerele 6 și 7 din revista *Autoturism*. Și doar aceștia erau cei mai vizați dintre toți!

Ajungînd în impas, Liviu se gîndi să-i ceară lui Mihai Mărgăritescu concursul. Îi cunoștea firea deschisă și dreaptă, Mihai nu făcea niciodată obstrucții pe pistă... Dar cum acțiunea comporta un anumit risc, și, dacă stătea să se gîndească mai bine, chiar un risc destul de serios, se duse să se sfătuiască și cu Radu. Era șeful echipajului și în cazul de față trebuia să aibă și asentimentul lui. După ce îi expuse intențiile, ținu să-l prevină:

— S-ar putea însă să dau greș, și Mihai să-l prevină pe individ! Înțelegi? Acu' nu mi-e că-l previne... Individu' o bănui el și așa că încercăm să-l aflăm... Mi-e c-ar putea să facă o legătură cu felicitările!... Dacă aude *Il commendatore*, m-am ars!

— Da, făcu Radu și rămase pe gînduri. Continuă după o pauză: Să-ți spun drept, și eu mi-am zis c-ar trebui

să apelăm la un specialist. Cum de ne-a fotografiat individu' fără ca noi să-l fi remarcat? Mai ales în cazul meu și-al lui Mircea ! De fapt, aici e cel mai mare mister !

— Tocmai de aceea ți-am propus să stau cu Mărgăritescu de vorbă !

— Eu m-am gîndit la Ghinea. E scos complet din cauză, pe el în nici un caz nu-l putem bănui ! Nu știu de ce, dar Ghinea îmi inspiră încredere. E un băiat tăcut, liniștit...

— Da, dar face parte din cercul-foto al școlii !... Și a fost de multe ori printre băieții care se adunau cînd scoteam afară mașina !... îl avertiză Liviu.

— Dacă tu crezi că Mărgăritescu e mai potrivit, atunci... vorbește cu el. Ai grijă însă ce-i spui !... Adică în așa fel încît să nu facă cumva vreo legătură cu felicitările... îl preveni Radu.

Liviu ar fi alergat îndată la Mihai, venea însă o zi „neagră", cu materiile cele mai grele, și el avea doar o singură notă la fizică. Un cinci sau un șase i-ar fi stricat media generală pe care el o păstra cu orice preț în jurul lui opt.

Era marja lui de siguranță, există și ghinioane pe lume. Te-a prins un profesor pe picior greșit, un patru, și o lună s-au dus naibii antrenamentele. Ai scăzut sub șapte la media generală, automat ești ras pe timp de o lună !

Învățătă pînă seara tîrziu și, ca să-i rămînă mai mult timp liber în după-amiaza de a doua zi, pregăti și lecția la română. Hotărîse să ia cu el fotografiile lui Mircea și lui Radu, iar după terminarea orelor să alerge direct la Mărgăritescu acasă. Așa și făcu. Mihai rămase puțin cam surprins, îl vizitase cu cîteva zile în urmă și Mircea. Ce i-o fi găsit pe ăștia din echipajul lui Radu ? se întrebă el, văzîndu-l pe Liviu.

— Am venit să-ți cer o părere, știu că ești un adevărat artist în materie de fotografii.

— Cine ți-a spus ? se arătă curios Mihai.

— Cum, cu toții am auzit că ți-au selecționat cîteva fotografii pentru o expoziție la Consiliul Național al Organizației Pionierilor ! Dacă o să ai nevoie, o să-ți fac niște chenare din linii ca să nu fie rama fotografiei complet albă. Nici n-ai idee cum poate să pună în valoare o linie de chenar ! O linie, atît ! preciză Liviu, desenînd prin aer cu mîna.

— Da, am văzut. Ce părere vrei să-mi ceri ?

— M-am contrazis cu Radu și cu Mircea și sînt sigur că eu am dreptate. După părerea mea, pozele pe care le-au primit ei sînt făcute de-o fată care stă într-un bloc alături de noi. Mereu o văd cu aparatul fotografic de gît ! Nu ți-am arătat însă pozele.

Liviu scoase din servietă cele două fotografii și întinzîndu-i-le lui Mihai, îi urmări reacția. Acesta examină indiferent pozele, după care le așeză una lîngă alta pe masă :

— Nu sînt rele. Dar nici chiar grozave nu sînt.

— Eu zic că-s făcute de-o fată, insistă Liviu.

— De ce neapărat, de-o fată ? ! rîse Mihai. De unde vezi tu asta ?

Liviu rămase serios :

— Ei, uite că se vede ! Numai o fată putea să aleagă asemenea situații. Banale. Un băiat ar fi făcut pozele cînd mașina era în viteză !

— Asta cu Mircea, arătă Mihai spre fotografie, nu-i rea. Eu nu sînt de părerea ta, că-i banală... Și a prins foarte bine momentul prăbușirii cutiilor peste Mircea ! Nu, nu-i rea poza. Astălaltă, da, e mai slăbuță, luă Mihai fotografia lui Radu. Ce, nu voia să pornească mașina ?

— Da, se-necase motoru', evită Liviu să intre în amănunte.

— Ați împins, nu jucărie !

— Și tu spui că nu-s făcute de-o fată ?

— Nu poți să deduci dintr-o fotografie dacă-i făcută de-un băiat sau de-o fată.

— Interesant este că noi n-am văzut cînd ne-a fotografiat... ea !

— Da, sînt niște instantanee.

— Instantanee-instantanee, da' unde se găsea cea, sau, poftim, cel care ne-a fotografiat ? Asta nu pot pricepe ! Uite, de pildă, aici, spuse Liviu luînd fotografia lui Mircea.

— În spatele lui Mircea.

— În spatele lui Mircea eram noi !

— Atunci, în spatele vostru. În orice caz e luată de sus.

— Ei, aici e aici ! În spatele nostru nu putea fi, pentru că l-am fi văzut. Iar pînă la blocuri există o oarecare distanță...

— Înseamnă că l-a fotografiat c-un teleobiectiv.

— Cu teleobiectiv ? Cum ? Eu sînt totalmente profan în treburile astea.

— Nu-i nimic complicat. La aparatul fotografic se atașează un obiectiv asemănător unei lunete, care apropie foarte mult obiectul de fotografiat. Exact cum apropie un binoclu. Asta-i tot. Dacă spui că în spatele vostru nu era nimeni, iar pînă la blocuri mai e o bună distanță, atunci v-a fotografiat de la o fereastră, cu un teleobiectiv. Noi îi zicem „tun".

„Deci asta era !" își spuse Liviu și, în scurt timp, plecă de la Mihai.

Radu se apucase de lecții, însă gîndul îi zbura mereu la Marian Ghinea. Îl revăzu retras și timid. E adevărat, Marian se aflase de multe ori printre băieții care se adunau în jurul mașinii cînd echipajul apărea pe pista *kilometrului lansat*... Dar nu, Marian nu putea fi bănuit. Scrisul său, așa cum constatase și Sandu, îl excludea din cercul celor vizați. A, că face parte din cercul foto al

şcolii ?... Foarte bine, tocmai de aceea va sta de vorbă cu el.

A doua zi, după terminarea orelor, făcu în aşa fel, încît în drum spre casă să se întîlnească întîmplător cu Ghinea. Acesta nu era prea vorbăreţ, Radu comentă ultimele evenimente din şcoală şi, aducînd apoi vorba despre curse, îl întrebă deodată :

— Îţi mai aduci aminte cum ne antrenam eu, Sandu, Mircea şi Liviu în spatele alimentarei, vara trecută ?

— Da, îmi aduc, spuse încet Marian.

— Venea o mulţime de băieţi să ne vadă. Cum auzeau eşapamentul maşinii, se strîngeau pe alee. Nu ştiu cine ne fotografiază mereu. Încă de-atunci. Şi nu ştim cine. Nu-ţi aminteşti, avea cineva aparat fotografic la el ?

— N-am văzut. Nu, nu cred. Eu nu v-am fotografiat, zău ! se jură Marian.

— A, ştiu că nu tu. M-am gîndit însă că trebuie să-i cunoşti pe cei care au aparate, prin jur. Mie un aparat fotografic nu mi-ar spune nimic, în schimb ţie... Aşa cum aş remarca eu imediat un nou băiat cu maşină !

— Acolo, pe alee, v-a făcut pozele ?

— Da, şi pe alee ne-a făcut unele.

— Nu poţi să-mi arăţi şi mie o poză ? Cred că-i Traian. Pozele-s făcute de sus ?

— Exact ! De sus şi din spate. Dacă te uiţi în direcţia alimentarei.

— Da, probabil Traian.

— Care Traian ? îl întrebă Radu încercînd să-şi amintească... Traian ? şi mai cum ?

— Traian Mărgărit. Un băiat şchiop, blond, stă în blocul F-6, chiar în dreptul aleii.

— În blocul F-6 ? Şchiop ? Zău dacă ştiu ! E la noi la şcoală ?

— Nu, nu merge la şcoală. Dă doar examene. Cică a avut poliomielită şi-a rămas aşa cu picioarele.

— Nu mai spune ! ? ! se îngrozi Radu.

— Am vrut să mă împrietenesc cu el... Nici n-ai idee cîtă răutate e-n el. Mereu născocește cîte ceva... Odată mi-a turnat gumă arabică în pantofi...

— Cum ți-a turnat ? nu-i veni lui Radu să creadă.

— Cînd veneam la el, mă descălțam în antreu, ca să nu las pe covoare murdărie de-afară, și rămîneam în ciorapi. De-abia cînd am ajuns acasă, mi-am dat seama ce putuse să-mi facă !

Radu fu cît pe-aci să izbucnească în rîs, dar se abținu pentru că Marian povestise toate acestea cu o notă gravă în voce și chiar cu un fel de tristețe.

— Da' ce nu-i trece prin cap ? ! A învățat porumbeii și vrăbiile să vină pe balcon, la mîncare, și-acum le-ntinde curse. Bagă, claie peste grămadă, porumbei și vrăbii la un loc...

— Extraordinar ! nu-i veni lui Radu să creadă. Și are aparat fotografic ?

— Are un „Hitaki", un aparat japonez cu expunere automată... Un aparat colosal !

— Un băiat șchiop, blond ?... încercă Radu să-și amintească.

— Nu prea iese din casă. Mai mult seara. Nu, nu cred că-i normal.

— Cum de nu l-am văzut însă cînd ne-a făcut pozele ?

— Dacă spui că-s luate de sus, înseamnă că v-a prins cu teleobiectivul. Chiar din balcon. Are un „Mato-X-4". Și Marian îi explică lui Radu ce-i un teleobiectiv și cum se lucrează cu el.

— Da, blocul F-6 e chiar în dreptul aleii. La ce etaj stă ?

— La cinci.

— Îmi arăți și mie balconul ? Pozele sînt la Liviu, într-o oră ți le-aduc să le vezi.

IV.

Era o zi frumoasă și caldă de sfîrșit de octombrie. Traian auzise afară voci de copii trecînd în fugă pe stradă și își imaginase cam ce-ar putea fi. Virgil primise de ziua lui o minge de fotbal ; precis se strînseseră băieții pentru o înfruntare cu cei de pe strada Sinești ! Nu rezistă, se dădu jos din pat și începu să se îmbrace. Era după o gripă, ar fi vrut să se ducă la școală, dar dimineața mai avusese frisoane și părinții îl opriseră în continuare la pat.

Strada pe care locuia era chiar la marginea orașului, în apropierea căii ferate. Alături de casă se găsea un depozit de materiale de construcție, venea apoi un depozit de lemne și cărbuni, iar după aceea un loc viran unde jucau de obicei fotbal. Alergă într-acolo.

Era interul rătăcitor al echipei, de fapt pionul ei principal, în stare să dribleze, cu o fantezie ce înmărmurea toți adversarii, ținînd la picior mingea de la o poartă la alta. Băieții îi spuneau *Dobrin*, numai că acesta nu-și începuse cariera de fotbalist apărînd în poartă, pe cînd Traian fusese mai întîi și întîi portar, apoi mijlocaș.

Rămase descumpănit neauzind zgomot de voci dinspre locul viran. Într-adevăr, nu găsi pe nimeni acolo. Unde să se fi dus ? se întrebă el mirat. Poate dincolo de calea ferată ? Se îndreptă în fugă spre locul știut. Traversă calea ferată și-i găsi pe cîmp doar pe Paul, pe Dan și pe Cornel, jucînd oina cu o minge de tenis.

— Nu sînteți cu Virgil ? se miră el ; toți trei făceau parte din echipa de fotbal a cartierului lor.

— Da' unde-i Virgil ? îl întrebă curios Paul.

— Nu știu. I-am auzit vocea pe stradă. Parcă era cu Cristea și, mi se pare, cu Lică.

— Virgil a spart ieri două geamuri la domnul Ispas și-a ieșit tărăboi. *Șerifu'* a încuiat mingea și-a zis că pînă-n primăvară nu i-o mai dă. Hai, treci la „bătaie"! îl chemă Paul să intre în joc.

Traian știa să se apere, se învîrtea ca un titirez parînd loviturile băieților care schimbau rapid între ei mingea, pentru a-l lua prin surprindere. La un moment dat, aceasta scăpă din mîinile lui Cornel și alergînd după ea, o văzu oprită lîngă un cartuș folosit de obicei la lucrări de terasamente de cale ferată sau la cariere, ajuns aici prin cine știe ce împrejurări. Cornel luă cartușul și alergă spre ceilalți.

— Ia uitați-vă ce-am găsit! Mii de pocnitori scoatem din el!

— Îi înnebunim pe băieți! se entuziasmă Dan.

— O să crape de ciudă! Una nu dau! îi avertiză Paul.

— Pe Titel îl atacăm primul! Titel e fricos. Poc! una în spate, în timp ce voi îl țineți de vorbă. Hai să-l desfacem!

— Să nu ne explodeze în mînă! îl preveni cu teamă Traian.

— Aiurea! Dacă era bun de ceva, nu-l aruncau ei aici! De aia l-au și aruncat, că n-a explodat la ce le trebuia lor! replică Dan.

— Uite un șurub! arătă Cornel care continua să păstreze cartușul la el.

— N-o fi ăsta focosul? Dacă are focosul, înseamnă că-i bun și-ar putea exploda! Stați s-aduc șurubelnița, să scoatem focosul întîi, le propuse Traian și, fără a mai aștepta răspuns, se puse pe fugă.

Ajungînd acasă, luă dintr-un sertar șurubelnița, apoi alergă imediat înapoi. Cînd să urce însă panta terasamentului de cale ferată, o explozie izbucni chiar acolo unde își lăsase prietenii. Nu mai știa, căzuse sau se trîntise

singur la pămînt de frica exploziei, tot ce-şi amintea era că, vrînd să se ridice de jos, nu-şi mai simţise picioarele.

Rămînînd singuri, băieţii nu mai avuseseră răbdare să aştepte. Paul a propus să-l aşeze pe şină înainte ca trenul să treacă, dar Cornel s-a opus zicînd că pulberea o să se lipească de roţile vagoanelor şi adio pocnitori. Au aşezat atunci cartuşul pe terasament şi, de jos, au început să-l bombardeze cu pietre. Dintr-o întîmplare, una din ele l-a nimerit în plin şi tot dintr-o întîmplare, dintr-o fericită întîmplare, pietrele terasamentului proiectate cu putere de explozie n-au atins pe nici unul din ei.

Mai tîrziu, medicii îl întrebau pe Traian, vrînd să ştie precis: „După ce-a ieşit din casă, starea generală s-a înrăutăţit sau nu? Nu cumva a simţit dureri de cap?" „Într-adevăr, capul începuse parcă să-l doară, chiar s-a mirat, pentru că-şi luase o bască, dar nu s-a simţit mai rău. Doar o uşoară ameţeală". „A avut şi înainte de-a cădea o ameţeală din asta?" „A avut acasă, cînd s-a dus la sertar să ia şurubelniţa. Şi un gol în stomac. Apoi o durere ascuţită. Ca şi cum ar fi avut crampe la stomac". „La ce se gîndea în momentul acela?" „C-o să explodeze cartuşul. Băieţii n-o să-l aştepte şi-o să explodeze cartuşul". „A auzit întîi explozia şi apoi a căzut, sau căzuse cînd s-a produs explozia?" La întrebarea aceasta Traian nu mai ştia să răspundă precis. Le spunea medicilor ba că s-a împiedicat de o piatră, ba că n-a mai avut putere să urce panta terasamentului de cale ferată, că-l părăsiseră pe neaşteptate puterile, ba că s-a speriat de explozie şi s-a culcat la pămînt şi, chiar mai mult, că i-a văzut pe băieţi prăbuşindu-se plini de sînge pe terasamentul căii ferate. Sau după ce căzuse i-a văzut? Nu mai ştia.

Din discuţiile medicilor cu părinţii, Traian reţinu cîteva expresii pe care nu putu să le înţeleagă deloc: *celule motorii periferice, coarnele anterioare ale măduvei*

spinării, nervi senzitivi, comandă dată de creier dar nerecepționată de mușchi, paralizie mozaicală... Le uită repede, spunîndu-și că nimic nu-i adevărat din toate acestea, el, de fapt, nici nu-i bolnav-bolnav, ceea ce i se întîmplase lui era o asemănare cu poliomielita, se va face brusc bine, într-o dimineață se va scula și va merge pe picioarele lui.

Tratamentul se prelungi luni de zile, un tratament greu și chinuitor, cu mișcări epuizante la tot felul de aparate de recuperare, cu masaje, împachetări cu parafină sau nămol cald, băi cu apă sărată în care trebuia să facă din nou alte eforturi. Nu era dată însă fără ca Traian să nu fie convins că, uite, acum, la bicicleta asta specială sau după baia de unde va ieși sleit de puteri, picioarele vor deveni ale lui, așa cum le știuse pe terenul de fotbal.

Treptat, mușchii secundari căpătară funcții noi, porțiunile neatinse de boală din mușchii principali fură salvate de atrofiere și Traian fu în situația de-a părăsi scaunul cu rotile. Refuză. Progresele înregistrate nu-l bucurau cîtuși de puțin; el spera, continua să spere că într-o bună zi, ca printr-o minune, picioarele îi vor deveni din nou sănătoase, cu toate că, de la un timp, o neliniște grea începuse tot mai mult să-l apese. Medicul consideră refuzul lui Traian drept moft și interzise categoric surorii să-i mai aducă scaunul cu rotile la pat.

— Tu trebuie să mergi pe picioarele tale! De putut poți — trebuie să poți! — așa că lasă prostiile!

— N-o să merg pe picioarele mele decît atunci cînd o să pot juca fotbal cu ele! îi răspunse cu îndîrjire Traian.

— *Lasă tu fotbalul! Fotbalul nu mai e pentru tine!* Tu trebuie să te gîndești cum să devii un om folositor și ție, și societății! Coboară din pat!

— Nu cobor! se încăpățînă Traian. Dacă nu mă puteți face bine, de ce mă mai țineți aici? îl întrebă el cu disperare pe medic și, trăgîndu-și pătura peste cap, izbucni în hohote nestăpînite de plîns.

În zilele următoare refuză orice tratament și părinții se văzură nevoiți să-l scoată din spital, cumpărîndu-i un scaun pe rotile. De fapt, spitalul nu-i mai era de nici un folos, tot ce se putea face fusese făcut, restul depindea de Traian. Așa-i spuse și medicul la plecare :

— Dacă o să ai voință și o să știi să lupți cu boala și mai ales cu tine, o să faci progrese, dacă nu... schițară mîinile medicului un gest de neputință. Medicina nu știe, deocamdată, mai mult, încheie el.

Ajuns acasă, Traian nu dori să vadă pe nici unul din foștii săi colegi de școală și prieteni de joacă și se simți fericit cînd îi auzi pe părinți că în curînd se vor muta în noua lor locuință din blocul F-6. Își spuse că acolo nimeni nu-l va cunoaște cum fusese el înainte, și mai ales cum jucase el fotbal, pe care îl socotea acum un sport stupid și idiot și despre care nici nu mai voia să audă vorbindu-se.

Într-una din zile, hotărîndu-se în secret, în secret chiar și față de el, să încerce să meargă fără sprijinul nimănui, îi spuse mamei că va putea să se descurce foarte bine și singur, nu mai are rost ca ea să rămînă în concediu fără plată, acasă.

— Uite, mamă ! și Traian îi demonstră cu cîtă dexteritate mînuiește el scaunul pe rotile, apoi, ajungînd la bucătărie, cum poate umbla la frigider, la aragaz, la dulapul cu vase...

Mama ar fi vrut să-l roage să abandoneze scaunul cu rotile, amintindu-i ceea ce îi spusese medicul despre eforturile de mișcare, despre exercițiile zilnice la care trebuia să se supună. Renunță, pentru că Traian făcuse, abia adus acasă, o criză puternică de nervi, la un sfat asemănător al tatălui său.

— Zău, mamă, insistă Traian, chiar de mîine poți să te duci la serviciu, mai ales c-o s-aveți nevoie de bani la mutare ! argumentă el, auzindu-i în urmă cu cîteva zile pe părinți discutînd cît ar putea costa mutarea, mobila de bucătărie, cea din camera băiatului...

Mama se duse de luni la serviciu. La puţin timp după plecarea ei, Traian trecu din pat în scaunul cu rotile, ca şi cum ar fi uitat ce-şi pusese în gînd, făcu un cerc prin cameră, se duse fără nici o treabă la bucătărie, trecînd la întoarcere din nou prin sufragerie, se opri lîngă masă. Plănuise să se sprijine de masa de sufragerie, cum se sprijinise de soră şi să încerce să meargă. Se prinse cu mîinile de marginea mesei, se ridică puţin din scaun, dar o teamă grea că nu va reuşi îl cuprinse şi se lăsă să cadă iar în scaun. Începu să plîngă încet şi se îndepărtă de masă.

Adică de ce să nu poată ? se întrebă deodată. El poate orice ! Porni în direcţia dormitorului împingînd cu îndîrjire de roţi, încît nu mai reuşi să frîneze la timp înaintarea scaunului şi acesta se izbi cu putere de pat. „Bum !" făcu Traian şi izbucni în rîs, într-un rîs forţat, cu evidente accente de răutate.

Trecu în pat şi, cu o mişcare energică, trimise scaunul tocmai spre mijlocul dormitorului. „Hai, fără să te ţii de nimic !" se îndemnă Traian vorbind cu glas tare şi tot aşa răspunzîndu-şi. „Fără să mă ţin de nimic ?" „Da, fără să te ţii de nimic !" „Ţi-e frică ?" „Da, mi-e frică. Nu, nu mi-e frică !" „Atunci hai !" „Gata, sînt gata . . ." Coborî picioarele pe podea şi de încordare se simţi cuprins de un tremur. „Poate e mai bine să mă sprijin de masă ?" „Nu, n-o să te sprijini de nimic !"

Se ridică, ţinîndu-se de tăblia patului, făcu un pas cu dreptul, se sprijini în el aşa cum îl învăţase sora, aruncă stîngul înainte, dar cînd să se lase în el, îşi pierdu echilibrul şi căzu pe covor. Un nod i se urcă în gît. Înghiţi nodul şi izbucni în rîs.

— Fir-ar să fie !

Porni, tîrîndu-se pe genunchi, pînă la masa din sufragerie şi, folosindu-se de un scaun, se apucă de marginea ei, ridicîndu-se în picioare. „Nu, nu în jurul mesei ! Ai spus doar că fără să te ţii de nimic !" „Da, dar întîi

să înconjur masa o dată". „Bine, o dată se admite. Vezi cum ai uitat să mergi ?" „Prostii ! Îmi aduc cu aminte ! Uite, am pornit !"

Sprijinindu-se de marginea mesei, așa îi era mult mai ușor să-și mențină echilibrul, începu să arunce unul după altul picioarele și ajunse în punctul de unde plecase.

„Ei, acum singur ! Sau să mai înconjur masa o dată ?" „Nu, singur !" „Hai, zău, să mai înconjur masa o dată !" „Iar ți-e frică ?" „Cum o să-mi fie ? ! Uite că nu mi-e !"

Luă mîna de pe masă, făcu un pas, al doilea, încă unul, se clătină și, bătînd aerul cu mîinile, se prăbuși la podea.

— Trei pași ! strigă el victorios. Este ceva ! și se tîrî în genunchi din nou pînă la masă.

Cînd părinții se întoarseră acasă, Traian dormea zdrobit de oboseală. Continuă zi de zi exercițiile cu tot mai multă îndîrjire, de multe ori cădea pe pat sleit de puteri, se odihnea și relua din nou mersul. Din dormitor pînă la bucătărie, înapoi la dormitor, iar la bucătărie și așa de zeci de ori. Hotărîse să nu spună nimic părinților pînă nu va învăța perfect să sară la „plasă", cum denumise el marginea de sus a șifonierului pe care o lua drept plasă de volei.

Era la sfîrșitul lui aprilie, cu vreo două săptămîni înaintea mutării, care se amînase lună de lună, și, în timp ce părinții luau masa, Traian veni să-i asiste în scaunul său pe rotile. Crezînd că i s-a făcut foame, mama îl întrebă dacă nu vrea să mănînce ceva. Traian prevăzuse întrebarea și avea răspunsul pregătit :

— Da, parcă aș mînca. Stai, nu te deranja, preveni el intenția mamei de a se scula de la masă. Îmi iau și singur. Și, dîndu-se jos din scaunul pe rotile, porni cu hotărîre în direcția bucătăriei.

— Traian ! strigară aproape într-un glas ambii părinți, plini de uimire.

— Ce s-a întîmplat ? se întoarse Traian cu fața radiind de bucurie spre ei. Ia uitați-vă ! sări el spre marginea de sus a ușii, cu mîna dreaptă ridicată în sus.

În timp ce părinții îl îmbrățișau pe rînd cu nestăpînită fericire, Traian îi asigură ferm :

— O să vedeți, voi juca volei ! Și voi fi cel mai bun ! Iar apoi voi trece la baschet ! De-abia acolo, cu fentele mele, le voi arăta eu ce pot !

— Sînt sigur, Traiane ! îl încurajă tatăl, în timp ce mamei nu-i venea încă să creadă că ceea ce văzuse era adevărat.

— Și noi ți-am pregătit o surpriză, spuse ea aducîndu-și aminte. O păstram pentru ziua ta, dar... Uite ! Mama scoase dintr-un sertar al bufetului un splendid aparat fotografic de fabricație japoneză.

Tatăl lui Traian era încă de student un pasionat fotograf, își developa singur filmele, tot el le copia acasă la aparatul de mărit și, cu timpul, îi imprimase soției și apoi fiului această pasiune. E drept, Traian prefera fotbalul în orele libere, dar cînd pleca împreună cu părinții în excursii pe munte, aparatul de fotografiat trecea pe prim plan. Același obiectiv era fotografiat întîi de mama, apoi de tata și, în cele din urmă, de Traian. După ce era developată, pelicula le spunea singură care din ei alesese cel mai potrivit unghi, cine reușise imaginea cea mai artistică.

Aparatul din mîinile mamei îl înmărmuri pe Traian. Părinții îi făcuseră, într-adevăr, o mare bucurie. Îi sărută, mulțumindu-le pentru cadoul făcut și, luînd cu grijă aparatul, se duse în dormitor ca să-l privească în liniște. Avea să-l folosească în scurt timp, cînd, profitînd de amabilitatea unui coleg cu mașină, părinții îl luară într-o călătorie prin țară de 1 Mai.

A fost prima ieșire în stradă în cele patru luni de cînd se întorsese acasă și aceasta după ce tatăl său îl încredin-

ţase că nici unul din foştii săi prieteni nu se găseşte prin preajmă. Nu voia să fie compătimit, parcă îi vedea cum se uită la picioarele lui schilodite de boală, la mersul lui legănat. Fusese întotdeauna cel mai bun dintre ei, şi la şcoală, şi la sport, pionul principal al echipei de fotbal, nimeni nu sărea capra ca el, avusese un sprint formidabil, de ce să-l compătimească acum ? !

Dornic însă de joacă, chiar a doua zi după ce se mutaseră în noul apartament, coborî pe alee. Fiind mai retrasă, construită ca drum de acces pentru aprovizionarea alimentarei cu mărfuri, băieţii din blocurile vecine se adunau cu toţii aici. Traian îi urmărise întîi din balcon cum îşi organizaseră jocul de volei şi de-abia după aceea hotărîse să se împrietenească cu ei. Erau cam de seama lui cei mai mulţi, nici unul mai mare.

Traversă scuarul amenajat în faţa blocului şi, apropiindu-se de alee, aşteptă să scape careva mingea, el s-o prindă şi, pasîndu-le-o, să intre în joc. Ocazia nu se lăsă mult aşteptată. Făcînd cîţiva paşi după minge, se pregăti s-o trimită celui căruia ca îi scăpase şi astfel să le arate de cîtă precizie sînt în stare degetele sale.

— Mă, răţuşcă, lasă mingea în pace ! îi strigă băiatul în cauză şi repezindu-se la el îi smulse mingea din mîini. Uite la el, răţuşca ! . . . spuse acesta şi îndepărtîndu-se, îi imită mersul legănat.

Traian rămase încremenit locului. Cînd se dezmetici, vru să năvălească cu pumnii asupra băiatului, dar acesta şi intrase în joc ; le spusese probabil ceva prietenilor săi pentru că rîdeau cu toţii în hohote, uitîndu-se în direcţia lui Traian. Se întoarse şi porni încet spre intrarea în bloc. Habar n-aveau de volei, n-ar fi trebuit să coboare. „Cînd joci cu parteneri slabi, îţi strici mîna şi în scurt timp ajungi să joci tot atît de prost ca şi ei !“ îşi spuse Traian, aşteptînd liftul.

După ce intră în casă, închise uşa balconului ca să nu-i mai audă cum ţipă ca nişte cretini şi hotărî să se pregă-

tească și mai intens pentru examene. La cererea tatălui său, ministerul îi aprobase, pe baza certificatului medical, să dea examene la fără frecvență, ajutîndu-l astfel să nu piardă anul școlar. Mai ales că Traian fusese în toți anii premiantul clasei, numai în a V-a pierduse premiul I, primind opt la purtare : trîntise un coleg care, în cădere, își fracturase o mînă.

Faptul că amîndoi părinții erau ingineri, că îl ajutaseră tot timpul la lecții cu explicații în plus față de cele primite la școală, îl făcuse pe Traian să îndrăgească fizica, chimia, matematica. Scoase din sertar manualul de fizică și caietul respectiv și se așeză la masa de lucru, zicîndu-și că acum va trebui să învețe și mai temeinic. Mama îi spusese că numai așa își va putea face un rost în viață, Traian știa că mama are dreptate, dar el se gîndise în primul rînd la lucruri mult mai concrete și în special aparținînd de prezent : cunoștințele vor fi singura lui armă cu care îi va putea înfrunta pe băieți.

Încerca să rezolve o problemă, dar gîndurile îi fugeau mereu la cei care se jucau pe alee. Un fîlfîit îi atrase deodată atenția și, văzînd un porumbel pe balustrada balconului, își imagină că, la o bătaie de aripi a acestuia, picioarele i-au redevenit complet sănătoase.

„Da-da, sînt picioarele tale ! îl încredință porumbelul. Acum poți să cobori la băieți. Du-te și arată-le cum știi tu să joci ! Și volei, și fotbal... Arată-le cum poți să driblezi ! Treci cu mingea prin ei ca prin ciur !“

„Nu, fotbal nu mai vreau să joc niciodată ! spuse cu îndîrjire Traian și întrebă deodată : Spune-mi, porumbelule, tu mi-ai luat picioarele atunci pe terasamentul căii ferate ?“

„Nu, nu ți le-am luat eu, crede-mă, te rog, pe cuvînt. Dar eu pot să ți le-aduc din cînd în cînd înapoi. Hai, grăbește-te la băieți, te anunț eu cînd o fi ora să plec !“

„Da, ai dreptate“, spuse Traian și țîșni pe ușă.

Nu mai aşteptă liftul şi coborî pe scări sărind cîte trei-patru trepte deodată. Odată ajuns în faţa blocului, se repezi pe alee şi interceptînd mingea din zbor, îi schimbă direcţia trimiţînd-o cu putere spre băiatul negricios care îl făcuse „răţuşcă". Acesta vru s-o reia, dar mingea îi dădu degetele peste cap şi el le duse la gură, strîmbîndu-se de durere.

„De ce te bagi în joc dacă nu ştii să preiei o minge măcar ? !" îl repezi Traian.

„Ba ştiu, dar mi-ai pasat-o prea tare !" răspunse băiatul aproape plîngînd.

Traian nu-i mai acordă nici o atenţie, se instală în mijlocul cercului şi îi provocă pe băieţi :

„Hai să vedem cine reuşeşte să mă facă să pierd mingea !" şi o pasă în direcţia celui care i se păruse că joacă cel mai bine din toţi.

Băieţii acceptară jocul, fiecare încercă să-l păcălească pe Traian, dar acesta *scoase* chiar şi mingile cele mai imposibile.

„Să jucăm la plasă ! le propuse el la un moment dat. Tragem o linie pe asfalt şi ne împărţim în două echipe. Eu singur, voi toţi. Sînteţi exact şase".

„Singur nu poţi, pentru că n-are cine să-ţi paseze !" spuse unul din băieţi.

„Ba pot ! Fiind singur, am dreptul la două lovituri. Ca la antrenamente, *pasul de control*. Bine ? Ori vi-i teamă c-o să pierdeţi la scor ?"

„Uite-te la el ! rîse băiatul pe care Traian îl considera cel mai bun jucător dintre cei de faţă. Faceţi linia, să-l învăţăm minte !" se adresă acesta prietenilor săi.

Traseră la sorţi jumătăţile de teren. Traian căpătă serviciul. Se săltă, lovi mingea cu podul palmei şi trimiţînd o *ghiulea* în colţul advers, realiză primul punct. Băieţii se masară pe linia a doua, la intercepţie, numai că, de data aceasta, Traian servi cu efect şi *puse* mingea chiar lîngă „plasă".

Realiză, unul după altul, nouă puncte din serviciu, aducîndu-i pe adversari la desperare; cea de a zecea minge fu, în sfîrşit, interceptată şi trimisă peste plasă, înapoi. Traian execută o flexiune din genunchi, ridică mingea cu putere în aer, alergă la plasă şi trimise o *torpilă* imparabilă în terenul advers. Restul de puncte le obţinu tot din serviciu, strigînd de fiecare dată adversarilor săi: „Daţi-vă, băieţi, mîinile la remaiat!", „Sînteţi încă tineri, băiaţi!", „Hai, trageţi fermoarul la mîini!", „Ce naiba aveţi mîinile aşa rare?!"

În timp ce schimbau terenurile, unul din adversari propuse ca mingile din serviciu să nu se considere puncte.

„În regulă! acceptă Traian. Cum vreţi voi, aşa facem. Deci, serviciul este doar o simplă punere a mingii în joc, nu?"

„Exact!"

Băieţii începură să-l hărţuiască, trimiţînd balonul în colţul opus celui în care se afla el, Traian însă executa adevărate salturi acrobatice, recupera mingile cele mai imposibile, le ridica în aer, din cîţiva paşi ajungea la plasă, se înălţa, bătînd cu putere pămîntul şi plasa balonul, prin mişcări înşelătoare ale mîinii, exact acolo unde nu se aşteptau adversarii. Cîştigă şi setul al doilea la zero.

„Hai baschet! propuse unul din băieţi şi i se adresă lui Traian: Baschet joci?"

„Baschet? Joc!" făcu el în doi peri.

„Fără coşuri? Cum o să jucăm fără coşuri?!" se opuse un al treilea.

„Desenăm pe asfalt două cercuri, unul într-un cap al terenului, al doilea în celălalt capăt şi cine aşază mingea în cerc marchează două puncte. Bine?" îl întrebă pe Traian băiatul care propusese să se treacă la baschet.

„Bine", fu Traian de acord.

„Eu îi iau în echipă pe Eugen şi pe Adrian, şi-o să fim trei, iar tu faci echipă de patru".

„Nu ! refuză Traian. Eu joc în continuare singur. Ia-ți-i tu pe toți !"

„Faci pe grozavul ?"

„Nu fac pe grozavul, da' nu vreau să fac echipă cu nici unul din voi !"

„De ce, pentru c-am rîs de tine că mergi clătinîndu-te ca o rață ? Dacă așa mergeai ? ! . . ."

„Merg cum vreau, treaba mea ! Cu voi însă nu fac echipă ! Pentru că habar n-aveți să jucați ! Vă bat și singur, așa cum v-am bătut și la volei !"

„Ia, mă, să-i tăiem noi din nas !"

„Voi șase, eu, unul, dar eu pun de fiecare dată mingea în joc. Fără *angajament*. Și am dreptul, pentru că sînt singur, la *duble*. De acord ?"

„Bine, de acord".

Băieții se retraseră în partea lor de teren, Traian luă mingea, începu s-o bată de pămînt fără să înainteze, așteptînd să fie atacat. Așa se și întîmplă. Începu driblingul, antrenîndu-i în urmărirea sa. Pricepîndu-i intențiile, unii încercară să-l blocheze cu *capace*, Traian însă schimba prin spate balonul dintr-o mînă în alta, se prefăcea că pornește într-o direcție, dar țîșnea în cea contrară și așeza mingea în cerc.

Ambiționîndu-se, băieții își elaborară o tactică. Nu folosi la nimic. Traian parcă legase balonul de mîini, îl schimba dintr-o mînă în alta, cînd pe jos, cînd pe sus, cînd prin spate, ca un adevărat fachir, și chiar dacă vreunul din băieți reușea să atingă mingea, aceasta descria o traiectorie sinuoasă prin aer și, ca vrăjită, se întorcea din nou în mîinile lui Traian.

Scorul era 18 : 0 în favoarea sa, cînd un porumbel zbură pe deasupra și Traian îi auzi vocea : „Întoarce-te acasă, s-a făcut ora mea de plecare !" „Bine" îi răspunse Traian, cu toate că ar mai fi rămas încă multă vreme pe alee.

„Gata, ajunge ! le spuse el băieților, oprindu-se în mijlocul jocului. Mă duc să-mi fac lecțiile"

„Păi nu sîntem în vacanță ?!“ se miră unul din el.

„Ba da, dar eu am de învățat la materii care nu se predau încă în școală !“ le răspunse Traian și porni în fugă spre casă.

Porumbelul vrăjitor reveni mereu pe balustrada balconului, înapoindu-i lui Traian picioarele sănătoase, numai că el nu mai cobora la băieți, pe alee, ci prefera să joace în echipele unor puternice cluburi. Tatăl său îl abonase la *Sportul*, cunoștea toate clasamentele, știa cînd și ce meciuri grele se joacă și intra întotdeauna în echipa care, după *calculele hîrtiei*, era dinainte învinsă, răsturnînd spectaculos pronosticurile.

Fu chemat să joace în echipa de volei a clubului Dinamo, baschet la Steaua, polo pe apă la Universitatea, handbal la Rapid... refuză peste tot. Trebuia să rămînă elementul surpriză, să aducă victoria acolo unde era sperată cel mai puțin. În cele din urmă îndrăgi rugbiul și intră definitiv la Grivița Roșie. Era sportul care îi oferea cele mai multe satisfacții, un sport complex, cu adevărat bărbătesc, abia aștepta să intre la *grămadă*, să țîșnească apoi cu balonul oval spre buturile adverse și, evitînd toate blocajele, să înscrie printr-un *dropgol*, ovaționat frenetic de suporterii săi.

Și totuși băieții de pe alee, ale căror voci urcau clare spre el, îl scoteau din sărite. Vru să-l roage pe tatăl său să-i alunge de acolo, să-i spună că din cauza gălăgiei lor infernale nu putea să învețe, dar, imaginîndu-și cam ce răspuns va primi, renunță. O să-i pedepsească pentru că-l făcuseră rățușcă ! găsi el motivul. Da, trebuie pedepsiți !

Se chinui săptămîni întregi să inventeze ceva, însă tot ce-i trecuse prin cap nu corespunsese intențiilor sale. Într-o zi, căutînd în dulapul de la bucătărie un vas, dădu cu ochii de termos și în aceeași clipă știu ce avea de făcut. Fără recipientul de sticlă, termosul era ca un tun. Mai rămînea să traforeze dintr-o bucată de placaj un capac cu

un milimetru mai mic decît circumferința termosului, în așa fel încît capacul, tras de o sfoară, să culiseze în interior. Va da o gaură în partea din spate a termosului, prin ea va scoate sfoara, după ce mai întîi va monta un arc între fundul termosului și capac.

De unde însă arc? Luă casa la rînd. Exista un arc, știa, dar acesta era de extensie pe cînd lui îi trebuia unul din presiune! Cele care preluau vibrațiile motorului de la frigider nu corespundeau, fiind prea scurte și tari... Trecu zadarnic de cîteva ori în revistă mobilă cu mobilă, obiect cu obiect.

— Fir-ar să fie, să mă împotmolesc eu din cauza unui arc?! spuse el cu ciudă, trîntindu-se într-un fotoliu din camera părinților săi. Și în aceeași clipă știu de unde va lua arcul dorit. Chiar de la somiera lui, cum de nu se gîndise?!

Se grăbi într-acolo, ridică somiera de pe postamentul de lemn și văzu cele mai fantastice arcuri din cîte pot exista pe lume. Exact ce-i trebuia lui! Alese unul din arcurile din mijloc, tăie cu o lamă sforile care îl țineau legat fedeleș de frații săi gemeni și tras de pe stinghie, arcul sări afară, destinzîndu-se cu un zbîrnîit prevestitor de fapte mari.

Într-adevăr, arcul intră ca turnat în corpul de metal al termosului, se dovedi doar ceva mai înalt, ceea ce îl satisfăcu și mai mult pe Traian. Încordarea pe care o va acumula la comprimare va fi și mai mare și deci și forța pe care o va degaja la eliberare mult mai puternică!

În rest, construirea *tunului* nu mai constituia o problemă. Traforă capacul, îi dădu în centru cu burghiul o gaură, trecu o sfoară groasă prin ea, înnodă zdravăn capătul care ieșise afară, celuilalt capăt îi dădu drumul prin mijlocul arcului, apoi prin termos și îl scoase prin orificiul făcut cu un cui. Acum arcul putea fi presat înăuntru cu ajutorul capacului. După ce execută și operațiunea aceasta, ciocăni marginile de la gura termosului peste

capac, pentru că, altfel, proiectat de arc, capacul ar fi scăpat în afară.

Întreaga operaţie nu dură mai mult de o oră şi Traian ieşi pe balcon pentru a vedea cum va fixa el *tunul* într-o poziţie cît mai perfectă de tragere. Să-l ţină cu o mînă şi cu cealaltă să tragă de sfoară pentru a comprima arcul era exclus. Întîi, termosul era prea gros şi el nu avea cum să-l prindă cu o singură mînă, apoi, arcul nu putea fi comprimat de către capac decît dacă se trăgea de sfoară cu ambele mîini.

Examinînd perspectivele de prindere pe care le oferea balustrada balconului, îşi aminti că termosul era purtat în excursii pe o curea. Port-termosul nu putea fi decît acolo unde se afla şi rucsacul, adică în dulapul din oficiu.

Odată rezolvată şi problema prinderii *tunului* de balustrada balconului, furişîndu-se pe lîngă zidurile blocului, aduse cîteva sacoşe de pietriş, găsit din belşug pe şantierul unui bloc nu departe de ei. Acum putea acţiona. Trase de sfoară, amorsînd arcul, introduse în tubul termosului vreo trei pumni de „muniţie", îl îndreptă în direcţia aleii şi dădu drumul la sfoară.

Nebănuind ce-i aşteaptă, cîţiva băieţi jucau fotbal la o singură poartă, alţii săreau „capra", cînd se năpusti realmente din cer o ploaie de pietriş peste ei. Se uitară cu surprindere în sus, apoi de jur împrejur. Negăsind nici o explicaţie, reluară jocul. Peste puţin timp, o nouă ploaie de pietriş se abătu de sus. Încercară din nou fără succes să se dumirească ce se întîmplă.

Blocurile F-5 şi F-6 erau singurele din apropierea aleii, dar prea departe ca pietricelele aruncate de acolo cu mîna să poată ajunge la ei. Şi, apoi, acestea cădeau de sus şi nu una sau două!... La a treia ploaie, fu evident că cineva îi bombardează ca să plece de acolo. Iar acel cineva nu putea fi decît din blocurile F-5 sau F-6. Probabil de pe acoperişul acestora; chiar din cer nu cădeau pietricelele acelea!

— Bine, bine de pe acoperiș, dar cu ce le aruncă ? urcă spre Traian vocea intrigată a unui băiat. Pe mine m-a lovit drept în cap !

— Și pe mine, se plînse un altul.

— Haideți mai bine să mergem, o să ne împroaște mereu, spuse un al treilea, ținîndu-se cu mîna de ceafă. Asta nu-i glumă, habar n-aveți ce mă doare !

Și în aceeași clipă se treziră din nou bombardați. O luară cu toții la fugă.

Bombardamentele cu pietriș se repetau ori de cîte ori apăreau pe alee și în cele din urmă, terorizați, băieții abandonară locul acela de joacă.

Abia peste două săptămîni se hotărî Traian să iasă din bloc fără să fie însoțit de părinți. Aceștia îl scoteau mereu la plimbare, în același timp însă îl rugau să se ducă și singur să se joace la aer. Traian pretexta că are de învățat sau chiar le spunea că se jucase dimineața jos cu copiii. Tocmai de aceea își luă acum aparatul fotografic cu el ; văzînd fotografiile, părinții se vor convinge că într-adevăr iese și singur pe stradă.

Se îndreptă spre șantierul de construcții de unde cărase pietrișul. Copiii n-aveau de ce să se adune acolo, nu era un loc prielnic de joacă și el văzuse o macara-turn pe care atunci nu avusese timp s-o privească pe îndelete la lucru. Șantierul era destul de întins, cum i se păru lui, cartierul noilor blocuri pătrundea pe un front tot mai larg în străduțele cu case vechi de pe timpuri.

Urmări cu atenție mișcarea colosului de metal, al cărui braț grațios ridicase un panou enorm de beton la etajul al optulea și Traian, schimbîndu-și de cîteva ori poziția, fotografie din mai multe unghiuri dantelăria de metal a giganticei macarale.

Se pregătea tocmai să se îndepărteze, cînd zări, atîrnînd aproape în vid, doi muncitori care încercau să prindă legăturile noului panou de beton. Era bun teleobiectivul

aici, își spuse Traian, ar fi făcut o poză *contre-jour* și-ar fi băgat în cadru și brațul macaralei profilat pe un cer cu nori mici alburii.

Se cățără pe o stivă de scînduri, declanșă aparatul și îi păru din nou rău că nu luase teleobiectivul cu el. Oare ce simțeau cei doi muncitori cînd se uitau în jos de la înălțimi atît de amețitoare ? se întrebă Traian, căruia tatăl îi spusese în cîteva rînduri că lucrul cel mai interesant de surprins sînt expresiile fețelor omenești.

Porni încet în direcția bulevardului, dornic deodată de animația lui, de circulația intensă a mașinilor care exercitau asupra sa o atracție aparte. Ar fi dorit ca și părinții lui să aibă o mașină, să poată sta și el alături de tatăl său la volan, să simtă cum zboară pomii de pe marginea șoselei, cum crește viteza și mai ales să-l însoțească la *service*. Cînd fusese în excursia aceea prin țară, de 1 Mai, domnul Postelnicu oprise la un *service* din Brașov ca să schimbe uleiul și să greseze mașina, și Traian rămăsese mut de uimire cum ridicase cricul hidraulic Fiat-ul.

Surprinse doi băieți mai mari cu doi sau trei ani decît el, venind din sens opus ; dăduseră colțul, unul din ei arăta cu mîna în direcția sa.

— Șchiopului aparat de gît îi lipsea ! îi spuse acesta lui Traian și-l acostă : Ce ți-ai pus, mă, aparatul de gît ? Ori ai ieșit să te vadă lumea că ai și tu aparat ? !

— Lasă-l, Cristian, acu' îi dau lacrimile ! Nu te uiți ce pricăjit e ? ! interveni celălalt băiat trăgîndu-și prietenul de braț și își văzură de drum.

Într-adevăr, în ochii lui Traian apăruseră două boabe de lacrimi. Nu și le șterse, ca și cum nu le-ar fi simțit cum alunecă grele pe față. Pornind încet mai departe, își scoase de după gît aparatul. Așa îl învățase tatăl să-l poarte ca să nu-i scape din mîini cînd fotografia sau să nu-l uite pe undeva din greșeală.

„Niște derbedei ! La ora asta ar fi trebuit să fie la școală ! Puțin îmi pasă de cele spuse de ei !“ își zise Traian cu fermitate și, cu un gest hotărît, își petrecu din nou cureaua aparatului după gît. Dar dacă se mai întîlnește cu alții ?... se întrebă el deodată cu teamă. Ascunse aparatul sub braț și o luă înapoi în direcția șantierului de construcții, ca să iasă în spatele blocului său ; evita astfel aleile.

Părinții lui Traian se așteptaseră ca, în cele din urmă, fiul lor o să-și găsească un prieten printre copiii din jur, dar văzînd că nimeni nu vine la el și că Traian preferă din ce în ce mai mult să rămînă singur cu cărțile, se hotărîră să-i creeze ei un prieten mai statornic de joacă. Mama vorbi cu o colegă de birou care avea un băiat de seama lui Traian, apoi stătu de vorbă cu acesta, explicîndu-i ce i se întîmplase fiului ei și, cum de puțin timp se dăduse vacanța de vară, veni într-o zi acasă cu el.

Lui Traian nu-i fu greu să înțeleagă la ce se gîndise mama sa și hotărî să se răzbune pe Dorin, în așa fel încît acesta să nu mai dorească să vină din nou. Pentru a salva aparențele, îl primi cu bunăvoință și îl luă chiar în camera obscură unde trebuia să developeze un film. Explicîndu-i lui Dorin fiecare operațiune în parte, spălă bine filmul și îl uscă pe balcon apoi execută cu aparatul de mărit copiile pe hîrtie fotografică.

Dorin urmări cu atenție toate acestea. Era un băiat liniștit și tăcut, îi plăcea cu cîtă îndemînare lucra Traian, fără să-și dea aere sau să se grozăvească față de el. Examinau împreună fotografiile scoase din aparatul de uscat, cînd Traian îi propuse :

— Hai să jucăm „Nume proprii“, vrei ?

— Hai, acceptă Dorin.

— Geografie, istorie, literatură ... Alege !

— Geografie, se hotărî Dorin.

— Cu ce literă începem ?

— Cu „A".

— Perfect ! Am început ! îl anunță el pe Dorin. Alexandria ! și a noastră, și cea egipteană ! preciză Traian.

— Avrig ! replică Dorin.

— Albota !

— Anglia !

— Albania !

— Apahida !

Replicile curgeau una după alta, dar, la un moment dat, Dorin încetini ritmul, făcu pauze de gîndire și se opri. Zîmbind triumfător, Traian continuă :

— Ancona, Azov, Aman, Ana, Ashington...

— Așa, inventînd nume !...

— Ce nume am inventat ? protestă Traian.

— Ana ce-i ? Ana de Austria da, dar la istorie !

— Lacul Sfînta Ana, domnule !

— Da' Ashington ? Poate Washington ? !

— Nu, nu Washington ! Ashington, port la Marea Nordului în Anglia. Da' Abrud ? Da' Accra ? Da, Agra, în India ? La „a" ești repetent. Unu la zero !

Aleseră alte litere, trecură apoi la istorie, însă de fiecare dată Traian cîștiga detașat. Și pe măsură ce scorul creștea, ironiile deveniră tot mai dure pînă se transformară de-a dreptul în jigniri. Ca și cum Traian ar fi urmărit să-l sooată din sărite pe Dorin și, enervîndu-se, acesta să-i spună „Șchiopule" sau „Rață" sau „Poticnitule !" sau de-a dreptul „Schilodule !"

Erau la litera „L" la istorie, Dorin spuse după o pauză de gîndire „Ladislau", Traian replică imediat „Lincoln" și Dorin nu mai putu să continue.

— La Fayette ! Leopold al Belgiei și Leopold al Ungariei ! Laios !...

— Care Laios ? îl întrerupse Dorin. Ăsta-i nume din Ardeal !

— Da' de Laios, regele Tebei n-ai auzit? Tatăl lui Oedip! Sau în capul tău sînt numai tărîțe?! Mă, tărtăcuță! îl provocă din nou Traian.

— Bine, eu trebuie să plec, se ridică Dorin și se grăbi spre ușă.

Cînd își luă la revedere de la părinții lui Traian, mama acestuia îl întrebă de ce nu mai stă, de ce pleacă.

— Am bilete la film, inventă Dorin, evitînd privirea lui Traian.

Abia tîrziu de tot avea să afle doamna Mărgărit cele întîmplate; Dorin nu povesti nimic acasă, spuse doar că nu se mai duce la Traian, pentru că acesta e un băiat curios.

Pentru Traian însă victoria — cum o socotea el — împotriva lui Dorin constitui o primă satisfacție de acest fel și pînă a se produce ruptura dintre el și părinți, o rugă mereu pe mama sa să-i aducă băieți ca să se împrietenească, chipurile, cu ei. Nici unul nu se mai întoarse însă, după prima vizită, și mama îl întrebă într-o zi:

— Ce se-ntîmplă, Traiane, că fug toți copiii de tine?

— Sînt reduși, asta e! îi răspunse el și deodată adăugă: Mamă, găsește-mi, te rog, un băiat bolnav ca și mine!

Mama îl privi și înțelese aproape tot. Îi promise că o să se intereseze, poate află pe cineva, și trecu la alt subiect.

Într-o zi, împotmolindu-se în rezolvarea unei probleme la matematică, Traian se duse cu caietul să ceară ajutorul tatălui său, însă, cînd să intre în sufragerie, îl auzi pe acesta spunînd: „... Cred c-ar trebui să avem încă un copil". „Da, cred că ar fi bine, îi răspunse soția. Și eu m-am gîndit". Traian se retrase cu ochii în lacrimi: „Nu le mai trebuia. Voiau un alt copil. Un copil cu picioarele sănătoase". Nu știa că discuția pornise de la cele patru camere pe care le avea apartamentul lor; trîntindu-se pe pat, începu să plîngă în hohote, înăbușite cu o dîrzenie extremă: „Nu, să nu-l audă plîngînd!"

A fost clipa din care Traian s-a închis într-o muţenie aproape totală. Răspundea monosilabic cînd era întrebat, părăsea rar camera după ce părinţii se întorceau acasă şi, în afara cărţilor, refuza tot ce venea de la ei şi nu-i era strict necesar. N-o făcea cu duşmănie sau ostentativ, ci cu tristeţe reţinută şi sobră, în prezenţa lor faţa lui devenea imobilă, privirea inexpresivă.

Durerea din prima zi se schimbase într-o amărăciune imensă ; zeii săi se prăbuşiseră şi, odată cu ei, certitudinile. Fusese convins că erau cei mai înţelepţi, cei mai buni, cei mai puternici, cei mai frumoşi oameni din lume, imateriali aproape. Se prefăcuseră în cioburi, doi oameni oarecare, măruntţi şi stupizi, stînd acolo în sufragerie la masă. Totul se petrecuse într-o fracţiune de secundă, fusese ca un *flash* care îi pusese deodată în lumină. Aşa-i vedea mereu, rostind „Cred c-ar trebui să mai avem un copil".

Părinţii sesizară îndată schimbarea intervenită în comportarea lui Traian, încercară, pe rînd, să afle ce se întîmplase, care era cauza atitudinii sale indiferente şi reci, a crispării, a lungilor sale tăceri retractile, dar nu reuşiră să scoată nimic de la el. Nu ştiau că Traian se pedepsea şi pe sine, abandonînd total exerciţiile de ergoterapie pe care le făcea la un aparat construit de tatăl său, după un model luat dintr-o clinică. Stătea ore întregi culcat pe pat cu ochii ţintă pe o zgîrietură a peretelui sau, şi mai adesea, cu cearceaful tras peste cap, chemînd porumbelul la el. Şi acesta venea, nu se lăsa prea mult aşteptat, şi atunci Traian reuşea cele mai fantastice lucruri.

Acum nu se mai mulţumea doar să joace rugbi în echipa *Grivița Roșie ;* era şi pilot de experienţă pe cele mai teribile tipuri de avioane cu reacţie, şi scafandru de mari adîncimi, în căutarea unor lumi scufundate ; şi navigator solitar pe întinsul de necuprins al oceanelor, dar mai ales călăuză secretă a echipajului unei farfurii zburătoare ce investiga Terra şi pe locuitorii ei.

V.

Într-o zi, Traian auzi cu surprindere urcînd dinspre alee zgomotul unui motor și mai multe voci de băieți. Alergă la balcon și rămase uimit văzînd o adevărată mașină de curse, doar că era făcută ca pentru băieții ce sosiseră cu ea pe alee și care îi erau complet necunoscuți. Le urmări fiecare mișcare, auzindu-i strigîndu-se reciproc, află cum îi cheamă, își dădu repede seama că acela căruia băieții îi spun cînd Radu, cînd Fittipaldi, îi învață să conducă și că mașina e probabil a lui.

Vrînd să deslușească mai bine manevrele pe care le demonstra acesta lui Liviu, lui Mircea și lui Sandu, montă în grabă teleobiectivul la aparatul fotografic și îi *aduse* lîngă el pe cei patru cu mașină cu tot. Asistă astfel nevăzut la lecțiile lor de conducere cîteva zile la rînd.

Băieții învățară întîi, cu mașina la „rece", cum să acționeze pedalele, cum să manevreze schimbătorul de viteze, apoi la „cald", cu motorul mergînd, cum să pornească de pe loc lin și fără smucituri, apăsînd ușor pe accelerație și, simultan, ridicînd piciorul de pe ambreiaj, cum și cînd trebuie schimbate vitezele, fără să caute cu privirea nici pedalele și nici levierul schimbătorului de viteze.

Traian nu scăpă nici un cuvînt, și mai ales nici o manevră executată de Radu. În același timp însă, ca spectator de pe *margine*, putu să observe reacțiile fiecărui băiat, ce spuneau expresiile fețelor lor și își zise că Liviu, cu toate că nu-i venea nici pînă la umăr lui Sandu, trebuie să fie dat naibii ; Mircea era probabil fricos ; Sandu — un tip care gîndea fiecare cuvînt, iar Radu — un băiat inteligent și energic, evident, știa ce voia.

De ce îi zic însă băieții *Fittipaldi?* se întrebă Traian. Urmărise în *Sportul* desfășurarea Marilor premii, cunoștea evoluția clasamentului după fiecare din ele și, bine-

înțeles, știa că Emerson Fittipaldi devenise campion mondial. Își spuse că Radu își luase acest nume pentru că aleargă cu mașina la cursele de carturi, altă explicație nu putea exista.

Această concluzie trezi în Traian un interes și mai mare față de cei patru băieți. Îndată ce apăreau pe alee, se instala în balcon, urmărind tot ce făceau prin teleobiectivul aparatului de fotografiat. Cînd Mircea se urcă la volan pentru a pleca în prima cursă a *kilometrului lansat*, Traian prevăzu după fața crispată a acestuia ceea ce avea să se întîmple. Armă aparatul și, într-adevăr, Mircea intră ca hipnotizat în stivele cu lăzi goale și cutii de carton de lîngă peretele alimentarei.

Developînd filmul, Traian își spuse că le va pregăti și lui Liviu, lui Radu și lui Sandu cîte o fotografie și, punîndu-le pe toate într-un plic mare cu o greutate înăuntru, îl va arunca din balcon pe alee. Era de fapt pretextul pe care și-l găsise pentru a urmări în continuare băieții, renunțînd la ideea de a-i goni de acolo, prin bombardamente cu pietriș.

La un moment dat însă Liviu, Radu, Sandu și Mircea nu mai apărură pe alee. Îi așteptă cîteva zile la rînd și, intrigat de dispariția bruscă a acestora, se duse să-i caute. Negăsindu-i, se întoarse acasă, spunîndu-și că se întîmplase probabil ceva, poate se defectase mașina, nu se poate să nu vină ei din nou pe aceeași alee !

Așteptă în zadar o săptămînă întreagă, apoi încă o săptămînă, băieții intraseră ca în pămînt. Se hotărî să lămurească misterul. Îi căută din nou pe aleile învecinate, ascultă atent în toate direcțiile, zgomotul țevii de eșapament a mașinii nu se auzea de nicăieri. Spre prînz îi văzu întorcîndu-se cu *RB*-ul dinspre oraș și își aduse deodată aminte de parcul unde fusese de cîteva ori cu părinții. Era chiar în direcția din care veniseră ei și nu prea departe.

În dimineața următoare porni într-acolo, cercetă aleile parcului și în cele din urmă auzi zgomot de mașini turate la maximum. Așa găsi cartodromul și ceea ce văzu aici îl umplu de uimire. Pe pista circuitului se desfășura o adevărată cursă de viteză, în frunte era o mașină galbenă, pilotată de un băiat cu cască roșie, alte șase mașini veneau din spate într-o urmărire acerbă; abia tîrziu apăru și Sandu la volanul *RB*-ului.

După ce se pierdu și mașina acestuia, Traian se strecură printr-o spărtură a gardului de arbuști ce înconjura cartodromul, o luă în direcția în care dispăruseră alergătorii și, întîlnind o curbă, se așeză mai încolo pe iarbă, în spatele unui tufiș. Mașinile se auziră venind.

La conducere se afla acum un băiat cu cască albă, talonat îndeaproape de fostul *lider* al cursei. Arrrrrrrrrr! scheunară eșapamentele în frînă de motor. Cei doi se înscriseră împreună în viraj, dar, la ieșire, pilotul cu cască roșie reuși s-o ia înainte. Urmară trei mașini, una după alta, în grup, încă una la mică distanță de acestea și abia tîrziu Sandu.

„Fantastică cursă!" își spuse Traian. În aceeași clipă, văzu un băiat venind în fugă pe marginea pistei; își trase repede picioarele sub el. Ar fi vrut să se ascundă și mai mult în spațiul tufei, dar acesta, remarcîndu-l, îi făcu un semn de salut.

— Vreau să văd ce se-ntîmplă, mereu greșesc virajul ăsta tîmpit! îi explică Horia Abagiu de ce venise acolo. Am impresia că-l *negociez* prea pe dreapta, era de două ori *să ies în decor*. Dacă-l *tai* însă... se întrerupse, deoarece mașinile apăruseră pe linia dreaptă.

Pilotul cu cască albă se afla din nou în frunte. Și de astă dată el avu grijă să *închidă* virajul pentru ca rivalul său să nu i-l mai poată fura.

— Formidabil duel! exclamă Traian fără să vrea.

— Lui Stoian îi merge mai bine mașina, însă Pleșan e mai bun. Pe viraje, Pleșan e mai bun.

— Stoian e cel cu cască albă ? întrebă Traian vrînd să știe precis.

— Da, el e Stoian, Stoian e *Regazzoni.*

— Și aveți mereu curse aici ?

— Aaa, de-abia acu' ai descoperit circuitul ? Ce curse ? Astea-s antrenamente... Cursele-s pe viață și pe moarte ! Ești tot ca un odgon ! O singură mișcare incorectă de volan pe viraje și-ai și zburat *în decor !* Un milimetru dacă apeși frîna mai mult, a și început derapajul ! N-ai schimbat viteza la timp, te-ai și trezit depășit ! Un circuit formidabil ! Fantastic de greu ! Exact ca „Le Mans"-ul ! Atingi pe linia dreaptă de la *Hunaudieres* aproape *trei sute șaizeci* la oră... Sub *trei sute șaizeci* nici n-ai voie să mergi ! Și vine *acul de păr* de la *Mulsanne.* Dacă nu reduci sub *optzeci* la oră, te-a *scuipat* din viraj !

— Da, forța centrifugă... spuse Traian, imaginîndu-și ce se întîmplă. Vin ! îl făcu el atent pe noul său cunoscut.

Mașinile mai trecuseră de două ori, pilotul cu cască albă, cel care purta pseudonimul de *Regazzoni,* se aflase în continuare la conducerea cursei, dar fusese evident că urmăritorul său, supranumit *Jim Clark,* îl presa din ce în ce mai puternic din spate. Și, într-adevăr, Nelu Stoian apăru acum în capul coloanei ; îl depășise pe Titus Pleșan undeva pe traseu.

— Bravo *Clark !* îl încurajă Traian cînd acesta trecu prin fața lor, înscriindu-se primul în viraj.

— Hai, nu vii cu mine la *parcul închis ?* îl chemă Horia Abagiu. Acolo sînt toți băieții. Mă uit unde greșesc virajul și mergem.

— Nu, eu trebuie să plec, spuse Traian cu părere de rău. Mai stau cîteva minute și plec. Sînt mulți băieți în *parcul închis ?*

— Vreo patruzeci. Numai noi sîntem treizeci și patru ! Bine, atunci am plecat. Ura ! făcu Horia Abagiu, ridicînd mîna în semn de salut.

Traian îl văzu cum examinează intrarea virajului, așezîndu-se cu spatele în direcția din care veneau mașinile, apoi, schimbîndu-și de cîteva ori poziția — mijlocul acestuia și, în sfîrșit, ieșirea din viraj. Abia după ce Horia îi făcu din nou semn cu mîna și se îndreptă în fugă spre *parcul închis*, se ridică și Traian de pe iarbă.

Ieșind în spatele gardului de arbuști, se gîndi că, apărat de acesta, ar putea ajunge la *parcul închis* și grăbi pașii, imaginîndu-și zeci de alergători pregătindu-și mașinile într-un vacarm general de voci și motoare. Întîlni intrarea pe cartodrom și își dădu repede seama că, mergînd de-a lungul gardului, se îndepărta de aleile circuitului. Într-adevăr, ajunse la zidul înalt ce înconjura curtea Liceului „Ioan Slavici".

Se întoarse și porni repede înapoi pentru a ocoli întregul perimetru al cartodromului, spunîndu-și că *parcul închis* ar putea fi în partea opusă. Ajungînd aici, găsi o situație similară : gardul de arbuști era în formă de potcoavă. Nu, n-avea cum să ajungă în spatele *parcului închis*, acesta, după cum se vedea, era lipit de zidul liceului.

Renunță la ideea sa și porni încet spre casă. Mersul grăbit și drumul destul de lung pe care îl făcuse de jur-împrejurul cartodromului îl obosise însă, simți dureri în picioare și se așeză mai încolo pe iarbă.

Își spuse la un moment dat că poate ar fi mai bine să vină aici în scaunul său pe rotile. Atunci nu l-ar mai face nimeni „rățușcă", le-ar fi milă de el. Începu să lovească cu furie pămîntul cu pumnii, și cînd nu-i mai simți de durere, se întinse cu fața în iarbă, plîngînd încet, pe tăcute, fără lacrimi aproape.

După cîteva săptămîni, însă, într-o duminică dimineața, spunîndu-și că boabele de porumb cu care prindea porumbeii ademeniți pe balcon erau pe terminate, se duse la piață și, la înapoiere, se abătu pe la cartodrom. Pe pistă alergă o singură mașină — cea a lui Radu — cu Liviu la volan. Așteptă în continuare. La conducerea mașinii

se schimbară pe rînd Mircea, Radu şi Sandu, şi Traian îşi spuse că acum îi va fi mult mai uşor să se strecoare spre *parcul închis*. Găsi într-adevăr un patrat mare de asfalt ce pornea chiar de lîngă zidul liceului, numai că *parcul închis* era tăcut şi puştiu.

Amintindu-şi cum îi descrisese Horia Abagiu circuitul, cum îl asemuise cu celebrul „Le Mans", vru să plece de-a lungul traseului dar, aşteptîndu-l pe Radu să treacă cu maşina, văzu o tufă enormă chiar lîngă locul unde se aflau Liviu, Mircea şi Sandu. Se ascunse în spatele ei şi, asistînd la discuţiile băieţilor, înţelese că se pregăteau pentru cursa de campionat, hotărîţi să le servească o surpriză celor de la „34".

Lăsîndu-se captivat de înfruntarea aceasta inegală ca forţe, Traian reveni aproape săptămînal pe circuit şi, cînd află că rivalii băieţilor au un *Il commendatore* — profesor care îi antrenează metodic — deveni un şi mai aprig suporter al echipajului *DIMB*.

Era poate un subterfugiu de a ieşi din starea sa de izolare totală, din indiferenţa faţă de tot ce se petrece în jur, era mai curînd nevoia de o pasiune reală, concretă, care să-l absoarbă, să-l facă să vibreze alături de cei de o vîrstă cu el.

Cumpără la apariţie revista *Autoturism*, îl rugă pe tatăl său să-i facă rost de numere mai vechi şi începu să „alerge" pe cele mai celebre circuite din lume şi mai ales în Marele premii.

Îi cunoscu astfel pe adevăraţii Fittipaldi, Stewart, Denis Hulme, Jacky Ickx, Ronnie Peterson, Clay Regazzoni, François Cevert, „concură" întîi pe o maşină Ferrari apoi pe Tyrrell-Ford şi în cele din urmă „realiză" o construcţie proprie, luînd ca bază un motor Repco.

Urmărindu-i pe băieţi la antrenamentele oficiale din preziua cursei de campionat, se întoarse acasă cît se poate de necăjit. Ştia că ei lucraseră cîteva săptămîni la maşină, că o încercaseră apoi pe aleea din faţa blocului său,

că fuseseră mulțumiți cum se *înfige* mașina după modificările aduse, dar la antrenamente fuseseră tot timpul în coada plutonului de alergători.

Nu avusese cum să afle despre tactica elaborată de șeful echipajului, că Radu le ceruse băieților să nu tragă de mașină la antrenamentele oficiale, pentru a veni duminică, în ziua cursei de campionat, cu atuul surprizei. Și mai ales nu aflase Traian despre propunerea pe care profesorul Panait i-o făcuse lui Liviu, chiar în acea după-amiază de sîmbătă, de a intra în Asociația „Jean Calcianu".

Seara, fiind tot timpul cu gîndul la ce se va întîmpla în cursa de mîine, își spuse că singurul mijloc de-a-i face pe băieți să cîștige este să arunce cuie sub roți celor de la „34". Da, dar atunci s-ar putea să-i elimine pe toți din concurs. Și poate chiar pentru totdeauna din curse ! O să se spună că ei sînt aceia care au pus la cale o asemenea faptă...

Adormi greu, somnul îi fu chinuit de tot felul de vise cu băieții eliminați din concurs, excluși pentru totdeauna din sport... Și totuși, plecînd dis-de-dimineață de acasă, ca să nu aibă pe drum sau pe cartodrom întîlniri nedorite, Traian luă cu sine nu numai aparatul fotografic, dar și un pumn zdravăn de cuie, pe care îl împărți în buzunarele hainei. Ajunse pe circuit cînd nu se afla încă nimeni acolo și se ascunse în boschetul de lîngă *S*-ul zis de la *Maison Blanche*.

Așteptarea se dovedi lungă și grea, mereu era nevoit să-și schimbe poziția ca să nu-i amorțească picioarele ; trecură aproape trei ore pînă cînd auzi, în sfîrșit, transmițîndu-se prin difuzoarele instalate de-a lungul traseului că în curînd se va da plecarea în prima manșă a cursei. După comanda „Treiii ! Doiii ! Unuuu ! Start !" puternicul demaraj al mașinilor umplu cartodromul cu zgomotul eșapamentelor lor și Traian simți o încordare nervoasă cuprinzîndu-i întreg corpul. Fixă cu privirea punctul cel mai îndepărtat al *S*-ului, în scurt timp alergătorii

apărură de după primul viraj, dar printre ei nu se afla nici unul dintre membrii echipajului *DIMB*.

Urmară alte cinci manşe, pe fiecare o aşteptă cu înfrigurată emoţie, zicîndu-şi că, de data aceasta, va apare şi unul din băieţi, însă aceştia fură de fiecare dată absenţi. Mai aşteptă o manşă, apoi din nou una, la cea de a noua, intrigat peste măsură, se hotărî să iasă cu orice risc din ascunzătoarea sa din boschet.

Bănuiala lui Traian că membrilor echipajului *DIMB* li se întîmplase ceva neprevăzut era din păcate cît se poate de temeinică. Spre surprinderea lor, spre marea lor surprindere, *RB*-ul fusese respins la revizia tehnică din cauza rulmentului de la o roată din spate. Membrii comisiei tehnice sesizaseră, la învîrtirea liberă a roţii, un zgomot suspect — rulmentul avea probabil o bilă ciupită — şi ei, temîndu-se că aceasta s-ar putea sparge în timpul cursei, condiţionaseră eliberarea tichetului de revizie de înlocuirea rulmentului.

Văzînd situaţia desperată în care se aflau membrii echipajului *DIMB*, Fericeanu trimisese, cu aprobarea profesorului Panait, doi elevi la atelierele şcolii; Pleşan şi Colceag se întorseseră cu un rulment nou şi cu cele necesare operaţiei de înlocuire a celui suspect de gripare, numai că toate acestea necesitau timp. Aşa se făcuse că băieţii pierduseră majoritatea manşelor, cînd *RB*-ul fu prezentat din nou Comisiei tehnice, doar un singur membru al echipajului *DIMB* mai avu dreptul să ia parte la cursa de campionat.

Hotărîră să tragă la sorţi. Norocul fu de partea lui Mircea însă acesta, conştient că Radu e cel mai bun dintre ei, îi cedă dreptul şefului său de echipaj. „Bine, spuse Radu. O să alerge atunci Liviu. El e cel mai uşor dintre noi. Şi, astfel, are şansele cele mai mari". De aceeaşi părere fură şi Sandu cu Mircea.

Ascunzînd sub haină aparatul de fotografiat, ca să nu se agaţe de el vreun băiat, Traian aşteptase pînă cînd se

auziră maşinile venind şi o zbughise spre zidul de spectatori, cu gîndul de-a ajunge cît mai repede în spatele lor. Preocupaţi de cele întîmplate pe circuit, nici unul din ei nu-i acordă vreo atenţie. Acum lucrurile erau mult mai simple.

Se furişă prin spate, grăbind paşii în special în momentul trecerii maşinilor şi sosi pe linia dreaptă a tribunelor chiar în clipa în care, ajutat de Radu, Liviu ieşea cu maşina pe pistă.

Îl văzu instalîndu-se, împreună cu alţi alergători, pe grila de start, în scurt timp se dădu comanda pornirii motoarelor, alergătorii se executară şi începură încălzirea acestora, amorsîndu-le din acceleraţie. Apoi, directorul de concurs ieşi în faţă şi, ridicînd fanionul, le dădu plecarea în cursă.

Liviu ţîşni realmente de pe loc şi fu cît pe aci să intre cu *RB*-ul în maşina alergătorului cu numărul 76, care ocupase rîndul întîi de pe grila de start. Jucă uşor volanul, se strecură pe lîngă „76" şi, cîştigînd mereu teren, se înscrise printre primii în virajul premergător *S*-ului de la *Tertre Rouge*.

Demarajul lui Liviu îl umplu de bucurie pe Traian; vru să se deplaseze în întîmpinarea acestuia, dar unul din băieţii de alături îl apostrofă enervat: „Stai, dom'le, locului! ce te tot foieşti atîta?!" Nu avu încotro, ca să vadă mai bine se aşeză pe iarbă şi după puţin timp se auziră maşinile. Nemaipomenit, Liviu era la conducerea cursei! Fericirea lui Traian fu însă de scurtă durată: doi alergători, unul cu numărul 61, celălalt purtînd numărul 32, îl depăşiră pe linia dreaptă chiar în momentul în care maşinile trecură prin faţa lui.

— Cine sînt ăştia, „61" şi „32"? întrebă Traian cu ciudă în glas, întorcîndu-se spre cei din spate. De la „34"?

— Ei, cum ai ghicit? Te cred şi eu că de la „34"! Mărgăritescu şi Florin Teodoru. Ce, nu-ţi face plăcere? îi răspunse băiatul care îl apostrofase cu puţin înainte.

Traian înțelese că nimerise printre suporterii Asociației „Jean Calcianu“ și totuși nu se putu abține :

— Pe linie dreaptă știe să conducă oricine !...

— Vedem noi acu !... spuse un altul.

Spre satisfacția lui Traian, Liviu sosi din nou în capul coloanei, și încă avînd un avans destul de serios față de urmăritorii săi. Mărgăritescu recuperă însă treptat și îl depăși cu puțin înainte de intrarea în curba premergătoare *S*-ului de la *Tertre Rouge*. Doar el, pentru că Liviu se și înscrisese în viraj, iar Florin Teodoru nu mai avu cum să-l dubleze. Ultimul tur avu același istoric, ca dealtfel și cele două manșe care urmară.

Pe acestea Traian le urmărise deplasîndu-se pe *S*-uri, pentru a-l vedea pe Liviu cum se înscrie în curbe și el rămase de-a dreptul încîntat de stilul bătăios, la limita siguranței, cu care aborda Liviu virajele, cum făcea acesta corp comun cu mașina. În timp ce se grăbea să revină pe linia tribunelor, în difuzoare răsună vocea directorului de concurs care anunță clasamentul general al cursei la categoria „Începători“.

Apoi, în scurtă vreme, înmînă premiile cîștigătorilor și, în același timp, le petrecu după gît cîte o coroană din ramuri de brad. Apoi Mărgăritescu, Crudu și Liviu plecară în turul de onoare.

A fost momentul cînd Traian l-a fotografiat pe Liviu trecînd pe linia tribunelor. Era în culmea fericirii : chiar dacă Mărgăritescu cîștigase locul I, devenise pentru toată lumea cît se poate de clar că aceasta s-a datorat doar faptului că mașina lui bătea *RB*-ul pe liniile drepte. „Evident, membrii echipajului *DIMB* obținuseră o puternică victorie morală asupra celor de la „34“ ! își spuse Traian. Dar de ce n-au concurat și ceilalți ? Radu, Sandu, Mircea... Ei de ce nu concuraseră oare ?“ se întreba Traian fără să poată găsi un răspuns.

Auzind la un moment dat un grup de băieți comentînd cu aprindere cursa făcută de Liviu, Traian se trase mai

aproape de ei. Înțelese că sînt colegii lui de clasă și deodată unul din ei spuse :

— Credeți că degeaba i-au primit ăștia de la „Jean Calcianu“ în asociația lor ? !

— Cum, pe toți i-au primit ? se miră un altul. Credeam că numai pe Liviu.

— Nu, și pe Radu, pe Mircea și pe Sandu. Întreg echipajul !

— Ca să vezi... Înseamnă că ei o s-alerge de-acum înainte pentru Asociația „Jean Calcianu“. Și dacă o să cîștige vreunul din ei, n-o să se mai anunțe că „de la Școala generală 21“, cum l-au anunțat pe Liviu acum. O să spună de la Asociația sportivă „Jean Calcianu“ !...

Traian era stupefiat. Cum putuseră băieții să facă una ca asta ? ! De ce se dezonoraseră, de ce se umiliseră ei în așa hal ? ! O lașitate cum nu se poate mai mare ! Să te pregătești cu atîta dîrzenie și deodată, chiar în ziua luptei, să intri în tabăra dușmanului ? ! Numai pentru că acest dușman e numeros și puternic ? ! Numeros și puternic, dar pe care tu știai că poți să-l înfrîngi ! Asta-i nemaipomenit ! Niște lași ! Niște dezertori ! îi urî deodată Traian cu putere.

Pe pistă începuseră să se desfășoare mașele avansaților, întrecerile erau deosebit de pasionante, Traian însă nu le acordă nici o atenție. Simțea o imensă amărăciune în suflet. Îi urmărise, le acordase încredere, tremurase pentru ei, le sperase victoria într-o luptă inegală, tocmai de aceea îi și îndrăgise, că erau mult mai slabi decît cei de la „34“, și, cînd colo, ei s-au dovedit atît de nedemni ! Niște infami ! Părăsi cartodromul cu dezgust și revoltă și ajungînd acasă, scoase de pe perete pozele care îi înfățișau pe Liviu, pe Radu, pe Mircea și pe Sandu în diferite ipostaze la volanul *RB*-ului.

Din ziua aceea nu-i mai văzu pe băieți decît atunci cînd aceștia veniră pe alee pentru a se antrena suplimentar în vederea Marelui premiu al Brașovului.

În afară de alergări pe circuit, regulamentul prevedea și o probă specială de îndemînare, Radu, Sandu, Mircea și Liviu așezaseră în mijlocul aleii, din doi în doi metri, cîte o sticlă vopsită în alb, iar pentru întoarcerile *capla-coadă* prin derapaj, mutaseră lăzile de ambalaj și cutiile de carton de-a lungul peretelui, eliberînd astfel pătratul de asfalt de lîngă ieșirea de serviciu a magazinului. Odată acestea făcute, începuseră să se antreneze, executînd întîi slalomul printre sticle, iar la capătul lui, întoarcerile prin derapaj.

Traian i-a urmărit din balcon, a vrut să-și pună tunul în funcțiune pentru a-i goni de acolo, dar s-a răzgîndit. O să le trimită din tun nu pietriș, ci cuie! își spuse el. Mîine, înainte ca ei să vină din nou la antrenament. Găsind cuiele, se vor întreba cine le-a putut face una ca asta și, neaflînd răspuns, precis îi vor bănui pe cei de la „34". În rîndurile asociației există o rivalitate între alergători! ... Da, precis îi vor bănui pe cei de la „34", își spuse cu fermitate Traian. Mai ales Sandu, Mircea și Radu care fuseseră cei mai porniți împotriva acestora!... Așa se născuse de fapt ideea cu pozele, cu acel „FOR-MI-DABIL!" în bătaie de joc.

VI

Întorcîndu-se de la Mihai Mărgăritescu, Liviu îi găsi pe Radu, pe Sandu și pe Mircea așteptîndu-l în fața blocului său.

— Aflați că știu cum ne-a fotografiat individu'! îi anunță el. Mi-a explicat Mihai tot.

— Ce ți-a explicat Mihai? îl întrebă Radu cu vădită curiozitate în glas.

— Că Mircea a fost fotografiat cu teleobiectivul. Și probabil că și pe tine tot așa te-a prins, Radule !

— Iar eu am stat cu Ghinea de vorbă și am aflat și cine anume este acest individ ! Ai dreptate, pe mine și pe Mircea ne-a fotografiat cu teleobiectivul.

Liviu rămase puțin surprins, fusese convins că le aduce o veste grozavă și cînd colo Radu știa chiar și cine este acel individ.

— Știi cine este ? întrebă el cu o anumită neîncredere în voce.

— Da-da ! confirmă Radu. Îl cheamă Traian Mărgărit, e șchiop și stă în blocul F-6, etajul cinci, apartamentul treizeci și opt.

— Extraordinar ! exclamă Liviu. Ghinea ți-a spus ? El de unde-l cunoaște ? E în școală la noi ?

— Nu, cică dă examene la fără frecvență. Ghinea a vrut să se împrietenească cu el, dar Traian i-a turnat gumă arabică în pantofi. Se descălțase băiatul în antreu ca să nu murdărească covoarele . . .

— Un tip imposibil ! îl completă Mircea.

— Și cam nebun, adăugă Sandu. Auzi, a-nvățat porumbeii și vrăbiile să vină pe balcon la mîncare, le întinde curse și bagă în aceeași cușcă, claie peste grămadă, porumbeii și vrăbiile la un loc !

— Voi îl știți ? își întrebă Liviu prietenii. Șchiop zici, Radule ? Eu nu-mi amintesc să fi văzut aici vreun băiat șchiop.

— Șchiop și blond, preciză Radu. Nici eu nu-mi amintesc. Și nici Sandu cu Mircea.

— Dacă nu iese din casă ! făcu acesta din urmă.

— Ei, cum nu iese din casă ? refuză Liviu să creadă.

— Așa spunea Ghinea. A avut poliomielită și merge clătinîndu-se rău.

— Poliomielită-poliomielită, da' de ce ne-a făcut pozele astea ? Și de ce ni le-a trimis cu acel „formidabil" în bătaie

de joc ? se îndîrji Mircea împotriva lui Traian. Eu zic să mergem peste el acasă ! Să mergem cu toţii.

— De ce, vreţi să-l batem ? îi întrebă Liviu, oprindu-şi privirea asupra lui Radu.

— Nu, spuse Mircea, de bătut nu...

— Eu nu sînt de acord cu bătaia ! făcu hotărît Sandu.

— Bineînţeles că n-o să ne-apucăm acu' să-l luăm la bătaie... Mai ales că el e şi şchiop !... Dar trebuie să ne spună — îl vom obliga să ne spună ! — de ce ne-a făcut pozele astea ! Şi chiar dacă le-a făcut, şi chiar dacă ni le-a trimis cu acel „formidabil" în bătaie de joc, de ce nu le-a semnat ! îşi spuse Radu părerea. De ce-a fost laş ? ! De ce n-a avut curajul să le semneze ? ! La întrebările astea va trebui să răspundă !

— Atunci cum facem ? Mergem peste el ? întrebă Mircea, animîndu-se deodată.

— Nu, eu cred că este mai bine să se ducă unul singur, ca să-l aducă jos, pe alee. N-are rost să năvălim cu toţii în casă. Liviule, tu ar trebui să te duci, i se adresă Radu acestuia.

— Eu ? se miră Liviu. Tocmai pe mine m-aţi găsit ? ! Ăsta îmi dă în cap cu ceva ! Sandule, tu de ce nu te-ai duce ? ! Eşti cel mai înalt, cel mai solid dintre toţi... De tine o să se teamă...

— Aşa-i, Sandule ! îl susţinu Mircea pe Liviu. Înşfacă-l şi adu-l jos să-l judecăm în lege !

— Şi dacă ţipă ? Dacă face tărăboi ? obiectă Sandu neconvenindu-i sarcina asta.

— Şi eu m-am gîndit, spuse Radu. De aia am şi fost de părere, Liviule, să te duci tu. Singura poză care nu-i în bătaie de joc e a ta. Deci, cu tine, să zicem, Traian are cel mai puţin de împărţit.

— Da' cu voi ce să aibă de-mpărţit ? ! îl întrerupse Liviu. Nu-i surîdea deloc perspectiva de a înfrunta singur un nebun.

— Asta o să vedem noi ! făcu amenințător Radu. Stai puțin și ascultă-mă. Spuneam că ție ți-ar fi cel mai ușor să-i întinzi o cursă ca să-l aduci jos. Te pricepi cel mai bine... Dacă ai reușit tu să inventezi pe loc stratagema aia cu Petre Cristea, ai să fii în stare să-l îmbrobodești și pe Traian cu ceva !

— Bine-bine, da' cu ce ? Hai să vedem cu ce !

— Ai răbdare, uite, mi-a venit o idee. Dacă-l aduci jos pe alee, cînd o să dea cu ochii de noi, ar putea să înceapă să plîngă sau să țipe, crezînd că vrem să-i tragem un toc de bătaie. De aceea m-am gîndit la uzină. Să-l aduci la uzină. Să-l judecăm acolo, să-l judece și domn' Petre cum trebuie ! Iar la uzină ai putea să-l ademenești, zicîndu-i că vrei să-i arăți ceva la mașină. Ai aflat întîmplător azi de la Ghinea, la școală, cine ne-a trimis fotografiile, ai vrut să te convingi că într-adevăr așa este...

— Eu n-am nimic cu el, îl completă Liviu, mie mi-a făcut o surpriză foarte plăcută.

— Și-l întrebi, continuă Radu, dacă nu cumva mai are și alte imagini pe film. A fost o cursă de campionat, te-ar interesa să ai cîteva poze.

— Iar dacă nu, îl rog să-mi facă încă o fotografie sau două la fel cu cea pe care mi-a trimis-o acasă.

— Hai, Liviule, du-te ! Noi așteptăm la uzină. Scara trei, etajul cinci, apartamentu' treizeci și opt, îi dădu Radu adresa exactă.

Îndreptîndu-se spre blocul F-6, Liviu își imagină discuția cu Traian, pregăti răspunsuri la eventualele întrebări cercetătoare ale acestuia și adoptînd o înfățișare veselă și prietenoasă, sună la ușa apartamentului 38. În aceeași clipă își dădu seama că Traian nu va deschide pînă cînd nu va afla cine este la ușă.

Așa se și întîmplă.

— Pentru o convocare de la administrația blocurilor ! spuse Liviu, îngroșîndu-și vocea.

Traian deschise, dar, văzîndu-l pe Liviu, vru să-i trîntească ușa în nas. Numai că Liviu, prevăzînd intenția acestuia, introduse repede piciorul, blocînd închiderea ușii cu talpa pantofului.

— Nu te speria, nu-ți fac nimic! Dimpotrivă, am venit să te rog ceva, spuse el și împingînd cu putere ușa, pătrunse în antreu.

— Nici n-am de ce să mă sperii! De-un laș să mă sperii?! îi aruncă Traian cu dispreț.

Liviu rămase stupefiat locului.

— Eu laș? întrebă el încet, cu enormă uimire în voce. De ce sînt eu laș? De unde mă cunoști tu pe mine de laș?! crescu treptat vocea lui.

— Pleacă de-aici! Nici nu vreau să te văd! N-am ce vorbi cu tine! Și lăsîndu-l pe Liviu în antreu, Traian intră în sufragerie, închizînd după el ușa.

După o clipă de derută, Liviu se repezi în urma acestuia:

— Nu, tu trebuie să-mi explici de ce sînt eu laș! Cînd am fost eu laș?

Traian nu-i dădu atenție și ajungînd în camera sa, închise ușa cu cheia.

— Deci, tot ți-e teamă! Cine-i mai laș dintre noi doi?!

— Poftim, intră! îl invită Traian, deschizînd ușa. Nu mi-i teamă, cu toate că ai venit pregătit de bătaie. Dă! Lovește! spuse el, înălțînd capul.

— Aaa, te prevalezi de faptul că n-ai picioarele sănătoase?!

Traian se uită țintă la Liviu și, făcînd un pas spre acesta, îl lovi cu palma peste față.

— Nu mă prevalez de nimic!

Liviu stătu o clipă în cumpănă și îl lovi pe Traian la fel cum îl lovise acesta, puțin mai slab poate, voit mai slab; palma lui Traian fusese destul de puternică.

— Sîntem chit! spuse Liviu. N-am venit să mă bat. Dar tu trebuie să-mi spui de ce sînt eu laș!

— Pentru că ai intrat în asociație cu toate că puteai să cîștigi chiar locul întîi în campionatul din toamnă ! După ce v-ați antrenat toată vara ca să-i bateți pe cei de la „34“, care nici nu voiau să știe de voi, v-ați dus la ei cu „săru' mîna“ ! Asta ce-i după tine ?! Asta nu-i lașitate ?!

Liviu rămase tăcut, Traian privise din cu totul alt unghi intrarea lor în asociație, un oarecare adevăr exista în spusele lui și totuși lucrurile nu stăteau așa.

— Tu n-ai dreptate, vorbi Liviu. Am intrat în asociație și chiar ne-am bucurat cînd tovarășul profesor ne-a propus... Mie mi-a propus. Și eu l-am rugat să ne primească pe toți. Întreg echipajul. Pentru că au ateliere. Iar fără ateliere în curse ești zero. Oricît de bun ai fi ca pilot. Cu o mașină a asociației am concurat la Marele Premiu al Brașovului. Cu a lui Radu n-aș fi putut face nimic. Și Radu tot pe o mașină a asociației a concurat la Brașov. Mașini pregătite special pentru condițiile cursei de acolo. Ai spus că aș fi putut ocupa locul întîi în campionatul din toamnă. Nu-i adevărat. În primul rînd n-aș fi putut alerga. La revizia tehnică ne-au respins mașina, din cauza unui rulment de la roata din spate care amenința să se gripeze în cursă ! Dacă nu ne-ar fi ajutat băieții din asociație să schimbăm rulmentul pe loc, n-ar fi putut alerga nici unul din noi ! Trei pierduseră manșele, unul singur mai avea dreptul s-alerge. Radu a hotărît să merg eu. Pentru că sînt mai ușor decît toți. Apoi, coroana de la roțile din spate o aveam cu doi dinți mai mare decît cea care ne-ar fi trebuit nouă. Oricît aș fi tras pe viraje, Mărgăritescu tot m-ar fi bătut pe liniile drepte ! Iar coroană mai mică de unde ? Chiar dacă am fi știut, n-aveam cu ce s-o facem. Pe cînd ei au strunguri, freze... Își fac tot ce vor ! Au cu ce !

— Voi n-aveți ateliere la școală ?

— Avem de tîmplărie. Facem de trei ani tocuri de pantofi ! Dacă s-a mai pomenit așa ceva ! Trei ani la rînd tocuri de pantofi ! Iar la ei, toți știu să lucreze la strung, la freză... Nu mai vorbesc de lăcătușerie sau sudură ! Au

lovit maşina ? Pun mîna şi sudează. Au nevoie de un pinion pentru un alt raport de transmisie ? Pun mîna şi-l fac la freză. Au tot ce vor ! Noi ce-avem ? ! O trusă de chei, un ciocan, un patent. Noroc de domn' Petre, mecanicul uzinei, care ne-a ajutat să facem ba una, ba alta...

Ascultîndu-l pe Liviu, Traian începu să-i dea dreptate, sigur, el privise din exterior lucrurile, care erau însă mult mai complexe, curse nu înseamnă numai antrenamente asidui pe circuit !...

Toate acestea erau constatări fugitive, gîndurile lui Traian se întorceau mereu şi mereu la cele întîmplate cu cîteva minute în urmă, cuvintele lui Liviu „te prevalezi de faptul că n-ai picioarele sănătoase" îi răsunau în urechi aproape tot timpul. Nu numai că nu-i spusese „Mă, răţuşcă" sau „Mă, şchiopule !" dar, mai mult, îl pusese în situaţia de-a lovi primul, aproape îl forţase să lovească el, Traian, primul ! Şi o făcuse mai ales fără gînduri ascunse. Provocarea sa sunase clar, Traian nu mai avusese încotro, lovise şi îngheţase de teamă. Dacă Liviu rămînea pasiv, dacă Liviu nu-i răspundea, ar fi însemnat să-l umilească cum nu se poate mai groaznic. Numai unei fete nu-i răspunzi cînd îţi trage o palmă. Şi în acelaşi timp, printr-o lovitură puţin mai puternică, Liviu ar fi putut să-l facă să-şi piardă echilibrul şi situaţia ar fi fost aproape aceeaşi. Îi era recunoscător că nu-l lovise prea tare, dar mai ales îi era recunoscător că-l lovise. Lovise şi ceruse pace prin „chit".

— Şi tu uiţi un lucru ! continuă Liviu. Rivalitatea n-a dispărut ! Am intrat în asociaţie nu ca să ne facem prieteni nişte adversari mai puternici, cum ai înţeles tu, ci pentru a avea condiţii egale cu ei ! Şi nu ne-am dus cu „săru' mîna" la ei, ne-a chemat profesorul lor ! Aşa că nu sînt laş ! În schimb tu eşti ! Eşti laş !

Traian se dădu surprins un pas înapoi.

— De ce ? întrebă el încet.

— Pentru că ne-ai trimis niște anonime!... Pentru că n-ai avut curajul să semnezi fotografiile făcute de tine! Pentru că acel „formidabil" de pe fotografiile trimise lui Radu, lui Sandu și lui Mircea era în bătaie de joc și ți-a fost frică să n-o încasezi! Asta nu se cheamă lașitate?!

— Nu din lașitate n-am semnat. Am vrut să-i bănuiți pe cei de la „34". Să vă fac să credeți că ei v-au trimis pozele!

Fu rîndul lui Liviu să rămînă surprins. Spuse după cîteva clipe zîmbind:

— Și-ai reușit! Sandu, Mircea și Radu să-i mănînce, nu altceva, pe băieții de la „34"! Erau mai mult decît siguri că-i mîna lor în treaba asta cu pozele!

— Stai să-ți arăt! făcu Traian și se îndreptă spre un sertar al bibliotecii care acoperea întregul perete.

De-abia acum își dădu Liviu seama cît de tare se legăna Traian cînd mergea, cum arunca el picioarele care erau parcă făcute din cîrpe. Ca să nu fie surprins, își mută repede privirile și văzu pereții tapetați cu zeci de fotografii de mărimea unei coli de hîrtie. Aproape toate reprezentau porumbei în zbor, planînd cu aripile larg desfăcute.

— Uite! spuse Traian așezînd pe masă o cutie de bomboane plină cu fotografii. Toate sînt cu voi, și începu să scoată fotografiile pe masă. Puteam s-o trimit pe asta, sau pe asta, sau pe astălaltă... Pe oricare.

Liviu se uită la fotografii, Traian îi surprinsese și aici pe alee executînd slalom printre „popice", întorcînd mașina prin *tête-à-queue*, reglînd carburatorul, făcînd lîngă uzină exerciții de demaraj, dar fotografiile cele mai numeroase îi înfățișau alergînd pe pista circuitului și în special pe virajul premergător *S*-ului de la *Maison Blanche*.

— Eu special am ales fotografiile care să vă doară cel mai mult, care să vă lovească mîndria. Numai ție n-am avut ce. Și atunci m-am hotărît la cea în care ești triumfal. Am zis că poate... iese ceva.

— Ce să iasă?

— Poate vă certați, recunoscu încet Traian și izbucni : Vă uram ! Cînd am auzit c-ați intrat în asociație, cu toate că tu ai cîștigat locul trei și-a fost cît pe-aci să-l bați pe Mărgăritescu, am început să vă urăsc.

— Cum ne-ai făcut însă toate fotografiile astea, că nu te-am văzut niciodată ? Pe Mircea l-ai prins cu teleobiectivul. Și pe Radu la fel. Dar...

— De unde-ați aflat ? îl întrerupse Traian. Cum de-ați aflat că eu v-am trimis pozele ?

— Am strîns mereu cercul bănuiților. Le-am întins o cursă băieților din asociație... Toți eram convinși că unul din ei ne-a trimis pozele. Numai eu aveam oarecari dubii. Sandu, Mircea și Radu erau însă atît de porniți împotriva lor, încît m-au influențat și pe mine. Așa mi-am zis și eu : cel care ne-a trimis pozele vrea să ne dezbine. Singura poză pe care „formidabil" nu era în bătaie de joc era a mea. Iar eu sînt cel mai mic în echipaj, doar ajutor de mecanic. Putea să iasă o ceartă, băieții știau că tovarășul profesor a vrut să mă treacă secund la Pleșan în echipaj. Cine avea interes să ne dezbine ? Mărgăritescu, Teodoru, Manoliu... Toți șefi de echipaj. Și poate Pleșan. Ei sînt însă băieți foarte buni !... Le-am întins tuturor o cursă și-am obținut de la fiecare probe de scris ca să le comparăm cu scrisul de pe plic. Și am redus cercul bănuiților. Am stabilit apoi din care parte a orașului ne-au fost expediate scrisorile și am strîns și mai mult cercul.

— Asta cum ați stabilit ? întrebă Traian cu curiozitate în glas.

— După ștampila poștei. Pe ștampile e trecut numărul oficiului unde s-a făcut cartarea scrisorilor. Știam precis că autorul fotografiilor stă în perimetrul de străzi al oficiului poștal 22. Și am aflat și toate străzile care fac parte din oficiul nostru poștal. În același timp, dezlipind literele cu care ai scris cuvîntul „formidabil" pe fotografii, am descoperit că ele au fost tăiate din numerele șase și șapte ale revistei *Autoturism*. Unul din cei bănuiți era Mărgări-

tescu. Mai ales că el face parte din cercul-foto al școlii. A căzut de pe listă. Locuiește în cu totul altă parte a orașului iar numerele șase și șapte de revistă le avea intacte. Așa că i-am cerut părerea, arătîndu-i pozele trimise lui Mircea și lui Radu și el mi-a spus că sînt făcute cu teleobiectivul. Acum trebuia să aflăm cine are teleobiectiv. Ghinea a fost și el vizat. Face parte din cercul-foto al școlii și stă în perimetrul cu pricina. Numai că el e stîngaci, scrisul său se deosebea total de cel de pe plicuri. L-am întrebat azi la școală și el mi-a spus că tu ai teleobiectiv și că stai în blocul F-6.

— N-am crezut că o să puteți afla vreodată... Formidabil cum ați aflat !

— Nu, Radu, Sandu și Mircea nici nu știu. De la școală au plecat în oraș să cumpere platine și segmenți, iar Ghinea mi-a spus pe drum, acum cînd ne-ntorceam acasă. Bine, bine, pe Mircea și pe Radu i-ai fotografiat cu teleobiectivul, dar toate pozele astea, spuse Liviu arătînd spre teancul de fotografii de pe masă, cum le-ai făcut că nu te-am observat niciodată ?

Traian rămase tăcut, ferindu-și privirea. Liviu crezu că este vorba de un secret tehnic pe care Traian nu vrea să-l dezvăluie și, împins de curiozitate, întrebă încă o dată :

— Cum ai făcut toate pozele astea că nu te-am observat niciodată ?

Traian continuă să tacă. Spuse deodată, încet, aproape șoptit, ca și cum i-ar fi fost greu să recunoască :

— Ascuns. Și adăugă după o pauză : Eu n-aș fi vrut să m-ascund. Cu ce sînt eu de vină că... m-am îmbolnăvit ? ! De ce să mă facă... „rățușcă" ? ! Tu știi cum jucam cu fotbal înainte de-a avea accidentul ? ! Ce dribling formidabil aveam ? ! Aș fi ajuns ca Dobrin ! Și nu numai fotbal !...

— Nu-i băga în seamă, Traiane ! Și mie îmi zic în clasă „Măi, grădiniță" ! Adică sînt mic ca de grădiniță. Sau

„Urcă, mă, pe bancă să te vadă dom' profesor !" Nici nu-mi pasă de ei.

— Ai să mă spui băieţilor ? întrebă deodată Traian cu teamă. Lui Mircea, lui Sandu, lui Radu ?

— Nu, n-o să le spun ! făcu Liviu ferm. Cu toate că, să ştii, şi Radu, şi Sandu, şi Mircea sînt nişte băieţi foarte buni ! îl asigură el. Iar Radu e un şef de echipaj formidabil ! Dacă nu era Sandu să m-ajute la matematică şi fizică, dar în special la matematică, nu puteam să intrăm în asociaţie. Aşa-i la ei : cum ai coborît cu media generală sub şapte sau ai luat vreun patru şi-n timp de-o lună nu te-ai redresat, cum eşti exclus ! Din oficiu ! . . .

— Dacă vrei, la matematică te pot şi eu ajuta. La fizică, la chimie . . . Am luat la examene peste tot zece.

— Da' tu, în ce clasă eşti ?

— Într-a noua, dar la matematică, fizică, chimie învăţ de-acum după manuale de-a zecea. Îmi place.

— Nu, nici eu nu mai am probleme. La mine ştii ce se-ntîmpla ? Eu săream peste lecţii. Cînd eram sigur că nu mă-ntreabă, săream. Şi după aia, cînd voiam să-nvăţ, nu mai pricepeam nimic.

— Sigur, cred şi eu . . . de aia . . .

Traian tăcu, în sufragerie se auzi intrînd cineva şi faţa lui se transformă într-o mască. Liviu înţelese că lui Traian îi era o frică teribilă de părinţi şi vru să-i spună că pleacă.

— Stai niţel ! îl opri Traian şi, grăbindu-se, închise uşa camerei sale. Încercînd să disimuleze, spuse repede şi cu o anumită voioşie în voce : De aia nu puteai înţelege lecţia următoare. Aşa se-ntîmplă cînd înveţi pe sărite. Mai ales la matematică, fizică, chimie . . . n-ai cum . . .

În cameră intră mama lui Traian şi, văzîndu-l pe Liviu, îi zîmbi cu bunăvoinţă :

— Nu-nu, nu vă deranjez. Jucaţi-vă ! spuse ea ca şi cum şi-ar fi cerut scuze şi se retrase, închizînd uşa.

Lui Liviu nu i-a fost greu să înţeleagă că mama lui Traian era o femeie blîndă, pe faţă i se citea bunătatea, iar în

vocea ei deslușise clar accente de bucurie sinceră că îi vede jucîndu-se. „Ce se-ntîmplă cu Traian ?“ se întrebă Liviu, contrariat de crisparea care apăruse pe fața acestuia, atunci cînd își auzise mama intrînd în sufragerie.

— Trebuie să mă duc, spuse Liviu. Dacă nu mă găsește șerifu' acasă, o-ncasez ! minți el. Vino mîine după-masă la mine, am niște reviste groazave. Cîteva *Still*-uri, *Le auto di oggi, Auto da costa, Quattro ruote* ... Îmi dai și mie fotografiile astea să le arăt mamei ?

Traian ezită :

— Numai să nu le vadă băieții ! ... spuse el cu teamă în glas.

— Nu, n-avea nici o grijă ! îl asigură Liviu cu fermitate. Și le iei mîine cînd vii.

— Nu, vino tu la mine, spuse cu voce rugătoare Traian. Hai, vino tu !

— Ți-aș fi arătat și niște desene de-ale mele. Bine, vin eu, se hotărî Liviu și adunînd fotografiile în cutie, o luă sub braț.

Cînd ajunse în apropierea uzinei termice, îl văzu pe Mircea apărînd de după colțul acesteia :

— Ce, n-a vrut să vină ?

— Nu. Da, unde-i Radu și Sandu ?

— În uzină cu domn' Petre. S-a cam supărat că i-am întins o cursă lui Traian și m-a trimis afară ca să-l anunț din timp cînd veniți. Voia să stea singur de vorbă cu el. Iar noi să așteptăm ascunși în camera pompelor, pînă o să plece Traian.

Mecanicul era la masa lui, Radu și Sandu stăteau pe două scăunele alături. Se ridicară repede în picioare, privindu-l întrebător :

— Ei, ce-i, Liviule, ai dat greș ? sună ironic și într-un fel bucuros vocea mecanicului.

— Nu, domn' Petre, e cu totul altceva decît am crezut noi. Și Liviu povesti în amănunt și cuvînt cu cuvînt cum

se desfășurase întîlnirea între el și Traian, le arătă fotografiile din cutie, le spuse din ce cauză învățase Traian să se ascundă, în ce scop le trimisese pozele anonime cu acel „formidabil" în bătaie de joc.

— Asta n-aș fi crezut-o niciodată ! exclamă Sandu fără să vrea.

— Da' cine ar fi crezut ? ! spuse și Radu.

— Înțelegeți, domn' Petre ? continuă Liviu, văzînd că mecanicul rămîne tăcut. Traian era prezent aproape tot timpul cu noi și ne ținea strînși pumnii, ca să-i batem în campionat pe cei de la „34" !

— Atunci de ce ne-a pus cuie pe alee cînd ne-antrenam pentru slalom ? ! întrebă Mircea.

— Întîi nu știu dacă ni le-a pus el. Nu-i exclus... Dar dacă-i așa, atunci se prea poate s-o fi făcut ca să-i bănuim pe băieții din asociație. Ca și cu fotografiile. Intrasem în asociație cînd ne-a pus cuiele ! Dacă ni le-o fi pus el...

— Eu nu știu ce-ați înțeles voi... spuse deodată mecanicul, uitîndu-se pe rînd la băieți. Da' după cîte văd eu, Traian a fost ca și-un membru al echipajului vostru. Nevăzut, neauzit. Și-asta din pricina picioarelor lui. Dar mai ales din pricina unor băieți proști și răi. Nu-i nenorocire mai mare pe lume ca prostia și răutatea omenească !

— Nu ți-a spus cine anume din ăștia l-a făcut șchiop ? izbucni Mircea, adresîndu-se lui Liviu și arătînd cu capul spre aleile din jur. Că-l luăm noi la pumni, să-l învățăm minte !

— Stai nițel, Mircea ! îl opri mecanicul printr-un gest. Zi, Liviule, tu i-ai promis că nu-l spui... C-ai aflat numai tu cine v-a trimis pozele... Bine, asta o să vedem cum o să facem. Iaca ce părere aș avea eu : să-l luați pe Traian în echipajul vostru.

Băieții rămaseră tăcuți, propunerea lui domn' Petre căzuse cu totul pe neașteptate. Mircea vorbi primul :

— Cum să-l luăm cînd el e... așa cu picioarele ? !

— Păi ce dacă ? ! Tocmai de aia ! Tocmai de aia că-i așa cu picioarele ! Trebuie să vă faceț' că nici nu băgaț' de samă ce-i cu picioarele lui. Să vă purtaț' cu el ca și cum ar avea picioarele sănătoase. Și mai ales să nu-i arătaț' că-l compătimiț'. Îi daț' în primire mașina, să aibă grijă de ea. S-o șteargă de praf, să pensuleze motoru' cu gaz... „Asta-i, deocamdată, sarcina ta !" îi spui, Radule, ca șef de echipaj. Fără amănunte. Adică cum să facă și să dreagă. Nici voi nu v-ați născut învățați. Nu, Mircea ? Și i-oi arăta eu în secret, ca să rămîneț' voi uimiț', ce-i cu gresarea pedalelor, cu ungerea cablurilor de accelerație, de frînă, de ambreiaj, i-oi arăta eu de toate.

— Sigur, Radule, să-l primim ! făcu rugător Liviu.

— Și eu sînt de aceeași părere, spuse Radu cu fermitate. La început... Da, domn' Petre, aveți dreptate. Am înțeles la ce v-ați gîndit. Trebuie să-l primim în echipaj pe Traian. Nu numai pentru c-a ținut tot timpu' pumnii strînși pentru noi și-a fost ca un membru nevăzut al echipajului nostru... Am înțeles, domn' Petre, la ce v-ați gîndit.

— Și cînd l-or vedea tot timpu' cu voi, n-o să se mai agațe nimeni de el.

— Lăsați, domn' Petre, că-i potolim noi ! făcu amenințător Sandu.

— Acu' nu știu ce să-i zică Liviu... Cum de-aț' aflat și voi despre el. Sau poate, de la început, să se-mprietenească numai Liviu cu Traian ?

— Ce-ar fi să mergem cu toții la el și să-i spunem... Ne ascundem lîngă perete, Liviu o să sune la ușă, cînd Traian va deschide, apărem cu toții rîzînd. Liviu o să-i spună că l-am surprins cu pozele astea... propuse Radu, arătînd spre cutia cu fotografii.

— Ar fi... făcu domn' Petre. Adică să-l rugaț' să vă dea la fiecare cîteva poze, de aia ați venit. Toată treaba cu primirea în echipaj s-o faceț' însă abia după o vreme. Traian o să fie bănuitor la-nceput !... Așa c-aveți grijă cum

aranjaţ' lucrurile să nu i să pară cumva că-i din milă sau că-i altceva... Acu' la faţa locului ăţ' vedea voi mai bine...

Plecînd de la uzină, băieţii hotărîră să meargă la Mărgărit a doua zi, îndată după ce se vor fi întors de la şcoală. Procedară întocmai cum propusese Radu, dar cu toate că Liviu îi făcu lui Traian, la deschiderea uşii, un semn complice cu ochiul, acesta rămase cît se poate de surprins de apariţia neaşteptată a lui Mircea, a lui Radu şi-a lui Sandu. Primul gînd a fost că Liviu îi întinsese o cursă şi a vrut să închidă repede uşa. Băieţii rîdeau însă în hohote, arătîndu-se complet inofensivi. Rîse şi el şi le făcu loc să intre.

— Mă, ce ne-ai dus! exclamă Radu, în timp ce străbăteau sufrageria. Sandu şi Mircea erau sută la sută convinşi că cei din asociaţie ne-au trimis pozele!

— Ei, parcă tu nu credeai tot aşa?! făcu Sandu din urmă şi se întoarse zîmbind spre Traian: Şi el era tot atît de convins ca şi noi!

— Nu-i adevărat! protestă Radu. Eu împărtăşeam dubiile lui Liviu. Fotografia lui Liviu, cea a ta, Sandule,... chiar şi a mea... Hai... Dar fotografia lui Mircea? Cei de la „34" nici nu ştiau de existenţa noastră cînd noi făceam primele probe de *kilometru lansat*!

— Traiane, i se adresă Mircea, dacă mai arăţi cuiva fotografia aia a mea, te omor! rîse Mircea.

— Ba eu o păstrez! spuse Sandu. Astea-s fotografii istorice!

— Bine, aşa şi eu o păstrez... Da' încă nu mi convine s-o vadă şi alţii.

— Tu ai filmul, nu? îl întrebă Radu pe Traian. Dezlipind la abur literele cu care ai scris „formidabil" pe spate, fotografiile s-au cam scorojit, îţi dai seama. Mai întîi stai să-ţi povestim cum de-am descoperit că tu ne-ai trimis fotografiile.

Liviu îi făcu repede lui Traian semn cu ochiul, adică să se prefacă că nu știe nimic și acesta spuse uitîndu-se la băieți :

— Chiar voiam să vă-ntreb. Eram sigur, dar absolut sigur că n-o să mă descoperiți niciodată !

Ascultîndu-l pe Radu, întrerupt din cînd în cînd de băieții care îl completau cu amănunte pentru a scoate în evidență aportul fiecăruia în dezlegarea misterului, Traian continua să se întrebe dacă nu cumva toate acestea nu sînt decît o punere în scenă a răfuielii care urma și pentru care veniseră de fapt la el. La un moment dat, ca la o comandă, zîmbetele vor dispare de pe fețele lor și ei îl vor lua la bătaie : „Tu ce-ai crezut ? Ți-ai bătut joc de noi și noi am venit să-ți mulțumim ? ! Să-ți spunem «Bravo, bine-ai făcut» ! ?“ „Nu, își spuse Traian, Liviu nu putea fi în stare să se preteze la o asemenea înscenare. Nici Radu, cu firea lui deschisă, franică, directă. Sandu era un băiat așezat, care n-ar coborî pînă la o asemenea mișelie.“ Îl surprinsese, ca și pe Mircea, examinînd cu coada ochiului, camera, citise admirație în privirea lui Mircea cînd aceasta se oprise asupra bibliotecii.

Apăru deodată însă o nepotrivire între cele povestite ieri de Liviu și cele spuse de Radu acum :

— ... În timp ce Liviu s-a dus la Mărgăritescu să afle cum au fost făcute pozele lui Mircea și a mea, dar în special a lui Mircea, eu l-am așteptat pe Ghinea și, în drum spre casă, mi-a zis de tine. Stai în blocul F-6, ai teleobiectiv, laborator acasă ...

— Așa e ! confirmă Liviu, uitîndu-se semnificativ la Traian.

Deci, nu numai Liviu, ci toți știuseră că el era acela care le expediase pozele ! Atunci de ce-a venit ieri Liviu singur ? De ce n-au venit cu toții de ieri ? De ce l-a mințit Liviu că doar el a aflat și că ceilalți nu știu ? Le-a fost teamă să nu-l sperie ? Înseamnă că s-au pregătit pentru azi de răfuială ? Urmează deci răfuiala ? se întrebă Traian

și se trase mai aproape de ușă ; în baie exista un băț care servea pentru scos rufele de la fiert, o să-și vîndă scump pielea. Spuse ca să cîștige timp :

— Ghinea a vrut să-i împrumut teleobiectivul, dar asemenea lucruri nu se împrumută. Nu ți-a zis că i-am turnat gumă arabică în pantofi ?

— Ba da, mi-a zis, îi răspunse Radu, amuzîndu-se ca de o glumă bună și schimbă vorba. Fotografiile trimise de tine ne-au sugerat ideea să ne facem un album al echipajului ; hai, dă-ne nouă pozele astea ! îl rugă Radu, arătînd spre cutia cu fotografii.

— Zău, Traiane, tu tot n-ai ce face cu ele ! îl susținu Liviu pe șeful său de echipaj.

— Da, vi le dau, spuse Traian și, confirmînd printr-o mișcare a capului, se uită pe rînd la băieți : se așteptau oare ca el să-i refuze ?

— Fain ! exclamă Mircea. Să fi avut și cîteva instantanee lucrînd la motor, la lustruirea canalelor . . .

— Mai întîi la schimbarea segmenților ! interveni Sandu, intrerupîndu-l pe Mircea.

— După ce-ați schimbat segmenții, mașina a început să se *ducă* într-adevăr mai tare, dar nu chiar așa încît să-i bateți pe cei de la „34". Chiar în ajunul cursei i-ați făcut ceva, nu ? îi întrebă Traian pe băieți.

— În ajunul antrenamentelor oficiale ! preciză Radu. Ai dreptate, cu schimbarea segmenților, mașina a prins viață, a devenit mult mai *nervoasă* . . . Cînd am dat afară cilindrul, am găsit segmenții înțepeniți, blocați de zgură pe canalele pistonului . . .

— Și *noi* ne mai miram că nu fuge mașina ! interveni Sandu. Cum să fugă, dacă n-avea pic de compresie ? !

— Sigur, toate gazele scăpau pe lîngă piston ! îl completă Radu și continuă : I-am băgat segmenți noi și lucrurile s-au schimbat radical. Și totuși mașina nu se-nfigea cum trebuie. După ce alergătorii de la „Jean Calcianu" s-au întors din tabără, am comparat *RB*-ul cu mașinile lor

și am văzut că fără modificări la motor nu se poate face nimic. Mircea venise cu o propunere foarte interesantă... Și Radu îi povesti lui Traian cum au preparat ei motorul mașinii pentru cursa de campionat.

— Îmi împrumutați și mie o carte despre motorul în doi timpi ? îi întrebă deodată Traian, uitîndu-se la fiecare pe rînd.

— Să văd, poate iți fac eu rost... spuse Sandu după ce stătu o clipă pe gînduri.

— Și mi-o aduci, nu ? se bucură Traian, apoi le propuse băieților : Haideți să caut filmele și vă fac chiar acuma cîteva copii, dacă spuneți că fotografiile acelea s-au scorojit din cauza aburului. Vreți ? Uite, ăsta-i aparatul de uscat... Rapid vi le fac.

Băieții plecară de la Traian puternic impresionați de picioarele lui diforme, schilodite de boală, de felul cum le arunca el, legănîndu-se din tot corpul. Liviu le spusese toate acestea atunci cînd le povestise cum se desfășurase întîlnirea sa cu Traian, dar una este să descrii o asemenea infirmitate și alta s-o vezi cu propriii tăi ochi.

— Voi vă dați seama, zise Sandu la un moment dat, ce trebuie să se petreacă în sufletul lui Traian cînd îi vede pe ceilalți băieți cu picioarele sănătoase ? Cînd îi vede alergînd, sărind, jucînd volei ?... În timp ce pentru el mersul e un adevărat chin ?

— La asta m-am gîndit și eu, și pe cuvîntul meu dacă nu-mi era parcă... rușine să... să-mi țin picioarele... la vedere.

— Exact, Radule, le-am tras și eu sub scaun, spuse Liviu și adăugă : Nu știu dacă voi ați observat, lui Traian i-a fost teamă aproape tot timpul că am venit la el în scop de răzbunare.

— Da, și eu am avut această impresie, confirmă Mircea. A stat mereu pe lîngă ușă, ca și cum s-ar fi așteptat la un atac din partea noastră. Mai ales la început.

— Ați văzut ce bibliotecă are ? spuse Sandu, ridicînd cu admirație din sprîncene. Eu cred că-s peste o mie de volume în biblioteca lui ! Și ascultați ce vă spun eu, Traian trebuie să fie un băiat tare deștept ! Nu că m-a impresionat biblioteca, așa am simțit eu.

— Păi, nu v-am spus că la matematică, fizică și chimie învață de-acum după manualele de-a zecea ? ! le aminti Liviu.

— Mie nu-mi ies din cap porumbeii lui de pe pereți ! făcu Radu deodată. Pur și simplu mă obsedează fotografiile alea ! Am tot timpul în fața ochilor aripile... Vreo douăzeci de fotografii, dar nici una la fel !

— Ce v-am spus eu ? Cel care ne-a trimis pozele știe foarte bine ce se poate obține cu un aparat fotografic, cînd ai ochi de văzut ! sublinie Liviu. După ce ne-am despărțit ieri și-am ajuns acasă, m-am gîndit și eu la porumbeii lui de pe pereți. Nu-s fotografii cu porumbei, ci fotografii cu aripi. Vigoarea aripilor..., sau mai curînd frumusețea zborului.

— Asta poate să fie în legătură tot cu picioarele lui !..., spuse Sandu.

— Probabil, făcu gînditor Liviu.

— Ați văzut ? Avea în cușca de pe balcon cîțiva porumbei ! le atrase Mircea atenția. Vrăbii însă nu erau printre ei. Ce tot spunea Ghinea ? !

— Cine știe ce-i în sufletul lui ? ! îl compătimi Sandu pe Traian.

— Oare el ar putea să conducă mașina ? îi întrebă Radu deodată, oprindu-se din mers.

— Să conducă mașina ? Cu picioarele lui ? se îndoi Mircea.

— Dacă are sensibilitate în tălpi, cred că nu-i o problemă... opinie Sandu.

— Pentru gradarea efortului de apăsare, îl completă Liviu, adăugînd : Eu cred că am putea încerca.

— Să nu intre în ceva ! . . . se temu Mircea.

— Noi n-o să fim lîngă el ? ! O să alergăm pe de lături . . . spuse Sandu, arătînd cu mîinile.

— O să *cîrîie* o schimbare de viteză . . . ei şi ce mare lucru ? ! Lăsăm să mai treacă vreo două-trei zile . . . Aşa cum a zis domn' Petre. Să nu i se pară suspect.

— Radule, îl întrerupse Liviu, tot trebuie să schimbăm plăcile la ambreiaj ! . . . S-a anunţat un martie călduros, cu temperaturi de douăzeci de grade ! Ne facem că-ncercăm ambreiajul pe alee, dacă patinează sau nu.

VII

Băieţii îi povestiră lui domn' Petre cum se desfăşurase întîlnirea lor cu Traian, a doua zi Sandu îi făcu o vizită, aducîndu-i cartea promisă : *Motorul în doi timpi şi caracteristicile sale* şi, cu toate că Traian insistă ca Sandu să mai rămînă la el, acesta pretextă că are de făcut un drum urgent în oraş.

Duminică dimineaţa scoaseră *RB*-ul din trista-i amorţire.

În timp ce ştergea maşina de praf în faţa uzinei, Liviu le propuse prietenilor săi :

— Să n-o pornim aici. Mergem cu ea pe alee. Desfacem firul de la bornă şi-o împingem, chinuindu-ne, chipurile, s-o pornim. Traian o să ne vadă şi o să coboare la noi. Iar dacă nu, îl strigăm.

— Să nu bănuiască . . . se temu Mircea.

— Cum o să bănuiască ? ! nu fu de acord Liviu. Ce-i prima dată cînd pornim maşina împinsă ? !

Ajungînd pe aleea din spatele alimentarei, Radu îi spuse lui Liviu să se urce la volan, acesta se execută şi ceilalţi începură să împingă din spate *RB*-ul, strigînd ca

să audă Traian: „Cuplează a doua!"; „Accelerează!"; „Acuma!"; „Accelerează la fund!"

Peste cîteva minute se auziră fluierați, și ridicînd privirile, îl văzură pe Traian în balcon, făcîndu-le prietenește cu mîna.

— Hai, vino jos să ne-ajuți! îl chemă Radu, adăugînd: rapid! Apoi îi îndemnă pe băieți: Să mai încercăm o dată!

— Foarte bine că nu i-ai dat mai multă atenție! spuse Sandu în șoaptă, în timp ce împingea de mașină.

Rămaseră uimiți, văzînd cît de repede arunca Traian un picior după altul, îndreptîndu-se spre ei. Se opriră fără să vrea, temîndu-se că acesta o să se prăbușească dintr-o clipă în alta.

— Sufletul ne-a ieșit! se justifică Radu cînd Traian ajunse la ei.

— Ce, nu vrea să pornească? întrebă el.

— Nu vrea și pace! făcu Mircea cu ciudă.

— Asta-i uleiul din capul pistonului. Pe care l-am turnat cînd am garat mașina, se adresă Sandu lui Radu și îi explică lui Traian: Cînd știi că n-ai să folosești un timp mai îndelungat mașina, este bine să dai bujia afară și să picuri puțin ulei în capul pistonului. Stau și segmenții în ulei, se formează și-o peliculă pe suprafața cilindrului... Ascultați ce vă spun eu — se întoarse Sandu spre băieți — electrozii bujiei sînt plini de ulei! De aia nici nu vrea să pornească!

— Să mai încercăm o dată și dacă nu vrea nici acum, dăm bujia afară! le propuse Radu și îi arătă lui Traian, făcîndu-i loc: Uite de aici să împingi. Gata! dădu el semnalul.

Evident, efortul lor reînnoit nu dădu nici un rezultat și băieții se opriră la capătul aleii.

— Liviule, schimbă bujia, c-ai stat ca un boier la volan! îi ceru Radu.

— Dacă se face frumos, peste vreo două săptămîni ar trebui să înceapă antrenamentele pe circuit! i se adresă Sandu lui Traian.

— Iar noi mai avem de schimbat plăcile la ambreiaj! îi atrase Radu atenția mecanicului-șef.

— Știu, o să le schimbăm săptămîna asta ce vine. Miercuri sau joi. Pînă-n cinșpe, antrenamentele în nici un caz nu pot fi reluate.... E hotărîrea lui *Il commendatore*!...

— Nu, pînă-n cinșpe nu, acceptă Radu și se întoarse spre Traian. Vrei să vezi cum schimbăm plăcile de ambreiaj?

— Sigur că vreau! făcu Traian bucuros. Întrebă deodată cu teamă, gîndindu-se că băieții vor executa operațiunea în atelierele Asociației „Jean Calcianu": Unde le schimbați?

— La domn' Petre, în uzină. Domn' Petre este mecanic la uzina termică. Le schimbăm cu altele noi, îi explică Radu. Ai să vezi.

— Tu știi de ce stăteam eu așa îndoit peste volan? Cum m-ai fotografiat tu? îl întrebă Sandu. Pentru că *RB*-ul e construit pentru Radu, iar eu, ca să-ncap, trebuie să ies mult în sus. Acum am făcut scaunul culisabil, așa că pot să iau o poziție aproape normală de condus.

— La atelierele lor? se interesă Traian.

— Da, răspunse Radu dînd afirmativ din cap. Iar Liviu nu ajungea cum trebuie la pedale și era nevoit să se tragă în față. În felul acesta însă nu avea spatele lipit de spătar. Și iar nu era bine. Nu putea să simtă ca lumea virajele. Am sudat două șeniere pe șasiu...

— Ia uitați-vă ce ancrasată-i bujia! îi chemă Liviu. Legase firul la borna de plus a acumulatorului și abia după aceea demontase bujia.

Cum era și normal, electrozii bujiei erau uzi de benzină și Sandu le reproșă băieților:

— Dacă m-ascultaţi de la bun început, nu-mpingeam atîta ! Cum o să dea scînteie o bujie în halul ăsta ? !

— Schimbă, Liviu, bujia ! îi ceru Radu.

Liviu execută operaţia sub privirile tuturor, legă fişa şi, aşezîndu-se la volan, îi îndemnă pe băieţi să împingă maşina. Traian se grăbi primul spre spatele scaunului. După cîţiva metri, motorul dădu cîteva explozii şi porni scoţînd fum dens pe ţeava de eşapament.

— Ia uită-te, ce *înecată* e ! se referi Mircea la fumul gros ce plutea în urma *RB*-ului.

— De mai bine de-o lună n-am mai condus ! spuse Radu frecîndu-şi bucuros mîinile şi se întrebă cînd este mai bine să-i propună lui Traian să se urce la volan. Acum sau după ce vor face ei cîte un tur, stîrnindu-i astfel dorinţa de a conduce maşina şi el ? În acest ultim caz, însă, Traian s-ar putea simţi într-o stare de inferioritate ! Hotărî să-l oprească pe Liviu, să conducă el, Radu, un tur-două maşina şi apoi să-i propună lui Traian să treacă la volan.

— Ei, cum e, Liviule, se simte patinînd ambreiajul ? îl întrebă Radu şi îi făcu semn să vină la el.

— La viteza aşta nu se simte... Cînd forţezi la demaraj însă... Şi Liviu plecă tare din loc.

— Şi-apoi uleiul din cutie e încă rece ! interveni Mircea arătînd spre maşină. După ce se încălzeşte şi devine fluid...

— Este exact invers de cum spui tu ! îl contrazise Sandu.

— De ce ? se miră Mircea.

— Ia imaginează-ţi cum lucrează un ambreiaj !

Din ziua în care Sandu îi adusese cartea despre motorul în doi timpi, Traian aproape că n-o lăsase din mînă, nu-i fusese greu să înţeleagă caracteristicile funcţionării acestuia, în carte exista şi un capitol privitor la organele de transmisie, vru să-i dea dreptate lui Sandu, dar rămase tăcut.

— Aşa-i cum zice Sandu, Mircea ! interveni Radu şi, cum Liviu se îndrepta spre ei, ridică mîna invitîndu-l să oprească.

Liviu se supuse şi coborî din maşină, însă Radu simţi deodată parcă o teamă că, în lipsa lui, băieţii ar putea face cine ştie ce gafă şi se întoarse spre Traian.

— Ia treci, domnule, la volan ! spuse el ca şi cum ar fi luat brusc o hotărîre.

— Eu ? făcu Traian speriat.

— Da' cine ?

— Eu... cum o să... pot ? !... Cu... picioarele mele...

— Ce tot vorbeşti ? ! Ai sensibilitate în tălpi ? îl luă în scurt Radu.

— Am.

— Atunci, ce naiba, Traiane ? ! interveni Liviu.

— Or ţi-i frică să nu intri ca mine în lăzi ? îl întrebă Mircea rîzînd.

— Nu te răstorni, n-avea nici o grijă ! îl asigură Sandu, pentru a-l ambiţiona.

Traian nu ştia ce să facă ; în cap avea parcă un gol, şi în pustiul acesta stăruia un singur gînd, o teamă groaznică : dacă nu reuşeşte ?...

— Ei, n-ai să poţi, n-ai să poţi !... spuse Radu, intuind ce se petrece cu Traian.

— Hai, Traiane, încearcă ! îl încurajă Liviu. Ce, n-ai voinţă ? !

— Hai ! se îndemnă Traian şi făcu un pas spre maşină. Se opri brusc : Şi dacă ei îl provoacă special ?... Nu-nu, băieţii îi sînt prieteni... Toţi sînt nişte băieţi foarte buni. Cei mai buni băieţi care pot exista pe lume !

— Traiane, calcă-mă pe picior ! îi ceru Liviu, văzînd că acesta ezită din nou şi scoase piciorul drept puţin în afară.

— De ce ? îl întrebă cu mirare Traian.

— Pune talpa deasupra pantofului meu şi-ţi spun eu de ce!

Traian se execută.

— Apasă! Gradează apăsarea!

Traian făcu întocmai şi Liviu exclamă vesel:

— Perfect! Treci la volan! adăugă el ca şi cum ar fi spus „Lasă prostiile, ce tot ţi-i teamă atîta!?"

Instalîndu-se în scaunul-scoică şi aşezînd picioarele pe pedale, Traian se simţi străbătut prin tot corpul de un fior nervos, picioarele începură să-i tremure. Strînse din dinţi şi încordă muşchii la maximum.

— Relaxat, Traiane! Şi eu am avut trac cînd m-am urcat pentru prima dată la volan, îi mărturisi Sandu. Totul e să fii cît mai relaxat!

— Da, îl aprobă Radu. Şi să nu-ţi fie teamă că greşeşti. Nici nu se poate să nu greşeşti! Toţi ne-am *bîlbîit* la-nceput!

— Pune-mă pe mine să fotografiez şi-ai să vezi cum mă-ncurc în butoane! spuse Sandu, izbucnind în rîs.

— Asta-i sigur! preluă Mircea.

— Ei, da, că tu ăi fi v'un artist?!

— Traiane, facem cîteva manevrări şi schimbări de viteză la *rece*, ca să-nveţi jocul pedalelor! îi propuse Radu şi continuă: Pedala din stînga este cea de ambreiaj, apas-o la fund! Perfect! Acum bagă în viteza-ntîi, uite-aşa — şi luîndu-i mîna lui Traian, Radu manevră împreună cu acesta levierul schimbătorului de viteze: a-ntîia, a doua. De a treia şi a patra deocamdată n-ai nevoie. Deci, am cuplat în viteza-ntîia, acum, în timp ce ridici uşor piciorul de pe pedala de ambreiaj, apeşi, concomitent, cu piciorul drept pe pedala de accelerație. Ai deprins jocul ăsta, nu mai ai probleme! Motorul o să-ţi spună singur cînd greşeşti. Dacă dai drumul prea repede la pedala de ambreiaj, fără să apeşi concomitent pe cea de accelerație, motorul n-are putere să pună în mişcare maşina, să rupă forţa de inerţie, şi se opreşte. Dacă apeşi prea tare pe

accelerație și n-ai dat încă suficient drumul la pedala de ambreiaj, motorul se-ambalează în gol. Te sperii, ridici piciorul de pe pedală și mașina pornește cu o smucitură din loc. Totul trebuie gradat milimetric. Hai, fă cîteva exerciții ca să te acomodezi cu pedalele !

Traian auzise toate acestea cînd Radu îi învățase pe băieți să conducă, cu ajutorul teleobiectivului le urmărise fiecare mișcare, se imaginase executîndu-le și se mirase oarecum cînd ei făcuseră plecări nereușite ; lucrurile erau destul de clare ! Acum, exersînd jocul pedalelor, i se păru că totul e cît se poate de simplu, probabil schimbarea vitezelor să fie ceva mai complicată.

În cele din urmă, Radu porni motorul și Traian cuplă nerăbdător în viteza întîi. Ridică apoi încet piciorul de pe pedala de ambreiaj, preocupat însă de această manevră și de gîndul că trebuie să fie atent cum mișcă volanul, nu accleră suficient și motorul se opri.

Băieții izbucniră în rîs :

— Așa am pățit toți ! spuse Sandu.

— Ba eu am pornit *uns* din prima încercare ! protestă Liviu și adăugă rîzînd : Dar am greșit vreo cinci după aja !

— Și cînd vă explicam, interveni Radu, vă întrebați probabil de ce vă dădăcesc atîta ! Așa-mi ziceam și eu cînd m-a-nvățat tata. Încă o dată, Traiane ! spuse el pornind motorul. Mîinile lejere pe volan, să nu-l miști decît foarte ușor. Atît cît să menții mașina pe linie dreaptă. Prin mișcări scurte și fine.

Ambiționîndu-se, Traian reconstitui prima sa încercare, își dădu seama unde greșise, căută să fie cît mai relaxat, se așeză mai bine în scaun și reuși o plecare destul de corectă.

— Asta-i ! exclamă Radu, alergînd împreună cu Mircea pe lîngă mașină.

— Bravo, Traiane ! îl lăudă Liviu, ajungîndu-i din urmă.

La a treia plecare, Traian ambală însă prea tare motorul, urmară apoi alte plecări, Radu îi explică cum şi cînd anume trebuie schimbate vitezele, treaba aceasta nu i se păru prea dificilă, dacă ştii să-l asculţi, motorul singur îţi spune, avea Radu dreptate, şi Traian parcurse în cele din urmă aleea de la un capăt la altul.

— Cuplează a-ntîia şi-ntoarce ! îl dirijă Radu. Nu căuta cu privirea schimbătorul de viteză ! Cu mîna, nu cu privirea ! Privirea trebuie să rămînă îndreptată tot timpul înainte ! Bun, schimbă a doua şi urcă lin spre a treia ! Uşor volanul ! ... Aşa, perfect ! ... Vezi cum cere motoru'? *Taie* gazele, scoate din viteză şi frînează ! Dacă frînezi fără să scoţi din viteză, apeşi neapărat pînă la fund pedala de ámbreiaj ! Altfel poţi să spargi cutia de viteze ! spuse Radu şi se opri lîngă maşină să se mai odihnească puţin. Transpirase, paltonul i se părea insuportabil de greu.

— Încă un tur, da, Radule ? îl rugă Traian. Singur ! Ai să vezi că nu se-ntîmplă nimic ! îl asigură el.

— Sandule, dă startul, Traian pleacă în cursă ! îl avertiză Radu. Mircea, treci în faţa lăzilor ! Liviu, fugi în capătul celălalt ! îi distribui el şi se adresă lui Traian : Ţii volanul abia atingîndu-l şi nu-l mişti decît foarte uşor ! Altfel ieşi *în decor* !

— Atenţiuneee ! strigă Sandu, ridicînd mîna şi în scurt timp începu să numere : Patruuu ! Treiii ! Doiii ! Unuuu ! Start !

Din cauza emoţiei, Traian apăsă prea tare pe acceleraţie, apoi, speriindu-se, tăie gazele, maşina sări ca o capră şi se opri în loc, aruncîndu-l pe Traian înainte.

— Start fals ! anunţă Sandu, în timp ce Radu se duse la maşină să pornească motorul.

— Nu te grăbi ! Calm ! Eu, cînd numără starterul, zîmbesc întotdeauna ironic. Un singur cuvînt mă interesează : „start". Dar asta la curse ! ... Acum totul e să pleci *dulce* din loc. Nu turezi prea tare motorul, accele-

rezi exact cît trebuie ca să schimbi *uns!* A doua, a treia... Gata, Sandule! îl anunță Radu.

Sandu dădu din nou startul și Traian reuși o plecare perfectă. Involuntar însă privirea îi fugi spre schimbătorul de viteze, se corectă, dar întîrzie puțin cuplarea în a doua. În a treia schimbă corect, apropiindu-se de Mircea, tăie gazele.

— Cuplează a doua și înscrie-te încet în viraj! îi spuse Mircea, făcîndu-i loc pe pătratul de asfalt din spatele alimentarei.

Traian învîrti cîte puțin volanul și simți o plăcere grozavă văzînd cum îl ascultă mașina. Ieșind pe linie dreaptă, acceleră *dulce*, căută fără să miște privirea maneta schimbătorului de viteze, cînd mîna se lipi de ea, schimbă în a treia și, în aceeași clipă, își zări tatăl lîngă băieți. Frînă instinctiv, oprind mașina la jumătatea aleii.

Radu și Liviu alergară spre el, crezînd că se întîmplase ceva, însă Traian și coborîse din mașină.

— Hai, mai fă un tur să te vadă și bătrînu' cum conduci, îi spuse Radu. Să știi, ai mers foarte bine. Hai! îl invită Radu printr-un gest să urce din nou la volan.

Traian avu o ezitare și încercă să disimuleze:

— Sînt puțin obosit, minți el. Faceți-vă voi tururile, și mai tîrziu...

— Bine, spuse Radu, dar i se păru curios că Traian nu vrea să arate tatălui său ce reușise el astăzi să facă. Mai ales că domnul Mărgărit se arătase cît se poate de uimit de performanța fiului său.

Venise la ei ducînd două plase pline cu tot felul de cumpărături, le dăduse bună ziua și, spunîndu-le că este tatăl lui Traian, îi întrebase dacă ei l-au învățat să conducă. „Ați reușit un lucru minunat, măi copii! îi lăudase domnul Mărgărit. Nici nu vă dați seama ce lucru extraordinar ați făcut! Apoi zise deodată: Deci voi erați aceia pe care Traian îi ținea în fotografii pe perete!“ Și Radu

alergase spre Traian, gîndindu-se că acesta îi ţinuse pe *toţi* în perete.

— Hai, Liviule, la Mircea, să văd cum ia Radu virajul acolo ! îl chemă Traian şi porni înainte.

Liviu îl urmă tăcut, simţind că ceva nu era în regulă în comportarea lui Traian faţă de părinţi. Atunci, crisparea aceea cînd o auzise pe doamna Mărgărit intrînd în sufragerie ; acum, atitudinea aceasta stranie faţă de tatăl său... Special se oprise în mijlocul aleii, îşi spuse Liviu, ca şi cum s-ar fi întîmplat ceva la maşină. Îl chemase să meargă la Mircea, bineînţeles, nu pentru a vedea cum ia Radu virajele... Îl văzuse doar luînd atîtea viraje !...

Gîndurile lui Liviu fură întrerupte de Traian care începu să-i povestească ce greu îi fusese să umble la schimbătorul de viteze fără să-l caute mai întîi cu privirea, acelaşi lucru i se întîmpla cînd trebuia să manevreze pedalele.

— Te obişnuieşti repede. Devin gesturi reflexe. Ai gîndit şi, în aceeaşi clipă, mîna s-a şi lipit pe schimbător, piciorul a apăsat pedala... Totul e să simţi maşina. Nu numai motorul, întreaga maşină ! Eu, cînd mă urc la volan, mă contopesc cu maşina. Ca şi cum ar face parte din mine. Şi zău dacă nu mă simt mai sigur la volan decît pe propriile mele picioare ! îi mărturisi Liviu.

— Dacă la tine-i aşa, atunci ce să mai vorbesc de picioarele mele ? ! spuse Traian rîzînd.

Era pentru prima dată cînd se referea cu atîta degajare la picioarele sale schilodite de boală. Lui Liviu însă rîsul lui Traian i se păru cam forţat, voit vesel, şi el continuă cu preocupare :

— Cînd te-aşezi la volan, să te bagi bine în scaun. Să-ţi lipeşti spatele de el. Şi-ai să simţi în coloană, mai ales pe viraje, tot ce are de gînd maşina să facă. Fantastic o simţi ! Eu o simţeam de la început cu popoul. Sînt nervii fesieri, mi-a zis tovarăşul profesor Panait. Ei te anunţă cînd maşina e gata să intre în derapaj. Adică să

fugă de spate. Și corectezi ușor din volan. Și din accelerație, bineînțeles. Ori reduci puțin, ori, dimpotrivă, calci pedala ca să ieși cu ajutorul motorului.

— Depinde de situație, îl completă Mircea, căruia i se alăturaseră ei între timp.

— Și dacă a început derapajul, ce faci ? întrebă Traian, uitîndu-se la amîndoi.

— Atunci e mai prost ! ... răspunse Mircea.

— Sînt cazuri însă cînd provoci singur derapajul ... îi explică Liviu. Adică un derapaj controlabil. Și ții mașina la limită. Uite-uite s-a dus ! Fantastic ce-mi place mie limita asta ! exclamă el, mimînd încordarea și mișcînd milimetric cu mîinile un volan imaginar. Dar dacă s-a dus, adio ! ... Ai ieșit *în decor* !

— Nu merită riscul ! își spuse Mircea părerea.

— Depinde de viraj ! nu fu Liviu de acord. Eu pe virajul premergător *S*-ului de la *Arnage* merg numai în derapaj. Aproape la limită. Am încercat să-l *negociez* în toate felurile, cel mai bine îmi reușește *tăiat*. Și ies din derapaj, apăsînd la fund accelerația. Chiar înainte de mijlocul virajului ! Trăsnet ! ...

— Depinde de stil ! ... Depinde de stilul fiecăruia, spuse Mircea și-i explică lui Traian : Liviu ia în forță virajele și riscă derapaje, eu prefer să le *caligrafiez*, alegîndu-mi o traiectorie cît mai optimă. Uite, Radu merge foarte frumos pe viraje ! El fiecare viraj îl abordează în alt fel.

— Și Sandu le *desenează* frumos, nu ? spuse Traian.

— Chiar prea frumos ! ... Aici e greșeala lui Sandu ! ... sublinie Liviu. Cursele nu sînt demonstrații de stil ! Dacă nu te bați, nu cîștigi !

Radu, care între timp făcuse cîteva tururi pe alee, opri și Mircea se urcă în locul lui, la volan.

— Mașina se *duce* destul de frumos, le împărtăși Radu părerea sa despre *RB*. Dacă am reuși să-i facem o aprindere tranzistorizată, ar fi însă grozav !

— Electronică ? Ca la Mercedes ? întrebă Traian.

— Nu numai Mercedes-ul... O aprindere electronică se poate monta la orice maşină. Cap să ai, s-o poţi face !...

— Să vedem ce-o să-i iasă lui Sandu, făcu Radu, arătînd spre mecanicul lor şef care se apropia tocmai de ei ; stătuse pînă atunci de vorbă cu domnul Mărgărit şi, odată cu plecarea acestuia, se îndreptase spre băieţi.

— Radule, nu facem cîteva *tête-à-queue*-uri ? veni Sandu cu întrebarea pregătită dinainte.

— Şi eu m-am gîndit, spuse Radu şi-i explică lui Traian ce-i un *tête-à-queue*, cum poate fi întoarsă maşina prin derapaj, la o sută optzeci de grade. Eşti în viteză, trînteşti o frînă puternică, şi, simultan, brachezi din volan roţile din faţă.

— Da' simultan ! sublinie Liviu.

— În aceeaşi fracţiune cu frîna ! îl completă Sandu.

— Blocate de frînă, continuă Radu, roţile din spate derapează puternic în direcţia inversă în care ai răsucit volanul şi maşina se-ntoarce *cap-la-coadă*. Asta-i *tête-à-queue*-ul. Ai cuplat apoi în viteză şi ai pornit. Exact în direcţia inversă din care ai venit.

După ce băieţii executară pe rînd cîteva *tête-à-queue*-uri, Traian trecu din nou la volan. Plecările îi reuşiră din ce în ce mai bine, schimbările de viteză aproape nu mai constituiau o problemă, dar privirile încercau în continuare să fugă spre manetă. Surprinzîndu-se de cîteva ori, îşi cenzură energic această pornire şi mîna începu să găsească din ce în ce mai uşor levierul schimbătorului de viteze.

Radu îl lăsă să conducă mai bine de o jumătate de oră, şi cînd să se despartă, Traian îi întrebă ce au de gînd să facă în după-amiaza aceea.

— Ştiţi ce ? Bătrînii pleacă pe la cinci într-o vizită, haideţi cu toţii la mine ! le propuse Liviu. Ada învaţă în camera ei... Hai, vreţi ? Şi-ţi arăt, Traiane, revistele. Adu şi tu Mircea colecţia ta de ilustrate cu maşini de

formula unu. Ai să-l vezi, Traiane, și pe Fangio în Lancia și în Ferrari, pe Brabham în Cooper-Climax, pe Hill în BRM, pe Jackie Stewart în Tyrrell-Ford... Pe Tyrrell-Ford a cîștigat el campionatul.

— Anul trecut! preciză Mircea, adăugînd: În '69 l-a cîștigat cu Matra-Ford.

— Da' în '71 tot cu Tyrrell-Ford, spuse Traian pentru ca nu cumva băieții să-l creadă străin de cursele marilor premii. Păcat că s-a retras, ar fi fost și anul ăsta un duel teribil între el și Fittipaldi. Eu cred că dacă nu murea Williamson carbonizat în Marele premiu al Olandei și François Cevert în Marele premiu al S.U.A., Stewart nu s-ar fi retras!

Radu interveni spunînd că Fittipaldi l-ar fi bătut sigur anul acesta pe Stewart. Discuția mai continuă un timp, tema fu reluată cînd băieții se întîlniră după-amiază la Liviu acasă. Mai ales că Mircea adusese cu sine colecția sa de ilustrate cu mașini și piloți de formulă.

VIII

Miercuri băieții se duseră la asociație, știind că trebuia să sosească calendarul competițional al anului, dar mai ales ca să afle vești despre noul regulament al curselor, preconizat de Federația de automobilism și carting a Automobil Clubului Român. Cu o săptămînă în urmă, Fericeanu îi informase că, după cum se aude, probele de îndemînare vor fi obligatorii, ele urmînd să selecționeze pe cei ce aveau să participe la cursa de viteză pe circuit, că fiecare alergător în loc de trei manșe va face una singură, dar cu un număr de tururi sporit, nouă sau unsprezece, că startul nu se va mai da de pe loc, ci din mers. Toate aceste schimbări îi interesau în cel mai înalt grad, și chiar

dacă nu sosise încă noul regulament, nu era exclus ca Fericeanu sau chiar colegii lor de asociație să fi aflat cîte ceva.

Apropiindu-se de curtea Școlii generale nr. 34, îl văzură venind din partea opusă pe Andrei Ungureanu, și ei se opriră așteptîndu-l.

— Ura, Andrei! îi ieși Liviu vesel înainte, nutrind față de acesta o mare simpatie.

Andrei însă nu-i împărtăși veselia, dădu din mînă ca răspuns la salut și le spuse cu un ton sumbru:

— E jale, băieți! *Il commendatore* nu mai e, a plecat.

— Cînd? Unde? La A.C.R.? întrebă Radu.

— Da, a plecat de luni.

— Fantastic! exclamă încet Liviu, nevenindu-i a crede.

— Pe de-o parte e bine că-i la A.C.R... gîndi Mircea cu glas tare. O să avem cine să ne susțină la federație...

— Bine, pe naiba! îl întrerupse Andrei Ungureanu. L-au pus în locul lui pe tovarășul profesor de gimnastică Marica. Are un Fiat-850, da' conduce de parcă ar vrea să iasă mereu prin parbriz, să se uite dacă nu cumva e vreo groapă în fața mașinii! Așa-i și spunem: „Parbriz". Iar cu voi e și mai albastru: vă scoate din asociație.

— Cum să ne scoată? întrebă stupefiat Liviu.

— Nu numai pe voi. Pe toți care nu fac parte din școală.

Băieții rămaseră tăcuți cîteva clipe și Radu întrebă:

— Asta cine a hotărît? Parbriz?

— Ei, Parbriz, directoru'!... Din asociație n-o să mai poată face parte decît cei din școala noastră. S-au plîns o mulțime de părinți că nu sînt locuri pentru copiii lor, din cauza unor elevi de la alte școli, că asociația ar trebui să urmărească în primul rînd cuprinderea cît mai multor elevi și nu neapărat performanțele în concursuri. Dreptate ar avea, nu zic, da' pe noi cine ne mai antrenează atunci?! Parbriz?

— Asta înseamnă că nici Fericeanu n-o să mai rămînă ? îl întrebă Sandu, gîndindu-se că acesta era elev în anul IV la Liceul „Traian Vuia".

— Nici Cumpătă... Amîndoi secunzii lui *Il commendatore*, care ştiau nişte treburi şi-l puteau, să zicem, înlocui. S-au dus.

— Nelu Stoian, Horia Abagiu, Stamate sînt la „Slavici", spuse Mircea, numărîndu-i pe degete.

— Cum, şi Brăescu e la „Slavici", îl completă Andrei Ungureanu. Jerca, Colceag, Pleşan sînt la „Vuia"...

— Asta-i de-acum hotărît ? întrebă Liviu, nevenindu-i parcă să creadă.

— Luni s-a hotărît totul. De fapt luni şi marţi au fost discuţii... Luni l-au pus pe Parbriz în locul profesorului Panait şi azi dimineaţă în consiliu s-a hotărît definitiv că din asociaţie nu pot face parte decît elevii şcolii. V-am spus : aşa a cerut Comitetul de părinţi.

Intraseră în curte. Lîngă uşa ce ducea spre „saloanele" auto discutau cu aprindere Aurel Nisipescu, Paul Avram, Florin Teodoru, Nelu Stoian, Virgil Manoliu, Cornel Deciu, Mihai Mărgăritescu, Costel Mogoş, Valentin Cruţeanu şi Călin Puşcaşu. În afară de Nelu Stoian, pe nici unul nu-l afectau recentele hotărîri, şi Sandu îi făcu lui Radu semn cu cotul :

— Salut-salut şi gata ! îi şopti el, rămînînd mai în urmă, ca să nu-l audă Andrei Ungureanu.

— Aţi aflat noutăţile, nu ? făcu Costel Mogoş.

— Am aflat, confirmă Radu cu voce egală.

— Ei, cine te mai selecţionează, Liviule, pentru Marele premiu ? îl întrebă Florin Teodoru, zîmbind răutăcios.

— Singuri ne selecţionăm ! răspunse Radu în locul lui Liviu. Ce, pentru Braşov ne-a selecţionat cineva sau ne-au selecţionat timpii scoşi la antrenamente ? !

— Da, da' pe maşinile noastre ! Dacă nu vă dădea *Il commendatore* maşinile, ce făceaţi ? !

— Cu tine făceam ce-am făcut şi-n cursa de campionat! interveni Liviu. Te pierdusem undeva prin spate că nu mai erai de găsit!

Unii dintre colegii lui Florin Teodoru izbucniră în rîs şi acesta nu mai spuse nimic.

— Lasă, Liviule, nu mai fi aşa cu nasu' pe sus! făcu Deciu, gesticulînd semnificativ.

— Eu? se miră Liviu. Ţie nu-ţi ajunge nimeni cu prăjina la nas! Şi barem dacă ar fi ceva de capul tău!... Înţeleg, Cruţeanu, Paul Avram, Mihai... Da' tu?! Dacă-ţi pui de fiecare dată mănuşile, gata, eşti şi mare pilot?!

— Fără maşinile noastre nu faceţi nimic!... nu se lăsă Deciu.

— Maşină bună poate să aibă oricine, mînă e mai greu să ai!... îi răspunse Radu.

— Hai, mă băieţi, interveni Mihai Mărgăritescu, ce ne certăm acum?!

— Mai bine ne-am plînge de milă! Şi vouă, şi nouă... adăugă Andrei Ungureanu.

— Ba nouă de ce să ne plîngem de milă?! nu fu de acord Călin Puşcaşu. Ai auzit ce spunea tovarăşul director: pentru partea sportivă o să angajeze un instructor. De la Şcoala de şoferi.

— Haideţi, băieţi, pe mine mă ascultă mîine precis la română! îi chemă Sandu. Şi-om mai vedea noi cum e cu mila!... Ura!

Băieţii spuseră şi ei cîte un „Ura!" şi se grăbiră să-l ajungă pe Sandu care nu voise să mai rămînă nici o clipă în plus.

— Ei, cum e cu prietenii tăi? îl întrebă el pe Liviu.

— De ce prietenii mei?! se apără acesta. Cînd am fost eu prieten cu Deciu, cu Teodoru, cu Mogoş, cu Puşcaşu?...

— Da' ceilalţi de ce-au tăcut?

— Mihai n-a tăcut. Şi nici Ungureanu.

— Ia mai lăsaţi-i în pace! făcu enervat Mircea.

— Noi îi lăsăm, da fără atelierele lor sîntem în pom! spuse Radu lucid.

— Cel puţin dacă ne-am fi făcut o coroană mai mică!... Şi ţi-am spus, Sandule, hai să ne facem coroană! Sau pinion de atac! îi reproşă Liviu.

— Ce, a depins de mine?! Ce, eu ştiu să lucrez la freză?! Cumpătă a fost de acord, da' Pleşan a zis să las că mai avem timp. Lasă azi, lasă mîine...

— Fir-ar a naibii, să ne fi făcut barem coroană!... Iar o să bată motoru' pe loc pe liniile drepte! îi avertiză Liviu.

— Hai, noi avem maşină, da' ceilalţi? Colceag, Pleşan, Abagiu, Stoian...

— Stoian, ai văzut, îl întrerupse Radu pe Mircea, un cuvînt n-a scos! A tăcut chitic!

— Toţi au învăţat la „34" înainte de-a intra în liceu... Le-au fost colegi...

— Adică lor o să le dea voie s-alerge în continuare pe maşinile asociaţiei? întrebă Sandu.

— Poate Stoian asta şi speră... Îi cunosc profesorii, directoru'...

— În afară de Stoian, cu ceilalţi n-au pierdut mare lucru, spuse Liviu, trecîndu-i în revistă pe cei care rămăseseră în afara asociaţiei.

— Ce facem cu coroana? Asta-i întrebarea, le ceru Radu răspuns şi se opri în loc.

Băieţii rămaseră tăcuţi.

— Să ridicăm toată şcoala în picioare! izbucni Liviu deodată. Nu mai lucrăm tocuri de pantofi şi pace! Trei ani la rînd numai tocuri! Să ne aducă şi nouă strunguri, freze, aparate de sudură... spuse el, lovind aerul cu pumnul. Noi de ce să nu facem mecanică?!

— Liviu are dreptate! spuse Sandu cu fermitate. Mergem întîi la biroul organizaţiei şi vorbim şi cu tovarăşa dirigintă!

— Mira-m-aş să facă ea ceva, se îndoi Liviu, şi-o imită pe diriginta clasei lor : „Măi băieeeţi . . .“

— Da' o să-i spună lui Papanaş ! . . . se referi Sandu la directoarea şcolii, botezată aşa de elevi din pricina aspectului ei cam prea durduliu.

A doua zi, băieţii traduseră în fapte hotărîrea luată, şi colegii lor se declarară de acord că situaţia a devenit intolerabilă : ajunge cu tocurile de pantofi, vor cu toţii ateliere mecanice ! La ultima oră, însă, odată cu profesorul de franceză, intră în clasă şi diriginta lor :

— Ioanid ! Dăneţ ! Mărculescu ! îi strigă ea, ridicîndu-i în picioare şi-i întrebă pe un ton plîngăreţ : Ce v-aţi apucat să faceţi ? Răzmeriţă ? !

— De ce răzmeriţă, tovarăşa dirigintă ? ! spuse Sandu cu nedumerire în glas. Am discutat cu biroul organizaţiei U.T.C., am vrut să aflăm şi părerea celorlalţi elevi cu privire la orele noastre de atelier . . . De trei ani pilim tocuri de pantofi. Am dori ca la orele astea să învăţăm şi noi ceva util ! În alte şcoli se-nvaţă strungărie, lăcătuşerie, sudură . . . Se-aleg c-o meserie . . . Noi cu ce ne-alegem ? ! . . .

— Aşa a hotărît direcţia şcolii. Vă rog să fiţi disciplinaţi ! Ce-i asta ? ! Staţi jos !

Apoi diriginta îi mulţumi profesorului de franceză şi, în timp ce acesta cerea să se facă linişte, părăsi clasa.

Băieţii însă nu se lăsară. A doua zi se prezentară la cabinetul direcţiei şi constatară că Papanaş era perfect informată despre cele întîmplate :

— Tocmai voi să faceţi asemenea lucruri ? ! Şi mai ales tu, Dăneţ ? !

— Nu vă supăraţi, tovarăşă directoare, dar n-am făcut nimic rău ! spuse rar şi respectuos Sandu. Ce-i rău în faptul că vrem să învăţăm ceva care să ne folosească în viaţă ? ! De trei ani confecţionăm tocuri de pantofi. Alte şcoli au ateliere de mecanică . . .

— De unde să luăm utilaje ? Cine ne dă nouă strunguri . . . și așa mai departe ? !

— Cel puțin lăcătușerie să facem ! Să lucrăm în fier nu în lemn !

— Bine da' de unde scule ? !

— Pe noi de ce să nu ne patroneze o uzină ? ! interveni Liviu. Să ne ia sub patronaj o uzină și-atunci am avea de toate ! Cooperativa asta de tîmplărie ce să ne dea ? !

— Colaborarea dintre școală și cooperativă este rentabilă pentru școală. Ne pune la dispoziție materialul lemnos și pentru manoperă școala încasează sume destul de frumoase ! Iar cu acești bani ne îmbunătățim laboratoarele... Tot în folosul vostru !

— Dumneavoastră poate nu știți ce material ne dă. Lemnul e tot numai noduri. Norma e de-un toc pe oră... N-ar fi mult, da' lemnul e numai noduri. Și-apoi nici nu lucrăm ora întreagă. Tovarășul maistru are mereu cîte ceva de făcut . . .

— Mai și măturăm . . . îl completă Radu pe Sandu și adăugă : Nu că măturăm, da' o facem în timpul rezervat lucrului și nu ne mai putem îndeplini norma !

— Soluția ar fi să ne ia sub patronaj o uzină ! reveni Liviu la cele spuse înainte. Am da producție pentru uzină și școala ar încasa sume și mai frumoase !

— Da, dar tocurile sînt o producție de mare serie ! . . . Și-apoi schimbarea utilajelor . . .

— Venim duminica . . . După-amiezile cînd avem a doua zi lecții mai ușoare . . . Îi aducem și pe părinți . . .

— Bine, o să ridic problema în prima ședință a Comitetului de părinți pe școală și o să vedem ce se poate face, încheie directoarea.

Băieții nu-și puseră însă prea mari speranțe în acest „O să vedem“ și se sfătuiră ce-ar putea ei să întreprindă.

— Ce-ar fi să luăm clasă cu clasă și să aflăm ai cui părinți fac parte din Comitetul pe școală ? propuse Liviu.

— Ar fi o idee ! îl aprobă Sandu şi se întoarse spre şeful echipajului lor, vrînd să ştie şi părerea acestuia : Nu, Radule ?

Liviu însă continuă :

— Vorbim cu băieţii respectivi, ca ei să-i monteze pe bătrîni...

— Să-i monteze ca să ridice ei problema atelierelor ! spuse Radu, gesticulînd energic şi adăugă : Papanaş poate să uite sau să strecoare doar cîteva vorbe şi să treacă la altceva. Comodă cum e, ce-şi zice Papanaş : „Merge treaba şi aşa ? Merge. Are şcoala ateliere ? Are. Atunci ? Ce-mi trebuie mie bătaie de cap ? ! Uitaţi-vă, atelierele aduc venituri şcooolii ! ... Ne autoutilăăăm ! ..." Bravo-bravo ! şi Radu bătu din palme.

— Ai dreptate, Radule, să ridice părinţii problema atelierelor ! îl susţinu Mircea.

— Dar pentru asta trebuie să mergem acasă pe la băieţii ai căror părinţi fac parte din comitet ! îşi dezvoltă Liviu ideea. Numai aşa vom fi siguri că lucrurile vor ieşi cum trebuie !

Traian îi aştepta în fiecare zi pe băieţi, de cîte ori suna cineva la uşă, alerga să deschidă, dar nici unul din ei nu-şi făcu apariţia în cursul întregii săptămîni. Nu mai ştia ce să creadă. Marţi aveau zi „neagră", deci luni au stat să înveţe, după-amiaza de miercuri era consacrată asociaţiei... Dar restul zilelor ?

Îşi pusese toate speranţele în această dimineaţă de duminică, spunîndu-şi că este imposibil să nu-i dea un semn de viaţă măcar. Uitîndu-se tot timpul la ceas, ieşi aproape din sfert în sfert de oră pe balcon, aşteptîndu-se de fiecare dată să-i vadă sosind, dar se făcu şi ora prînzului şi de băieţi nici urmă.

Cînd ei nu apărură nici după-amiază, Traian hotărî să se ducă la Liviu acasă. Îi deschise Ada şi-i spuse că Liviu

este plecat. Răspunsul fusese atît de neașteptat, încît Traian uitase s-o întrebe unde anume plecase Liviu, cu băieții sau singur, și ajungînd pe alee nu mai știu ce să facă.

Gîndindu-se la un moment dat că ar putea fi pe circuit, mai ales dacă miercuri s-a hotărît la asociație reluarea antrenamentelor, se îndreptă în direcția cartodromului. Îl găsi pustiu și de-abia atunci își dădu seama că începuse să se întunece. Făcu drum întors și tot felul de gînduri negre îi trecură prin cap. Să se fi supărat cumva băieții pe el ? Dar de ce să se supere ? A condus mașina exact cît i-a spus Radu... După-amiază au discutat despre mașinile și piloții de formula unu, Liviu i-a arătat cîteva din picturile lui, au văzut serialul, Radu i-a zis că o să-l cheme și pe el să vadă cum se schimbă plăcile la ambreiaj... Dar dacă sînt la uzină și lucrează la ambreiaj ? se întrebă Traian cu teamă și grăbi pașii.

Luni dimineața ieșise în oraș și, colindînd librăriile, cumpărase o carte intitulată *Automobilul — manual practic*, iar de la anticariat un volum *Motocicletele în doi și patru timpi, întreținerea lor*. Studiase intens, pregătindu-se pentru operațiunea preconizată și, la ideea că băieții ar putea s-o execute singuri, simți o strîngere de inimă ca o imensă părere de rău.

Ajungînd la uzina termică, deschise încet ușa și văzu la o masă un bărbat destul de tînăr. Își spuse că acesta nu putea fi în nici un caz domn' Petre. În rest însă nimeni și în afară de duduitul focului în cuptoarele cazanelor, nu se auzea venind de nicăieri nici un zgomot.

Însemna că băieții se aflau la Radu sau la Sandu, sau poate la Mircea, se gîndi el, îndreptîndu-se spre casă. La un moment dat vru să se întoarcă din drum pentru a mai încerca o dată la Liviu, dar își zise că acesta precis o să-l caute după ce o să afle de la Ada că Traian fusese la el.

Așa se și întîmplă. Luni, întorcîndu-se de la școală, băieții îi făcură o scurtă vizită, povestindu-i în cîteva cuvinte despre schimbările survenite în asociație și despre cele în-

treprinse de ei în legătură cu înființarea în școală a unor ateliere mecanice.

— Și ce zic părinții ? întrebă Traian curios.

— Ce să zică, toți sînt de acord, făcu Radu. Da' noi ii montăm să ceară și crearea unui cerc de autocarting în școală ! Sandu a fost ieri formidabil ! Primul drum l-am făcut la Marinescu din a VIII-a B. Era cu bătrînu' în stradă să-l ajute la spălatul mașinii, un Fiat-850. I-am povestit domnului Marinescu cum e cu atelierele, ce vrem să facem, l-am pus în gardă că tovarășei directoare ar putea să nu-i convină o dandana ca asta pe cap și i-am spus și de carting : „Vlad, zic, de ce n-ar învăța să conducă mașina ? ! Își elaborează reflexele pe cart, nu mai are nevoie de școala de șoferi !" „Ei, zice domnul Marinescu, de la cart pînă la mașină mai e !" „Un singur pas, zic. Nici atît". „Dacă doriți, intervine Sandu, vă arăt. Dați-mi voie la volan și-o să vedeți ce plecare fac de pe loc. Și puneți după aia pe cineva care a făcut o sută de ore la școala de șoferi, nu douăzeci ! Să vedem cine face o plecare mai frumoasă, dumnealui sau eu ? !" „Poftim, zice domnul Marinescu, arătînd spre mașină, cheile sînt în contact !" Am înlemnit.

— Da' eu ? ! făcu Mircea.

— Ba mie nu mi-a fost frică deloc. Ce putea să fie altfel ca la noi ? ! Debreiaj, cuplare în viteză... Fiatul-850 are maneta la podea, întîia e clasică, ca la orice mașină, stînga-sus, ambreiaj, accelerație fină... și ce altceva ? !

— Eu cred, interveni Liviu, că domnul Marinescu a spus mai mult în glumă. Să te intimideze. Iar cînd a văzut cu cîtă siguranță te așezi la volan...

Sandu îl întrerupse :

— Și-am făcut, Traiane, o plecare !... Dacă aveam un pahar cu apă pe capotă, nu se vărsa nici un pic ! Cinci metri, atît. Am scos din viteză și am coborît din mașină. „Marșarierul nu știu unde-i, am zis, și n-aș vrea să bag din greșeală în altă treaptă de viteză". Domnul Marinescu a dat din cap și m-a-ntrebat pe ce mașină am învățat să con-

duc. „Pe cart am învățat, zic. La volanul unei mașini adevărate m-am urcat acu, prima dată". „Cum pentru prima dată ? !" nu i-a venit domnului Marinescu să creadă.

— Să vezi ce ochi speriați a făcut ! izbucni Liviu în rîs. „Cum pentru prima dată ? !" Adică tocmai pe mașina lui prima dată ? !

— „Da, așa e !" am confirmat eu. „Și nu-i vorba numai de plecări, zic. Sau de conducere, de schimbări de viteze... În curse învățăm să judecăm rapid și cu sînge rece orice situație neprevăzută, să luăm imediat hotărîrile cele mai potrivite..." „Voi aveți dreptate, zice domnul Marinescu, uitîndu-se la noi gînditor. Cartingul ăsta e o treabă foarte bună... O școală excelentă ! Pentru că una e să-ți elaborezi reflexele la paisprezece ani și alta la treizeci ! Da, voi aveți perfectă dreptate. Ia să ridicăm noi problema în comitetul de părinți ! Chiar, ce învățați voi în orele de atelier ? Să faceți tocuri de pantofi ? !" Așa că vezi, Traiane, nu se poate pîn' la urmă să nu reușim !

— Și-atunci stăm noi de vorbă cu cei de la „34" ! făcu amenințător Sandu.

— Stăm noi și-așa !... se grăbi Liviu să precizeze.

— Sigur ! îl aprobă Radu. Dar cînd om avea și ateliere în școală !...

Băieții își continuară acțiunea întreaga săptămînă, iar duminică dimineața hotărîră să treacă la operațiunea de schimbare a plăcilor de ambreiaj. Se duseră mai întîi la Traian, acesta îi aștepta de mult în balcon și în cîteva minute coborî vesel la ei. Îndreptîndu-se spre uzină, Radu îl puse la curent cu ultimele noutăți :

— În locul tovarășului profesor Panait, președinte al asociației este acum chiar directorul școlii. A fost un zvon povestea că trece Parbriz... Au angajat un instructor-auto...

— Ce vorbești ? făcu Traian cu îngrijorare în glas și se uită pe rînd la băieți.

Liviu şi Mircea confirmară din cap, în timp ce Sandu oftă greu, privind cu încruntare drept înainte.

— Da, au reorganizat complet asociaţia, continuă Radu. Acum sînt două secţii : una de instruire carting-auto, pentru toţi elevii şcolii, iar cealaltă secţie, de competiţii.

— Şi directoru' e *Il commendatore ?* întrebă Traian.

— Probabil...

— Ăsta director ! exclamă Liviu. Nu Papanaş...

— Lasă c-o pune comitetu' pe roate !... Să vezi cum slăbeşte !... se amuză Radu.

— Şi-o să fie vai de capu' nostru...

Sandu nu împărtăşi însă teama lui Mircea :

— De ce să fie vai de capu' nostru ? ! Învăţăm bine ? Învăţăm. Ce să ne facă ?

— Categoric ! Sigur că da ! îl susţinu Liviu pe mecanicul-şef.

Ajungînd la uzină, băieţii îl prezentară pe Traian domnului Petre şi acesta îl întrebă ca şi cum n-ar fi ştiut nimic :

— Te pricepi şi tu la maşini ? Alergi ?

— Nu, eu n-alerg, spuse Traian timid. Am condus, da' o singură dată... Acu' m-au luat băieţii să văd cum schimbă plăcile de ambreiaj.

— Ei, foarte bine. Orice pe lumea asta e bine să ştii. Cu cît ştii mai multe, cu atît îi mai bine.

— Domn' Petre, i se adresă Radu, există o propunere să-l primim pe Traian în echipaj. Noi o să punem, conform statutului, propunerea la vot secret... Dacă voturile vor fi *pentru*, dumneavoastră aţi avea ceva împotrivă să venim cinci la uzină ?

Domn' Petre rămase tăcut, aruncă o privire discretă spre Traian şi văzîndu-l alb de surprindere, cu ochii albaştri luminaţi de o bucurie imensă, spuse concesiv :

— Cum vin patru, vine ş-al cincilea. Acu' v-apucaţ' de ambreiaj, nu ? Rămîneţ' aici să nu răciţ' afară cumva. Să iei, Liviule, tava de sub bancu' de lucru şi daţ' drumu' în

ea la ulei. Dac-o fi ceva, mă chemaţ' şi pe mine, făcu mecanicul şi luă ziarul ca să continue lectura acestuia, întreruptă la intrarea băieţilor.

— Mulţumesc, domn' Petre, spuse Radu şi se îndreptă spre acea parte a uzinei unde era garat *RB*-ul şi unde dealtfel se găsea şi bancul de lucru.

În timp ce Liviu şi Mircea întorceau maşina cu partea ambreiajului în spre banc, Sandu se apucă să pregătească sculele şi Radu împărţi sarcinile :

— Liviu şi Traian, daţi lanţul afară, să vedem cum stăm cu rolele. Poate ar fi bine să-l spălăm şi să-l băgăm din nou în seu. Mircea, demontezi schimbătorul de viteze, pedala, capacul ambreiajului... Vezi să nu uiţi să dai drumu' întîi la ulei ! îi atrase el atenţia.

— Ei, cum o să uit ? ! protestă Mircea.

Radu continuă fără să-i acorde atenţie :

— Eu şi Sandu o să demontăm ambreiajul şi-o să schimbăm plăcile.

Băieţii se apucară în tăcere de lucru şi Traian, revenindu-şi puţin în fire, îşi aduse deodată aminte :

— Aparatul ! Am uitat aparatul ! Staţi că dau o fugă să aduc aparatul ! Sînt exact pozele care lipseau pentru album !

— Ai dreptate ! făcu Radu. Atunci ieşim afară în faţa uzinei.

— Nu-i nevoie, am bliţ. Am fugit. Mă aşteptaţi, nu ? îi întrebă el şi repezi paşii spre uşă.

Radu voise să-i zică să nu se grăbească prea tare, bineînţeles că-l aşteaptă, dar gîndindu-se că Traian ar putea interpreta aceasta ca o compătimire, rămase tăcut. Special îl pusese să demonteze împreună cu Liviu lanţul maşinii, avea să se murdărească groaznic pe mîini, dar tocmai asta, îşi spusese Radu, avea să-i facă plăcere. Simţise şi el satisfacţia mîinilor murdare de ulei ; e o satisfacţie formidabilă să ai mîinile pătate de ulei !

— Hai la domn' Petre să vedem ce zice de Traian ! îi chemă Sandu pe băieţi.

— Ştiţi ce milă mi-a fost de el cînd l-am văzut cum îi dau lacrimi de bucurie în ochi ? ! Parcă-mi venea şi mie să plîng, le mărturisi Liviu.

— Întîi a rămas cu gura căscată, reconstitui Mircea. Dar realmente se uita la Radu cu gura căscată. Parcă ar fi ascultat cu gura cele spuse de Radu.

— Zău dacă nu-i un băiat bun ! îşi spuse Sandu părerea. Liviu e un sentimental, da' eu l-am observat bine. I-am dat cartea despre motorul în doi timpi... Şi nu se poate să n-o fi citit el din scoarţă-n scoarţă ! De băgat însă nu s-a băgat cînd am discutat de ambreiaj. Chiar şi atunci, la Liviu acasă. Să nu zicem noi că el, un novice... I-a fost teamă probabil să nu credem noi că-şi dă aere. Şi despre piloţii de formulă tot aşa.

— Nu, despre piloţi a vorbit ! îl contrazise Mircea.

— A vorbit, dar exact cît trebuie. N-a făcut demonstraţie. Şi de ştiut ştie ! A ştiut, de exemplu, că Mike Hawthorn l-a avut coechipier pe Nino Farina în cursa de 24 de ore de la Spa ! Şi că l-a bătut pe Fangio în Marele premiu de la Reims !

— Că Mike s-a afirmat în Marele premiu de la Reims, nu-i cine ştie ce de aflat... Dar c-a mers cu Farina la Spa, asta da !... îşi spuse Mircea părerea.

— Acum o să vă fac şi vouă o surpriză ! îi anunţă Radu. Şi-o să rămîneţi şi voi cu gura căscată !

— Noi ? Ce ? Spune ! se arătă Liviu nerăbdător.

— O surpriză formidabilă ! Am vrut de la început să nu vă spun... Băgaţi de seamă, i-am promis bătrînului că Traian n-o să afle nimic !

— Bătrînului tău ? întrebă nedumerit Mircea.

— Da. Nici mie n-a vrut să-mi spună... Abia aseară am aflat.

— Hai, mă, Radule, nu ne mai fierbe atîta ! îl rugă Sandu

— Domnul Mărgărit i-a făcut lui Traian o maşină. O maşină exact ca a noastră !

Vestea era atît de neaşteptată, încît îi năuci pur şi simplu pe băieţi.

— Extraordinar ! spuse Liviu în timp ce Sandu şi Mircea nu-şi reveneau încă din uimire.

— Aşa-i e-aţi rămas cu gura căscată ? !

— Ei, asta-i chiar surpriză ! Nemaipomenită ! Şi exact ca a ta, Radule ? întrebă Liviu, parcă nevenindu-i totuşi a crede că ei vor avea acum două maşini.

— E făcută după aceeaşi schemă. Tata i-a dat revista . . .

— A, de asta mă-ntreba domnul Mărgărit de unde avem maşina, îl întrerupse Sandu, făcînd legătura cu cele discutate atunci pe alee cu tatăl lui Traian. „Cine ţi-a făcut-o, cît poate să coste un motor . . .“ Am crezut că vrea să ştie aşa din curiozitate . . .

— Şi tot bătrînu' tău a făcut-o ? întrebă Mircea cu nerăbdare în glas.

— Nu, tata i-a dat doar revista cu schema şi s-a dus ieri după-amiază cu domnul Mărgărit la atelier . . . Domnul Mărgărit e coleg de facultate cu inginerul-şef de la cooperativa „Mecanica“ . . . Inginerul-şef s-a ocupat de maşină ! Altfel crezi că ieşea atît de repede ? ! La cooperativele astea ! . . . Au dus ieri cauciucurile. L-a rugat pe bătrînu' să meargă cu el în oraş ca să cumpere cauciucurile. Azi o aduce acasă.

— Formidabil ! făcu Mircea. O să formăm două echipaje, nu ?

— Radule ! izbucni Liviu deodată, gesticulînd energic. Am o idee ! Să vorbim cu domnu' Mărgărit poate ne-ar putea lua cei de la cooperativa „Mecanica“ sub patronaj ! Dacă e coleg de facultate cu inginerul-şef . . .

— Ar fi o idee ! . . . spuse Radu, ridicînd din sprîncene.

— Şi-o transmitem părinţilor din comitet. Iar ei o să vină în şedinţă c-o propunere concretă : cooperativa „Me-

canica". Şi Papanaş n-o să mai aibă încotro ! se completă Liviu.

— Acu' să vedeţi ceva... Domnul Mărgărit i-a spus bătrînului că a discutat la atelier să ne vopsească şi nouă maşina. Cum o facem, tot albastră ? Sau roşie ? le ceru Radu părerea.

— Colosal ! se entuziasmă Mircea.

— Eu zic roşie, Radule, opinie Sandu. Cei de la „34" o să observe imediat c-am vopsit-o şi-o să crape de ciudă. Albastră-i acum...

— Aşa e ! îl susţinu Mircea. Şi eu zic tot aşa : roşie.

— A lui Traian cum e vopsită ? întrebă Liviu.

— A, cică un galben foarte frumos !

— Sigur, asta-i culoarea la modă. Ca Brabham — *Ford*-ul lui Graham Hill. S-o facem albastră ca *Tyrrell-Ford*-ul lui Stewart ?

— Nu, roşie ca *Lotus*-ul lui Fittipaldi ! hotărî Radu.

— Şi dacă în loc să ne vopsească maşina l-am ruga pentru pinionul de tracţiune ? Pinionul care ne trebuie ? Cu doi dinţi mai mic ? le atrase Sandu atenţia.

— Tu n-auzi că vopsirea maşinii e gata achitată ? ! Ar însemna să fim obraznici ! Domnu Mărgărit ar putea crede că vrem şi una, şi alta !

— Da, ai dreptate. N-am ştiut că-i de-acum achitată.

— Sigur. Domnul Mărgărit s-a gîndit ca amîndouă maşinile să fie la fel de frumoase.

— Păcat de abţibildurile astea, spuse Liviu arătînd spre spatele scaunului tapetat aproape în întregime cu tot felul de abţibilduri.

— Şi le-am dat de pomană şi deştepţilor ălora patru abţibilduri splendide ! făcu Mircea cu ciudă. Două, cele mai frumoase, le-a luat Fericeanu...

— Mai am unşpe acasă... îl linişti Radu.

— După ce-o vopseşte, trag cu pensula nişte dungi galbene... Iar maşinii lui Traian, dungi roşii, le propuse Liviu.

— Fain ! exclamă Mircea, imaginîndu-și cum vor arăta mașinile cu dungile astea.

— Radule, da' mașinii lui Traian cum o să-i spunem ? Dacă a ta e *RB*, a lui o să fie *TM*. Nu ?

— „Teem", repetă Radu. Da, e bine *TM*.

— Colosal ! Hai să vorbim cu domnu' Petre ! le propuse Liviu și se opri din drum : Auleu ! Ce-o să zică domn' Petre cînd o auzi și de a doua mașină ? se întrebă Liviu cu teamă în glas.

— Domnul Mărgărit a vorbit ieri cu el, o primește, îl liniști Radu. A fost cu tata aici înainte de-a pleca în oraș să ia cauciucurile.

În timp ce se îndreptau spre masa mecanicului, Traian se grăbea să ajungă cu aparatul cît mai repede înapoi la uzină. Îl avusese pregătit din vreme, dar, văzîndu-i din balcon pe băieți venind să-l ia la operațiunea de schimbare a plăcilor de ambreiaj, dăduse năvală spre ușă, uitînd de aparat. Cum de-și adusese apoi aminte nici el nu știa. Se gîndise că fusese atît de rău cu băieții trimițîndu-le fotografiile cu acel „formidabil" în bătaie de joc, iar ei... Da, așa își adusese aminte de aparat — de la fotografii, reconstitui Traian pe drum și se întrebă îngrijorat : „Oare chiar o să mă primească în echipaj ?" „Există o propunere" spusese Radu. Bineînțeles, propunerea venise din partea lui Liviu, își zise el cu fermitate. Dar ceilalți ? Radu, ca șef de echipaj, ar putea avea un cuvînt greu... Radu îi dăduse, însă, să conducă mașina !... Și-i spusese lui domn' Petre despre propunere !... Îi spusese în așa fel ca și cum era de acord cu existența propunerii. Dacă Radu n-ar fi fost un băiat cu o fire dreaptă, deschisă, franică, ar trebui să se îndoiască... Dar așa ? ! Și-apoi de el, de Radu a depins hotărîrea băieților de-al lua și pe el la schimbarea plăcilor de ambreiaj ! Dacă Radu n-ar fi împărtășit propunerea lui Liviu, nu l-ar fi chemat la uzină ! Mai mult, i-a dat și o sarcină precisă : să demonteze împreună cu

Liviu lanțul mașinii ! Exact cum le-a dat și celorlalți. Ca și cum el, Traian, ar fi fost de-acum membru al echipajului *DIMB* !

Dar Sandu și Mircea ? se întrebă cu teamă Traian, trecînd la aceștia. Propunerea lui Liviu urma să fie pusă la vot secret... „Conform statutului", spusese Radu. Deci ei vor vota fără să fie nevoie să dea explicații. Să spună motivele. Nici nu se va ști cine a votat contra. Da, într-adevăr, Sandu și Mircea ar putea vota contra, fotografiile lor fuseseră cele mai în bătaie de joc ! Și, după cum reieșise din povestirea lui Radu, se arătaseră cei mai porniți împotriva celui care le expediase fotografiile !

E adevărat, Sandu îi adusese cartea despre motorul în doi timpi... Îi adusese cartea, dar plecase îndată. El, Traian, îl rugase să mai stea, dar Sandu spusese că are nu știu ce treabă. Și totuși, și Sandu, și Mircea erau foarte prietenoși cu el... Amîndoi s-au grăbit să-și încheie tururile ca să-i dea lui să conducă mașina. L-au încurajat... Iar Mircea a încercat chiar să-l ambiționeze, zicîndu-i : „Ce, ți-e frică să nu intri ca mine în lăzi ? !" A spus rîzînd !... Deci nu mai face o problemă din fotografia aceea. Nu, toți sînt niște băieți foarte buni, precis o să-i dea să conducă și astăzi mașina. Iar dacă-l primesc în echipaj, atunci o să i-o dea mereu.

Deschise ușa uzinei și îi văzu adunați în jurul domnului Petre ; Liviu spunea ceva gesticulînd cu aprindere. „Își susține propunerea", își zise Traian, și cum el își pregătise încă pe drum aparatul, îl duse repede la ochi și le făcu o poză.

Nimeni nu auzise ușa, lumina orbitoare a blițului îi luă prin surprindere.

— Lui domn' Petre ! strigară băieții pe rînd, dîndu-se la o parte pentru ca Traian să-l fotografieze pe acesta.

— A ieșit și domn' Petre ! îi asigură Traian. Sigur, vă fac și separat, îl asigură el pe mecanic. Un instantaneu

însă. Altfel iese o poză ca la fotograf. Trebuie să vă surprind așa cum sînteți dumneavoastră.

— A, cînd dau focu' la cazane ? zise mecanicul, făcîndu-se a nu înțelege.

— Nu-nu, m-am referit la expresia feței. Pe ea trebuie s-o surprind. S-o surprind așa cum sînteți. Un om foarte bun.

— Ei, asta de unde știi ? rîse domn' Petre.

— Se vede... Mi-au povestit și băieții. Cum i-ați primit cu mașina aici, la uzină, cum i-ați ajutat... Cum ați venit la campionat să-i vedeți...

— Să-mi murdăriț' voi pe jos cu ulei și vă arăt eu vouă cît îs de bun !... făcu domn' Petre pe rîul.

— Nu-nu, n-aveți nici o grijă ! îl asigură Radu și băieții se retraseră la mașină.

Activitatea se desfășură pe compartimente, așa cum împărțise Radu sarcinile, Traian se umpluse pe mîini aproape pînă la coate de unsoarea lanțului, scul de oaie în care fusese băgat mirosea de trăsnea, însă el se simțea cît se poate de fericit. Cînd Sandu căutase șpițangul prin sertarele cu scule ale bancului, Traian spusese : „Stai, să-l întreb pe domn' Petre !“ și se grăbise spre masa acestuia, să-l vadă și mecanicul că, uite, face treabă, o să se priceapă și el la mașini.

Ferodoul plăcilor de ambreiaj se dovedi într-adevăr mult subțiat. În timp ce monta plăcile noi, Radu se gîndea cu concentrare care ar fi cea mai bună împărțire a băieților pe mașini. Intenționase să-i propună lui Sandu și lui Mircea să formeze împreună cu Traian un echipaj, echipajul mașinii *TM*, iar el și Liviu — echipajul mașinii *RB*.

Își spusese că în felul acesta mașina lui Traian va putea fi preparată pentru curse îndată după terminarea rodajului, Sandu și Mircea urmînd să treacă la majorarea și lustruirea galeriilor de admisie și evacuare ale cilindrului. Iar dacă Sandu va reuși să tranzistorizeze aprinderea la

RB şi aceasta va da rezultate, o să construiască aceeaşi instalaţie şi pentru *TM*.

Întrebîndu-se însă ce va gîndi Traian despre propunerea sa şi mai ales ce s-ar putea întîmpla mai tîrziu cînd acesta va învăţa să alerge şi să cunoască bine maşina, Radu începu să aibă serioase îndoieli cu privire la oportunitatea ideii sale. Şi Traian nu era singurul semn de întrebare.

Sandu şi Mircea cum vor reacţiona oare ? N-o să creadă Mircea că el, Radu, voise astfel să scape de el ? Rivalitatea dintre Sandu şi Mircea nu va izbucni la un moment dat într-o ceartă ? Nu vor încerca ei, fiecare în secret, să-l influenţeze pe Traian împotriva celuilalt ? Într-adevăr, viitorul acestui echipaj era plin de incertitudini.

Şi apoi mai era o întrebare. O întrebare primordială, esenţială : „Nu cumva din cauza curselor, între cele două echipaje se va produce o dezbinare ? Nu cumva întrecerea firească ce se va naşte între ele pentru cît mai bune rezultate în curse îi va transforma din prieteni în adversari ?“ „Sigur, vor spune Sandu, Mircea şi probabil Traian, ai format cu Liviu un echipaj, ştiind că voi doi veţi acumula mai multe puncte decît noi !“

Da, e adevărat, se gîndise şi la asta cînd hotărîse să-l reţină pe Liviu în echipaj, dar se gîndise şi la faptul că Liviu merita o funcţie mai mare decît cea de ajutor de mecanic. Nu avusese cum să-l avanseze mecanic, egal cu Mircea în funcţie, pentru că, din punct de vedere tehnic, Mircea îi era superior. Mircea *vrăjise* motorul *RB*-ului, venise cu soluţia majorării şi lustruirii canalelor... Ba mai mult, executase operaţiunea în laboratorul tatălui său ! În schimb, Liviu era foarte bun ca pilot ! Un pilot înnăscut ! Prin Liviu intraseră ei în asociaţie !... Nu, el, Radu, nu mai are voie să-l ţină pe Liviu în umbră ca ajutor de mecanic. Da, dar va trebui să facă în aşa fel, încît nici Sandu şi nici Mircea să nu se simtă lezaţi.

Problema formării noului *team* îi preocupa în aceeaşi măsură şi pe Sandu, pe Mircea şi pe Liviu, şi fiecare din

ei se gîndea că el va fi acela care va face echipaj cu Traian. Iar cum acesta nu putea să aibă în nici un caz pretenţie la şefie, ea urma să le revină de drept.

Sandu, ca secund al lui Radu, se considera singurul în măsură să ocupe o asemenea funcţie ; Mircea se referea la calitatea sa de mecanic, iar Liviu îşi spunea că, prin numirea sa, se realiza un echilibru între cele două echipaje, fiecare din ele avînd ca şef un pilot de prima clasă. Şi tot astfel el şi cu Radu vor putea alerga concomitent, Radu pe *RB*, el, Liviu, pe *TM*, pentru a se bate mai bine cu cei de la „34".

— Scoatem maşina pe alee şi-i facem o probă, nu ? întrebă Mircea nerăbdător cînd Sandu se apropie de sfîrşitul montajului.

— Sigur, confirmă Radu şi adăugă : Întîi însă o să punem la vot propunerea în legătură cu primirea lui Traian în echipaj. Liviu, pregăteşte patru bileţele şi carnetul de bord ca să trecem în el rezultatul votării !

Traian, care îl urmărea pe Sandu cum lucrează la maşină, tresărise de încordare şi acum nu ştia cum să se comporte : să rămînă în continuare lîngă Sandu, sau să se alăture celorlalţi pentru a asista la pregătirea votării ? Hotărîrea îi fu uşurată de intervenţia mecanicului-şef care spuse, îndreptîndu-se spre băieţi :

— Eu cred c-ar trebui să facem opt bileţele, nu patru. Fiecare membru al echipajului va primi cîte două buletine de vot. Unul va conţine cuvîntul „pentru" iar celălalt — cuvîntul „contra". Şi noi vom introduce în urnă buletinul pe care-l dorim. Iar pe celălalt îl vom păstra în buzunar. Ca să nu se afle cum am votat.

— Da, ideea lui Sandu e foarte bună ! făcu Radu, dînd aprobator din cap. Liviule, taie opt bileţele. Patru cu „pentru", iar pe restul de patru scrii „contra" !

— Urna de vot să fie basca lui Sandu ! propuse Mircea. E cea mai mare din toate.

— Nu, în sertarul bancului e mai bine, își spuse Radu părerea. Tragem puțin sertarul și dăm drumul biletelor înăuntru.

— Nu sînt de acord ! se opuse Sandu. Buletinul primului votant va fi extras cel din urmă. Al celui de al doilea — penultimul... Și-o să se știe cum a votat fiecare. De aia am și renunțat să mai votăm în cutia de scrisori. Pe cînd basca o s-o scuturăm bine, să se-amestece buletinele.

— Și-n sertar le putem amesteca. O să le amestec înainte de-a face extragerea, îl asigură Radu.

Traian asculta tăcut toate acestea, lucrurile erau mult mai complicate decît crezuse, și trecîndu-i în revistă pe cei patru prieteni, încercă din nou să-și imagineze cum ar putea vota fiecare din ei.

— Dar dacă-i balotaj, ce facem ? întrebă Mircea deodată.

Chiar, la posibilitatea unui balotaj nu se gîndise, își spuse Traian și se întoarse spre Radu să vadă ce zice pentru că lui îi fusese adresată întrebarea.

— În caz de balotaj, hotărăsc eu ! făcu acesta.

— Bine, da' conform statutului tu nu mai ai dreptul la două voturi ! îi aduse Sandu aminte.

— Nu-i vorba de două voturi aici ! Ce, eu votez de două ori ? ! Numai o singură dată votez. Ca și voi. Dar dacă iese balotaj, am dreptul să hotărăsc. Ca șef de echipaj.

— Da, are dreptate Radu, spuse Mircea după o pauză. E conform statutului.

— Dacă o să fim cinci, n-o să mai avem niciodată balotaj !

«Deci, își spuse repede Traian, Mircea vede echipajul format din cinci oameni ! Deci, votul lui va fi „pentru"».

— Eu sînt gata ! îi anunță Liviu și veni să le împartă bilețele.

Băieții se întoarseră cu spatele, examinară cele două buletine și reținînd unul din ele, îl introduseră pe celălalt în sertarul întredeschis al bancului de lucru. Radu se și

postase acolo, amestecă biletele și-l chemă pe Traian să asiste la extragere. Scoase primul buletin.

— Un vot pentru ! anunță el, arătîndu-le bilețelul.

Urmară alte trei extrageri, urmărite de Traian cu o imensă încordare, la sfîrșitul cărora Radu declară solemn :

— Cu patru voturi pentru, nici unul contra, deci în unanimitate, Traian a fost primit în echipaj ! Și întorcîndu-se spre acesta îi strînse mîna, felicitîndu-l : Bravo Traiane !

Băieții se grăbiră să urmeze gestul lui Radu, Traian era copleșit de emoție — rezultatul de unanimitate era peste orice așteptări.

— Liviu, treci în carnetul de bord ! îi ceru șeful echipajului și își drese glasul, pregătindu-se să dicteze. O să reorganizăm echipajul, îi anunță el pe băieți.

Sandu se întrebă ce rost are să se treacă acum la reorganizare cînd n-a apărut încă cea de a doua mașină și nici nu se poate vorbi față de Traian despre ea ; la același lucru se gîndeau Liviu și Mircea, și acesta din urmă obiectă, privindu-l pe Radu cu subînțeles :

— Nu știu ce-am putea reorganiza ? ! Poate doar să stabilești sarcinile pe care o să le aibă Traian în cadrul echipajului ! . . .

— Ai să auzi, îi ceru Radu să aibă răbdare. Scrie, Liviule, *Hotărîre importantă* și pune data de azi.

— Am scris, îl anunță acesta.

— Prin vot unanim, exprimat astăzi — începu Radu să dicteze — Traian Mărgărit a fost primit în echipajul *DIMB*. Pe viitor echipajul va fi organizat astfel : Șef de echipaj : Radu Buznea ; secund : Ion Alexandru Dănet ; piloți mecanici : Mircea Mărculescu, Liviu Ioanid și Traian Mărgărit.

Scrie *Șeful echipajului* și dă-mi să semnez !

Băieții rămaseră muți de surprindere, întrebîndu-se ce poate însemna hotărîrea lui Radu. Sandu și Liviu își spuseră în cele din urmă că este vorba de o promovare deschizătoare de drum spre șefia noului echipaj, pentru Mir-

cea însă aceste speranţe păliră. Întrucîtva, Sandu fusese confirmat secund, Liviu avansat din ajutor de mecanic, mecanic plin, ca şi el, Mircea, şi chiar Traian devenise mecanic de la bun început. Toţi avansaseră deci, numai el rămăsese pe loc. Poate că Radu a luat special acum hotărîrea, ca să dea satisfacţii lui Sandu şi lui Liviu, iar la formarea celui de-al doilea echipaj... Sigur, de aia l-a şi făcut Radu direct pilot-mecanic pe Traian, ca să-i poată spune mai tîrziu : „Tu şi Mircea sînteţi amîndoi piloţi mecanici, Mircea, însă, avînd mai multă experienţă, va fi şeful echipajului".

Radu semnă hotărîrea şi crezu de cuviinţă să explice băieţilor :

— Cei de la „34" sînt tot aşa organizaţi : şef de echipaj, secund şi piloţi mecanici. Să mergem pe alee ca să probăm ambreiajul, iar marţi după-amiază ne înfiinţăm la A.C.R. să vedem ce-i cu noul regulament, e gata sau nu.

— Am vorbit cu Andrei, nici lor nu le-a sosit încă, îi informă Liviu. Cică sînt divergenţe la federaţie cu privire la alergările pe circuit. Unii susţin să rămînă trei manşe a patru ture, alţii zic să se alerge într-o singură manşă, dar cu un număr de zece sau chiar douăşpe ture.

— Ei, asta da cursă ! făcu Radu. Ai *fîlfîit* un viraj, ai timp să refaci.

— Depinde pe cine ai în faţă ! îl preveni Mircea în timp ce scotea, ajutat de Sandu, maşina pe uşa uzinei.

— În douăşpe ture poţi avea însă surprize la maşină ! îl avertiză Sandu, lăsînd *RB*-ul pe seama lui Mircea. *Tragi* la maximum de maşină douăşpe ture, nu trei !

Liviu se alătură lui Mircea şi lui Traian, ca să-l înlocuiască la ham pe acesta din urmă, apoi renunţă gîndindu-se că Traian ar putea crede că este compătimit. Veni lîngă el sfătuindu-l :

— Ar fi mai înţelept să duci aparatul acasă, trag eu la ham. Să nu se spargă blitul cumva.

— Da, ai dreptate, spuse Traian și-i cedă lui Liviu frînghia.

Făcuse o mulțime de poze băieților lucrînd la mașină, îl rugase pe Liviu să-l fotografieze demontînd lanțul, apoi montîndu-l la loc, aici nu mai avea ce face cu aparatul, se gîndise și el că ar fi mai bine să-l ducă acasă, așteptase însă să sosească mai întîi cu toții pe circuit. Se întoarse din drum, aducîndu-și aminte că nu-i spusese nimic șefului de echipaj despre intenția sa.

— Radule, las sus aparatul și mă-ntorc repede! îi strigă el.

Radu ridică mîna în semn că este în regulă, așa că Traian se grăbi în direcția blocului său.

Aproape că nu-i venea să creadă că devenise cu adevărat membru al echipajului *DIMB*, că toate cele petrecute în această dimineață erau într-adevăr reale. Întîi votarea aceea atît de secretă, apoi încordarea cu care așteptase citirea fiecărui buletin scos din *urnă* de Radu, unanimitatea îl tulburase profund, și peste toate acestea venise numirea în funcția de pilot-mecanic. Egal în grad cu Mircea și Liviu, primul un excelent mecanic, al doilea un pilot înnăscut.

Rămași singuri, Mircea și Liviu îi așteptară pe Radu și pe Sandu să se apropie și, cum Mircea era frămîntat de serioase incertitudini cu privire la intențiile lui Radu, i se adresă acestuia, încercînd să-l sondeze:

— Ai făcut foarte bine că l-ai numit pe Traian direct pilot-mecanic. Cînd o să formăm cel de-al doilea echipaj n-o să fie nici o problemă!...

— De ce să formăm al doilea echipaj? Ce rost are? N-are nici un rost. O să fim un echipaj cu două mașini! A, dac-am fi mai mulți... Dar așa?! Un singur echipaj... un echipaj puternic cu două mașini! Excelent!

Băieții rămaseră tăcuți, fiecare cu gîndurile sale, Sandu vru să spună ceva, dar renunță și vîrful ascuțit al nasului său se mișcă într-o parte. Liviu vorbi primul:

— Avînd două echipaje, am fi putut alerga concomitent. Eu cu tine, Mircea cu Sandu...

— Și fiind un singur echipaj, putem alerga concomitent! replică Radu. Avem două mașini!...

— Cu două echipaje am fi fost ca un club! interveni Mircea. Era un început de asociație!...

— Și așa sîntem ca un club. De ce să ne fărîmițăm forțele pe două echipaje?

Sandu aduse un argument mai temeinic:

— În cazul ăsta trebuie să schimbăm denumirea echipajului! *DIMB* conține numai inițialele noastre!...

— Ba deloc! Așa va rămîne pentru totdeauna: *DIMB*. Inițialele membrilor fondatori. N-am hotărît așa cînd am făcut statutul?! Dacă o s-avem ateliere la școală — și-o să le-avem! — băieții o să-și construiască singuri mașini, să vedeți voi ce asociație le trîntim noi celor de la „34"!

— I-am fi înnebunit noi și-așa cu două echipaje!... insistă Mircea.

— N-avea nici o grijă, o să rămînă cu gura căscată cînd o să ne vadă pe circuit cu două mașini! Un echipaj cu două mașini!... La ei fiecare echipaj are o singură mașină... Iar noi două! Cît e ceasul, Liviule, la tine? schimbă Radu vorba și le atrase atenția: Aveți grijă să v-arătați cît se poate de surprinși cînd va sosi domnul Mărgărit cu mașina!

— Ei, ce naiba, Radule?! protestă Mircea în timp ce Liviu spuse că era abia douăsprezece fără zece și-l întrebă pe Radu:

— Crezi că pîn' la unu e gata?

— Așa mi-a zis tata. Mai aveau de montat roțile, direcția... de retușat vopseaua...

— Oare cît o fi costat? făcu Mircea mai mult pentru sine, spunîndu-și deodată că ar trebui să-l roage pe tatăl său să-i facă și lui o mașină.

— Dacă ai motoru', restu' nu-i o problemă. Șasiu'-i din țeavă sudată... Trei-patru lei kilogramul de țeavă...

Scaunul-scoică poate fi și din rețea de sîrmă mai groasă... Pe care o capitonezi cu burete. Și chiar e mai bine din sîrmă că-i mult mai ușor! Rulmenți, lanț, cabluri... se găsesc la magazin... Un strung și-un aparat de sudură și asta-i mașina. Tata a lucrat-o la garaj c-un prieten, așa că nu l-a costat cine știe ce.

— Da' pe domnul Mărgărit? insistă Mircea. Pe domnul Mărgărit nu ți-a spus cît l-a costat?

— Vreo... două mii de lei cred că tot l-a costat.

— Merită! spuse ferm Mircea.

— Cred și eu! îl aprobă Liviu. Taxele la școala de șoferi cam tot atîta se ridică! Știu de la tata. Și ce, te-nvață cum să controlezi un derapaj?! Cum să ieși dintr-un derapaj început?! Cum trebuie negociat corect un viraj?! Aiurea!...

— Păi n-ați văzut ce era să facă bătrînu' la Brașov?! Redusese și apăsase pe frînă, cînd doar accelerația ne mai putea salva!

Băieții ajunseseră la alee, Radu porni mașina și, urcîndu-se la volan, probă ambreiajul — funcționa perfect. Vru să facă o plecare printr-un demaraj puternic, cînd Sandu își aduse deodată aminte:

— Dacă-i construită după aceeași schemă, înseamnă că și mașina lui Traian o să aibă aceeași coroană! Cel puțin la mașina asta să fi făcut o coroană cu doi dinți mai puțin!

— Formidabil, cum nu m-am gîndit! spuse Radu cu ciudă.

— Da, dom'le! făcu Liviu, clătinînd cu imputare din cap.

— Stați nițel, se apără Radu, chiar dacă mi-ar fi picat fisa, tot nu mai puteam face nimic. Tata mi-a zis abia ieri de mașină, coroana era gata.

Sandu îl văzu pe Traian venind din direcția blocului, îi făcu semn lui Radu și acesta demară puternic din loc. Fiecare execută cîte un tur cu mașina, declarîndu-se mul-

ţumiţi de felul cum lucra ambreiajul, şi Radu îl trecu pe Traian la condus. Acesta exersase de atîtea ori acasă mişcarea simultană a picioarelor, acţionînd imaginare pedale de accelerație şi ambreiaj, încît aşezîndu-se la volan, îşi spuse că va face o pornire mai mult decît perfectă. Şi totuşi ambală prea tare motorul şi maşina zvîcni la plecare. Pentru că una este să-ţi imaginezi şi alta să simţi pedala de accelerație sub talpa piciorului, să obişnuieşti piciorul cu gradarea efortului.

Plin de ciudă că nu reuşise plecarea aşa cum o dorise, frînă, ca să facă o nouă plecare, dar, uitînd să scoată din viteză, la ridicarea piciorului de pe pedala de ambreiaj, motorul se opri. Ce naiba, era antitalent ? ! se blamă Traian şi vru să-şi reverse necazul asupra picioarelor, spunîndu-şi că numai din cauza lor se face acum de rîs în faţa băieţilor. Ce fel de pilot-mecanic era dacă nu-i în stare să facă o plecare ca lumea ? !

— Traiane ! îi strigă Radu venind din urmă. Eşti prea încordat. Fii mai degajat ! Greşeşti, greşeşti ... n-are importanţă ! Tocmai de aia greşeşti, că te concentrezi prea tare. Cum ţi-i teamă, cum o dai în bară !

Traian încercă să-i urmeze sfatul lui Radu şi, într-adevăr, reuşi o plecare fără reproş. Ajungînd la capătul aleii, întoarse maşina printr-un viraj larg, lucrînd cu ambreiajul, apoi execută cîteva tururi de pistă. În acest timp, Liviu şi Mircea adunară vreo şase pietre şi, după ce Traian coborî din maşină, le plantară în mijlocul aleii în chip de popice.

Slalomul era în plină desfăşurare, la condus îi venise rîndul lui Sandu, cînd apăru deodată domnul Mărgărit cu un cart de un galben-citron, pe care îl împingea în faţă, manevrînd din volan. „Fannntastic !“ „Eeextraordinar !“ „Fooormidabil !“ „Neeemaipomenit !“ se auziră una după alta exclamaţiile băieţilor.

Traian însă rămase tăcut, dominat de sentimente contradictorii, privea ţintă în direcţia tatălui său.

— Traiane, tu vezi ? izbucni Liviu, apucîndu-l de mînă. Hai, fugi la bătrînu' !

Traian nu spuse nimic, porni în întîmpinarea tatălui său, la început cu pași îndărătnici, apoi grăbindu-i din ce în ce mai tare ; fața sa rămase însă imobilă, cu toate că era scăldat pe dinăuntru de o bucurie imensă.

— Mulțumesc, tată, spuse el șoptit și ridică brusc privirea, o privire cercetătoare, nesigură, plină de puternice îndoieli, spre ochii tatălui său, ca pentru a căuta în ei adevărul.

— Spune, Traiane, ce se-ntîmplă cu tine ? îl întrebă tatăl încet, susținîndu-i privirea. Crezi că n-am făcut totul ca să te vindeci complet ? Sau că sîntem vinovați cu ceva că te-ai îmbolnăvit ? Eu sau mama ? Că avem noi vreo vină ?

— Nu-nu ! negă cu hotărîre Traian.

— Atunci ?

— O să-ți spun, îi promise el grav, apoi se întoarse în direcția băieților care se apropiaseră, examinînd extaziați noua mașină. O privi și ceea ce i se păru ireal, o imagine plutitoare, luă formă concretă : volan, scaun, motor, roți, pedale... Extraordinar, tată ! Să vezi, tu, cum o să-i batem noi pe cei de la „34" !

— Pe cine ? întrebă nedumerit domnul Mărgărit.

— Las' că-ți spun eu, făcu Traian și se adresă lui Radu : Seamănă cu a ta, nu, Radule ? Nici nu-mi vine să cred. Acum avem două mașini !

— Da' ce culoare ! exclamă Liviu. Formidabil ce galben frumos !

— Am vorbit la atelier s-o vopsim și pe-a voastră, îi informă domnul Mărgărit pe băieți. Săptămîna viitoare.

— Și pe-a noastră ? se prefăcu mirat Radu. Vă mulțumim foarte frumos.

— Hotărîţi-vă ce culoare vreţi, şi săptămîna viitoare o ducem la vopsit. Dacă o vreţi tot galbenă, nu-i nici o problemă, au duco suficient pentru încă o maşină, îi asigură domnul Mărgărit.

— Nu-nu, noi am vrea roşie, spuse repede Radu. Un roşu aprins. Cum e Lotus-ul lui Fittipaldi. V-arătăm noi...

— Sigur că da! îl susţinu Traian. Să se vadă de departe c-avem două maşini!

— Ia urcă-te, Traianc, să vedem cum se-nfige! interveni nerăbdător Liviu.

— Nu-nu! se opuse Sandu, care examina în amănunt, împreună cu Mircea maşina. O singură plecare şi atît! O plecare simbolică. Motorul nu-i rodat încă! Ce naiba, Liviule?!

— Da, ai dreptate, spuse acesta supus.

— Vom roda *TM*-ul pe circuit... şi Sandu se întrerupse, dîndu-şi seama că făcuse o gafă. Încercă să repare: Aşa m-am gîndit să-i spunem maşinii tale. A lui Radu e *RB*, iar a ta *TM*. De la Traian Mărgărit. Ce ziceţi, e bine? se întoarse el spre băieţi ca pentru a le cere părerea.

— *Teem!* pronunţă Radu. Da, sună tot aşa de frumos ca şi *Erbe!* Perfect! Aşa să rămînă: *TM*. Vă place *TM*? îl întrebă el pe domnul Mărgărit.

— Da, da, îl asigură acesta. Sandu are dreptate cu rodajul, motorul trebuie menajat cît mai mult în perioada rodajului.

— Asta voiam să spun, făcu Sandu. Vom roda *TM*-ul întîi pe liniile drepte ale circuitului în viteza a patra, în acest timp Traian va merge pe *RB* şi abia după terminarea rodajului va trece pe *TM*. Ce vrei, să calăm motoru'?! Sau să gripăm segmenţii?! se adresă el lui Liviu.

— Nu mi-am dat seama, se scuză acesta. Nu ştiu, nu mi-am dat seama.

— S-ascultăm motoru' cum merge! spuse Radu şi acţionă starterul.

Motorul porni la prima pedală, băieţii aplecară urechea spre ţeava de eşapament.

— Ralantiul e cam mare! le atrase Mircea atenţia.

— Şi am impresia că are şi ulei cam mult în benzină! adăugă Liviu.

— Foarte bine c-are ulei mai mult în benzină! îl contrazise Sandu. Aşa şi trebuie în perioada rodajului! şi se întoarse spre Mircea: Nu te-agăţa de ralanti, motoru-i *strîns* încă!... Ce pretenţie poţi avea de la un motor *nelăsat?!* Hai, Traiane, fă o plecare simbolică. Fă-i botezu'!

— Nu, urcă-te tu, Radule, maşina nu-i încă rodată! refuză Traian de teamă să nu greşească de faţă cu tatăl său.

Radu se aşeză în scaun, probă comoditatea acestuia, răsuci volanul într-o parte şi în alta, urmărind reacţia roţilor, acceleră de cîteva ori scurt, apăsă pedala de ambreiaj şi cuplă în viteză.

— *Uns!* le declară el băieţilor, după care făcu o plecare *dulce* din loc. Schimbă repede a doua, ca să nu forţeze motorul, apoi a treia, şi Sandu hotărî să profite:

— Asta-i cea mai bună schemă de cart, se adresă el domnului Mărgărit. Un singur defect are: coroana, pinionul de tracţiune, pinionul din spate e cu doi dinţi mai mare decît ar trebui.

— Zău? Uite, n-am ştiut, spuse domnul Mărgărit cu părere de rău.

— Pentru perioada rodajului e tocmai bun. Mai tîrziu însă, motorul *bate pe loc*. Mai are putere, dar n-o poate folosi din cauza coroanei prea mari, explică el şi adăugă cu vădit regret în voce: Păcat! Mare păcat! Asta-i şi hiba maşinii noastre: are pinionul cu doi dinţi mai mult.

— Da' nu-i o problemă chiar atît de mare un pinion! rîse domnul Mărgărit. Pinionul, tamburul de frînă le-am făcut la mine la uzină. O să vă fac două coroane noi, cu

doi dinţi mai puţin şi le sudăm electric ca să nu sufere cimentajul.

— Tata e inginer-şef la Uzina Mecanică „1 Mai“ ! spuse Traian ca să-l asigure pe Sandu că într-adevăr tatăl său are posibilitatea să le facă două coroane.

— La Uzina Mecanică „1 Mai“ ? Inginer-şef ? făcu Sandu deodată şi i se adresă cu imputare în glas lui Traian : Bine, Traiane, şi tu taci ? ! Taci ? ! Nu spui nimic ? !

Traian îl privi dezorientat, neputînd să-şi dea seama care era sensul acestor acuzaţii.

— Da' ce s-a-ntîmplat ? întrebă intrigat domnul Mărgărit.

— Să vedeţi ... Marele nostru ghinion este că nu ştiu cum s-a făcut, dar nici unul din părinţii colegilor noştri nu e director sau inginer-şef sau chiar inginer la vreo uzină care ne-ar putea lua sub patronaj şcoala. Şi noi pilim la tocuri. De trei ani asta facem, pilim tocuri de pantofi !

— Şi se cheamă c-avem ateliere ! spuse cu năduf Liviu. Că ne pregătim pentru viaţă ! Cu tocuri de pantofi !

— În loc să-nvăţăm şi noi o meserie, îl completă Sandu.

— Mă, da' revoluţionari mai sînteţi ! rîse domnul Mărgărit şi adăugă, stăpînindu-se : Foarte bine ! Foarte bine !

— Tată, uzina ta nu le poate lua sub patronaj şcoala ? Hai, tată, te rog ! şi Traian îşi cuprinse tatăl de braţ, adăugînd : Dacă şcoala ar avea ateliere, aş renunţa la „fără frecvenţă“. M-aş duce la cursuri. Sesiunea din iarnă am luat-o numai cu zece ...

Părinţii lui Traian încercaseră în toamnă să-şi convingă fiul să urmeze şcoala la zi, gîndindu-se nu atît la mai buna însuşire a materiilor — el n-avea probleme în această direcţie — cît mai ales la reintroducerea lui într-o viaţă de colectiv, însă Traian nici nu voise să audă despre o asemenea posibilitate. Era motivul pentru care domnul Mărgărit îl întrebă cu neîncredere în glas :

— Ai vrea chiar să te duci ?

— Aș vrea, spuse încet Traian după o pauză ; hotărîrea sa era acum mult diminuată, însă ea renăscu dintr-o dată : Dac-aș fi într-o clasă cu băieții, m-aș duce ! crescu treptat vocea sa.

— Ar fi colosal să fim într-o clasă ! făcu entuziasmat Liviu. O să stăm amîndoi într-o bancă ! Sau cu Sandu, cu Mircea ... Cum ai să vrei !

— Da, tată, după vacanța de primăvară, uite, ai să vezi că mă duc ! promise Traian mai mult sieși decît tatălui său. Da' ne faci ateliere la școală ?

— La ce școală sînteți ? Asta nouă, unde-i farmacia pe colț ? se interesă domnul Mărgărit.

— Da, îi răspunse Sandu. Școala generală nr. 21.

— Bine, o să vorbesc săptămîna asta cu tovarășul director ...

— Auleu, nu ! interveni speriat Liviu. Avem o tovarășă profesoară director. Dumneaei zice că-i bine și cu atelierele astea de tîmplărie. Noi însă am fost pe-acasă pe la toți colegii ai căror părinți fac parte din comitetul pe școală și-n douăzeci și doi, cînd e prima ședință, o să ridice cu toții problema înființării unor ateliere mecanice. Mai dăm o raită și le spunem să propună concret : Uzina Mecanică „1 Mai" și tovarășa directoare n-o să mai aibă încotro. Cînd o să veniți și dumneavoastră și-o să spuneți : „Da, uzina noastră vrea să ia școala sub patronaj, și-i dotează atelierele cu utilaje ..." Ne puteți da și strunguri și freze ? se grăbi Liviu să-l întrebe pe domnul Mărgărit.

— Și aparat de sudură ? îl completă Sandu.

— Și, și, rîse domnul Mărgărit. Vă putem da de toate. O să încheiem un contract cu școala ... O să dați producție ...

— Asta și vrem ! îl asigură Liviu. O producție din care să-învățăm ceva. O producție care să ne placă și nouă.

— Radule! îl chemă Sandu pe șeful lor de echipaj, care se oprise cu *TM*-ul în celălalt capăt al aleii. Hai, Radule, lasă mașina și vino-ncoace! îi ceru Sandu, făcîndu-i semne energice cu mîna.

Aici se puneau la cale lucruri de importanță capitală și el își găsise tocmai acum de lucru la mașină!

— Radu e șeful echipajului nostru! spuse Traian cu mîndrie, informîndu-și tatăl. Sandu e secund, iar Mircea și Liviu piloți-mecanici.

— Și Traian e tot pilot-mecanic! făcu Liviu. El încă învață, dar e pilot-mecanic. L-am primit în echipaj. Prin vot secret.

— În unanimitate! îl completă Mircea.

— Deci ești de două ori sărbătorit, Traiane! Și domnul Mărgărit le explică băieților: Marți e ziua lui, dar cum voi aveți lecții de făcut, am hotărît, împreună cu mama, să-l sărbătorim azi după-amiază. Iar cu atelierele o să se aranjeze, n-aveți nici o grijă. Dacă o să fie nevoie, o să discutăm și pe linie de partid, și-o s-aveți ateliere la școală. Traiane, ce zici, la cinci e bine să vină băieții?

— Vreți la cinci? îi consultă Traian și le făcu cu ochiul să zică „da".

Băieții spuseră că vor veni la ora cinci și, luîndu-și la revedere, domnul Mărgărit se îndreptă spre casă.

IX

Marți era ziua cînd la A.C.R. se lucra și după-amiaza și, așa cum fusese stabilit, băieții se înființară la club. Traian vru să rămînă în stradă ca să-i aștepte acolo, dar Radu îl luă categoric de mînă.

— Hai, dom'le, să-i cunoști pe cei de la Federație! Tovarășul Dogaru se ocupă de noi. Ai să devii și tu membru A.C.R., nu ?!

— Auleu, Radule, cotizațiile! exclamă Liviu deodată, aducîndu-și aminte.

— Da, dom'le ! spuse Sandu lovindu-se peste față. Cum naiba am uitat ?!

— Mai mare rușinea ! făcu Radu. Dacă ne-ntreabă de cotizații cînd cerem regulamentul ? Sîntem în martie, trebuia să le fi plătit de mult ! Din ianuarie încă !

Mircea se hotărî să le spună băieților adevărul :

— Eu sînt vinovat. Sînt vinovat că nu v-am adus aminte. Cînd s-a dus tata la A.C.R. a plătit și cotizația mea odată cu-a lui.

— Mă Mircea, mă !... făcu supărat Radu, dînd a lehamite din mînă. Să uiți așa ceva ? !...

— Ce vreți ? Am uitat... Luați-mi capul !... îi veni lui Mircea să plîngă.

— Să spunem că n-am avut bani, propuse Liviu.

— Doișpe lei ? !... se împotrivi Sandu.

— Atunci, n-avem altceva de făcut decît să mergem marțea viitoare și-ntre timp să plătim cotizațiile.

— Un moment ! îl opri Liviu pe Radu. Traian trebuie să se-nscrie și el în A.C.R.... Nu numai pentru licență... În general !...

— Da-n primul rînd ca să obțină licența de alergător ! Și Radu continuă înțelegînd unde voise Liviu să ajungă : Asta și spunem : „Am venit să luăm formularele pentru Traian, vom plăti odată cu el cotizațiile".

Mircea îl avertiză :

— Tovarășul Dogaru o să-l întrebe pe Traian dacă știe Codul sportiv !

— De unde să-l știe, cînd de-abia a apărut unul nou ? ! Sau poate nici n-a apărut încă !... Ce, noi îl știam ? ! Pe cel vechi, da' pe cel nou ? !... Haideți ! îi chemă Radu și adăugă : Sandule, vorbești tu cu tovarășul Dogaru.

Toate cele discutate instaurară în Traian o teamă şi mai mare că cei de la federaţie ar putea aduce obiecţiuni cu privire la picioarele lui, mai ales că băieţii aveau de gînd să ceară formulare pentru licenţă ! Îi urmă tăcut în clădire.

Radu îi conduse cu paşi siguri pe un coridor, urcară şi coborîră scări şi, în cele din urmă, ajunseră în faţa unei uşi pe care scria *Federaţia de automobilism şi carting.* Chiar în clipa aceea uşa se deschise brusc şi în cadrul ei apăru profesorul Panait.

— Ce-i cu voi, băieţi ? îi întrebă el, zîmbindu-le cu simpatie, şi le făcu loc : Hai, intraţi !

Băieţii îl salutară pe tovarăşul Dogaru, apoi pe ceilalţi care se aflau în birou şi Liviu se grăbi să-i spună profesorului Panait :

— Nu ştiu dacă aţi auzit, ne-au scos din asociaţie.

— Am auzit. Nu numai pe voi. Pe toţi cei care nu fac parte din şcoală. Dacă te gîndeşti bine, măsura este întru totul justificată. În actuala formă de organizare, asociaţia poate să cuprindă o masă mult mai largă de elevi. Este ceea ce urmăreşte şi federaţia : nu neapărat performanţele, cît mai ales educaţia, deprinderea conducerii auto. Îmi pare rău pentru voi . . .

— Acum dacă nu mai sînteţi dumneavoastră . . . Singurul lucru pe care-l regretăm sînt atelierele, spuse Liviu şi se grăbi să adauge, oprindu-l pe Mircea care voise să intervină : Dar şi noi vom avea în curînd ateliere mecanice la şcoală ! Ne ia sub patronaj Uzina „1 Mai“ ! Sigur ne facem la anu' o asociaţie de carting la şcoală !

— Foarte bine ! îi lăudă profesorul Panait. Asta şi vrem, să înfiinţăm cît mai multe cluburi de carting în şcoli. Pe tine nu te cunosc, se adresă profesorul lui Traian care se ascunsese în spatele lui Sandu, căutînd să stea cît mai drept cu putinţă, ca să nu se observe defectele picioarelor sale.

— Noul membru al echipajului nostru, Traian Mărgărit, îl prezentă Radu, adăugînd : Are un cart . . Echipajul nostru are acum două mașini.

— Și bineînțeles c-o să participați la Marele premiu „Jean Calcianu" !

— Nu știm nimic ! făcu Liviu cu surprindere. Cînd ? Marele premiu „Jean Calcianu" ?

— În ziua de 2 mai. Aveți tot timpul să vă pregătiți mai ales că e la sfîrșitul vacanței de primăvară. Îl organizăm împreună cu U.T.C.-ul, cu pionierii . . . vom invita reprezentativele unor orașe din țară . . . Brașovul, Sibiul . . . Iar selecția pentru cursa propriu-zisă o vom face, ca și la Marele premiu al Brașovului, prin disputarea unei probe speciale de îndemînare. Așa c-o să vă prindă bine ce-ați învățat cu mine.

— Da, vă mulțumim foarte mult, spuseră băieții aproape în cor și Liviu se grăbi să-l întrebe :

— Tovarășe profesor, a ieșit regulamentul ?

— Da, sigur. De două săptămîni. Vi-l dă tovarășul Dogaru. Și profesorul Panait se adresă acestuia : Tovarășe Dogaru, fii bun, dă-le băieților un exemplar din noul regulament !

După ce se despărțiră de fostul lor *Il commendatore*, Radu se îndreptă primul spre biroul tovarășului Dogaru :

— Fiți bun, dați-ne, vă rog, și două formulare ; unul pentru înscriere în A.C.R., celălalt, pentru obținerea licenței. Am primit zilele trecute un nou membru în echipaj . . . mîine mergem cu toții să achităm cotizațiile. El să se-nscrie, noi să achităm cotizațiile pe anul acesta. Ar fi trebuit să le fi achitat pîn' acum, dar pur și simplu am uitat, se scuză Radu. Luîndu-ne cu școala, am uitat.

— Păi școala-i întîi ! . . . izbucni tovarășul Dogaru în rîs. Foarte bine că v-ați *luat* cu școala ! continuă el să rîdă.

Scoase apoi dintr-un sertar al biroului două formulare de cereri și le înmînă lui Radu, odată cu o broșură pe care scria *Regulamentul întrecerilor de carting.*

— Iar pentru licență, le reaminti el, îmi aduceți : consimțămîntul scris al părinților — al tatălui sau al mamei — carnetul de elev și fișa de examen medical. Bine ? închise tovarășul Dogaru discuția.

— Știm, vă mulțumim foarte frumos ! spuse Sandu, și ei se retraseră. Cînd se găsiră în stradă, Radu îi explică lui Traian :

— Pe plan mondial, activitatea de carting este coordonată de Federația Internațională de Automobilism, cunoscută sub numele de F.I.A. Ai auzit de F.I.A., nu ?

— Ei cum ? ! Sigur !

— Iar la noi în țară de Automobil Clubul Român care-i afiliat la F.I.A.

— Și la A.I.T., îl completă Sandu.

— Da, și la A.I.T., dar mai ales la F.I.A., care ne coordonează pe noi. Traiane, mergem mîine să ne plătim cotizațiile, tu dai doișpe, plus trei lei pentru înscriere și devii membru A.C.R., iar după aceea...

— Chiar membru adevărat ? îl întrerupse Traian, nevenindu-i să creadă.

— Sigur. Îți dă carnet ca oricărui membru al A.C.R.-ului. Ai să vezi carnetele noastre... Nume, prenume... Altfel nu poți obține licența de alergător ! Consimțămîntul ți-l dă bătrînu'... Și-ți mai trebuie fișa cu rezultatul examenelor medicale.

— Ce fel de examene medicale ? întrebă îngrijorat Traian.

— A, nu-s o problemă, vorbesc cu tata și le faci la policlinică la el, îl asigură Mircea. Merg cu tine, dacă vrei.

— Da' la ce anume te examinează ? insistă Traian.

— Stai, că-ți spun eu, se oferi Sandu și începu să numere pe degete : radioscopie pulmonară, ORL, ochi, inimă, și-ți ia sînge... Mircea a leșinat numai cînd a

văzut scringa, izbucni Sandu în rîs, aducîndu-și aminte de figura pe care o făcuse Mircea în laborator.

— Nu de frică ! se apără Mircea. M-a cuprins o slăbiciune și... am leșinat. Dacă era de frică, leșinam și-a doua oară. Dar a doua oară n-am mai leșinat.

— Da' sîngele pentru ce ? se miră Traian, fiindu-i teamă să n-o pățească la fel ca Mircea.

— Ca să-ți înscrie grupa de sînge pe licența de alergător !

— Lasă, Traiane, mergi cu Mircea și-ntr-o oră ai terminat toate examenele ! interveni Liviu.

— Și dacă mă respinge din cauza picioarelor ? își dădu Traian deodată gîndurile pe față.

— Nuuu ! îl liniști Sandu. Ce, alergi cu bicicleta ? ! Alergi cu mașina ! Să ai vederea perfectă... Auzul... Pentru zgomotele motorului ! Și dacă mergi cu bătrînu' lui Mircea, în doi timpi și trei mișcări ai terminat cu toate examenele ! Și Sandu se adresă lui Liviu : Vezi, Liviule, Andrei al tău zicea că n-a ieșit regulamentul ! Și regulamentul e gata de două săptămîni !

— Poate n-a știut, își apără Liviu prietenul.

— Cum n-a știut ? ! Ce tot vorbești ? ! sări Mircea.

— Vorbesc, pentru că Andrei n-avea nici un interes să ne mintă ! Nu-i adversarul nostru direct ! Marele premiu nu-i mîine-poimîine, ca să-l putem pierde ! Tot am fi aflat ! ... E la sfîrșitul vacanței.

— Ai naibii, i-au dat numele de Jean Calcianu ! Aici-i mîna lor ! se îndîrji Sandu împotriva celor de la „34".

Mircea îl susținu :

— Nu vezi ? Circuitul „Jean Calcianu"... ca și numele asociației lor... Marele premiu „Jean Calcianu" ! ...

— ... Pe care o să-l cîștigăm noi ! îl completă Radu.

— Mamă, o să crape de ciudă ! făcu Liviu, boxînd aerul. Antrenamente, mașinile pregătite și pe ei, băieți !

— Asta-i un *Mare premiu* care nu trebuie să ne scape ! spuse gesticulînd Sandu.

— Categoric ! făcu Radu, iar Mircea adăugă în aceeaşi stare bătăioasă de spirit :

— Mai ales că poartă numele asociaţiei lor !

Se făcu o pauză şi Traian spuse timid :

— Poate ar trebui să m-antrenez şi eu mai mult ?

Luni dimineaţa, sculîndu-se încă în zori cu *TM*-ul în priviri — de fapt cu el în gînd adormise — aştèptase cu nerăbdare să se facă ziuă, apoi să plece părinţii de-acasă şi, îndată după ei, o luase şi el spre uzină. Ca să motiveze venirea sa atît de matinală, îi spusese domnului Petre că uitase robinetul de benzină deschis şi, după ce examinase în amănunt maşina, exersase mai bine de o oră, la *rece*, jocul pedalelor de acceleraţie şi ambreiaj. Maşina însă nu îndrăznise s-o scoată afară.

Azi dimineaţă fusese din nou pe la ea, chipurile că ar vrea să vadă exact unde anume va trage Liviu, aşa cum îi promisese acesta, dungile roşii, şi din nou exersase jocul pedalelor. Pasiunea odată născută — şi pasiunea aceasta se naşte atît de uşor, aproape după un singur tur cu maşina ! — începuse să-l domine obsedant.

— Sigur că trebuie să te-antrenezi ! îl aprobă Radu. Însă pe *TM* n-ai încă voie. De-abia după rodaj. Rodajul e totul la o maşină ! Cum îi faci rodajul, aşa o ai ! Duminică dimineaţa ieşim pe circuit cu amîndouă maşinile . . . Băieţi, sîmbătă facem lecţiile pentru luni, ca s-avem toată duminica liberă ! Şi-n timp ce noi rodăm *TM*-ul, tu te-antrenezi pe *RB*. Dacă nu s-ar fi îmbolnăvit vopsitorul, duceam *RB*-ul la atelier . . . Aşa însă . . . Pînă la sfîrşitul săptămînii, achităm cotizaţiile, tu mergi cu Mircea la policlinică pentru examenele medicale, poate scoatem şi licenţa, studiem regulamentul, iar duminică reluăm oficial antrenamentele.

— Ai scăpat însă ceva foarte important din vedere ! îi atrase Sandu atenţia. Trebuie să mergem pe la toţi membrii comitetului de părinţi ca să le spunem de propunerea

concretă : Uzina „1 Mai". Ședința-i pe două'ș'doi ! . . .

— Am vorbit și ieri cu tata, interveni Traian, a zis c-a și discutat cu directorul lui să ia sub patronaj școala !

— Asta-i cea mai mare lovitură ! spuse încîntat Sandu.

— Să-i mai aud eu pe ăia cum se grozăvesc că pe ei îi patronează Uzina de Utilaj Greu ! făcu amenințător Mircea.

— Chiar ! rîse fericit Radu.

— Vezi, Radule, ai uitat ! reveni Sandu.

— Să-ți spun acuma ceva . . . Noi am putea transmite și prin băieți propunerea concretă referitoare la Uzina „1 Mai". Le spunem băieților și ei transmit părinților.

— Să nu ratăm acțiunea ! . . . se temu Sandu. Dacă uită vreun zăpăcit să transmită acasă ? !

Pus în dilemă, Radu rămase tăcut, însă Liviu izbucni deodată :

— Păi noi ce păzim ? !

— Cum ce păzim ? nu înțelese Sandu.

— Bine, venim c-o oră înaintea ședinței și ocupăm poziții pe stradă, într-o parte și alta a școlii. Noi doar îi cunoaștem acum pe toți părinții care fac parte din comitet ! . . . Și le aducem aminte să facă propunerea concretă : Uzina „1 Mai".

— Da, așa facem ! hotărî Radu.

— Da, așa da, acceptă Sandu.

Sîmbătă, la prînz, băieții stabiliră să se întîlnească a două zi, dimineața, la ora 8, în fața uzinei. Emoția primei ieșiri pe circuit îl făcu pe Traian să se trezească cînd zorile nu se iviseră încă, așa că la ora 7 și un sfert era de-acum la uzină. Șterse de praf ambele mașini, le lustrui bine și, la apariția lui Radu, a lui Sandu, a lui Mircea și-a lui Liviu acestea sclipeau de curățenie.

Se anunța o zi însorită, scoaseră mașinile în fața uzinei, Radu și Sandu se apucară să demonteze cablul de accelerație de la *TM*, pentru a-i modifica drumul, eliminînd cotul brusc pe care acesta îl făcea, urcînd spre carbu-

rator. Altfel exista pericolul ca el să se roadă în foarte scurt timp.

Constatară că n-avea pic de ulei.

— Poftim cum pot lucra niște mecanici ! se revoltă Sandu. Mecanici calificați ! E-o adevărată crimă să montezi un cablu fără să-l ungi mai întîi !

— Și ce mare lucru era să picure puțin ulei între cămașa exterioară și firul interior al cablului ? ! spuse Radu, arătîndu-i lui Traian cablul.

— Dau rasol, asta-i ! făcu acesta.

— La cablul de accelerație, dom'le ? ! se revoltă la rîndul său Liviu.

Radu luă hotărîri :

— Mircea și Traian, demontați cablurile de frînă și ambreiaj ! Liviu, dă afară capacele de la butucul roților și vezi dacă rulmenții au suficientă vaselină . . . Te pomenești că nici rulmenții n-or fi gresați ! . . . Eu și Sandu . . . — Sandule, adu trusa cu scule ! — controlăm strîngerea mașinii. Fiecare piuliță, fiecare șurub. Dacă au lăsat ei cablul de accelerație neuns, te poți aștepta la orice !

— Ar trebui să băgăm și lanțul în seu, propuse Mircea. Vaselina, știi bine, e bună doar de strîns praf între role ! . . . Ca să le macine cît mai curînd.

— Da, însă nu azi. Liviule, te ocupi săptămîna viitoare de lanț ! îi ordonă Radu.

Verificarea *TM*-ului dură aproape o oră, operațiunea nu fu lipsită de surprize și, la încheierea ei, băieții se îndreptară spre circuit, comentînd cu aprindere schimbările produse în echipajele piloților de formula I și mai ales „evadarea“ lui Fittipaldi din *team*-ul „Lotus“ a lui Colin Chapman și trecerea lui la Mc. Laren.

Odată sosiți pe circuit, porniră mașinile și Radu i se adresă lui Traian arătînd spre *RB* :

— Hai, treci la volan ! Eu o să merg cu *TM*-ul în lung, ca să recunoști pista... Un singur tur însă, pentru că la început vom roda mașina numai pe liniile drepte.

Dominat pe drum de o bucurie surdă că urma să conducă, Traian se îndreptă spre *RB* vibrînd de încordare. Se așeză în scaun, își căută o poziție mai comodă, accelerà scurt de cîteva ori, cuplă în viteză și încercă să *mintă* mașina din ambreiaj și accelerație. Manevra îi reuși, exercițiile la *rece* îi fuseseră de folos, simțea la milimetru jocul pedalelor.

Sandu le dădu un start simbolic, Radu demară primul, lăsîndu-l să se distanțeze puțin, Traian făcu o plecare ireproșabilă, schimbă *unu* în a doua, apoi în a treia. Radu conducea menajînd motorul. Ajungîndu-l, Traian își propuse să fie atent la fiecare mișcare a acestuia, mai ales că se apropie virajul dinaintea *S*-ului de la *Tertre Rouge*.

Copiindu-l pe Radu manevră cu manevră, Traian căpătă deodată încredere în posibilitățile sale, își spuse că virajele nu erau chiar așa de temut și chiar *unghiul lui Beckett* nu i se păru o capcană prea mare.

Odată ajunși din nou pe linia dreaptă a *tribunelor*, unde rămăseseră Sandu, Mircea și Liviu, Traian accelerà puternic și, schimbînd în a patra, îl depăși pe Radu chiar în fața băieților, care îl aplaudară zgomotos.

— Bravo Traiane !

— Așaaa !

— Trage de mașină ! îl încurajară ei în timp ce Radu trecea, conducînd ca la o plimbare de plăcere mașina.

Frînînd din timp, Traian se înscrise în primul viraj de după linia dreaptă, reduse și mai mult din viteză pe virajele *S*-ului de la *Tertre Rouge*, parcurgîndu-le încet, în a doua, la ieșirea din ultimul viraj, accelerà și-i plăcu cum se *înfigea* mașina.

Zbură pe linia dreaptă de la *Hunaudieres*, aceasta era însă mai scurtă decît cea a *tribunelor*, îmbătat de viteză, tăie tîrziu gazele, și cu toate că apăsă energic pe frînă,

nu mai reuşi să înscrie maşina pe virajul în *ac de păr* de la *Mulsanne*. Derapînd de spate la mişcarea volanului, *RB*-ul se aşeză în curmeziş şi părăsi pista, oprindu-se în faţa unui boschet.

O asemenea ieşire brutală *în decor*, mai ales în linie dreaptă, sperie, instaurează teama pentru o bună bucată de timp. Paradoxal, lui Traian ea îi produse o imensă plăcere, şi el rîdea amuzîndu-se de cele întîmplate. E adevărat, la deraparea bruscă a spatelui, fusese puţin uluit, văzînd cum înaintează maşina de-a latul în direcţia dorită de ea, dar totul n-a durat decît o secundă, atît cît a durat şi derapajul propriu-zis.

„Te ţii de figuri, Traiane ! îşi spuse el cu glas tare. Ia să vedem ce s-a-ntîmplat ! şi se uită în direcţia pistei. Ori eu n-am frînat la timp, ori n-am suficientă putere în picior. Nu, putere am în picior, pentru că altfel nu se blocau roţile ! Asta-i, m-am apropiat de viraj cu viteză prea mare. Şi cînd am întors puţin de volan, maşina a şi derapat. A derapat din cauza roţilor blocate de frînă. Interesant ! ... Şi am simţit cum începe derapajul. Dar n-am mai ştiut ce să fac. Oare se poate face ceva ? Într-o fracţiune de secundă se mai poate face ceva ?“ Îşi propuse să-l întrebe pe Liviu.

Decuplă schimbătorul de viteze şi coborî să pornească motorul. Se aşeză apoi la volan, scoase maşina pe asfalt şi o încercă, după o scurtă linie dreaptă, pe virajele de la *Maison Blanche*. La intrarea în cea de a doua buclă a *S*-ului, frînă frusc. Spatele *RB*-ului fugi în direcţia inversă mişcării volanului, şi maşina se aşeză de-a curmezişul pistei.

— Aha ! spuse el pricepînd cum stau lucrurile.

Avusese grijă să apese pînă la fund pedala de ambreiaj concomitent cu frînarea, astfel că motorul nu se mai oprise. Imprimă viteză maşinii, trecînd de *cocoaşele de la Nürburgring*, repetă manevra pe virajele *Arnage*. De data aceasta roţile din faţă erau bracate spre stînga, pe sensul

virajului, spatele *RB*-ului fugi spre dreapta, dar atît de puternic încît maşina se răsuci aproape *cap-la-coadă* şi părăsi pista.

— E clar ! făcu Traian şi adăugă : Va să zică poţi să faci ce vrei cu maşina ! . . .

Venea linia dreaptă a *tribunelor*, trecu pe lîngă băieţi ca din puşcă.

— Mai încet, mă ! exclamă Sandu fără să vrea şi se întoarse spre Liviu şi Mircea : Ia uite ce curaj a prins ăsta !

— O să vedeţi, iese precis *în decor* ! făcu Mircea cu teamă, avertizîndu-i.

Liviu era însă de altă părere :

— Lasă-l să iasă ! Pîn' nu ieşi *în decor*, n-ai cum să-nveţi !

— Eu cred c-a şi ieşit. Pentru că prea mult a durat turul, aprecie Sandu.

Traian merse de data aceasta cuminte, fără a mai încerca frînări bruşte, dar fu deosebit de atent cum reacţionează *RB*-ul pe viraje, la mişcările de volan. Aducîndu-şi aminte de cele spuse de Liviu în legătură cu şira spinării şi nervii fesieri, care simt cînd are de gînd maşina să intre în derapaj, începu să amplifice mişcările din volan.

Cum ajunse însă din nou pe linia dreaptă a *tribunelor*, cuplă a patra şi trecînd pe lîngă băieţi, le făcu semn cu mîna ; puţin mai încolo îl depăşi pe Radu. Venea virajul dinaintea *S*-ului de la *Tertre Rouge*, se angajă în curbă ceva mai tare decît data trecută, dar nu se întîmplă nimic.

Abia pe *acul de păr* de la *Mulsanne*, roţile din spate încercară să fugă spre stînga, fluierînd pe asfalt, însă el nu-şi dădu seama dacă sesizase din vreme sau nu această intenţie. În *unghiul lui Beckett* trase şi mai tare de volan, atent la ceea ce va simţi. Mişcarea fu prea amplă şi ma-

şina intră într-un derapaj brusc şi puternic, întorcîndu-se printr-o piruetă şi aşezîndu-se de-a curmezişul pistei.

— Ah, fir-ar a naibii, n-am simţit nimic! spuse cu ciudă Traian şi coborî din *RB* ca să pornească motorul. Totul se petrecuse într-o fracţiune de secundă, nu mai avusese timp să apese pedala de ambreiaj.

Cînd se apropie de băieţi, îl văzu pe Radu oprit lîngă ei cu maşina şi îşi spuse că trebuie să oprească şi el.

— Ei, cum e? îl întrebă Liviu, întîmpinîndu-l.

— Colosal! spuse Traian exact ce simţea. Nici nu mi-am putut închipui că poate exista o plăcere atît de fantastică! Da-n curse?! Pe alee, abia schimbai în a treia şi gata trebuia să-ntorci. *TM*-ul cum merge? îl întrebă el pe Radu.

— Merge frumos. Bine, nu poţi să ai pretenţie, maşina nu-i încă *lăsată*.

— Şi nici n-ai *tras* de ea ca să-ţi dai seama, făcu Mircea.

— Cum o să *trag?!* Să se răcească motorul puţin şi o iei, Sandule, în primire.

— Eu cred, interveni Liviu, că după-amiază o să putem face cu ea tot circuitul.

— Da, însă nu cu tine la volan, spuse Radu zîmbind ştiutor. Tu n-ai răbdarea necesară pentru rodaj. Dacă ai poftă de condus, urcă pe *RB* şi fă un tur, două.

— Ei, n-am răbdare!... protestă Liviu şi, în momentul următor, apărură trei echipaje ale Asociaţiei „Jean Calcianu".

Apropiindu-se de băieţi, cei de la „34" ridicară mîinile în chip de salut şi Cornel Deciu dădu glas surprinderii lor generale:

— Ce, acu' aveţi două maşini?

— După cum vezi, două, îi răspunse Radu, arătînd spre maşini şi se adresă lui Andrei Ungureanu: Bine, Andrei, i-ai spus lui Liviu că n-a ieşit încă noul regulament... Ce naiba?!... Te ştiam om serios...

— Zău dacă n-am aflat abia acum cîteva zile ! se jură Andrei Ungureanu.

— Vă băgați, nu ? Vă băgați în Marele premiu ? întrebă Mihai Mărgăritescu, adresîndu-se lui Liviu.

— Te cred și eu ! făcu Liviu. Sîntem cinci oameni, alergăm pe două mașini.

— Un echipaj de cinci oameni cu două mașini ! ținu Radu să sublinieze.

— Asta-i în rodaj încă ? spuse Aurel Nisipescu, apropiindu-se de *TM*.

— Abia am făcut cu ea cîțiva kilometri. O splendoare merge motoru' !

— Acu', da' cînd om lua-o noi la *gidilat* ! . . . îl completă Liviu pe Radu.

— Bine, mă, sînteți grozavi voi ! . . . îi luă în zeflemea Cornel Deciu. Aveți două mașini . . . V-ați făcut rost și de-o mascotă . . . spuse el arătînd cu capul spre Traian.

Se făcu o liniște mormîntală și, în clipa următoare, Sandu îl îmbrînci atît de tare pe Deciu încît acesta, pierzîndu-și echilibrul, căzu la pămînt. Aurel Nisipescu îi aruncă lui Deciu, care încerca să se ridice de jos :

— Scîrbă ! Mare scîrbă ești ! Dacă nu dădea Sandu, te pocneam eu !

— Am glumit ! . . . făcu Deciu pe un ton plîngăreț.

— Asta-i glumă, măăă . . . ? ! îl apostrofă Andrei Ungureanu. Să fi fost tovarășul profesor Panait, nu mai pupai tu curse de-acu înainte !

— Gata, terminați ! interveni Aurel Nisipescu. Am venit să ne-antrenăm sau să ne certăm din cauza lui Deciu ? ! Haideți în parcul închis, că trebuie să vină și ceilalți ! își chemă el colegii și, luînd de volan mașina, porni înainte.

Ca să nu se creeze cumva impresia că ei rămîn să comenteze incidentul, Radu se grăbi să spună :

— Mircea, continuă rodajul *TM*-ului, iar tu, Traiane, cît n-au început încă antrenamentele, fă cîteva ture cu

RB-ul ! Gata, la mașini ! făcu el autoritar. Ne găsiți în parcul închis.

După plecarea lui Mircea și a lui Traian, Liviu remarcă :

— Sînt băieți buni, ce-i al lor e al lor ! Ați văzut, n-a sărit nici unul să-i ia apărarea lui Deciu !

Alergătorii de la „Jean Calcianu" erau abia la jumătatea drumului pînă la parcul închis, cînd Traian, demarînd puternic și schimbînd a doua, a treia, trecu pe lîngă ei în viteză. Voise să le arate siguranța sa pe volan și, bănuind că aceștia îl urmăresc cu privirea, intră puternic în virajul premergător *S*-ului de la *Tertre Rouge* : „V-arăt eu mascotă !"

Știuse ce avea să se întîmple, își asumase conștient riscul, înainte de mijlocul virajului, spatele *RB*-ului fugi puternic spre stînga, Traian apăsă pe frînă, vrînd să oprească mașina, însă această manevră reflexă, doar totalmente greșită, accentuă și mai mult derapajul. Forța centrifugă azvîrli pur și simplu *RB*-ul pe iarbă.

Brutalitatea cu care fusese scos *în decor* îl surprinse oarecum, după ce se dezmetici, stabilind poziția sa față de pistă, cuplă întîia și apăsă cu îndîrjire pe accelerator. Mașina porni ca aruncată din praștie. Ajungînd pe asfalt, schimbă a doua și iar acceleră pînă la fund. Motorul urla să se spargă aproape, însă Traian nu-l auzea ; era copleșit de un sentiment pe care nu-l cunoscuse pînă atunci, sentimentul puterii, născut odată cu strivirea pedalei de accelerație. Ea îi oferi pe neașteptate ceea ce îi refuzau picioarele sale, relevîndu-i, într-o fracțiune de secundă, posibilitatea de a se înfrunta, la modul real, cu oricine aici pe circuit.

Opri *RB*-ul ca pentru a-și aduna gîndurile. Da, va învăța de la Liviu, de la Radu secretele *negocierii* virajelor, îl va ruga pe Mircea să majoreze, în laboratorul dentar al tatălui său, canalele de admisie și de evacuare de la cilindrul *TM*-ului, va lustrui camera de explozie și calota pistonului ... Va avea fără discuție o coroană cu doi dinți mai

puţin, ca să folosească toată forţa motorului... Forţă motorului va fi propria sa forţă, şi cu cît motorul va fi mai puternic, cu atît va fi mai puternic şi el!

Cam aceeaşi problemă, dar altfel privită, îi aduse pe băieţi în parcul închis. Pe drum discutaseră cum să-i tragă de limbă pe cei de la „34", şi ei îşi elaboraseră un plan în acest sens. După ce se alipiră la grupul alergătorilor de la „Jean Calcianu", participînd un timp aproximativ la discuţii, Liviu îi făcu semn lui Andrei Ungureanu şi amîndoi trecură într-o parte.

— Bine, Andrei, îmi vinzi tromboane că n-a ieşit regulamentul?! îi spuse Liviu cu imputare în glas. „Halal prieten mai ai!" mi-a zis Radu.

— Pe cuvîntul meu, Liviule, dacă am ştiut pîn' acu' trei zile... Nu, patru; miercuri am aflat. La chimie aveam o singură notă, un şapte, ştiam că m-ascultă, la teză nu ne-a adus încă notele, îţi dai seama, eram obligat să-mpuşc un nouă, aşa c-am stat să-nvăţ. Te anunţam eu, ce naiba!

— Ce zici de noul regulament?

— Cine ştie ce noutăţi n-are... spuse Andrei, mimînd nepăsare.

— Ei, cum?! Da' proba specială?! Da' startul din mers?!...

— Da, cam astea ar fi.

Liviu se hotărî să arunce undiţa:

— Ai văzut, în vechiul regulament se spunea că pot fi făcute modificări la motor cu condiţia să se ia din material; de adăugat în nici un caz nu se admitea. În noul regulament nu mai zice nimic. Ai priceput, nu?

— Pentru că un control era practic imposibil!

— Cum imposibil?

— Aşa, imposibil.

— Da', pe Gheorghe Zainea nu l-au eliminat din campionat?! N-a vrut să dea jos chiulasa şi l-au eliminat.

— Bine, asta pentru că se bănuia că are o cilindree mai mare. Şi sigur avea! Ce mare lucru să dai o chiulasă

afară ? ! În cinci minute e jos. Da' la carter cum controlezi ? Înseamnă să demontezi tot motoru' ! Să-l faci bucățele. Cine se-apucă de-o treabă ca sta în parcul închis ?! E muncă de-o zi.

— Da, ai dreptate, spuse Liviu și mai aruncă o undiță : Sigur, nu-i nici o problemă dacă umbli la motor și cu adaosuri.

— Numai să știi unde s-adaugi ! . . .

„Ori Andrei nu știa, ori nu voia să-i spună", se gîndi Liviu.

— Ei, că doar n-o fi chiar așa o problemă să umbli la carter cu adaosuri ?

— Ba, e o problemă ! . . . spuse Andrei clătinînd din cap. Adaugi, da' unde și cît ? Nelu a încercat, și-a spart carterul ! Hai, un capac de ambreiaj îl mai sudezi, da' carterul ? ! S-a dus naibii motoru'. Colceag a băgat adaosuri la contragreutățile vilbrochenului și praf s-a ales de motor. La contragreutăți e și mai complicat. Cine-ți face ție o echilibrare dinamică, ha ?

— Așa-i, acceptă Liviu.

— E ușor de spus „adaugi" . . . Adaugi și-ai rămas fără motor.

În scurt timp, în parcul închis își făcură apariția și celelalte echipaje de la „Jean Calcianu", în frunte cu noul profesor-instructor, și acesta începu să sufle de zor într-un fluier.

— Liniște ! Liniște ! strigă el apoi din toate puterile, agitînd mîinile pe sus.

Era un bărbat de vreo patruzeci de ani, slab și nu prea înalt, cu o față mare, dominată de arcade puternice și de un păr cam vîlvoi.

— Cine nu-i disciplinat nu participă la antrenamente ! E clar ? îi amenință profesorul-instructor pe cei de la „34", și Liviu se gîndi ce diferență enormă era între acesta și profesorul Panait. În clipa în care *Il commendatore* apărea undeva, în aceeași clipă se făcea o liniște totală, fără ca el

să spună măcar un cuvînt; singura dată cînd îl auzise Liviu ridicînd tonul fusese atunci cînd îl oprise din antrenament, crezînd că n-are frînă la *RB*.

— În parcul închis nu rămîn decît alergătorii ! Cei străini de asociație, vă rog, să poftiți afară ! Și să stați cuminți pe marginea pistei ! spuse profesorul, remarcîndu-i pe băieți și arătînd cu mîna spre ieșirea din parc.

— Ce facem, Radule ? întrebă Liviu, care li se alăturase între timp. Da' ce-i proprietatea școlii lor circuitul ? ! spuse el revoltat.

— Stai, dom'le, că omu' nu știe că și noi alergăm ! îl calmă Radu. Haideți să-i spunem ! Vorbești tu, Sandule !

Sandu dădu din cap în semn că este în regulă și ei se îndreptară spre noul profesor-instructor. Îi spuseră respectuoși bună ziua, dar acesta îi opri ridicînd mîna :

— Nu, nimic, am spus !

— Sîntem alergători, tovarășe profesor, făcu Sandu grav, am venit pentru antrenamente aici.

— Ce alergători ? De unde ? întrebă acesta nedumerit.

— Alergători licențiați de federație. Am făcut parte din asociație, însă după reorganizare . . .

— Și cu ce alergați ? Mașină aveți ?

— Avem două mașini. Și-am venit să ne pregătim pentru Marele premiu „Jean Calcianu". Am fost acum cîteva zile la federație, ni s-a dat noul regulament și ni s-a spus să ne pregătim pentru Marele premiu.

— Da, bine ! Atunci rămîneți, făcu profesorul și se întoarse spre cei de la „34" : Șefii de echipaje de la „Avansați" să se pregătească de start !

Băieții se retraseră discret cîțiva pași și porniră repede în direcția pistei pentru a-i opri pe Traian și pe Mircea. Îi găsiră pe amîndoi așteptîndu-i lîngă parcul închis.

— L-am auzit țipînd și n-am mai intrat, spuse Mircea, referindu-se la profesor.

— Un tip cam coleric, zîmbi Liviu și adăugă: Da' Sandu a fost la înălțime. Auzi, dom'le, să ne dea afară din parcul închis!

Radu povesti celor doi incidentul și se întrebă:

— Bine, și totuși ce facem? Ne-antrenăm împreună cu ei?

— Mie nu mi-i de-antrenamente, ci de rodajul mașinii, își manifestă Sandu îngrijorarea. Iar rodajul trebuie să-l terminăm cît mai curînd. Pînă-n vacanță; ca-n vacanță, să trecem masiv la antrenamente pe ambele mașini! Vacanța se termină pe douăzeci aprilie, deci ne mai rămîn zece zile ca să umblăm la motoare. Ai aflat ceva de la Andrei Ungureanu? îl întrebă el pe Liviu.

Acesta nu mai avu timp să-i răspundă, din parcul închis ieșiră, una după alta, șase mașini, avînd la volan pe șefii echipajelor de la categoria „Avansați". Profesorul îi grupă pe grila de start și le dădu plecarea.

După ce mașinile se pierdură, înscriindu-se în virajul premergător *S*-ului de la *Tertre Rouge*, Liviu le povesti în amănunt băieților discuția sa cu Andrei Ungureanu și îi făcu atenți:

— Deci, despre carter e vorba! La carter se umblă cu adaosuri!

— Așa m-am gîndit și eu, spuse Radu. În altă parte nici nu se putea. La piston, nu, pentru că-i mărești greutatea... La piston, dimpotrivă, dacă poți să-l ușurezi. Prin strunjire. Din carnea interioară. Rămîne doar carterul. Și contragreutățile vilbrochenului.

— Stai puțin, îl opri Liviu. Colceag a băgat adaosuri la contragreutăți și-a spart motorul! Tot Ungureanu mi-a zis. Nici la carter nu-i simplu. Nelu a-ncercat și-a făcut și el praf un motor. A-ncercat cu adaosuri.

— Cum s-a întîmplat, nu ți-a zis? îl întrebă Radu.

— Nu mi-a zis. Puțin cîte puțin am scos de la el.

Traian ascultase atent cele povestite de Liviu, imaginîndu-şi carterul după schiţele explicative din cele două volume cumpărate de el, şi se hotărî să vorbească :

— Radule, ştii ce cred eu... La motorul în doi timpi, admisia se face în carter. Şi tot aici compresia. La coborîrea pistonului. Deci, avem un volum X de carburant, comprimat într-un spaţiu Y. Voi aţi mărit galeria de admisie a gazelor din carburator şi astfel volumul X a crescut proporţional cu majorarea galeriei. Dar spaţiul a rămas acelaşi. Aşa aţi obţinut o comprimare mai puternică a gazelor în carter. Dar dacă este micşorat şi spaţiul acestuia, atunci va rezulta o comprimare şi mai puternică ! Gazele vor zbura cu o viteză şi mai mare în sus pe canalul de transfer...

— Perfect lustruit... îl completă Mircea.

— Exact, şi va creşte turaţia. Iar odată cu turaţia şi puterea motorului. Nu ? Logic...

Pe băieţi îi uluise puţin siguranţa cu care abordase Traian problemele motorului în doi timpi, concizia sa, eliminarea amănuntelor, demonstra o temeinică cunoaştere a acestuia ; Sandu intuise încă mai de mult că Traian se pusese la punct cu partea teoretică. Vorbi primul :

— Traian are perfectă dreptate ! Totul este să vedem cît suportă motoru' !... Tocmai de aia, probabil, a spart Stoian carterul ! L-a comprimat prea tare. Problema ar fi deci, cît de mare trebuie să fie adaosul. Plusul acela.

— Vorbesc cu tata diseară şi-l rog să calculeze. O să mă sfătuiesc cu tata diseară ! spuse cu fermitate Traian.

— Asta-i cea mai bună soluţie ! făcu Radu.

Dinspre curba largă dinaintea liniei drepte a *tribunelor*, se auziră maşinile venind şi în curînd îşi făcu apariţia plutonul de alergători. În frunte era Paul Avram, secundat de Andrei Ungureanu, iar la o oarecare distanţă, restul de alergători.

— E un pilot excelent Avram ăsta ! comentă Liviu, dar Radu reveni la subiect :

— Traiane, vorbeşte cu bătrînu' şi roagă-l să ne calculeze cît de mare trebuie să fie adaosul. Deocamdată nu ne-nteresează nici coroana, nici vopsirea maşinii, nimic!

— Cum să nu ne intereseze coroana?! sări Liviu.

— Stai dom'le, nu mă-ntrerupe! se supără Radu. Lasă-mă să termin! Coroanele ni le-a promis şi ştiu şi cum trebuie făcute. Nu sudate. Sudată pe axul din spate vine doar o placă, care rămîne odată pentru totdeauna acolo. Iar coroana o prindem cu patru sau cu şase şuruburi — cu şase-i mai bine — de placă. Ca să putem schimba mai multe coroane. Pe un circuit cu linii drepte mai scurte, cum a fost cel de la Braşov, băgăm coroanele noastre. Aici — coroanele noi. Cele cu doi dinţi mai puţin. Cu doi dinţi sau... numai cu unul. O să vedem. Cu doi dinţi mi-i teamă să nu diminuăm prea tare puterea de demaraj a maşinii!...

— Dacă băgăm adaosul, puterea cîştigată o s-o compenseze pe cea pierdută cu dinţii, la demaraj, îşi spuse Mircea părerea.

— Bun-bun, băgăm adaos în carter, da' unde? încercă Liviu să pună degetul pe rană.

— M-am gîndit eu, spuse Traian. N-am o foaie de hîrtie... Aş face o schiţă în secţiune a carterului. Cu contragreutăţile vilbrochenului, lăsate în jos. Să ne imaginăm însă cum lucrează biela rectiliniu şi cum se învîrtesc în carter cele două contragreutăţi ale vilbrochenului. Între ele e un spaţiu... Ei, pe spaţiul ăla, urmărind trascul contragreutăţilor, trebuie să băgăm adaosul. În altă parte nu-i loc.

— Ca o potcoavă de... dintr-o sîrmă mai groasă, lipită de peretele carterului, spuse Radu avînd viziunea precisă a locului.

— Da, un trei sferturi de cerc, îl completă Sandu. Exact în golul dintre cele două contragreutăţi! Traian are dreptate.

— Da, da' cum prinzi potcoava de peretele carterului ? puse Mircea problema.

Rămaseră cu toţii tăcuţi.

— Naiba ştie ! ... făcu Sandu.

— Vorbesc eu cu bătrînu' ... spuse Traian. Sînt ingineri, şi el, şi mama ! ... Mama-i la proiectări. O să-mi spună ei cum ! ...

— Poate cu şuruburi mici ? ... îşi imagină Radu. Adaosul să fie cu un profil conic, ca partea exterioară a potcoavei, baza, să se lipească perfect de peretele carterului ... Îi dăm, din loc în loc, cîteva găurele şi-o prindem cu şurubele mici de jur-împrejurul carterului.

— Bun, da' cum înghiventăm şuruburile în peretele carterului ? întrebă Sandu, desfăcînd mîinile. Că doar nu-i din lemn ? ! O să ne trebuiască un *ghiventbor*, ca să filetăm găurile ... Treabă de ceasornicar ...

— De ceasornicar, da' numai să-i batem ! făcu Radu, gesticulînd energic. Marele premiu trebuie să fie al nostru ! Tocmai pentru că poartă numele asociaţiei lor ! Uite, aveţi cuvîntu' meu că, dacă nu cîştigăm cursa asta, eu nu mai calc în viaţa mea pe-un circuit !

Băieţii rămaseră tăcuţi, cuvintele lui Radu sunaseră atît de răspicat, de solemn, încît erau ferm convinşi că el îşi va respecta jurămîntul.

— Radule, i se adresă Traian, avem cîteva obiective principale de realizat. Întîi, să creştem la maximum puterea motoarelor. Doi, să ne-antrenăm pîn' la capătul puterilor. Trei, să terminăm cît mai repede rodajul *TM*-ului. Toate sînt legate între ele. Mai ales ultimele două obiective. Pentru că la motoare vom umbla c-o săptămînă înainte de cursă. Ca să nu se depună calamină pe canalele lustruite.

Sandu îl întrerupse :

— Aici n-ai dreptate ! Calamina nu se depune decît pe capul pistonului, în camera de explozie şi pe galeria de evacuare a gazelor arse. Canalele odată lustruite, lus-

truite rămîn. Acolo nu circulă decît gazele proaspete!

— Aşa e, am greşit eu, se scuză Traian, dar Sandu continuă:

— Apoi, o săptămînă e prea puţin pentru ce vrem să facem. Nu demontăm doar blocul-cilindru, desfacem întregul motor! Şi nu unul, ci două! Şi de unde ştim că n-o să trebuiască să le demontăm din nou?! Operaţia ar putea să nu reuşească din prima încercare!...

— Sînt de aceeaşi părere! zise Radu.

— Şi eu! făcu Mircea.

Traian se gîndise să spună că operaţia nu se putea să nu reuşească, pentru că ei vor beneficia de ajutorul tatălui său, dar îşi dădu seama că obiecţiile lui Sandu constituiau de fapt argumente în sprijinul celor urmărite de el:

— Înseamnă că timpul este şi mai preţios pentru noi! Iar pentru mine cu atît mai mult! Eu de-abia am învăţat să conduc... Pe cînd voi aveţi experienţa a două mari curse! Antrenamente cu tovarăşul profesor Panait... Ce voiam să vă propun... Eu, ziua sînt liber. Nu trebuie să mă duc la şcoală şi nici să-mi fac lecţiile pentru a doua zi. Sesiunea de examene e tocmai în vară!... Pînă luaţi voi vacanţă, vin cu *TM*-ul pe circuit, îi fac un rodaj ca la carte şi-nvăţ şi circuitul perfect. Distanţele dintre un viraj şi altul, configuraţia lor... Cînd m-oi apropia de *unghiul lui Beckett*, de exemplu, să şi văd ieşirea din el. Legat la ochi dacă m-ar pune s-alerg şi nici atunci să n-am vreo problemă!

Înflăcărarea, dîrzenia ultimelor cuvinte îi surprinse oarecum pe băieţi, nici unul din ei nu crezuse că Traian are de gînd să participe cu adevărat la Marele premiu; cînd spuneau noi, se aveau în vedere pe ei.

— Vă gîndiţi că n-o să pot aduce singur maşina aici? interpretă Traian tăcerea lor. O s-o aduc. Crăp da' o-aduc! Dac-ar fi rodată aş aduce-o cu motoru'...

— Regulamentul prevede că nu-i voie de condus decît în locuri special destinate pentru practicarea cartingului ! îi atrase Sandu atenția.

— Eu aș putea să invoc... Dacă mă-ntreabă cineva de ce conduc pe trotuar, pot să zic că pentru mine cartul e un mijloc de deplasare. Din cauza picioarelor. Mașina nu-i însă rodată și... O trag cu hamul ! O trag ! spuse cu fermitate Traian.

Radu nu avu cum să obiecteze și îl preveni cu severitate în glas :

— Traiane, dacă nu rodezi însă ca lumea mașina și dă naiba să gripezi segmenții sau să calezi motoru' să știi că ne certăm rău de tot !

— Radule, da' cum poți crede așa ceva ? ! Da-i și interesul meu !...

Radu continuă :

— Am văzut c-ai început să te-nfigi în *RB*. Ori cu *TM*-ul n-ai voie să mergi decît c-un sfert de accelerație ! Atît ! Și menajat la maximum de viraje. Faci trei ture și lași să se răcească mașina.

— Așa cum am făcut eu, interveni Mircea. Ai văzut, după trei ture, am oprit mașina ca să se răcească motoru'. Și n-am mers decît pe liniile drepte !... În a patra, c-un sfert de accelerație.

— O să facem așa, hotărî Radu : cînd plecăm la școală, îl luăm și pe Traian cu mașina. Întîi, ca să i-o ducem noi pe circuit, iar al doilea, ca s-o rodeze dimineața cînd e și mai răcoare. Iar la-ntoarcere de la școală, îl aducem acasă.

— Eu m-am gîndit, Radule, să-mi iau mîncare cu mine și să mă-ntorc abia seara. Gîndește-te, așa în cîteva zile termin rodajul ! argumentă Traian.

— Are dreptate, spuse Sandu. Cîștigăm după-amiezele. Și prin rotație, unul din noi vine să-l ia.

— Traiane, neapărat trebuie să vorbești cu bătrînu' diseară despre adaosuri ! îi ceru Radu.

— Încă la prînz. În timp ce mîncăm. Vorbesc cu-amîndoi.

— Nu, la prînz n-ai să ai timp. Trebuie să-i explici pe-ndelete despre ce-i vorba ! ... obiectă Radu. Ca să-nțeleagă bine cum lucrează motoru' în doi timpi. Cum se face întîi admisia și compresia în carter, apoi sus, în camera de explozie ... Iar noi mîncăm și ne-ntoarcem imediat înapoi.

Traian avea însă un plan pregătit :

— Mai bine întîrziem o jumătate de oră, da-n schimb îi las să rezolve problema. În timpul cît noi sîntem după masă pe circuit, tata rezolvă problema. Mama proiectează adaosul.

— Da, ai dreptate ! îl aprobă Radu.

— Poate să venim și noi să-ți dăm o mînă de-ajutor ? propuse Sandu, vrînd să aibă certitudinea că domnul Mărgărit va înțelege exact despre ce este vorba. Mai ales că el intenționa să-l roage să le calculeze cu cît puteau comprima motorul și prin micșorarea camerei de explozie. Ori aici se punea problema strunjirii ! ... Din blocul-cilindru ? Sau din chiulasă ?

— Atunci mîncați și veniți cu toții la mine. Iar între timp eu pregătesc terenul, spuse Traian.

Cînd Traian îi ceruse tatălui său consimțămîntul scris pentru obținerea licenței de alergător, acesta crezuse că este vorba de-o simplă formalitate și că licența respectivă era un fel de carnet care îi dădea dreptul să conducă cartul pe care i-l făcuse cadou. Acum, însă, auzindu-l cu atîta pasiune îi vorbește despre cursa la care era decis să participe, despre antrenamente, despre creșterea puterii motorului, domnul Mărgărit încercă un sentiment de îngrijorare. Mai ales că el știa cît de ambițios este Traian, atîtă perseverență poate depune cînd vrea să obțină ceva.

— Tu-nțelegi, tată, eu trebuie să le-arăt celor de la „34" că nu sînt mascotă ! Poate n-o să cîștig Marele pre-

miu... Cu toate că eu o să-ncerc! Într-o zi însă o să cîștig, ai să vezi, și-o să fiu cel mai bun!

Domnul Mărgărit își privi fiul și, în aceeași clipă, gîndul îi zbură la doctorul Mareș, la cele spuse de acesta atunci cînd îl chemase să stea de vorbă cu Traian. Ce păcat că doctorul era tocmai la Cluj! O să-l sune la telefon, hotărî el și se grăbi să-și asigure fiul:

— Bine, Traiane, să ne punem pe treabă atunci. Ia dă cartea cu motorul în doi timpi să vedem noi ce putem face. O să vorbesc și cu inginerul Prodan; în tinerețe a alergat cu motocicleta la curse.

— Tată, dacă nu cîștig eu, Liviu sau Radu trebuie să cîștige! Tu-nțelegi ce-nseamnă trebuie? Trebuie! Datorită lui Liviu sînt în echipaj. Și nu numai de echipaj este vorba... Toți sînt băieți foarte buni. Însă Liviu... Țin la el exact cum țin și la voi.

În după-amiaza zilei de 22 martie, așa cum hotărîseră, băieții se instalară în apropierea școlii pentru a-i întîmpina pe membrii comitetului de părinți. Radu și Liviu luară poziții la colțul din dreapta, iar Sandu, Mircea și Traian se postară lîngă stația de autobuz.

Constatară cu satisfacție că nici unul din colegi nu uitase să transmită acasă despre posibilitatea absolut certă ca școala lor să fie luată sub patronaj de Uzina Mecanică „1 Mai". Rămaseră în continuare aici, arzînd de nerăbdare să afle cu ce se va solda ședința și, bănuind-o furtunoasă, făcură tot felul de presupuneri.

Liviu și mai ales Mircea erau de părere că Papanaș va reuși să bruieze în cele din urmă comitetul, făcîndu-și în mod abil aliați din părinții elevilor cu note mai slabe. Sandu și Radu îi vedeau însă pe aceștia în minoritate, iar Traian susținea că, din moment ce conducerea uzinei a hotărît să doteze școala cu utilaje, Papanaș nu se va putea împotrivi.

În scurt timp, apăru un grup de părinți, băieții se grăbiră să-i iasă în întîmpinare, dar nici unul din ei nu îndrăzni să întrebe despre rezultatul ședinței; se opriră respectuoși într-o parte.

— O s-aveți ateliere mecanice! îi anunță domnul Cristescu, tatăl lui Dan, colegul lor de clasă. Tovarășa directoare o să ia, săptămîna viitoare, legătura cu Uzina „1 Mai".

— Cu tovarășul inginer-șef Mărgărit, nu? întrebă repede Traian, ca să se convingă că n-a fost uitat nici acest amănunt.

— Da-da, cu el, confirmă domnul Cristescu. Și la anu' veți învăța strungărie, lăcătușerie, sudură...

— Abia la anu'? făcu dezamăgit Sandu.

— Anul școlar e aproape terminat, nu? Mai aveți un trimestru și gata. Încăperile de la subsol vor suferi modificări... Strungurile trebuie fixate în beton... Se va monta instalația de forță...

— Facem muncă voluntară! declară Mircea.

— Și noi ne-am angajat. O să venim duminicile, după-amiezile... Așa că în toamnă, cînd o să-ncepeți noul an, totul să fie gata.

Băieții îi mulțumiră domnului Cristescu și, temîndu-se ca nu cumva directoarea școlii să se afle în grupul din spate, dădură colțul în grabă.

În după-amiaza următoare, respectîndu-și promisiunea făcută, în timp ce Traian se afla pe circuit, domnul Mărgărit îi duse pe băieți cu *RB*-ul la atelier și, pe drum, le spuse că în ceea ce privește motoarele lucrurile sînt ca și rezolvate.

— Potcoava, cum îi ziceți voi, va avea o grosime de 3,5 milimetri.

— Nu vă supărați, interveni Sandu, nu e puțin?

— Deloc! 3,5 milimetri, dar pe întreaga circumferință a carterului! le atrase atenția domnul Mărgărit. Avem la uzină o soluție care lipește orice. Inclusiv sticlă pe me-

tal. Deci ar fi foarte simplu să prindem potcoava de pereții carterului. Mai ales că potcoava o s-o facem tot din aluminiu. Dar asta înseamnă ca ea să rămînă odată pentru totdeauna acolo. Or asta nu este în regulă. O să vă spun imediat de ce, și domnul Mărgărit le făcu semn să aibă răbdare. Noi vom lua și din chiulasă doi milimetri... Din chiulasă nu din cilindru. Ca să puteți tatona garnituri. Deci, prin comprimarea carterului și a camerei de explozie, o să urcăm turația motorului la douăsprezece mii de ture.

— La douăsprezece mii? Formidabil! exclamă Radu.

— Doamne ce-o să se-nfigă mașina! Trăsnet! făcu Liviu cu nestăpînită bucurie în glas.

— Trăsnet-trăsnet, spuse rîzînd domnul Mărgărit, dar cît o să dureze acest trăsnet?! Sînt cinci mii de ture în plus! Iar asta înseamnă o scurtare simțitoare a vieții motorului. Ia gîndiți-vă cît poate să țină un motor de capacitatea celui de la mașinile voastre, turat continuu în regim de curse? Adică în regim maximum? Tocmai de aceea o să prindem potcoava în șurubele cu un filet special, ca îndată după cursă s-o și dați jos. Iar la chiulasă o să puneți o garnitură cu doi milimetri mai groasă ca să decomprimați și camera de explozie. Altfel distrugeți motoarele.

— Aveți perfectă dreptate, spuse gînditor Radu.

— Iar la turația asta trebuie neapărat tranzistorizată aprinderea. Altfel veți avea la bujii o flamă continuă. Pe cînd vouă vă trebuie o scînteie bob cu bob. Bob cu bob numărat. Să-mi aduci, Sandule, schema! Mi-a spus Traian că ai și realizat o parte din instalație. S-o aduci și pe ea. O să vorbesc cu electroniștii noștri să vedem ce părere au și ei... Mai ales că amîndoi și-au tranzistorizat aprinderea la Daciile lor. Pe ce fel de placă ai montat semiconductorii? Sînt pe bază de germaniu?

— Da, EFT 250. Pe o placă căreia i-am făcut aripioare. Pentru circulația aerului.

— Foarte bine. Placă radiator, așa se cheamă.

Ajungînd la atelier, domnul Mărgărit îi prezentă pe băieți vopsitorului, acesta le dădu cîteva coli de șmirghel și îi puse să matuiască vopseaua *RB*-ului, să niveleze locurile unde aceasta era sărită, iar după aceea să acopere motorul cu ziare și să ungă cu un strat subțire de vaselină părțile care trebuiau protejate împotriva vopselii.

Suprafețele de vopsit nu erau prea mari, așa că spre seară, mașina arăta ca nouă. Mai mult decît atît, primiră de la domnul Ristea, cum îi spunea vopsitorului, în două cutii de ness, vopsea de rezervă. Într-una, duco galben-citron, exact ca cel al *TM*-ului, iar în cealaltă, duco roșu, din care fusese vopsit *RB*-ul.

Așa că Liviu avea acum cu ce desena cele două dungi late pe rezervor, dungi care, în limbaj internațional înseamnă „mașină rapidă", avea cu ce trasa liniile de jur-împrejurul șasiului, roșii pe mașina lui Traian, galbene pe cea a lui Radu.

Întorcîndu-se acasă, se abătură pe la cartodrom ca să-l ia pe Traian.

X

Odată cu vacanța de primăvară, băieții trecură la antrenamente asidui, alergînd concomitent pe două mașini.

Încă duminica trecută, rodajul *TM*-ului fiind terminat, Liviu se urcase la volanul *RB*-ului și, urmat de Traian, îi demonstrase acestuia pe „viu" ceea ce îi explicase în amănunt acum o săptămînă despre tehnica *negocierii* virajelor, atrăgîndu-i în cîteva rînduri atenția : „Este de o mie de ori mai recomandabil să intri ceva mai încet în viraj, dar în schimb să ieși cît mai puternic din el. Intrînd ceva mai încet, nu riști un început de derapaj și

mai ales îţi poţi alege o traiectorie cît mai perfectă, astfel încît să treci la accelerare încă înainte de mijlocul curbei".

Traian îi urmase sfatul şi constatase că Liviu avea perfectă dreptate. Alergase apoi în spatele lui, copiindu-i fiecare manevră şi în special înscriindu-se pe traiectoriile desenate de Liviu. Învăţase astfel cum să folosească frîna de motor pentru a ajuta pe cea de picior, schimbînd într-o treaptă inferioară de viteză, ceea ce îi oferea la ieşirea din viraj şi o repriză puternică.

La un moment dat, ajungînd înainte de *S*-ul de la *Maison Blanche*, Liviu oprise maşina şi îl pusese pe Traian să se întoarcă :

— Îţi iei viteză şi intri tare în prima curbă a *S*-ului. În aşa fel încît să derapezi, îi ceruse el.

Traian se executase şi, nemaiputînd stăpîni maşina, ieşise cu spatele *în decor*. Liviu venise la el :

— Ce-ai făcut ? Ce-ai făcut cînd a început derapajul ? Îţi spun eu ce-ai făcut : ai apăsat pe frînă. Aici e greşeala. Cum apeşi pe frînă cum te-ai dus. Ştiu : vrei să opreşti maşina. N-ai observat însă că din momentul în care-ai apăsat pe frînă s-a şi accentuat derapajul ?

— Ba da. Dar piciorul... Piciorul se duce pe frînă. Fără să vreau.

— Frica ! Asta-i !

— Da' eu nu sînt fricos ! Ce-am de pierdut, picioarele ?... protestase energic Traian.

— Ba eşti chiar prea curajos. Cam prea curajos. Frica, adică instinctul de apărare. Frîna e apărarea. Nu-i nici o apărare. E bună doar cînd opreşti maşina ca să te dai jos din ea ! îşi dezvoltase Liviu teoria sa despre frînă. În acceleraţie şi-n volan, acolo-i salvarea. Fii atent : a început derapajul şi spatele maşinii fuge spre stînga, cum a fugit aici, tot spre stînga mişti şi tu uşor de volan. Şi-n loc să frînezi, accelerezi dulce. Instinctul trimite piciorul pe frînă, iar mîinile rotesc volanul în contrasensul derapării spatelui. Totalmente greşit. Trebuie să faci exerciţii

pînă cînd reușești să-ți înfrîngi instinctul ăsta. Să gîndești și să-ți creezi reflexele pe baza gîndirii. Dar exercițiile astea o să le faci pe ulei. Acum mergi după mine și uită complet c-ai frînă! Mergem amîndoi ca și cum n-am avea frîne la mașini. Folosim doar frîna de motor. Gata!

Alergînd pe două mașini în tandem, băieților le era mult mai ușor decît de pe marginea pistei, să-și observe reciproc greșelile ca să le comenteze apoi. Se schimbară mereu unii cu alții și în cele din urmă hotărîră ca, în diminețile zilelor de marți, joi și duminică, cînd pe circuit veneau să se antreneze cei de la „Jean Calcianu", ei să execute pe aleea din spatele alimentarei slalomul printre popice.

Cele două săptămîni de rodaj, conducînd cîte 10 ore pe zi, îi folosiseră enorm lui Traian. Învățase perfect circuitul, abordînd de fiecare dată altfel virajele, studiase comportarea mașinii pentru a găsi traiectoriile optime, exersase scoaterea mașinii din derapaj așa cum îi arătase Liviu. Alergînd apoi cînd în spatele acestuia, cînd în urma lui Radu, se perfecționase și mai mult în negocierea virajelor. Slalomul printre popice și mai ales întoarcerile prin *tête-à-queue* a mașinii îi erau însă totalmente străine. Iar slalomul era eliminatoriu în Marele premiu.

La aceasta se mai adăugase schimbul destul de violent de cuvinte dintre Sandu și Mircea, pe de o parte, și Costel Mogoș, Valentin Cruțeanu, Virgil Manoliu și Florin Teodoru, de cealaltă parte. Aceștia din urmă îi acuzaseră pe băieți că le cronometrează alergările pentru a vedea ce medie relizează fiecare pe tur. Un adevăr exista și profesorul-instructor intervenise cerîndu-i lui Mircea să-și scoată ceasul de la mînă și să-l bage în buzunar. Devenise astfel clar că cei de la „34" îl „fitiliseră", cum se exprimase Liviu, pe profesor, pentru că nicăieri în lume nu-i interzis să-ți cronometrezi adversarul.

Cum incidentul se produsese duminică dimineața, băieții continuară antrenamentele după-amiază și luni toată ziua, iar marți se strînseră pe alee. Stabiliseră de cu seară să ungă cu ulei pătratul de asfalt din fața intrării de serviciu a alimentarei, Liviu subtilizase din garajul tatălui său două bidoane cu ulei, Mircea adusese și el unul de acasă.

— N-o să ne-ajungă, spuse Sandu clătinînd sceptic din cap. Ne mai trebuie cel puțin două bidoane.

— Mai am două pe balcon, făcu Mircea, da' mă omoară șerifu'. C-a dispărut unu' n-o să observe, sau o să creadă c-au fost două și-a uitat el.

— Mai ia unu' și-i spui că ne-a trebuit pentru cutia de viteze. Pentru amestec... îi propuse Liviu. Au fost două și-ai luat unu'... Și-o să fie și mai corect dacă-i spui. În garaj atîtea au fost, două. Două am luat. Eu nu-nțeleg de ce nu-și face bătrînu' rezervă de ulei?!

— Bine, un bidon mai aduc, da' ne mai trebuie încă unul!

— Să cumpărăm, altceva nu-i de făcut! propuse Radu. Eu am trei lei. Cumpărăm din ăla grupa trei sute, șapte lei un bidon.

— Stați s-aduc bani de sus, spuse Traian. Am vreo optspe sau nouăspe lei. Și-am rezolvat problema.

— Ascultă, Radule, da' ulei de gătit n-o fi bun? întrebă Liviu deodată.

— De gătit? Eu cred că e bun.

— Ba chiar foarte bun! întări Sandu.

— Atunci, toată lumea acasă după ulei! ordonă Radu.

Fiecare aduse ce găsise în bucătărie, Mircea luase din balcon încă un bidon. După ce mutară lăzile de ambalaj și cutiile de carton lîngă perete pentru a folosi în întregime pătratul de asfalt, îl unseră cu ulei. Cantitatea colectată se dovedi însă insuficientă, uleiul comestibil era absorbit de asfalt, așa că Sandu și Mircea alergară să

cumpere de la cea mai apropiată stație de benzină încă trei bidoane de ulei.

În acest timp, Radu, Liviu și Traian se îndreptară spre șantierul noilor blocuri pentru a umple cu nisip bidoanele goale pe care urmau să le folosească drept popice. Iar bidoane goale Liviu găsise suficiente în garaj, chiar mai multe decît le trebuia lor.

Cînd se întoarseră, văzură lîngă ușa alimentarei două vînzătoare spunîndu-i responsabilului ceva cu aprindere și acesta din urmă le făcu băieților semn cu degetul în sens că le arată el lor. Știindu-se simpatizați de acesta și crezînd că subalternele sale i s-au plîns găsind lăzile mutate, s-au apropiat fără teamă.

— Ați înnebunit? Asta ce năzbîtie o mai fi? îi luă în primire responsabilul, arătînd spre porțiunea de asfalt unsă cu ulei. Era să-și spargă capu' o tovarășă de-a noastră. Toată-i numai ulei! și neputîndu-se abține, izbucni în rîs.

— Păi, sigur, mata rîzi! pufni supărată una din vînzătoare. Încurajează-i, nea Gîngiule, poate o să ne dea foc într-o zi!

Responsabilul redeveni serios și se răsti la băieți:

— Să curățați imediat tot uleiul! Într-o oră să văd lună asfaltul! De ce l-ați uns cu ulei?

— Ca să facem derapaj controlat. Și-ntoarceri cap-la-coadă la capătul rîndului de popice. Ca data trecută..., îi reaminti Liviu.

— Ei știu, interveni Traian arătînd cu capul spre băieți, eu însă... Eu de-abia acum trebuie să-nvăț. Și peste o săptămînă avem cursa...

— Zău, vă rugăm, adoptă Liviu un ton plîngăreț, lăsați-ne numai o oră. Am dat o mulțime de bani pe ulei. Uitați-vă, am adus nisip, spuse el ridicînd un bidon, îl presărăm deasupra uleiului și-apoi îl măturăm bine. Lună rămîne asfaltul! Așa cum ați spus.

— Da, vă rugăm ! spuseră Traian și Radu în cor.

— Bine ! Numai s-aveți grijă să rămînă asfaltul curat. Și responsabilul se întoarse spre cele două vînzătoare : Măi, fetelor, voi de clienți ați uitat ? ! Vreți să am scandal cu clienții din cauza voastră ? !

Vînzătoarele intrară în magazin urmate de responsabil și băieții își zîmbiră fericiți. Măsurînd cu centimetrul pe asfalt, așezară bidoanele umplute cu nisip la o distanță de 2,20 m între ele, așa cum prevedea noul regulament, Radu execută primul slalom și Sandu și Mircea sosiră în fugă, aducînd uleiul așteptat. Se dovedi tocmai suficient pentru completarea spațiului necesar întoarcerilor prin *tête-à-queue*.

— Ei, Traiane, treci la volan ! îi ceru Radu. Întîi, ai să faci plecări de pe loc în condițiile lipsei totale de aderență. Ca să-nveți controlul mașinii doar din accelerație.

— Și puțin din volan, îl completă Liviu. Foarte puțin. Corectarea derapajului din volan este ca sarea în mîncare !

— Asta a spus-o *Il commendatore !* nu-l iertă Sandu.

Băieții repetară cu Traian exercițiile pe care le făcuseră cu profesorul Panait, Traian învățase de-acum să cenzureze trimiterea instinctivă a piciorului pe frînă la începerea derapajului, după ce Radu îi ceru să arunce spatele mașinii spre stînga, încercă să controleze *TM*-ul, mișcînd tot spre stînga volanul, concomitent cu dozarea farmaceutică a accelerației. Aici, pe porțiunea uleioasă a asfaltului, ieși și mai mult în evidență cîtă dreptate avusese Liviu cînd îi spusese ce înseamnă să frînezi în timpul unui derapaj început, cum să redresezi mașina dacă știi să lucrezi subtil cu accelerația și volanul.

Trecură apoi la întoarcerile prin *tête-à-queue*, băieții făcură întîi demonstrații, explicîndu-i lui Traian în amănunt ce viteză trebuie să imprime mașinii, că roțile din spate trebuie blocate printr-o frînare rapidă și mai ales energică, cît să răsucească volanul pentru bracarea roților din față, că întoarcerea cea mai convenabilă se realizează

prin aruncarea spatelui maşinii spre dreapta, deci volanul va fi rotit la stînga.

— Tot secretul constă în executarea simultană — dar absolut simultană! — a celor două mişcări: frînarea şi rotirea volanului, sublinie Radu, deoarece Traian, încercînd primul *tête-à-queue*, bracase ceva mai tîrziu roţile şi *TM*-ul glisase pentru o secundă drept înainte şi abia după aceea începuse pirueta. Din cauza energiei mai înainte pierdută, aceasta nu fusese completă, se oprise la 130 de grade.

Traian scosese maşina pe linia dreaptă, îi imprimă elan şi, ajungînd pe porţiunea unsă cu ulei, roti uşor, dar energic volanul spre stînga şi, concomitent, blocă roţile din spate cu frîna. Intrînd într-un derapaj lin, acestea se învîrtiră în jurul axei roţilor din faţă şi *TM*-ul execută un *cap-la-coadă* perfect.

Zîmbind fericit, Traian cuplă în viteza întîi, acceleră şi ridică brusc piciorul de pe ambreiaj, aşa cum făcuseră şi băieţii cu prilejul demonstraţiilor. Roţile din spate se supraînvîrtiră pe ulei şi maşina porni într-o nouă rotire, revenind pe direcţia iniţială de mers. Pirueta însă nu se sfîrşi aici, *TM*-ul avînd tendinţa s-o continue; Traian contră uşor cu volanul. Spatele încercă să fugă în direcţia opusă. În acelaşi sens mişcă şi Traian volanul şi, dozînd cu grijă acceleraţia, scoase maşina de pe porţiunea uleioasă.

— Bravo! izbucniră băieţii în aplauze.

Traian continuă exerciţiile pînă deprinse perfect acţionarea simultană a volanului cu cea a pedalei de frînă, iar la prînz trecură cu toţii la îndepărtarea uleiului, ştergînd bine pătratul cu ziare aduse de acasă.

Întoarcerea maşinii prin *tête-à-queue* pe asfalt curat era mai greu de realizat, *TM*-ul avea nevoie de un elan mult mai puternic pentru ca anvelopele roţilor sale să poată învinge rezistenţa pe care o opunea un teren aderent. Tocmai de aceea îndepărtară popicele de pe mijlocul aleii,

ele urmînd să fie repuse după ce Traian va exersa *tête-à-queue*-urile pe asfalt curat.

Antrenamentele continuară apoi pe cartodrom, băieţii luară de fiecare dată cu ei bidoanele şi centimetrul, alternînd alergările pe circuit cu slalomul printre popice.

Conform regulamentului, baremul de calificare în proba specială era 1 minut şi 50 de secunde. Bineînţeles, cu condiţia să nu dobori nici un popic şi să nu scapi nici o poartă. Cronometrîndu-se reciproc, băieţii aveau toate motivele să fie mulţumiţi.

Cu *RB*-ul, Liviu şi Radu scoteau constant 1 minut şi 40—1 minut şi 43 de secunde, cînd scaunul era deplasat la poziţia a doua, Sandu se ţinea destul de aproape de ei, o secundă sau două diferenţă, iar Mircea îndeplinea cu regularitate baremul. *TM*-ul nu se înfigea atît de tare ca *RB*-ul, dar cu toate acestea, Traian începu să coboare treptat-treptat de la 2 minute şi 40 de secunde la 2 minute, iar într-o încercare reuşi chiar 1 minut şi 55 de secunde.

— Îi ucidem ! declară solemn Liviu.

— Categoric ! făcu Traian.

Radu ridică mîna, arătînd că vrea să spună ceva deosebit :

— Şi directorul cursei va spune : Cîştigător al Marelui premiu „Jean Calcianu", alergătorul . . . cu numărul de concurs . . . făcu el pauzele respective, membru al echipajului *DIMB*, de la Şcoala generală nr. 21 ! Cînd vom completa fişele de înscriere pentru cursă, la rubrica „Din ce asociaţie sau club sportiv face parte" vom trece *DIMB !* Iar tu, Liviule, sau chiar împreună, îl vom ruga pe tovarăşu' profesor Panait să-i amintească directorului de concurs să ne anunţe : „Membru al echipajului *DIMB*". Cursa asta va intra în istorie, o să vedeţi voi !

Îndîrjirea băieţilor creşcu şi mai mult cînd Liviu află de la Andrei Ungureanu ce premii urmau să fie oferite cîştigătorilor de către A.C.R., Uniunea Tineretului Comu-

nist, Organizația Pionierilor și, incredibil aproape, chiar de către Asociația „Jean Calcianu". Iar premiile acestea erau cît se poate de atrăgătoare : un motor de cart pentru locul I, un set de anvelope pentru locul II, o cască de alergător pentru locul III. Cîștigătorul Marelui premiu urma în același timp să primească o cupă, cupa Marelui premiu „Jean Calcianu" iar ocupanții locurilor II și III, plachete.

— Voi vă dați seama ce va însemna acest motor pentru noi ? ! spuse Sandu, uitîndu-se pe rînd la băieți. Îl rodăm ca la carte, îl preparăm la mare fix...

— Mai ales c-o s-avem și rezultatele comprimării carterului și-a camerei de explozie ! interveni Mircea întrerupîndu-l.

— Exact, făcu Sandu și vru să continue, dar Traian se grăbi să spună :

— Potcoavele-s gata, v-am zis, mîine sau cel tîrziu poimîine, ne montează blocurile pentru tranzistorizarea aprinderii. O s-avem și scîntei bob-cu-bob-numărat și nici n-o să se-ncingă motoarele ! Așa că pentru noi n-o să conteze că vom alerga zece ture continuu !

— Bineînțeles ! îl aprobă Sandu și se grăbi să adauge : Stați, să vedeți ce-am vrut să vă spun : preparăm la fix motoru' cîștigat și-l punem deoparte ca să-l păstrăm doar pentru curse. Iar în pre-ziua Marilor premii... Chiar în pre-ziua Marilor premii îl montăm pe *RB*.

— Sau pe *TM*... făcu Mircea, care urma să concureze la alergările pe circuit concomitent cu Sandu, iar cum acesta era legat de *RB* datorită scaunului culisabil, el, Mircea, trebuia să conducă *TM*-ul.

Sandu insistă și motivă și de ce :

— Pe *RB*, pentru că i-am schimbat o dată segmenții ! A doua oară nu mai ține, trebuie să-i băgăm piston...

— Da' ce, patru cauciucuri sînt de colo ? ! spuse Liviu, gesticulînd semnificativ.

Radu îl apucă de haină ca și cum ar fi vrut să-l ia la bătaie.

— Tu-ți dai seama ce spui ? Să le cedăm Marele premiu ? Pentru nimic în viață !

— Nu-nu, se apără Liviu, cum o să cedăm Marele premiu ? ! Eu am zis de cauciucuri... Locul doi o să-l luăm tot noi, nu ? ! Musai să luăm și locul doi odată cu Marele premiu ! spuse Liviu, gîndindu-se la el și la Radu.

Cursa asta n-aveau voie s-o piardă.

Din cauza numărului neașteptat de mare de alergători înscriși la Marele premiu „Jean Calcianu", organizatorii hotărîră ca revizia tehnică a mașinilor să fie făcută îndată după antrenamentele oficiale și nu în dimineața cursei, așa cum fusese stabilit inițial. Astfel, ar fi însemnat ca disputarea Marelui premiu să înceapă foarte tîrziu, prelungindu-se cu mult după ora prînzului.

Măsura nu fu deloc pe placul băieților, Radu vru să spună ceva, dar vocea profesorului Panait răsună din nou din megafonul electronic :

— Odată cu primirea tichetului de revizie, alergătorii vor duce mașinile, aliniindu-le frumos, lîngă zidul Liceului „Slavici", unde vor rămîne sub pază în cursul nopții. Țin să vă avertizez că nimeni nu are voie să se apropie sub nici un motiv de mașini, pînă mîine-dimineață la ora nouă ! Cine va încălca această dispoziție va fi suspendat din activitatea competițională pe întreaga perioadă a anului și, bineînțeles, nu va putea participa nici la cursă ! Atențiune ! continuă după o clipă profesorul Panait. Deoarece în parcul închis nu este loc pentru toată lumea, rugăm pe alergătorii care se găsesc în parc să iasă pe marginea pistei ! În parcul închis se va intra numai pentru revizia tehnică, respectîndu-se ordinea numerelor de concurs ! În această ordine se va da startul și la antrenamente. Vă vom anunța la timp începerea lor.

Atenţiune ! Nimeni nu porneşte motorul, vă rugăm să păstraţi o linişte desăvîrşită !

— Hai ! le făcu semn Radu să împingă maşinile pentru a ieşi din parcul închis.

Într-adevăr, aici domnea o înghesuială teribilă, activitatea comisiei de revizie ar fi fost imposibilă, vreo douăzeci de echipaje nu mai avuseseră loc şi se instalaseră pe iarbă, lîngă marginea pistei. Sosiseră reprezentative din şase oraşe, la cursă se înscriseseră alergători de la şcolile generale nr. 42, 8, 12, 19, 26, pe care băieţii îi cunoşteau de la campionatul de anul trecut şi, bineînţeles, cei de la „34".

— Bine, a zis tovarăşul profesor de pază... Da' eu ştiu ? îşi exprimă Liviu, primul, îngrijorarea că vor trebui să lase peste noapte maşinile în parcul închis.

— La asta mă gîndeam şi eu, spuse Radu după o pauză.

Teama lor era legată de faptul că blocul cutiei cu sistemul de tranzistorizare a aprinderii era montat, pentru o mai bună răcire, chiar pe tabla podelei, jos lîngă scaun, deci la îndemîna oricui. Iar pentru deteriorarea sistemului era suficient un pumn mai puternic dat în capacul cutiei din aluminiu, sau în placa radiator, pe care era montat întregul sistem.

Băieţii căutaseră un alt loc cutiilor, însă acesta se dovedise cel mai bun. Lîngă motor primea căldură de la acesta, în spate nu se putea... Şi oriunde le-ar fi pus tot atît de accesibile ar fi fost. Jos, lîngă scaun li se păruse că vor trece mai neobservate, da de unde, chiar la intrarea pe cartodrom, întîlnindu-se cu Aurel Nisipescu, acesta le remarcase prezenţa de la prima privire : „A, v-aţi făcut aprindere electronică ? !" spusese el, pentru că nu era greu de priceput ce poate însemna o asemenea cutie cu orificii pentru o mai bună răcire.

— Să-l rugăm pe *Il commendatore* să ne dea voie să luăm mașinile acasă ? zise Liviu mai mult pentru sine. Și să-i explicăm și de ce ?

— N-o să vrea. N-o să facă pentru noi o excepție.

— Ce-ce ? întrebă repede Sandu.

Venise la ei frămîntat de aceeași problemă și prinsese din zbor ultimele cuvinte ale lui Radu. Acesta îi explică despre ce este vorba și adăugă :

— Poate să facem cu schimbul de gardă lîngă mașini ? Îți dai seama, toți de la „34" știu de-acum de la Aurel Nisipescu c-avem aprindere electronică ! Ai văzut cum discutau între ei și se uitau pe furiș în direcția noastră ?

— Eu cred că dac-ar putea ne-ar înghiți cu haine cu tot ! spuse Sandu.

— Radule, i se adresă Liviu, eu zic că cea mai bună soluție ar fi ca să facem de gardă. Am calculat, ne-ar reveni fiecăruia mai puțin de trei ore. Ce mare lucru trei ore ? ! Tragem la sorți . . .

— Ce tot vorbești, Liviule ? ! Ce-o să spună bătrînii ? . . . Da' ce, mă lasă tata să plec la unu noaptea de-acasă ? !

Radu fu de aceeași părere cu Sandu :

— N-o să țină acasă. Nici mie n-o să-mi dea drumu'.

— Și-apoi, reluă Sandu, în loc să fim mîine odihniți, o să ne sculăm dimineața dărîmați. Or, pentr-un pilot odihna înaintea cursei e o treabă esențială, știe oricine ! Pentru reflexe ! . . .

Urmîndu-i cu *TM*-ul, Mircea și Traian purtau cam aceleași discuții, mai mult, Mircea îl avertizase chiar pe Traian că nu-i mare lucru să dai afară bujia, și să arunci o pietricică în cilindru, ca să-și facă praf motoru' iar apoi să montezi bujia la loc.

Odată ieșiți din parcul închis, aliniară pe iarbă mașinile și, strîngîndu-se în spatele lor, se puseră unii pe alții la curent cu propunerile avansate. Traian era și el de părere că ar trebui să se facă de gardă lîngă mașini.

Radu hotărî :

— Vom pleca ultimii de aici, după ce ne vom convinge că nu mai e nimeni pe cartodrom, iar mîine dimineață vom veni primii. Încă la șapte dimineața.

— Da, da' pericolul e noaptea, pe-ntuneric ! îl preveni Liviu. Atunci s-ar putea furișa la mașini unul de la „34" !

— Liviule, gîndește-te ce riscă ! făcu Sandu. Nu pierde numai Marele premiu, dar îl elimină pe-un an întreg din viața sportivă ! Un an să nu mai urci pe mașină ? ! După un an nu mai ești bun de nimic ! După un an ți-ai pierdut *mîna !*

— Asta așa-i, acceptă Liviu. Spuse deodată : Eu totuși mă duc să vorbesc cu tovarășul profesor. Cine știe, poate ne dă voie să luăm mașinile acasă. O să-i zic să facem mîine dimineață revizia.

Radu dădu cu aprobare din cap.

— Bine, du-te !

În clipa în care Liviu porni în fugă în direcția mesei oficialilor, instalată lîngă grila de start, vocea profesorului Panait răsună din megafonul electronic :

— Atențiune ! Atențiune ! Vă rugăm faceți liniște ! Pentru ca revizia tehnică să nu se prelungească pînă seara tîrziu, verificarea va începe odată cu încheierea primei manșe de alergări, și nu la sfîrșitul antrenamentelor ! Așadar, după executarea celor cinci ture, alergătorii vor intra cu mașinile direct în parcul închis, unde acestea vor fi supuse reviziei. Și nu vor fi scoase decît mîine dimineață la nouă, pe baza tichetului eliberat azi de comisie.

Liviu ajunse la profesor exact cînd acesta își agăța de umăr *porta voce,* cum se chema megafonul electronic.

— Nu vă supărați, i se adresă el, am vrea să vă rugăm din suflet ceva.

— Ei, dacă din suflet . . . zîmbi *Il commendatore.* Ce-i, Ioanid ? Spune !

— Tovarășe profesor, noi ne-am tranzistorizat aprinderea la cele două mașini . . . Știți, ni-e teamă să nu . . .

se-ntîmple ceva. Dacă le lăsăm peste noapte în parcul închis. Cutiile...

— ...Sînt la vedere, îl completă profesorul. N-aveţi nici o grijă, paznicul este al A.C.R.-ului. Şi el va primi dispoziţii ca nimeni să nu se apropie de maşini. Aşa că nu vă faceţi probleme. Mîine o să alergaţi zece ture, te rog fără imprudenţe! îl avertiză profesorul, făcîndu-i semn cu degetul a luare-aminte şi adăugă: Sper că v-aţi pregătit maşinile şi din punct de vedere al securităţii, controlul o să fie foarte sever! Să nu aveţi vreo surpriză, cum aţi păţit la campionat!

Nu, de data aceasta era exclus să mai aibă probleme, oricît de severă ar fi revizia tehnică.

Liviu le povesti prietenilor săi cele spuse de profesorul Panait şi Radu le atrase în şoaptă atenţia:

— Cînd cei din comisie ne vor cere să facem demaraje, pentru a proba apoi frînele maşinilor, nu apăsaţi prea tare pe accelerație. Ca să nu-şi dea seama c-am umblat şi la carter. Dac-o să vadă cum se-nfig maşinile la demaraj...

— Bine, da-n noul regulament nu se mai spune nimic că nu-i voie de umblat cu adaosuri! făcu Traian.

— Nu se mai spune nimic... Cînd or vedea cum se-nfig maşinile, să nu zică c-am umblat la cilindree...

— Să zică sănătoşi, făcu Liviu rîzînd cu satisfacţie. Dăm jos chiulasele...

— Da' de ce s-avem noi probleme?! se împotrivi Radu. Mircea, te prezinţi tu cu *TM*-ul la revizie! hotărî el, ca o măsură de prevedere în plus. Eu, cu *RB-ul*, tu, cu *TM*-ul. Iar la antrenamente facem aşa cum am hotărît: nu întreceri, ci observarea maşinilor!

Radu stabilise şi de astă-dată o tactică. Cele cinci tururi de pistă, rezervate fiecărui alergător în cadrul antrenamentelor oficiale, aveau mai mult darul de-a-i familiariza pe concurenţi cu pista, cu particularităţile ei, era o acomodare cu virajele circuitului. Pentru băieţi însă

cinci tururi în plus sau în minus nu mai contau. Gîndindu-se la toate acestea, Radu hotărîse ca membrii echipajului său să nu tragă de mașini ; trebuiau să rămînă la mijlocul plutonului pentru a-și studia adversarii, comparînd *RB*-ul și *TM*-ul cu mașinile acestora. Urmau astfel să facă un inventar al celor mai puternice mașini și totodată păstrau în secret forța mașinilor proprii.

Comprimarea carterului dăduse rezultate cu adevărat spectaculare, tranzistorizarea aprinderii, punerea la punct a avansului, schimbarea jiclerelor, tatonarea carburației făcuseră de nerecunoscut cele două mașini. Cînd ascultai motoarele la *ralanti*, aveai impresia unei bolboroseli de neînțeles, a unei gîngăveli continui, ca și cum s-ar fi grăbit să spună ceva, dar limba le era legată c-o sfoară. În momentul în care apăsai însă ușor pe accelerație și motoarele intrau în turație — iar în turație intrau la cea mai neînsemnată apăsare a pedalei — glasul lor se transforma într-o simfonie divină și, fără să vrei, simțeai furnicături în tot corpul. „Pe cuvîntul meu, declarase Liviu, parcă asculți *Marea misă* de Bach ! M-au dus o dată bătrînii s-ascult un concert de orgă la Biserica Neagră și-atunci tot așa am simțit furnicături în tot corpul“, le mărturisise el băieților, iar ei îi dăduseră perfectă dreptate.

În timp ce Radu le reamintea membrilor echipajului obiectivele tacticii hotărîte, Mihai Mărgăritescu și Costel Mogoș, trecînd ca din întîmplare pe acolo se opriră în dreptul băieților.

— Mi-a zis Aurel că v-ați făcut aprindere electronică ? spuse Mihai Mărgăritescu îndreptîndu-și privirea drept spre cutiile blocurilor cu tranzistori, ca și cum ar fi vrut să se convingă cu proprii săi ochi de existența acestora.

— Barem atît..., îi răspunse Sandu și adăugă pentru a-l liniști pe Mihai : N-avem atelierele voastre să umblăm la motoare !...

— Da' şi coroanele le-aţi schimbat, făcu Mihai, zîmbind ironic. V-a zis tovarăşul profesor atunci... Adică să fi avut Liviu o coroană mai mică, m-ar fi bătut... Numai că eu am acum la maşină un alt raport de transmisie ! îi avertiză el.

— Nu vorbi ? se prefăcu speriat Radu. Un alt raport ? Cum ?

— Ei, asta-i treaba mea de-acum !...

Liviu nu se mai putu abţine :

— Mihai, noi n-avem nimic cu voi. Şi mai ales cu tine. Tot ce vrem e să cîştigăm Marele premiu. Iar pe lîngă motor, nici cele patru cauciucuri nu ne-ar strica.

— Ehe, aveţi poîte serioase ! V-aţi înfrupta voi !... spuse Mogoş în bătaie de joc.

— Nu, Costele, da' să nu mai spui altă dată c-am făcut la Braşov ce-am făcut numai pentru că ne-a dat *Il commendatore* maşini !

— Aţi crezut, interveni Sandu, că dacă ne-a scos directorul vostru din asociaţie, noi, gata, sîntem la pămînt ! Uite că nu sîntem ! Şi-n loc de-o maşină avem două ! Şi stai, ăsta-i abia începutul ! La anul ne ia sub patronaj Uzina Mecanică „1 Mai" !...

— La ei v-aţi făcut coroanele ? îi întrebă Mihai cu îngrijorare în glas.

Băieţii nu mai avură timp să-i răspundă, vocea profesorului Panait răsună din megafonul electric :

— Atenţiune ! Primii zece alergători de la categoria „Începători" să se prezinte, în ordinea numerelor de concurs, la start !

Mihai Mărgăritescu şi Costel Mogoş se îndreptară în fugă spre locul unde îşi lăsaseră maşinile, urmînd să alerge în prima manşă, ceea ce nu era cazul băieţilor, şi Radu hotărî :

— Unul din noi va rămîne prin rotaţie la maşini, iar ceilalţi pe circuit ! Liviu şi Mircea îi cronometraţi pe cei din fruntea plutonului şi le notaţi timpii ! Mai întîi însă

să vedem cum se dă startul din mers ! Sandule, rămîi primul aici. Apoi : cu, Liviu şi Mircea. Traiane, tu n-ai experienţa curselor, aşa c-ai să stai tot timpul pe circuit.

La sosirea pe cartodrom, chiar lîngă parcul închis, băieţii au găsit parcată pe iarbă o maşină decapotată, un *jeep* vechi, însă destul de bine întreţinut, şi ei au presupus că era maşina din care directorul de concurs va da startul. Se dovedi într-adevăr aşa. *Jeep*-ul se afla acum pe linia startului, după ce primii zece alergători îşi aliniară maşinile în spate, la volanul acestuia se urcă tovarăşul Dogaru de la A.C.R., iar profesorul Panait se instală cu faţa spre alergători, avînd în mînă fanionul tricolor cu stemă, pentru a da plecarea.

— Atenţiune ! le vorbi profesorul Panait participanţilor la prima manşă a antrenamentelor. Vom face un tur de recunoaştere. La încheierea lui, adică în momentul în care ne vom afla din nou aici, *jeep*-ul va face un scurt viraj la dreapta. Este clipa în care va fi dată plecarea în cursă. Pînă atunci nimeni nu are voie, cu toate că maşinile se vor afla în mers, să-şi aleagă, în timpul parcurgerii circuitului, un loc mai bun decît cel pe care l-a ocupat la disputarea probei speciale ! O asemenea încercare va duce la descalificarea din cursă !

Jeep-ul se puse în mişcare şi participanţii la prima manşă a antrenamentului porniră în recunoaşterea circuitului.

— Înseamnă că vom demara în a doua sau chiar în a treia, gîndi cu voce tare Traian. Depinde de viteza pe care ne va impune-o maşina directorului de concurs. Or asta nu-i prea în regulă.

— Da, ai dreptate, îl aprobă gînditor Radu, încercînd să-şi imagineze ce se va întîmpla la demaraj.

— De preferat în a doua. Ca să poţi ţîşni din pluton, îşi spuse Liviu părerea. Orice-ai face, în a treia, repriza-i mai slabă.

— Mai slabă, dar ce faci dacă mașina directorului de concurs îți impune a treia ? Trebuie să fim foarte atenți, startul ăsta din mers e cu cheie ! îi avertiză Radu.

Curînd, *jeep*-ul își făcu apariția dinspre curba largă dinaintea liniei drepte a *tribunelor*, băieții urmăriră cu încordare faza premergătoare demarajului, apoi desfășurarea acestuia. Mihai Mărgăritescu porni glonț și se instală cu autoritate în fruntea plutonului.

— Al naibii ce s-a dus ! spuse Liviu cu ciudă și începu să-și roadă o unghie.

La sfîrșitul antrenamentelor, pe lista cu adversarii cei mai de temut erau notați trei brașoveni, cu numerele de concurs 18, 23 și 25, Ion Crudu, cîștigătorul locului II la campionatul de anul trecut, doi sibieni, cu numerele 16 și 41, un alergător din Giurgiu, a cărui mașină se înfigea nu glumă, și, bineînțeles Mihai Mărgăritescu. Virgil Manoliu, Călin Pușcașu și Florin Teodoru, cei mai buni dintre „începători" de la Asociația „Jean Calcianu".

Băieții erau însă liniștiți, ambele mașini se duceau trăsnet și în special *TM*-ul făcea adevărate minuni. Era și normal, motorul său nu suportase încercările prin care trecuse cel al *RB*-ului, mașină pe care învățaseră să conducă toți membrii echipajului *DIMB*.

La revizia tehnică nu întîmpinară nici un fel de probleme, ba, dimpotrivă, unul din membrii comisiei îi lăudă pentru felul cum își îngrijesc mașinile. Așa cum hotărîseră, nu se dezlipiră de lîngă parcul închis pînă cînd pe întreg cartodromul nu rămase decît paznicul A.C.R.-ului și se îndreptară spre casă abia după ce se convinseră că acesta nu avea cum să adoarmă : pămîntul era încă rece, cu o zi înainte plouase, iar pe scaun poți să dormi cel mult iepurește.

— Hai, îi chemă Radu. Chiar dacă ar încerca să se strecoare cineva la mașini, pînă ajunge la ele, pe-ntuneric își sparge precis capu' !

Avuseseră grijă ca *RB*-ul și *TM*-ul să se afle în centru și nu în vreuna din margini, astfel că erau protejate de 6 sau 7 mașini dintr-o parte și alta. În spate era zidul Liceului „Ion Slavici", iar în față, pe scaun, ședea paznicul.

— Mai trebuie să cîștigăm și campionatul din toamnă și-am trecut la „Avansați" ! le spuse Liviu cînd ieșiră de pe cartodrom.

— Ai dreptate ! făcu Radu după o clipă de gîndire și le mărturisi ceea ce îl preocupa cu insistență : De un singur om mi-i teamă în cursa de mîine. De brașoveanul cu numărul 23.

— Da, îi împărtăși Sandu îngrijorarea. Merge pe viraje de parcă ar desena traiectoriile cu compasul ! Cursiv și înfipt. Și-i tot așa de mic ca și Liviu.

— Îl mănînc mîine ! le promise Liviu băieților. Ascultați ce vă spun eu : Marele premiu e-al nostru. Nu se poate să nu fie al nostru ! Ori sparg motorul, ori cîștig Marele premiu ! Una din două.

Ajungînd pe aleile blocurilor, băieții hotărîră să se întîlnească a doua zi, dimineața, la șapte și pentru a fi cît mai odihniți își promiseră unul altuia că se vor culca cît mai devreme. Intrînd însă în casă, Radu îl găsi pe tatăl său stînd de vorbă cu domnul Mărgărit și cu încă un domn mai în vîrstă, pe care nu-l mai văzuse pînă atunci. Tresări, dîndu-și seama că se întîmplase ceva.

Avea să afle în curînd ; după o jumătate de oră îi convoca, semnalizînd alarmă de gradul I, pe Sandu, pe Mircea și pe Liviu acasă la el.

XI

Cu gîndul la noua variantă, propusă de Radu, băieţii adormiră greu, mai ales somnul lui Liviu fu un şir neîntrerupt de coşmaruri. Îl visă pe Cornel Deciu furişîndu-se pe întuneric în direcţia maşinilor lor, apoi pe Mihai Mărgăritescu coborînd pe o frînghie de pe zidul Liceului „Ioan Slavici" şi tot pe Mihai desfăcînd bujia de la motorul *TM*-ului şi aruncînd o piuliţă în blocul-cilindru, o maimuţă apropiindu-se cu un pumnal de spatele paznicului, *RB*-ul şi *TM*-ul nimicite de explozia unei bombe cu plastic... Se visă alergînd cu volanul blocat, iar spre dimineaţă, cum încerca mereu un derapaj controlabil pe care nu putea să-l execute defel, după fiecare eşec *TM*-ul spunîndu-i cu glas omenesc: „Uite eu nu vreau să pierzi cursa, n-am să derapez! Şi varianta n-o să vă iasă!"

Cînd coborî din bloc, îl găsi pe Traian aşteptînd pe alee.

— Da' ce-ai îmbrăcat sub trening atîtea? îl întrebă Traian intrigat, gîndindu-se că Liviu arată cît se poate de caraghios, umflat pe dedesubt parcă cu pompa.

— Ştii ce frig mi-a fost ieri? găsi Liviu o justificare. Să nu răcesc naibii cumva! Şi parcă am putut scăpa de mama pînă n-am îmbrăcat trei pulovere unul peste altul?!

Ca să se vadă de departe că formează cu toţii un singur echipaj, părinţii îi cumpăraseră lui Traian încă săptămîna trecută un trening albastru, Liviu trasase cu vopsea de ulei cîte două dungi galbene de-a lungul mînecilor. Aceleaşi dungi le continuase pe încheietura exterioară a pantalonilor. Pe spatele bluzei scrisese cu litere mari *DIMB*, aşa că treningul era foarte aproape, ca şi cele ale lui Radu, Sandu, Mircea şi Liviu, de combinezoanele sportive ale celebrilor alergători. Iar pentru a avea o mai mare siguranţă că tălpile nu vor aluneca din greşeală de pe pedalele de frînă şi ambreiaj, hotărîseră să îmbrace bascheţi în picioare.

Bascheţii le ţineau strîns gleznele şi mai ales le permiteau să lucreze cu acceleraţia cît mai subtil.

După un minut sau două sosi Radu şi, aproape concomitent, Sandu şi Mircea. Văzînd că şi aceştia s-au îmbrăcat sub treninguri tot atît de gros ca şi Liviu, Traian întrebă deodată :

— Oare mie n-o să-mi fie frig ? Să mă duc poate acasă să mai iau un pulovăr ?

— Lasă că-ţi dăm noi, îl opri Radu. Sau dacă vrei ... Să nu întîrziem, însă.

— Da-da, se precipită Traian, gîndindu-se la maşini. Haideţi ! îi chemă el şi adăugă arătînd spre treningurile lor : N-o să vă stînjenească la slalom ?

— A, înainte de proba specială dăm jos din boarfe, spuse Liviu şi continuă rîzînd : Numai să nu mă vadă mama, că iar mă-ndoapă cu antigripale. Ai tăi vin, Traiane ? îl întrebă el cu nevinovăţie în glas.

— Ei, cum să nu vină ? ! Cine o să ne facă fotografiile ? Tata. Eu mă mai pot ocupa acum de fotografii ? ! La nouă fix mi-au spus că-s pe circuit. Aduc cu ei şi-un prieten, un medic din Cluj. Zice că n-a mai văzut pînacum curse de carturi.

— Şi-ai mei tot la nouă au zis c-o să vină, făcu Mircea şi le propuse băieţilor ceea ce fusese stabilit aseară, la Radu acasă, privitor la *noua variantă :* Să-i instalăm, ca şi data trecută, lîngă virajul premergător *S*-ului de la *Tertre Rouge*. Văd şi slalomul bine şi mai ales *tête-à-queue*-ul. Şi demarajul, şi intrarea în viraj.

Băieţii erau ferm convinşi că vor fi primii sosiţi pe circuit, însă, spre surprinderea lor, spre marea lor surprindere, auziră deodată dincolo de gardul de arbuşti ce înconjura cartodromul, vocile lui Tiberiu Zidaru şi Cornel Deciu, iar în timp ce se opreau stupefiaţi locului, şi pe cele ale lui Florin Teodoru şi Paul Avram. Porniră în fugă în direcţia gardului.

Pista era plină de alergătorii asociației, cărora li se adăugau o mulțime de colegi de școală, desfășurînd cu toții o activitate febrilă. Unii așezau baloturi de paie la ieșirile din virajele *S*-ului de la *Maison Blanche*, alții măturau asfaltul, prindeau stegulețe tricolore și roșii, întindeau frînghii pentru a delimita spațiul rezervat spectatorilor...

— În bramureala asta să nu se fi strecurat vreunul la mașinile noastre! Sub un pretext oarecare, spuse Traian cu teamă în glas și începu să alerge, cît îi permiteau picioarele, spre intrarea în cartodrom.

Pe linia tribunelor văzură aceeași activitate, deasupra pistei, în dreptul liniei de start, era ancorată o pînză enormă pe care litere mari, roșii înscriau „SOSIRE"; fuseseră instalate mesele oficialilor, cele de cronometraj, întregul circuit îmbrăca haine sărbătorești prin grija elevilor de la Școala generală „34". În parcul închis nu intra însă nimeni și, ajungînd aici, băieții zăriră paznicul stînd pe scaun în fața mașinilor.

— Parcă ar fi în regulă, nu? se consultă Radu cu membrii echipajului său.

— Așa s-ar părea, spuse Liviu și adăugă: Pîn' nu pornesc însă mașina, s-o aud cum merge... Nu poți să știi!...

Curînd, începură să sosească și alți alergători și, deodată, pe pistă își făcu apariția o mașină enormă a Televiziunii Române.

— Voi vedeți, o să televizeze cursa! făcu Sandu cînd mașina fu parcată pe iarbă, chiar lîngă ei. Era evident acum că venise pentru a rămîne mai mult timp aici.

— Crezi? se îndoi Mircea, și involuntar ridică mai sus brațul pe care purta casca de alergător.

În scurt timp, din mașină fură coborîte cîteva cărți de reportaj, operatorii plecară cu aparatele pe traseu pentru a le instala în diferite puncte ale circuitului, mai mulți tehnicieni începură să tragă tot felul de fire, alții

așezară pe una din mesele oficialilor un monitor, făcură probe de microfon și băieții își dădură seama că acolo va sta reporterul cursei.

La ora 9 fix, directorul de concurs anunță alergătorii că-și pot ridica mașinile din parcul închis, prezentînd paznicului tichetele de revizie. Radu și Liviu se duseră la *RB* și *TM*, constatînd fericiți că în ceea ce privește instalația de tranzistorizare a aprinderii totul era în cea mai perfectă ordine. Nemaiavînd răbdare, dădură la pedală și motoarele porniră de la prima încercare.

— Să le încălzim ! propuse Sandu, referindu-se la motoare.

Ceilalți alergători procedară la fel, parcul închis căpătă atmosfera marilor curse, echipajele ascultau mersul motoarelor, membrii lor vorbeau pe șoptite unul cu altul, schimbau păreri, stabileau tactici, făceau referiri cu privire la adversari . . .

— Atențiune ! răzbi în vacarmul de motoare vocea profesorului Panait. Atențiune ! Din cauza numărului mare de concurenți, au fost constituite două parcuri închise. Unul pentru „Avansați", cel în care vă aflați acum, și altul, pentru „Începători", pe iarbă, în dreapta grilei de start. Perimetrul a fost delimitat cu frînghii, rog concurenții de la categoria „Începători" să poftească acolo !

Locul unde fusese amenajat noul parc închis se afla chiar în apropierea celui unde se și găseau părinții băieților, și Liviu spuse înciudat, văzîndu-și mama îndreptîndu-se spre el :

— Ei, poftim ! Precis vine să-mi spună să am grijă să nu transpir. Să nu alerg prea tare . . . Izbucni în rîs : Parcă poți s-alergi încet ? !

Startul în proba specială se dădu la ora 10.

Ca și la Brașov, popicele printre care se strecurau alergătorii în executarea slalomului erau popice veritabile, dintre acelea folosite de serviciile de circulație pentru trasarea, cu o mașinuță specială, a liniilor continui

pe mijlocul străzilor. Băieţii cunoşteau ce adevărate capcane puteau să prezinte tălpile lor de fier, cît de perfide puteau fi aceste popice, aparent de o stabilitate perfectă.

Desfăşurarea probei demonstră cît se poate de clar acest lucru. O mulţime de alergători, şi nu dintre cei mai slabi, ratară calificarea, în special prin doborîrea unuia sau chiar a două popice. Iar un popic doborît însemna o penalizare de douăzeci de secunde ! Nu era deloc puţin dacă te gîndeai că baremul cerut pentru calificare era cît se poate de drastic : 1 minut şi 50 de secunde.

Traian fu primul dintre băieţi chemat la start şi el constitui o adevărată surpriză. Ascultînd sfatul lui Liviu, după executarea demarajului, nu schimbă în a treia, lăsă motorul să dispere în viteza a doua, economisi astfel secunde preţioase, iar la decelerare realiză o frînă eficientă de motor înainte de înscrierea în virajul primului popic. Slalomul îi reuşi perfect, ca şi întoarcerea prin *tête-à-queue* a maşinii, reluă slalomul la întoarcere şi trecu linia de sosire, aceeaşi de pe care se dăduse plecarea, cronometrat cu 1 minut, 38 de secunde şi 3 zecimi.

Băieţii se aruncară asupra sa, îmbrăţişîndu-l :

— Bravo, Traiane !

— Ai fost formidabil !

— Eşti pe locul doi pîn' acu' !

Traian trăia atît de intens bucuria reuşitei sale, încît era aproape imaterial. Îmbrăţişările băieţilor, cuvintele lor erau ceva nedefinit, erau acea lumină în care plutea cu ochii închişi. Deschise parcă cu teamă pleoapele şi îşi simţi deodată picioarele zgîlţîite de un tremur puternic. Încercă să le stăpînească, înfigîndu-le în pedale şi tremurul se mută în tot corpul.

— Unu şi treişopt ? întrebă el mecanic.

— Da, locu' doi, confirmă Radu.

— Imediat după braşoveanul cu numărul 23, îl completă Mircea şi adăugă : Care a scos unu şi treişase !

— În orice caz, l-ai bătut și pe Mogoș, și pe Teodoru, și pe Zidaru ! spuse Liviu, rîzînd cu satisfacție.

Era exact la ceea ce se gîndea și Traian. Costel Mogoș făcuse 1 minut și 39 de secunde, tot 1 minut și 39 de secunde, dar cu opt zecimi, executase slalomul Florin Teodoru, iar Tiberiu Zidaru scosese 1 minut și 41 de secunde.

Urmă un sibian, care pierdu o poartă, ceea ce atrăgea după sine o penalizare de 30 de secunde, un alergător de la Școala generală nr. 12, și Radu fu anunțat să se pregătească de start. Faptul produse panică. Numărul de concurs al lui Sandu era mai mic decît cel al lui Radu și ei montaseră scaunul *RB*-ului în poziția a doua.

Liviu alergă la profesor și, explicîndu-i situația, îl rugă să-l cheme pe Sandu la start în locul lui Radu.

— Bine, să se prezinte Dăneț, acceptă acesta și le comunică celor de la masa oficialilor hotărîrea sa.

Sandu se califică cu un rezultat foarte bun: 1 minut 37 de secunde și șapte zecimi, băieții îi săriră de gît felicitîndu-l și trecură îndată la demontarea șuruburilor care fixau scaunul de șasiu. În locul lui Radu, fu anunțat însă Mircea să se pregătească de start.

Ambiționat de rezultatele obținute de Traian și de Sandu, și cum prima parte a slalomului ca și întoarcerea prin derapaj a mașinii îi reușiseră cum nu se poate mai bine, încercă la întoarcere să strîngă și mai mult buclele opt-urilor. Agăță cu roata din spate, unul după altul, două popice. Nu-și dădu însă seama de cele întîmplate decît atunci cînd, trecînd linia de sosire, îi văzu pe băieți cu fețele îngropate în palme.

— De ce-ai riscat ? De ce-ai riscat ? făcu Radu cu imputare în glas în timp ce Mircea își întorsese capul spre rîndul de popice. Scoteai un timp foarte bun și fără să riști !

Se lăsă o tăcere grea.

— Am pierdut, spuse Mircea încet. Am pierdut !

— Nu-i numai asta ! ... nuanță Radu și adăugă trăgîndu-l pe Liviu de braț : Hai să vedem ce' se-ntîmplă !

Se îndepărtară în fugă, cînd își dădură seama că sînt feriți de privirile lui Traian, Radu se opri și se înfipse în fața lui Liviu :

— Nu mă interesează ce timpi scoți ! Dacă ratezi calificarea, trăgînd de mașină, totu-i pierdut ! Tu-nțelegi sau nu-nțelegi ?

— Înțeleg, făcu Liviu încet.

— Cursa contează ! Asta-i tot ce contează.

— Da, da' avem nevoie de un loc cît mai bun pe linia de plecare. Amîndoi avem nevoie de un loc cît mai bun. Dacă Mircea nu rata ... Se hotărî deodată : Fac *carambolajul* cu Sandu, să cîștigi tu. Fac pereche cu Sandu. eu pe *TM*, el pe *RB* și cîștigi tu barem motorul în cealaltă manșă.

Radu se concentră asupra propunerii lui Liviu.

— Nu, se împotrivi el. Sandu nu va putea anima cursa ! E-o diferență de-o clasă între tine și Sandu. Din tandem-ul vostru n-o să iasă nimic. O să fie un tandem oarecare. *Carambolaj* ... Ei și ? Așa, aș putea trece eu pe *TM* ... Aș putea face eu tandem-ul cu Sandu ... Nu, aici e vorba de tine ! Și de mine. De tine însă precis.

— Da, spuse Liviu încet. Bine, noi amîndoi. Și făcu cu năduf : Sta-le-ar Marele premiu în gît !

Fură chemați la strat aproape de sfîrșitul probei speciale. Cu toate că Radu îi atrase încă o dată atenția să nu conducă prea tare, Liviu nu se putu stăpîni. A conduce temperat era ceva dincolo de puterile lui. Spusese da, fusese ferm hotărît să-și respecte promisiunea, demarînd însă cu putere în direcția rîndului cu popice, temperamentul său își spuse cuvîntul. Execută slalomul așa cum știa că trebuie executat, trecînd la milimetru cu roțile de tălpile popicelor. La sosire, fu cronometrat cu 1 minut, 22 de secunde și patru zecimi.

Era cel mai bun timp de la „începători", iar după terminarea probelor avansaților deveni recordul zilei; Paul Avram, clasat pe locul I la categoria sa, nu reușise decît 1 minut, 23 de secunde și două zecimi.

Paradoxal, rezultatul acesta de excepție avea să-i creeze un dezavantaj net față de cei clasați imediat după el. Își dădu seama abia în momentul în care ocupa primul loc din dreapta, în spatele *jeep*-ului, care avea să-i conducă în turul de start al cursei de viteză pe circuit. La sfîrșitul turului, *jeep*-ul urma să vireze la dreapta pentru a le lăsa drum liber, da, dar de acest drum va beneficia mai întîi cei din extremitatea din stînga a rîndului întîi.

„Mare cretin! Cum de nu m-am gîndit? se blamă Liviu. În timp ce eu voi fi blocat încă de *jeep*, ei vor țîșni înainte, înscriindu-se după cei din rîndul întîi".

Ceea ce îl liniștea oarecum era faptul că Radu, situîndu-se pe locul al cincilea în clasamentul probei speciale, era al doilea din stînga. Însemna că Radu se va putea înscrie în capul plutonului, iar el, Liviu, va trebui să recupereze handicapul acestui loc nefericit pentru a-l ajunge și depăși. A-l depăși pentru că, în virtutea înțelegerii lor, el trebuia să conducă tandemul, inițiativa trebuia lui să-i revină.

„Oare Radu și-a dat seama de situație?" se întrebă Liviu deodată și, văzîndu-l pe profesorul Panait ocupat cu unul din oficiali, coborî repede de la volan și alergă spre șeful său de echipaj.

— Mașina o să vireze la dreapta, îi spuse el în șoaptă, arătînd spre *jeep*, o să am drumul blocat. Preia tu cel puțin conducerea cursei, o să vedem noi ce facem, și alergă înapoi la *TM*.

Instalîndu-se în scaun, îl văzu pe Radu făcîndu-i semn că a înțeles, apoi desfăcînd mîinile a părere de rău pentru locul dezavantajos pe care îl ocupa Liviu.

Îndeplinisră baremul probei speciale 24 de alergători de la „Începători" și 31 de la „Avansați", ceea ce făcuse

necesară împărţirea celor din prima categorie în două grupe, iar a „Avansaţilor“ în trei. Cum era şi normal, grupele fuseseră constituite în ordinea rezultatelor, Liviu şi Radu intraseră în prima, Sandu şi Traian în a doua, şi Liviu se gîndi că mecanicul-şef al echipajului lor, fiind clasat al treisprezecelea, va avea exact locul pe care îl are el, Liviu, acum.

— Atenţiune! tună deodată vocea profesorului Panait. Vă avertizez din nou! Cine va încerca să se strecoare spre un loc mai bun de start, în timpul turului de recunoaştere, va fi eliminat din concurs!

Porniră încolonaţi în urma *jeep*-ului, supravegheaţi de sus cu severitate de profesorul Panait. Ajungînd înaintea virajului premergător *S*-ului de la *Tertre Rouge*, Radu, şi Liviu îl văzură pe domnul Petre împreună cu părinţii şi tot aici, conform înţelegerii, pe Traian, pe Sandu şi pe Mircea. Cu toţii le făcură semn de succes, mama lui Liviu îşi atenţionă fiul să conducă cu băgare de seamă.

Lucrurile se petrecură exact cum şi le imaginase Liviu. În timp ce maşina directorului de concurs vira la dreapta, închizîndu-i încă drumul, Radu ţîşnea ca din gură de tun, urmat strîns de alţi cinci alergători: braşoveanul cu numărul 23, Mihai Mărgăritescu, Virgil Manoliu, un sibian cu numărul 41, braşoveanul care se aflase chiar în stînga lui Liviu şi care purta numărul 18.

Se înscrise în primul viraj în spatele lui „18“ şi începu să-l preseze pe curbele *S*-ului. Nu putu întreprinde nimic deoarece acesta mergea aproape lipit de „41“. Ocazia i se ivi pe linia dreaptă de la *Hunaudieres*. Tură la maximum în a doua, schimbă *uns* în a treia, înfipse acceleraţia în podea şi îl dublă pe „18“ cu puţin înainte de virajul în *ac de păr* de la *Mulsanne*.

„41“ trăsese tare de maşină ca să scape de „18“, necunoscînd suficient configuraţia virajului, intră în baloţii de paie. În faţa lui Liviu era acum Virgil Manoliu.

Se apropie puternic de el pe buclele *S*-ului de la *Maison Blanche*, vru să încerce o depășire prin stînga, dar renunță pentru a nu risca gratuit. Cîștigase teren într-un mod categoric, ceea ce îi demonstrase că *TM*-ul se duce mai tare decît mașina lui Virgil Manoliu.

Îl dublă fără probleme chiar pe porțiunea *cocoașelor de la Nürburgring*, iar pe virajele *Arnage* trecu în spatele lui Mihai Mărgăritescu. Felul în care îi închidea Mihai ieșirile din curbe îl făcu pe Liviu să se gîndească din nou cu admirație cît de frumos conduce acesta și el se ambiționă, spunîndu-și că îl va depăși undeva pe viraje.

Ieșind pe curba largă dinaintea liniei drepte a *tribunelor*, urcă energic la plafon a treia, schimbă, dintr-o bucată, a patra, îl dublă pe Mihai cu puțin înainte de linia startului și reduse demonstrativ gazele. În cursa de campionat Mihai îl bătuse, cîștigînd pe liniile drepte, el, Liviu, nu va face aceasta ; pe linie dreaptă, cînd ai și o mașină mai puternică, știe să cîștige oricine.

Radu conducea autoritar cursa, *TM*-ul se ducea însă mai tare decît *RB*-ul, erau abia la primul tur, așa că Liviu își spuse că nu are de ce să-și facă probleme.

Încercă, în aplauzele băieților, să-i *fure* lui Mihai intrarea în virajul premergător *S*-ului de la *Tertre Rouge*, însă Mihai negocie strîns și anihilă tentativa lui Liviu.

Presîndu-l în continuare tot timpul din spate, Liviu se hotărî să-l facă pe Mihai să forțeze din ce în ce mai tare virajele. Așa se și întîmplă. În *unghiul lui Beckett*, Mărgăritescu ieși puțin pe dreapta, Liviu vru să se strecoare prin stînga, numai că Mihai îi tăie drumul, riscînd o ciocnire. Liviu frînă scurt și totuși roata din față a *TM*-ului intră în roata din spate a mașinii lui Mihai.

Liviu consideră ca neloială manevra lui Mihai și se înfipse în accelerație. „Ajunge cu joaca !" își spuse el enervat. Atît doar că șirul liniilor sinuoase luase sfîrșit, urmau curba largă și porțiunea *tribunelor*, iar el își promisese că-l va depăși pe Mihai în viraje.

Deodată însă motorul tăcu, ca și cum i-ar fi tăiat contactul, și *TM*-ul începu să piardă teren. Să se fi defectat aprinderea electronică ? se întrebă disperat Liviu în timp ce prin stînga sa trecură Virgil Manoliu, „18", Ion Crudu. Dar la fel de brusc, motorul își reluă mersul. Relansă mașina în timp ce era depășit de „16" și de „41".

Avea acum opt alergători în fața sa și mai ales pericolul ca mașina să întrerupă din nou. Pericolul acesta îl aruncă în panică. Se bazase pe mașină, îl provocase pe Mihai, luptase cu el pentru a provoca tensiune și iată că tocmai mașina era aceea care amenința să distrugă totul deodată.

Oare ce să se fi întîmplat ? se întrebă el, încercînd să rămînă lucid. O întrerupere de curent ? O legătură slăbită ? Nu, mai curînd o murdărie în benzină. O murdărie care, ajungînd la carburator, a blocat pentru un timp orificiul jiclerului. Și dacă murdăria a rămas ?

Nu mai avu timp să se gîndească, ieși puternic din *acul de păr* de la *Mulsanne* și-l depăși pe „41" pe linia scurtă dintre acesta și virajele de la *Maison Blanche*. Înscriindu-se în prima buclă a virajelor, avu impresia că motorul a întrerupt din nou și chipul lui Traian îi apăru pentru o secundă în față.

„16" se găsea în plin viraj dreapta, conștient de risc. Liviu se angajă într-o depășire prin stînga, punctă ușor frîna, spatele *TM*-ului derapă scurt, schimbă fulgerător a doua și înfipse pedala de accelerație în podea, contrînd din volan. Ieși din viraj ca aruncat din prăștie.

Ion Crudu era însă departe în față. Aproape că nu mai ridica piciorul de pe accelerație. Schimbînd de la mic la mare dintr-o bucată, îl dublă pe Crudu chiar înaintea virajelor *Arnage*. Însă fu cît pe-aci să iasă *în decor*.

Da, știa, există o limită dincolo de care mașina nu mai poate fi stăpînită. Va merge pînă în pragul ei orice-ar fi ! Și dacă iese totuși *în decor* ? O ieșire mai puternică *în decor* se putea solda cu pierdere de timp irecuperabilă

aproape. Are el voie oare să riște ? Nu mai era vorba de cîștigarea sau pierderea Marelui premiu, era vorba de Traian ! Iar dacă nu ajunge la conducerea cursei totul este ratat. Ratat din cauza lui.

Cîștigă teren pe curba largă dinaintea porțiunii tribunelor, după grila de start îl dublă pe „18“ și îi văzu pe băieți încurajîndu-l, făcîndu-i semn cu pumnii strînși.

Înainte de *acul de păr* de la *Mulsanne*, îl ajunse din urmă pe Virgil Manoliu, vru să riște o depășire, dar își spuse că o va putea face ori pe virajele de la *Maison Blanche*, ori pe porțiunea mai dreaptă a *cocoașelor de la Nürburgring*. Mai avea cinci tururi de circuit, *TM*-ul — devenise clar — se ducea mai tare decît mașinile lui Virgil și Mihai. Dar dacă motorul întrerupe din nou ?

Pericolul acesta era ca sabia lui Damocles deasupra capului său și el riscă din nou. Simțindu-se presat, Manoliu căzu pe exteriorul unei bucle a *S*-urilor de la *Maison Blanche*, fără a lăsa însă urmăritorului loc suficient pentru o depășire. Liviu nu mai ținu cont dacă are sau nu loc, ieși cu roțile din dreapta de pe asfaltul pistei, și-l obligă pe Manoliu să-i cedeze ieșirea din buclă.

Dramatismul cursei, imprimat de Liviu chiar de la bun început, felul în care cucerise, încă în primele două tururi ale întrecerii, cum recupera acum locurile pierdute din cauza unei pene de motor — cum comenta lumea — îi făcu pe spectatori să-l încurajeze frenetic.

Doar trei tururi mai erau de alergat, iar în față se găseau Mihai, „23“ și Radu. Cîștigă teren pe linia dreaptă de la *Hunaudieres* și îl văzu pe Mărgăritescu intrînd imediat după „23“ în *acul de păr* de la *Mulsanne*.

„Ori Mihai merge mai tare, ori brașoveanul a slăbit ritmul, își spuse Liviu. La începutul cursei era o distanță destul de mare între cei doi. Dar de ce naiba trage Radu așa de mașină ? se întrebă el nedumerit. Nu întoarce capul, nu vede că el, Liviu, nu-i în spatele lui ?“

Încercă pe *Maison Blanche* să-i fure un viraj lui Mihai, însă acesta se ținea atît de strîns de „23" încît ar fi însemnat să intre într-o dublă depășire, ceea ce ar fi însemnat o nebunie curată. Ieșind din *S*-uri, acceleră la fund, schimbă a treia fără să ridice piciorul de pe accelerație, pe porțiunea *cocoașelor de la Nürburgring* se situă paralel cu Mihai, dar veneau virajele *Arnage* a căror primă buclă era la dreapta și Liviu fu nevoit să reducă, ca să nu cadă mult pe exteriorul acesteia.

Luară toți trei virajele, roată lîngă roată aproape, pe *unghiul lui Beckett*. „23", care se știa presat, filfîi o schimbare, Mihai încercă să-l depășească, numai că brașoveanul era și el pilot de primă clasă ; ținu lipit dreapta.

Mihai nu riscă. Frînînd, reveni în spatele lui „23". Liviu era însă relansat, atacă puternic, și ieși înaintea lui Mihai din viraj ; înscriindu-se pe curba largă dinaintea porțiunii *tribunelor*, văzu spatele lui Radu. Îl dublă pe „23" trăgînd la maximum de a treia ; cînd intră pe linia dreaptă era de-acum pe locul al doilea.

Chiar în clipa aceea, Radu întoarse capul spre spate, neștiind ce se putuse întîmpla lui Liviu. Și cum îngrijorarea sa ajunsese la paroxism, iar cursa intra în ultimul tur, zărindu-l pe Liviu, hotărî să acționeze, să ia inițiativa *carambolajului* : va executa el derapajul pe care, conform planului, ar fi trebuit Liviu să-l facă.

Simțindu-l, din încurajările spectatorilor, venind puternic din urmă, se angajă în virajul premergător *S*-ului de la *Tertre Rouge* și, în locul stabilit, manevră brusc volanul spre dreapta. Spatele mașinii fu împins spre stînga, Radu apăsă energic pe frînă, accentuînd derapajul, și *RB*-ul se așeză, după o piruetă, de-a curmezișul, pe pistă.

Liviu nu era pregătit. Văzînd însă *RB*-ul intrînd în derapaj, își dădu imediat seama că Radu inversase rolurile lor. Prefăcîndu-se speriat de cele întîmplate, acționă cu disperare frîna și trimise *TM*-ul într-un derapaj invers, pînă cînd acesta se izbi cu putere de *RB*. Radu se rosto-

goli pe asfalt ca și cum ar fi fost proiectat din mașină.

În clipa următoare, *carambolajul* deveni general. „23“ și Mihai intrară în cele două mașini care blocau pista, Virgil Manoliu lovi în plin rezervorul *TM*-ului, și benzina acestuia luă foc, lucru complet neprevăzut.

Totul se petrecuse într-o fracțiune de secundă. Cutremurat de cele întîmplate, cu imaginea lui Liviu cuprins de flăcări, a lui Radu zdrobit pe asfalt, Traian se repezi, odată cu Sandu și Mircea, în direcția celor doi. Îl cuprinse un leșin, se împiedică și căzu la pămînt. Se ridică în grabă, făcu un pas și iarăși căzu.

— Băieții sînt în afară de orice pericol, își auzi el tatăl spunînd, în timp ce-l ajuta să se ridice de jos.

Își aruncă privirile spre mașini, rezervorul nu mai ardea, era adunată o mulțime de lume în jur.

— Ține-te de mine și mergi! îl îndemnă tatăl. Vezi, calci cu toată talpa, normal.

Încercă să înțeleagă cele spuse de tatăl său, întrebîndu-se totodată de ce se împiedicase de două ori și căzuse. Îi văzu pe Liviu, pe Radu, pe Sandu și pe Mircea venind în fugă spre el, îndreptînd priviri neliniștite în direcția tatălui său, apoi zîmbind fericiți.

— Hai, fă cîțiva pași! îl îndemnă tatăl.

Îl ascultă și, fără să vrea, se uită unde calcă. De-abia atunci își dădu seama: stătea pe toată talpa piciorului, talpa nu mai era chircită, ci dreaptă, simțea călcîiul cum apasă pămîntul.

Ridică ochii încet spre băieți, și-i văzu blindați sub treninguri, cu pantaloni și pulovere...

În aceeași clipă, înțelese totul deodată.

Lector : GH. ZARAFU
Tehnoredactor : ŞT. MIHAI

Dat la cules : 4.II.1978. Bun de tipar : 28.IV.1978.
Apărut 1978. Comanda nr. 1607. Tiraj : 50 700.

Tiparul executat sub comanda nr. 80 364
la Combinatul poligrafic „Casa Scînteii"
Bucureşti — Republica Socialistă România

Lei 10,50